ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ Γ. ΠΑΤΤΑΚΟΣ

(4)

Ὁδοιπορικόν Ἑνός Στρατιώτου 90 Ἐτῶν

3η Ἔκδοσις διωρθωμένη καί ἐπηυξημένη
μέ φωτογραφίας καί παράρτημα ἐπιστολῶν ἀναγνωστῶν
τῆς 1ης ἐκδόσεως

ΕΚΔΟΣΕΙΣ EKDOSIS®

Μέτωπον 26 Φεβρ. 1941.

Εἰς τόν "Πράσινον Λόφον" μέ ἕνα Ἀξ/κόν καί τρεῖς ὁπλίτας τοῦ ὑπ' ἐμέ 5ου λόχου τοῦ 11ου Σ.Π. Τριπόλεως. Εἰς τό ἀντίπρανες ἀπυρόβλητον, πλησίον τοῦ ῥύακος ὅπου ἐπλυνόμεθα καί... ἐποτιζόμεθα... ἐν σχετικῇ ἀσφαλείᾳ. Βλέπε σελ. 128. (Ὁ συγγραφεύς).

Κεντρική διάθεσις: Τηλ.: 210 25 12 415
210 67 18 567
Fax: 210 25 88 450

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ Γ. ΠΑΤΤΑΚΟΣ
ΥΠΟΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ε α.
ΣΕΒΡΩΝ 15 Τ.Κ. 111 43 ΑΘΗΝΑΙ
ΤΗΛ. 210 2512415

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ Γ. ΠΑΤΤΑΚΟΣ

Ὁδοιπορικόν Ἑνός Στρατιώτου 90 Ἐτῶν

3η Ἔκδοσις διωρθωμένη καί ἐπηυξημένη μέ φωτογραφίας καί παράρτημα ἐπιστολῶν ἀναγνωστῶν τῆς 1ης ἐκδόσεως

ΕΚΔΟΣΕΙΣ - **EKDOSIS** ©
Ἀθῆναι 21η Ἀπριλίου 2005

«... ἐμπαιγμῶν καί μαστίγων πεῖραν ἔλαβον,
ἔτι δέ δεσμῶν καί φυλακῆς».

(Ἑβρ. ΙΑ΄, 36).

Μτφρ.: ... ἐδοκίμασαν ἐμπαιγμούς καί μαστιγώσεις,
ἀκόμη δέ δεσμά καί φυλακήν.

«... ἕως τοῦ θανάτου ἀγώνισαι περί τῆς ἀληθείας,
καί Κύριος ὁ Θεὸς πολεμήσει ὑπέρ σοῦ».

(Σοφία Σειράχ Δ΄, 28).

Μτφρ.: Μέχρι θανάτου σου νά ἀγωνίζεσαι
διά τήν ἐπικράτησιν τῆς ἀληθείας,
καί ὁ Θεός θά συμπολεμῇ μετά σοῦ.

«... Δίκασον, Κύριε, τούς ἀδικοῦντάς με,
πολέμησον τούς πολεμοῦντάς με».

(Ψαλμ. ΛΔ΄, 1).

Μτφρ.: Θεέ μου, Κύριε, τιμώρησε αὐτούς πού μέ ἀδικοῦν
καί καταδίωξε αὐτούς πού μέ μάχονται.

«Πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ᾽ οὐ πάντα συμφέρει· πάντα μοι ἔξεστιν ἀλλ᾽οὐκ ἐγώ ἐξουσιασθήσομαι ὑπό τινος».

(Α΄ Κορινθ. ΣΤ΄, 12)

Μτφρ.: Ὅλα ἔχω ἐξουσίαν νά τά κάνω,
δέν συμφέρουν ὅμως ὅλα.
Δέν θά γίνω λοιπόν δοῦλος εἰς τίποτε.

«Τό ψεῦδος εἶναι ἡ θρησκεία τῶν σκλάβων καί τῶν ἀφεντικῶν, ἡ ἀλήθεια, ὁ Θεός τῶν ἐλευθέρων ἀνθρώπων»

(Μαξίμ Γκόρκι)

«... οὐκ ἔραμαι πλουτεῖν, οὔτ' εὔχομαι, ἀλλά μοι εἴη ζῆν ἀπό τῶν ὀλίγων, μηδέν ἔχοντι κακόν».

(Θέογνις)

Μτφρ.: Δέν ἐνδιαφέρομαι διά πλούτη, οὔτε τά ἐπιζητῶ, μέ ἀρκοῦν τά ὀλίγα πού ἀπέκτησα ἐντίμως.

«... Ἡ Ἱστορία εἶναι θεματοφύλαξ τῶν μεγάλων πράξεων, μάρτυς τῶν παρελθόντων γεγονότων, παράδειγμα πρός μίμησιν διά τό παρόν καί σύμβουλος ἡμῶν ἀνεκτίμητος δι' ὅσα ἀφοροῦν εἰς τό μέλλον».

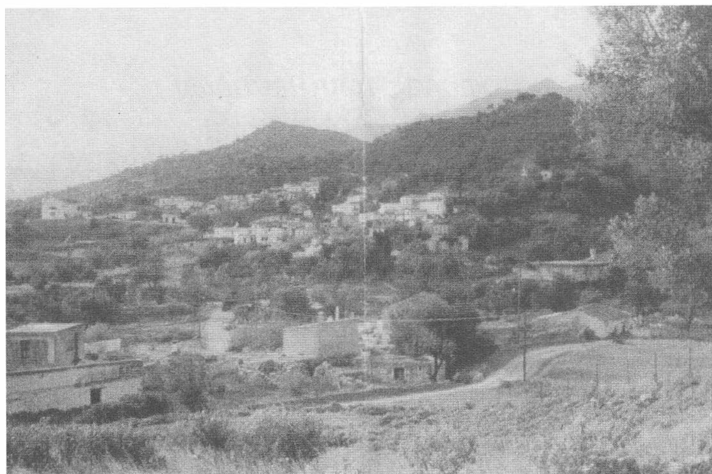
(Θερβάντες)

«ΧΩΡΙΟ ΜΟΥ ΟΜΟΡΦΟ»

Διά τῶν κατωτέρω φωτογραφιῶν σᾶς παρουσιάζω τό «χωργιουλάκι» εἰς τό ὁποῖον ἐγεννήθην καί ἔzησα τά πρῶτα 18 χρόνια τῆς zωῆς μου. Τό ἀγαπῶ, ὅπως καί σεῖς ἀγαπᾶτε τόν ἰδικόν σας τόπον καί νοσταλγῶ, νά ἴδω ἔστω «καί καπνόν ἀποθρώσκοντα».

«Αὐτάρ 'Οδυσσεύς
ἱέμενος καί καπνόν ἀποθρώσκοντα νοῆσαι
ἧς γαίης θανέειν ἱμείρεται».
('Οδύσσεια α 57 - 59)

Εἶναι τό ὄνομά του ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ τῆς ἐπαρχίας 'Αμορίου τοῦ Νομοῦ Ῥεθύμνης τῆς Μεγαλονήσου Κρήτης.

Ἄποψις τοῦ Χωρίου μου "Ἁγία Παρασκευή" ἀπό τήν θέσιν "Σκίνος" ἤ "Σκιναρές.

Τό Κοινοτικόν Γραφεῖον μας. Κάτω ὑπάρχει τό ἰατρεῖον καί ἡ κοινοτική βρύση. Σημ. Δέν ἔγιναν ἀπό ἐμέ. Ἔγιναν ἀπό φροντίδας τοῦ ἀειμνήστου Παύλου Βαρδινογιάννη. Τά πρῶτα νερά ἐδόθησαν ὑπό Γ. Ράλλη, φροντίδι μου, τά συμπληρωματικά ὑπό τῆς Κυβερνήσεως τῆς 21ης 'Απριλίου 1967, καθώς καί ἡ Ἐκκλησία καί ἡ ὁδός - ἡ ἁμαξιτή πού συνδέει Ρέθυμνον μέ Μεσαρᾶν - Ἡράκλειον, ἔγιναν ὑπό τῆς Ἐπαναστατικῆς Κυβερνήσεως. Ὁμοίως ὑπό τῆς Ἐπαναστατικῆς Κυβερνήσεως ἠλεκτροφωτίσθη τό χωρίον καί ὅλα τά χωρία τῆς Κρήτης καί τῆς Ἑλλάδος. Ἡμεῖς οἱ "προνομιοῦχοι" τῆς παιδικῆς μου ἐποχῆς εἴχομεν ὡς φωτισμόν τόν λύχνον.

Ἐμμανουήλ Ἀντ. Κλεινάκης
Αἰσθητικός Χειρουργός

Ἑλλάδα ὅποιος ἀγαπᾶ
γι αὐτήν τά πάντα δίνει,
τόσον κατά τόν πόλεμον
ὅσον καί στήν εἰρήνη.

Ἀγάπη στήν Πατρίδα τους
μεγάλη ἔχουν οἱ Κρῆτες
τό λένε οἱ ἀγῶνές τους
σέ κάμπους, Ψηλορεῖτες.

Καί μιά Κρητική μαντινάδα ἀντίστοιχος - τοῦ ἀνωτέρω - πού μοῦ ἀρέσει - ἐκ μεταφορᾶς -.

«Στό μετερίζι τσ' (τῆς) ἀνθρωπιᾶς
καί τσή (τῆς) τιμῆς τό χρέος
ἐκειά θά στέκω νά πατῶ
κι ἄς εἶμ' ὁ τελευταῖος».

ΕΚΔΟΣΕΙΣ EKDOSIS ©
Νικόλαος Παπαβασιλόπουλος 'Αθῆναι

ISBN 960 - 85323 - 7 - X

᾿Αφιεροῦται

Εἰς τόν ἄγνωστον ἥρωα τόν ἀνιδιοτελῆ πατριώτην, τήν ἀνδρείαν καί εὔψυχον Ἑλληνίδα, τόν ἁγνόν καί ὁραματιστήν νέον! Εἰς Αὐτούς στηρίζεται ἀνέκαθεν ἡ μικρά ἀλλ᾽ ἔνδοξος Πατρίς μας Ἑλλάς! Αὐτοί γράφουν τά Ἔπη! Αὐτοί, ὅταν ἐμπνεόμενοι ἀπό ἀξίους Ἡγέτας ὁμονοοῦν καί συνειδητοποιοῦν τό Αἰσχύλειον ῥῆμα: «πειθαρχία ἐστί τῆς εὐπραξίας μήτηρ!» (Ἑπτά ἐπί Θήβας 244 - 245), ἐπιτελοῦν θαύματα και γράφουν ΙΣΤΟΡΙΑΝ!

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Ὑπό Παπαπαναγιώτου Γ. Παναγιώτου,
τ. Ὑπουργοῦ, ὁμοτίμου Καθ/τοῦ Παν/μίου, Δικηγόρου Π.Α.Π.

Εἶχον τήν ὑψίστην τιμήν νά συνεργασθῶ, ἐπί μίαν ὁλόκληρον συναπτήν πενταετίαν, μετά τοῦ Στυλιανοῦ Παττακοῦ, τότε Ἀντιπροέδρου τῆς Ἐθνικῆς Ἐπαναστατικῆς Κυβερνήσεως καί ἐπί μακρόν χρονικόν διάστημα Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, ἤτοι ἀπό τῶν μέσων τοῦ ἔτους 1969 ἕως σχεδόν τοῦ τέλους τοῦ ἔτους 1973, παρέχων τάς ὑπηρεσίας μου, ἀρχικῶς ὡς Ὑφυπουργός Γεωργίας καί ἀκολούθως ὡς Τομεάρχης Ὑφυπουργός Γεωργίας, ἔχων τήν πλήρη εὐθύνην τῆς διοικήσεως τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας.

Ἡ μακρά αὕτη θητεία μου καί ἡ ἀδιάλειπτος, σχεδόν ἐπί καθημερινῆς βάσεως, στενωτάτη συνεργασία μας, ἐπικοινωνία καί ἐπαφή, εἴτε κατά τάς μακράς καί ἐργώδεις συνεδριάσεις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου εἴτε κατά τάς διαφόρους Κυβερνητικάς Ἐπιτροπάς εἴτε, καί κυρίως, κατά τάς πολυπληθεῖς πολυώρους ἤ καί ἐπί ἡμέρας περιοδείας μας εἰς τήν ἐπαρχίαν, λόγῳ καί τῆς ἁρμοδιότητός μου, πρός ἐπιτόπιον ἔλεγχον τῆς ἐφαρμογῆς τῶν Κυβερνητικῶν Προγραμμάτων καί τήν ἐπίλυσιν προβλημάτων, παρέσχον εἰς ἐμέ τήν ἄνετον δυνατότητα νά γνωρίσω, πολυπλεύρως καί ἑδραίως, τόν ἐν λόγῳ Ἀντιπρόεδρον.

Σήμερον μοί γίνεται ἡ ἑτέρα ἐξέχουσα τιμή τῆς προλογήσεως τοῦ παρόντος βιβλίου του, διά τοῦ ὁποίου οὗτος αὐτοβιογραφεῖται, τετάρτου κατά σειράν ἐκ τοῦ ὅλου συγγραφικοῦ ἔργου, εἰς τό ὁποῖον κατά τά τελευταῖα ἔτη καί μετά τήν ἡμιαποφυλάκισίν του ἐπεδόθη. Εἶμαι βέβαιος, ὅτι αἱ ἐν προκειμένῳ διατυπούμεναι ἐλάχιστοι κρίσεις καί ἐκτιμήσεις μου προσκρούουν εἰς τήν ἔμφυτον καί παραδειγματίζουσαν σεμνότητα καί μετριοφροσύνην τοῦ ἀνδρός. Ἀποτελεῖ ὅμως ἐπιβεβλημένον χρέος μου, πρός τήν ἀλήθειαν καί ἐνδεχομένως ἐλαχίστην συνεισφοράν εἰς τήν ἀξιολόγησιν τοῦ ἱστορικοῦ, ἡ περί τούτου ταπεινή μαρτυρία μου.

Ὁ Στυλιανός Παττακός ἐνεσάρκωνε καί ἐξέφραζεν, ὁμολογουμένως, κατά τήν ἄσκησιν τῆς ἐξουσίας καί ἐκτός αὐτῆς, τόν σεμνόν, τόν ἀπέριττον, τόν πηγαῖον, τόν αὐθόρμητον καί τόν ἐκρηκτικῶς εἰλικρινῆ ἄνθρωπον, ἔναντι τῶν συνεργατῶν του καί ἔναντι τῶν πολιτῶν. Προτάσσεται ἡ ἀναφορά τῶν προσόντων τούτων τοῦ χαρακτῆρός του, διότι δι' αὐτῶν ἀποτυποῦνται αἱ πραγματικαί ἀνθρώπινοι ἀρεταί, αἱ ὁποῖαι ἐκπηγάζουν καί ἐμπεδοῦνται ἐκ τῶν ὑπαρχόντων σπανίων ἐσωτέρων, ἐνίοτε δυσδιακρίτων, προσόντων μιᾶς πραγματικῆς προσωπικότητος, ὡς εἶναι αἱ ἀρεταί τοῦ ἤθους, τῆς φιλαλληλίας, τοῦ σεβασμοῦ τοῦ πλησίον, τῆς χρηστιανικῆς ταπεινοφροσύνης καί ἐν γένει συμπεριφορᾶς, τῆς μεγαλοψυχίας, τοῦ ἐξόχου θάρρους τῆς γνώμης καί τῶν πράξεων, τῆς ἀναλήψεως μεγίστων εὐθυνῶν, τῆς γενναιότητος, τῆς δυνάμεως ἀσκήσεως αὐστηρᾶς αὐτοκριτικῆς, τῆς σπανίας ἀποδοτικῆς ἐργατικότητος, τῆς βαθυτάτης προσηλώσεως εἰς τό καθῆκον καί, πρωτίστως, τῆς ἀνεκτιμήτου συνεισφορᾶς πρός μίαν καλλιτέραν τύχην τῆς Πατρίδος μας καί τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου. Μετά τῶν προσόντων τούτων ἦτο ἀναμφιβόλως πεπροικισμένος, ὁ προλογιζόμενος συγγραφεύς.

Παρά τήν ἁπλότητα ταύτην τῶν ἐκδηλώσεών του, ἀνέτως οὗτος κατώρθωνε νά ἐπιβάλλῃ εἰς τούς ἑτέρους τόσον τήν πειθαρχίαν καί τήν ἀπόδοσιν ἐν τῇ ἐκτελέσει τῶν καθηκόντων των, πρός τήν ὁποίαν ἐπαραδειγμάτιζεν ὁ ἴδιος διά τῶν πάντοτε ἀόκνων προσπαθειῶν του, ὅσον καί ἕν εἶδος πηγαίας καί ἀνυποκρίτου ἐκτιμήσεως καί σεβασμοῦ πρός τό πρόσωπόν του.

Εἰργάζετο κυριολεκτικῶς νυχθημερόν, ἐπί δεκαοκταώρου σχεδόν βάσεως, εὑρίσκετο πανταχοῦ παρών, ἐγκαινιάζων ἔργα, ἐλέγχων τήν ἀπόδοσιν τῆς ἀποκεντρωμένης περιφερειακῆς διοικήσεως, διά μέσου τῶν Νομαρχῶν καί τῶν Δημάρχων, μετά τῶν ὁποίων ἐπεκοινώνει καθημερινῶς, τηλεφωνικῶς, ἀπό βαθείας πρωΐας μέχρι προκεχωρημένης νυκτός, ἤ τούς ἐπεσκέπτετο αἰφνιδίως, ἤ ἐπραγματοποίει συστηματικῶς, δίς τοῦ ἔτους, παρ' ἑκάστῃ Νομαρχία, συστηματικόν ἔλεγχον τῶν πεπραγμένων των, τῆς ἀπορροφήσεως τῶν πιστώσεων καί τῆς προόδου τῶν ἐκτελουμένων ἔργων, τόν ἀριθμόν καί τήν σπουδαιότητα τῶν ὁποίων διά πρώτην φοράν ἐγνώριζεν ἡ Πατρίς μας, ὡς γενικῶς ἀνεγνωρίζετο.

Δύναμαι νά εἴπω μετά βεβαιότητος, ὅτι διά μοναδικήν φοράν αἱ ἀποκεντρωμέναι δημόσιαι, δημοτικαί καί κοινοτικαί ἀρχαί καί ὑπηρεσίαι εἶχον ἐπιτύχει τοσαύτην καί τοιαύτην τρανήν ἀπόδοσιν καί οὗτοι εὑρέθησαν τόσον πλησίον, ἄνευ κομματικῶν σκοπιμοτήτων καί ὑπολογισμῶν, εἰς τήν ἀγωνίαν καί τά προβλήματα τοῦ ἀγρότου, τῶν ἀνθρώπων τῆς ὑπαίθρου καί τῶν πολιτῶν ἐν γένει.

Ὁ Στυλιανός Παττακός, μέ την ἀκάματον συνεχῆ ἐπικοινωνίαν του μετά τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, διά τήν ὁποίαν διέθετε, ἰδιαίτερον χάρισμα, μέ τάς ἁπλᾶς ὁμιλίας του, αἱ ὁποῖαι εὕρισκον εὔκολον ἀπήχησιν, μέ τήν ὑποδειγματικήν καί μετ' ἐξόχου ζήλου ἀπαράμιλλον προσήλωσιν εἰς τό καθῆκόν του, μέ τήν ἐν γένει πείθουσαν ἐγκάρδιον καί ἀνεπιτήδευτον συμπεριφοράν του, εἶχε κατορθώσει νά καταστήσῃ ἁπτούς καί κατανοητούς τούς σκοπούς τῆς Κυβερνήσεως ἐκείνης,

ἰδίως εἰς τόν λαόν τῆς ὑπαίθρου, οἱ ἄνθρωποι τῆς ὁποίας εἶχον οὕτω πιστεύσει εἰς αὐτόν, συνησθάνοντο τήν προσφοράν του καί τόν ἠγάπων.

Ἦτο ἀσυνηθέστατον, μέχρι τότε, εἷς Ἀντιπρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως νά ἐπικοινωνῆ μέ τόν ἀγρότην, ἀκόμη καί εἰς τόν ἀγρόν του καί οὐχί σπανίως νά ἐνισχύῃ τούς πτωχούς ἐκ τοῦ ὑπουργικοῦ μισθοῦ του, ὡς πολλάκις ἰδίοις ὄμμασιν διεπίστωσα· νά μή δέχεται τήν συμμετοχήν του εἰς προγραμματισμένας τιμητικάς ἐκδηλώσεις καί νά γευματίζωμεν εἰς τό πεπαλαιωμένον στρατιωτικόν ἀεροσκάφος τύπου “ντακότα” μέ ἄρτον καί ἐλαίας, κατά τάς ἐπικινδύνους καί ἐνίοτε μετά περιπετειῶν πτήσεις μας ἀπό πρωτευούσης νομοῦ εἰς πρωτεύουσαν· νά ἐκκλησιαζώμεθα καθ’ ὅλας τάς Κυριακάς, ἀπό ὄρθρου βαθέως, ὅταν εὑρισκώμεθα εἰς τάς ἐπαρχιακάς πόλεις καί συνήθως ἐδιαβάζαμεν καί ἐψέλναμεν τά τοῦ ὄρθρου γράμματα καί τροπάρια τῆς Ἐκκλησίας· νά ἔχῃ ἐγκαταστήσει τηλέφωνα εἰς τό ὑπουργικόν γραφεῖόν του, διά τήν ἄμεσον μετ’ αὐτοῦ προσωπικήν ἐπικοινωνίαν τῶν πολιτῶν, πρός διατύπωσιν καί ἐπίλυσιν προβλημάτων των· νά ζητῇ συγγνώμην ἀπό Ὑπουργούς καί Ὑφυπουργούς, ἐν Ὑπουργικῷ Συμβουλίῳ, ὅταν ἐνόμιζεν ὅτι ἀδίκως τούς ἐστενοχώρησεν.

Τό ἀνά χεῖρας βιβλίον του, ἐκφράζει πιστῶς τά ἀνωτέρω χαρίσματα καί ἀρετάς τοῦ συγγραφέως καί πρό πάντων ἀποπνέει, μέ συναρπάζουσαν ἁπλότητα, τό ἀνυπόκριτον πατριωτικόν φρόνημα καί ἰδεαλισμόν αὐτοῦ. Μέ ρέουσαν ἀφηγηματικότητα, πηγαίαν εἰλικρίνειαν, γλαφυράν καί συγκινητικήν ἐξιστόρησιν, περιγράφει περιστατικά, ἐπεισόδια καί γεγονότα ἐκ τῆς διαδρομῆς τῆς ζωῆς του, τά ὁποῖα διηγεῖται μέ ἔκδηλον χιοῦμορ, αὐτοκριτικήν διάθεσιν καί ἐνίοτε μέ αὐτοσαρκασμόν, προβαίνων πρωτίστως εἰς συγκινητικήν ἀναφοράν καί περιγραφάς γεγονότων τοῦ μεγαλουργήματος, τοῦ Ἔπους τῶν ἐτῶν 1940 - 1941, κατά τό ὁποῖον διεδραμάτισε τόν κατά καθῆκόν του ρόλον καί συμμετοχήν.

Ἀπό πτωχόπαιδον μιᾶς πολυμελοῦς οἰκογενείας τῆς ἐπαρχίας, τῆς προπολεμικῆς περιόδου, ὁ Στυλιανός Παττακός κατώρθωνε νά πρωτεύῃ καί νά διακρίνεται, καθ’ ὅλην τήν μακράν καί περιπετειώδη σταδιοδρομίαν του, ἐνεργῶν πάντοτε κατά ἀγαθήν συνείδησιν καί παρόρμησιν καί πλειστάκις μέ ριψοκίνδυνον αὐταπάρνησιν, ὡς μαθητής, ὡς σπουδαστής, ὡς Ἀντιπρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως, ἔτι δέ καί ὡς ἁπλός πολίτης καί συνετός οἰκογενειάρχης, ἐν εἰρήνῃ καί ἐν πολέμῳ, προσφέρας ἀληθῶς πολλά.

Ὁ Στυλιανός Παττακός ὑπῆρξε πάντοτε, ὡς προκύπτει καί ἐκ τῆς αὐτοβιογραφουμένης σταδιοδρομίας του, ὁ αὐτός ἀμετάβλητος ἐκφραστής πράγματι σπανίων ἀνθρωπίνων προσόντων καί ἀρετῶν. Οὗτος ἔγραψεν ἱστορίαν, τήν ὁποίαν ὁ ἱστορικός τοῦ μέλλοντος θά ἀνατάμῃ καί θά προσδιορίσῃ τάς καλάς καί τάς τυχόν κακάς πλευράς τῆς ἐκφάνσεώς της.

«ΤΩ ΑΝΑΓΝΩΣΤΗ...»

«Σιγᾶν τήν ἀλήθειαν, χρυσόν ἐστι θάπτειν»
(Πυθαγόρας)

Τά προηγούμενα βιβλία μου: 1ον «21Η ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1967. ΔΙΑΤΙ; ΠΟΙΟΙ; ΠΩΣ;», 2ον «ΟΔΥΣΣΕΥΣ ΑΓΓΕΛΗΣ Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΤΩΝ ΣΤΡΑΤΗΓΩΝ» καί 3ον «21Η ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1967 - 8Η ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1973. ΗΜΕΡΑΙ ΚΑΙ ΕΡΓΑ», τοῦ λοιποῦ θά ἀναφέρωνται μόνον μέ τόν αὔξοντα ἀριθμόν των.

Ὅπως ἐκείνων τά πρόχειρα κείμενά των - σκελετός - ἐγράφοντο εἰς τό ὑπ' ἀριθμ. 68 κελλίον τῆς Α΄ πτέρυγος τῶν Φυλακῶν Κορυδαλλοῦ, οὕτως ἀκριβῶς συμβαίνει καί μέ τό ἀνά χεῖρας πόνημά μου - 4ον - τό ὁποῖον περιέχει τήν συνοπτικήν ἐξιστόρησιν γεγονότων τά ὁποῖα συνέβησαν ἀπό τῆς γεννήσεώς μου - 1912 - καί ἐπέκεινα.

Συνεπῶς τά ἀναφερόμενα καί εἰς τοῦτο ἐγράφησαν εἰς ἕτερον - 2ον τετράδιον- τῶν 200 φύλλων.

Καί ἐγράφοντο ὑπό τάς συνθήκας ἐκείνας καί ὑπό τό κατωτέρω ἡμερήσιον πρόγραμμα, τό ὁποῖον συνέταξα εὐθύς ἐξ ἀρχῆς, ἀπό τῆς πρώτης ὥρας τοῦ πρώτου, ἀπαισίας μνήμης, κλειδώματος τῆς θύρας τοῦ ἀνωτέρω κελλίου, εἰς τό ὁποῖον «ἐσφραγίσθην», συνειδητοποιήσας τήν - πῶς νά τήν χαρακτηρίσω; - νέαν ζωήν! Ἦτο ἡ 21η Ἰανουαρίου 1975 ἡμέρα Τρίτη καί ὥρα, ὀλίγα λεπτά πρό τῆς ἀνατολῆς τοῦ Ἡλίου.

Περιειργάσθην τόν χῶρον. Τόν ἐμέτρησα κατά μῆκος, κατά πλάτος διά τῶν ποδῶν καί καθ' ὕψος, περίπου.

Τάς διαστάσεις του ἔχετε ἀναγνώσει εἰς τάς σελίδας τοῦ 1ου βιβλίου μου. Τάς ἐπαναλαμβάνω διά τούς μή ἔχοντας ἐκεῖνον.

α) Μῆκος: τρία μέτρα περίπου· β) πλάτος: δύο μέτρα, περίπου· γ) ὕψος: δύο μέτρα καί ἑξήκοντα ἑκατοστά, περίπου. Μία πόρτα σιδηρά, σιδηρά, ὅπως ὅλον τό κελλίον, σίδηρος εἶναι καί μπετόν. Λεπτομέρειαι εἰς τό 2ον βιβλίον μου. Ἕν παράθυρον καγκελλόφρακτον μέ δύο φύλλα ὑαλοπινάκων χωρίς ἐξώφυλλα - παντζούρια. Ἕνα τραπεζάκι ἀπό σιδηροπόδαρα καί φορμάϊκα, ἕν κάθισμα ἐκ τοῦ ἰδίου ὑλικοῦ - ὡς τό τοῦ τραπεζίου - καί μία κλίνη... ἄς τήν δεχθῶμεν ὑπ' αὐτήν τήν ὀνομασίαν.

Τό «οἴκημα» αὐτό κλειδώνεται τό ἑσπέρας, ὥρα 20.30. Ξεκλειδώνεται τήν πρωΐαν, ὥραν 07.30. Κλειδώνεται τήν μεσημβρίαν, ὥραν 12.00 καί ξεκλειδώνεται τήν 15.00 ὥραν. Ἤτοι, ἀνοικτόν ὥρας δέκα καί κλειδωμένον - «μόνος Θεῷ μόνῳ» - ὥρας δεκατέσσαρας.

Συμπεριφορά δεσμοφυλάκων: Ἀπό ἄψογος ἕως χειρίστη. Ἀνάλογος τῶν ἀπωθημένων ἑκάστου, ἤ τῆς οἰκογενειακῆς του ἀνατροφῆς ἤ τῶν κομματικῶν του... παθῶν. Ἀρκετά!...

Ἐμελέτησα τόν χῶρον, ὕψωσα τούς ὀφθαλμούς πρός τά ἄνω καί προσηυχήθην: «Θεέ μου, βοήθει μοι τῇ ἀπιστίᾳ». Ἐπί πλέον ἐσκέφθην: «Εἶμαι ἐλεύθερος, διότι: "οὗ τό πνεῦμα Κυρίου ἐκεῖ ἡ ἐλευθερία"».

Ἐντός ἡμῶν ἐνοικεῖ Τό Πνεῦμα τό Ἅγιον, ἡ τρίτη Ἁγία καί Ὁμοούσιος καί Ἀδιαίρετος Ὑπόστασις τῆς Ἁγίας Τρισυποστάτου Θεότητός μας. - Τό "μας"... ἀπαλλάσσει τούς ἀθέους. Ἐμεῖς ἔχουμε τούς δικούς μας ἱεροκήρυκες, οἱ ἄλλες αἱρέσεις καί θρησκεῖες ἔχουν τούς δικούς των ἱεροκήρυκες. Μόνον οἱ ἄθεοι ἔχουν τήν παλαιάν κομμουνιστικήν θεωρίαν.

Λοιπόν, "ἀνάγκᾳ καί θεοί πείθονται", συμμορφώσου, ἑαυτέ μου φίλε, μέ τήν κατάστασιν καί σκέψου τό τί ὀφείλεις νά πράξῃς, σύμφωνον μέ τό θέλημα τοῦ Θεοῦ Τοῦ Ζῶντος, ἐάν θέλῃς νά ἐπιζήσῃς! ».

Ἐκάθισα καί ἔγραψα τό ἑξῆς πρόγραμμα: - χωρίς πρόγραμμα, ὁ ἄνθρωπος χάνεται εἰς τό πέλαγος τῶν ἁμαρτιῶν του. Ἤ πνίγεται, ἤ αὐτοκτονεῖ! Ζῶν βάσει προγράμματος, ζῇ, ἐπιβιώνει καί ἐξέρχεται τῶν φυλακῶν, ὅταν ὁ Θεός εὐδοκήσῃ νά τόν ἐλευθερώσῃ ὑγιᾶ καί νά τόν ἀποδώσῃ εἰς τά προσφιλῆ πρόσωπα τῆς οἰκογενείας του καί εἰς τήν λατρευτήν του Πατρίδα. ...

Καί ἰδού τό περιεχόμενον τοῦ συνταχθέντος ἡμερησίου προγράμματος:

α) Προμετωπίς: διατροφή, ἄσκησις, ψυχαγωγία, ἀποτελοῦν τήν βάσιν τῆς ὑγείας.

β) Ἡμερήσιον πρόγραμμα:

- Ἐγερτήριον, ὥρα 05.45.
- Πρωϊναί σωματικαί ἀνάγκαι 05.45 - 05.55
- Προσευχή 05.55
- Ραδιοφωνικαί εἰδήσεις 06.00 - 06.05
- Γυμναστική 06.05 - 06.20
- Πρό - πρωϊνόν ρόφημα 06.20 - 06.30 (χυμός...)
- Μελέτη 06.30 - 07.30
- Περίπατος βάδην - τροχάδην ἐντός κελλίου 07.30 - 08.00
  (Προαυλισμός - ἐπιτρεπόμενος 08.00 - 11.30)
- Ἔντονος γυμναστική - παιχνίδι 08.00 - 10.00
- Λουτρόν: παγωμένον - πλήν Τρίτης καί Σαββάτου ὅτε καί μόνον ὑπάρχει θερμόν 10.00 - 10.30
- Ἐνημέρωσις ἐκ τοῦ Τύπου 10.30 - 11.50
- Γεῦμα 12.00 - 12.15

- Ἀνάπαυσις - κλειδωμένος 12.15 - 13.15
- Μελέτη 13.15 - 15.00
- Προαυλισμός: Περίπατος, ἄσκησις, συζητήσεις, κηπουρική 15.00 ἕως 20 λεπτά πρό τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου, ὁπότε κλείει τό προαύλιον.
- Ἐπισκέψεις συνεγκλείστων, μεταξύ των, μελέτη ἕως 20.30
- Δεῖπνον 20.30
- Μελέτη Τύπου καί βιβλίων 21.00 - 23.30
- Μελέτη Ἁγίας Γραφῆς 23.30 - 23.55
- Προσευχή 23.55 - 24.00
- Κατάκλισις 24.00

Τό πρόγραμμα αὐτό συνταχθέν μερικῶς, τότε, συμπληρωθέν δέ ὡς ἀνεφέρθη, ἐφηρμόσθη αὐστηρῶς καθ' ὅλας τάς ἡμέρας, πλήν τῶν ἡμερῶν:

α) Τῆς Δίκης 19 Ἰουλίου 1975, ἡμέρα Δευτέρα, ἕως 23 Αὐγούστου 1975 ἡμέρα Παρασκευή καί τῶν: β) Σαββάτων. Κατά Σάββατον εἴχομεν ἐκκλησιασμόν ἐγκριθέντα ἀπό 25ης Μαρτίου 1975, ἡμέρα Τρίτη, μετά ἀπό ἀγῶνα ἰδικόν μου 5θημέρου αὐτοαπομονώσεως καί ἀποφυγῆς τροφῆς! - Ἀπεργία πείνης, διά τήν ὁποίαν μέ ἐμέμφθη - ὀρθῶς - ὁ Στρατηγός Ἀγγελῆς ὅταν μετά δίμηνον προεφυλακίσθη.

Καθιερώθη ἐκκλησιασμός κατά Σάββατον, διότι ἡ Κυριακή ἐδίδετο εἰς τούς ποινικούς.

Τότε ἐπετράπη καί ὁ προαυλισμός, τότε καί τό ἀνοικτόν κελλί ἐπί 10ωρον - διακεκομμένον - ἐνῶ ἀπό τοῦ ἐγκλεισμοῦ μας τήν 21ην Ἰανουαρίου 1975 ἦτο κλειδωμένον ἐπί 20 ὥρας!

Αὐτή ἦτο ἡ «δημοκρατία» τῆς Νέας Δημοκρατίας, ὡς μετωνομάσθη ἀπό ἒ ρέ - Ε.Ρ.Ε. - δηλαδή πολύ παλαιοτέρα τῆς προηγουμένης ὀνομασίας της, εἰς ποιότητα...

Καί γνωρίζετε - οἱ ὥριμοι εἰς ἡλικίαν - πόσας παρανομίας καί εἰς πόσας ἀντισυνταγματικάς ἐνεργείας προέβη ἡ «Νέα Δημοκρατία» διά νά στηρίξῃ τήν καταδίκην μας!

Διά τούς νεωτέρους, ἐπαναλαμβάνω λίαν περιληπτικῶς τάς συνθήκας ὑπό τάς ὁποίας κατεδικάσθημεν τήν 23ην Αὐγούστου 1975 ὑπό τοῦ Εἰδικοῦ Δικαστηρίου, «5μελοῦς Ἐφετείου Ἀθηνῶν», εἰς αἴθουσαν τῶν γυναικείων φυλακῶν Κορυδαλλοῦ, εἰς τήν ὁποίαν μετεφέρθημεν τήν 18.7.1975 ἡμέραν Πέμπτην. Ἰδού αἱ παρανομίαι:

α) Ἤρθη χορηγηθεῖσα ἀμνηστία, ἐνῷ αἰώνιος ἀπαράβατος ἀρχή Δικαίου ὁρίζει ὅτι: «ἀμνηστία, ἅπαξ καί ἐχορηγήθη, οὐδέποτε ἀνακαλεῖται».

β) Μή ὑπάρχοντος νόμου, διά νά στηριχθῇ δίκη ἐναντίον τῆς ἐπαναστατικῆς μας πράξεως τῆς 21ης Ἀπριλίου 1967, (διότι 1) κατάληψις ἐξουσίας ἐπιτευχθεῖσα ὑπό οἱανδήποτε μορφήν καί διαρκέσασα πλέον τῶν 48 ὡρῶν, δημιουργεῖ Δίκαιον. 2) Ἀμφότερα τά Ἀνώτατα δικαστικά Σώματα τῆς χώρας, ἤτοι τό Σύμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας καί ὁ Ἄρειος Πάγος, ἐπανειλημμένως ἀπεφάνθησαν ὁμοφώνως ἐν ὁλομελείᾳ ὅτι ἡ Ἐπανάστασις ἤ Ἐνέργεια τῆς 21ης Ἀπριλίου 1967

ἐδημιούργησε Δίκαιον) ἡ Νέα Δημοκρατία - πολύ «παλιά» - συνέταξε ψήφισμα ὡς Ποινικόν Νόμον Ἀναδρομικῆς ἰσχύος, τό ὁποῖον εἰσήγαγεν εἰς τήν Βουλήν, ἡ ὁποία τό ἐψήφισεν ὡς «Δ΄ Ψήφισμα» καί μέ αὐτό «ἔλυσε τά χέρια τῆς - "ἀνεξαρτήτου" - Δικαιοσύνης», ἡ ὁποία κατεδίκασεν, ἡμᾶς τούς τρεῖς εἰς θάνατον καί τούς ἄλλους εἰς ποινάς τῆς ἀρεσκείας τῆς "παλιᾶς" Νέας Δημοκρατίας...

Οἱ τρεῖς: Παπαδόπουλος Γεώργιος, Μακαρέζος Νικόλαος καί - ὁ γράφων - Παττακός Στυλιανός, ἠκούσαμεν τήν εἰς θάνατον καταδίκην μας ἀπαθέστατα! Ἐξ οὗ ἡ ἔκπληξις Δικαστῶν καί ἀκροατῶν. Οἰκεῖοι ἡμῶν δέν ἤρχοντο εἰς τό Δικαστήριον, ἐντολῇ ἡμῶν.

Ἐρωτηθείς ὑπό Γερμανίδος δημοσιογράφου, ποῦ ὠφείλετο αὐτή ἡ ψυχραιμία μας, «...μήπως εἴχατε ἐνημερωθῆ;», ἀπήντησα: «...δικαίων δέ ψυχαί ἐν χειρί Θεοῦ καί οὐ μή ἅψηται αὐτῶν βάσανος...» - Σοφία Σολομῶντος Γ΄,1. - καί συμπληρώνω σήμερον: «ἔδοξαν ἐν ὀφθαλμοῖς ἀφρόνων τεθνάναι, καί ἐλογίσθη κάκωσις ἡ ἔξοδος αὐτῶν καί ἡ ἀφ' ἡμῶν πορεία σύντριμμα, οἱ δέ εἰσίν ἐν εἰρήνῃ καί γάρ ἐν ὄψει ἀνθρώπων ἐάν κολασθῶσιν, ἡ ἐλπίς αὐτῶν ἀθανασίας πλήρης· καί ὀλίγα παιδευθέντες μεγάλα εὐεργετηθήσονται, ὅτι ὁ Θεός ἐπείρασεν αὐτούς καί εὗρεν αὐτούς ἀξίους ἑαυτοῦ.» - ἔ..ά. 2 - 6.

Ζῆ ἡ εὐγενής δημοσιογράφος. Ἐρωτήσατέ την οἱ ἄπιστοι. ...μακάριοι οἱ ..πιστεύοντες, τούς ἀληθεῖς, ὡς ἡμεῖς οἱ ἐπαναστάται.

Εἰρήσθω ἐν παρόδῳ, ὅτι ὁ (τότε) Ὑπουργός Δημοσίας Τάξεως, μᾶς εἶχεν ἀποστείλει 15 διαβατήρια ἕτοιμα πρός χρῆσιν, ἐκείνων οἱ ὁποῖοι θά ἤθελον νά φύγουν καί αἱ δαπάναι διαβιώσεως θά ἐχορηγοῦντο ὑπό τῆς Κυβερνήσεως. Οὐδείς ἀπεδέχθη τήν μεγαλοδωρίαν αὐτήν. Οὔτε οἱ τρεῖς ἐξ ἡμῶν, οἱ ὁποῖοι ἔφυγον ἰδίοις ἐξόδοις. (Δηλ.: Κωτσέλης Πέτρος, Ἀσλανίδης Κων/νος καί Παλαιολόγος Ἰωάννης).

Οἱ Ἄρχοντες ἠθέλησαν νά ἐξακριβώσουν τά τῆς διαβιώσεώς των καί διεπίστωσαν ὅτι, ὁ εἷς τούτων διῆγεν ὡς μικροπωλητής, ὁ ἕτερος ὡς ζωγράφος καί ὁ τρίτος ὡς ὑπάλληλος Ἑλληνοαμερικανοῦ Ἐπιχειρηματίου. Μᾶς ἐγένετο πρότασις καί ἐκ μέρους τοῦ Ὠνάση νά δραπετεύσωμεν ἐκ τῆς νήσου Κέας, ὅπου εἴχομεν ἐκτοπισθῆ. Οὐδείς ἐδέχθη. Μοῦ ἐγένετο ἐπίσης πρόσκλησις τηλεφωνικῶς, ὑπό τοῦ Προέδρου τοῦ Παναμᾶ Ἑλληνοπαναμέζου, Λάκας Μπάχας νά πάρω τήν οἰκογένειάν μου καί νά μεταβῶ εἰς Παναμᾶν· δαπάναι μεταβάσεως καί διαβιώσεως ἐκεῖ, μερίμνῃ αὐτοῦ. Ἀπέρριψα καί αὐτήν τήν πρότασιν... Ὁ Πρόεδρος μοῦ ἀπήντησε: «μήν εἶσαι βλάκας...», τοῦ ἀπήντησα: «προτιμῶ νά μέ ἀποκαλοῦν βλάκα, παρά κλέφτη ἤ δειλόν».

Ἀρεοπαγίτης κύρους μοῦ ἔλεγε πρό καιροῦ: «Ἦτο λάθος σας ἡ μή διαφυγή σας. Θά σᾶς ἐκάλει τώρα ὁ Λαός νά τόν σώσετε, ὅπως συνέβη μέ τόν Ἐλευθέριον Βενιζέλον, τόν Νικόλαον Πλαστήραν κ.λ.π.».

Εἰς ἐμέ ἐγένετο πρότασις καί ἐκ μέρους τοῦ Πρωθυπουργοῦ Ἀνδρέου Γ. Παπανδρέου νά μέ ἀποφυλακίσῃ... Τοῦ ἀπήντησα ὅτι «δέν ἐγκαταλείπω τούς παραστάτας μου. Κρατούμεθα ἀδίκως καί μόνον μαζί των θά ἀποφυλακισθῶ».

Ζοῦν οἱ διαγγελεῖς...

Ἐμακρηγόρησα· ὅμως, τά ἔκρινα ἀπαραίτητα, ἰδιαιτέρως διά τούς νέους, τούς "ἀγέννητους" πρό τῆς 21.4.1967, ἀλλά καί διά τούς μή ἔχοντας ἐνημερωθῆ ἐκ τῶν τριῶν προηγουμένων συγγραμμάτων μου.

Καί ἤδη, ἀκολουθεῖ ἡ μεταφορά τῶν ἀναφερομένων εἰς τό 2ον τετράδιον τῶν φυλακῶν, διευκρινίζων ὅτι παραλείπω τινά, προσθέτω νέα καί γενικῶς προσπαθῶ νά προσφέρω κάτι τό καλλίτερον, παρορῶν τόν κανόνα: «τό καλλίτερον εἶναι ἐχθρός τοῦ καλοῦ».

Αἱ πρῶται σελίδες τοῦ νέου πονήματός μου ἐγράφησαν τήν 20ήν Δεκεμβρίου 1999 ἡμέραν Δευτέραν καί ὥραν ἀπό 07.00 ἕως 11.15, οἴκοι ἐν τῇ διευθύνσει: Σεβρῶν 15 - 111 43 Ἀθῆναι, ὅπου διαμένω μέ διακοπήν ποινῆς τῆς ἰσοβίου καθείρξεως, λόγῳ ἀνηκέστου βλάβης τῆς ὑγείας μου. Ἡ ἔγκρισις τῆς διακοπῆς τῆς ποινῆς ἐχορηγήθη τό πρῶτον διά πέντε μῆνας τήν 28.9.1990 καί ἔκτοτε ἀνανεοῦται κατόπιν δίκης διεξαγομένης ἀνά πεντάμηνον ὑπό τοῦ ἐφετείου κακουργημάτων Πειραιῶς!

Αἱ ἀναμνήσεις μου ἀπό τῆς ἡλικίας τοῦ νηπίου, μέχρι καί τῆς σημερινῆς τοῦ 89ετοῦς «ἐφήβου», ἐγράφοντο εἰς τό ὑπ' ἀριθμ. 68 κελλίον τῆς Α΄ πτέρυγος τῶν φυλακῶν Κορυδαλλοῦ, ἐν τετραδίῳ διακοσίων φύλλων, ἀπό 22.9.1975 ἡμέρα Κυριακή, ἕως 27 Σεπτεμβρίου 1990 ἡμέρα Παρασκευή καί συμπληρώνονται συστηματικῶς ἕως τῆς σήμερον, Μάρτιος 2001.

Ἐγράφησαν ὄπισθεν ἑνός καγκελλοφράκτου παραθύρου καί μιᾶς σιδηρᾶς θύρας, κλειδαμπαρωμένης ἐπί δεκατέσσαρας ὥρας τό 24ωρον. Αἱ ἐπαναλήψεις αὐταί, παρ' ὅτι κουραστικαί, κρίνονται σκόπιμοι καί ἀπευθύνονται πρός τινας μυθοπλάστας ἤ διαστρεβλωτάς τῆς ἀληθείας.

Ὡς ΣΙΔΗΡΟΔΕΣΜΙΟΣ, σκέπτομαι, ἐπισημαίνω, καταγγέλλω... ἄρα, ζῶ, κατά τό cogito ergo sum τοῦ Descartes.

Νομίζω, φίλοι μου ἀναγνῶσται, ὅτι εἶναι ὥρα νά ταλαιπωρηθῆτε καί πάλιν μέ τήν ἀπασχόλησίν σας εἰς τήν ἀνάγνωσιν τοῦ ἀνά χεῖρας βιβλίου μου ὑπ'ἀριθμόν 4. Ἄν τά τρία προηγηθέντα τούτου σᾶς ἐταλαιπώρησαν, τοῦτο, εὔχομαι καί ἐλπίζω νά σᾶς εὐχαριστήσῃ περισσότερον ἐκείνων ἤ τουλάχιστον νά σᾶς ταλαιπωρήσῃ ὀλιγώτερον.

Εἶχεν ἀρχίσει ἡ συγγραφή κατά τό ἀπό 23 Ὀκτωβρίου 1974 μέχρις 21ης Ἰανουαρίου 1975 διάστημα τῆς ἐκτοπίσεώς μας - Παπαδοπούλου Γεωργίου, Μακαρέζου Νικολάου, Λαδᾶ Ἰωάννου, Ρουφογάλη Μιχαήλ καί Παττακοῦ Στυλιανοῦ, τοῦ γράφοντος - εἰς τήν νῆσον Κέαν τῶν Κυκλάδων, γενέτειραν τοῦ ἐπιγραμματοποιοῦ Σιμωνίδου.

Μᾶς εἶχεν ἐκτοπίσει ἡ Κυβέρνησις Κ. Καραμανλῆ μέ τήν ψευδεστάτην κατηγορίαν ὅτι συνωμοτούσαμεν διά τήν ἀνατροπήν τῆς Κυβερνήσεώς του, ἐνῷ ἡ ἀλήθεια ἦτο ὅτι ἐφοβεῖτο τήν ἵδρυσιν Κόμματος μέ Ἀρχηγόν τόν Παπαδόπουλον Γεώργιον!

Τόν ἠρώτησε διά τοῦ ἐντιμοτάτου Ταξιάρχου τῆς Χωροφυλακῆς Πορικοῦ Νικολάου ἐάν ἦτο ἀληθής ἡ τοιαύτη πληροφορία, προερχομένη ἀπό B.B.C.!

Ἡ διπλωματική ἀπάντησις τοῦ Παπαδοπούλου «θά πράξω ὅ,τι μοῦ ἐπιβάλλει τό καθῆκόν μου ἔναντι τῆς Πατρίδος μου», τόν ἐθορύβησε, τόν ἐφόβισε καί διά τήν ἀσφάλειάν του ἀνεκάλεσε τήν παρά τοῦ ἰδίου χορηγηθεῖσαν ἀμνηστίαν.

Τά λοιπά, σᾶς εἶναι γνωστά.

Τήν νύκτα τῆς 20ῆς πρός 21ην Ἰανουαρίου 1975 ἡμέραν Δευτέραν πρός Τρίτην μᾶς παρέλαβε τορπιλλάκατος τοῦ Π.Ν. καί τήν πρωΐαν τῆς 21ης Ἰανουαρίου 1975, ἡμέραν Τρίτην, ἐνεκλείσθημεν εἰς τάς φυλακάς Κορυδαλλοῦ, πρό ἀνατολῆς ἡλίου!

Μέχρι καί τῆς 24ης Μαρτίου 1975, ἤτοι ἐπί τρίμηνον, μᾶς ἐκλείδωνον εἰς τό κελλί ἐπί εἴκοσι ὥρας τό 24ωρον! Χωρίς ἐκκλησιασμόν, χωρίς προαυλισμόν, χωρίς τηλεόρασιν κλπ.

Μετά τόν 5θήμερον ἀγῶνά μου ἀπό 19 Μαρτίου 1975, ἐνεκρίθησαν τά τέσσαρα ἐκ τῶν ὀκτώ αἰτημάτων μου καί ἐφηρμόσθη κατά κάποιον τρόπον ὁ Σωφρονιστικός Κῶδιξ.

Ἡ ἀπόφασίς μου (σήμερον 20 Δεκεμβρίου 1999, ἡμέρα Δευτέρα καί ὥρα 21.15), νά δημοσιοποιήσω τά εἰς τήν φυλακήν γραφόμενα, ἀνῄρεσε τήν εἰς αὐτά ἀναγραφομένην ἐπιθυμίαν μου περί τοῦ ἀντιθέτου, ἐπεβλήθη, ὅμως, ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι, φίλος μου, ἐγένετο... «φίλος», ἄνευ ἐνημερώσεώς μου - ἄν καί τοῦ τό εἶχα ἀρνηθῆ - ἐδημοσίευσε τό περιεχόμενον τοῦ ἑνός ἐκ τῶν τετραδίων μου, παραλείψας μόνον τήν ἀπαγορευτικήν φράσιν μου...

Κατόπιν τῆς ἐνεργείας του αὐτῆς, καί μέ τήν γνώμην Δικηγόρων, Δημοσιογράφων καί Συγγραφέων, προέβην εἰς τήν ἔκδοσιν τοῦ αὐθεντικοῦ μου κειμένου μέ διορθώσεις, ἀφαιρέσεις καί προσθέσεις, εἰς τό ὑπ' ἀριθμ. 1 βιβλίον μου.

Ἠκολούθησαν τά 2ον, 3ον, καί ἤδη 4ον. «Οὐδέν κακόν ἀμιγές καλοῦ...». Ἀντί δυσμενείας τήν ὁποίαν ἔτρεφον ἐναντίον τοῦ «φίλου» μου, νῦν τόν εὐχαριστῶ, διότι διά τῆς πράξεώς του ὑπεχρεώθην νά ἐκδώσω τό αὐθεντικόν κείμενόν μου, ὡς 1ον βιβλίον καί... «ἑνός καλοῦ δοθέντος», ἐπηκολούθησαν τά 2ον, 3ον καί τώρα ἡ συνέχεια.

Σχετική παρατήρησίς μου περί τῆς ἀνωτέρω πράξεώς του, ἀναφέρεται ὡς ὑποσημείωσις 1 εἰς τό 1ον βιβλίον μου, σελίς 17.

Μετά ἀπό αὐτά, τά πολλά ἤ τά ὀλίγα, ἐπικαλούμενος τήν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ Τοῦ Ζῶντος, προχωρῶ εἰς τό κείμενον τοῦ 2ου τετραδίου, εὐχόμενος καλήν δύναμιν εἰς τούς ἀναγνώστας του, ἀφοῦ παρεμβάλω μίαν σημείωσιν πού ἔγραφον τήν 21ην Δεκεμβρίου 1999...

Διακόψας χθές 20.12.1999, ἡμέραν Δευτέραν καί ὥραν 23.45, διαμένων προσωρινῶς ἐδῶ εἰς τήν ἐπί τῆς ὁδοῦ Σεβρῶν 15 - 111 43 Ἀθῆναις - οἰκίαν τῆς θυγατρός μου, πρώην τῆς συζύγου μου καί τέως τοῦ πατρός της, συνεχίζω σήμερον 21.12.99, ἡμέραν Τρίτην καί ὥραν 07.00, τήν μεταφοράν τῶν καταγεγραμμένων εἰς τό 2ον τετράδιον τῶν φυλακῶν Κορυδαλλοῦ γεγονότων.

Θά νομίζετε, βεβαίως, ὅτι ἐδῶ εὑρίσκομαι ὑπό καλλιτέρας συνθήκας τῶν ἐν τῇ φυλακῇ! Κρίνατέ τας ἐκ τῶν ἑξῆς:

Ἐδῶ τό τόσον εὐχάριστον, πού καλύπτει καί ἐξουδετερώνει πᾶν ἀντίθετον, εἶναι ὅτι ζῶ ἐλεύθερος μετά τῆς οἰκογενείας μου, καθ' ὅλον τό 24ωρον.

Φυλακισμένος τήν ἔβλεπον ἅπαξ τῆς ἑβδομάδος δι' ὀλίγα λεπτά καί ὑπό λίαν δυσμενεῖς συνθήκας.

Κατά τά λοιπά, ἐδῶ ἐκτελῶ τά ἑξῆς λίαν δύσκολα - λόγῳ «ἐφηβικῆς» τοῦ γήρατος ἡλικίας - καθήκοντα: α) Μαγείρου, β) Νοσοκόμου, γ) Φυσιοθεραπευτοῦ, δ) βοηθοῦ, ε) Τηλεφωνητοῦ, στ) Ὑποδοχῆς ἐπισκεπτῶν καί ὅ,τι ἄλλο προκύπτει...

Ἴσως θά μέ κατηγορήσετε, ὅτι - ἴσως, ἐπαναλαμβάνω, ἴσως - θά προετίμων τήν ζωήν τοῦ φυλακισμένου!

Ἔ, ὄχι βεβαίως, ἄν καί ἰσοβίως ἐπιμένουν οἱ «δημοκράται» Ἄρχοντές μας νά εἶμαι φυλακισμένος.

Ἐπιμένουν, ὅμως, ἀνά 5μηνον τήν παράτασιν τῆς διακοπείσης ποινῆς, λόγῳ ἀνηκέστου βλάβης τῆς ὑγείας μου, κατόπιν δικαστικῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου Κακουργημάτων, βάσει εἰδικῆς ἐκθέσεως καί μαρτυρίας δύο Ἰατροδικαστῶν!. Μά εἶναι ἀνάγκη αὐτῆς τῆς ἰατροδικαστικῆς μαρτυρίας καί ὑπερασπίσεώς της ὑπό Δικηγόρου; Εἶναι ἡκεστή - ἰατή - ἡ γεροντική ἡλικία τῶν 89 ἐτῶν; Καί δέν ἐντρέπεται, ἡ Δημοκρατία, νά βασανίζῃ ἐπί 30 ἤδη ἔτη καί ἰσοβίως, αὐτούς οἱ ὁποῖοι τήν ἔσωσαν... ἤ ἔστω τήν «ἐβασάνισαν» ἐπί, περίπου, ἑπτά ἔτη; Αὐτά εἶναι τά ἀνθρώπινά της αἰσθήματα καί ἡ ἐπιμονή της νά κατηγορῇ ἄλλα κράτη ὅτι δέν σέβονται τά ἀνθρώπινα δικαιώματα;

Μέ τοιούτους λαμπρούς ἡγεμόνας πού ψηφίζετε - ἡμεῖς στερούμεθα πολιτικῶν δικαιωμάτων - τοιοῦτοι εἶσθε ὅσοι τούς ψηφίζετε! Λυποῦμαι! Ὁ Θεός νά ἐλεῇ αὐτούς τε καί ἐκείνους πού τούς ψηφίζουν. Τό ὅτι ὁ Πρόεδρος τοῦ δημοκρατικοῦ Κοινοβουλίου Κακλαμάνης Ἀπόστολος ἔχει ἀποκαλέσει τήν αἴθουσαν τῆς Βουλῆς «πτυελοδοχεῖον», δέν σᾶς συγκινεῖ; Ἄξιοι τοῦ μισθοῦ μας! Ὅπως στρώνωμεν, κοιμούμεθα. «Ἡ ἀξία ἤ ἡ ἀπαξία ἑνός λαοῦ, ἀντανακλᾶται εἰς τά πρόσωπα ἐκείνων πού ψηφίζει ἤ αὐτῶν τούς ὁποίους ἀνέχεται νά τόν κυβερνοῦν» (Καμύ). Λυποῦμαι ξανά!

Διακόπτω διά καθῆκον 21.12.99 καί ὥραν 07.45.

Καί τώρα, 21.12.1999, ἡμέρα Τρίτη καί ὥρα 08.00, προχωρῶ εἰς τήν καταγραφήν. Παραλείπονται πολλά· προστίθενται περισσότερα, ἀπό τό τετράδιον. Παραβιάζεται ὁ χρυσοῦς κανών, ἐπαναλαμβάνω: «Ἐχθρός τοῦ καλοῦ, εἶναι τό ἐπιδιωκόμενον καλλίτερον».

Ἐπικαλούμενος τήν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ, ἀρχίζω:

Ἡ ἐκτόπισίς μας ἐγένετο μέ τήν - ψευδεστάτην - κατηγορίαν ὅτι συνωμοτούσαμεν διά τήν ἀνατροπήν τῆς Κυβερνήσεως Ἐθνικῆς Ἑνότητος Κ. Καραμανλῆ! Ἄν εἶναι δυνατόν νά πιστέψῃ λογικός ἄνθρωπος, ὅτι ἡμεῖς, οἱ παραδώσαντες τήν ἐξουσίαν, οἰκείᾳ βουλήσει, παραιτηθέντες πρό ἐννέα μηνῶν, πανίσχυροι ὄντες, θά ἦτο δυνατόν, μετά ἕνα ἔτος ἀπό τῆς παραδόσεως τῆς ἐξουσίας, τελείως ἄοπλοι καί ἀνήμποροι, νά σχεδιάζωμεν νέαν ἐπανάστασιν! Αὐτά, μόνον δειλοί, ψεῦσται καί ἀπατεῶνες τά ἔλεγον, ἤ καί τά ἐπίστευον. Ὁ Θεός νά τούς ἐλεήσῃ! Καί ἔγραφον ἐκεῖ, εἰς τό Ξενοδοχεῖον «Καρθαία», τάς ἀναμνήσεις μου ἀπό τά πρῶτα βήματα τῆς ταραχώδους ζωῆς μου, μέχρις 20ῆς Ἰανουαρίου 1975 ἡμέρα Δευτέρα.

Συνεχίζω τήν ἀναφοράν τῶν ἀναμνήσεών μου: Παρά τό γεγονός ὅτι εὑρίσκομαι ἀκόμη εἰς τήν ψυχολογίαν τῆς «Δίκης», δηλαδή τοῦ «προκάτ» ΚΑΤΑΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ[1], δίκης ἡ ὁποία ἤρχισε τήν 28ην Ἰουλίου 1975 ἡμέραν

1. Κατεδίκασε! Δέν ἐδίκασεν· ἐπέβαλε ποινάς κατ' ἐντολήν...!

Δευτέραν καί ὥραν 09.00 καί ἔληξε τήν 23ην Αὐγούστου ἡμέραν Σάββατον. Ὅμως ἡ ἀπόφασις γνωστή σας. Διά τήν Ἱστορίαν: «Εἰς τούς τρεῖς ἀρχηγούς, Παπαδόπουλον Γεώργιον, Παττακόν Στυλιανόν καί Μακαρέζον Νικόλαον: θάνατος καί καθαίρεσις...».

Ὁ πρόεδρος τοῦ καταδικαστηρίου, παθιασμένος καί μέ ἐκδικητικόν μῖσος, μᾶς παρουσιάζει: «... προσπαθοῦσαν νά δείξουν ψυχραιμία, ἀδιαφορία. ...» - βλέπε σύγγραμμά του "ΔΙΚΗ", σελίς 194 - ἐρωτήσατε, ὅμως, καί τούς Δημοσιογράφους πού παρίσταντο.

Ἐκεῖνοι, ὅμως, οἱ ὁποῖοι ἐτρόμαξαν ἦσαν οἱ οἰκεῖοι μας! Δέν εἶναι μικρόν πρᾶγμα νά ἀκούσῃ ἡ γυναίκα σου, τά παιδιά σου, τά ἐγγόνια σου ἀπό ραδιοφώνου, ὅτι αὔριον, μέ τήν ἀνατολήν τοῦ ἡλίου ἐκτελεῖται ὁ προστάτης των.

Μετά τινα ὥραν, μέ τήν εἴδησιν, ὅτι ἡ ποινή τοῦ θανάτου μετατρέπεται εἰς ἰσόβιον κάθειρξιν, οἱ μέν οἰκεῖοι συνῆλθον, ἐγώ δέ, εἰλικρινῶς, ἐλυπήθην.

Καί ἐλυπήθην ἀκόμη περισσότερον, ὅταν ἀργότερον ἤκουσα δήλωσιν τοῦ Κ. Καραμανλῆ ὅτι: «... δέν ἠθέλησα νά τούς ἐκτελέσω, διότι θέλω νά παραμείνουν εἰς τήν φυλακήν αἱ ἄθλιαι ὑπάρξεις των νά βασανίζωνται εἰς ὅλην των τήν ζωήν!». Χαρεῖτε τον, ὅσοι ἔχετε τήν ἰδίαν μέ αὐτόν "χριστιανικήν" ἤ καί ἁπλῶς δημοκρατικήν ψυχήν. Οἱ ἄλλοι, οἱ Χριστιανοί, οἱ ἀνθρώπινοι ἄνθρωποι, εὐλογεῖτε τον καί μή καταρᾶσθε αὐτόν! Σιχαθεῖτε δέ ἡμᾶς, τούς ἐπαναστάτας ἐννοῶ, διότι τοῦ ἐστέλλαμεν κατά μῆνα εἰς Παρισίους χίλια δολλάρια! Καί κάποιος ἡμέτερος τόν ἐπανέφερεν εἰς τήν Πρωθυπουργίαν... "δημοκρατικά".

Ἀνέφερον προηγουμένως ὅτι ἐλυπήθην διότι ἡ ποινή τοῦ θανάτου μετετράπη εἰς ἰσόβιον κάθειρξιν· ἐξηγοῦμαι.

Δέν μέ ἐλύπησεν ἡ καθαίρεσις ἀπό τόν βαθμόν τοῦ Ὑποστρατήγου εἰς τόν ἐνδοξότατον τοιοῦτον τοῦ Στρατιώτου, διότι δέν εἶχον - ἕως τότε - τήν τιμήν αὐτήν! Εἶχον τήν τύχην, ἤ τό προνόμιον, νά ἀρχίσω τήν Στρατιωτικήν μου ζωήν μέ τόν βαθμόν τοῦ Δεκανέως, τό διατί θά τό ἴδητε εἰς τήν σελίδα 44 ἐπ.

Αὐτά πού μέ ἐξέπληξαν καί μέ στενοχωροῦν ἀκόμη εἶναι:α) Ἡ ἀφαίρεσις τῶν ἠθικῶν ἀμοιβῶν, ἤτοι τρίς, τοῦ ἀριστείου ἀνδρείας, ἑπτάκις τοῦ Πολεμικοῦ Σταυροῦ, Μετάλλια ἐξαιρέτων πράξεων, ὅλα τά παράσημα τά ἀπονεμόμενα μέχρι τοῦ βαθμοῦ τοῦ Ὑποστρατήγου ὑπό τῆς Πολιτείας ἐν εἰρήνῃ καί πολέμῳ, ὡς καί παράσημα δώδεκα χωρῶν τάς ὁποίας ἐπεσκέφθην ὡς Ἀντιπρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως. β) Ἡ ἀφαίρεσις τῆς συντάξεως καί τῆς ὑγειονομικῆς περιθάλψεως, διά τάς ὁποίας ἐπλήρωνον εἰς τό Δημόσιον ἐπί 45 ὁλόκληρα ἔτη, ἤτοι ἀπό 1ης Νοεμβρίου 1930 ἕως καί 23ης Αὐγούστου 1975! καί γ) ἤδη - 2001, μήν Μάρτιος, μέ ἀηδιάζει ἡ ἐφαρμογή τοῦ μέτρου τῆς ἀνά 5μηνον διεξαγομένης δίκης παρά τῷ Ἐφετείῳ Κακουργημάτων, διά νά ἐγκριθῇ ἡ ἐπί τινας ἀκόμη μῆνας παράτασις τῆς διακοπείσης ποινῆς!

Ὑπό τάς λίαν ἀντιξόους συνθήκας ὑφ᾽ ἅς εὑρισκόμην εἰς τήν φυλακήν, ἔγραφον αὐτά τά ὁποῖα ἀντιγράφω καί διορθώνω, οἴκοι, ἡμιελεύθερος...

Καί μέ τήν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ ζῶ. Καί μέ τήν προστασίαν Του καί τάς

προσευχάς μου ἐλπίζω νά ζήσω καί τήν ἐλευθερίαν μου νά ἀνακτήσω!

Πότε; Ὅταν Ἐκεῖνος τό θελήσῃ.

Ἕως τότε, ἐγώ θά γράφω, πιστεύων ὅτι ὁ Μακρυγιάννης εἶχε δίκαιον ὅταν ἔγραφεν:

«Ἕνα πρᾶγμα πού μέ παρακίνησε κι ἐμένα νά γράψω ἦταν, ὅτι τήν Πατρίδα τήν ἔχουμεν ὅλοι μαζί καί σοφοί καί ἀμαθεῖς καί πλούσιοι καί φτωχοί καί πολιτικοί καί στρατιωτικοί». Καί προσθέτομεν ἡμεῖς οἱ τῆς "γενιᾶς" τῆς ἐποποιΐας τοῦ 1940/1949: Ἰδιαιτέρως ἡμεῖς... ἡμεῖς ὀφείλομεν νά γράψωμεν. Τί; Τήν ἀλήθειαν. Τήν κακοποιηθεῖσαν καί ταλαιπωρουμένην ὑπό τῶν μεταπολιτευτικῶν πολιτικῶν ἀγρίως, μέ ψεύδη, μέ παραμύθια, μέ λάσπην καί κακίαν. Ἡμεῖς μένομεν ὀρθοδόξως πιστοί εἰς τό Παυλικόν ἀξίωμα: «Πᾶσα πικρία καί θυμός καί ὀργή καί κραυγή καί βλασφημία, ἀρθήτω ἀφ'ὑμῶν - σ: καί ἡμῶν - σύν πάσῃ κακίᾳ» (Ἐφεσ. Δ , 31).

Ἔγραψα, λοιπόν, καί ἐτέθησαν εἰς κυκλοφορίαν, μέχρι τοῦδε, τά τρία προαναφερόμενα βιβλία μου, βλέπε σελίδα 17. Τό ἀνά χεῖρας - 4ον - ἐκδίδεται μέ σκοπόν - κυρίως - τήν ἀπότισιν ἐλαχίστου φόρου τιμῆς καί βαθυτάτης εὐγνωμοσύνης πρός τούς ἀθανάτους ἥρωας - τούς συμπολεμιστάς - οἱ ὁποῖοι, διά τῆς ἀπαραμίλλου ἡρωϊκῆς των θυσίας, ἐδημιούργησαν τό ἀθάνατον ΕΠΟΣ 1940/49 καί ἐθεμελίωσαν ἀκόμη μίαν τρισένδοξον σελίδα εἰς τήν ἱστορίαν τῆς αἰωνίως δοξαζομένης Ἑλλάδος μας.

Καί εὐτυχισμένην τήν ἔκαμαν, δεχθεῖσαν τόν θαυμασμόν, τούς ἐπαίνους καί τά συγχαρητήρια ὄχι μόνον τῶν συμμάχων καί τῶν φίλων της, ἀλλά καί αὐτῶν τῶν ἐναντίον της ἐπιτεθέντων: Ἰταλῶν καί Γερμανῶν. Θά τά ἀναγνώσετε εἰς ἑπομένας σελίδας.

Καί ἐκτός τῆς εὐγνωμοσύνης τήν ὁποίαν δέον νά δέχωνται ἐκ μέρους ἡμῶν, ἀπολαμβάνουν αἰωνίως καί τήν μνημόνευσίν των ὑπό τῆς Ἐκκλησίας μας εἰς τάς καθ' ἑκάστην δεήσεις Της: «... τῶν ὑπέρ πίστεως καί Πατρίδος ἡρωϊκῶς ἀγωνισαμένων καί ἐνδόξως πεσόντων», δέονται οἱ ἱερουργοῦντες κληρικοί τῆς Ὀρθοδοξίας μας.

Ἔχοντες αὐτήν τήν ἀντίληψιν οἱ νέοι μας, θά σπεύδουν «μέ τό χαμόγελο στά χείλη», εἰς τήν φλογισμένην κάμινον τοῦ ὑπέρ βωμῶν καί ἑστιῶν ἀγῶνος τοῦ ἔθνους μας, ἁμιλλόμενοι ἐκείνους.

Καί μέ τήν ψυχήν, τόν νοῦν καί τήν καρδίαν ἤρεμον καί ὑπερήφανον καί πλήρη τήν αἴσθησιν ὅτι ἐκτελοῦν τό ὕψιστον καί ὡραιότερον τῆς ζωῆς των καθῆκον, θά ἀποδέχωνται ὑπερηφάνως τό «τάν ἤ ἐπί τᾶς», τό «ἐπικρατέειν ἤ ἀπολλῦσθαι».

Ἡμεῖς, οἱ Ἕλληνες, δέν εἴμεθα πολεμόχαροι, οὔτε προκαλοῦμεν πολέμους: «Ἀφρήτωρ, ἀθέμιτος καί ἀνέστιός ἐστιν ἐκεῖνος, ὅς πολέμου ἐρᾶται...». (Ὁμήρου

Σημ.: Ὑπ' ὄψιν ὅτι ἀναμιγνύονται - ἀναγκαστικῶς - γεγονότα: α) τά ἐκ τοῦ τετραδίου ἐν τῇ φυλακῇ γραφέντα καί β) τοιαῦτα σήμερον προστιθέμενα. Τά σήμερον εἶναι ὅσα ἀπό 28.9.1990 - ἐκτός φυλακῶν - προστίθενται, συμπληροῦνται, ἀφαιροῦνται.

᾿Ιλιάς, 63). Πλήν ὅμως, «πολέμου μέν οὐκ ἀρξόμεθα, ἀρχομένου δέ ἀμυνόμεθα... καί μόνοι καί μετά πολλῶν, ὅπου καί ἄν στῶμεν...».

᾿Εάν καί ὅταν πάλιν ἀκουσθῆ τό «ἴτε παῖδες ῾Ελλήνων...» θά σπεύσωμεν μέ ἐνθουσιασμόν, τόλμην καί ὁρμήν νά προσφέρωμεν εἰς τήν ἔνδοξον καί προσφιλῆ μας Πατρίδα ῾Ελλάδα, «τά πάντα καί διά πάντα», ὄχι μόνον διά τήν δόξαν ἀλλά διά τήν ν ί κ η ν , ἕτοιμοι ἀκόμη καί τήν ζωήν μας νά Τῆς προσφέρωμεν.

«Κι ἄν εἶναι νά πεθάνῃς γιά τήν Πατρίδα, μιά φορά κανείς πεθαίνει...».

Καί «πίνοντες ἀπ᾿ τ᾿ ἀθάνατο κρασί τοῦ ᾿21...», ἐμπνεόμεθα καί προτρεπόμεθα από τα λόγια τοῦ Ποιητοῦ:

«... χτυπᾶτε πολεμάρχοι
μή λησμονῆτε τό σχοινί
παιδιά τοῦ Πατριάρχη!...»

Ταῦτα - ῾Ελληναράδες - διότι πολλοί εἶναι οἱ γύρω μας ἐχθροί. Οἱ Σλαῦοι - Βόρειοι γείτονες - ζητοῦν τήν Μακεδονίαν μας καί τήν Θράκην μας. Οἱ Τοῦρκοι ἐξ ᾿Ανατολῶν εἶναι ἀκόρεστοι εἰς ἀπαιτήσεις καί «τρώγοντας αὐξάνεται ἡ ὄρεξις...».

Αὐτοί καί ὅλοι γύρω μας ἀπαιτοῦν νά ξαναπάρουν αὐτά τά ὁποῖα, ἀπό ἰδικά μας ἁμαρτωλά λάθη, κάποτε νά μᾶς ἐπῆραν! ᾿Ιδικά μας ἦσαν καί ἰδικά μας πρέπει νά παραμείνουν. Καί θά γίνουν καί πάλιν ἰδικά μας, ὅσα παραμένουν σκλαβωμένα, ἀλλά ΠΟΤΕ λησμονημένα!

«Πάλι μέ χρόνους μέ καιρούς, πάλι δικά μας θἆναι». ᾿Αρκεῖ νά προετοιμασθῶμεν καί νά μή τό λησμονῶμεν. «Στῶμεν καλῶς»!

᾿Εκάς οἱ βάρβαροι, οἱ ἅρπαγες... οἱ λησταί, οἱ ἀπάνθρωποι δολοφόνοι.[1]

Αἱ ψυχαί τῶν ὑπέρ Πίστεως καί Πατρίδος ἀγωνιζομένων καί ἡρωϊκῶς πιπτόντων, ὁδηγοῦνται εἰς τόν Παράδεισον - ἐν Οὐρανοῖς τασσόμενοι εἰς τό Δεξιόν τοῦ Θεοῦ· ἐκεῖθεν κατοπτεύουν συνεχῶς καί ἀπαιτοῦν νά πράττωμεν καί ἡμεῖς διά τήν Πατρίδα μας, ὅ,τι ἔκαμαν καί αὐτοί· καί νά προσπαθῶμεν νά τήν καθιστῶμεν εὔρωστον καί ἱκανήν νά παραμένῃ ἐς ἀεί ἰσχυρά καί εὐτυχής. Κατά τήν μακραίωνα ἱστορίαν Της ἔχει ἀποδείξει ὅτι ἔχει τήν δύναμιν, τήν θέλησιν καί τά πνευματικά ἐφόδια πού ἀπαιτοῦνται, διά νά προσφέρῃ εἰς τήν ὑπηρεσίαν τοῦ Πολιτισμοῦ, ὅσα δέν δίδουν ποτέ τά ἄλλα κράτη τοῦ κόσμου.

῾Η ῾Ελλάς εἶναι πνεῦμα, εἶναι ἰδέα, εἶναι αἰωνία δύναμις ἀκατάβλητος καί ἀπαράμιλλος. «῾Η ῾Ελλάς θέλει νά ζήσῃ καί θά ζήσῃ».

Δέν θά πρέπει νά τήν ἀφήσωμεν νά μεταβληθῆ εἰς μειοψηφίαν ἀλλοδαπῶν ὑπηκόων, διότι τότε θά καταλυθῆ ὡς Κράτος καί θά ὑποδουλωθῆ. ***«... τήν πατρίδα οὐκ ἐλάσσω, πλείω δέ καί ἀρείω ὅσης ἄν παραδέξωμαι... καί ἄν τις ἀναιρεῖ τούς θεσμούς ἤ μή πείθηται οὐκ ἐπιτρέψω, ἀμυνῶ δέ καί μόνος καί μετά πολλῶν. Καί ἱερά τά πάτρια τιμήσω...» - Λυκοῦργος κατά Λεωκράτους § 77., ἐκ τοῦ ὅρκου τῶν ᾿Αθηναίων -.***

Τά γράφω αὐτά εἰς τά βιβλία μου, μέχρι σήμερον, ἀπό ὑποχρέωσιν πρός θεραπείαν τῶν πληγῶν τῶν οἰκείων μου καί ἀπό καθῆκον πρός τήν ῾Ιστορίαν.

1. «Οὗ τινος δοῦλοι κέκληνται φωτός, οὐδ᾿ ὑπήκοοι...». (Αἰσχύλος)

Τινές θεωροῦν τήν ἐργασίαν μου αὐτήν ὡς αὐτοπροβολήν, ἄλλοι ὡς ἀπολογίαν, ἄλλοι δέ καί ὡς ἐμπόριον.

Ἀπορρίπτω τούς τοιούτους χαρακτηρισμούς καί χωρίς νά συγκρίνω τόν ἑαυτόν μου μέ οἱονδήποτε τοιαῦτα πράξαντα ἤ πράττοντα, θεωρῶ ἱερόν καθῆκόν μου τό ἔργον τοῦτο. Εἶναι μία ἀποκατάστασις τῆς ἀληθείας ἤ μᾶλλον αὐτή αὕτη ἡ ἀ λ ή θ ε ι α · διατί δέ ὄχι καί τῆς δικαιοσύνης;

Διότι ποῦ θά εὕρη ὁ ἀδέκαστος Ἱστορικός τά ἀπαραίτητα διά τήν συγγραφήν τῆς πραγματικῆς Ἱστορίας στοιχεῖα, ἐάν δέν τοῦ τά δώσουν οἱ πρωταγωνιστήσαντες εἰς αὐτά; Θά στηριχθῆ εἰς τούς ἐχθρούς τῶν ἀνωτέρω πρωταγωνιστῶν; Ὄχι, διότι, οἱ ἀντίπαλοι τούτων, ψεύδονται, μισοῦν, ἐκδικοῦνται, γράφουν διά νά σπιλώσουν· γράφουν μέ σκοπόν νά κατηγορήσουν τούς τήν ἀλήθειαν λέγοντας, νομίζοντες ὅτι οὕτως ὑψώνουν τούς ἑαυτούς των. Γράφουν «παραμύθια», τά ὁποῖα θά πρέπει νά γίνουν βάσις «Ἱστορίας». Καί πρός τοῦτο εἶναι ἀνάγκη νά λεχθῆ ἡ ἀλήθεια.[1] Αὐτήν ὑπηρετοῦν τά ἔργα μου καί αὐτό πράττων, εὑρισκόμενος κλειδωμένος ἐπί δεκατέσσαρας ὥρας τό 24ωρον εἰς τό κελλί τῆς φυλακῆς «μόνος, Θεῷ μόνῳ», ἐξασκῶ τήν μνήμην μου καί ἐκπληρῶ τήν ἐπιθυμίαν τῶν οἰκείων μου καί τοῦ ἀδεκάστου Ἱστορικοῦ τό ἔργον ἐξυπηρετῶ, ἀκόμη δέ καί... τήν ψυχαγωγικήν μου ἀνάγκην, λόγῳ τῶν συνθηκῶν ὑπό τάς ὁποίας διατελῶ, ὠφελῶ. Εἶναι δέ τόσον «θαυμάσιαι» αὐταί αἱ συνθῆκαι, ὄχι ὡς περιγράφονται ὑπό τινων μυθοπλαστῶν, ἀλλά ἀκριβῶς ὅπως ἀναφέρωνται ἐδῶ, λίαν περιληπτικῶς.

Σταματῶ τήν ἀντιγραφήν καί διακόπτω, ἐδῶ, σήμερον *21.12.1999 ἡμέραν Τρίτην καί ὥραν 23.50* εἰς τήν ἐπί τῆς ὁδοῦ Σεβρῶν 15 οἰκίαν προσωρινῆς διαμονῆς μου· καί θεωρῶν ἀρκετά τά μέχρις αὐτῆς τῆς στιγμῆς πρός ἐνημέρωσίν σας ἀναφερόμενα, κατακλείω τό κεφάλαιον «ΤΩ ΑΝΑΓΝΩΣΤΗ...» καί ὑπογράφω:

Στυλιανός Γ. Παττακός
(τοῦ λοιποῦ: Σ.Γ.Π.)

Σημείωσις: Δυστυχῶς, δέν εἶναι δυνατόν νά τηρηθῆ αὐστηρῶς ἡ καθαρεύουσα. Ἀναγκαστικῶς κατά περίπτωσιν γίνεται χρῆσις μικτοῦ συστήματος.

1. «Ἡ Ἱστορία δέν πρέπει νά ἀκούῃ οὐδέν ψεῦδος καί πρός καμμίαν ἀλήθειαν νά κλείῃ τά ὦτα». (Κικέρων)

ΣΗΜΕΙΟΓΡΑΦΙΑ ΑΝΑΜΝΗΣΕΩΝ ΕΩΣ ΤΟ 1930

«Τήν δέ πρός ἀρετήν ἐκ παίδων παιδείαν».
(Πλάτωνος, Νόμοι, 643 Ε)

«Τριῶν ἔφη δεῖν παιδείᾳ, φύσεως, μαθήσεως, ἀσκήσεως».
('Αριστοτέλους Διογ. Λαερτ. Βίοι Φιλ. V, 18)

Ὅσα ἐνθυμοῦμαι α) ὡς νήπιον... β) ὡς παιδίον γ) ὡς ἔφηβος δ) ὡς Γυμνασιόπαις, αὐτήν τήν περίοδον.

α) Νήπιον

Ἐγεννήθην τήν 8ην Νοεμβρίου 1912, ἡμέραν Τρίτην, κατά τήν μαρτυρίαν τῆς μητρός μου Μαρίας, τό γένος Χανδράκη, ἐξ 'Ανωμέρους 'Αμαρίου, Ρεθύμνου Κρήτης.

Ἔζησα εἰς μίαν οἰκογένειαν ἀποτελουμένην ἀπό τούς δύο γονεῖς μας - τόν Γεώργιον καί τήν ἀνωτέρω μνημονευθεῖσαν Μαρίαν - καί ὀκτώ τέκνα, ἐξ ὧν πέντε ἄρρενα καί τρία θήλεα.

'Αγροτική οἰκογένεια ἔχουσα ὡς μόνον εἰσόδημα τό ἔλαιον, τά ξυλοκέρατα, κοινῶς χαρούπια καί κατά τήν παραβολήν Τοῦ Κυρίου, κεράτια, καί τά ὀλίγα ἀγροτικά προϊόντα ὡς ὀρνίθια, κόνικλοι, κ.λ.π.

Παρά τάς δυσκολίας, ἐκ τῆς πενίας, ἐζήσαμεν, ἐμεγαλώσαμεν καί τά ὀκτώ ἀδέλφια, μέχρι τό ἔτος 1996. Ἤμην ἕκτος, τώρα, Μάρτιος 2001, εἶμαι πρῶτος, μέ μίαν ἀδελφήν καί τόν 'Αλέξανδρον. Τά ἀναφέρω ὀνομαστικῶς καί μέ τήν σειράν γεννήσεως: Ἐλευθερία, Θεοχάρης, Διογένης, Εἰρήνη, Νικόλαος, Στυλιανός, Στυλιανή καί 'Αλέξανδρος.

Τό ὡραῖον χωρίον εἰς τό ὁποῖον ἐγεννήθην καί ἔζησα μέχρι τό ἔτος 1930, ὅταν ἐτελείωσα τό Γυμνάσιον, εἶναι τό χωρίον 'Αγία Παρασκευή, τῆς ἐπαρχίας 'Αμαρίου τοῦ Νομοῦ Ῥεθύμνης τῆς μεγαλονήσου Κρήτης, τουρκοκρατουμένης μέχρι τῆς 4ης Δεκεμβρίου 1913.

Τά περιστατικά νηπιακῆς ἡλικίας τά ὁποῖα ἐνθυμοῦμαι εἶναι τά ἑξῆς: α) Τά τρυφερά, εὐγενικά καί διδακτικά λόγια τῆς μητρός μου. Αὐτῆς τῆς ἀναλφαβήτου,

ὡς ἦσαν τό 99% τῶν θηλέων τῆς Κρήτης λόγῳ τουρκοκρατίας. Ἀνέτρεφον ὅμως, ἐπεριποιοῦντο, εἰργάζοντο σκληρά, ἐγεννοβολοῦσαν καί ἐδίδασκον. Ἰδού μερικά διδάγματα τῆς μητρός μου: «...Γιά τήν καινούργια στράτα, τήν παληά μή τήν ἐγκαταλείπῃς». «...Κράτα τόν θυμό σου, γιά αὔριο». «Ἄν θυμώσῃς ἐναντίον μεγαλυτέρου σου, μήν τόν κτυπήσῃς πρίν μετρήσῃς μέχρι τό χίλια. Ἄν εἶναι μικρότερός σου, μέτρα ὡς τό ἑκατό». β) Τά παιχνίδια τῆς νηπιακῆς ἡλικίας ἦσαν οἱ παρέες μέσα εἰς ἕνα «τσοῦρμο» ἀρρένων καί θηλέων τοῦ χωρίου μου, ἀποτελουμένου ἐκ τριῶν συνοικιῶν ὀνομαζομένων: Ἀπανοχώρι, Μεσοχώρι καί Περαχώρι. Χωρίζονται, τό Ἀπανοχώρι ἀπό τό Μεσοχώρι δι' ἑνός ρυακίου σπανίως ρεόντων ὑδάτων καί αὐτῶν ἀκινδύνων. Τό Μεσοχώρι, χωρίζεται ἀπό τό Περαχώρι διά χειμάρρου, συνήθως πλημμυρίζοντος καί δημιουργοῦντος καταστροφάς εἰς τούς δυστυχεῖς Περαχωριανούς, οἱ ὁποῖοι εἶναι οἱ ὀλιγώτεροι εἰς πληθυσμόν.

Ὁ πληθυσμός τοῦ χωρίου ἀνήρχετο εἰς... περίπου τριάκοντα οἰκογενείας τῶν ὀκτώ τέκνων κατά μέσον ὅρον ἑκάστης, ἤτοι περί τά διακόσια τεσσαράκοντα ἄτομα, ὅσα περίπου συγκεντρώνονται σήμερον κατά τούς θερινούς μῆνας εἰς αὐτό, ἐνῶ τόν Χειμῶνα εὑρίσκονται εἰς αὐτό περί τά εἴκοσι ἄτομα, γερόντια ὅλα.

Τά παιχνίδια μας, λοιπόν, ἦσαν: Τό τρέξιμον. Ποῖος θά περάσῃ ποῖον ἤ ποίαν; Ποῖος θά σκαρφαλώσῃ ὑψηλότερον εἰς ἕνα δένδρον; Τό «χωστό» δηλ. τό κρυφτό. Ὁ διαγωνισμός ἐπί τοῦ χρόνου κρατήσεως τῆς ἀναπνοῆς μέ τήν κεφαλήν ὁλόκληρον βυθισμένην ἐντός τῆς γεμάτης ἀπό μπουγαδόνερα «γούρνας» δηλαδή λιθίνης σκάφης, ποτίστρας, τῆς μοναδικῆς βρύσης τοῦ Ἀπανω-χωρίου, εἰς τό ὁποῖον συνήθως συνεκεντρώνοντο ὅλα τά νήπια, ἀλλά καί ἀργότερον τά παιδία, ὅλων τῶν συνοικιῶν. Ἡ ἀμπάριζα, τό ξυλίκι-ταλιμιντζάκι- κ. ἄ.

Τόν χειμῶνα, αὐτός ὁ διαγωνισμός ἐγίνετο εἰς τόν χείμαρρον τόν ἀνωτέρω ἀναφερθέντα. Ὁ διαγωνισμός ἦτο ἔντονος καί ἡ ἑλλανόδικος ἐπιτροπή συνεκροτεῖτο διά ψηφοφορίας ἐκ τριῶν, ὁ εἷς τῶν ὁποίων ἐγνώριζε νά μετρᾷ μέχρι τό δέκα καί ὡρίζετο χρονομέτρης!

Μεταξύ ἡμῶν, τῶν τεσσάρων μικροτέρων παιδιῶν τῆς οἰκογενείας δηλαδή, Νικολάου, ἐμοῦ, Στυλιανῆς καί Ἀλεξάνδρου διεξήγοντο διαρκεῖς ἀγῶνες ἐπί διαφόρων οἰκιακῶν θεμάτων. Ἕνα ἦτο καί ἡ ἐπιλογή τοῦ ἐκ τῶν ὀρνίθων νεοσσοῦ. Μόλις ἐξήρχοντο ἐκ τοῦ αὐγοῦ ἐβαπτίζοντο ὑπό ἑκάστου ἐξ ἡμῶν καί ὁ ὀνοματοθετῶν καί τό ὀνομαζόμενον ἀπετέλουν ἕνα διώνυμον τρυφερᾶς οἰκογενείας - ἐνίοτε εἷς ἕκαστος ἐξ ἡμῶν τῶν τεσσάρων ἐπέλεγεν ἕνα νεοσσόν, ἐπί πλέον τοῦ ἰδικοῦ του διά ἕνα ἐκ τῶν μεγαλυτέρων του ἀδελφῶν.

Εἰς ἕνα, τό ὁποῖον εἶχα ἐπιλέξει διά τήν προσφιλῆ μου ἀδελφήν Εἰρήνην - Ρηνιώ - ἔπεσεν ἡ οὐρά! καί ὠνομάσθη «κουτσουράδα»! Κάποια στιγμή εἷς τῶν τεσσάρων προσεπάθησε νά τιμωρήσῃ τήν κουτσουράδα, ὁπότε, ὑπερασπιζόμενός την, ἐπενέβην θυμώδης καί λέγων: «μή... τοῦ Ρηνιοῦ 'ν' ἡ κουτσουράδα...» καί τό πείραγμα «πῆγε σύννεφο!»[1]...

1. «Θυμόν φυλάττου· τό φρονεῖν γάρ οὐκ ἔχει». (Μενάνδρου, Γνωμ. Μονοστ. 574).

Εἰς τά παιδικά παιχνίδια ἀνῆκε καί ὁ πετροπόλεμος μεταξύ δύο παρατάξεων.

Εἰς τό «κρυφτό» ἐχωνόμεθα ἐντός οἰκιῶν, σταύλων, ἐρειπίων, ὄπισθεν τοίχων, ἐπάνω εἰς δένδρα καί... φτοῦ, σέ εἶδα!

Μετά τά παιχνίδια, καταϊδρωμένοι ἐσπεύδαμεν εἰς τάς οἰκογενείας μας διά φαγητόν!... ἄς τό εἴπωμεν φαγητόν.

Δέν φαντάζομαι νά ὑπάρχῃ ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος νά μήν ἀγαπᾶ τό χωρίον του. Ἐκτός ἄν ἐγεννήθη εἰς πολυκατοικίαν. Ἐάν δέν ἀγαπᾶ αὐτόν τόν τόπον τῆς γεννήσεώς του, τότε δέν ἀγαπᾶ τίποτε καί τότε, «γέγονε χαλκός ἠχῶν ἤ κύμβαλον ἀλαλάζον»[1]. Γνωστή εἶναι ἡ περιγραφή τοῦ θείου Ὁμήρου περί τοῦ πόθου τοῦ Ὀδυσσέως «νά ἴδῃ ἔστω καί καπνόν ἀναθρώσκοντα ἐκ τῆς καπνοδόχου τῆς οἰκίας του».

Οὕτω καί ἡμεῖς...:
«Κάθε πού πιάνω κρούσταλο
θυμοῦμαι τοῦ χωριοῦ μου
πού εἶχε νερό σάν τό γυαλί
ποτίστρα τοῦ καϋμοῦ μου».

Βέβαια, τό χωρίον μου, ὅπως τό πλεῖστον τῶν χωρίων τῆς Πατρίδος, μας εἶχε μέχρι τό ἔτος 1967 μίαν βρύσιν - ποτίστραν - ἡ "ἐπάρατος" Στρατιωτική Κυβέρνησις ἔδωσεν εἰς ἑκάστην οἰκίαν τήν βρύσιν της[2]. Ἔμεινεν ὅμως ἡ κοινή βρύσις ὡς

Ἡ φωτογραφία ἐλήφθη τό 1918 εἰς τό σπίτι μας. Ἐστάλη εἰς τόν Θεοχάρην εἰς Η.Π.Α. διά νά ἐνθυμῆται. Ἥνωσεν ἑαυτόν, ὅπως φαίνεται δεξιά, ἀπό ἄλλην ἰδικήν του φωτογραφίαν, πολύ μεταγενεστέραν τοῦ 1918. Ἔκοψε τό κάτω μέρος τῆς φωτογραφίας, διά νά μή παρουσιάζωνται οἱ ἀνυπόδητοι πόδες τῶν τεσσάρων ἀδελφῶν του: Νικολάου, ἐμοῦ, Στυλιανῆς καί Ἀλεξάνδρου, τῶν διανυόντων ἡλικίαν κάτω τῶν 12 ἐτῶν. Ἔτσι ἐνόμισεν ὅτι ἀπέκρυπτε τήν πενίαν τῆς καταγωγῆς του! - Ἤ, πιθανόν, τῆς Πατρίδος του...! «Ἄν ξεπλύνῃς τήν ἀκαθαρσίαν ἐκ τῆς καρδίας σου, θά λάμψῃ εἰς τήν μορφήν σου τό θεόμορφον κάλλος». (Γρηγόριος Νύσσης).

1. (Α΄ Κορινθ. ΙΓ΄1)
2. Ὄχι μόνον εἰς τό χωρίον μου, ἀλλά εἰς ὅλα τά χωρία τῆς Πατρίδος μας.

μουσεῖον ἱερᾶς μνήμης. Καί νοσταλγῶ, ὅπως ὁ ᾿Οδυσσεύς, νά βλέπω κάπου - κάπου, ἔστω καί καπνόν ἀναθρώσκοντα ἀπό τήν καμινάδα τοῦ σπιτιοῦ εἰς τό ὁποῖον ἐγεννήθην καί... νά ταφῶ εἰς τό μνῆμα τῶν γονέων μου.

β) Παιδίον

Μετά τά τόσον εὐχάριστα, ἁγνά πρωτοπαιδικά παιχνίδια ἤρχισαν αἱ ὑποχρεώσεις, διά τήν συμμετοχήν εἰς τήν προσφοράν ἔργου πρός ἀντιμετώπισιν τῶν ἀναγκῶν τῆς οἰκογενείας. Δηλαδή: α) ποιμενικά πάσης φύσεως καθήκοντα, π.χ. βόσκησις ἑνός ἤ δύο βοδιῶν, δύο ἤ τριῶν ἀμνάδων, δύο ἤ τριῶν αἰγῶν, μιᾶς ὄνου. β) Κηπευτικά π.χ. σκάλισμα, πότισμα, μάζεμα κηπευτικῶν προϊόντων. γ) ᾿Αγροτικά π.χ. μάζεμα ἐλαιοκάρπου, ξυλοκεράτων, ξηρῶν καρπῶν, σταφυλῶν κ.λ.π.

Κατά τάς μεσημβρινάς ὥρας, ἐπεδιδόμεθα εἰς ἐξαντλητικόν παιχνίδι μετά τῶν συνηλίκων παιδιῶν τοῦ χωρίου, μέχρι τοῦ Σεπτεμβρίου τοῦ ἔτους 1918...

Τόν Σεπτέμβριον τοῦ 1918, μίαν πρωΐαν Δευτέρας, μόλις ἐκτύπησεν ἡ καμπάνα τῆς ἐκκλησίας τοῦ ᾿Απανοχωρίου, δίπλα ἀπό τό σπίτι τῆς οἰκογενείας μου, δηλαδή τῆς Παναγίας τῆς Εὐαγγελιστρίας, μέ «ἅρπαξεν» ὁ ἀδελφός μου Νικόλαος - μεγαλύτερός μου κατά τρία ἔτη - καί μοῦ λέει: «τέλος οἱ τεμπελιές καί τά παιχνίδια, πᾶμε στό σκολειό! » - καί χέρι, χέρι ἐπήγαμεν εἰς τό Σχολεῖον. Ἦτο εἰς τό Μεσοχώρι μία ἰσόγειος οἰκία, πολλαπλῆς χρήσεως: κατοικία τοῦ ἄνευ τέκνων ζεύγους Μαλλιαροῦ ᾿Αντωνίου καί τῆς συζύγου του Κατίγκως. Αὐτή ἐχρησιμοποιεῖτο ὡς καφενεῖον κατά τάς ὥρας μή λειτουργίας της ὡς Σχολείου, ἤ ὡς χῶρος καί... χοροεσπερίδων ἤ καί χαρτοπαιγνίων...

᾿Εκεῖ μᾶς ὑπεδέχθη ὁ "παπαντεβέρης", ἱερεύς καί διδάσκαλος ἐκ Πετροχωρίου τῆς ἐπαρχίας μου - ᾿Αμαρίου - Δεβεράκης Δημήτριος. Μᾶς ὑπεδέχθη πατρικά καί καλή ἀρχή! Ἡ ἀρχή εἶναι τό ἥμισυ τοῦ παντός· ἄλλοι ἰσχυρίζονται ὅτι εἶναι τό πᾶν.

Τό ἑπόμενον ἔτος, τό Σχολεῖον μετεφέρθη εἰς τόν «ὀντᾶ τοῦ Ρηνιοῦ», δηλαδή εἰς τήν αἴθουσαν ὑποδοχῆς τῆς οἰκίας τῆς χήρας Εἰρήνης Μιχ. Μαλλιαροῦ, εἰς τό ᾿Απανοχώρι.

Εἰς αὐτό ἐδιδάχθημεν τά μαθήματα Β΄, Γ΄ καί Δ΄ τάξεως τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου ἀπό τόν Διδάσκαλον Ψαρουδάκην ᾿Αλέξανδρον, ἀρχοντικῆς οἰκογενείας ἐκ τοῦ γειτονικοῦ μας χωρίου ᾿Αποδούλου (σημ. ἐνυμφεύθη, μετά τήν ἀποφοίτησίν μου ἐκ τῆς Δ΄ τάξεως, τήν ἀδελφήν μου ᾿Ελευθερίαν).

Τάς Ε΄ καί ΣΤ΄ τάξεις τάς ἐπεράσαμεν εἰς τό ἑξατάξιον Δημοτικόν Σχολεῖον τοῦ χωρίου Νίθαυρις εἰς τούς πρόποδας τοῦ ὄρους Ψηλορείτου, ἀπέχοντος ἐκ τοῦ ἡμετέρου περί τήν μίαν ὥραν κατά τήν μετάβασιν καί περί τήν ἡμίσειαν κατά τήν ἐπιστροφήν: ᾿Ανήφορος, κατήφορος, παιδιά 10 - 12 ἐτῶν.

Εἰς τό σχολεῖον αὐτό τῆς Νιθαύρεως ἐφοιτούσαμεν τά ἄρρενα παιδιά ὀκτώ γειτονικῶν χωρίων: ῾Αγίας Παρασκευῆς - τό ἡμέτερον -, ῾Αγίου ᾿Ιωάννου, Κουρουτῶν, Νιθαύρεως, ᾿Αποδούλου, Πλατάνου, Βαθιακοῦ καί Λοχριᾶς.

Τά θήλεα τῶν χωρίων αὐτῶν ἐτερμάτιζον τήν παιδείαν των εἰς τήν Δ΄ τάξιν τοῦ Σχολείου τοῦ χωρίου των.

Ἡμεῖς οἱ προνομιοῦχοι ἄρρενες - οἱ «κανακάρηδες» τῶν μητέρων μας - ἐτελειώναμεν εἰς αὐτό τό Σχολεῖον τήν Δημοτικήν παιδείαν!

Τί ἐφοβοῦντο αἱ μητέρες καί δέν ἄφηναν τάς θυγατέρας των τῆς ἡλικίας δέκα ἕως δώδεκα ἐτῶν νά... ξενητευθοῦν; Καί ὅμως, πολλαί τάς ἔστελλον «ὑπηρετρίας» ἤ ἐργατρίας εἰς τά ἀστικά κέντρα. Μᾶλλον, λοιπόν, τάς ἤθελον βοηθούς των εἰς τά οἰκιακά των ἔργα.

Ἅπαντες οἱ συμμαθηταί ἀπό τῆς Α΄ ἕως καί τῆς ΣΤ΄ τάξεως τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου εἴμεθα ἀνυπόδητοι, πλήν ἑνός: τοῦ Ἀγαπίου Φωτάκη, ἐξ Ἀποδούλου, ὁ ὁποῖος ἐδέχετο τά ζηλόφθονα σκώμματα, τά ἐκτοξευόμενα ὑφ' ἡμῶν τῶν ἀνυποδήτων.

Οἱ διδάσκαλοί μας ἀπό τῆς Α΄ μέχρι καί τῆς ΣΤ΄ τάξεως ἦσαν ἄριστοι παιδαγωγοί· ἰδιαιτέρως ὁ τῶν Ε΄ καί ΣΤ΄ τάξεων Καραμπασάκης Στυλιανός, ὁ ἐκ τοῦ χωρίου Βυζαρίου καταγόμενος, ὑπῆρξε στοργικός πατήρ καί ἐξαίρετος παιδαγωγός. Τό χωρίον τοῦτο ἀπέχει ἐκ Νιθαύρεως περίπου μίαν καί ἡμίσειαν ὥραν πεζῆ, διότι τότε δέν ὑπῆρχεν αὐτοκινητόδρομος. Ὁ ἐν λόγῳ δημοδιδάσκαλος ἤρχετο καθ' ἑκάστην πρωΐαν καί ἐπήγαινεν καθ' ἑκάστην ἑσπέραν πεζός, ὅπως καί ἡμεῖς, εἰς τό χωρίον του.

Εἰς αὐτούς, ἡμεῖς «ὀφείλομεν τό εὖ ζῆν», κατά τόν Μέγαν Ἀλέξανδρον.

Ἐκ τοῦ χωρίου μου ἦσαν συμμαθηταί μου εἰς τήν Ε΄ καί ΣΤ΄ τάξιν οἱ Μιχαήλ Κωνσταντίνου Παττακός, υἱός ἀδελφοῦ τοῦ πατρός μου Γεωργίου καί ὁ Φραγκῖσκος Στυλιανοῦ Γιασαφάκης, συνάδελφός μου. Ἔτσι καλοῦνται ἐν Κρήτῃ οἱ ἔχοντες κοινόν πνευματικόν πατέρα - νονόν - ἤ ἀδέλφια αὐτῶν.

Ἀπεφοιτήσαμεν καί οἱ τρεῖς μέ βαθμόν "Ἄριστα" ἔξ, καλύτερος, ὅμως, μέχρι τέλους τῶν Γυμνασιακῶν μας σπουδῶν, ἦτο ὁ Φραγκῖσκος.

18ετής, ἀποφοιτῶν τοῦ Γυμνασίου Ῥεθύμνης, Ἰούνιος 1930

Καθήμενοι: Ἡ μήτηρ μου Μαρία καί ὁ πατήρ μου Γεώργιος. Ὄρθιοι ἐξ ἀριστερῶν πρός τά δεξιά: Ἐγώ ὡς Εὔελπις 2ου ἔτους τό θέρος 1935, ἡ ἀδελφή μου Στυλιανή νεωτέρα μου κατά 3 ἔτη, ὁ ἀδελφός μου Ἀλέξανδρος νεώτερός μου κατά 5 περίπου ἔτη καί ὁ ἀδελφός μου Νικόλαος πρεσβύτερός μου κατά 3 ἔτη. Τά ἄλλα 4 ἀδέλφια μας, κατά τό ἔτος τοῦτο, εἶχον ἄλλην οἰκογένειαν, εἰς ἄλλους τόπους.

Καί οἱ τρεῖς ἐφοιτήσαμεν εἰς τό Γυμνάσιον Ῥεθύμνης, τό μοναδικόν ἑξατάξιον τότε Γυμνάσιον εἰς ὁλόκληρον τόν Νομόν Ῥεθύμνης. Ὁ ἀριθμός τῶν μαθητῶν εἰς ἕκαστον τῶν δύο τμημάτων τῆς τάξεώς μου ἀνήρχετο εἰς τόν ἀριθμόν 76!, σύνολον τῆς τάξεώς μου ἀποφοιτησάντων τό 1930, ἀριθμός 152! - ἐάν προήχθησαν ὅλοι! -.

Ὁ Γυμνασιάρχης μας Πρεβελάκης Μιχαήλ, οἱ καθηγηταί μας καί αἱ συμμαθήτριαι, συμμαθηταί ἀποφοιτήσαντες ἐκ τοῦ Γυμνασίου Ῥεθύμνης. Σημειοῦμαι διά βέλους.

γ. Ἔφηβος 12-18 Ἐτῶν. Γυμνασιόπαις

Καί εἰς τό Γυμνάσιον Ῥεθύμνης ἠριστεύαμεν καί οἱ τρεῖς, μέχρι τῆς Δ΄ τάξεως.

Εἰς τήν Δ΄ τάξιν ἀπερρίφθη ὁ εἷς· οἱ δύο ἐτελειώσαμεν κανονικῶς καί τήν ΣΤ΄ , τό ἔτος 1930.

Ἡ πόλις τοῦ Ῥεθύμνου ἀπεῖχεν ἐκ τοῦ χωρίου μου περί τά ἑξήκοντα καί πέντε χιλιόμετρα. Ἐβαίναμεν, πεζοποροῦντες, ἐπί ἀτραποῦ - ἡμιονικῆς - ὁδοῦ, διά νά μειώνωμεν τήν ἀπόστασιν τοὐλάχιστον κατά τό 1/3:

Σεπτέμβριον, κατά τήν ἔναρξιν τοῦ Σχολικοῦ ἔτους, μεταβαίνοντες.

Δεκέμβριον, κατά τάς διακοπάς, ἐπιστρέφοντες εἰς τό χωρίον μας.

Ἰανουάριον, μεταβαίνοντες.

Ἀπόκρεω - ὄχι πάντοτε - ἐπιστρέφοντες.

» » μεταβαίνοντες.

Πάσχα, διακοπάς, ἐπιστρέφοντες.

» » , μεταβαίνοντες.

Ἰούνιος, λῆξις Σχολικοῦ ἔτους, ἐπιστρέφοντες.

Αὐτή ἡ ὀκτώ φοράς - ἤ ἔστω ἕξ - κατά Σχολικόν ἔτος διαδρομή, ἦτο μία ψυχαγωγική διασκέδασις, ἐξαίρετος, διότι τήν ἐκάναμεν συντροφικά πολλοί ἀπό τά προαναφερθέντα χωρία τῶν συμμαθητῶν τοῦ Σχολείου Νιθαύρεως,

συναγωνιzόμενοι εἰς τό βάδην, τροχάδην καί τήν ἀνεκδοτολογίαν.

Ἦτο ὅμως καί μία θαυμασίως ὠφέλιμος σωματική ἄσκησις.

Καθ' ὅλην τήν διάρκειαν τῶν ἕξ ἐτῶν εἰς τό Γυμνάσιον, πλήν τοῦ πρώτου ἔτους, διεμένομεν εἰς κοινόν δωμάτιον δύο ἤ καί τέσσαρες, πληρώνοντες ἕκαστος τό ἀναλογοῦν εἰς αὐτόν μερίδιον ἐνοικίου, μή ὑπερβαῖνον τάς πεντήκοντα δραχμάς συνολικῶς - ὄχι κατ' ἄτομον.

Καθήκοντα μαγείρου ἐπιτελούσαμεν ἐναλλάξ ἀνά μίαν ἡμέραν ἕκαστος. Ὁ Θεός νά τό κάνῃ φαγητόν! Ἀπετελεῖτο ὡς ἐπί τό πλεῖστον ἀπό δύο σαρδέλλας βαρελιοῦ ἐντός ἐλαίου καί ὄξους, καλῶς κτυπημένου - "φραπέ" - ἤ ἐξ ἡμισείας ρέγγας ψητῆς εἰς τήν "φουφού" - μετακινητόν πύραυνον - ἐπί φλεγομένης ἐφημερίδος... Ἐπιτυχίαν εἴχομεν εἰς τό βραστό αὐγό. Πότε ἔβραzεν, ὥσπου νά γίνῃ πέτρα καί ἄλλοτε ἔβγαινεν ἀπό τό βράσιμον σκέτο νερουλό! Τό γρηγορώτερον, εὐκολώτερον καί συνηθέστερον φαγητόν μας ἦτο τό λαδόξυδο μέ ἀρκετό ἁλάτι, πολύ κτυπημένον εἰς τό πιάτο, ὥσπου νά ἀφρίσῃ!.

Πλούσιον θά μοῦ πῆτε ἴσως τό φαγοπότι μας! Διά τοῦτο ἤξιzε τόν κόπον ἡ μετάβασίς μας πλησίον τῆς οἰκογενείας μας, κατά τό τριήμερον Τυρινῆς - Καθαρᾶς Δευτέρας(!), παρά τό γεγονός ὅτι τό ἐπληρώναμεν μέ πεzοπορίαν 45 χιλιομέτρων (μετά τῆς ἐπιστροφῆς 90)! Διά τῆς ἐπιστροφῆς ἀπεβάλλαμεν ὅλας τάς θερμίδας τῶν γαλακτερῶν, κρεάτων κ.λ.π. ἐδεσμάτων, ἀλλά ἡ πεῖνα ἐκορέννυτο - ἐχορταίναμεν - διά μερικάς ἡμέρας. Ἐξ ἄλλου ἤρχιzεν ἡ Μεγάλη Τεσσαρακοστή, ἡ ὁποία ᾐτιολόγει τήν νηστείαν!...

Ὅμως, τήν νηστείαν μας, ἐξουδετέρωνε πλήρως ἡ πατρική, στοργική συμπεριφορά τῶν καθηγητῶν μας. Εὐγενέστατοι, προσηνεῖς καί πρόθυμοι νά μᾶς βοηθήσουν. Μᾶς ἐπεσκέπτοντο ἀκόμη καί εἰς τά δωμάτιά μας.

Δέν ἠρκοῦντο εἰς τήν ψυχράν ἀνάπτυξιν τοῦ διδασκομένου μαθήματος. Ἔδιδαν παραδείγματα, μᾶς ἔλεγον ρητά, ἀστεῖα καί ἔκαναν τό ἀντικείμενον λίαν εὔπεπτον.

Δέν ἀπήργησαν ποτέ αὐτοί! Ἡμεῖς, ναί, ἐνίοτε ἐκάναμεν "σκασιαρχεῖον" .

Ἦτο πτωχοτέρα ἡ Πατρίς μας τότε. Ἀντιμετώπιzε τά τεράστια προβλήματα τοῦ δεκαετοῦς πολέμου: Βαλκανικῶν 1912 - 1913, τοῦ Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου 1914 - 1918, τῆς Μικρασιατικῆς ἐκστρατείας 1919 - 1922 καί τά δεινά ἐκ τῆς συμφορᾶς τῆς ἀτάκτου φυγῆς τῆς Στρατιᾶς Μικρᾶς Ἀσίας, τόν Αὔγουστον 1922, ὡς καί τῆς ἀποκαταστάσεως τοῦ ἑνός καί ἡμίσεως ἑκατομμυρίου ἀδελφῶν μας Ἑλλήνων προσφύγων, τῶν ἐκδιωχθέντων ἀπό τάς προαιωνίους ἑλληνικάς ἑστίας των.

Ἦτο πάμπτωχη ἡ Πατρίς μας τότε εἰς ὑλικά ἀγαθά. Εἶχεν ὅμως ἀνθρωπιάν, ὅπως τήν ἐβλέπαμεν π.χ. ἡμεῖς οἱ γυμνασιόπαιδες εἰς τά πρόσωπα τῶν καθηγητῶν μας!

Ὑπῆρχεν εὐγένεια, φιλότιμον, ἀνθρωπιά! Ἀρκεῖ νά ἀναφερθῶ εἰς τά ἑξῆς, μόνον, περιστατικά: α) Ὡς τελειόφοιτος, μᾶς ἐδόθη θέμα, "προσφώνησις τῶν ἡρώων τοῦ ὁλοκαυτώματος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἀρκαδίου κατά τήν ἐπανάστασιν τῶν Κρητῶν τοῦ ἔτους 1866".

Ὁ τῆς καλυτέρας ἐκθέσεως μαθητής θά ὡρίζετο ἐκφωνητής της κατά τήν ἐπέτειον - 8 Νοεμβρίου 1929 - ὁπότε ἡ Τάξις μας θά ἐπεσκέπτετο τό Ἀρκάδι, πεζή ἐλλείψει ἁμαξιτῆς ὁδοῦ.

Καλλιτέρα ἐκρίθη ἡ ἰδική μου καί δευτέρα τοῦ συμμαθητοῦ μου Δαφέρμου, Λοχίου κληρωτοῦ. Ὁ Γυμνασιάρχης, διά νά τιμηθῆ - «τό χακί» - ὁ ἔνδοξος Στρατός μας, μοῦ ἐζήτησε νά παραχωρήσω τήν θέσιν μου εἰς τόν Λοχίαν. Τό ἐδέχθην ἀσμένως, ἤ μᾶλλον μέ ἀνακούφισιν! β)Ὁ καθηγητής μας τῶν Ἑλληνικῶν - ἄριστος ἐν πᾶσι - Ἰωάννης Δασκαλάκης, Γυμνασιάρχης μετέπειτα (1931) εἰς τό Γυμνάσιον Ἁγίου Νικολάου Κρήτης, ηὐτοκτόνησεν ἀφήσας σημείωμα ἐφ' οὗ ἀνέγραφε: «Θεωρῶν ἑαυτόν ὑπεύθυνον τοῦ αὐτοχειριασμοῦ τῆς μαθητρίας...., θέτω τέρμα εἰς τήν ζωήν μου!». Ἡ μαθήτρια ηὐτοκτόνησε διότι ὁ Γυμνασιάρχης τήν ἐπετίμησεν - ἀτακτοῦσαν - διά τοῦ χαρακτηρισμοῦ "παλιοκόριτσο"! Ὑπῆρχε τότε... ἐρυθρίασις παρειῶν.

Ἀλησμόνητα Περιστατικά

Αἱ οἰκογένειαι τῶν ἀδελφῶν καί ἀδελφάδων τοῦ πατρός μου ἦσαν πολλαί· σχεδόν τό ἥμισυ τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου μου - Ἁγία Παρασκευή Ἀμαρίου Ρεθύμνης, τό ἐπαναλαμβάνω μέ ἀγάπην καί νοσταλγίαν... - ἀπετελεῖτο ἀπό αὐτούς: Παττακοί ἀπό τούς ἑπτά ἀδελφούς: Παντελῆς, Τίτος, Θεοχάρης, Ἀντώνιος, Ἐμμανουήλ, Κωνσταντῖνος καί 7ος ὁ νεώτερος τούτων, ὁ πατήρ μου Γεώργιος. Ἀπό τάς πέντε ἀδελφάς των ἦσαν αἱ οἰκογένειαι: Τζεκάκη, Μαλλιαροῦ, Γενεράλη καί δύο εἰς γειτονικά χωρία. Ὅλαι αἱ οἰκογένειαι ἦσαν πολύ ἀγαπημέναι μεταξύ των. Ἦσαν καί τά σπίτια τῶν περισσοτέρων εἰς ὁριζοντίαν γραμμήν κολλητά, εἰς τό Ἀπανοχώρι.

Ἡμεῖς τά παιδιά ἐμαζευόμεθα - "ἕνα τσοῦρμο" καμμιά τριανταριά Παττακάκια - «στίς αὐλές τῶν θειάδων μας, αἱ ὁποῖαι μᾶς ἐπεριποιοῦντο στοργικά, ἀλλά καί μέ τήν ρόκαν "στά πισινά" ἀτακτοῦντας!»

Μᾶς διηγοῦντο καί παραμύθια, ἀλλά καί ἁλατισμένας ὑπερβολάς. Μία θεία μας, ἡ σύζυγος τοῦ Παντελεήμονος, ἡ "Παντελήνα", μᾶς ἐπολυβόλει συνεχῶς καί δέν ἐχορταίναμεν νά τήν ἀκούωμεν, ἀλλά καί νά... προβληματιζώμεθα. Μᾶς διηγεῖτο π.χ. ὅτι, «ὁ Ἀδαμάκης, πού πέθανε προχθές, ἐκαχάνεψε - δηλαδή ἐβρυκολάκιασεν - ἦρθε τήν νύκτα στό σπίτι του, κατατρόμαξεν ἡ Ἀδαμάκαινα καί τά κοπέλλια της, ἀλλά μόλις ἔκαμε τό σταυρό της καί εἶπε Παναγία μου, ἐχάθηκεν ὁ καταχανᾶς!...».

Μᾶς ἔλεγεν ὅτι «αὐτοί οἱ καταχανάδες τριγυρίζουν τίς νύκτες στά σοκάκια τοῦ χωριοῦ καί ὅποιο κοπέλλι βροῦνε μπροστά τους τό παίρνουν μαζί τους, ἤ τό σφάζουν καί πίνουν τό αἷμα του...»· καί ἄλλα τρομερά ἤ καί ἀηδιαστικά.

Ἕνα ὅμως ἀποκύημα τῆς φαντασίας της, θρησκευτικοῦ περιεχομένου, μέ συνεῖχεν ἐπί χρόνια, ἀπό ἡλικίας 3 ἤ 4 ἐτῶν μέχρις ἕξ ἐτῶν: Μᾶς διηγεῖτο, μέ τόσην ἀκαταμάχητον πειστικότητα καί μέ περισσήν γλαφυρότητα, ὅτι: «τά μεσάνυκτα, ἀκριβῶς ὅμως τά μεσάνυκτα τῆς 13ης πρός 14ην Σεπτεμβρίου,

ξημερώνοντας ἡ ἑορτή τοῦ Τιμίου Σταυροῦ, φεύγει ἀπό τό ξωκκλήσι τοῦ Τιμίου Σταυροῦ, πού βρίσκεται στό ὑψηλότερον σημεῖον τοῦ Ψηλορείτη, ὁ κουτσοχάχαλος Σταυρός - τοῦ λείπει τό ἥμισυ τοῦ ὁριζοντίου ξύλου - καί λάμποντας στά μεσούρανα πηγαίνει καί καθίζει στό ἄλλο ξωκκλήσι πού βρίσκεται στό ψηλότερον σημεῖον τοῦ Κέντρους - Κέντρος εἶναι τό Δυτικῶς τοῦ Ψηλορείτου ὄρος καί εἰς τό μέσον τῆς ἀποστάσεως ἡ ὁποία χωρίζει τά δύο αὐτά ὄρη εἶναι τό χωρίον μου - , αὐτόν δέ τόν Σταυρόν, αὐτό τό φαινόμενον, τό βλέπουν μόνον «τά καλά κοπέλλια».

'Ενόμιζα, λοιπόν, ὅτι ἤμουν καλό «κοπέλλι», δέν εἶχα ρολόϊ νά κυττάξω ἀκριβῶς τήν 12ην ὥραν τήν τροχιάν τοῦ Σταυροῦ, ὁπότε, ἀπό τῆς ὥρας κατακλίσεώς μου εἰς τό δῶμα - ταράτσα - τοῦ σπιτιοῦ μας, μαζί μέ τόν ἀδελφόν μου τόν «Νικολῆ», ἀγρυπνοῦσα μέχρι νά ξημερώσῃ, ἤ ἴσως μέ ἔπαιρνεν ὁ ὕπνος τήν ὥραν τοῦ... φαινομένου!

Ἔτρεχα τό πρωΐ εἰς τήν θείαν «Παντελήνα» καί, κλαίων, τῆς ἔλεγα ὅτι... «δέν τόν εἶδα τό Σταυρό, θειά μου...». Κι ἐκείνη ἀπαντοῦσε τρυφερά: «Ἔ, δέν πειράζει, παιδί μου, καμμιά ἁμαρτία θά ἔκαμες, νά προσέχῃς μπλειό - περαιτέρω, ὡς τοῦ χρόνου, - καί τοῦ χρόνου, ἄν εἶσαι καλό παιδί, θά τόν δῆς.»...

Δέν τόν εἶδα ποτέ, διότι δέν ἔγινα, φαίνεται, ποτέ καλό παιδί. Καί ὅμως, φαίνεται ὅτι τόν ἔβλεπα κάθε βράδυ. Πῶς; Μᾶς εἶχε μάθει ἡ μητέρα μας νά κάνωμεν τόν σταυρόν μας πρίν κατακλιθῶμεν. Μόλις ἐπέφταμεν στό στρῶμα - στρωματσάδα, στή γραμμή, ἡ Ρηνιώ στήν ἄκρη, πλάϊ της ἡ Στυλιανή, πλάϊ της ὁ 'Αλέξανδρος, πλάϊ του ἐγώ καί πλάϊ μου ὁ Νικολῆς - ἐκάναμεν, μέ τά τρία δάκτυλά μας ἡνωμένα, τό σημεῖον τοῦ Σταυροῦ ἐπάνω εἰς τό μαξιλλάρι μας. 'Εγώ, ὅμως, κακό παιδί, ἀφοῦ δέν ἔβλεπα ἐκεῖνο τό ὅραμα τοῦ Σταυροῦ τῆς «Παντελήνας», ἔβλεπα ἐκεῖνον πού ἔκανεν ὁ μικρότερος ἀδελφός μου ὁ 'Αλέξανδρος, εἰς τό μαξιλλάρι του. «Σάν» καλό παιδί, παρίστανον διά τῆς χούφτας τοῦ δεξιοῦ μου χεριοῦ ὅτι ἐχούφτωνα ἐκεῖνο τό σταύρωμα πού ἔκανεν ὁ 'Αλέξανδρος καί τό ἐναπέθετα ἐπί τοῦ ἰδικοῦ μου μαξιλλαριοῦ... ἐπανειλημμένως, ὥσπου, διαμαρτυρόμενος μέ κλάματα ὁ 'Αλέξανδρος, προσεκάλει τήν παρέμβασιν τῆς μητέρας, ἡ ὁποία ἔλυνε τό πρόβλημα διά τῆς ρόκας της, κτυπῶντάς την ἐπάνω τῆς πατανίας...

'Αρκετά αὐτά καί μᾶλλον σᾶς ἐκούρασα...

Προτοῦ τελειώσω τά ἀτελείωτα... διά τῶν ὁποίων θά ἐξηντλεῖτο ἡ ἀνοχή σας, φίλοι μου ἀναγνῶσται, προσθέτω τά συμβάντα μετά τάς ἀμφιλεγομένας σήμερον ἐκλογάς τῆς 1ης Νοεμβρίου 1920. 'Οκτώ ἐτῶν παιδί, τότε, Β΄ Δημοτικοῦ Σχολείου «μαθητοῦδι». Τά ἀποτελέσματα τῶν ἐκλογῶν εἰς τήν Κρήτην ἦσαν ὑπέρ τοῦ Βενιζέλου, φυσικά! Οἱ Κρῆτες, θεωρήσαντες ὅτι ὁ συμπατριώτης των Βενιζέλος ἐκέρδισεν εἰς ὅλην τήν Ἑλλάδα, ἐπανηγύριζον διά κωδωνοκρουσιῶν τήν νίκην των! 'Απεδοκίμαζον δέ διά τυμπανοκρουσιῶν - κενῶν τενεκέδων - τούς ἐλαχίστους ἀντιπάλους των. Ἡ ἀνακοίνωσις τῶν τελικῶν ἀποτελεσμάτων τήν ἑπομένην, ὡδήγησε, τούς θεωρήσαντας ἑαυτούς νικητάς, εἰς ἀπογοήτευσιν καί ὑπέστησαν ὑπό τῶν ἀντιπάλων των αὐτά τά ὁποῖα εἶχον κάμει εἰς αὐτούς, πρίν. Ὅ,τι

συμβαίνει δυστυχῶς καί εἰς τήν σύγχρονον κοινωνίαν μας! «καί μυαλό δέν βάζομεν». ... Ἴσως βάλωμεν ἀπό τίς τρελλές ἀγελάδες!

Ἄς πᾶμε λοιπόν ξανά εἰς τό Γυμνάσιον Ῥεθύμνης.

Χρονογράφος Εἰς Τήν Ἐφημερίδα "Μαθητική Ἠχώ"

Οἱ συμμαθηταί μου εἰς τό Γυμνάσιον Ῥεθύμνης, μέ ἀρχηγόν τῆς Τάξεως, πάντοτε, τόν ἀριστοῦχον Σπανδάγον Βασίλειον, ἐκ τῆς ἐπαρχίας Μυλοποτάμου, ὅταν ἐφθάσαμεν εἰς τήν Δ΄ τάξιν, ἐξεδώσαμεν μαθητικήν ἐφημερίδα, ὑπό τόν τίτλον "ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΗΧΩ".

Εἰς τήν ἔκθεσιν - Νεοελληνικά ἐλέγετο τότε τό Μάθημα - ἤμουν ἄριστος.

Ἐδιάβαζα Ἀριστοφάνην καί τά χρονογραφήματα ἀπό τήν ἐφημερίδα ΕΣΤΙΑ.

Ἔγινε διαγωνισμός, διά τήν καλλιτέραν σύνταξιν χρονογραφήματος καί ἐκρίθην καλλίτερος.

Ὁ Σπανδάγος, πού ἦτο ἄριστος ὅπως εἶπον, εἶχε τήν εὐθύνην ὅλων τῶν στηλῶν τῆς ἐφημερίδος καί πρωτίστως τοῦ κυρίου ἄρθρου της καί συνεπῶς μέ ὥρισεν ὑπεύθυνον τοῦ χρονογραφήματος.

Κατώρθωσα νά ἀνταποκριθῶ εἰς τό σπουδαῖον αὐτό καθῆκον καί τοῦτο προέκυπτεν ἐκ τῶν συγχαρητηρίων τῶν καθηγητῶν καί τῶν συμμαθητῶν - θηλέων καί ἀρρένων! τά ὁποῖα ἐλάμβανα, ὁ δέ Σπανδάγος, ἐνθουσιασμένος, ἀπῄτει πιεστικῶς νά τοῦ τό παραδίδω δέκα ἡμέρας πρό τῆς ἡμερομηνίας ἐκδόσεως τῆς ἐφημερίδος μας, μηνιαίως ἐκδιδομένης.

Τά χρονογραφήματά μου ἦσαν πολλά, ἕν κατά μῆνα ἐπί τρία σχολικά ἔτη τά δέ πρῶτα ἦσαν μόλις τούς τελευταίους δύο μῆνας τῆς Δ΄ Τάξεως. Ἑπομένως, τό σύνολον θά ἦσαν εἲκοσι χρονογραφήματα (1x2=2+(1x9x2=18) =20.

Οἱ τίτλοι καί τό θέμα αὐτῶν ἦσαν ὡς ἐνθυμοῦμαι:

α) «Ὁ κωδωνοκρούστης». Θέμα: Ὁ ἐπιστάτης τοῦ σχολείου, ὁ ὁποῖος ἐξετέλει - σύν τοῖς ἄλλοις - καί καθήκοντα σημάνσεως τοῦ κώδωνος ἐνάρξεως τῆς ὥρας τοῦ μαθήματος καί τοῦ διαλείμματος. Ὤφειλε νά εἶναι ἀκριβής. Πῶς; Νά σημαίνῃ εἴσοδον 10 λεπτά πρό τῆς ἐνάρξεως τοῦ μαθήματος καί μέ τήν λῆξιν τοῦ 10λέπτου τῆς διδασκαλίας, νά σημαίνῃ ...διάλειμμα! δηλαδή εἴμεθα τόσον χαρούμενοι τήν ὥραν τοῦ μαθήματος, ὥστε ἠθέλαμεν νά διαρκῆ «ὁλόκληρα» δέκα λεπτά ἤ ἔστω ὅσον θά ἐδίδασκεν ὁ καθηγητής (!), ὄχι ὅμως νά μένῃ χρόνος δι' ἐξέτασιν.. Αὐτό τό: «ἔλα ἐσύ στόν πίνακα...» ἦτο ἀγχῶδες, ἰδίως διά τούς "ἐπιμελεῖς". Ἦτο ἐπιθυμία τοῦ συνόλου τῶν συμμαθητῶν, ἴσως καί τῶν καθηγητῶν. Ὁ κωδωνοκρούστης ἦτο ὁ μόνος διαμαρτυρόμενος, «Παντελιός» τό ὄνομά του.

β) «Ἄν ἤμουν Ὑπουργός Παιδείας». Θέμα: Ποῖα μαθήματα θά κατήργουν καί ποῖα δύο θά ἐθεωροῦσα σημαντικώτερα; Ὅλα πλήν δύο: τῶν Θρησκευτικῶν καί τῆς Γυμναστικῆς. Τούτου ἦσαν ἐνθουσιωδῶς σύμφωνοι ἅπαντες, πλήν ἑνός συμμαθητοῦ μας, ὁ ὁποῖος ἐδήλωνεν ἀριστερός - κομμουνιστής, ἄθεος - καί ἐζήτησε τήν κατάργησιν καί τῶν θρησκευτικῶν! Διά τήν ἐπικράτησιν τοῦ

μαθήματος τῆς Γυμναστικῆς, ὡς τοῦ κυρίου καί μοναδικοῦ πρός μή κατάργησιν ἦσαν σύμφωνοι, ὅσολοι! Ἰδίως ὁ κ. καθηγητής τῆς Γυμναστικῆς Κουράκης, ἤ Κουρῆς Κων. ηὔξησε τόν βαθμόν μου εἰς τό μάθημά του...

γ) «Ὁ χαλικοθλάστης». Θέμα: Νά καταδεχώμεθα πᾶν εἶδος ἐργασίας. «ἔργον οὐδέν τ' ὄνειδος· ἀεργίη τ' ὄνειδος» δηλ.: καμμία ἐργασία δέν εἶναι ἐντροπή. Ἡ τεμπελιά εἶναι ἐντροπή. Ἀνεργία ὑπῆρχεν ἐκεῖνα τά δίσεκτα χρόνια καί οἱ ἀποφοιτοῦντες τοῦ Γυμνασίου ἦσαν ψηλομῦται! Δέν κατεδέχοντο «ὅποια κι ὅποια δουλειά!».

Ἔχων τήν εὐτυχίαν νά ἐργάζωμαι τάς μέν σχολικάς περιόδους ὡς δεματοποιός δύο ἕως τρεῖς νυκτερινάς ὥρας εἰς τήν ἐφημερίδα "ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ", κατά δέ τάς διακοπάς ὡς ἐργάτης "σπασίματος" - θλάσεως - λίθων, διά τήν δημιουργίαν χαλίκων πρός ἐπίστρωσιν τῶν ὁδῶν..., παρώτρυνον τούς συμμαθητάς μου ἀλλά καί τούς ἀδιορίστους ἐκπαιδευτικούς, νά μή ἐντρέπωνται νά ἐργασθοῦν ὡς "χαλικοθλάσται".

Ἀπό αὐτά τά κατ' ἐπιλογήν ὀλίγα ἀναφερθέντα, νομίζω ὅτι γίνεται ἀντιληπτόν τό ἐπικρατοῦν κατά τήν ἐποχήν ἐκείνην οἰκονομικόν καί ὄχι μόνον κλῖμα.

Τά ἀναφέρω πρός παρηγορίαν τῶν σήμερον παραπονουμένων ἤ διαμαρτυρομένων, τόσον ἐντόνως, ὥστε νά προβαίνουν εἰς ἀλληλοεξόντωσιν.

Ἐπί τῇ εὐκαιρίᾳ σᾶς ἀφηγοῦμαι τό ἑξῆς περιστατικόν:

Ὡς Ἀντιπρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως καί Ὑπουργός Ἐσωτερικῶν, πορευόμενος πρός Κιλκίς ἐκ Θεσσαλονίκης, εἶδον ἐργαζόμενον δι' ἀσφαλτόστρωσιν τμήματος τῆς ὁδοῦ.

Κατῆλθον τοῦ ὀχήματος, ἐχαιρέτησα καί ἠρώτησα... Εἷς νέος ἄνθρωπος μοῦ ἀπήντησεν ὅτι ἦτο κάτοχος πτυχίου τῆς Διδασκαλικῆς Ἀκαδημίας ἀπό 5ετίας καί δέν εἶχε τύχει διορισμοῦ. ... Ἔδωσα τήν ἑπομένην τά στοιχεῖα του εἰς τόν Ὑπουργόν Παιδείας καί τόν διώρισε Διδάσκαλον, ὅπου ἐκεῖνος ἐζήτησεν. Ἴσως νά ἤλλαξε γνώμην ἐπί τοῦ πρό τοῦ διορισμοῦ του ἰδεολογικοῦ του βάθρου! Τόν διώρισα, ὡς συνάδελφον «ἐν ἔργοις - χαλικοθλάσεων!», ἐνθυμηθείς... Σκέπτονται αὐτοί πού ψηφίζετε ἤ πράττουν αὐτά πού διαβάζετε ἐδῶ; Εἴθε.

«Θαρσεῖν χρή. ...τάχ' αὔριον ἔσσετ' ἄμεινον». Ἡ κατάστασις τότε ἦτο, σίγουρα, χειροτέρα τῆς σημερινῆς.

Βασιλο - Βενιζελικά

Τότε, πλήν τῆς οἰκονομικῆς καχεξίας, ὑπῆρχε καί ὁ ἐπικατάρατος ἐθνικός διχασμός, ὑπαιτιότητι τῶν δύο μεγάλων ἡγετῶν: Τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου, τοῦ Στρατηλάτου, τοῦ ὁδηγήσαντος τάς ἐνδόξους Ἐνόπλους Δυνάμεις μας ἀπό τῆς Μελούνας, ἔξω τῆς Λαρίσης, εἰς τήν Θεσσαλονίκην... καί τοῦ γίγαντος τῆς Πολιτικῆς διορατικότητος, πρωθυπουργοῦ Ἐλευθερίου Βενιζέλου.

Ὁ Κωνσταντῖνος ἐπέμενε νά κρατηθῇ ἡ πατρίς εἰς αὐστηράν οὐδετερότητα ἔναντι τῶν ἐμπολέμων Κρατῶν τοῦ Α΄ Παγκοσμίου πολέμου, κηρυχθέντος τό ἔτος 1914.

Ὁ Βενιζέλος ἐπέμενε νά ταχθῇ ἡ πατρίς παρά τό πλευρόν τῆς μεγάλης Βρεττανίας.

Ἀμφότεροι πείσμονες - «τό γινάτι βγάζει μάτι» - ἔβγαλαν τά μάτια των, κατέστρεψαν ἑαυτούς καί, δυστυχῶς, καί τήν Πατρίδα. Ἀκόμη καί σήμερον ζῆ τό μικρόβιον τοῦ καταστρεπτικοῦ ἐκείνου διχασμοῦ εἰς τάς καρδίας πολλῶν οἰκογενειῶν...

Ὁ Θεός νά ἐλεήσῃ ἐκείνους καί νά διδάσκῃ ἡμᾶς...

Ἕν περιστατικόν, λίαν ἐντυπωσιακόν τοῦ διχασμοῦ - ὡς προανεφέρθην - ἀναφέρω τό ἑξῆς: Ὁ πρωτεξάδελφός μου, Κυριᾶκος Παντ. Παττακός, κατά τινα λειτουργίαν καί καθ' ἥν ὥραν ὁ ἱερεύς ἔψαλλε τό «πολυχρόνιον» καί ἔλεγε ... «νίκας τοῖς βασιλεῦσι», ὁ 16ετής Κυριᾶκος, τόν ἥρπασεν ἐκ τῆς γενειάδος καί... ἐλιποθύμησεν! Αὐτά κάνει ἡ πολιτική τήν ὁποίαν τηροῦν οἱ πολιτικοί, δυστυχῶς, «καί μυαλό δέν βάνομεν»!. Διατί αὐτό τό μῖσος, ἐναντίον τῆς βασιλικῆς οἰκογενείας; Μήπως δέν ὡδήγησεν ὁ Στρατηλάτης Κωνσταντῖνος - ὁ Διάδοχος τοῦ Γεωργίου τοῦ Α΄, - τόν ἔνδοξον Ἑλληνικόν Στρατόν εἰς τό μεγάλωμα τῆς Πατρίδος μας; Δέν ὡδήγησεν ἀπό τήν Μελούναν εἰς τήν Θεσσαλονίκην; Δέν ἑδραίωσεν ὁ πατήρ του, Βασιλεύς Γεώργιος ὁ Α΄, τήν κατάκτησιν τῆς Θεσσαλονίκης μας διά τοῦ αἵματός του, δολοφονηθείς ἐκεῖ τήν 5ην Μαρτίου 1913 ὑπό Σλαύου πράκτορος;

Ἀπό αὐτήν τήν κατάστασιν ἤντλει ἡ ἀνήσυχος ἐφηβική ψυχή μου τά θέματα τῶν χρονογραφημάτων μου. Κρῖμα νά μή ἔχω οὐδέ ἕν νά τό ἐντάξω τώρα ἐδῶ εἰς τό Ὑποκεφάλαιον τῆς σχετικῆς σελίδος.

Καί ἐπειδή ἀνεφέρθη προηγουμένως τό θέμα "οἰκονομία" ἰδού τί ἀνεγράφη πρό τινος ὑπό ἐφημερίδος: «... τό κράτος μας, τότε, ἀκόμα καί ὑπό ὁμαλάς συνθήκας, ἦτο κυριολεκτικῶς ἐξουθενωμένον ἀπό ὑπερδεκαετεῖς πολέμους... Κατάχρεον (στίς 25 Μαρτίου 1922 ἐδιχοτόμησε τό χαρτονόμισμα διά νά συνάψῃ ἀναγκαστικόν δάνειον), ἔπρεπε τώρα νά περιθάλψῃ καί ἀποκαταστήσῃ σχεδόν 1.500.000 πρόσφυγες»...

῾Ο Στρατηλάτης Κωνσταντῖνος δέχεται τήν παράδοσιν τῆς Θεσσαλονίκης τήν 12ην ᾿Οκτωβρίου 1912 ἀπό τόν Τοῦρκον Ταχσίν Πασᾶν.

Οἱ δύο γίγαντες νικηταί τῶν δύο Βαλκανικῶν πολέμων -1912/13 - μεγαλώσαντες την Πατρίδα μας καί... διχάσαντες τόν λαόν, ἀνεπανορθώτως! ῾Ο Πρωθυπουργός ᾿Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος καί ὁ Διάδοχος, Στρατηλάτης Κωνσταντῖνος, τότε· τό 1913, Βασιλεύς.

Αἱ φωτογραφίαι αὐταί ἐλήφθησαν ἐκ τοῦ βιβλίου: «ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΙ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ», ᾿Εδουάρδου Ντριώ κατά μετάφρασιν κ. Μπαρμπῆ Κων/νου.

Ἡ μεγάλη μάχη τῆς Ἠπείρου, εἰς Ἀετορράχην Ἰωαννίνων Δεκέμβριος 1912.

Ὁ Στρατηλάτης Κωνσταντῖνος παρακολουθεῖ Βολήν Πυροβολικοῦ κατά ὀχυρῶν θέσεων τοῦ ἐχθροῦ εἰς τήν μάχην τοῦ Μπιζανίου Φεβρ. 1913.

Ὁ Τοῦρκος διοικητής τῶν Ἰωαννίνων, Ἐσάτ πασᾶς παραδίδει τά Ἰωάννινα εἰς τόν στρατηλάτην διάδοχον τότε - Κωνσταντῖνον, μαζί μέ τό ξίφος του καί τήν σημαίαν τῶν Ἀττιλῶν τῆς Ἀνατολίας, τήν 21.2.1913.

Καί αἱ φωτογραφίαι αὐταί ἐλήφθησαν ἐκ τοῦ ἐξωφύλλου τοῦ Βιβλίου «ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΙ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ», Ἐδουάρδου Ντριώ κατά μετάφρασιν κ. Μπαρμπῆ Κων/νου.

25ετία 1912 - 1940

«... πᾶσα βασιλεία, μερισθεῖσα καθ' ἑαυτήν, ἐρημοῦται,
καί πᾶσα πόλις ἤ οἰκία, μερισθεῖσα καθ' ἑαυτήν, οὐ σταθήσεται».
(Ματθ. ιβ, 25).

Ὁ διχασμός ἐκεῖνος, ὁ καταστρέψας τήν Πατρίδα, κατέστρεψε καί τάς ψυχάς τοῦ Λαοῦ, ὁ ὁποῖος, ταχθείς κατά τό ἥμισυ ὑπέρ τοῦ Βασιλέως - «Βασιλικοί» καί κατά τό ἄλλο ἥμισυ ὑπέρ τοῦ Βενιζέλου - «Βενιζελικοί», ἐπέφερε τήν διάλυσιν τῆς ἐνδόξου Στρατιᾶς Μικρᾶς Ἀσίας, μέ τάς φοβεράς καταστρεπτικάς συνεπείας εἰς ὅλους τούς τομεῖς τῆς χώρας.

Δέν θά πρέπει νά λησμονηθῇ, ποτέ, τό ἔγκλημα τῆς δολοφονίας τῶν ἕξ.

Κινήματα, ἀκυβερνησία, φτώχεια, χάος καί (δέν ἦσαν μόνον τά ἐσωτερικά, ἐπῆλθον καί τά ἐξωτερικά) ἡ χαριστική βολή, τό οἰκονομικόν «κράχ»!

Τούτου ἕνεκεν, πολλοί ἔμποροι, καταστραφέντες οἰκονομικῶς, ηὐτοκτόνησαν. Δύο ἦσαν γνωστοί μου, συγγενεῖς:

α) Ὁ Σηφάκης Νικόλαος - εἶχε βαπτίσει τόν ἀδελφόν μου Διογένην - ηὐτοκτόνησεν εἰς τό λουτρόν τῆς οἰκίας του, εἰς τό ῾ Ρέθυμνον.

Εἶχεν ἀγοράσει μεγάλας ποσότητας ἐλαίου καί κίτρου εἰς λίαν ὑψηλάς τιμάς, π.χ. τήν ὀκάν τοῦ κίτρου κατά μέσον ὅρον περί τάς 20 δραχμάς, τοῦ δέ ἐλαίου πρός 15, ἕτοιμα πρός πώλησιν.

Μέ τό παγκόσμιον «κράχ» στάσις ἐμπορίου, ἡ τιμή τοῦ κίτρου ἐξηυτελίσθη εἰς τήν τιμήν τῶν 2(!) δραχμῶν καί ἦτο καί ἀζήτητον. Ἀνάλογος ἦτο καί ἡ τιμή τοῦ ἐλαίου.

Τόν ἔκλαυσα τόν νονόν μας Σηφάκην, ὁ ὁποῖος μέ ἐβοήθει καί μοῦ ἐφέρετο πάντοτε στοργικῶς, εἶχε δέ καί υἱόν, τόν συμμαθητήν μου Γεώργιον.

β) Ὁ ἕτερος αὐτοκτονήσας συγγενής μου ἦτο ὁ Ἰωάννης Νικολαΐδης, σπουδαῖος καπνέμπορος, σύγγαμβρος τοῦ πενθεροῦ μου, ὁ ὁποῖος ηὐτοκτόνησε λόγῳ πτωχεύσεως ἐκ τῆς πτώσεως τῆς τιμῆς τοῦ καπνοῦ. Περί τούτου, τά ἐπληροφορήθην μετά τόν γάμον μου.

Ἐθελοντής - Μόνιμος Ὑπαξιωματικός 1930 /34

Μετά τήν ἀποφοίτησίν μου ἐκ τοῦ Γυμνασίου, ἔλαβον μέρος εἰς τόν εἰσιτήριον διαγωνισμόν διά τήν Στρατιωτικήν Σχολήν Εὐελπίδων (Σ.Σ.Ε.).

Δυστυχῶς ἤ εὐτυχῶς, «ἀπηλλάγην» τῶν γραπτῶν ἐξετάσεων ὑπό τῆς Ὑγειονομικῆς Ὑπηρεσίας.

Τό αἰτιολογικόν, ὡς τοῦτο ἀνεγράφετο εἰς τό σχετικόν σημείωμα, μοῦ μένει ἀλησμόνητον: «... τρίζοντες, ὑποτρίζοντες ἑκατέρων κορυφῶν.. ...ὕποπτος ἐπιπεφυκῖτις ἄνω καί κάτω ψαλίδων ἀμφοτέρων ὀφθαλμῶν...». Τάς ἄλλας σημειώσεις δέν τάς ἐνθυμοῦμαι. Ὅμως, ἐνθυμοῦμαι τά λόγια τοῦ Λοχαγοῦ Ἰατροῦ: «Παιδί μου, εἶσαι ἀδύνατος. Πρέπει νά δυναμώσῃς, νά φᾶς καλύτερα, νά ἀποκτήσῃς δυνάμεις καί νά ρθῇς τοῦ χρόνου... Ὅπως εἶσαι δέν θά μπορέσῃς νά ἀνθέξῃς τά βάρη τοῦ Εὐέλπιδος...». Ὁ ἐξάδελφός μου, ὀδοντίατρος Παττακός Στυλιανός, μοῦ ἐξήγησεν ὅτι αὐτά πού ἐσημείωνεν ἡ Ὑγειονομική Ἐπιτροπή, ἐσήμαιναν ὅτι ἔπασχον ἀπό φυματίωσιν.

... Προσέφυγον εἰς τόν ἐν Θεσσαλονίκῃ ἔγγαμον ἀδελφόν μου Ἰατρόν, Διογένην. Εἰς γεῦμα μετά ἐξαδέλφου του ἐξ ἐξαδέλφων συζύγων, Ἰλάρχου Βλάχου Κων/νου, οὗτος, συζητῶν μαζί μου, εἶπεν εἰς τόν Διογένην: «Ὁ Στέλιος θά κάμῃ ἕνα ὡραῖο Ἀνθυπιλαρχάκι...».

Τήν ἐπομένην, συνοδευόμενος ὑπό τῶν ἀνωτέρω, ὡδηγήθην εἰς τό Νοσοκομεῖον τοῦ Γ΄ Σώματος Στρατοῦ - Γ΄.Σ.Σ. - ὅπου ἐξετασθείς, ἀκτινολογικῶς, πλήρως, εὑρέθην ὑγιέστατος καί τήν 1ην Νοεμβρίου 1930 ἡ Ἡμερησία Διαταγή τοῦ 4ου Συν/τος Ἱππικοῦ, ἀνέγραφε:...

«Τόν ἰδιώτην Παττακόν Στυλιανόν τοῦ Γεωργίου καί τῆς Μαρίας... Στρατιωτικῆς Κλάσεως 1933, ὑποβαλόντα αἴτησιν ἐθελουσίας κατατάξεως διά 18 μῆνας, κατατάσσω μέ τόν βαθμόν τοῦ Δεκανέως, ὡς κεκτημένον ἀπολυτήριον Γυμνασίου καί ὑπαρχούσης κενῆς θέσεως... Ὁ Διοικητής τοῦ Συντάγματος, Λιούμπας Νικόλαος».

Τήν 26ην Νοεμβρίου, ἑορτήν τοῦ Προστάτου μου Ἁγίου Στυλιανοῦ, συνέβη ὅ,τι συνέβαινεν ἑκάστην πρωΐαν ἀπό τῆς πρό 26 ἡμερῶν κατατάξεώς μου. Δηλαδή, ἐπεριποιήθην ἵππον, τόν ἐπαρουσίασα εἰς τόν Οὐλαμαγόν, Ἀνθυπίλαρχον Καφετζόπουλον Ἰωάννην, τῆς 1ης Ἴλης Βαθμοφόρων, ὑπό τήν διοίκησιν τοῦ Ἰλάρχου Παπαγιάννη Βασιλείου.

Ὁ Ἀνθυπίλαρχος, ἐπιθεωρῶν με, διέταξεν ὅ,τι καθ' ἑκάστην... «ἐσύ εἶσαι Δεκανεύς· δέν θά ἐξετασθῇς· παράδωσε τό ἄλογο εἰς τόν... καί πήγαινε νά βοηθήσῃς τόν Σιτιστήν - Δεκανέα Σύρον Θωμᾶν...» - θά τόν συναντήσωμεν εἰς τάς σελίδας τοῦ κεφαλαίου 1940 - 1941 τῆς ἐποποιΐας .

Ἀπογοητευμένος καί προβληματιζόμενος, ἔφυγα μέν, δέν ἐπῆγα ὅμως εἰς τό Γραφεῖον τοῦ Σιτιστοῦ. Ἐπῆγα εἰς τόν ἀδελφόν μου ἐπί τῆς ὁδοῦ Τσιμισκῆ... μέ ἐπέπληξε καί μέ ἔστειλε πίσω! Μόλις μέ εἶδεν ὁ ἐπιλοχεύων τῆς Ἴλης, μόνιμος Λοχίας Πέτρου Βασίλειος, ἐκ Μυτιλήνης, μοῦ εἶπε: «Πειθαρχεῖο, κερατᾶ...». Εἰς τό πειθαρχεῖον εὑρίσκετο, τιμωρημένος δι'αὐστηρᾶς φυλακίσεως, εἷς παλαιᾶς

κλάσεως στρατιώτης, ὁ ὁποῖος μέ ἀνέκρινε καί μέ ἀπεδοκίμασε ...«τί λές, βρέ βλάκα; ἐθελοντής εἶσαι; βρέ ψωριάρη, δέν εἶχες ψωμί;... καί θά κάτσῃς τρία χρόνια Ὑπαξιωματικός κι ἄλλα τρία χρόνια στή Σχολή... κι ἄν μπῇς.. δηλαδή ἕξι χρόνια στό Στρατό, γιά νά γίνῃς Ἀνθυπίλαρχος! πώ, πώοο! τί λές, βρέ βλάκα! Δέν κάθομαι στό Στρατό οὔτε ἕξι μῆνες παραπάνω ἀπό τήν θητείαν μου, ἄν μέ κάνουν καί Στρατηγό! ὄχι Ἀνθυπίλαρχο!...».

Ἦλθεν ὁ Πέτρου, μέ εἶδε σχεδόν δακρυσμένον, μέ ὡδήγησεν εἰς τόν Διοικητήν τῆς Ἴλης Παπαγιάννην Βασίλειον: «Ποῦ ἤσουν, ὀρέ κερατᾶ; ἔτσι θά γίνῃς Ἀξιωματικός;...». Τοῦ διηγήθην λεπτομερῶς τά ἐπί 26 ἡμέρας γεγονότα... ἐκάλεσε τόν οὐλαμαγόν μου τόν Ἀνθ/χον Καφετζόπουλον, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου μέ διέταξε νά ἐπαναλάβω ὅσα τοῦ εἶχον ἀναφέρει. Τά ἐπιβεβαίωσεν ὁ κ. Ἀνθυπίλαρχος. Διετάχθην νά ἀπέλθω καί νά μή ἐπαναλάβω παράπτωμα... Ἀπό τῆς ἰδίας ἡμέρας, ἤρχισεν ἡ ἔντονος ἐκπαίδευσίς μου εἰς τήν ἱππασίαν, τάς ἀσκήσεις πάσης φύσεως, τήν σκοποβολήν κλπ.

Τήν 1ην Μαΐου 1931 Λοχίας

Ἐτελείωσεν ἡ ἐκπαίδευσις εἰς τόν Οὐλαμόν Ὑποψηφίων Δεκανέων, ἔγινεν ἡ σχετική ἐπιθεώρησις καί προήχθησαν ὅλοι - πλήν ἐμοῦ, ὁ ὁποῖος εἶχον ἤδη τόν βαθμόν αὐτόν λόγῳ τοῦ προνομίου τῆς κατατάξεώς μου μέ τόν «ἐπίζηλον» αὐτόν βαθμόν! Προήχθη μάλιστα καί ὁ ἀπαντήσας εἰς τόν ἐπιθεωροῦντα Συνταγματάρχην Ἰωαννίδην Βασίλειον, κοινῶς «Τούρκαν», εἰς τήν ἐρώτησιν: «Τί θά κάμῃς ἐσύ, παιδί μου, ἄν βρῇς ἐπάνω σου ψεῖρα;»... «...θά τήν φάω»! Ὁ καημένος «ὑπήκουσεν» εἰς διά τοῦ δακτύλου τῆς χειρός σημεῖον τοῦ οὐλαμαγοῦ μας, εἰς τό στόμα του, αὐτοῦ ἐννοοῦντος: «θά ἀναφέρω...». Καί ὁ Ταξιαρχεύων Συνταγματάρχης... ἐμειδίασεν, οἱ ὑπόλοιποι ἐγελάσαμεν, ὁ δέ Οὐλαμαγός ἐρυθρίασεν.

Ἐκ τῶν 66 Δεκανέων, οἱ 25 πρῶτοι, μαζί των ἐγώ 26ος, ἀπετελέσαμεν τόν Οὐλαμόν Ὑποψηφίων Λοχιῶν.

Τόν μῆνα Ἰανουάριον ἐτελείωσεν ἡ ἐκπαίδευσις, ἐξητάσθημεν, προήχθημεν - 1ος ἐγώ, ἤμουν ὁ μόνος μέ ἀπολυτήριον Γυμνασίου - 2ος ἦτο ὁ Κάντας Ἄγγελος ἐκ Κερκύρας, μέ ἐνδεικτικόν Ε΄ Γυμνασίου. Οἱ ἄλλοι ἦσαν ἀπόφοιτοι

μικροτέρων τάξεων Γυμνασίου καί οἱ περισσότεροι τοῦ Δημοτικοῦ!

Δυστυχῶς ἡ Ἡμερησία Διαταγή τῆς ἀνακοινώσεως τῆς προαγωγῆς μου ἠκυρώθη τήν ἑπομένην, διότι ἔπρεπε νά συμπληρώσω ἑξάμηνον προϋπηρεσίαν διά νά ἀποκτήσω τό δικαίωμα τῆς προαγωγῆς. Τό ἀπέκτησα τήν 1ην Μαΐου 1931, ὅτε καί προήχθην. Ἐλυπήθην ὅταν ἠκυρώθη ἡ προαγωγή μου, διότι παρέμενα εἰς τό αὐτό ἐπίπεδον μισθοδοσίας, ἤτοι τῶν τριῶν δραχμῶν ἡμερησίως - ὄχι μηνιαίως! - ἐνῶ τοῦ Λοχίου ἦτο πέντε, τάς ὁποίας ἐδικαιώθην μετά τρίμηνον ἀπό τῆς προαγωγῆς μου. Κατά τό χρονικόν αὐτό διάστημα, ἡ διαφορά τῶν τριῶν δραχμῶν ἡμερησίως ἐκρατεῖτο ὑπέρ Μετοχικοῦ Ταμείου Στρατοῦ - Μ.Τ.Σ - διά νά δικαιωθῶ συντάξεως - τήν ὁποίαν ἐλάμβανον ἀπό 8 Ὀκτωβρίου 1973 μέχρι τῆς 23.8.1975, ὅτε, διά τῆς καταδίκης μου εἰς τήν ποινήν τοῦ θανάτου, μετατραπείσης εἰς τήν ποινήν τῆς ἰσοβίου καθείρξεως, τήν ἐστερήθην ἰσοβίως..., παρά τό γεγονός ὅτι καθ' ὅλην τήν διάρκειαν τῆς στρατιωτικῆς σταδιοδρομίας μου ἐγένοντο ἐκ τοῦ μισθοῦ μου αἱ σχετικαί κρατήσεις!... «χαλάλι». Καί τήν ζωήν μου προσφέρω εὐχαρίστως «γιά τήν Πατρίδα»!

Μετά τήν συμπλήρωσιν τοῦ προβλεπομένου χρόνου - τῶν δεκαοκτώ μηνῶν τῆς ἐθελοντικῆς θητείας, ἡ δέ τῶν κληρωτῶν ἦτο δωδεκάμηνος -, ἐμονιμοποιήθην διά ἕν ἔτος καί ἐκ νέου ἀνά ἔτος, κατόπιν ἐγκρίσεως ὑποβαλλομένης αἰτήσεως.

Κατά τό διάστημα ἀπό τότε μέχρι τό ἔτος 1934, ἐξετέλεσα καθήκοντα: Βοηθοῦ Σιτιστοῦ, Σιτιστοῦ, Βοηθοῦ Οὐλαμαγοῦ καί Ἐπιλοχεύοντος.

Καί ὑπηρέτησα: Εἰς τό 4ον Σύνταγμα Ἱππικοῦ 4ον Σ.Ι. - ἐν Θεσσαλονίκῃ, Μικρόν Καραμπουρνοῦ, μέχρις Ἀπριλίου 1933. Τόν Λιούμπαν Νικόλαον διεδέχθη ὁ Ἀντισυν/χης Καράμπελας Μιχαήλ καί ἐκεῖνον, ὁ Συντ/χης Αὐγερόπουλος Γεράσιμος παρά τοῦ ὁποίου ἔλαβον τό Φύλλον Πορείας (Φ. Π.) διά τήν Α΄ Ἴλην Ἱππικοῦ.

Εἰς Α΄ Ἴλην Ἱππικοῦ - Γουδί - μέχρι Μαρτίου 1934.

Εἰς Λάρισαν 3ον Σ.Ι., μέχρις ἀρχῶν Σεπτεμβρίου, ὁπότε εἰσῆλθον εἰς τήν Σχολήν Εὐελπίδων - Σ.Ε.

Εὔελπις 1934

Τό 1934, ἐπέτυχον εἰς τάς εἰσαγωγικάς ἐξετάσεις, διά τήν Σχολήν Ὑπαξιωματικῶν. Ὅμως, κατόπιν Νόμου τοῦ ἰδίου ἐκείνου ἔτους, κατηργήθη ἡ Σχολή Ὑπαξιωματικῶν καί οἱ ἐπιτυχόντες εἰσήλθομεν εἰς τήν Σ. Ε., ἡ ὁποία ἔκτοτε λειτουργεῖ βάσει τοῦ Νόμου ἐκείνου. Οἱ Εὐέλπιδες, δηλαδή, εἶναι μικτῆς προελεύσεως, ἤτοι ἐξ ἰδιωτῶν καί ἐξ Ὑπαξιωματικῶν.

Τόν θεσμόν αὐτόν εἰσηγήθη ὁ Στρατηγός Κονδύλης Γεώργιος ὡς Ὑπουργός Στρατιωτικῶν εἰς τήν Κυβέρνησιν Παναγῆ Τσαλδάρη, ἡ ὁποία τόν υἱοθέτησεν.

Ἡμεῖς, οἱ πρῶτοι ὑπαχθέντες εἰς τόν νέον αὐτόν θεσμόν, διεμαρτυρόμεθα ἐπί ἑξάμηνον. Διότι, οἱ μεθ' ἡμῶν εἰσελθόντες εἰς Σ.Σ.Ε., ἰδιῶται θά ἀπεφοίτων μαζί μας μετά τρία ἔτη, ἐνῶ ἐάν εἰσήρχοντο βάσει τοῦ προηγουμένου θεσμοῦ, θά ἀπεφοίτων μετά τέσσαρα ἔτη, ὁπότε ὅλοι αὐτοί θά ἦσαν νεώτεροί μας κατά

μίαν τάξιν. Συναποφοιτῶντες, εἴμεθα βέβαιοι, ἤ τουλάχιστον ἐφοβούμεθα ὅτι, ὡς ἔχοντες αὐτοί τελειώσει τό Γυμνάσιον τό ἔτος αὐτό, θά εἶχον νωπάς τάς γνώσεις καί ὡς νεώτεροι κατά τέσσαρα ἔτη τοὐλάχιστον εἰς τήν ἡλικίαν, θά ὑπερτεροῦσαν ἡμῶν... κοινῶς, «θά μᾶς ἔτρωγαν» εἰς τήν ἀρχαιότητα.

Κατά τάς ἐξετάσεις τοῦ α΄ ἑξαμήνου εἰς τά αὐτά μαθήματα, ἀπεδείχθη ὅτι δέν εἴχομεν ἀπολύτως δίκαιον, ἀλλά μόνον οἱ μή πολύ ἐπιμελεῖς ἐξ ἡμῶν εἶχον μερικόν δίκαιον. Τότε ἔπαυσαν αἱ διαμαρτυρίαι μας, ἐπῆλθεν ἡ πλήρης ἀνάμιξίς μας εἰς τάς αἰθούσας διδασκαλίας, ἐκαθίσαμεν εἰς τά αὐτά θρανία καί συνετελέσθη ὁ σκοπός τοῦ Κονδύλη, ἤτοι ἡ ἀγάπη, ἡ εἰλικρινής συναδέλφωσις μεταξύ τῶν πρώην δύο κατηγοριῶν Ἀξιωματικῶν. Ἐπῆλθε τό κοινῶς λεγόμενον εἰς τάς Ε.Δ.: «ἑνιαῖον δόγμα». Τινές, δυστυχῶς, δέν τό ἐχώνευσαν ἀκόμη.

Ἦτο ἑπόμενον νά συνέβαινεν διά τάς πρώτας τάξεις, κατά τάς ὁποίας ὑπῆρχον περιπτώσεις μεγάλης διαφορᾶς ἡλικίας. π.χ.: εἰς τήν τάξιν μας, τῶν πρώτων ὑπαχθέντων εἰς τό σύστημα αὐτό, ὑπῆρχον εἰσαχθέντες Ὑπαξιωματικοί, τινές τῶν ὁποίων διήνυον τήν ἡλικίαν τῶν 28 ἐτῶν, οἱ δέ νεώτεροι ἐξ ἡμῶν εἶχον τήν ἡλικίαν τῶν 22 ἐτῶν - ὡς ἐγώ - ἐνῷ ὁ γεροντότερος τῶν ἐξ ἰδιωτῶν θά εἶχε τήν ἡλικίαν τῶν 18 - 20 ἐτῶν.

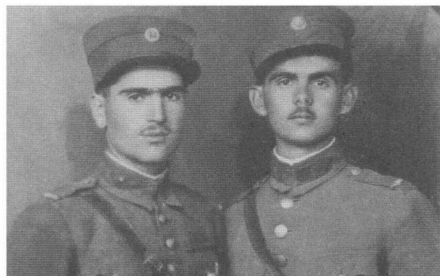
Συγκεκριμένως, οἱ συμμαθηταί μας - ἐξ Ὑπαξιωματικῶν - Σκαρλάτος Ἰωάννης ἐκ Τρικάλων, Μπραΐμης Δημήτριος - Λάκων - Βαλάκης Ἰάκωβος ἐκ Χανίων κ.ἄ., διήνυον τήν ἡλικίαν τῶν 28 ἐτῶν, ἡ ὁποία ἦτο ἡ τελευταία ἐπιτρεπτή πρός συμμετοχήν εἰς τάς εἰσιτηρίους ἐξετάσεις.

Ἡ τροποποίησις τοῦ νόμου διά τήν ἀνάμιξιν τῶν ὡς ἄνω δύο κατηγοριῶν, ἐγένετο μετά τήν ἀνακήρυξιν τῶν ἀποτελεσμάτων, ὁπότε καί ἤρξατο σχεδιαζομένη ἡ ἀντίδρασίς μας.

Μία ἄλλη περίπτωσις ἀντιδράσεώς μας ἦτο ὅτι ἐσχεδιάζαμεν ἀντίστασιν κατά τοῦ θεσμοῦ τῆς «νίλας» (καψόνια), τήν ὁποίαν ὅμως ὑπέστημεν, καί δή

26 Νοεμβρίου 1932. Ἐπί ὀνομαστικῇ μου ἑορτῇ (!) συνεστίασις καί κέρασμα τῶν συναδέλφων μου τοῦ 4ου Συν/τος Ἱππικοῦ εἰς Καραμπουρνάκι Θεσσαλονίκης, σημειοῦμαι διά βέλους. Διοικητής Συν/τος ὁ Συν/χης Λιούμπας Νικόλαος.

Μέ τόν ἐκλεκτόν μου φίλον, συνάδελφον, μόνιμον λοχίαν τοῦ Ἱππικοῦ συνυπηρετοῦντες τό ἔτος 1933/34 εἰς τήν Α΄ Ἴλην Ἱππικοῦ, νῦν Συντ/ρχην Ἱππ./Τεθ. ἐ.ἀ., Παπαδημητρόπουλον Κωνσταντῖνον ἐκ Καλλιφωνίου Καρδίτσης, ὀλίγους μῆνας πρό τῆς εἰσόδου μου εἰς τήν Σ.Σ.Ε.

αὐστηροτέραν εἰς τούς ἐξ ἰδιωτῶν προερχομένους, ὀρθῶς δέ, διότι ὑπῆρξεν ἀντίδρασις ἐκ μέρους ἡμῶν τῶν - κακομαθημένων - ὡς ἀπεκαλούμεθα...

Εἷς ἐξ ἡμῶν - ἄς μή «λέμεν» ὀνόματα - κατά ἑσπερινήν νίλαν ἐν τῷ θαλάμῳ, ἥρπασε τό ὅπλον του, ἔθεσεν «ἐφ' ὅπλου λόγχην» καί ἐπετέθη κατά τῶν τεταρτοετῶν «νιλαδόρων»! Ἐλιποθύμησεν, ... ἀνεφέρθη, αὐθαιρέτως, τήν ἐπομένην εἰς τόν Στρατηγόν Διοικητήν τῆς Σχολῆς Ὑποστράτηγον Πολίτην Ἠλίαν, ὁ ὁποῖος ἐτιμώρησεν αὐστηρῶς τούς «νιλαδόρους» (!) καί ἀπηγόρευσε τήν νίλαν!

Αὐτό ἠρέθισε τήν διοικοῦσαν τάξιν, ἡ ὁποία, ἀντί νά μειώσῃ τήν «νίλαν», τήν ἐπολλαπλασίασεν - καί ὀρθῶς - ἐμοῦ πρωτοστατοῦντος εἰς ἀπειθαρχίαν, δι' ὅ

Εὔελπις 1ης. 1934 μέ μύστακα «καθ' ἅπαν τό μῆκος καί πλάτος τοῦ ἄνω χείλους», ὡς προέβλεπεν ἡ διαταγή τοῦ Διοικητοῦ τῆς Σχολῆς. (Στολή ἐξόδου, μετά χλαίνης).

(Μέ στολήν ἐξόδου, ἄνευ χλαίνης).

Τριτοετής: Τελευταῖον ἔτος μέ τούς συμμαθητάς, Πανδῆν Νικόλαον τοῦ Πυροβολικοῦ καί Ντινόπουλον Βάϊον τοῦ Μηχανικοῦ.

καί ἤμουν συνεχῶς τιμωρημένος, ἀλλά ὄχι μόνον ἐγώ...
"Αλλα περιστατικά ἀναφέρονται εἰς τά προηγούμενα βιβλία μου.

'Αξιωματικός 1937

Ἡ τάξις μου - ἔξοδος ἐκ τῆς Σχολῆς Εὐελπίδων καί ὁρκωμοσία- ἀπεφοίτησε τῆς Σ.Σ.Ε. καί ὡρκίσθη τόν Μάϊον τοῦ 1937.

Εἰς τό Ὅπλον τοῦ Ἱππικοῦ ἐνετάχθημεν οἱ δύο ἐξ Ὑπαξιωματικῶν τοῦ Ὅπλου τούτου προερχόμενοι - Χαρβαλάκης Θεόδωρος καί Παττακός Στυλιανός - καί οἱ ἐξ ἰδιωτῶν προερχόμενοι: α) ἐκ τῶν τῆς τεταρτοετοῦς φοιτήσεως: Χονδροκούκης Δημήτριος, Σχοινᾶς Κωνσταντῖνος, Πλεμένος Παναγιώτης καί 'Αρχοντάκης Κυριᾶκος, β) ἐκ τῶν συμφοιτησάντων μας τριετοῦς φοιτήσεως: Λεβίτης 'Ορέστης, Ρέντης Γρηγόριος, Πανουργιᾶς Πανουργιᾶς, Σαλοῦρος Κωνσταντῖνος, Λάμπρου 'Απόστολος καί Φραγκῖσκος Δημήτριος.

Εἰς τό 2ον Σύνταγμα Ἱππικοῦ (Σ.Ι.), ἐτοποθετήθημεν, διά νά παρουσιασθῶμεν μετά τήν ἐκπαίδευσίν μας εἰς τήν παρά τό πεδίον τοῦ "Αρεως λειτουργοῦσαν Σχολήν 'Εφαρμογῆς Ἱππικοῦ, (Σ.Ε.Ι.) οἱ ἐκ τῶν ἀνωτέρω 'Αρχοντάκης, Πλεμένος, Σαλοῦρος, Φραγκῖσκος καί Παττακός.

Τό 2ον Σ.Ι. εἶχεν ἕδραν τάς Σέρρας.

Εἰς τήν Σ.Ε.Ι. ἐξεπαιδεύθημεν ἀπό Μαΐου 1937 ἕως καί ἀρχάς Σεπτεμβρίου τοῦ ἰδίου ἔτους.

Διετάχθη - προώρως - ἡ λῆξις τῆς ἐκπαιδεύσεως καί μᾶς ἐχορηγήθη φύλλον πορείας - Φ.Π. - ἵνα παρουσιασθῶμεν, ἡμεῖς οἱ τοῦ 2ου Σ.Ι., εἰς τό Σύνταγμά μας, διά νά μετάσχωμεν εἰς τήν - τό πρῶτον μετά τήν Μικρασιατικήν καταστροφήν - Μεγάλην "Ασκησιν πολεμικοῦ παιγνίου, μετά πραγματικῶν πυρῶν, εἰς τήν περιοχήν Γαζώρου, Σερρῶν, Μπόζ Ντάγ.

Ἡ Α.Μ. ὁ Βασιλεύς Γεώργιος καί ὁ Πρωθυπουργός 'Ιωάννης Μεταξᾶς εἰς τήν μεγάλην ἄσκησιν Γαζώρου, Ὀκτώβρ. 1937.

Εἰς αὐτήν ἔλαβεν μέρος ὁλόκληρον τό Δ΄ Σ.Σ. Καβάλας καί τήν παρηκολούθησαν: Ὁ Βασιλεύς Γεώργιος Β΄, ὁ Πρωθυπουργός καί Ὑπουργός 'Εθνικῆς 'Αμύνης 'Ιωάννης Μεταξᾶς, ὁ Ὑφυπουργός 'Εθνικῆς 'Αμύνης Παπαδήμας Νικόλαος καί ὁλόκληρος ἡ ἡγεσία τῶν 'Ενόπλων Δυνάμεων - Ε.Δ.

Εἶχον τοποθετηθῆ εἰς τήν 2αν "Ιλην τοῦ Συν/τος ὑπό τήν 'Επιλαρχίαν τοῦ 'Επιλάρχου Καραπετσᾶ Εὐσταθίου, εἰς τοῦ ὁποίου τήν 3ην "Ιλην τοῦ 4ου Σ.Ι. Θεσσαλονίκης εἶχον ὑπηρετήσει ὡς Σιτιστής καί βοηθός Οὐλαμαγοῦ, τό ἔτος 1932 - 33.

Μίαν νύκτα - ὑπό ραγδαίαν βροχήν - μέ

διέταξε νά ἐπισκεφθῶ Μονάδα Πεζικοῦ, εἰς τοποθεσίαν Δυτικῶς Σιδ/κοῦ Σταθμοῦ Γαζώρου εἰς ἀπόστασιν περί τά 8 χιλιόμετρα ἀπό τοῦ Σ.Δ. τοῦ 2ου Σ.Ι.

Ἐταλαιπωρήθην καί ἐβράχην μέχρις ὀστέων· μοῦ συνέταξε τό ζητούμενον σκαρίφημα διατάξεως ἡμετέρων καί ἀντιπάλων - ὑποθετικῶν - Δυνάμεων, ὁ τεταρτοετής μου Σωτηρίου Ἀντώνιος. Ἦτο Λοχίας ὡς 4ετής Εὔελπις τό 1935 καί ἤδη Ἀνθυπολοχαγός διοικητής Διμοιρίας λόχου πεζικοῦ. Μέ ἐφιλοξένησεν εἰς τήν σκηνήν του, πλουσίως.

Μοῦ παρέδωσε τό σκαρίφημα καί ἐπέστρεψα, ἐκτελέσας τήν διαταγήν τοῦ Ἐπιλάρχου Καραπετσᾶ, εἰς τήν Μονάδα τοῦ ὁποίου θά εὑρεθῶ κατά τήν διάρκειαν τοῦ πολέμου, κατά τά εἰς ἑπομένας σελίδας ἀναφερόμενα.

Μετά τήν λῆξιν τῆς Μεγάλης Ἀσκήσεως, ἠκολούθησε μεγαλειώδης παρέλασις ἐνώπιον τῶν Βασιλέως, Πρωθυπουργοῦ, Ὑφυπουργοῦ καί τῆς ἡγεσίας τῶν Ε.Δ.

Εἰς τό 2ον Σ.Ι. Σερρῶν ἐτέθην Οὐλαμαγός τῆς 1ης Ἴλης, διοικητής τῆς ὁποίας ἦτο ὁ Ἴλαρχος Καραβίας Σταῦρος. Διοικητής τοῦ Συντάγματος ὁ Συντ/χης Παπαθανασίου Ἰωάννης.

Τό 1ον 10ήμερον τοῦ Ἰανουαρίου συνεκροτήθη εἰς Σέρρας ὑπό τοῦ 2ου Σ.Ι. ἐκ τῶν ὑπομονάδων του τό Δ΄ Σ.Ι. τοῦ Δ΄ Σ.Σ. Καβάλας μέ ἕδραν τήν Ἐλευθερούπολιν Καβάλας καί Διοικητήν τόν Συνταγματάρχην Ἱππικοῦ τῆς ἡρωϊκῆς ἐπαναστατικῆς Τάξεως τοῦ 1916, Ἀσημάκην Κων/νον.

Μετά τήν ὡς ἄνω συγκρότησιν, ἐτέθημεν ἐπικεφαλῆς τῶν Ἰλῶν του - τρεῖς τόν ἀριθμόν - οἱ Πλεμένος, Φραγκῖσκος καί Παττακός. Ὁ Λάμπρου εἶχε τύχει 4ημέρου ἀδείας.

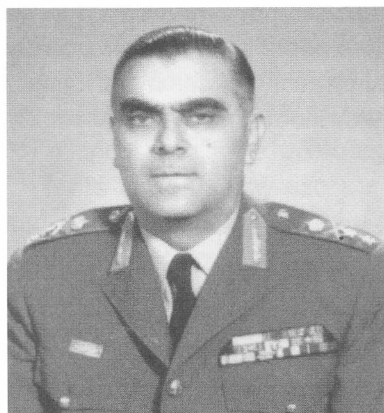
Οἱ τρεῖς ἀνωτέρω ὡδηγήσαμεν τάς τρεῖς Ἴλας ὁδικῶς ἐκ Σερρῶν εἰς Ἐλευθερούπολιν, ὑπό βροχήν ἀπό πρωΐας μέχρι τῆς νυκτός τῆς ἰδίας ἡμέρας.

Μᾶς ὑπεδέχθη ἡ προηγηθεῖσα ἀπό ἡμερῶν Στρατοπεδεία καί μετά τήν περιποίησιν τῶν Ἵππων εἰς τούς ὁρισθέντας Σταύλους τῶν τριῶν Ἰλῶν, ὡδηγήθημεν εἰς τήν Λέσχην Ἀξιωματικῶν τῆς Πόλεως, ὅπου μᾶς παρετέθη δεῖπνον ὑπό τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Συντάγματος.

Εἰς τό 2ον Σ.Ι. Σερρῶν. Δεκέμβριος 1937, οἱ συμμαθηταί: Σαλοῦρος, Παττακός, Ζαχαράκης, Φραγκῖσκος, Ρέντης... καί οἱ καθήμενοι Χαϊδεμενάκης, Ἀρχοντάκης, χιονοπολεμοῦντες.

Λοιπαί λεπτομέρειαι τῆς ζωῆς μου ὡς Ἀξιωματικοῦ, εἰς τήν Ἐλευθερούπολιν καί Ἀθήνας ἀπό τοῦ ἔτους 1938 - 1940, ἀναφέρονται κατωτέρω, εἰς τάς σελίδας 51 κ.ἑ. ὑπό τά σχετικά κεφάλαια.

Ὁ νῦν 'Αντιστρ/γος ἐ.ἀ. ἐπίτιμος Δ/τής Α΄. Σ.Σ. Μαυροειδῆς Κωνσταντῖνος, τότε 'Ανθυπίλαρχος Οὐλαμαγός τῆς Ἴλης Φραγκίσκου Δημητρίου, ἀναφέρει περί αὐτοῦ τά ἔναντι ἀναγραφόμενα.

«Τήν 13ην Δεκεμβρίου 1940, ἔπεσεν ἡρωϊκῶς μαχόμενος εἰς τήν μάχην ΣΙΝΕΠΡΕΜΤΙΕ Μοσχοπόλεως, ὁ γενναῖος Δ/τής τῆς Ἴλης Πολυβόλων τῆς ΧΙ - Δεκάτης - Ὁμάδος 'Αναγνωρίσεως, Ὑπίλαρχος Φραγκῖσκος Δημήτριος - βλ. φωτ. εἰς σελ. 50, 52 -. Πρίν ἀφήση τήν τελευταίαν του πνοήν παρεκάλεσε τόν Δ/τήν Συν/χην Τσίκιζαν Δημήτριον νά ἀναθέση εἰς ἐμέ τήν Δ/σιν τῆς Ἴλης πολυβόλων. Τήν ἀνέλαβον καί τήν ἐκράτησα μέχρι τέλους τῶν ἐπιχειρήσεων».

- σ.σ.: Αὐτά μοῦ ἔδωσεν ὁ γενναῖος φίλτατός μου 'Αντ/γος, μεθ' οὗ μέ συνδέουν γεγονότα ἁρμονικῆς συνεργασίας δι' ἅ τόν εὐχαριστῶ, ἐκτιμῶν δεόντως τήν ἀρετήν του.

Μετεκπαίδευσις
'Από 'Ελευθερουπόλεως εἰς 'Αθήνας

Ἔλαβον φύλλον πορείας - Φ.Π. - ἐκ τοῦ Δ΄ Σ.Ι., διά τή μετάβασίν μου εἰς τήν Σχολήν Μέσων Συνδέσμου καί Διαβιβάσεων - Σ.Μ.Σ.Δ. - ἑδρεύουσαν παρά τόν Σιδηροδρομικόν Σταθμόν - Σ.Σ. - Ρούφ εἰς 'Αθήνας, τήν 5.1.1940.

Ἡ ἐπιλογή μου αὕτη, διά τήν ἐκπαίδευσίν μου εἰς τά καθήκοντα τοῦ 'Αξιωματικοῦ Μ.Σ.Δ., ἐγένετο κατά τόν ἑξῆς δίκαιον καί ἄψογον τρόπον, ὑπό τοῦ δικαίου καί ἐντιμοτάτου Διοικητοῦ τοῦ Δ΄.Σ.Ι., Συντ/χου 'Ασημάκη Κωνσταντίνου.

Ἐπιλογή

Ὁ ἀνωτέρω, ἐκ Λιδωρικίου Δωρίδος καταγόμενος, ὁ ὁποῖος εἶχε πολεμήσει ὡς 'Ανθυπίλαρχος εἰς τήν ἐκστρατεῖαν Μικρᾶς 'Ασίας, ἐκάλεσεν εἰς τό Γραφεῖόν του ἡμᾶς τούς τρεῖς συμμαθητάς τῆς Σ.Ε. τῆς τάξεως 1937, 'Ανθυπιλάρχους: Πλεμένον Παναγιώτην ἐκ Νησίου Καλαμῶν, Φραγκῖσκον Δημήτριον ἐξ 'Απειράνθου Νάξου καί ἐμέ, τόν γράφοντα ταῦτα, Παττακόν Στυλιανόν, ἐξ Ἁγίας Παρασκευῆς 'Αμαρίου τοῦ Νομοῦ Ῥεθύμνης Κρήτης.

Μᾶς ἠρώτησε, μειδιῶν: «Ποῖος ἐξ ὑμῶν ἐπιθυμεῖ νά ἀποσπασθῇ διά τρεῖς μῆνας εἰς τήν Σ.Μ.Σ.Δ. 'Αθηνῶν, προκειμένου νά ἐκπαιδευθῇ εἰς τά καθήκοντα

τοῦ 'Αξ/κοῦ Μ.Σ.Δ.; Θά ἠδυνάμην νά ἐπιλέξω τόν ἀρχαιότερον ἤ τόν θεωρούμενον καταλληλότερον. Σᾶς θεωρῶ, ὅμως, ἰσαξίους, ὁπότε προτίθεμαι νά ἱκανοποιήσω ὅποιον ἔχει περισσοτέραν ἐπιθυμίαν διά τήν ἐκπαίδευσιν αὐτήν ἤ καί ὅποιον ἔχει κάποιαν οἰκογενειακήν ἤ ἄλλην ἀνάγκην. 'Απαντήσατέ μου κατά τήν σειράν ἀρχαιότητός σας».

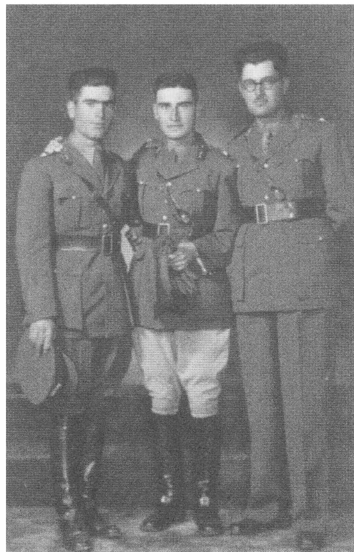
- Πλεμένος Παναγιώτης: «Δέν ἐπιθυμῶ».

- Παττακός Στυλιανός: «Δέν ἐπιθυμῶ καί γνωρίζω ὅτι ὁ κ. Φραγκῖσκος ἔχει ἀδελφήν ἐν 'Αθήναις, ἑπομένως θά χαρῇ νά τόν ἔχῃ κοντά της γιά τρεῖς μῆνες».

- Φραγκῖσκος Δημήτριος: (Αἰωνία αὐτοῦ ἡ μνήμη! ἔπεσεν, ἡρωϊκῶς μαχόμενος ὑπέρ Πατρίδος, ἐναντίον τῶν εἰσβαλόντων - ὅλως ἀπροκλήτως - 'Ιταλικῶν ὀρδῶν εἰς τό μέτωπον 1940) βλ. σελ. 51.

«Οὔτε ἐγώ, κ. Διοικητά, ἐπιθυμῶ νά ἱκανοποιήσω κάποιαν ἐπιθυμίαν μου, οὔτε θέλω νά πάω στήν 'Αθήνα· παραιτοῦμαι ὑπέρ τῶν ἀρχαιοτέρων μου!».

Διοικητής, 'Ασημάκης Κωνσταντῖνος: «Δέν ἀμφέβαλλα διά τήν λεβεντιάν σας· μέ συγκινεῖ ἡ ἀρετή σας ὡς ἀγαπημένων συναδέλφων· εἶμαι ὑπερήφανος, διότι αἱ συμβουλαί μου καί αἱ ἐν γένει ὁδηγίαι μου ηὗραν εἰς τήν νεανικήν ψυχήν σας κατάλληλον ἔδαφος· σᾶς συγχαίρω· θά δώσω ἐγώ τήν λύσιν διά κλήρου » - εἰς τήν “θεάν τύχην, τήν μοῖραν Λάχεσιν”. Ἔκοψε διά τοῦ χαρτοκόπτου τρία ἰσομεγέθη τεμάχια χάρτου, ἔδωσεν εἰς ἕκαστον τό ἕν καί προσέθεσε: «γράψετε ἕκαστος τό ἐπώνυμόν του ἐπ' αὐτοῦ καί δώσατέ μού το». Τά ἐδίπλωσεν ὁμοιομόρφως καί τά ἔρριψεν ἐντός πηλικίου. Τά ἀνέμιξεν, ἔσεισεν ἐπανειλημμένως τό πηλίκιον καί ἀνέσυρεν ὁ ἴδιος ἕν, μή κυττάζων τό ἐσωτερικόν τοῦ πηλικίου. Τό ἐξεδίπλωσε καί ἀνέγνωσε, χαμογελῶν: «Παττακός...».

Παττακός, Πλεμένος, Φραγκῖσκος, οἱ προτεινόμενοι διά τήν Σ.Μ.Σ.Δ...

Τό ἐπέδειξεν εἰς τούς δύο καί κατόπιν εἶπε: «Καλέ μου 'Ανθυπίλαρχε, λυποῦμαι πού θά στερηθῶ τῶν πολλαπλῶν ὑπηρεσιῶν σου - ἐξετέλουν ταὐτοχρόνως τά καθήκοντα α) Οὐλαμαγοῦ Ὑποψηφίων Βαθμοφόρων, β) ἐκπαιδεύσεως Ὄλμου 81 χιλιοστῶν, γ) Ταμίου καί δ) 'Αξ/κοῦ 'Ασφαλείας καί πληροφοριῶν - σοῦ εὔχομαι ἐπιτυχίαν καί ἡ “φίλη σου Λάχεσις” νά σοῦ βγῇ σέ καλό...». Μᾶς προέπεμψε καί, χαιρετήσαντες, ἀπήλθομεν.

Ἔξω, μέ συνεχάρησαν καλόκαρδα οἱ δύο ἀγαπητοί μου συνάδελφοι καί ἐπήγαμεν εἰς

τό καφενεῖον τοῦ Συντάγματος, ὅπου προσεφέρθη ἐκ μέρους μου ὁ καφές τῆς τύχης μου... Ποῖος ἐγνώριζε τότε τί μοῦ ἐπεφύλασσεν ὁ Θεός διά τῆς ἐκλογῆς αὐτῆς, διότι ἀσφαλῶς "Μοῖρα" δέν "υπάρχει! Ὑπάρχει μόνον Θεός. Δέν ἔλλειψαν τά σχετικά συναδελφικά πειράγματα καί τά ἐν συνεχείᾳ κατά τό βράδυ ἔξοδα - "χουβαρνταλίκια" - εἰς τό Κέντρον ἀναψυχῆς "ΚΑΛΛΙΘΕΑ".

Μετά τινας ἡμέρας ἀπό τῆς ἀναφορᾶς τῆς Μονάδος εἰς τήν Προϊσταμένην της Ἀρχήν περί τῆς προτάσεώς της περί ἐμοῦ..., ἠκολούθησεν Ἐγκύκλιος Διαταγή τοῦ Ὑπουργείου Στρατιωτικῶν, διά τῆς ὁποίας ἐκαλούμην δι' ἐκπαίδευσιν, περι-λαμβανομένου καί τοῦ νεωτέρου μου κατά μίαν τάξιν, Ἀνθυπιλάρχου Σκαλαίου Γεωργίου ἐπιλεγέντος... ἄνωθεν.

Μετά παρέλευσιν μηνός περίπου ἀπό τῆς ἐπιλογῆς μου αὐτῆς, ἐλήφθη ἡ ἐκ τοῦ Ὑπουργείου Στρατιωτικῶν σχετική διαταγή περί χορηγήσεως Φ.Π., εἰς καλουμένους δι' ἐκπαίδευσιν Ἀξιωματικούς, τήν 5ην Ἰανουαρίου 1940, δι' ἔναρξιν μαθημάτων τήν 8ην...!

Πράγματι, τήν 5ην Ἰανουαρίου 1940, ἔλαβον τό φύλλον πορείας...

Ταξείδι Πρός Ἀθήνας Ἐξ Ἐλευθερουπόλεως

Ἐταξείδευσα διά λεωφορείου τῶν Σ.Ε.Κ., μέσῳ Καβάλας μέχρι Δράμας. Ἐκεῖθεν σιδηροδρομικῶς πρός τήν πόλιν τοῦ φωτός - κάποτε καί νῦν τοῦ σκότους - Ἀθήνας.

Ἡ προηγουμένη τῆς ἀνωτέρω ἀναχωρήσεώς μου βραδυά ἦτο νύξ εὐωχίας καί ἀποχαιρετισμοῦ τῶν ἀγαπητῶν μου συναδέλφων, κάπως κοπιώδης· ὡς ἐκ τούτου κατεκλίθην ἀμέσως πρός ἀνάπαυσιν εἰς τήν πρός τοῦτο κλίνην - πρώτην θέσιν - "Βαγκόν Λί" τό ἔλεγον...

Εἰς τόν σιδηροδρομικόν σταθμόν Λαρίσης ἐπεβιβάσθησαν πολλοί συνάδελφοι διά τόν αὐτόν σκοπόν· μεταξύ τούτων ἦτο καί ὁ φίλτατός μου, κατά μίαν τάξιν ἀρχαιότερος, ἐκ τῆς καταργηθείσης τό 1934 Σχολῆς Ὑπαξιωματικῶν, Ζαρογιάννης Γεώργιος. Ἤμεθα πολύ φίλοι ὡς συνάδελφοι Ὑπαξιωματικοί καί κατά τό διάστημα τῶν δύο σχολικῶν ἐτῶν εἴχομεν κοινά ἐνδιαφέροντα κατά τάς ἐξόδους μας ἐκ τῶν Σχολῶν (εἰς τόν αὐτόν χῶρον στεγαζόμεναι ἀμφότεραι αἱ Σχολαί καί ὑπό τήν αὐτήν Διοίκησιν ἐλειτούργουν)· ἐλέγετο Σχολή Ὑπαξιωματικῶν, διότι ἐξεπαίδευεν εἰσερχομένους εἰς αὐτήν - κατόπιν ἐξετάσεων - μονίμους Ὑπαξιωματικούς. Ἡ φοίτησις εἰς αὐτήν ἦτο τριετής, ἔναντι τεσσάρων ἐτῶν, κατά τά ὁποῖα ἐξεπαιδεύοντο οἱ εἰς τήν ΣΣΕ, εἰσερχόμενοι κατόπιν ἐξετάσεων, ἰδιῶται, ἀπόφοιτοι Γυμνασίου.

Εἰς τόν Σιδηροδρομικόν Σταθμόν Ἀθηνῶν ἐφθάσαμεν τό βράδυ τῆς 6ης Ἰανουαρίου 1940.

Ἐπέβην ταξί καί μετέβην εἰς τό Ὀδοντιατρεῖον τοῦ πρωτοεξαδέλφου μου Στυλιανοῦ Παττακοῦ τοῦ Ἀντωνίου (ὁ Ἀντώνιος ἦτο ἀδελφός πρεσβύτερος τοῦ πατρός μου Γεωργίου), ἐπί τῆς ὁδοῦ Θεμιστοκλέους 13, ...Μετά τήν λῆξιν τῆς ἐργασίας του μέ ἐφιλοξένησεν, ὅπως ὅταν ἤμουν Εὔελπις, πλουσιοπαρόχως.

Τυχαίως συνηντήθημεν μετά τοῦ νεωτέρου μου κατά τρία ἔτη, φοιτητοῦ Πανεπιστημίου εἰς τήν φιλολογίαν, πολύ ἀγαπητοῦ φίλου μου, ἐκ τοῦ γειτονικοῦ τῆς γεννήσεώς μου χωρίου Ἀποδούλου, Ἰωάννου Μηναδάκη. Αὐτός μέ ὡδήγησεν εἰς τό δωμάτιόν του, εὑρισκόμενον πλησίον τῆς Σχολῆς προορισμοῦ μου, εἰς τό ὁποῖον καί ἐφιλοξενήθην ἐπί δίμηνον...

Ἐκπαίδευσις εἰς τήν Σ.Μ.Σ.Δ. εἰς (Ρούφ Ἀθηνῶν)

Τήν 8ην Ἰανουαρίου 1940, ἡμέραν Δευτέραν καί ὥραν 08.00, ἐπαρουσιάσθημεν ὅλοι εἰς τήν Σχολήν καί ἤρξαντο τά μαθήματα μέ ἔντονον ρυθμόν. Ἔληξαν τήν 9ην Ἀπριλίου τοῦ ἰδίου ἔτους, ἡμέραν Τρίτην καί ὥραν 12.00, κατά τήν ὁποίαν μᾶς ἐχορηγήθη Φ. Π. διά τήν Μονάδα μας. Εἰς ἐμέ τοῦτο παρεσχέθη μέ ἔγκρισιν 20ημέρου ἀδείας Γάμου.

Τά θεωρητικά μαθήματα ἦσαν: Ἠλεκτρολογία, Χημεία, Φυσική, Ἱστορία, Μηχανική, Μηχανήματα τῶν μέσων διαβιβάσεων ὡς, ἀσύρματος Λόρενς, Ἡλιογράφος, Σηματοδοσία, Μορσικόν Ἀλφάβητον κλπ. Ταῦτα ἐδιδάσκοντο ὑπό ἐξαιρέτων Ἀξιωματικῶν τοῦ Μηχανικοῦ, μέ ἀξιοπρέπειαν, εὐγένειαν, συναδελφικόν ἐνδιαφέρον καί ζῆλον.

Ἡ Θεωρητική ἐκπαίδευσις τῶν ἀνωτέρω μαθημάτων ἦτο ἀνιαρά, ὡς εἶναι ὅλαι αἱ θεωρίαι καί ἐδημιούργει ὑπνηλίαν... Ἡ πρακτική ἐξάσκησις, εἰς τήν ἐκμάθησιν καί χειρισμόν τοῦ χειριστηρίου διά τήν ἐπικοινωνίαν μεταξύ τῶν Μονάδων, πρός τά ἄνω καί πρός τά κάτω, βάσει τοῦ μορσικοῦ ἀλφαβήτου - ἑλληνικοῦ καί διεθνοῦς - ἦτο πολύ εὐχάριστος. Ὁμοίως ἡ αὐτή ἐπικοινωνία διά σημαιῶν, δι' ἡλιογράφου, διά τῶν χειρῶν, διά τηλεφώνου ἐνσυρμάτου, μᾶς ἦτο ἐπίσης λίαν εὐχάριστος, διότι ἐγένετο ἐπί ἀναπεπταμένου πεδίου - ἀπό λόφου εἰς λόφον ἤ ἀπό στέγης κτιρίου εἰς στέγην ἄλλου κλπ. - ἀνά δύο ἕως τρεῖς ἕκαστον συνεργεῖον.

«Προξενιά»!

Ἀνοίγω ἐδῶ παρένθεσιν, πρίν ἀρχίσω τήν ἀφήγησιν τῶν μαθημάτων καί τῆς λήξεως αὐτῶν, εἰς τήν Σ.Μ.Σ.Δ.

Ἴσως σᾶς ἔχω κουράσει μέ μή ἐνδιαφέροντα δι' ὑμᾶς ἀντικείμενα. Σᾶς ὑπενθυμίζω, ὅμως, ὅτι τά ἔγραφα καί διά τά μέλη τῆς οἰκογενείας μου ἐν φυλακαῖς εὑρισκόμενος.

Ἐξ ἄλλου, μία ἀνάπαυσίς σας καί μία ὑποχρέωσίς μου, διά πληρεστέραν γνωριμίαν μου ἐκ μέρους σας, ἴσως εἶναι ἐνδιαφέρουσα, τοὐλάχιστον εἰς μερικούς.

Τό σοβαρόν θέμα διά τόν ἐξάδελφόν μου, ὀδοντίατρον Στυλιανόν Ἀντ. Παττακόν, ἦτο νά μέ "παντρέψη", θέμα διά τό ὁποῖον ἤμην ἀνενδότως (!) ἀντίθετος καί τοῦτο, διότι: Οἱ ἐν τῷ Δ΄ Σ.Ι. τῆς Ἐλευθερουπόλεως ὑπηρετοῦντες συμμαθηταί μου, πέντε τόν ἀριθμόν νεαροί Ἀνθυπίλαρχοι, ἤτοι, οἱ: Πλεμένος, Ἀρχοντάκης, Λάμπρου, Παττακός καί Φραγκῖσκος, εἴχομεν ὑπογράψει πρωτόκολλον τιμῆς, διά τοῦ ὁποίου ἐδεσμευόμεθα νά παρεμέναμεν ἄγαμοι ἕως

τό τέλος τῆς στρατιωτικῆς μας ζωῆς, ἀφωσιωμένοι ψυχῇ τε καί σώματι εἰς τά ἱερά πρός τήν Πατρίδα καθήκοντά μας.

Ὅμως, πρό δύο μηνῶν, ὁ εἷς - Ἀρχοντάκης Κυριᾶκος - εἶχε νυμφευθῇ τήν πρωτεξαδέλφην μου Μαρίαν, ἀδελφήν τοῦ Στυλιανοῦ Ἀντ. Παττακοῦ, ὁ δέ Πλεμένος Παναγιώτης εἶχε συνδεθῆ μέ τήν ἀδελφήν τοῦ Διοικητοῦ τῆς Ἴλης του Κυανίδου Κρίτωνος, Μαρίτσαν, δι' ὅ ἠθικῶς ὑπεχρεώθη νά τήν νυμφευθῇ!

Τοῦτο ἔλυε μέν τάς χεῖρας τῶν ὑπολοίπων τριῶν, δέν ἔπαυον ὅμως - ἐγώ - νά πιστεύω εἰς τήν ἐνυπογράφως δοθεῖσαν ὑπόσχεσίν μου. ...

Ὁ ἐξάδελφός μου Στυλιανός, ἄν καί ἄγαμος, ἡλικίας 38 ἐτῶν τότε, μοῦ ἀνέπτυξε τά πλεονεκτήματα τοῦ γάμου καί μοῦ ἐξέθεσε τά τόσον ἑλκυστικά προτερήματα τῆς προτεινομένης πρός γάμον Δεσποινίδος. «Μοῦ λένε πώς εἶναι πανέμορφη, ἄβγαλτη, εὐγενοῦς καταγωγῆς, κόρη ἀνωτάτου Δικαστικοῦ, Ἀντιπροέδρου τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, ἀδελφοῦ γενναίου καί ἐνδόξου Ἀντιστρατήγου ἐκ τοῦ Ὅπλου σου - Ἱππικοῦ - προερχομένου...». «Μή συνεχίζης», τόν διέκοψα· «θά μοῦ ἀρκοῦσε τό "πανέμορφη καί ἁγνή", ἐάν ἀπεφάσιζον νά ἀπαλλαγῶ τῆς δεσμεύσεώς μου ἀπό τό πρωτόκολλον τοῦ Συλλόγου τῶν... ἀγάμων. Ὅμως, δέν θά πρέπει νά φανῶ ἀσυνεπής. Ἀπορρίπτω λοιπόν τήν πρότασιν!...».

Ἐν τάξει, μοῦ ἀπήντησε καλωσυνάτα. Τήν ἐπαύριον μοῦ εἶπεν: «Αὔριον τό ἀπόγευμα καί ὥραν ἕξι νά εἶσαι κοντά μου· σέ θέλω μέ στολήν Ἀξ/κοῦ καί φρεσκοξυρισμένον!». «Ἐκατάλαβα», τοῦ ἀπήντησα...

Πράγματι, ἐξεπλήρωσα τήν ἐπιθυμίαν του, προβληματιζόμενος ἄν θά ἔπρεπε νά μιμηθῶ τό παράδειγμα τοῦ "προέδρου" τοῦ Συλλόγου, ἤ νά ἀναλάβω τήν προεδρίαν, δεύτερος τῇ τάξει ὤν!.

Ἐπῆγα εἰς τό Ὀδοντιατρεῖον κανονικῶς, ἀκριβής πάντοτε εἰς τό ὡράριον.

Μετέβημεν εἰς τό ἐπί τῆς ὁδοῦ Πανεπιστημίου πλησίον τῆς Ὁμονοίας Ζαχαροπλαστεῖον "ΒΟΥΣΤΑΣΙΑ" καί μέ ὡδήγησε κατευθεῖαν εἰς ἕνα τραπέζι, ὅπου ἐκάθηντο πέντε ἄτομα, μεταξύ τῶν ὁποίων, δύο κυρίαι εὐγενεῖς καί εὐειδεῖς... Ἡ μία, ἡ μετέπειτα σύζυγός μου, ἡ λάμπουσα ἀπό ὡραιότητα καί σεμνότητα δεσποινίς Μιμίκα Νικολαΐδου καί ἡ ἑτέρα, ἡ μετέπειτα πενθερά μου Ρόζα Νικολαΐδου. Καί αἱ δύο ἦσαν εὐγενεῖς καί καλοβαλμέναι, ἀριστοκρατικῆς ἐμφανίσεως καί ἀψόγων τρόπων συμπεριφορᾶς. Ὁ πατήρ τῆς δεσποινίδος, ἐγερθείς, συνεστήθη: «Νικολαΐδης Νικόλαος, Ἀντιπρόεδρος τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, ἡ Σύζυγός μου, ἡ θυγατέρα μου, ἡ κυρία Νικολάου Χρυσῆ καί ὁ σύζυγός της κ. Συμεών...»[1] καί ἐκάθησεν ἀφοῦ συνεστήθημεν οἱ δύο Στυλιανοί Παττακοί καί μᾶς ὑπεδείχθη νά καθήσωμεν καί νά παραγγείλωμεν ὅ,τι θελήσωμεν.

Μοῦ ὑπεδείχθη κάθισμα δεξιά τῆς Δεσποινίδος. Ἡ ὡραιότης της μέ κατεκεραύνωσεν μέχρι σημείου φόβου... Ἐσκέφθην, ἄν θά ἦτο δυνατόν εἰς αὐτόν τόν ἄγγελον νά ἀρέσῃ ἡ... δύσμορφος "φάτσα" μου, δι' ὅ καί ἀπέφευγα νά τήν κοιττάζω...

Ἦτο ἡ 18η Ἰανουαρίου 1940, ἡμέρα Πέμπτη, ἑορτή τῶν Ἁγίων Ἀθανασίου

1. Τό ζεῦγος Νικολάου, ἦσαν οἱ προξενηταί...

καί Κυρίλλου, μεγάλων Ἀρχιεπισκόπων Ἀλεξανδρείας. Μεγάλη ἡ “χάρη” τους! ἰδιαιτέρως τοῦ Ἀθανασίου, τοῦ τελέσαντος τό θαῦμα Του, πείσας - ἤ ἀποκοιμήσας (;) τήν νῦν σύζυγόν μου νά μέ δεχθῇ σύντροφον τῆς ζωῆς της, ἕως θανάτου, παραμενούσης τῆς ἀγάπης μας ἀδιαπτώτου, χάριτι, ὡς προεῖπον, Ἀθανασίου τοῦ Μεγάλου. Τήν ἡμέραν αὐτήν ἑορτάζομεν ἔκτοτε πάντοτε, εὐγνωμονοῦντες Τόν Κύριον καί τόν Ἅγιον Ἀθανάσιον.

Μετά τούς ἀρραβῶνας: Ὁ φωτογράφος, ἐπίεσε τάς κεφαλάς μας νά πλησιάσουν! ἐφοβούμεθα γάρ!

Ἀρραβών

Ἠρραβωνίσθημεν τήν 17ην Φεβρουαρίου, ἡμέραν Σάββατον, ἑορτήν τοῦ Ἁγίου Θεοδώρου τοῦ Τήρωνος τοῦ ἐξ Ἀμασείας τοῦ Πόντου, ἀθλήσαντος ἐπί Μαξιμιανοῦ καί Μαξιμίνου, τό 297. Καί αὐτήν τήν ἡμέραν ἑορτάζομεν κατ’ ἔτος, ἀλλά καί καθ’ ἡμέραν, ἐπαναλαμβάνοντες κατά τά γεύματά μας τά λόγια τοῦ ἀειμνήστου πενθεροῦ μου «Εἰς τό ὄνομα τοῦ Πατρός καί Τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος Ἀμήν!», κάμνοντες τρίς τόν Σταυρόν μας, ὡς καί ἐκεῖνος τότε, ἐδῶ εἰς τήν οἰκίαν του, νῦν ἀνήκουσαν εἰς τήν κυριότητα τῆς πρωτοτόκου θυγατρός μου κατά τό ἥμισυ καί εἰς τήν δευτερότοκον κατά τό ἄλλο ἥμισυ, ἀπό τοῦ ἔτους 1968, ὅτε ὑπανδρεύθη ἡ πρώτη. Ἡμεῖς... φιλοξενούμεθα... τῇ εὐγενεῖ θυγατρικῇ ἀνοχῇ, ἀμφοτέρων!

Γάμος καί Ἔγγαμος

Ὁ γάμος μας ηὐλογήθη ὑπό τοῦ Ἀρχιμανδρίτου Τίτου Ματθαιάκη, Πρωτοσυγγέλλου τῆς Μητροπόλεως Ἐλευθερουπόλεως, τυχαίως εὑρισκομένου εἰς Ἀθήνας κατά τήν ἡμέραν ἐκείνην, 5ην Μαΐου 1940, Κυριακήν τοῦ Θωμᾶ... «Μακάριοι οἱ μή ἰδόντες καί πιστεύσαντες». (Ἰωάν. Κ΄ 29)

Σᾶς ἐταλαιπώρησα μέ θέματα οἰκογενειακῆς φύσεως, παραβιάσας τόν κανόνα, “τά ἐν οἴκῳ μή ἐν Δήμῳ».

Κλείει ἡ παρένθεσις καί συνεχίζω, ἀφηγούμενος μερικά ἀκόμη ἐξ ὅσων συνέβαινον κατά τήν διάρκειαν τῆς ἐκπαιδεύσεώς μας εἰς τό Ῥούφ.

Τά σχόλια τῶν Μέσων Ἐνημερώ-σεως (Μ.Ε.) τῆς πολεμικῆς ἐκείνης περιόδου, ἄν καί ἀνεφέροντο εἰς συμβαίνοντα εἰς ἄλλας χώρας, μᾶς ἐπηρέαζον ἤ καί μᾶς ἐταλαιπώρουν, κατά τάς ὥρας τῶν διαλειμμάτων, ἤ, ἀκόμη χειρότερον καί κατά τάς ὥρας τῆς διδασκαλίας: «Πόλεμος πάντων πατήρ»,[1] γάρ. Καί ἦτο πόλεμος,

1. Ἡράκλειτος

μακράν μέν ἀκόμη τῆς Πατρίδος μας, τά πολεμικά ὅμως ἀνακοινωθέντα, τά ὑπό τῶν Μ.Ε. μεταδιδόμενα, ἐδη-μιούργουν ἀτμό-σφαιραν ἐξάψεων καί τάσεων διά συζητήσεις, ὡς πρός τάς ἐξελίξεις τοῦ πολέμου· καί διηρωτώμεθα περί τοῦ ἐάν ἡ Πατρίς μας θά ἦτο δυνατόν νά ἀποφύγῃ τήν ἐμπλοκήν της εἰς αὐτόν. Ἦτο φυσικόν, λοιπόν, νά διασπᾶται ἡ προσοχή μας· καί πράγματι διεσπᾶτο.

Αἱ πρῶται κεραυνοβόλοι ἐπιτυχίαι τῶν Γερμανικῶν πανισχύρων ἐνόπλων Δυνάμεων εἶχον ἐπηρεάσει ὑπέρ τῆς Γερμανίας πολλούς - ὄχι ὅμως τούς περισσοτέρους.

Ἔληξαν τά μαθήματα. Οὐδείς ἀπερρίφθη. Μᾶς ἐχορηγήθησαν φύλλα πορείας, διά τήν Μονάδα ἑνός ἑκάστου, μετά χρήσεως 4ημέρου ἀδείας.

... καί ἰδού ἡ εὐλογημένη στιγμή τοῦ γάμου μας, τήν 5ην Μαΐου 1940, ἡμέραν Κυριακήν, Τοῦ Ἀποστόλου Θωμᾶ. Ἀνθυπίλαρχος τῶν 28 ἐτῶν.

Εἰς ἐμέ ἐνεκρίθη ἡ ἀπό μηνός αἰτηθεῖσα εἰκοσαήμερος ἄδεια γάμου, ὡς προανέφερον, ἡ ὁποία παρ' ὀλίγον θά ἐξηντλεῖτο χωρίς οὗτος νά πραγματοποιηθῇ, ἐπειδή ὁ πατήρ τῆς μνηστῆς μου ἦτο ἀσθενής, ἀπό διμήνου κλινήρης, ἐξ ἀνιάτου νόσου.

Τῇ ἐπιμονῇ μου, ἐτελέσθη ὁ γάμος μόλις μίαν ἑβδομάδα πρό τῆς λήξεως τῆς ἐν λόγῳ ἀδείας καί, οὕτως, ἀντί μηνός μέλιτος, διήλθομεν μόνον μίαν ἑβδομάδα, εἰς τό Ξενοδοχεῖον "ΠΑΛΛΑΣ" παρά τό Κεφαλάρι Κηφισιᾶς.

Εἶμαι ὑπερήφανος διότι, κατά τό τρίμηνον τῆς μνηστείας μας διάστημα, κατωρθώσαμεν νά διατηρήσωμεν τήν πρέπουσαν ἠθικήν συμπεριφοράν μεταξύ μας, ὡς ἀπολύτως ἐπεθυμούσαμεν, ἀλλά καί διότι τοῦτο ἐπεβάλλετο ἐκ τῶν ἠθικῶν καί οἰκογενειακῶν ἀρχῶν μας.

Ἴσως ἐρωτηθῶ: Διατί ἐπανέρχεσαι εἰς «τά ἐν οἴκῳ»; Ἀπαντῶ: Διότι ᾐσθάνθην

τήν ἀνάγκην νά ἐκφράσω τάς ἀπόψεις μου ἐπί θεμάτων τῆς ἐν στενῇ ἐννοίᾳ ἠθικῆς τάξεως, δηλαδή ἀναγομένων εἰς τάς σχέσεις μεταξύ ἄρρενος καί θήλεως, ἰδίως τάς πρό τοῦ γάμου.

Καί ἐρωτῶ: Ἐάν ὡλοκληροῦντο αἱ σχέσεις μας, πρό τῆς εὐλογίας τοῦ γάμου μας καί ἐκαθυστεροῦσεν οὗτος καί ἐφονευόμην εἰς τόν πόλεμον, θά ἦτο εὐτυχής ἡ μνηστή μου; Θά ἦτο ὁ τελικός σύζυγός της ὑπερήφανος καί εὐτυχής διά τήν τυχόν μή ἐγκράτειαν καί τήν μή ἁγνότητα τῆς πρό τοῦ γάμου της μεμνηστευμένης συζύγου του; Ὑπάρχουν τόσαι περιπτώσεις ἀτυχημάτων, συνεπείᾳ τῶν ὁποίων διακόπτονται αἱ σχέσεις μεμνηστευμένων ἤ ἐχόντων προγαμιαίας σχέσεις... Καί κάτι ἀκόμη. Ποῖος λογικός ἄνθρωπος δέν θά ἀπέδιδεν εἰς τήν θείαν Δίκην, δικαιολογημένως, ἕν τοιοῦτον ἤ παρόμοιον ἀτύχημα, ἀφοῦ σαφῶς παραβιάζεται ἡ ἐντολή Τοῦ Θεοῦ ὁ Ὁποῖος θέλει τούς ἀνθρώπους ἁγνούς πρό τοῦ γάμου των;

Ὅσοι συμφωνοῦν μέ αὐτάς τάς ἀπόψεις, ἄς τάς ἐφαρμόζουν. Εἶναι ἱεραί παρακαταθῆκαι τῆς φυλῆς μας, ὡς Ἑλλήνων. Δέν εἶναι δύσκολον. Ἀρκεῖ νά τό θέλωμεν, νά τό πιστέψωμεν, νά προσευχώμεθα, νά λιτοδιαιτώμεθα, νά μελετῶμεν ὠφέλιμα σοβαρά διδακτικά βιβλία καί ὁσάκις ἐρεθιζόμεθα... νά ἐπιδιδώμεθα εἰς ἐξαντλητικήν σωματικήν ἄσκησιν!!

Εἰς αὐτάς τάς ὡραίας Ἑλληνοχριστιανικάς παραδόσεις καί θεσμούς εἶχε γαλουχηθῆ ἡ "γενιά" μου, ἡ γενεά τοῦ Ἔπους 1940 - 1949. Καί εἶναι θεσμοί καί ἀρχαί ὑπέροχοι τόσον διά τήν ὑγείαν, ὅσον καί διά τήν στερεάν ἑδραίωσιν τοῦ οἰκογενειακοῦ θεσμοῦ. Ἑορτάζομεν κατά τό ἔτος 2001, μετά τῆς συζύγου μου, τήν 5ην Μαΐου, τήν ἑξηκοστήν πρώτην ἐπέτειον τοῦ Γάμου μας! Δέν νομίζω ὅτι εἶναι εὐτυχέστεροι ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι ἐναλλάσσουν συντρόφους μέ τήν ἰδίαν εὐκολίαν καί περίοδον ἀλλαγῆς τοῦ ὑποκαμίσου των...! ἤ προβαίνουν εἰς "σεξουαλικάς παρενοχλήσεις"... Ἀντιθέτως μάλιστα..!

Κατά τοῦ θεσμοῦ τῆς σιδηρᾶς τηρήσεως τῶν ἀρχῶν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, εἰς ὅ,τι ἀφορᾶ τήν ἐγκράτειαν καί ἁγνότητα τῶν νέων μέχρι τῆς ἡμέρας τοῦ γάμου των, τάσσονται οἱ δῆθεν "προοδευτικοί", οἱ μέ τά λόγια "ἐκσυγχρονισταί", οἱ ὁποῖοι παρασύρουν πολλάς τῶν ἀνωρίμων νεανίδων τῆς διανυομένης μεταπολεμικῆς ἐποχῆς, αἱ ὁποῖαι, ἀπό τῆς ἡλικίας τῶν 12 ἤ καί 10 ἐτῶν, σπεύδουν νά ἀπολαύσουν τό θανατηφόρον αὐτό "γλυκό ποτήρι" τῆς καταστροφῆς τοῦ ἱεροῦ θεσμοῦ καί τῆς ὑγείας των. Καί δυστυχῶς, εὑρίσκονται εἰς τήν κατηγορίαν τῶν ἐν λόγῳ "ἀνθρώπων", προοδευτικοί, οἱ ὁποῖοι ὄχι μόνον ἀνέχονται, ἀλλά καί ἐγκρίνουν καί προτρέπουν αὐτά τά ἀθῶα "πλασματάκια" νά γίνωνται μητέρες ἄγαμοι ἀπό τῆς ἀνωτέρω ἡλικίας! Καί αἱ μητέρες αὐτῶν τῶν ἀγνοούντων νηπίων τί πράττουν καί ποῦ ὁδηγεῖ ἡ ἀδιαφορία των; Δημιουργοῦν ἐκ τοῦ ἀσφαλοῦς τάς προϋποθέσεις λόγῳ τῶν ὁποίων ὁ Θεός θά βρέξῃ νέον πῦρ εἰς τόν "ἐκσυγχρονισμένον" κόσμον τῶν σημερινῶν Σοδόμων καί Γομόρρων, «θεῖον καί πῦρ ἐξ οὐρανοῦ...». (Γένεσις ΙΘ΄, 24).

Μετά τήν μακράν αὐτήν παρένθεσιν, τῆς ἀναφορᾶς εἰς οἰκογενειακά θέματα,

ἐπανέρχομαι εἰς τήν ἀφήγησιν τῶν γεγονότων τά ὁποῖα ἐπηκολούθησαν, μετά τήν ἐκ τῆς Σ.Μ.Σ.Δ. ἀποφοίτησίν μου καί τήν λῆξιν τῆς 20ημέρου ἀδείας γάμου μου εἰς Ἀθήνας.

Ἀνεχωρήσαμεν σιδηροδρομικῶς ἐξ Ἀθηνῶν, τήν 13ην Μαΐου 1940 καί ἐφθάσαμεν τήν 10ην π.μ. τῆς ἑπομένης εἰς τήν Ἐλευθερούπολιν, μετά τῆς συζύγου μου.

Ἐκεῖ μᾶς ἀνέμενον μέ χαράν οἱ φίλοι μου, ἰδίᾳ οἱ συνάδελφοι Ὑπίλαρχοι καί Ἀνθυπίλαρχοι καί οἱ ἀντιστοίχων βαθμῶν τοῦ 25ου Συν/τος Πεζικοῦ Ἐλευθερουπόλεως, μέ ἀνθοδέσμας καί τά σχετικά συναδελφικά - εὐγενικά - τῆς περιστάσεως πειράγματα...

Εἶχον φροντίσει καί μᾶς εἶχον ἐνοικιάσει τό σπίτι εἰς τό ὁποῖον διέμενε τό εὐγενέστατον, σεβαστόν μου καί τρυφερόν ἀξιοθαύμαστον ζεῦγος τοῦ πρώην Διοικητοῦ τοῦ Δ΄ Σ.Ι. Συνταγματάρχου Ἀσημάκη Κωνσταντίνου μετά τῆς λεβεντο-Καλαματιανῆς συζύγου του Ἑλένης.

Εἶχε μετατεθῆ οὗτος εἰς Ἀθήνας καί εἶχεν ἀναλάβει τήν Διοίκησιν τῆς Σχολῆς Ἀξιωματικῶν Στρατιωτικῶν Ὑπηρεσιῶν - Σ.Α.Σ.Υ. ἐπί τῆς Λεωφόρου Ἀλεξάνδρας.

Εἰς Ἐλευθερούπολιν

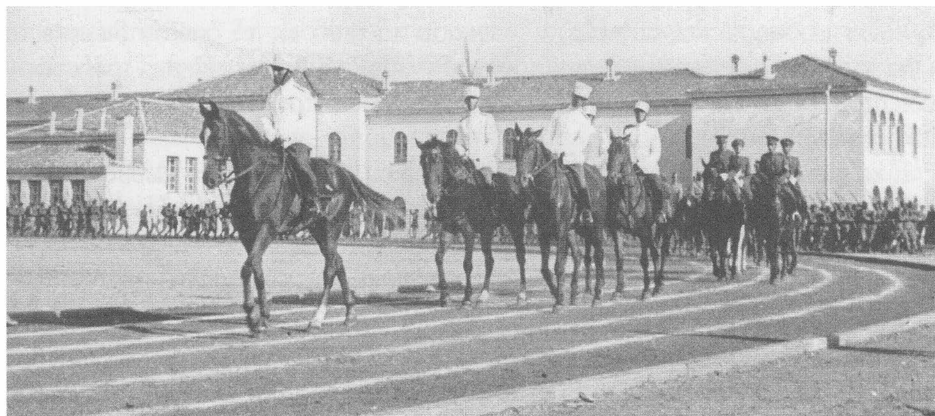
Παρεμείναμεν εἰς Ἐλευθερούπολιν, τήν ὡραίαν αὐτήν καί ἀξιαγάπητον πόλιν, μέ τάς ὡραίας ἀναμνήσεις τῆς ἐπί τριετίαν ὑπηρεσίας μου ἐν αὐτῇ, μέχρι τοῦ μηνός Αὐγούστου 1940.

Δύναμαι ἐδῶ νά διατυπώσω τήν ἑδραίαν γνώμην, τήν ὁποίαν ἐσχημάτισα κατά τό τελευταῖον τρίμηνον, κατά τό ὁποῖον ὑπηρέτησα εἰς τήν Ἐλευθερούπολιν, ὡς Οὐλαμαγός τῆς 1ης Ἴλης τοῦ Δ΄ Συντάγματος Ἱππικοῦ. Ἤτοι: α) Ὁ ἔγγαμος βίος μου δέν μέ ἐπηρέασε δυσμενῶς εἰς τήν ἐκτέλεσιν τῶν ὑπηρεσιακῶν μου καθηκόντων, ὡς ἐνομίζαμεν ὅταν ὠργανώθημεν εἰς ὁμάδα ἀγάμων! Ἀντιθέτως μάλιστα, ἤμην κατά πολύ δημιουργικώτερος καί μέ μεγαλυτέραν ἄνεσιν ἐξετέλουν τά καθήκοντά μου. β) Περιωρίσθησαν εἰς τό ἐλάχιστον αἱ δαπάναι αἱ περιτταί καί πολλάκις ἄσκοποι καί ἐπιζήμιοι, τόσον διά τήν ὑγείαν ὅσον καί διά τήν ὑπηρεσίαν καί τήν ἐν γένει διαβίωσιν. γ) Ὁ ἔγγαμος Ἀξιωματικός συγκρατεῖται ὑπό τῆς συζύγου του εἰς τό "σπίτι", διάγει μετρημένην οἰκογενειακήν εὐχάριστον ζωήν, δέν "γλεντοκοπᾶ" ὡς ὁ ἄγαμος, ὅπου τύχει...! Βαδίζει βάσει προγράμματος δημιουργικοῦ, τόσον διά τήν Ὑπηρεσίαν, ὅσον καί διά τήν οἰκογένειάν του. Βοηθεῖται ὑπό τῆς συζύγου του εἰς τήν καθαριότητα, τήν ὑγείαν καί τήν ἐν γένει εὐπρεπῆ ἐμφάνισίν του εἰς τήν κοινωνίαν. Σοβαρεύεται καί ἐκτιμᾶ τούς συνανθρώπους του, ἐξ ἀντανακλάσεως. Δέχεται ἀγάπην καί ἀνταποδίδει τοιαύτην. Δέν μεταβαίνει εἰς τήν ὑπηρεσίαν του κατάκοπος, μετά ἀπό ὁλονύκτια νεανικά γλέντια. Ἀγαπᾶ καί σέβεται τό ἀξίωμά του καί καταβάλλει προσπαθείας καλλιτέρας ἐπιδόσεως καί ἀποδόσεως, ὥστε νά ἐξελίσσεται εἰς τούς βαθμούς, πρός ὠφέλειαν καί τέρψιν αὐτοῦ τε καί τῆς οἰκογενείας του. Τέλος, γενόμενος πατήρ, αἰσθάνεται

ἐξ ἴσου πατήρ τῶν παιδιῶν τά ὁποῖα τοῦ ἐμπιστεύονται οἱ γονεῖς των κατά τήν στράτευσίν των κ.λ.π.

Προαγωγή
Μετάθεσις εἰς 'Αθήνας

«Εἴ τις θέλει πρῶτος εἶναι, ἔσται πάντων ἔσχατος καί πάντων διάκονος»
(Μάρκ. Θ΄ 35)

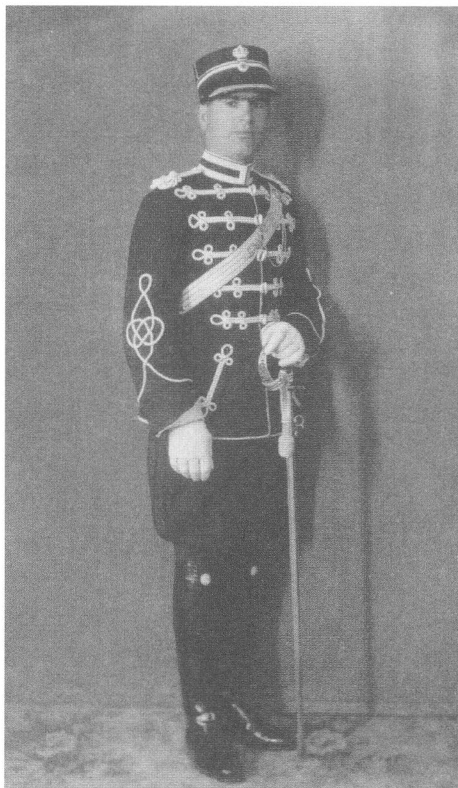

Πρό τῆς ἐνάρξεως τῶν ἱππικῶν ἀγώνων εἰς τό ἐσωτερικόν τῶν Συν/των Ἱππικοῦ, παρέλασις τῶν ἀθλητῶν ἐνώπιον τῆς Ἑλλανοδίκου Ἐπιτροπῆς. Ἐπικεφαλῆς ὁ Ἴλαρχος Πυλορώφ Κλήμης, ὄπισθεν αὐτοῦ ὁ Παττακός - δεξιός τῆς δυάδος.

Κατά τό πρῶτον 10ήμερον τοῦ μηνός Αὐγούστου 1940 προήχθην εἰς τόν βαθμόν τοῦ Ὑπιλάρχου, ὅπως ὅλοι οἱ συμμαθηταί μου τῆς τάξεως - ἐξόδου ἐκ τῆς Σ.Σ.Ε. - ἔτους 1937. Χαρᾶς εὐαγγέλια διά τήν νεαράν σύζυγον, θεωρήσασαν τοῦτο “τύχην”- καί εὐμένειαν τοῦ Θεοῦ - λόγῳ τοῦ ὅτι μέ ὑπανδρεύθη!...

Τά εὐχάριστα ἀμφοτέρων κατά τό ἔτος τοῦτο διεδέχοντο τό ἕν τό ἄλλον, μέχρι τοῦ ἀνεπαναλήπτου, εἰς δόξαν τῆς Πατρίδος καί τοῦ Ἔθνους μας ὁλοκλήρου, μεγάλου “ΟΧΙ” τοῦ ἡγέτου τῆς Πατρίδος μας Ἰωάννου Μεταξᾶ, τήν πρωΐαν τῆς 28ης Ὀκτωβρίου 1940!

Καί ἰδού ποῖα ἦσαν ἐκεῖνα τά ἀλλεπάλληλα εὐχάριστα γεγονότα τοῦ ἔτους 1940: α) Ἐπιτυχής καί εὐχάριστος μετεκπαίδευσίς μου, σημαντική διά τήν ἐξέλιξίν μου... β) ὁ ἀρραβών μου... γ) ὁ γάμος μου, δ) ἡ προαγωγή μου, ε) ἡ ἐν συνεχείᾳ, κατά τόν μῆνα τοῦτον... Αὔγουστον, μετάθεσίς μου ἐκ τῆς Ἐλευθερουπόλεως εἰς Ἀθήνας· κατά τά τέλη Αὐγούστου, ἐλήφθη ἡ ἐκ τοῦ Ὑπουργείου Στρατιωτικῶν Διαταγή μεταθέσεώς μου εἰς τό Α΄ Σύνταγμα Ἱππικοῦ καί ἡ ἐξ αὐτοῦ ἀπόσπασίς μου εἰς τήν Σχολήν Ἀξ/κῶν Στρ/κῶν Ὑπηρεσιῶν (Σ.Α.Σ.Υ.).

Εἰς Ὑπίλαρχον προαγωγή, τόν Αὔγουστον 1940 μέ μεγάλην στολήν.

Ἦτο τό ὡραιότερον δῶρον πρός τήν σύζυγόν μου, μετά τόν γάμον μας· "ἐπέταξε" κυριολεκτικῶς ἀπό χαράν, διότι θά διέμενε μαζί μου εἰς τήν οἰκίαν τῶν γονέων της, πλησίον τοῦ ἀσθενοῦς πατρός της, ὁ ὁποῖος τήν ὑπερηγάπα.

Φυσικά ἐχάρην μαζί της καί ἐγώ, διά τούς ἰδίους λόγους, ἀλλά καί μετά συγκινήσεως ἐγκατέλειπον τήν ὡραίαν Ἐλευθερούπολιν, μέ τάς τόσον εὐχαρίστους ἀναμνήσεις μου, ἐκ τῆς διαβιώσεως εἰς αὐτήν.

Ἀντέδρασεν ὁ Διοικητής τοῦ Συντάγματος Ἀντισυν/χης Ἱππικοῦ Παρίσης Παρίσης, διά τήν ἄμεσον χορήγησιν τοῦ φύλλου πορείας μου δι' Ἀθήνας, αἰφνιδιασθείς· ἦτο ἡ ἐποχή κατά τήν ὁποίαν δέν ἐπετρέποντο μεταθέσεις, λόγῳ προοιωνιζομένων πολεμικῶν περιπετειῶν, πλήν ἐξαιρετικῶν περιπτώσεων. Καί ἡ ἐξαιρετική περίπτωσις, ἡ ἀφορῶσα ἐμέ, ἦτο ὁ ἰσχυρός... παράγων, ὁ Διοικητής τῆς Σ.Α.Σ.Υ. - ὁ τέως Διοικητής μου εἰς τό Δ΄ Σ.Ι., ὁ ὁποῖος ἐζήτησε τήν τοποθέτησίν μου παρ' αὐτῷ καί "βασιλική διαταγή καί...". Μετετέθην εἰς τό Α΄ Σ.Ι. Ἀθηνῶν.

Μετά μίαν ἑβδομάδα ἀπό τῆς παρουσιάσεώς μου εἰς τό Α΄ Σύνταγμα Ἱππικοῦ εἰς Γουδί, Διοικητής τοῦ ὁποίου ἦτο ὁ γενναῖος καί ἄριστος Ἀξιωματικός Ἀντισυν/χης Θεοδοσιάδης Τζώρτζης, μοῦ ἐχορηγήθη νέον φύλλον πορείας μεταθέσεώς μου εἰς τήν Σ.Α.Σ.Υ., διά τήν ὁποίαν προωριζόμην, ὡς προανεφέρθη.

Ὑπασπιστής Σ.Α.Σ.Υ.

Μοί ἀνετέθησαν τά καθήκοντα τοῦ Ὑπασπιστοῦ, ὑπό τάς διαταγάς τοῦ παλαιοῦ μου Διοικητοῦ Ἀσημάκη Κωνσταντίνου.

Ἐφόρεσα τά τόσον ὡραῖα διακοσμητικά τῆς στρατιωτικῆς στολῆς ἀμφιμασχάλια, τά ὁποῖα μοῦ ἐδώρισεν ὁ κατά πάντα σεβαστός μου Διοικητής καί μέ τά ὁποῖα ηὐχαριστεῖτο ἡ νεαρά σύζυγός μου, δυστυχῶς μόνον διά δύο μῆνας... Πόσην εὐγνωμοσύνην αἰσθάνομαι ὅτι ὀφείλω εἰς τόν ἀείμνηστον ἐκεῖνον λεβέντην τῆς Ρούμελης - ἐκ τοῦ Λιδωρικίου Δωρίδος, ὡς ἔχω προαναφέρει Ἄνθρωπον, πρωτίστως, καί Ἀξιωματικόν ἄριστον!

Αὐτός μέ διεπαιδαγώγησεν ὡς νεαρόν Ἀνθυπίλαρχον, αὐτός μέ ἐδίδαξε πολλά, αὐτός ἠνέχθη, ἔστω καί τιμωρῶν με, τάς ἀπειθαρχίας μου...

Ἐκεῖνος ἀπήντησεν εἰς τόν ἀδελφόν τοῦ πενθεροῦ μου - τόν προαναφερόμενον Ἀντιστράτηγον - ὅταν ἠρωτήθη σχετικῶς περί ἐμοῦ..., δούς τήν ἑξῆς λίαν κολακευτικήν δι'ἐμέ καί σημαντικήν διά τήν ζωήν μου - τήν ἔγγαμον - ἀπάντησιν: «... ναί, Στρατηγέ, εἶναι ἐξαίρετος Ἀξιωματικός, μέ βεβαιότητα λαμπρᾶς ἐξελίξεως. Ἐγώ, ἐάν εἶχα θυγατέρα ἤ ἀδελφήν ἤ συγγενῆ μου, θά τοῦ τήν ἐμπιστευόμην, εὐχαρίστως!...»

Τά καθήκοντα τοῦ Ὑπασπιστοῦ τῆς Σ.Α.Σ.Υ. ἦσαν πολύ ἄνετα καί εὐχάριστα, συγκρινόμενα μέ τόν φόρτον ὑπηρεσιῶν καί καθηκόντων, τά ὁποῖα ἐξετέλουν εἰς τό Δ΄ Σύνταγμα Ἱππικοῦ ἀπό τοῦ ἔτους 1938. Αἱ Ἀθῆναι ὅμως μοῦ ἦσαν δυσκολώτεραι καί ὄχι περισσότερον εὐχάριστοι (ἀπό τήν καθαράν ἀτμόσφαιραν καί τήν εὔκολον προσέγγισιν μέ τήν ὑπηρεσίαν καί τήν κοινωνίαν) ἐν σχέσει μέ τήν ζωήν εἰς τήν Ἐλευθερούπολιν.

Ὁ κυκεών τῶν Ἀθηνῶν μοῦ ἦτο ἀχώνευτος· τόν ἐγλύκαινεν ἡ ὡραία οἰκογενειακή ἀτμόσφαιρα καί ἡ ἥσυχος ζωή, ἀπηλλαγμένη τῶν ὑποχρεώσεων, αἱ ὁποῖαι ὑφίσταντο εἰς τήν μικράν φρουράν τῆς ὡραίας κατά τά λοιπά Ἐλευθερουπόλεως.

Εἰς τήν μικράν φρουράν τῆς Ἐλευθερουπόλεως, παρά τόν τεράστιον ὑπηρεσιακόν φόρτον, ἔμενε χρόνος διασκεδάσεων καί μελέτης.

Ἡ ζωή εἰς τό χάος τῶν Ἀθηνῶν ἦτο ὀλιγώτερον στρατιωτική, ἀνωτέρου ὅμως πολιτιστικοῦ ἐπιπέδου καί οἰκογενειακοῦ περιβάλλοντος.

Γενικῶς, εἰς τάς μικράς φρουράς, ὁ Ἀξιωματικός ἔχει περισσοτέρας εὐκαιρίας, ἀπό ὅσας διαθέτουν αἱ μεγάλαι π.χ. Ἀθηνῶν, Θεσσαλονίκης κλπ., διά τήν καλλιτέραν κατάρτισίν του.

Ὀφείλω πολλά εἰς τήν ὡραίαν φρουράν τῆς Ἐλευθερουπόλεως καί τήν εὐγενῆ κοινωνίαν της· συνέβαλε τά μέγιστα εἰς τήν πληρεστέραν κατάρτισίν μου, ὡς Ἀξιωματικοῦ: Ἱππασία, Σπαθί, Σκοποβολή, Ἀσκήσεις, Μελέτη, Συναναστροφαί μεταξύ συναδέλφων παντός βαθμοῦ, ἰδία μετά τῶν Ἀνωτέρων μας εἰς τήν Ἐλευθερούπολιν, ὠφέλησαν ὅλους μας, ἰδιαιτέρως ἡμᾶς τούς νέους εἰς βαθμόν καί ἡλικίαν Ἀξιωματικούς.

Ἡ ὑπηρεσία μου, λοιπόν, εἰς τήν Σ.Α.Σ.Υ. ἦτο ἄνετος καί εὐχάριστος, ἀπό Αὐγούστου μέχρις 28ης Ὀκτωβρίου, ἡμέρας κηρύξεως τοῦ Πολέμου ἐκ μέρους τῆς Ἰταλίας ἐναντίον τῆς Πατρίδος μας, ἀπροκλήτως καί κατά τρόπον ἄνανδρον.

Ἔλεγον ὅτι, ὁ Διοικητής - Συν/χης Ἀσημάκης Κωνσταντῖνος - μέ ὑπεδέχθη μέ τήν χαρακτηρίζουσαν αὐτόν εὐγένειαν καί προσήνειαν πρός τούς ὑφισταμένους του, μοῦ ἔδωσε τάς συμβουλάς του καί μοῦ ἀνέπτυξε λακωνικῶς τήν ἀποστολήν μου καί τήν καλλιτέραν - κατ' αὐτόν - μέθοδον ἐκτελέσεώς της.

Ἦτο, ὡς προεῖπον, σπουδαῖος Ἄνθρωπος, μέ ἦθος, ὕφος καί κῦρος· ἀκόμη καί μόνον ἡ μορφή του, ἡ κορμοστασιά του - λεπτός εἰς τό σῶμα, ὕψος περί τά δύο μέτρα, ὀφρύας δασείας καί μακράς, μόλις χωριζομένας ἀλλήλων, ὄψιν

πάντοτε μειλίχιον, ἀλλά καί ἐπιβλητικήν - προεκάλει τόν σεβασμόν, τήν ἀγάπην καί τήν ἐκτίμησιν.

Ἐκπαίδευσις Νεολέκτου Ἵππου

Μίαν καί μοναδικήν περίπτωσιν τῆς τριετοῦς ὑπηρεσίας μου ὑπό τάς διαταγάς του ἐνθυμοῦμαι νά τοῦ εἶχα προκαλέσει τήν ὀργήν.

Ἐγύμναzα τόν νεόλεκτον - ἀντίστοιχος προσδιορισμός τοῦ "νεοσύλλεκτος ὁπλίτης" - ἵππον μου "Ἀρτανιάν" εἰς τό ἱπποδρόμιον τοῦ Συντάγματος, μίαν πρωΐαν Κυριακῆς, μετά τόν ἐκκλησιασμόν.

Διέκοψα τήν ἐργασίαν μου, ὅταν εἶδον τόν Διοικητήν μου καί, κατά τά εἰωθότα, ἀνεφέρθην εἰς αὐτόν λέγων ὅτι «γυμνάζω τόν νεόλεκτον ἵππον μου...». «Καλῶς, κ. Ἀνθυπίλαρχε. Σᾶς εἶδα καί εἰς τήν Ἐκκλησίαν τό πρωΐ καί σᾶς συγχαίρω διά τήν ἐργατικότητά σας καί τήν ἐν γένει..., ὅμως, βλέπω ὅτι παραβιάζετε τό ἐγχειρίδιον ἐκγυμνάσεως νεολέκτου ἵππου: διατί τοῦ ἔχετε στομίδα, ἀντί τῆς καθοριζομένης μόνον ὑποστομίδος; Ἀφιππεύσατε καί ἀφαιρέσατέ την...».

«Ἐπιτρέπετε, κ. Διοικητά, νά...» «Ὄχι, κ. Ἀνθυπίλαρχε. Ἐκτελέσατε τήν διαταγήν μου καί μετά θά σᾶς ἐπιτραπῇ νά μοῦ ἀναφέρετε...».

Ἀφίππευσα, ἀφήρεσα τήν στομίδα καί ἠρώτησα, «ἐπιτρέπετε;» «Λέγετε·» «κ. Διοικητά, ὁ ἵππος μου ἐπιμένει νά εἶναι ἀτίθασος καί πρός συμμόρφωσίν του ἐφαρμόζω τήν σχετικήν ὑπό τοῦ ἐγχειριδίου προβλεπομένην ποινήν, ἕως ὅτου τιθασευθῆ οὗτος». «Ὄχι, κ. Ἀνθυπίλαρχε. Νά ἐπιμείνετε...». «Μάλιστα, κ. Διοικητά».

Ἐπέμεινα, ...ἐπανέλαβα τήν ποινήν, ἀλλά, δυστυχῶς, ἐπανελήφθη καί ὁ ὑπό τοῦ Διοικητοῦ μου αὐστηρότερος ἔλεγχος καί διά τρίτην μάλιστα φοράν, ὁπότε

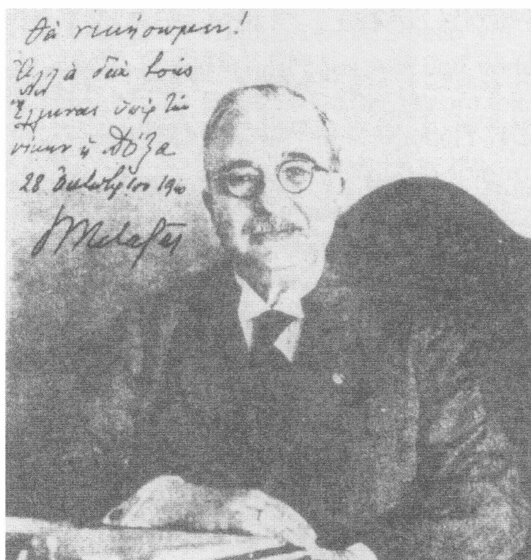
Ἐσωτερικοί ἀγῶνες... Ὑπερπήδησις ἐμποδίου φράκτου... εἰς τό Δ.Σ.Ι. Ἐλευθερουπόλεως, ἐπί τοῦ ἵππου μου - Ἀρτανιάν - ὑπερπηδῶ τό ἐμπόδιον «φράκτην».

ὁ ὀλύμπιος καί καλοκάγαθος πάντοτε Διοικητής ἐξέσπασεν: «Ἐπιτέλους, κ. Ἀνθυπίλαρχε, μέ ἐκπλήσσει τό πεῖσμά σου· ἐσύ, μέ αὐτό σου τό πεῖσμα... σκᾶς, γάϊδαρο!...». Καθ' ὅλην τήν διάρκειαν τῆς ὑπό τάς διαταγάς ἐκείνου τοῦ Διοικητοῦ μου περιόδου, ἤτοι 1937 - 1940, ἡ ἐθνική διαπαιδαγώγησις εἰς τόν Στρατόν ἀπετέλει τό κύριον μέλημα. Πολεμικός ἄνεμος ἔπνεεν εἰς ὅλον τόν κόσμον, ἐπηρεάζων καί τήν μικράν ἀλλά ἔνδοξον Πατρίδα μας.

Η 28η ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1940 - "ΟΧΙ"

«Ὦ παῖδες Ἑλλήνων ἴτε, ἐλευθεροῦτε πατρίδ' ἐλευθεροῦτε δέ
παῖδας, γυναῖκας, θεῶν τε πατρώων
ἕδη, θήκας τε προγόνων· νῦν ὑπέρ πάντων ἀγών».
(Αἰσχύλου, Πέρσαι, 402, 405).

«Τό ΟΧΙ εἶναι μία μικρά λέξις,
ὀλίγοι ὅμως ἔχουν τό σθένος νά τήν προφέρουν».
('Αννίβας).

Ὁ Πρωθυπουργός Στρατηγός Ἰωάννης Μεταξᾶς, μέ ἰδιόχειρον ὑπογραφήν του κάτω ἀπό σημείωσιν ἀναγράφουσαν: Θά νικήσωμεν! Ἀλλά διά τούς Ἕλληνας ὑπέρ τήν νίκην ἡ Δόξα. 28 Ὀκτωβρίου 1940.

Εἰσέρχομαι τώρα εἰς τό κύριον θέμα. Τήν παραμονήν τῆς 28ης Ὀκτωβρίου, ἡμέραν Κυριακήν, κατά τάς ἀπογευματινάς ὥρας, παρευρέθην μετά τῆς νεαρᾶς συζύγου μου εἰς τούς γάμους ἀγαπητοῦ συναδέλφου, συνυπηρετοῦντος εἰς τήν Σ.Α.Σ.Υ., Ὑπολοχαγοῦ Στρατολογίας Κολέτσου Γεωργίου, συμμαθητοῦ μου εἰς τήν Σ.Σ.Ε.

Παράνυμφος ἦτο ὁ Διοικητής μας, Ἀσημάκης Κωνσταντῖνος. Παρευρέθη τό σύνολον τῶν ὑπηρετούντων εἰς τήν Σ.Α.Σ.Υ. Ἀξιωματικῶν.

Ἐγένοντο, ὅσα γίνονται κατά καί μετά τήν τελετήν τοῦ μυστηρίου, ἔθιμα.

Οὐδεμία συζήτησις διά πόλεμον, οὐδέν σημεῖον ἐπρόδιδε τά ὅσα ἐπηκολούθησαν τήν πρωΐαν τῆς 28ης Ὀκτωβρίου 1940, ἡμέραν Δευτέραν καί ὥραν 05.00.

Ἠγέρθην τήν πρωΐαν, ἀγνοῶν τά πάντα καί κατά τήν 07.30 ὥραν, ἐξερχόμενος τῆς οἰκίας, ἐδέχθην τό "καλημέρα" τῆς εὐγενεστάτης "γειτόνισσας" Πόλιτου Στέλλας, συζύγου τοῦ εὐγενεστάτου καί Ἑλληνόψυχου Ἀχιλλεύς, Ἰταλικῆς καταγωγῆς καί Καθολικοῦ θρησκεύματος, Ἀνθρώπου κατά πάντα ἐναρέτου.

Ἡ κ. Στέλλα, λοιπόν, συνέχισε: «... ἀκούσατε τίς σειρῆνες τή νύχτα; Ἀκούσατε πώς μᾶς ἐκήρυξαν πόλεμο οἱ βρωμοϊταλοί, πρωΐ - πρωΐ; »

Ἐξεπλάγην. Πλήρης χρονικός αἰφνιδιασμός. Ἐπανῆλθον εἰς τό ὑπνοδωμάτιον, ἐνημέρωσα τήν σύζυγον κ.λ.π. οἰκείους, ἔδωσα ὁδηγίας ἑτοιμασίας τοῦ κιβωτίου μου ἐκστρατείας καί ἔσπευσα νά "εὕρω ταξί". Ἐπεβιβάσθην καί ὑπό τά ἐνθουσιώδη πολεμικά σχόλια τοῦ ὁδηγοῦ, «...θά τούς νικήσουμε τούς ἄνανδρους μακαρονάδες!...», ἔφθασα εἰς τήν Μονάδα μου.

Ἔφθασα εἰς τό Γραφεῖον μου τήν 08.00 ὥραν, κανονικῶς, ὡς καθ' ἑκάστην, ὡς νά μή εἶχε συμβῆ τό... μή ἀναμενόμενον, διά σήμερον, γεγονός!

Παρουσιάσθην εἰς τόν Διοικητήν, ὁ ὁποῖος, μέ ἀπόλυτον ἠρεμίαν, μοῦ ἔδωσε τάς ὁδηγίας του καί τούς ἀτομικόν καί ὑπηρεσιακόν μου φακέλλους ἐπιστρατεύσεως. Ἀπεσφράγισα, ὡς προεβλέπετο.

Τά πάντα ἀνεγράφοντο λεπτομερῶς, λακωνικῶς, στρατιωτικῶς. Ἔπραξα ὅ,τι καθωρίζετο ὑπό τῶν ἐν τοῖς φακέλλοις ἀναγραφομένων.

Ἐπεβιβάσθην "ταξί", μετέβην εἰς τήν οἰκίαν τῆς συζύγου μου - Σεβρῶν 15, Ἄνω Πατήσια - παρέλαβον τό κιβώτιόν μου ἐκστρατείας καί ὑπό τάς εὐλογίας τῶν, νόμῳ, - εὐλογητῶν γονέων μου καί τῆς νεαρᾶς συζύγου μου ἀπεχωρίσθημεν. Ἔπειτα, μετέβην εἰς τόν ἐν Πεντέλῃ Πύργον, ἐρείπιον, τῆς Δουκίσσης τῆς Πλακεντίας (τιμ. τίτλος τῆς ἰδιοκτητρίας Γαλλίδος Σοφίας Λεμπρέν), ὅπου συνεκροτεῖτο ἡ Μονάς: IIα Ὁμάς Ἀναγνωρίσεως - II.Ο.Α..

Ἰδού ποῖος - ποῖοι - εἶπεν τό "ΟΧΙ" καί βεβαίως καί ὁ Λαός, ἀλλά ἀφοῦ τό εἶχεν εἴπει ὁ Μεταξᾶς.

Πόλεμος - Διοικητής Ἴλης Πολυβόλων τῆς ΙΙας Ὁμάδος Ἀναγνωρίσεως

«Γλυκύ δέ πόλεμος ἀπείροισιν...»
(Πινδάρου, Ἀνθ. Στοβ. Ν, 3).
Μτφρ.: Εἶναι γλυκύς ὁ πόλεμος εἰς ὅσους δέν τόν ἐγνώρισαν.

Ἰδού ὁ ἥρως Οὐλαμαγός τῆς ὑπ' ἐμέ Ἴλης Πολυβόλων, Ἀνθυπίλαρχος Μητρόπουλος Νικόλαος, ἀείμνηστος νῦν Στρατηγός.

Ἔφθασα περί τήν 15.00 ὥραν καί παρουσιάσθην εἰς τόν Διοικητήν - παλαιόν μου γνώριμον - Ἀντισυνταγματάρχην Ἱππικοῦ Καραπετσᾶν Εὐστάθιον. Μοῦ κατέδειξε τόν χῶρον, ἔνθα ὠργανοῦτο ἡ Ἴλη Πολυβόλων, τῆς ὁποίας τήν διοίκησιν μοῦ ἀνέθεσε, βάσει τῶν ὁδηγιῶν ἐπιστρατεύσεως. «Τά καθήκοντά σου - μοῦ εἶπεν - ὡς προβλέπεται... εἶναι: Διοικητής τῆς Ἴλης Πολυβόλων καί Ἀξιωματικός Συνδέσμου καί Διαβιβάσεων, Πληροφοριῶν, Ἀσφαλείας καί Λογοκρισίας. Οὐλαμαγούς ἔχεις τούς Ἀνθυπιλάρχους: Μητρόπουλον Νικόλαον - νεώτερόν μου κατά μίαν τάξιν - καί τόν ἔφεδρον Ἀνθυπίλαρχον Σοῦτζον Δημήτριον - ἕνα γιγαντόσωμον λεβέντην, γενναιόψυχον, καλόκαρδον, συγγραφέα ποιητήν, πνευματώδη, καλλιτέχνην, μουσικόν, ἔπαιζε φυσαρμόνικα - καί λεοντόκαρδον.

Ὠργάνωσα τήν Ἴλην Πολυβόλων καί τήν Ὁμάδα Μέσων Συνδέσμων καί Διαβιβάσεων (Ο.Μ.Σ.Δ.), ὡς ἑξῆς· Ο.Μ.Σ.Δ.: Διοικητής ὁ Λοχίας Ζέρβας Δημήτριος, ἐπίστρατος κλάσεως 1933, μέ δέκα Ὁπλίτας καθηκόντων Μ.Σ.Δ.

Ὁμάς Διοικήσεως τῆς Ἴλης (Ο.Δ.Ι.), Ὁμαδάρχης ὁ ἐκ Κορίνθου Ἐπιλοχίας τῆς Ἴλης Νικολόπουλος Ἐμμ., μέ ὁπλισμόν: ἕνα στοιχεῖον Πολυβόλων Σβάρτς - Λόζε, δύο πολυβόλα καί δώδεκα ὁπλίτας τῶν σχετικῶν εἰδικοτήτων...

1ος Οὐλαμός. Οὐλαμαγός ὁ μόνιμος Ἀνθυπίλαρχος, ἐκ Κορινθίας, Μητρόπουλος Νικόλαος - ὁ ἐν ἔτει 1947 πνευματικός πατήρ τῆς πρωτοτόκου θυγατρός μου, "νονός". Ἕκαστος οὐλαμός ἀπετελεῖτο ἐκ δύο στοιχείων Πολυβόλων τῶν δύο πολυβόλων Σβάρτς - Λόζε ἕκαστον, ὑδροψυχομένου σωλῆνος (τῆς κάνης). Ὑλικόν πεπαλαιωμένον τῆς ἐποχῆς τῶν Βαλκανικῶν Πολέμων 1912 - 1913. Εἰς χεῖρας γενναίων Ἑλληνοπαίδων, ἔκαμαν τό θαῦμα των!

2ος Οὐλαμός. Οὐλαμαγός ὁ ἔφ. Ἀνθ/χος Σοῦτζος Δημήτριος. (Φωτογραφία του ὄπισθεν σελίδα).

Ὁ Διοικητής τῆς Μονάδος μας, ΙΙα Ὁμάς Ἀναγνωρίσεως[1].

Τό πρόγραμμα τῆς Μονάδος ἦτο προσηρμοσμένον εἰς τάς συνθήκας πολέμου, ἐφηρμόζετο δέ τοῦτο ὑπό πάντων μετά θρησκευτικῆς εὐλαβείας.

Ἡ συγκρότησις ἐγίνετο ὑπό ὁπλιτῶν παλαιῶν κλάσεων καί ἵππων ἐξ ἐντοπίου ἐπιτάξεως.

Τό ἀστεῖον ἦτο ὅτι, μεταξύ τῶν Ἱππέων - τίτλος τῶν Ὁπλιτῶν τοῦ Ἱππικοῦ - συγκατελέγετο καί εἷς ἐκ τοῦ Ναυτικοῦ (!) προερχόμενος. Ὁ ταλαίπωρος εἶχε τήν εἰδικότητα τοῦ ἡμιονηγοῦ. Ὡδήγει ρηταγωγούμενον τόν Ἵππον ἤ τόν ἡμίονον, τρέμων ἐκ φόβου, μήπως τόν δαγκώσῃ ἤ τόν πατήσῃ καί ἔστρεφε διαρκῶς τήν κεφαλήν του πρός τά ὀπίσω... «ρέ θά γίνῃς στήλη ἅλατος ὡς ἡ γυναίκα τοῦ Λώτ...», τοῦ ἐφώναζαν οἱ ἕτεροι ἱππεῖς...

Ὁ ἔφεδρος Ἀνθυπίλαρχος Σοῦτζος Δημήτριος, κατά τήν "Κατοχήν" ἀντάρτης εἰς τάς Ἐθνικάς Ὁμάδας Ἑλλήνων Ἀνταρτῶν - ΕΟΕΑ - Ναπ. Ζέρβα.

Ὁ τότε Οὐλαμαγός τῆς Πολυβολαρχίας μου, Ἀνθυπίλαρχος Σοῦτζος Δημήτριος, μονιμοποιηθείς μετά, ἐξειλίχθη εἰς Ἀντισυν/χην, ἀποστρατευθείς τῇ αἰτήσει του.

Ἡ ἐπιστράτευσις καί ὀργάνωσις τῆς Μονάδος διήρκεσεν ἐπί μίαν ἑβδομάδα περίπου.

1. Μέ λατινικούς ἀριθμούς ἀνεγράφοντο αἱ ὑπό τάς Μεραρχίας πεζικοῦ ὑπαγόμεναι Μονάδες Ἱππικοῦ. Μέ ἀριθμούς τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἀλφαβήτου ἀνεγράφοντο αἱ ὑπό τά Σώματα Στρατοῦ ὑπαγόμεναι, π.χ.: ΙΙα Ὁμάς Ἀναγνωρίσεως, ὑπό τήν ΙΙαν Μεραρχίαν Πεζικοῦ. Β΄ Ὁμάς Ἀναγνωρίσεως ὑπό τό Β΄ Σῶμα Στρατοῦ... κλπ Ἐνῶ αἱ ἀντίστοιχοι Μονάδες τῆς Μεραρχίας Ἱππικοῦ ἐλάμβανον Ἑλληνικούς ἀριθμούς: 1, 2, 3, κλπ.

Κατ' αὐτήν ἐγένετο ἔντονος ἐκπαίδευσις, ἡμέραν τε καί νύκτα, θεωρία καί πρᾶξις.

'Αξιοθαύμαστος ἡ ἀντοχή 'Αξιωματικῶν καί 'Οπλιτῶν καί ὑπέροχον τό ἠθικόν καί τό ἐνδιαφέρον προσαρμογῆς εἰς τάς πολεμικάς συνθήκας. «Νά φύγωμεν, νά πᾶμε στό μέτωπο, τί μᾶς κρατᾶτε ἐδῶ;» ἐφώναζαν οἱ ἱππεῖς μας, μή κατανοοῦντες τάς ἀνάγκας τῆς συμπληρώσεως τῆς ἐπιστρατεύσεως... καί ἀδημονοῦντες μήπως (;) τελειώσῃ ὁ πόλεμος καί δέν προλάβουν νά πολεμήσουν!...

'Υπῆρχον καί τά εὐτράπελα: Φρουροί, βλέποντες κατά τήν νύκτα πυγολαμπίδας - "κολοφωτιές" - νά κινοῦνται εἰς τό σκότος, τάς ἐξελάμβανον ὡς σήματα πρακτόρων τοῦ ἐχθροῦ καί ἐσήμαινον συναγερμόν!...

Αὐτά τά εὐτράπελα ἐβασίζοντο καί εἰς σπερμολογίας ἀνευθύνων κύκλων τῆς τότε δρώσης "πέμπτης φάλαγγος", δηλαδή διαδόσεις ψιθύρων δι' ἀνορθοδόξων μεθόδων, σκοπουσῶν εἰς τήν δημιουργίαν ἡττοπαθείας, συγχύσεως καί ἐκφοβισμοῦ τοῦ ἀντιπάλου.

Αἱ καθημερινῶς ἐκ τοῦ μετώπου αἰσιόδοξοι εἰδήσεις ἐγιγάντωναν τό φρόνημά μας καί τό μῖσος μας κατά τοῦ εἰσβολέως, ἡ δέ ἀγωνία μας νά εὑρεθῶμεν καί ἡμεῖς εἰς τήν πρώτην γραμμήν δέν συνεκρατεῖτο!...

'Αποχαιρετισμός - Πρός Μέτωπον. Γενναία 'Απάντησις

«Τόν δέ μηδέν τῶνδε μετέχοντα,
οὐκ ἀπράγμονα ἀλλά ἀχρεῖον νομίζομεν»
(Θουκυδίδης)

Παράφρ.: Αὐτόν πού δέν συμμετέχει εἰς τά ἀφορῶντα τήν Πατρίδα του, ὄχι μόνον ἀδιάφορον, ἀλλά ἐλεεινόν πρέπει νά τόν θεωροῦμεν.

Ἄν ἐνθυμοῦμαι καλῶς, ἦτο ἡ 2α ἤ 3η Νοεμβρίου 1940, ἡμέρα Κυριακή καί ὥρα 09.30· εὑρέθην αἰφνιδίως εἰς τήν οἰκίαν τῆς οἰκογενείας μου. 'Εδόθη ἄδεια ὑπό τοῦ Διοικητοῦ πρός τοῦτο.

Τήν μεσημβρίαν, κατά τήν ὥραν τοῦ γεύματος, παρευρέθη καί ὁ ἀδελφός τοῦ πενθεροῦ μου 'Αντιστράτηγος Νικολαΐδης Παναγιώτης ὁ ἀναφερθείς εἰς προηγουμένας σελίδας (βλέπε φωτογραφία του εἰς σελ. 81).

Οὗτος, μετά τό γεῦμα, μέ ἀπεμόνωσε καί μοῦ εἶπε: «Παρεκλήθην ἀπό τόν ἑτοιμοθάνατον ἀδελφόν μου, πενθερόν σου, νά σέ κρατήσω εἰς 'Αθήνας. 'Ως 'Αρχηγός τοῦ Στρατιωτικοῦ Οἴκου τοῦ Βασιλέως, δύναμαι νά σέ τοποθετήσω εἰς τήν Ἴλην Βασιλικῆς Φρουρᾶς!... Κάποιοι 'Αξιωματικοί θά μείνουν ὑποχρεωτικῶς εἰς τοιαύτας θέσεις. Διατί ὄχι καί σύ; Νιόπαντρος εἶσαι καί μέ τήν οἰκογενειακήν κατάστασιν... βαρυτάτης ἀσθενείας, νεαρᾶς συζύγου κλπ., νομίζω ὅτι δικαιοῦσαι ἤ ὑποχρεοῦσαι ἐκ τῶν πραγμάτων νά τό δεχθῆς. Σκέψου το καί ἀπάντησέ μου...». 'Απήντησα ἀμέσως ὡς νά μέ διεπέρασεν ἠλεκτρικόν ρεῦμα:

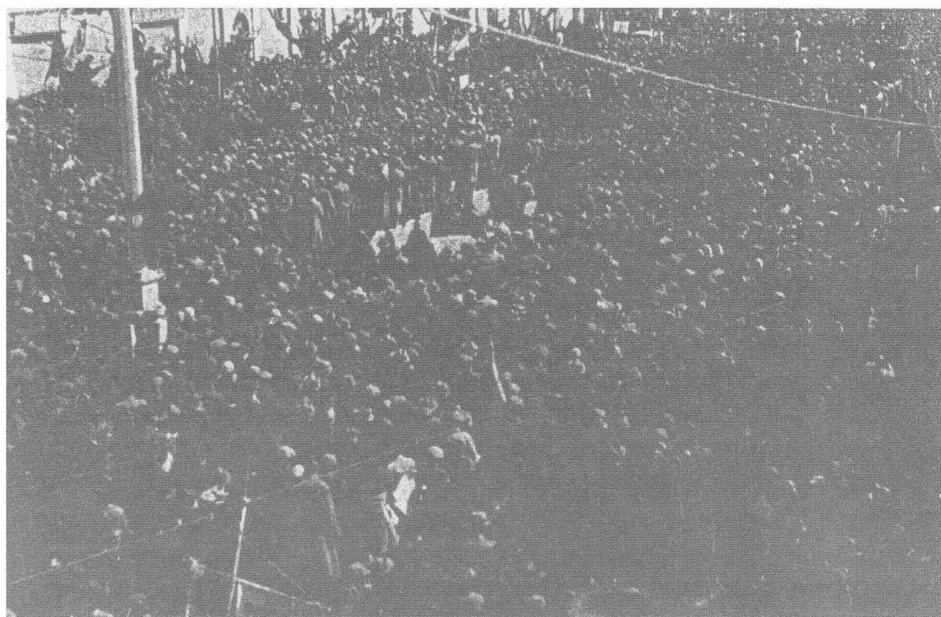
«Στρατηγέ, θεῖέ μου, δέν ἀνέμενα ἀπό ὑμᾶς, ἕνα ἔνδοξον πολεμιστήν, μίαν

τοιαύτην πρότασιν. Τήν ἀπορρίπτω ἀσυζητητί· εἶναι ἀπαράδεκτος. Οὔτε ἡ ἡλικία μου, οὔτε ὁ βαθμός μου, οὔτε ἡ Στρατιωτική ἀγωγή μου, οὔτε ἡ οἰκογενειακή μου παράδοσις συνηγοροῦν εἰς τήν διάπραξιν μιᾶς τοιαύτης ἀνανδρείας... Ἀντιλαμβάνομαι ὅτι ἐπιέσθητε ὑπό τῶν γονέων τῆς συζύγου μου, ἀλλά πιστεύω ὅτι συμφωνεῖτε μαζί μου...»

- «Σέ συγχαίρω, παιδί μου, τό ἴδιο θά ἔκανα καί ἐγώ, ὅμως...» καί μέ εὐγένειαν, καλωσύνην, ὑπερηφάνειαν καί μειδιῶν, μέ ἀπεχαιρέτησε μέ τήν εὐχήν: «Στό καλό, παιδί μου, καί μέ τήν νίκην...».

Ἀπεχαιρέτησα γονεῖς καί σύζυγον καί ἐπανῆλθον εἰς τήν Μονάδα μου, τήν ὁποίαν εὗρον εἰς ἐργώδη ἑτοιμασίαν δι' ἀναχώρησιν.

Σήμερον - τήν 28.7.1975 - εὑρισκόμενος εἰς τάς φυλακάς Κορυδαλλοῦ καί χαράσσων τάς παρούσας γραμμάς, αἰσθάνομαι εὐτυχής καί ὑπερήφανος, διότι, μέ τήν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ ὡς ἐξ ἐμφύτου ἔνστίκτου, ἐσκέφθην ὀρθῶς τότε. Ἀπέρριψα τήν - τόσον προσφιλῆ δι' ἄλλους "σοκολατένιους" - πρότασιν ἐκείνην, ἀδιανόητον, ὅμως, δι' ἐμέ! Νά προτιμήσω τάς τρυφεράς ἀγκάλας τῆς νεαρᾶς συζύγου μου, ἀπό τό ἔναντι τῆς γλυκυτάτης Πατρίδος μου χρέος; Ἐντροπή! Ὄνειδος! Νά ἀποφύγω τόν ὑπέρ πάντων ἀγῶνα τῆς Πατρίδος μου! «Οὐαί τοῖς δειλοῖς!» Καί ἐδῶ ἄς μοῦ συγχωρηθῇ νά μεταφέρω τό τοῦ Πλάτωνος ῥηθέν: «Πᾶς γάρ ὅ τ' ἐπί γῆν καί ὑπό γῆς χρυσός, ἀρετῆς οὐκ ἀντάξιος» (Νόμοι Ε7Α28).

Πλῆθος, ἐνθουσιωδῶς κατευοδώνει τούς ἀναχωροῦντας διά τό μέτωπον "μέ τό χαμόγελο στά χείλη", ἀπό τόν Σιδ/κόν Σταθμόν τοῦ Ῥούφ, Ἀθηνῶν. (Ἡ φωτογραφία ἐλήφθη ὡς ἔχει μέ τήν "λεζάντα" της, ἀπό τό σύγγραμμα ΕΠΟΠΟΙΪΑ 1940).

Πορεῖαι πρός τό Μέτωπον

«Οὐ ποιήσομαι περί πλείονος τό ζῆν τῆς ἐλευθερίας».
(Λυκούργου, κατά Λεωκράτους, 80)

Τήν 4ην Νοεμβρίου - 1940 πάντοτε - ἡμέραν Δευτέραν καί ὥραν 13.00, κατόπιν διαταγῆς τοῦ Διοικητοῦ, ἐτέθην ἐπί κεφαλῆς τοῦ ἡμίσεος τῆς δυνάμεως τῆς Μονάδος καί τήν ὡδήγησα - ἐφίππως - εἰς τόν Σιδηροδρομικόν Σταθμόν Ρούφ, ὅπου ἔφθασα μέ τήν δύσιν τοῦ ἡλίου.

Μέ τήν βοήθειαν Ἀξιωματικῶν τοῦ Μηχανικοῦ καί Ὑπαλλήλων τῶν Σιδηροδρόμων Ἑλληνικοῦ Κράτους - Σ.Ε.Κ. - εἰδικευμένων ἐπί τοιούτων θεμάτων, ἡ ἐπιβίβασις τῆς δυνάμεως ἐγένετο ταχύτατα.Εἰς τά ὀχήματα τοῦ σιδηροδρόμου - βαγόνια - ἐπεβιβάσθησαν, κατά τά προβλεπόμενα, εἰς ἕκαστον βαγόνι: Ἄνδρες δεκαέξ, ἵπποι ὀκτώ.

Δέν θά λησμονήσω τόν ἐνθουσιασμόν τῶν Ὁπλιτῶν - καί ὅλων μας - καί τοῦ πλήθους τό ὁποῖον παρευρίσκετο εἰς τόν Σταθμόν.

Τό πλῆθος ἐζητωκραύγαζεν, ἔσειε λευκά μανδήλια, σημαιάκια καί χαρούμενα ἐκραύγαζε: «στό καλό καί μέ τή νίκη». (Βλέπε φωτ. σελ. 70).

Ὅλα αὐτά, ἡ τάξις, ἡ ταχύτης ἐκτελέσεως τῶν ἀποστολῶν, ὁ ἐνθουσιασμός ἐνόπλου καί ἀόπλου λαοῦ, φυσικά, ὠφείλοντο εἰς τήν ἡγεσίαν τῆς Πατρίδος μας!

Αὐτή παρεσκεύασεν ἠθικῶς καί ὑλικῶς - κατά δύναμιν - ὁλόκληρον τό Ἔθνος πρός πόλεμον.

Ἐντός μιᾶς 4ετίας (Αὔγουστος 1936 - Ὀκτώβριος 1940) ὁ ἄξιος τῆς Πατρίδος ἡγέτης, ὁ πρωθυπουργός Ἰωάννης Μεταξᾶς. Φωτογραφία του εἰς σελ. 66.

Τό "ΟΧΙ" τοῦ Στρατηγοῦ Ἰωάννου Μεταξᾶ τό ἔκαμε ποίημα ὁ Ἑλληνικός Λαός καί τό ἐθαύμασεν ἡ Οἰκουμένη. Ἡ φωτογραφία ἐλήφθη ἀπό σύγγραμμα ΕΠΟΠΟΙΙΑ 1940.

Σημείωσις:
Κινήματα α) 1933 β) 1935 - Συγκρίσεις

«Ἡ Ἱστορία οὐδέν ψεῦδος λέγει, οὐδέν ἀληθές σιωπᾶ»
(Τάκιτος)

Ὁ Ἰωάννης Μεταξᾶς εὑρῆκε τήν Χώραν σπαρασσομένην ἀπό πολιτικά μίση, σχεδόν ἄοπλον, ἐρειπωμένην ἐκ τῶν δύο κινημάτων: α) 3ης Μαρτίου 1933, μέ ἀρχηγόν τόν Στρατηγόν Νικόλαον Πλαστήραν, καί β) 1ης Μαρτίου 1935, ἀπό τόν ἴδιον, ὡς ἄνω, τῇ προτροπῇ τοῦ Ἐλευθερίου Βενιζέλου.

Ἰδιαιτέρως τό δεύτερον κίνημα εἶχεν αἱματοκυλίσει τάς Ε.Δ. Εἶχε κατασπαταλήσει τό πολεμικόν ὑλικόν καί εἶχεν ἐπιφέρει μείωσιν τοῦ ἠθικοῦ τῶν Ε.Δ., ἰδίᾳ τῶν Ἀξιωματικῶν.

Ὅλα αὐτά τά ἐθεράπευσεν ἡ σιδηρᾶ πυγμή καί ἡ σώφρων φροντίς τῆς ἡγεσίας τῆς Χώρας: τοῦ Πρωθυπουργοῦ Ἰωάννου Μεταξᾶ, τοῦ Βασιλέως Γεωργίου Β, ὡς καί τοῦ Ἀρχιστρατήγου Ἀλεξάνδρου Παπάγου.

Μία - παρενθετική - σύγκρισις μεταξύ τῆς ἡγεσίας ἐκείνης, εἰς τήν ὁποίαν ὀφείλεται τό θαῦμα τοῦ Ἔπους 1940 - 41, καί τῆς μετά τήν "μεταπολίτευση" "ἡγεσίας", δέν θά πρέπει νά ἐκληφθῆ ὡς "πολιτικαντισμός".

Ἐκείνη ἡ ἡγεσία προπαρεσκεύασε τό Ἔθνος πρός πόλεμον, ἐντός τεσσάρων ἐτῶν, ἐπολέμησε καί ἐνίκησεν!

Ἀλέξανδρος Παπάγος.
Ὁ Στρατάρχης νικητής δύο πολέμων.

Ἡ ἀπό 24 Ἰουλίου 1974 καί μέχρι σήμερον, Μάρτιος 2001, ἔτη εἴκοσι καί ἑπτά, ἡγεσία, τί κατώρθωσε καί ποῦ ὁδηγεῖ τήν Πατρίδα; Ὑπό συνθήκας μάλιστα λίαν εὐνοϊκωτέρας σήμερον, ἐκείνων τῆς τότε δυσμενεστάτης ἐποχῆς.

Εὑρῆκε τήν Χώραν ἑτοιμοπόλεμον καί τήν ἀπεγοήτευσεν, ἰσχυρισθεῖσα ὅτι ἡ Κύπρος εἶναι μακρυά! Δέν εἶπεν ὅτι ἡ Χώρα εἶναι ἄοπλος ἤ ἀπαράσκευος πρός πόλεμον... Εἶπεν, ὅτι ἡ βραχονησίς Ἴμια δέν ἀξίζει «γιά πολεμική περιπέτεια»! Εἶπεν, ὅτι ἡ μή τοποθέτησις τῶν S-300 πυραύλων, οἱ ὁποῖοι προωρίζοντο διά τήν ἄμυναν τῆς Κύπρου, δέν πειράζει πού ἐτοποθετήθησαν εἰς τήν Κρήτην(!), διότι ἡ Τουρκία καί τά "ἀφεντικά" μας οὕτως ἤθελον καί ἡμεῖς τούς ἐξεφράσαμεν, ἐπισήμως, τήν εὐγνωμοσύνην μας!

Λυποῦμαι διά τήν σύγκρισιν. Ὅμως «ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅπλον πού δέν νικήθηκε ποτέ

καί ἔχει πάντοτε τήν τελευταίαν λέξιν...» (Μάρτιν Λοῦθερ Κίγκ, Νεγροαμερικανός κληρικός, δολοφονηθείς...). Ἄς προσθέσωμεν: «καί ὡς τοιαύτη ἡ ἀλήθεια, πρέπει νά λέγεται».

Ἀντιθέτως, ἡ ἡγεσία τοῦ '40 εἶπεν εἰς τόν Λαόν τό Αἰσχύλειον: *«Ὦ παῖδες Ἑλλήνων ἴτε, ἐλευθεροῦτε Πατρίδ' ἐλευθεροῦτε δέ παῖδας, γυναῖκας, θεῶν τε πατρώων ἕδη, θήκας τε προγόνων· νῦν ὑπέρ πάντων ἀγών...»* (Αἰσχύλου, Πέρσαι, 402 - 405 π.Χ.).

Αἱ ἡγεσίαι, μετά τόν Ἰούλιον 1974 ἕως σήμερον, τί λέγουν; «καθήσετε στ' αὐγά σας· τό μπελά σας γυρεύετε; Ἡ Κύπρος εἶναι μακρυά· τή Σημαία... ἕνα πανί πού κατεβάσαμεν ἀπό τά Ἴμια θά κλαῖμε;»!...

Ποῖος, λοιπόν, δικαιοῦται πρωτίστως καί κυρίως τῆς τιμῆς; Ὁ ἡγέτης, ὁ ὁποῖος ἐμπνέει τόν λαόν καί τόν καθιστᾶ ἄξιον διά νά γράφῃ "Ἔπη", ὡς κατά τήν περίοδον 1912 - 22 καί 1940 - 49 ἤ, ἀντιθέτως, ὁ ἡγέτης ὁ ὁποῖος ἀποδιοργανώνει τόν λαόν, ὅπως τήν 27ετῆ ταύτην "μεταπολιτευτικήν" περίοδον; Ἤ μήπως πταίει ὁ λαός, ὁ ὁποῖος ὑπό τῶν ἡγετῶν του ὁδηγεῖται, ἀναλόγως, εἰς τόν κολοφῶνα τῆς δόξης ἤ εἰς τό βάραθρον τῆς καταστροφῆς; Ἄς κρίνῃ ἕκαστος καί ἄς ἀναγνωρίσῃ ἐντίμως ἐκεῖνον πού ἐβροντοφώνησε τό "ΟΧΙ", τοῦ Ἔπους 1940 - 41: Τόν Ἰωάννην Μεταξᾶν!

Πορεῖαι Μακράν Τοῦ Ἐχθροῦ[1]
Σιδηροδρομικῶς, Πρός Λάρισαν.

Καί ἤδη - μετά τήν παρένθεσιν ἐκ τῆς σελ. 72 ἐπανέρχομαι εἰς τόν Σιδ/κόν Σταθμόν Ῥούφ.

Ἡ ἐπιβίβασις ἐπετεύχθη ἐντός τοῦ καθωρισθέντος, ὑπό τῶν ἁρμοδίων ὑπηρεσιῶν, χρόνου. Τά πάντα ἐλειτούργουν μέ ἀκρίβειαν Ἑλβετικοῦ ὡρολογίου.

Ὁ Σταθμάρχης εἰδοποίησεν ὅτι ὁ συρμός εἶναι ἕτοιμος δι' ἐκκίνησιν - «καί οἱ ...φίλοι ν' ἀποσύρωνται»!

Καί ὁ συρμός τῶν βαγονιῶν, ὑπακούων εἰς τήν δύναμιν τῆς μηχανῆς, ...ἐξεκίνησε! ..Μανδήλια ἐσείοντο, κουτιά τσιγάρων ἐρρίπτοντο εἰς τά παράθυρα τῶν βαγονιῶν, σοκολάτες καί διάφορα δῶρα πρός τούς ἀναχωροῦντας διά τό ὕψιστον πρός τήν Πατρίδα καθῆκόν των ἀδελφούς.

Τό τραῖνον ἐξεκίνησε· «τσίφ - τσάφ, τσίφ - τσάφ, σφυρίγματα, ἐξατμίσεις, τό πλῆθος ξεσπᾶ σέ χειροκροτήματα καί ζητωκραυγάς, καί ὅπως ἔλεγε τό τραγούδι - ἀθάνατη Βέμπο! - «μέ τό χαμόγελο στά χείλη, πᾶν' οἱ φαντάροι μας μπροστά·

---

1. Ἐλέγοντο πορεῖαι μακράν τοῦ ἐχθροῦ, ὅταν δέν ὑπῆρχε τό - ἐγγύς καί - πανταχοῦ παρόν, τό τρομερόν Ὅπλον τῆς Ἀεροπορίας.
   Σήμερον, δηλαδή κατά τήν σύγχρονον ἐποχήν, ὁ ὅρος οὗτος χάνει τήν σημασίαν του, ἀφοῦ, ἀνά πᾶσαν στιγμήν καί εἰς οἱονδήποτε σημεῖον εὑρισκόμεθα, δύναται νά εὑρίσκεται καί ὁ ἐχθρός.
   Κατόπιν τούτου, τάς σημερινάς πορείας ἀρκούμεθα νά τάς χαρακτηρίζωμεν: Πορεῖαι πρός τόν ἐχθρόν.

καί γίναν' οἱ Ἰταλοί ρεζίλι, γιατί ἡ καρδιά τους δέν βαστᾶ· κορόϊδο Μουσολίνι...».

«Στό καλό, παιδιά! καί στή Ρώμη!...». «Κουράγιο πού τό 'χαμεν! Δέν μᾶς ἔφθανε τό πέταγμά τους στή θάλασσα, ἠθέλαμεν καί τήν Ρώμην!». «Τό πολύ δέν βλάπτει!».

«Τό τραῖνο, ἀγκομαχῶντας μέσα στά σκοτάδια - ἀπηγορεύοντο τά φῶτα παντοῦ, διά τόν φόβον τῆς ἐχθρικῆς ἀεροπορίας - ἐκινεῖτο ἀργά / ἀργά καί ἡμεῖς, ὅλοι, ὑπό τό ὠχρόν φῶς τοῦ ὀχήματος, ἐπέσαμεν εἰς τάς ἀγκάλας τοῦ Μορφέως. Ὄχι ὅλοι. Ἄλλοι τραγουδοῦσαν, ἄλλοι ὠνειρεύοντο τάς μάχας εἰς τάς ὁποίας θά ἤθελον νά ῥιφθοῦν γρήγορα καί ἄλλοι, ...ἄλλα»!

Ἐφθάσαμεν εἰς τήν πρωτεύουσαν τῆς Θεσσαλίας, τήν ὡραίαν Λάρισαν - «στή Λάρισα βγαίνει ὁ Αὐγερινός...» (καημένη Βέμπο!) - περί ὥραν 08.30 (;) τῆς 5ης Νοεμβρίου, ἡμέρας Τρίτης - ἀποφράδος - ὅπου ὁ ἐντεταλμένος Ἀξιωματικός Μηχανικοῦ διέταξε τήν ἄμεσον καί ταχεῖαν ἀποβίβασιν Ἀνδρῶν καί κτηνῶν, ὡς καί τήν ταχυτάτην ἀπομάκρυνσίν μας ἐκ τοῦ Σταθμοῦ...

Ἤρξατο ἡ ἀποβίβασις, μέ ἀρκετήν βοήθειαν καί ἐδῶ, ὅπως κατά τήν ἐπιβίβασιν εἰς Ρούφ Ἀθηνῶν, μέ θαυμασίαν συμβολήν Ἀξιωματικοῦ τοῦ Μηχανικοῦ, Ὑπαλλήλων τῶν Σ.Ε.Κ., προσκόπων καί Φαλαγγιτῶν - Ε.Ο.Ν.[1] - καί μέ τήν σειράν καί τάξιν, τήν ὁποίαν εἶχα καθορίσει, συνεχίζετο μέ ταχύτατον ρυθμόν ἡ ἀποβίβασις.

Ἀεροπορική Προσβολή

Μᾶς ἐδόθη ἐντολή ἐπισπεύσεως καί καλύψεως, διότι ἐσήμανεν ὑπό τῶν σειρήνων ἐπικειμένη ἀεροπορική προσβολή.

Πράγματι, μετ' ὀλίγον ἐνεφανίσθησαν τά ἐχθρικά ἀεροπλάνα εἰς τόν οὐρανόν τῆς Λαρίσης καί ἤρξαντο πίπτουσαι βόμβαι.

Ἐκ τοῦ πατάγου τῶν ἐγγύς τοῦ χώρου ἐκρηγνυομένων βομβῶν, προεκλήθη μικροπανικός εἰς ἄνδρας καί κτήνη. Ἦτο τό πρῶτον βάπτισμα τοῦ πυρός - ἔστω καί ἐξ οὐρανοῦ - καί μᾶς ἔδωσε τάς πρώτας ἐντυπώσεις.

Ἄνδρες καί ἵπποι διεσπάρησαν, τρέχοντες φύρδην - μίγδην καί παρά τάς φωνάς καί ἀπειλάς μου πρός τούς ἄνδρας, ἡ τάξις διεσαλεύθη, μέχρις ὅτου ἀπεχώρησεν ἐκ τῶν Οὐρανῶν ὁ αἴτιος τοῦ πανικοῦ, ὁπότε ἐπανῆλθεν ἡ τάξις, ἐν μέρει τῇ βοηθείᾳ μαστιγίου καί φωνῶν...

Διέταξα τήν συνέχισιν τῆς ἀποβιβάσεως, μέ ταχύτερον ρυθμόν καί, παρά τήν νευρικότητα, ἡ ὁποία προεκλήθη τόσον εἰς ἐμέ, ὅσον καί εἰς ὅλους τούς ἄνδρας, ἐπετεύχθη ἡ ἀποβίβασις καί ἡ σύνταξις ὅλης τῆς δυνάμεως εἰς τάξιν πορείας. Συνετέλεσε πρός τοῦτο καί ἡ αὐστηρά ἐπιτίμησις, πρός τούς πανικοβληθέντας περισσότερον, ὡς καί τό ῥάπισμα ἑνός δειλιάσαντος, διά νά τόν ἐπαναφέρω εἰς τήν ἐπιβαλλομένην ψυχραιμίαν.

---

1. Δέν εἶδον τόν Μίκην Θεοδωράκην οὔτε εἰς τό Ρούφ, οὔτε εἰς Λάρισαν!...

Συνεκροτήθη ἡ φάλαγξ καί ἐτέθη εἰς κίνησιν ὑπό ὁδηγούς προσκόπους καί Ε.Ο.Νίτας καί οὕτω ἐφθάσαμεν εἰς τήν Γεωργικήν Σχολήν Λαρίσης, εὑρισκομένην Δυτικῶς τῆς πόλεως καί εἰς ἀπόστασιν περί τά πέντε χιλιόμετρα ἐκ τοῦ Σταθμοῦ.

Ἡμερήσιος Σταθμός Εἰς Λάρισαν. Πορεῖαι Ὁδικῶς, Νύκτωρ Πάντοτε

Ἐκεῖ, κάτω ἀπό τά πεῦκα τοῦ μικροῦ ἄλσους, κατηυλίσθημεν προχείρως, ἀφοῦ τό ἑσπέρας τῆς ἑπομένης θά ἀνεχωρούσαμεν.

Ἡ κάλυψις ἵππων καί ἀνδρῶν ὑπό τό πυκνόν πευκοαλσύλιον ἦτο ἱκανοποιητική.

Ἐφηρμόσθη πρόγραμμα περιποιήσεως ἵππων, νομή ἵππων, διανομή συσσιτίου εἰς τούς ἄνδρας, ἐδόθησαν ὁδηγίαι ἀσφαλείας καί ἐχορηγήθησαν ὀλιγόωροι ἄδειαι διά τήν πόλιν, εἰς ὅσους ᾐτήσαντο καί μέ ἐντολήν ὅπως τήν 22αν ὥραν εὑρίσκωνται εἰς τόν καταυλισμόν.

Ἐγγύς Τοῦ ἐχθροῦ

Τήν ἑπομένην, περί ὥραν 10ην π.μ. , ἀφίχθη ἡ ὑπόλοιπος δύναμις τῆς Μονάδος ὑπό τήν διοίκησιν τοῦ Διοικητοῦ μας, Ἀντισυνταγματάρχου Καραπετσᾶ Εὐσταθίου.

Ὡρίσθην, ὑπό τοῦ Διοικητοῦ, σύν τοῖς ἄλλοις καί ὡς διοικητής Στρατοπεδείας, μοῦ ἐδόθη τό πρόγραμμα ἑκάστου χώρου καταυλισμοῦ καί ἡ ὥρα ὑποδοχῆς τῆς Μονάδος εἰς αὐτούς καί διετάχθην νά παραλάβω τήν μονάδα Στρατοπεδείας καί νά ἀναχωρήσω μετ' αὐτῆς, τρεῖς ὥρας πρό τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου, διά τήν θέσιν τοῦ α΄ σταθμοῦ Στρατοπεδείας τῆς Μονάδος, ἡ ὁποία καθωρίσθη νά εἶναι τό χωρίον Ζάρκο/Τσότι δυτικῶς τῆς Λαρίσης περί τά 30 χιλιόμετρα. Τόση περίπου ἦτο ἡ ἀπόστασις ἑκάστου Σταθμοῦ ἐκ τοῦ ἑτέρου, ἡ ὁποία διηνύετο εἰς 4 - 5 ὥρας νυκτός. Ἡ κίνησις ἰδιαίτατα τῶν μονάδων τοῦ Ἱππικοῦ - λόγῳ ὄγκου εὐδιακρίτου ἀπό ἀέρος - ἐπετρέπετο μόνον κατά τήν νύκτα, ἀπαγορευομένου ἀκόμη καί τοῦ καπνίσματος...

Πρός ἀποφυγήν κοπώσεως τοῦ ἀναγνώστου, ἀποφεύγω τάς λεπτομερείας περιγραφῆς τῶν κατά σταθμόν μετακινήσεων καί ἀναφέρω μόνον τούς σταθμούς, ὅπως τούς ἐνθυμοῦμαι:

1ος: Ζάρκο Τσότι. - Νύξ 6ης πρός 7ην Νοεμβρίου 1940, ἡμέρας Τετάρτης πρός Πέμπτην καί ὥρας 19.00 ἕως 01.30 τῆς ἰδίας, 7 Νοεμβρίου, Πέμπτης.

2ος: Μεγάλο Χωριό, περί τά πέντε χλμ. ἀνατολικῶς Τρικάλων. Νύξ τῆς 8ης πρός 9ην Νοεμβρίου 1940, ἡμέρας Παρασκευῆς πρός Σάββατον καί ὥρας ἀπό 19.00 ἕως 01.30 τοῦ Σαββάτου, 9 Νοεμβρίου.

3ος: Κάμπος Δεσπότη. Περί τά 35 χλμ. δυτικῶς Τρικάλων. Νύξ 9ης πρός 10ην Νοεμβρίου καί ἀπό ὥρας 19.00 ἕως 00.30 ὥρας τῆς Κυριακῆς.

4ος: Περιοχή Κατάρας, περί τά 35 χλμ. Βορειοδυτικῶς Κάμπου Δεσπότου. Νύξ 10ης πρός 11ην Νοεμβρίου, ἡμέρας Κυριακῆς πρός Δευτέραν καί ἀπό ὥρας 19.00 ἕως 00.30 τῆς Δευτέρας.

5ος: Εἰς θέσιν Ν.Δ. Μετσόβου, ἀπόστασις περί τά 35 χλμ. ἀπό τῆς προηγουμένης θέσεως. Νύξ 11ης πρός 12ην Νοεμβρίου, ἡμέρας Δευτέρας πρός Τρίτην καί ἀπό ὥρας 19.00 ἕως 00.30 τῆς Τρίτης.

6ος: Εἰς Πέραμα, δυτικῶς Ἰωαννίνων περί τά τρία χλμ. καί περί τά 35 ἐκ τῆς προηγουμένης θέσεως. Νύξ 12ης πρός 13ην Νοεμβρίου, ἡμέρας Τρίτης πρός Τετάρτην καί ἀπό ὥρας 19.00 ἕως 00.30 τῆς Τετάρτης, 13ης Νοεμβρίου.

Παραθέτω εἰς τάς δύο ταύτας σελίδας τά δύο πρόχειρα σχεδιαγράμματα ὑπό κλίμακα 1:1.000.000, ἐμφαίνοντα τό ὁδοιπορικόν ἀπό Σιδ. Σταθμοῦ ΡΟΥΦ ΑΘΗΝΩΝ, μέχρι τῶν συνόρων Ἑλλάδος - Βορείου Ἠπείρου.

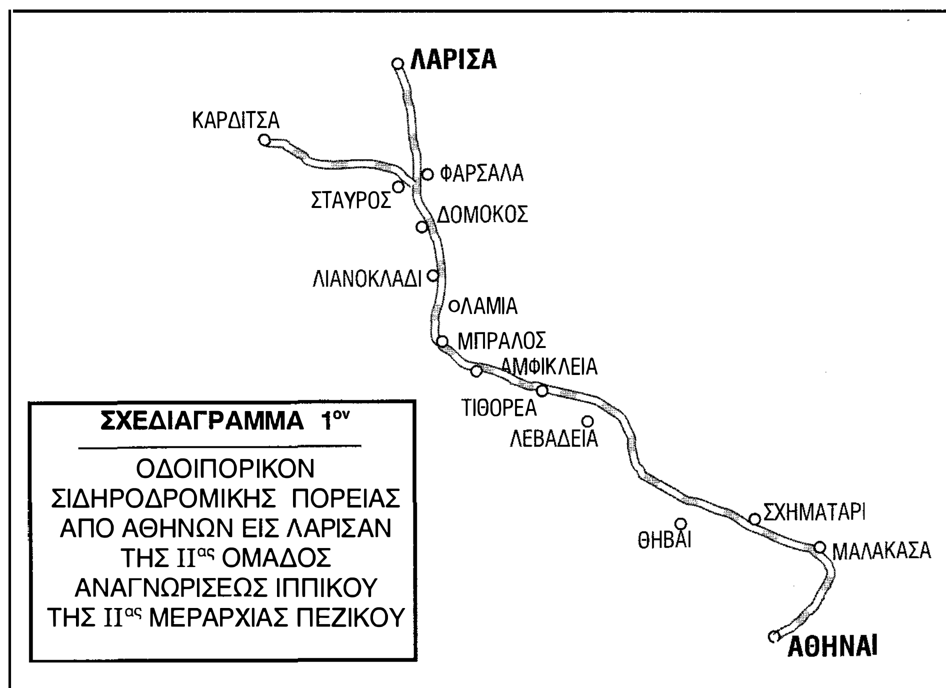
Ἰωάννινα - Ἀσπράγγελος

Εἰς τό "Πέραμα" Ἰωαννίνων ἀφίχθη ἡ Διοίκησις μετά τοῦ κυρίου ὄγκου τῆς δυνάμεώς της, τάς πρωϊνάς ὥρας τῆς 14ης Νοεμβρίου, ἡμέρας Πέμπτης.

Μετά τήν τακτοποίησιν τῆς Μονάδος εἰς τόν χῶρον αὐτόν καί εἰς τάς θέσεις, τάς ὁποίας ὑπέδειξα ὡς διοικητής Στρατοπεδείας, διετάχθην παρά τοῦ Διοικητοῦ νά προωθηθῶ πρός συνάντησιν τοῦ προκεχωρημένου Σταθμοῦ Διοικήσεως - Στ. Δ. - ΙΙας Μεραρχίας Πεζικοῦ, ὑπό τήν διοίκησιν τῆς ὁποίας ὑπηγόμεθα.

Ὁ Στ. Δ. αὐτός, μοῦ ἐλέχθη ὅτι εὑρίσκεται «εἰς περιοχήν Ἀσπραγγέλου» - Β.Δ. Ἰωαννίνων, εἰς ἀπόστασιν περί τά 25 χλμ - «καί νά ἀναφέρητε τάς ὁδηγίας της περί τῶν περαιτέρω κινήσεών μας».

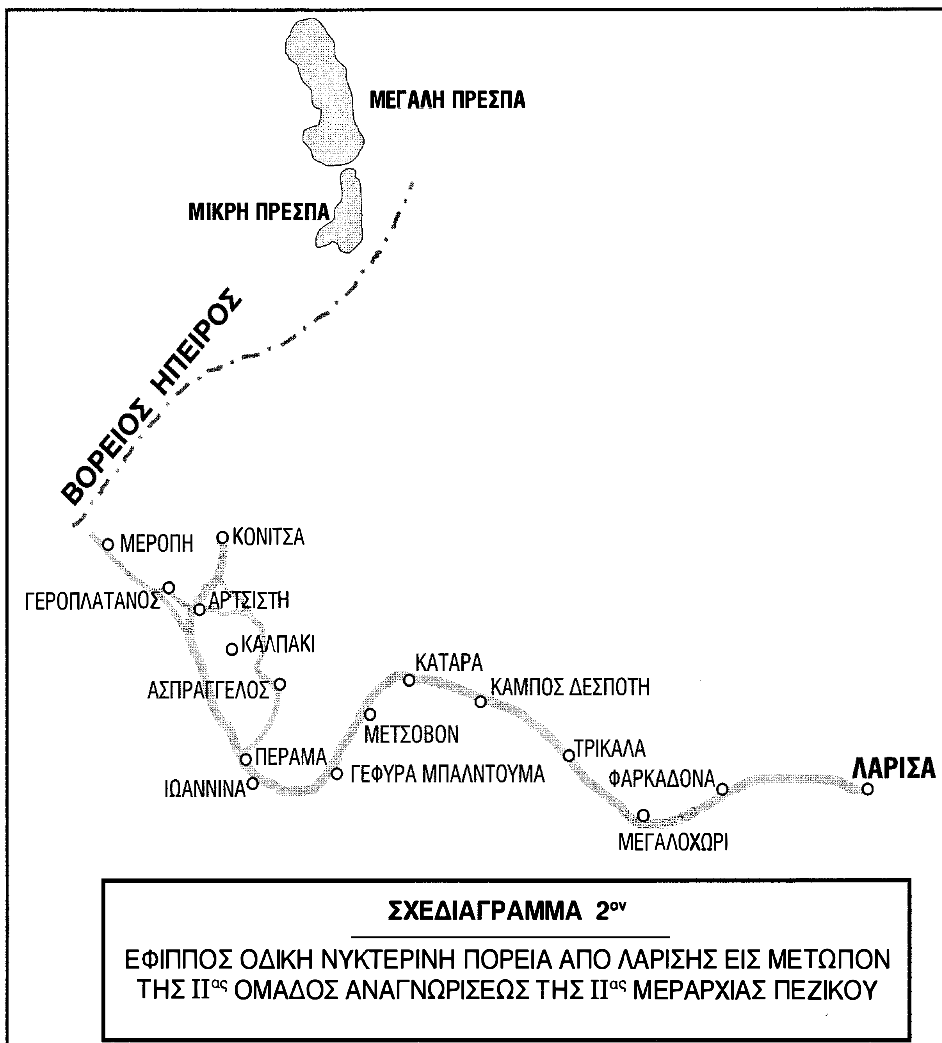
Ἀνεχώρησα ἡμέραν, μετά τοῦ πολεμικοῦ ἱπποκόμου μου Ἀρχοντουλάκη Πο-

λυβίου ἐκ Βιάννου Ἡρακλείου, ἀδελφοῦ τοῦ Ἐμμανουήλ, Ἀρχηγοῦ τῆς Ἀστυνομίας κατά τήν 21ην Ἀπριλίου 1967! - εἴχομεν δύο, ὁ εἷς διά τήν μάχην καί ὁ ἕτερος διά τήν μεταφοράν τῶν εἰδῶν ἐκστρατείας - καί ἔφθασα εἰς τήν ὡραίαν πολίχνην "Ἀσπράγγελος", ὀλίγην ὥραν μετά τό λυκόφως. Οἱ πρόγονοί μας θά ἔλεγον «περί λύχνων ἀφάς

Εἰσῆλθον εἰς τήν οἰκίαν διαμονῆς τοῦ ἐπιτελοῦς τῆς ΙΙας Μεραρχίας Πεζικοῦ, ὁδηγηθείς ὑπό συναντηθέντος περιπολάρχου Λοχίου.

Ἀνέφερον εἰς τόν Ταγματάρχην Πεζικοῦ Παυλῖνον, ἐπιτελῆ 3ου Γραφείου Ἐπιχειρήσεων τῆς Μεραρχίας μας, - δέν ἐνθυμοῦμαι τό ὄνομά του -. Οὗτος μέ ἐνημέρωσεν ἐπί τοῦ χάρτου καί μέ διέταξε νά μεταφέρω εἰς τόν Διοικητήν μου τήν ἐντολήν, ὅπως: ἡ Μονάς «κινηθῇ συντόνως καί ἀφιχθῇ εἰς περιοχήν "ΑΝΩ

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2ον

ΕΦΙΠΠΟΣ ΟΔΙΚΗ ΝΥΚΤΕΡΙΝΗ ΠΟΡΕΙΑ ΑΠΟ ΛΑΡΙΣΗΣ ΕΙΣ ΜΕΤΩΠΟΝ ΤΗΣ ΙΙας ΟΜΑΔΟΣ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΕΩΣ ΤΗΣ ΙΙας ΜΕΡΑΡΧΙΑΣ ΠΕΖΙΚΟΥ

ΣΟΥΔΕΝΑ" Β.Α. Κραμπάλας, τῆς ὀχυρᾶς τοποθεσίας Καλπακίου "Ἐλαίας" - ἐκεῖ ὅπου ἐθραύσθη ἡ ἀλαζονική ἐπίθεσις τῶν πανισχύρων τεθωρακισμένων Δυνάμεων τῆς Ἰταλίας -, ἔνθα θά λάβῃ τήν ἀποστολήν ἐνεργειῶν τῆς Μονάδος, παρά τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Συγκροτήματος τοῦ Μεραρχιακοῦ Πεζικοῦ Συντ/χου Ἀντωνάκη Κωνσταντίνου».

Ἀνέφερα εἰς τόν Διοικητήν μου σχετικῶς καί ἔλαβον τήν ἐντολήν νά προωθηθῶ ἀμέσως εἰς τήν ὥς ἄνω θέσιν, νά ἀνεύρω χῶρον ἀναμονῆς τῆς Μονάδος, κατάλληλον δι' ἀσφάλειαν - κάλυψιν ἀπό ἀέρος κλπ -, ἑκάστου κλιμακίου.

Ἀνεχώρησα ἐξ Ἀσπραγγέλου ἀμέσως. Ἦτο ἡ 14η Νοεμβρίου, ἡμέρα Πέμπτη, ἤ μᾶλλον μεταμεσονύκτιος ὥρα - ἀρχή τῆς 15ης, ἡμέρας Παρασκευῆς.

Εἰς Ἄνω Σουδενά

Ἔφθασα εἰς τήν θέσιν τῆς ἀποστολῆς μου - Ἄνω Σουδενά - μέ τό λυκαυγές τῆς Παρασκευῆς, 15ης Νοεμβρίου.

Ἐκεῖ, ἐρωτῶν τούς συναντωμένους μαχητάς τῆς Πρώτης Γραμμῆς - τό πλεῖστον ἀπετελεῖτο ἀπό Ἄνδρας τοῦ ἐνδόξου Πυροβολικοῦ μας - ὡδηγήθην εἰς τόν προκεχωρημένον Στ. Δ. τῆς ΙΙας Μεραρχίας μας· ὁ ἁρμόδιος ἐπιτελής Ἀξιωματικός μοῦ ὑπέδειξε τόν χῶρον προσωρινῆς σταθμεύσεως τῆς Μονάδος μου, ἡ ἄφιξις τῆς ὁποίας ἀνεμένετο πρό τοῦ μεσονυκτίου τῆς ἰδίας ἡμέρας: 15ης Νοεμβρίου 1940, ἡμέρας Παρασκευῆς, ἐδῶ εἰς τόν χῶρον μεταξύ Ἄνω καί Κάτω Σουδενῶν, ὁ ὁποῖος μοῦ ὑπεδείχθη ὑπό τοῦ Ἐπιτελοῦς Ἀξ/κοῦ τῆς Μεραρχίας. Ἐτακτοποίησα τό τμῆμά μου.

Ἐν συνεχείᾳ ἠρεύνησα, καθώρισα καί ἐπεσήμανα τούς κατά Ἴλην τῆς Μονάδος χώρους καί κατόπιν, μέχρι τῆς ἀφίξεως τῆς Μονάδος μου, ἐφιλοξενήθην ὑπό συναδέλφων τοῦ Πυροβολικοῦ, λίαν εὐγενῶς καί δαψιλῶς.

Μονάδες Πυροβολικοῦ - Βαρέως, Πεδινοῦ καί Ὀρειβατικοῦ εἰς ὁλόκληρον αὐτόν τόν χῶρον - κατεῖχον καταλλήλους θέσεις βολῆς καί ἔβαλλον συνεχῶς, καί ἐβάλλοντο ὑπό τοῦ ἀντιπάλου πυροβολικοῦ καί κατ' ἀραιά διαστήματα ὑπό τῆς ἐχθρικῆς Ἀεροπορίας.

Ἡ ὅλη αὐτή τοποθεσία εἶχε καταληφθῆ ὑπό τοῦ ἐχθροῦ τάς δύο πρώτας ἡμέρας τῆς εἰσβολῆς του.

Ἐδῶ διεξήχθησαν ἀλλεπάλληλοι σκληραί καί πολύνεκροι ἑκατέρωθεν μάχαι καί τελικῶς ἀνακατελήφθη ὑπό τῶν ἡμετέρων, χάρις εἰς τόν ἡρωϊσμόν τοῦ ἐνδόξου Πεζικοῦ μας καί τά εὔστοχα πυρά τοῦ ἐξ ἴσου ἐνδόξου Πυροβολικοῦ μας.

Ἐδῶ ἀνεχαιτίσθη διά παντός ὁ ἐχθρός κατά τάς ἀπό 28ης Ὀκτωβρίου μέχρι καί τῆς 12ης Νοεμβρίου ἐπιχειρήσεις. Ἤδη, καταρρακωμένος καί ἐξηυτελισμένος ὁ ἐχθρός, καταδιώκεται ἀπηνῶς!

Εἰς αὐτήν τήν εὔκολον - εὐκολωτέραν τῶν προηγηθεισῶν - φάσιν, λαμβάνει, ἐπί τέλους, μέρος καί ἡ Μονάς μας, ἡ ΙΙα Ὁμάς Ἀναγνωρίσεως, ἀπό σήμερον

- 16ην Νοεμβρίου, ἡμέραν Σάββατον, τοῦ ἔτους 1940.

Μέ τήν γλῶσσαν τῆς ἀληθείας καί τῆς ὀφειλομένης Χριστιανικῆς ταπεινοφροσύνης, σπεύδω νά ὁμολογήσω ὅτι ἡ Μονάς μου, καί ἰδιαιτέρως ἐγώ, δέν ἔχω τό δικαίωμα νά κατατάσσω τόν ἑαυτόν μου μεταξύ τῶν ἡρώων, τῶν μέχρι τῆς ἡμέρας αὐτῆς ἀντιμετωπισάντων τόν ἐχθρόν. Οὐδείς, ὅμως, ἔχει τό δικαίωμα νά μέ μεμφθῇ. Αὐτή ἦτο ἡ "τύχη" μου! Αὐτή ἦτο ἡ ἀποστολή μου μέχρι τῆς ἡμέρας ταύτης. Τήν ἐξετέλεσα εὐσυνειδήτως, εὐόρκως καί κατά γράμμα. Ὁ Θεός νά μέ βοηθήσῃ νά συνεχίσω ἐπιτυχῶς ὅ,τι διαταχθῶ, μέχρι τῆς τελικῆς Ν Ι Κ Η Σ· ἕως τότε, βλέπομεν, ἴσως κάτι θά κάμω καί ἐγώ! Τήν 16ην Νοεμβρίου, λίαν πρωΐ, "Σαββάτου διαγενομένου", ἀφίχθη ὁλόκληρος ἡ Μονάς. Ἀνέφερα εἰς τόν Διοικητήν τά καθ' ἕκαστα καί ἐν συνεχείᾳ ὡδήγησα τάς Ἴλας εἰς τούς χώρους τούς ὁποίους εἶχα προεπισημάνει.

Περί τήν μεσημβρίαν - ὥραν διανομῆς τοῦ προχείρου συσσιτίου ξηρᾶς τροφῆς, ἐδῶ δέν ἐπιτρέπονται μαγειρεῖα, προδίδοντα τάς θέσεις μας εἰς τόν ἐχθρόν, κυρίως τήν Ἀεροπορίαν του - ἐλήφθη τό πρῶτον Ταχυδρομεῖον! Ἐπραγματοποιήθη ἡ διανομή τῶν ἐπιστολῶν μετά τήν ὑπ' ἐμοῦ λογοκρισίαν. Τί νά ἔγραφον οἱ ἀποστολεῖς; «Παιδιά μας, ἥρωες, σᾶς εὐχόμεθα καλήν τύχην, νίκην, μέ τό καλό κοντά μας, σᾶς ζηλεύομεν...» κλπ, οἱ δέ τοῦ μετώπου... διηγοῦντο "ἡρωϊκά κατορθώματα" - πολλά καί τῆς φαντασίας των - αὐτά πού θά ἤθελον, ἀλλά δέν τούς εἶχε δοθῆ ἀκόμη ἡ εὐκαιρία νά ἐπιτελέσουν!

Χαρές, ἀνταλλαγές ληφθέντων ἀντικειμένων, τραγούδια, ἀνάπαυσις, πρόγραμμα προπαρασκευῆς διά ἀνάληψιν ἀποστολῆς.

Ὀλίγον πρό τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου, διετάχθην παρά τοῦ Διοικητοῦ νά μεταβῶ εἰς Ἀρτσίστην, νά παρουσιασθῶ εἰς τόν Ἀρχηγόν τοῦ Ἀποσπάσματος Πεζικοῦ τῆς Μεραρχίας, Συν/χην Πεζικοῦ Ἀντωνάκην Κωνσταντῖνον, καί νά τοῦ ἀναφέρω ἄφιξιν καί ἑτοιμότητα δράσεως.

Ἵππευσα ἐπί τοῦ φίλου ἵππου μου - Ἀρτανιάν -, ἠκολούθησεν ὁ ἱπποκόμος Ἀρχοντουλάκης Πολύβιος καί ἐξεκινήσαμεν πρός δυσμάς, εἶτα Ν.Δ. καί σιγά - σιγά πρός Νότον, κατήφορος πρός τάς Β.Α. ὄχθας τοῦ ποταμοῦ Βοϊδομάτη, ὅπου εὑρίσκεται τό χωρίον Ἀρτσίστη καί ὅπου ἔφθασα νύκτα τῆς 16ης Νοεμβρίου, ἡμέραν Σάββατον.

Εἰς Ἀρτσίστην

Ὡδηγήθην ὑπό περιπολάρχου, ἀπό τῆς εἰσόδου μου εἰς τό χωρίον, εἰς τήν οἰκίαν τοῦ προκεχωρημένου Στ. Δ. τῆς Μεραρχίας μας.

Εὗρον τόν Διοικητήν τοῦ Μεραρχιακοῦ Πεζικοῦ τῆς ΙΙας Μεραρχίας μας Ἀντωνάκην Κων/νον, ἐκ Χαλκίδος, καί τόν Ἐπιτελάρχην του, Ἀντισυν/χην Πεζικοῦ Ἀναγνωστόπουλον Διονύσιον, γνωστόν μου ἀπό τήν Σχολήν Εὐελπίδων, ὅπου ὡς καθηγητής μᾶς παρέδιδε μαθήματα φυσικῆς.

Ἀμφότεροι ἦσαν ἀπορροφημένοι ἐπί τινα λεπτά ἀπό τῆς εἰσόδου μου καί κατεδείκνυον διά βελῶν καί σημείων ἐπί τοῦ χάρτου, εἰς ἄγνωστόν μου

Ταγματάρχην, διοικητήν Τάγματος, τό σχέδιον ἐπιθετικῆς ἐνεργείας τοῦ Τάγματός του κατά τήν πρωΐαν τῆς ἐπομένης.

Παρηκολούθησα μέ ζωηρόν ἐνδιαφέρον τήν συζήτησιν καί διά πρώτην φοράν ἤκουσα τήν φράσιν, διά τῆς ὁποίας ὁ Συν/χης καθώριζεν εἰς τόν Διοικητήν τοῦ Τάγματος τήν μέθοδον ἐνεργείας του: «... θά κινηθῆτε ἐπί τῶν ἀτραπῶν αὐτῶν - κατεδεικνύοντο ἐπί τοῦ χάρτου - ἐν εἴδει ῥιπιδίου καί θά κυκλώσετε τάς ἐπί τῆς τοποθεσίας αὐτῆς - κατεδεικνύετο καί ὠνομάζετο, νομίζω, περιοχή τοῦ χωρίου "Βασιλικό" - ἐχθρόν καί θά τόν αἰχμαλωτίσετε...».

Κάποιαν στιγμήν ἐτελείωσαν καί κατευώδωσαν τόν Ταγματάρχην, ὁπότε μοῦ ἐδόθη ἡ εὐκαιρία νά παρουσιασθῶ καί ν' ἀναφέρω τόν σκοπόν τῆς ἐπισκέψεώς μου.

Μέ ἐδέχθησαν μέ εὐγένειαν καί μοῦ ἐπρότειναν νά παραμείνω τήν νύκτα κοντά τους, νά δειπνήσω μαζί τους καί νά ἀναπαυθῶ.

Ὁ Συν/χης μοῦ εἶπε: «Γνωρίζω τόν γενναῖον Διοικητήν σου ἀπό τήν Μικρασιατικήν ἐκστρατείαν. ... Ἡ Μονάς του ἀποτελεῖ εὐδιάκριτον στόχον διά τήν ἐχθρικήν Ἀεροπορίαν. Νά παραμείνῃ μακρυά ἀπό ἡμᾶς καί νά καλυφθῇ ἐπιμελῶς, νά παραμένῃ ἀκίνητη, κεκαλυμμένη καθ' ὅλην τήν ἡμέραν καί νά κινῆται τήν νύκτα, ὅταν καί ὅπου θά διατάσσεται. Ἐπί τοῦ παρόντος, δέν τήν χρειαζόμεθα. Ἴσως αὔριον ἤ μεθαύριον θά διαταχθῇ ἡ κίνησίς της ἐπί τοῦ ἑξῆς δρομολογίου. Μοῦ ὑπεδείχθη ἐπί τοῦ χάρτου: «Σουδενά - Βασιλικόν - Γεροπλάτανος - Κάτω Μερόπη - Ἄνω Μερόπη - Δρυγιάδες - Σκουργιάδες.

»Εἴσοδος εἰς τό ὑπό ἄδικον Ἀλβανικήν κατοχήν ἑλληνικώτατον χωρίον Στεγόπολις, εἰς τό ὁποῖον, καλῶς ἐχόντων τῶν πραγμάτων, θά φθάσῃ ἡ Μονάς σας περί τήν 25ην τρέχοντος μηνός. Τίθεσθε ὑπό τήν διοίκησιν τοῦ 39ου Σ.Π. Εἶναι ἀρκετά ταλαιπωρημένον λόγῳ τῶν σκληρῶν μαχῶν του κατά τοῦ ἐχθροῦ, εἰς τοποθεσίαν Κραμπάλας - Σουδενῶν.

» Νά ἐνημερώσῃς τόν Διοικητήν σου ὅτι θά πρέπει νά ἔχῃ ἕτοιμον τήν Μονάδα του ἀνά πᾶσαν στιγμήν ἀπό τῆς πρωΐας τῆς αὔριον - 18 Νοεμβρίου».

Δέν παρέμεινα τήν νύκτα αὐτήν εἰς τό κατάλυμα τοῦ προκεχωρημένου Στ.Δ., διότι ἔπρεπε νά ἐνημερώσω λεπτομερῶς τόν Διοικητήν μου καί διότι αὐτή ἦτο ἡ Διαταγή του.

Ἐπέστρεψα λοιπόν εἰς τήν Μονάδα μου, εὑρισκομένην εἰς περιοχήν Σουδενῶν· ἐπορευόμην ἔφιππος, καθ' ὅλην τήν νύκτα, ἀκολουθούμενος ὑπό τοῦ ἱπποκόμου μου Ἀρχοντουλάκη Πολυβίου. (Σημείωσις: Διά τούς ἀναζητοῦντας ἀφορμάς ἐκτοξεύσεως δυσμενῶν σχολίων, ἐπεξηγῶ τόν ὅρον καί τόν λόγον ὑπάρξεως τοῦ ἱπποκόμου κατά τάς ἐνδόξους ἐκείνας ἐποχάς τῶν ἐφίππων πολεμικῶν μαχῶν, κατά τάς ὁποίας τό Ἱππικόν ἐθεωρεῖτο - καί ἦτο - τό κατ' ἐξοχήν ἀποφασιστικόν ὅπλον, διαδραματίζον τόν ἀντίστοιχον ρόλον τοῦ ὅπλου τῶν Τεθωρακισμένων! Ἱπποκόμος ἦτο εἷς Ἱππεύς, καθῆκον ἔχων νά περιποιῆται τόν ἵππον τοῦ Ἀξιωματικοῦ του, πλέον τοῦ ἰδικοῦ του. Κατά δέ τήν μάχην - πεζομαχία βεβαίως - «τό Ἱππικόν ἐλίσσεται ἐφίππως καί μάχεται πεζῆ», ὁ ἱπποκόμος κατά

τήν φάσιν αὐτήν παραλαμβάνει τόν ἵππον τοῦ ἀφιππεύσαντος Ἀξιωματικοῦ, ἤ Ὑπαξιωματικοῦ - καί ὁ Ὑπαξιωματικός δικαιοῦται ἱπποκόμον - καί ὁδηγεῖ τοῦτον μετά τοῦ ἰδικοῦ του εἰς τόν καθοριζόμενον ὑπό τοῦ διατάξαντος τήν πεζομαχίαν Ἀξιωματικοῦ τόπον, ὅπου ὁδηγοῦνται καί οἱ ἄλλοι ἵπποι. Ποῖοι οἱ ἄλλοι ἵπποι; Οἱ δύο ἐξ ἑκάστης τριάδος, ρυταγωγούμενοι ὑπό τοῦ μεσαίου τῆς τριάδος. Αὐτοί οἱ μεσαῖοι ἀποκαλοῦνται ἱπποφύλακες καί πράγματι εἶναι φύλακες τοῦ ἰδικοῦ των ἵππου καί τῶν δύο ἄλλων τῆς τριάδος του.

Αὐτός ὁ ἱπποκόμος τοῦ Ἀξιωματικοῦ εἶναι ὁ κατά τόν πόλεμον συνοδεύων τόν Ἀξιωματικόν Ἱππεύς. Ὁ ἕτερος ἱπποκόμος, κατά τόν πόλεμον, εἶναι ὁ συνοδεύων τάς ἀναγκαίας διά τόν πόλεμον ἀποσκευάς τοῦ ἀξιωματικοῦ, ἤτοι κιβώτιον ἐκστρατείας, κλίνην ἐκστρατείας... Ἴσως κάπποιος ζηλόφθονος ἐρωτήσῃ: Καλά, οἱ Στρατιῶται δέν ἔχουν τοιαῦτα; Ὄχι. Δέν εἶναι δυνατόν νά ἔχουν. Μερίμνῃ τῶν Ἀξιωματικῶν, τακτοποιοῦνται οἱ Στρατιῶται ἀνά δύο ὑπό μίαν σκηνήν καί ὅσοι ἔχουν ὑπηρετήσει εἰς τόν Στρατόν ἔχουν γνῶσιν καί πεῖραν τοῦ ἀντικειμένου καί ἀσφαλῶς δέν ἀντιτίθενται).

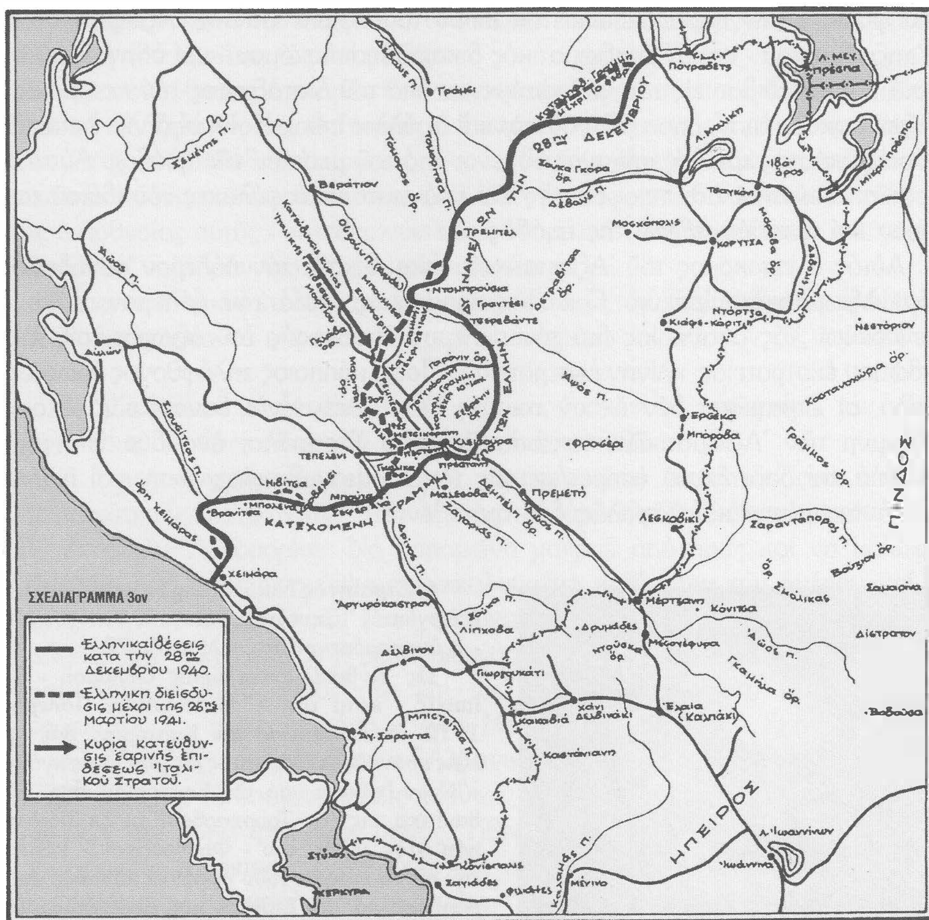
Ὁ Στρατηγός Νικολαΐδης Παναγιώτης τοῦ Γεωργίου ἐξ Ἐλευσῖνος, θεῖος τῆς συζύγου μου - ὁ ἀναφερόμενος ἐν σελίσι 69, 70.

Ὡς Ἀνθυπίλαρχος δ/τής Οὐλαμοῦ - 36 ἱππεῖς - κατά τόν Α΄ Βαλκανικόν Πόλεμον 1912, ἀπηλευθέρωσε τήν Καστοριάν διά τοῦ ἑξῆς εὐφυοῦς τεχνάσματος ὡς μοῦ τό ἀφηγήθη: «Ὅταν ἔφθασα πρό τῆς Καστοριᾶς εἶπα, ἀρβανίτικα, εἰς τόν Τουρκαρβανίτην Σκοπόν νά πάῃ στόν Δ/τήν του - Φρούραρχον - καί νά τοῦ πῇ νά ἑτοιμασθοῦν σαράντα χιλιάδες κουραμάνες γιά τόν Στρατόν πού προελαύνει καί νά ἔρθῃ νά ὑποδεχθῇ τόν Σωματάρχην μας καί να τοῦ παραδώσῃ τήν πόλιν. Ὁ Σκοπός ἔφυγεν ἀλλά δέν ἐπέστρεψεν, οὔτε ὁ Φρούραρχος ἦλθεν..! Ἀφιππεύσαμεν, ἀνεπαύθημεν καμμιάν ὥραν, ὁπότε ἐνεφανίσθη ὁ Δεσπότης, ὁ Δήμαρχος κλπ. ἐπίσημοι τῆς πόλεως καί ἀνέφεραν εἰς τόν Δ/τήν τοῦ Συν/τος, πού εἶχε φθάσει ἐν τῷ μεταξύ, ὅτι ὁ φρούραρχος τρομοκρατηθείς τά μάζεψεν, ἔφυγε μέ τόν Στρατόν του καί ἡ Πόλις εἶναι ἐλεύθερη»!

Κατά τήν Μικρασιατικήν Ἐκστρατείαν 1919... ἦτο Δ/τής τῆς Ταξ/χίας Ἱππικοῦ μέ Ἐπιτελάρχην του τόν τότε Ἐπίλαρχον Παπάγον Ἀλέξανδρον.

Ὁ πόλεμος τοῦ 1940 τόν ηὗρεν Ἀρχηγόν τοῦ Στρ/κοῦ Οἴκου τοῦ Βασιλέως Γεωργίου Β΄ μετά τοῦ ὁποίου ἔφυγεν εἰς Κρήτην καί ἐκεῖθεν εἰς Κάϊρον, ὅπου τοῦ ἀνετέθη τό Ὑπουργεῖον Ἀεροπορίας.

Ἀναφέρω τά ἀνωτέρω διά νά γίνῃ ἀντιληπτόν ὅτι, μέ τοιαύτην Ἱστορίαν δέν ἦτο δυνατόν νά μέ συνεβούλευεν ὅσα προανέφερον - βλ. σελ. 69, 70 -. Τό ἔπραξε κατόπιν σφοδρᾶς πιέσεως τοῦ ἀσθενοῦς ἀδελφοῦ του - πενθεροῦ μου - καί ἡ ἀπάντησίς μου τόν ἐνεθουσίασε..!

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3ον
(σημ.: τό 3ον τοῦτο σχεδ/μα ἐλήφθη ἐκ τοῦ βιβλίου «Η ΕΠΟΠΟΪΑ ΤΟΥ 1940...»).

Λογοκρισία 'Αλληλογραφίας
Παραδείγματα 'Αρετῆς

«Πολλά γάρ αὐτά μέν καθ' ἑαυτά λεγόμενα ἕτερα ἔδοξε, συγκριθέντα δέ ταῖς αἰτίαις ἀλλοιότερα ἐνομίσθη».
('Οβρίμου, 'Ανθ. Στοβ. Ms,97)

Ὑπενθυμίζω ὅτι εἰς τά καθήκοντά μου - Διοικητής Ἴλης Πολυβόλων, 'Αξιωματικός Σ.Δ. - περιλαμβάνεται καί τό καθῆκον τῆς λογοκρισίας τῆς εἰσερχομένης καί ἐξερχομένης ἀλληλογραφίας.

Οὐσιαστικῶς πρόκειται περί ἐλέγχου τῶν στοιχείων τῆς ἀλληλογραφίας, ὥστε νά διαγράφῃ - ὁ λογοκρίνων - ὅ,τι ἀποτελεῖ κίνδυνον δημιουργίας ἡττοπαθείας ἤ χρήσιμον διά τόν ἐχθρόν.

Πρός διασκέδασιν τῆς κοπώσεως τοῦ ἀναγνώστου, σπεύδω νά ἀφηγηθῶ - ἀκαίρως - ὀλίγα παραδείγματα ἐπιστολῶν, ἀναπαύων, ταυτοχρόνως, τάς λίαν ἐξαντλητικάς ταλαιπωρίας τῶν πνευματικῶν σας δυνάμεων:

Σᾶς βεβαιῶ ὅτι ἤμουν εὐτυχής διότι δέν ὑπῆρξε περίπτωσις νά σβήσω κάτι, ἀντιθέτως, ἐθαύμαζα τό ὑπέροχον πνεῦμα φιλοπατρίας καί ἀγωνιστικότητος, τό ὁποῖον ἀπεδείκνυον τά γραφόμενα· ἡ ἀνάγνωσις τῶν ἐκ τῶν οἰκείων καί φίλων ἐπιστολῶν τῶν 'Αξιωματικῶν καί ὁπλιτῶν τῆς Μονάδος - λογοκρισία - ἀκόμη καί τῶν συζύγων μας, μᾶς ἐνεδυνάμωνον. 'Εγράφοντο τόσον ἐνθουσιώδη λόγια, τά ὁποῖα ἔδιδον "φτερά" εἰς ὅλους μας καί μᾶς "ἐξεκούραζαν" καί ὄχι μόνον, ἀλλά καί ἐξήγειρον τά ὁράματά μας, δι' ἀποτελεσματικωτέραν προσφοράν. Θέλετε παραδείγματα ἀλληλογραφίας; 'Ιδού μερικά:

Σύζυγος Ἱππέως - Στρατιώτου τοῦ Ἱππικοῦ - τοῦ ἔγραφε, μεταξύ τῶν ἄλλων...: «... σέ ζηλεύω καί θά 'θελα νά βρίσκωμαι κοντά σου νά πολεμῶ κι ἐγώ, νά σκοτώνω, νά σκοτώνω, ὥσπου νά μή μείνῃ ρουθούνι ἀπ'αὐτούς τούς βαρβάρους, πού ἄδικα μᾶς ἐχώρισαν... 'Εσύ ὅμως, ἀγαπημένε μου, νά μή σκοτώνῃς αἰχμαλώτους γιατί 'ναι ἁμαρτία... στεῖλε μου ἕναν αἰχμάλωτο νά μοῦ κρατάει τό μωρό μας, τό Νικάκι μας, πού κλαίει καί φωνάζει μπαμπά!...»

'Ιδού μία ἄλλη ἐπίσης ἐπιστολή ἀδελφῆς πρός ἀδελφόν της, μαχόμενον..., ἀκριβῶς ὡς εἶχε: (Μοῦ τήν ἔδωσε συνάδελφος, τοῦ Πεζικοῦ, Πολεμικῆς Διαθεσιμότητος, πού τήν εἶχε λάβει τότε. - 'Αγαπητέ μου συνάδελφε, Νίκο Καμαρόπουλε, σ' εὐχαριστῶ θερμῶς -).

«'Εν Δράμᾳ τῇ 2.4.41

Φρουρέ τῆς 'Ελληνικῆς τιμῆς, καλημέρα.

Τήν στιγμή αὐτή πού μέ τήν δύσι τοῦ ἥλιου γεμίζει εὐωδιές τό ἀνοιξιάτικο αὐτό σούρουπο, ἡ σκέψις φτερουγίζει μακρυά κι' ἀγκαλιάζει τίς ἀγαπημένες μας ὑπάρξεις σας. Ἡ καρδιά, ἡ ψυχή μας, τό εἶναι μας πλημμυρίζει ἀπό σεβασμό στό ἀντίκρυσμά σας.

Φρουροί τῆς ἑλληνικῆς τιμῆς, πόσο ζηλευτοί εἶστε.

Πόσο ψηλά στεκόσαστε. Πόσο ὑπερήφανοι ἀτενίζετε τόν θάνατον. Ὁλόϊσοι, πελώριοι, βαδίζετε ἕτοιμοι σέ κάθε λεπτό νά γύρετε δαφνοστεφανωμένοι πάνω στόν ὑψηλό τῆς λευτεριᾶς βωμό. Ἀκούραστοι, ἀγωνίζεσθε ἕναν σκληρό καί τίμιο, ὑπέροχο ἀγῶνα, γιά τά πιό μεγάλα ἰδανικά. Τήν λευτεριά, τήν Πίστη, τήν Πατρίδα, τήν οἰκογένεια, τήν θρησκεία.

Μέσα στίς πελώριες ἀγκάλες τῆς Γλυκιᾶς μας Παναγιᾶς ἀγκαλιαστά σᾶς κρατεῖ ἡ Δόξα, κι ἡ Νίκη ἀκούραστη σᾶς ὁδηγεῖ στό δαφνοστρωμένο της μονοπάτι, γιά τόν ὑπέροχο στέφανο τῆς τελικῆς Ἑλληνικῆς Νίκης. Κι' ὁλόγυρά μας φτερουγίζοντας, ὅλο καί πιό σφικτά, μᾶς ἀγκαλιάζει ἡ Πίστις τῆς Νίκης μας. Ναί, δέν θ'ἀργήσῃ ἡ ἡμέρα πού δαφνοστεφανωμένοι θά γυρίσετε, κομίζοντας τό πιό ὑπέροχο μέσα στά δῶρα, δῶρο τό πιό ἐκλεκτό στίς Μάνες, στίς ἀδελφές σας, τήν ΝΙΚΗ.

Τελειώνοντας, σᾶς παρακαλῶ νά δεχθῆτε τίς πιό ὁλόψυχες εὐχές μου, γρήγορα νά ἀξιωθοῦμε ἀπ' τήν Παρθένο μας νά σᾶς ἀντικρύσωμε ΝΙΚΗΤΑΣ.

Ἡ ἀδελφή σας
Μαρίκα».

Καθ. Ἄν εὐκαιρῆτε, στείλετέ μου ἕνα γράμμα σας».

Ἰδού καί ἄλλη:

«... σήμερο εἴχαμε μιά μεγάλη ἐπιτυχία σέ μιά μάχη σῶμα μέ σῶμα... ἐγώ σέ μιά ἐπέλασι ἐσπάθισα κοντά δέκα βρωμομακαρονάδες... τούς κυνηγήσαμε καί τούς ρίξαμε στή θάλασσα!...»! Φυσικά, ἐβλέπαμεν αἰχμαλώτους, ἀλλά δέν τούς εἴχαμε συλλάβει ἡμεῖς!

Ἡμεῖς, μέχρι καί τήν 29ην Νοεμβρίου, δέν εἴχομεν συμπλακεῖ μέ τόν ἐχθρόν εἰς μάχην ἐκ τοῦ συστάδην. Ἐγώ, ὡς λογοκριτής, δέν ἔσβηνα οὔτε ἐσχολίαζα αὐτά τά "ὄνειρα" τῶν μαχομένων, ἀφοῦ δέν ἔβλαπταν τό ἠθικόν τῶν μετόπισθεν, οὔτε ἐπρόδιδον ἡττοπάθειαν τῶν μαχητῶν...

Ἐπιχειρήσεις Ἐπί Τέλους...

Τήν πρωΐαν τῆς 17ης Νοεμβρίου - Κυριακή - 1940, ἐπέστρεψα ἐκ τῆς Ἀρτσίστης εἰς Σουδενά, ληξάσης τῆς ἐκεῖ ἀποστολῆς μου.

Ἀνέφερον εἰς τόν Διοικητήν μου ὅ,τι ὤφειλον καί κατάκοπος κατεκλίθην δι' ἀνάπαυσιν - ἄν ἦτο δυνατόν!

Δέν παρῆλθον οὔτε δύο ὧραι! Μοῦ ἐφάνηκαν ὅμως ὑπεραρκεταί! Ὁ ἀσύρματος - Λόρενς, Γερμανικῆς προελεύσεως - ἐλάμβανε σῆμα ἐκ τῆς Μεραρχίας μας καί ὁ χειριστής του μοῦ τό προσεκόμισε. Τό ἀπεκρυπτογράφησα:... «κινηθῆτε ἀπό ἑσπέρας σήμερον... ὑπαχθῆτε ὑπό διοίκησιν 39ου Συντάγματος Πεζικοῦ· εἰς περιοχήν Βήσσανης. Ἀναφέρατε λῆψιν».

Ἀνέφερα εἰς τόν Διοικητήν μου, ὁ ὁποῖος διέταξε συγκέντρωσιν Ἀξ/κῶν, εἰς τούς ὁποίους καθώρισε τά κάτωθι:

Ἰδού τί ὄνειρα ἔβλεπεν ἡ Ἑλληνόψυχος Ἑλληνίς! μητέρα, ἀδελφή, σύζυγος, ἤ ἁπλῶς... "κουμπαρούλα", διά τούς Ἱππεῖς μας... καί διεδόθη φήμη ὅτι Οὐλαμός Ἴλης Στεφανάκη Ἀντ. ἐπέλασεν ἐναντίον ἰταλικοῦ Ἱππικοῦ εἰς τόν τομέα Κορυτσᾶς.

1) Συναγερμόν. 2) Ταχεῖαν προπαρασκευήν διά κίνησιν μέ τό Λυκόφως τῆς σήμερον. 3) Ἀκολουθητέον δρομολόγιον. 4) Σειράν κινήσεως φάλαγγος Ὑπομονάδων. 5) Ἀπαγόρευσιν χρήσεως πυρείων, ἑπομένως καί καπνίσματος κατά νύκτα. 6) Ἡ Μονάς μας ἔχει τήν τιμήν νά εἰσέρχεται εἰς τήν μάχην ἀπό τῆς ἕω - πρωΐας - τῆς αὔριον ὑπό τάς διαταγάς τοῦ θρυλικοῦ 39ου Συντάγματος Εὐζώνων. 7) Δρομολόγιον Σουδενά - Ἀρτσίστη - Βασιλικόν. 8) Σειρά τμημάτων τῆς φάλαγγος:

- 1η Ἴλη (Διοικητής ὁ Ἴλαρχος Ἠλιόπουλος Ἰωάννης).
- Ἐπιτελεῖον καί Οὐλαμός Διοικήσεως τῆς Μονάδος (Διοικητής ὁ Ὑπίλαρχος Παττακός Στυλιανός).
- 2α Ἴλη (Διοικητής ὁ Ἴλαρχος Πατεράκης Κων/νος).
- Ἴλη πολυβόλων + Ὁμάς Διαβιβάσεων (Διοικητής ὁ βοηθός τοῦ Ὑπιλάρχου Παττακοῦ Στυλιανοῦ Ἀνθυπίλαρχος Μητρόπουλος Νικόλαος).
- Οὐλαμός Ἐφοδιασμοῦ καί Μεταφορῶν Δ.Μ. (Διοικητής ὁ ἔφεδρος Ἀνθυπίλαρχος Μουσταΐρας Κωνσταντῖνος).
- Ἀποστάσεις μεταξύ σας 50 μ. (πενήντα μέτρα).
- Μέτρα ἀσφαλείας καί συνοχῆς, μερίμνῃ ἑκάστου Διοικητοῦ.
- Οὐδεμία κίνησις κατά τήν διάρκειαν τῆς ἡμέρας, ἀπαγορεύονται πυραί, φῶτα καί πᾶν μέσον, δυνάμενον νά γίνῃ ἀντιληπτόν ὑπό τοῦ ἐχθροῦ.
- Διοικητική Μέριμνα (Δ.Μ.): Ὡς μέχρι τοῦδε, φροντίδι Διοικητοῦ Δ.Μ., ἐν στενῇ συνεργασίᾳ μετά τῶν λοιπῶν Διοικητῶν, αἱ μεταξύ τῶν ὁποίων δοσοληψίαι θά ἐκτελοῦνται τάς πρώτας ἑσπερινάς ὥρας μετά δύσιν τοῦ ἡλίου.

Ἐτέθημεν εἰς κίνησιν - κατά τά ἀνωτέρω διαταχθέντα - τό ἑσπέρας, ὥραν δύσεως τοῦ ἡλίου τῆς 18.11.40 ἡμέρας Παρασκευῆς.

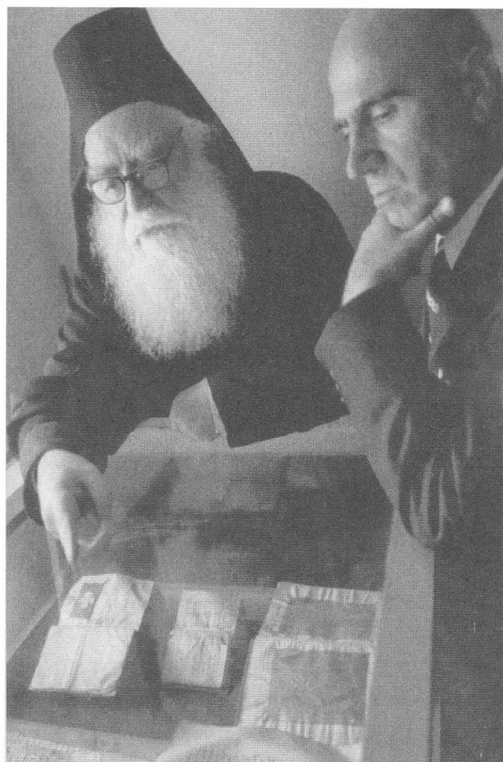
Πρῶται συγκινήσεις

Τό ὑπό τήν διοίκησίν μου - ὡς ἀνωτέρω ἀναφέρεται - τμῆμα, ἀφίχθη ὀλίγον πρό τοῦ λυκαυγοῦς τῆς ἑπομένης 18.11.40, ἡμέρας Δευτέρας, εἰς τάς ἀκραίας οἰκίας τοῦ χωρίου Βασιλικόν - γενέτειρα τοῦ Πατριάρχου Ἀθηναγόρου - πλησίον Βήσσανης. (Φωτογραφία του κατωτέρω).

Ἡ εἰκών, τήν ὁποίαν ἀντικρύσαμεν, ἦτο συγκινητικῶς ἀπαισία, ἀλλά καί χαρωπή. Διατί ἡ ἀντίθεσις;

- Ἀπαισία ἀπό ἀπόψεως... νεκρῶν ἐχθροῦ ἐγκαταλελειμμένων. ... «ὅ σύ μισεῖς ἑτέρῳ μή ποιήσῃς»[1].

- Καί χαρωπή, διότι τό ἐγκαταλειφθέν ὑπό τοῦ ἐχθροῦ πεδίον μάχης ἦτο κατάσπαρτον ἀπό πάσης φύσεως πολεμικόν ὑλικόν, ἤτοι: Αὐτοκίνητα, μοτοσυκλέται, ποδήλατα, κιβώτιον ἐκστρατείας Ἀξιωματικοῦ περιέχοντος πολυτελῆ εἴδη ὡς καί... προφυλακτικά! Ὁ καημένος, δέν ἤθελε νά ἀφήσῃ ἀπογόνους ἐξ Ἑλληνίδος!

Ὁ Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Ἀθηναγόρας, εἰς μίαν εὐλογημένην συνάντησίν μας, ἐμοῦ ὡς Ἀντιπροέδρου τῆς Ἐθνικῆς Ἐπαναστατικῆς Κυβερνήσεως. Εἰς Σ.Σ. Ὀρεστιάδος.

Ἦσαν τά ἀποτελέσματα τῶν μαχῶν, αἱ ὁποῖαι διεξήχθησαν ἐκεῖ κατά τάς μέχρι τῆς ἡμέρας ἐκείνης 17ης Νοεμβρίου, ἀπό τῆς εἰσβολῆς τῶν Ἰταλῶν εἰς τόν τομέα αὐτόν. Ἡ περιοχή εἶχε καταληφθῆ, καί κατόπιν ἰσχυρῶν ἀντεπιθέσεων τῶν ἡμετέρων Δυνάμεων τῆς θρυλικῆς VIIIης Μεραρχίας Κατσιμήτρου Χαραλάμπους - Ἰωαννίνων - οἱ Ἰταλοί ἀνετράπησαν. Ἐγκατέλειψαν ὅμως "Γῆν καιομένην!".

Πτώματα Ἰταλῶν, ἄταφα (!). Κτήνη φονευθέντα! Δίκυκλα - ποδήλατα ἄφθονα, ἐγκαταλελειμμένα ὑπό τῶν ἀτάκτως ὑποχωρησάντων Ἰταλῶν. Ὁπλισμός πάσης μορφῆς, πυρομαχικά, γυλιοί, τρόφιμα καί ρουχισμός εὑρίσκοντο εἰς μίαν πλήρη ἀποθήκην, ἰσόγειον μεγάλου ἐμβαδοῦ οἰκίας. Φαίνεται ὅτι, ἡ καταλαβοῦσα τήν περιοχήν Ἰταλική Μονάς, τήν προώριζεν ὡς προ-

1. Πρβλ. (Λουκ. ΣΤ΄ 31)

κεχωρημένον Σταθμόν Δ.Μ. Ἀλλά, «ἄλλαι μέν Ἰταλικαί βουλαί, ἄλλαι δέ αἱ τῶν Τσολιάδων κλωτσιαί!». Ἀήττητε Ἕλλην Στρατιῶτα, τό μεγαλεῖον σου! Ποῖα τά κατορθώματά σου, ὅταν ὁδηγῆσαι ὑπό ἡγεσίας ἀνταξίας τῆς ἀρετῆς σου!... ὅταν τό Ἔθνος εἶναι ἡνωμένον, ὁμόψυχον. Θαύματα ποιεῖς, ἔπη δημιουργεῖς ὅπως τό 1940 - 41!

Δυσκόλως συνεκρατεῖτο ὁ ἐνθουσιασμός τῶν ὁπλιτῶν μας ἀπό τήν ἐπιθυμίαν καί τήν προσπάθειαν νά περιεργασθοῦν ἤ καί νά κάμουν ποδηλασίαν, μέ κίνδυνον δημιουργίας στόχου διά τήν ἐχθρικήν ἀεροπορίαν... Εὐτυχῶς, ἡ αὐστηρά ἔγκαιρος ἐπέμβασις ὅλων τῶν Ἀξιωματικῶν, ἔσωσε τήν κατάστασιν. Πράγματι, δέν παρῆλθεν ὥρα καί ἡ ἐχθρική Ἀεροπορία ἐνεφανίσθη ἀπειλητική. Ἔρριψε τάς βόμβας της, ἐπολυβόλησε, μέ σοβαράς ἀπωλείας κυρίως εἰς κτήνη.

Πικρά ἐμπειρία δι' ὅλους μας· μεγάλους καί μικρούς. Μάθημα διδακτικόν, ἵνα ἀποφεύγηται τό πάθημα! Θέαμα, μακάβριον! Ἔγκλημα τῶν Ἰταλῶν!

Εἰς τήν περιοχήν Βασιλικοῦ - Βήσσανης παρεμείναμεν ἐπί δύο 24ωρα, δι' ἀναπλήρωσιν ἀπωλειῶν εἰς ἄνδρας καί ἵππους, προξενηθεισῶν ἐκ τῶν ἀεροπορικῶν ἐπιδρομῶν· πλήν τῆς 1ης Ἴλης, Ἡλιοπούλου καί τοῦ 1ου Οὐλαμοῦ Πολυβόλων τῆς ὑπ' ἐμέ πολυβολαρχίας, τμήματα τά ὁποῖα ἀπό τῆς ἑσπέρας τῆς ἰδίας ἡμέρας ἐτέθησαν ὑπό διοίκησιν τοῦ καταδιώκοντος, τόν ἡττηθέντα εἰς τήν περιοχήν αὐτήν ἐχθρόν, 39ου Συντάγματος Εὐζώνων, τό ὁποῖον καί ἠκολούθησαν, ὑποστηρίζοντα τάς ἐπιχειρήσεις του, περαιτέρω.

Ἡ ταπεινότης μου, ἐνήργει σχεδόν ἀνεξάρτητος, ὡς ἐκ τῶν καθηκόντων μου. Κυρίως ἀπησχολούμην μέ τόν συνεχῆ σύνδεσμον τῆς Διοικήσεως τῆς Μονάδος μου μετά τῶν Διοικήσεων τῶν προϊσταμένων της Μονάδων. Αὐτή ἦτο ἡ κυρία ἀποστολή μου. Δευτερευόντως, ἀλλ' οὐχί ἄνευ σοβαρῶν εὐθυνῶν, ὑπεχρεούμην νά διατηρῶ τήν ὑπ' ἐμέ πολυβολαρχίαν εἰς κατάστασιν ἑτοιμοπόλεμον καί νά τήν κατανέμω, ὅπου διατάσσωμαι.

Ἄς μοῦ ἐπιτραπῇ νά εἴπω ὅτι, τό "ἀριστεῖον ἀνδρείας" διά τοῦ ὁποίου ἐτιμήθην, ἀποτελεῖ τεκμήριον τῆς ἀποδόσεώς μου. Ζητῶ τήν συγγνώμην τοῦ ἀναγνώστου διά τήν αὐτοπροβολήν μου· ἀναγκάζομαι ὅμως νά τό πράττω, λόγῳ τῆς ἐπί 27 ἔτη γενομένης συνεχοῦς δυσφημήσεώς μου, ὑπό τῶν μεταπολιτευτικῶν "ἡρώων"! Ἡ βρώμικη λάσπη πρέπει νά ἐπιστραφῇ εἰς τά πρόσωπα αὐτῶν, οἱ ὁποῖοι ἀναιδῶς τήν ἐκτοξεύουν!

Ὅμως: «εὐλογεῖτε τούς διώκοντας ὑμᾶς· εὐλογεῖτε καί μή καταρᾶσθε»[1]. Αὐτό τό νόημα ἔχει ἡ ἀνωτέρω αἰτηθεῖσα συγχώρησίς μου ἐκ μέρους σας, καλοί μου φίλοι... «... ὑπέρ δέ ἐμαυτοῦ οὐ καυχήσομαι εἰ μή ἐν ταῖς ἀσθενείαις μου. Ἐάν γάρ θελήσω καυχήσασθαι, οὐκ ἔσομαι ἄφρων· ἀλήθειαν γάρ ἐρῶ· φείδομαι δέ μή τις εἰς ἐμέ λογίσηται ὑπέρ ὅ βλέπει με ἤ ἀκούει τι ἐξ ἐμοῦ...» =... διά τόν ἑαυτόν μου ὅμως δέν θά καυχηθῶ παρά (μόνον εἰς τάς θλίψεις καί τούς πειρασμούς μου, ὅπου δεικνύεται ἡ ἀσθένειά μου καί ἡ δύναμις τοῦ Θεοῦ...) μόνον διά τάς ἀσθενείας μου (θά καυχηθῶ καί ὄχι διά τάς ἐπιτυχίας καί τήν

1. (Ρωμ. ΙΒ΄14)

δρᾶσιν μου). Διότι, ἐάν θελήσω καί δι' αὐτά νά καυχηθῶ, δέν θά εἶμαι ἄφρων καί ἀνόητος, διότι θά εἴπω ἀλήθειαν κ.λ.π. (Β΄ Κορινθ. ΙΒ΄, 1 ἐπ., 5 ἐπ.).

Τά Πρῶτα Χιόνια - Γλέντι

'Από τῆς περιοχῆς Βασιλικοῦ - Βήσσανης, ἐκινήθημεν τό ἑσπέρας τῆς 19ης Νοεμβρίου 1940, ἡμέρας Τρίτης, ἐπί τοῦ προκαθωρισθέντος δρομολογίου καί μετά δεκάωρον πορείαν, ὑπό χιονοθύελλαν, ἐφθάσαμεν - περί τό λυκαυγές - εἰς περιοχήν Δρυμάδων - Σκουριάδων.

'Εκεῖ συνηντήθημεν μέ τήν 1ην ῎Ιλην 'Ηλιοπούλου, ἡ ὁποία εἶχε διαταχθῆ ὑπό τοῦ 39ου Σ.Π. νά παραμείνη ὡς ἐφεδρεία του - ἐδῶ.

Ἡ χιονοθύελλα ἦτο δυσάρεστη, ἀλλά, σχῆμα ὀξύμωρον, συνέβαλεν εὐεργετικῶς εἰς τήν ἀποτροπήν ἀεροπορικῶν προσβολῶν μας ὑπό τοῦ ἐχθροῦ. Δέν ὑπῆρχον τά "παντός καιροῦ"...

Ὑπό τάς δυσμενεῖς αὐτάς συνθήκας ψύχους, χιονοπτώσεως καί κοπώσεως, ἐστήθησαν αἱ σκηναί, ἐτακτοποιήθησαν ὅπως - ὅπως οἱ ἵπποι πρῶτον, αὐτοί οἱ προσφιλεῖς μας σύντροφοι, ἔπειτα οἱ ἀγαπητοί μας ἱππεῖς καί κατόπιν ἡμεῖς.

Ὑπό τήν κωνικήν σκηνήν ἐτακτοποιήσαμεν τάς κλίνας μας οἱ: Διοικητής τῆς 1ης ῎Ιλης ῎Ιλαρχος 'Ηλιόπουλος 'Ιωάννης, ἐγώ καί οἱ Οὐλαμαγοί, εἷς ἐκ τῆς 1ης ῎Ιλης καί εἷς ἐκ τῆς Πολυβολαρχίας μου, ὁ 'Ανθυπίλαρχος Μητρόπουλος Νικόλαος, ὁ πλέον εὐχάριστος τῆς παρέας.

'Ιδού καί πάλιν ὁ ἡρωϊκός αὐτός καί εὐχάριστος συνάδελφος, 'Ανθυπίλαρχος Μητρόπουλος Νικόλαος, μέ μεγάλην στολήν 'Ιππικοῦ.

Δέν ἐπρολάβαμεν, οἱ ἐντός τῆς σκηνῆς αὐτῆς, νά καθήσωμεν εἰς τάς κλίνας μας - ἐκστρατείας, φυσικά - καί ἡ σκηνή... ἔπεσεν ἐπάνω μας, παγωμένη, ἐκ τοῦ βάρους τῆς χιόνος καί τῆς βυθίσεως τῶν ὀρθοστατῶν της εἰς τό λασποποιηθέν ἐκ τῆς βροχῆς ἔδαφος.

'Εγελάσαμεν, ἐχρησιμοποιήθημεν οἱ δύο ἐσωτερικῶς ὡς ὀρθοστάται καί οἱ ἄλλοι δύο, μέ τήν βοήθειαν κληθέντων ὁπλιτῶν, ἐπανεστήσαμεν τήν σκηνήν, ἐμπήξαντες περισσοτέρους (καί στερεωτέρους) πασσάλους.

'Επηκολούθησε τό δεῖπνον, κατά τήν διάρκειαν τοῦ ὁποίου ὁ πάντοτε "κεφᾶτος" 'Ανθυπίλαρχος, Μητρόπουλος Νικόλαος, ἤγειρε πρόποσιν, μή ὑπάρχοντος ποτηρίου, μέ ὁλόκληρον τό "παγούρι" - φορητόν ὑδροδοχεῖον - προσποιούμενος ὅτι ἔπινε..., τό ἔδωσε μετά εἰς ἐμέ καί μέ τήν σειράν μας ὅλοι ἐγεύθημεν μίαν σταγόνα πετρελαίου, τό ὁποῖον ὁ 'Ανθυπίλαρχος εἶχε πρός χρῆσιν τῆς λάμπας θυέλλης!

Οὐδείς ἐπρόδωσε τό μυστικόν, μέχρις ὅτου

ὅλοι ὑπέστησαν τήν "νίλαν" τοῦ ...κακοποιοῦ, ὁ ὁποῖος ὑπέστη ἀνάλογον νίλαν, ἀλλά "τό διασκεδάσαμεν".

Ἦτο μία εὐχάριστος ἀνάπαυσις - ψυχαγωγία - ἐντός τῆς σκηνῆς, μετά ἀπό ταλαιπωρίας ἀρκετῶν 24ώρων, κατά τά ὁποῖα ἐκοιμώμεθα, ὅταν... ἐκοιμώμεθα, λίαν προχείρως. Εἶναι πολύ καλλίτερον τό καλόν μετά ἀπό τό χειρότερον. Ἐξ οὗ καί ἡ πάντοτε αἰσιόδοξος εὐχή: "μή χειρότερα!".

Μετά τήν "διασκέδασιν" τῆς νυκτός, τό φαιδρόν ἐγερτήριον! Πρόγραμμα περιποιήσεως Ἀνδρῶν καί κτηνῶν.

Ἠθικόν ὁπλιτῶν ἀκμαῖον, οὐδέ ἴχνος στενοχωρίας ἤ ἐκδηλώσεως κόπου.

Δυστυχῶς ἐλυπήθημεν πολύ, διότι ὀλίγοι ἵπποι εὑρέθησαν νεκροί ἐκ τοῦ ψύχους. Ὡς ἐνθυμεῖσθε, ἡ συγκρότησις τῆς Μονάδος μας εἰς ἵππους συνετελέσθη ἐξ ἐπιτάξεως· προφανῶς, λοιπόν, οἱ θανόντες ἵπποι ἐκ ψύχους διήνυον ἡλικίαν... γήρατος καί δέν ἄντεξαν εἰς τήν τόσον κοπιώδη ταλαιπωρίαν καί τό ψῦχος τούς

Ἰδού πῶς τόν ἐπαρουσίαζον, οἱ γελοιογράφοι τῆς ἐνδόξου ἐκείνης ἐποχῆς, τόν Ντοῦτσε τῆς Ἰταλίας, Μπενίτο Μουσολίνι καί τήν θυγατέρα του Ἔντα, σύζυγον τοῦ Ὑπουργοῦ του ἐπί τῶν ἐξωτερικῶν - γαμβροῦ του - κόμπτος Τσιάνο.

κατέβαλε. Δέν ἤρκει τοῦτο. Εἴχομεν καί ἀεροπορικήν προσβολήν, ἡ ὁποία μᾶς ἐπέφερε καί ἄλλας ἀπωλείας, αἱ ὁποῖαι ἀνῆλθον εἰς ὀκτώ ἵππους, τούς ὁποίους ἐθάψαμεν.

Ἡ ἀναπλήρωσις ἀπωλειῶν ἵππων εἶναι δυσχερεστέρα (πολεμικῶς καί οὐχί ἀνθρωπιστικῶς), τῆς τῶν ἀνδρῶν. Ὑποχρεώνει τάς Μονάδας τοῦ Ἱππικοῦ νά στεροῦνται τούς παραμένοντας χωρίς ἵππον ὁπλίτας ἐπ' ἀρκετόν χρόνον, μέχρις ὅτου ἀναπληρωθοῦν αἱ ἀπώλειαι.

Οἱ ἀεροπορικοί βομβαρδισμοί τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἔπληξαν τόν χῶρον μας, ἐκ λάθους τῶν Ἰταλῶν ἀεροπόρων...

Ἐξηκριβώθη ἐξ ἀποκρυπτογραφήσεως σημάτων των, ἀλλά καί ἐκ συνομιλιῶν των, αἱ ὁποῖαι συνελήφθησαν ὑπό τοῦ ἀσυρματιστοῦ τῆς Μονάδος μας, ὅτι ἐστόχευον γειτονικάς Μονάδας πυροβολικοῦ! Συνήθως ὅμως οἱ Ἰταλοί Ἀεροπόροι δέν ἐπετύγχανον τούς στόχους των. Γενικῶς ἀστοχοῦσαν, πρᾶγμα τό ὁποῖον, ἀντί νά δημιουργῇ φόβον εἰς ἡμᾶς, ἀντιθέτως μᾶς διεσκέδαζεν: «ἄν ἔχῃς τύχη

διάβαινε καί ριζικό περπάτει»!

Ἐνίοτε τούς ἐθεωρούσαμεν περισσότερον ἐπικινδύνους ἐκ τῆς ἀστοχίας των, παρά ἐκ τῆς εὐστοχίας των, ὡς συνέβη κατά τήν ἀνωτέρω ἀφηγηθεῖσαν περίπτωσιν!

Ὁπωσδήποτε, τό ἠθικόν μας δέν ἐκάμφθη ποτέ, ἀντιθέτως, καθ' ἡμέραν ηὐξάνετο. Ἐξοικειούμεθα σιγά - σιγά καί "τό διασκεδάζαμεν", ἀντί νά ἀπογοητευώμεθα. Εὐτυχῶς εἴχομεν - πλήν τοῦ Θεοῦ - σύμμαχόν μας εὐεργετικόν τόν καιρόν, ὁ ὁποῖος ἀπηγόρευε τήν συχνήν ἀεροπορικήν ἐπέμβασιν. Τόν κακόν - του - τόν καιρόν ἠτιᾶτο ὁ ψευδοκαῖσαρ Ντοῦτσε, ὁ Μουσολίνι, διά τήν πανωλεθρίαν τοῦ Στρατοῦ του! Καί ἐπέφταμεν εἰς τήν κλίνην μας - ἐκστρατείας - ἕκαστος, "μέ σεντόνι τό... χιόνι!".

Συνεχεῖς Μετακινήσεις

«... καί ἐξελθόντες ἐπορεύθημεν εἰς ἕτερον τόπον»
(Πράξ. ΙΒ΄ 17)

Μετεκινήθημεν τήν ἑσπέραν καί τήν ἑπομένην, καί τήν μεθεπομένην καί τήν μεταμεθεπομένην.

Θά ἦτο κουραστικόν, ἴσως καί ἀνιαρόν, ἐάν ἐπαναλαμβάνοντο αἱ λεπτομέρειαι ἑκάστης ἑσπέρας.

Ἐφαρμόζοντες καθ' ἑκάστην ἑσπέραν τό ὑπό τῆς προϊσταμένης μας Μονάδος πρόγραμμα καί δρομολόγιον, διέβημεν τά Ἑλληνοαλβανικά σύνορα, αὐτά τά ὁποῖα μᾶς ἐπέβαλον αἱ ἄδικοι ἰσχυραί Δυνάμεις, διά τά ἴδια αὐτῶν συμφέροντα· ἐφήρμοσαν τόν νόμον τοῦ ἰσχυροτέρου «τό τοῦ κρείσσονος συμφέρον» ἤτοι τό δίκαιον τῆς «ζούγκλας». Τό "beati possidentes" = μακάριοι οἱ κατέχοντες!

Ὁ ἐχθρός, ἀνατραπείς κατόπιν τῆς ἡρωϊκῆς ἀντεπιθέσεως τῶν ἡμετέρων Δυνάμεων, κατεδιώκετο ἀπηνῶς.

Αἱ Ἔνοπλοι Δυνάμεις μας - Ε.Δ. - ἀπηλευθέρωσαν ἅπαντα τά ἐδάφη τά ὁποῖα εἶχον καταλάβει αἱ Ἰταλικαί κατά τήν πρώτην αἰφνιδιαστικήν - χρονικῶς - φάσιν τῆς ἐπιθέσεώς των, ἀνατρέψασαι τάς ἐλαφράς δυνάμεις τῆς προκαλύψεως.

Μέ κύριον ὅπλον τό "ἀ έ ε ε ρ α α α", αἱ Ε.Δ. μας, εἰσῆλθον εἰς τήν Βόρειον Ἤπειρόν μας, ἀπελευθερώνουσαι βῆμα πρός βῆμα τάς ἑλληνικωτάτας πόλεις Της.

Λόγῳ τῆς φύσεως τοῦ ἐδάφους, τῶν δυσμενῶν καιρικῶν συνθηκῶν καί κυρίως τῆς συντριπτικῆς ὑπεροχῆς του ὁ ἐχθρός, εἰς Τεθωρακισμένα καί Ἀεροπορίαν, εἶχεν ἐπιτύχει νά εἰσχωρήσῃ εἰς ἀρκετόν βάθος ἐντός τοῦ ἑλληνικοῦ ἐδάφους, κυρίως εἰς τόν παραλιακόν τομέα, ὅπου τό ἀνίσχυρον Συγκρότημα τοῦ Ὑποστρ/γου ἐξ Ἱππικοῦ Λιούμπα Νικολάου ὑπεχώρησε νοτιώτερον τοῦ χωρίου τῆς Παραμυθιᾶς, Μαργαρίτι.

Τόν κύριον ρόλον τῆς ἀντιμετωπίσεως τῶν ἐχθρικῶν δυνάμεων διεδραμάτισε τό γενναῖον Πεζικόν μας, ὁ ἀσύγκριτος εἰς ἀρετήν καί τόλμην τσολιᾶς μας, ὁ ὑποστηριζόμενος ἀπό τά πυρά τοῦ πυροβολικοῦ μας, φημισμένου διά τήν καταπληκτικήν εὐστοχίαν του καί τήν ἱκανότητά του νά ὑπερνικᾶ τάς δυσκολίας τοῦ δυσβάτου τῶν ἐδαφῶν τοῦ πεδίου τῆς μάχης!

Ἡμεῖς, οἱ ἄτυχοι - τυχεροί - τοῦ Ἱππικοῦ, δέν εἴχομεν τήν εὐτυχίαν τῶν Ὅπλων ἐκείνων, κατά τήν φάσιν αὐτήν τήν ἐπικήν, νά συμβάλωμεν εἰς τά θρυλικά ἐπιτεύγματα τῶν ἡμερῶν ἐκείνων, δι' ἀμέσου ἐπαφῆς μας μετά τοῦ ἐχθροῦ.

Ἀναφέρομαι εἰς τήν Μονάδα, εἰς τήν ὁποίαν ἀνῆκον καί τῆς ὁποίας τήν δρᾶσιν περιγράφω. Φαντάζομαι ὅτι, τήν αὐτήν τύχην εἶχον καί ὅλαι αἱ μέ ἀρίθμησιν Λατινικοῦ καί ἑλληνικοῦ Ἀλφαβήτου Ὁμάδες Ἀναγνωρίσεως, δηλαδή, αἱ ὑπαγόμεναι ὑπό τάς Μεραρχίας καί τά Σώματα Στρατοῦ Ὁμάδες Ἀναγνωρίσεως.

Ὀφείλω, ὅμως, νά κάμω μνείαν τῆς ὑπερόχου δράσεως τῆς Μεραρχίας Ἱππικοῦ εἰς τόν τομέα τῆς Πίνδου καί συγκεκριμένως τόν δυσκολώτερον καί τόν πλέον ἐπικίνδυνον τομέα. Τῆς περιοχῆς Μετσόβου - Γρεβενῶν. Δηλαδή, αὐτῆς τῆς περιοχῆς, τῆς ὁποίας τήν κατάληψιν ἐσκόπευεν ἡ ἡγεσία τῶν Ε.Δ. τῆς Ἰταλίας, διά νά ἀποκλείσῃ τόν ἐφοδιασμόν καί τήν ἐν γένει συνοχήν τῶν ἑλληνικῶν Δυνάμεων τῆς Θεσσαλίας μετά τῶν Δυνάμεων τῆς Ἠπείρου.

Παραθέτω κατωτέρω - λίαν περιληπτικῶς - τήν ἐπέμβασιν τῆς Μεραρχίας Ἱππικοῦ, συνεργασθείσης μετά τῶν ἐπί τόπου σκληρῶς δοκιμαζομένων προφυλακῶν τῆς Ιης Μεραρχίας Πεζικοῦ τοῦ Ὑποστρατήγου Βραχνοῦ Βασιλείου.

Φυσικά, τά ἀναφερόμενα - παρ' ἐμοῦ - ἐλήφθησαν ἐξ ἄλλων πηγῶν, μεταγενεστέρως καί κυρίως ἐκ τῆς Διευθύνσεως Ἱστορίας τοῦ Γ.Ε.Σ.

Ἡ Ἀποφασιστική Ἐπέμβασις τῆς Μεραρχίας Ἱππικοῦ

«Εὐλογέειν ἐπί καλοῖς ἔργμασι καλόν·
τό γάρ ἐπί φλαύροισι κίβδηλον καί ἀπατεῶνος ἔργον».
(Δημοκρίτου, Ἀνθ. Στοβ. ΙΔ, 8).
Μτφρ.: Τό νά ἐπαινῶμεν διά τήν ἐκτέλεσιν τῶν καλῶν ἔργων εἶναι
καλόν· ἀντιθέτως ὁ ἔπαινος διά τά φαῦλα ἔργα
εἶναι ψεύτικος καί ἔργον ἀπατεῶνος.

Τόν θανάσιμον αὐτόν κίνδυνον, τῆς καταλήψεως τῆς στρατηγικῆς σπουδαιότητος περιοχῆς τοῦ Μετσόβου ὑπό τῶν Ἰταλῶν, ἀπεσόβησεν ἡ ἔγκαιρος καί τολμηρά ἐπέμβασις τῆς Μεραρχίας Ἱππικοῦ - Μ.Ι. - ὑπό τόν γενναῖον Ὑποστράτηγον Στανωτᾶν Γεώργιον, ἐν ἀγαστῇ συνεργασίᾳ μετά τῆς ἡρωϊκῆς 1ης Μεραρχίας Πεζικοῦ, ὑπό τήν Διοίκησιν τοῦ ἐνδόξου Ὑποστρατήγου Βραχνοῦ Βασιλείου.

Συγκεκριμένως, τό 1ον Σύνταγμα Ἱππικοῦ Λαρίσης, ὑπό τόν Συνταγματάρχην Δημάρατον Σωκράτην, κινηθέν διά Γρεβενῶν, ἔφθασεν εἰς τήν περιοχήν Σαμαρίνας - Διστράτου - Βωβούσης, Β.Α. Μετσόβου, καί συνεργασθέν μέ δυνάμεις Ἀποσπάσματος Ἀντισυνταγματάρχου Κ. Δαβάκη, λοχαγοῦ Παπᾶ κλπ., ἔσωσαν τήν κατάστασιν, συντρίψαντες τάς ἐχθρικάς δυνάμεις τῆς Μεραρχίας Ἀλπινιστῶν "ΤΖΟΥΛΙΑ" διοικουμένης ὑπό τοῦ Ὑποστρατήγου Τζιρότι.

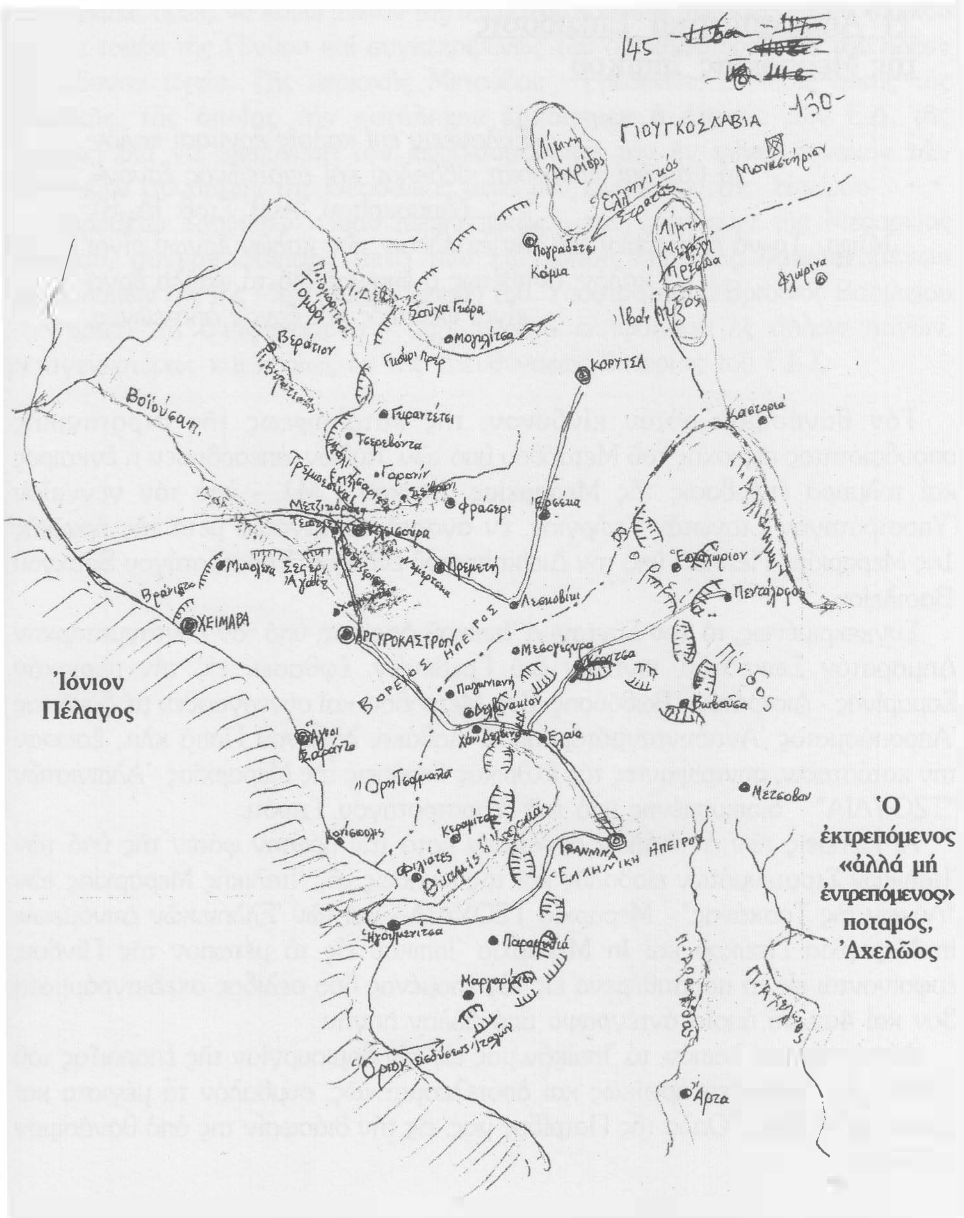
Αἱ κινήσεις τῶν ἀντιπάλων δυνάμεων κατά τήν πρώτην φάσιν τῆς ὑπό τῶν Ἰταλικῶν Στρατευμάτων εἰσβολῆς καί τάς κινήσεις τῆς Ἰταλικῆς Μεραρχίας τῶν "Λύκων τῆς Τοσκάνης" - Μεραρχία ΤΖΟΥΛΙΑ - καί τῶν Ἑλληνικῶν Δυνάμεων: 1η Μεραρχία Πεζικοῦ καί 1η Μεραρχία Ἱππικοῦ εἰς τό μέτωπον τῆς Πίνδου, ἐμφαίνονται εἰς τά παρατιθέμενα εἰς τάς ἑπομένας δύο σελίδας σχεδιαγράμματα 3ον καί 4ον, τά ὁποῖα ἀντέγραψα ἀπό ἄλλην πηγήν.

Δέν ὑστέρησε, λοιπόν, τό Ἱππικόν μας εἰς τήν δημιουργίαν τῆς ἐποποιΐας τοῦ 1940 - 41. Ἔδρασεν ἡρωϊκῶς καί ἀποτελεσματικῶς, συμβαλόν τά μέγιστα καί ἐξίσου μέ τά ἄλλα Ὅπλα τῆς Πατρίδος μας, εἰς τήν διάσωσίν της ἀπό θανάσιμον κίνδυνον.

Οἱ Ἥρωες Μνημονεύονται

Δόξα καί τιμή λοιπόν εἰς ὅλα τά Ὅπλα τοῦ Ἔθνους μας, τά κατά Γῆν, Θάλασσαν καί Ἀέρα, τά ὁποῖα, δικαίως μνημονευόμενα ὑπό τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου μας, κατά τάς διηνεκεῖς δεήσεις των ἐν ταῖς ἱεραῖς ἀκολουθίαις των, καί ἐνδυναμοῦνται!

Ἄς μοῦ ἐπιτραπῇ, ἤδη, νά ἀναφωνήσω μαζί σας, φίλοι ἀναγνῶσται, τό "Αἰωνία ἡ μνήμη αὐτῶν, τῶν ὑπέρ Πίστεως καί Πατρίδος ἡρωϊκῶς ἀγωνισαμένων καί

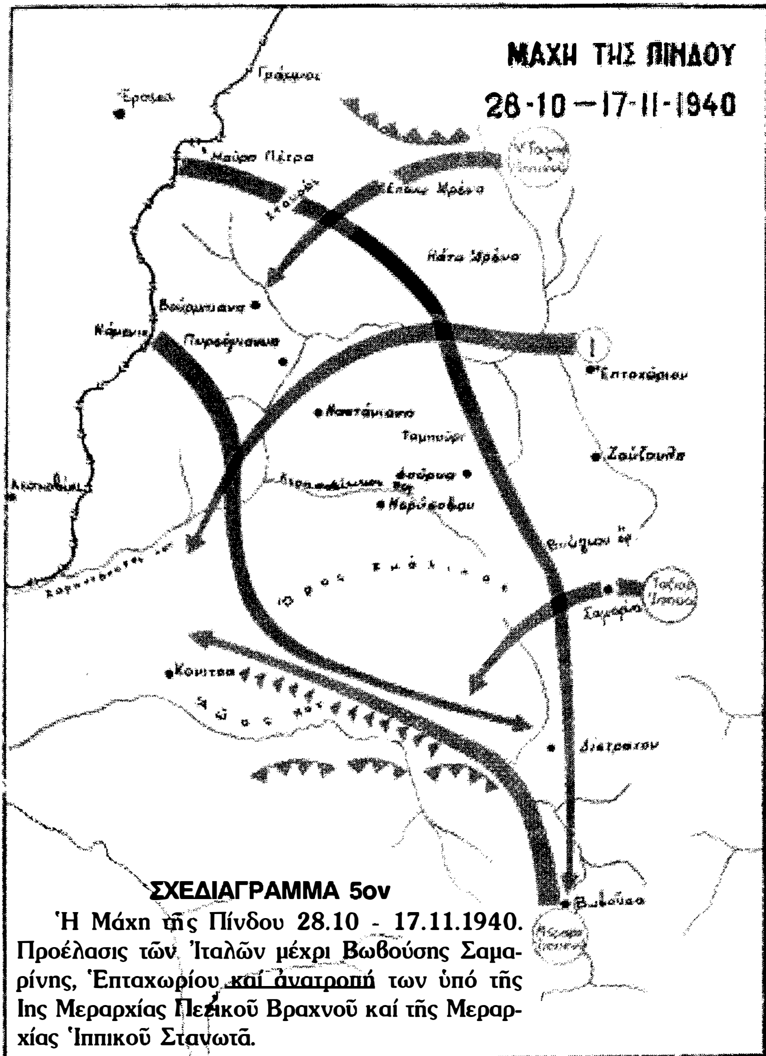
ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4ον
ΘΕΑΤΡΟΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΕΛΛΗΝΟΪΤΑΛΙΚΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ
1940 - 41

θυσιασθέντων ἀδελφῶν μας. Ὁ Θεός νά ἀναπαύῃ τάς ἡρωϊκάς καί ἐναρέτους ψυχάς των ἐν Παραδείσῳ."

Πολεμικόν Μεγαλεῖον

Ἐξηλεύαμεν, λοιπόν, ἡμεῖς οἱ τῆς ΙΙας ὁμάδος Ἀναγνωρίσεως - τοῦ Ἱππικοῦ - τούς γενναίους ἥρωας συμμαχητάς μας τοῦ Πεζικοῦ, τοῦ Πυροβολικοῦ καί τῶν ἐν Ὅπλοις συναδέλφων μας τῆς Ιης Μεραρχίας Ἱππικοῦ! Ἱκετεύαμεν τούς Ἀνωτέρους μας νά μᾶς προωθήσουν (!), ἀπό ποῦ; Ἀπό τήν προκεχωρημένην Γραμμήν τοῦ Μετώπου, εἰς τήν... ὑπερκέρασίν της;

Ζηλόφθονος πατριωτικός, νεανικός ἐνθουσιασμός..., συγκινητικός, ἄξιος

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5ον

Ἡ Μάχη τῆς Πίνδου 28.10 - 17.11.1940. Προέλασις τῶν Ἰταλῶν μέχρι Βωβούσης Σαμαρίνης, Ἑπταχωρίου καί ἀνατροπή των ὑπό τῆς Ιης Μεραρχίας Πεζικοῦ Βραχνοῦ καί τῆς Μεραρχίας Ἱππικοῦ Σταυωτᾶ.

μιμήσεως, ἀπό σᾶς τούς νεωτέρους μας, "παιδιά, τῆς Ἑλλάδος μας, παιδιά"!

Ἡ ἀπάντησις τῶν Ἀνωτέρων μας ἦτο: «Εἴμεθα ὅλοι μας ἐν ἐπαφῇ μέ τόν ἐχθρόν. Βαλλόμεθα ἀπό τούς Ὅλμους του, ἀπό τό Πυροβολικόν του, ἀπό τήν Ἀεροπορίαν του, ἀκόμη καί ἀπό τά πολυβόλα του, τί περισσότερον θέλετε;» Ἠθέλαμεν κάτι περισσότερον!... τήν σῶμα πρός σῶμα πάλην μετά τοῦ ἀδίκως κατά τῆς Πατρίδος μας ἐπιτεθέντος ἐχθροῦ! Νά τόν τιμωρήσωμεν, νά τόν ἐκδικηθῶμεν· κατά τόν Μωσαϊκόν νόμον δηλαδή: «Ὀφθαλμόν ἀντί ὀφθαλμοῦ, ὀδόντα ἀντί ὀδόντος»[1]; Ὄχι! Πατριωτικόν χρέος ὠφείλαμεν καί αὐτό ἐξετελούσαμεν! Δέν εἴμεθα πολεμοχαρεῖς ἤ πολεμοκάπηλοι! Ὑπέρ τῆς ἐλευθερίας τῆς πατρίδος μας ἠγωνιζόμεθα, τήν εἰρήνην ἐπιδιώκοντες καί ποθοῦντες, μέ ἀγάπην Χριστιανικήν διά τά ἐπί γῆς πλάσματα τοῦ Θεοῦ Τοῦ Ζῶντος, τοῦ εὐλογητοῦ εἰς πάντας τούς αἰῶνας, ἀλλά καί μέ πλήρη ἐπίγνωσιν, ὅτι ὑπέρτατον χρέος μας ἦτο νά ἀγωνισθῶμεν, μέχρι τῆς τελευταίας ῥανίδος τοῦ αἵματός μας, ὑπέρ βωμῶν καί ἑστιῶν! Καί, δόξα τῷ Θεῷ, τό ἐπράξαμεν! Ὅμως, ἡμεῖς ἐπιμέναμεν· ἐζητούσαμεν φορτικῶς τήν ἄμεσον, μετά τοῦ ἐχθροῦ, ἐπαφήν! Μάχην ἐκ τοῦ συστάδην. «Τί θέλετε, λοιπόν; - μᾶς ἐπανελάμβανον οἱ Ἀνώτεροί μας - Νά ἀγκαλιασθῆτε μετά τοῦ ἐχθροῦ; Τό Ἱππικόν, κατ' αὐτήν τήν φάσιν τοῦ ἀγῶνος, αὐτήν τήν ἀποστολήν ἐκτελεῖ: Ἀκολουθεῖ ἀπό κοντά, ἕτοιμον ἀνά πᾶσαν στιγμήν νά πεζομαχήσῃ, δίδον χεῖρα βοηθείας εἰς τό Πεζικόν, ὅταν τοῦ ζητηθῇ». Καί μᾶς ἐζητήθη αὐτό εἰς τήν περιοχήν Βασιλικοῦ - Βήσσανης καί εἴμεθα ἕτοιμοι ἀνά πᾶσαν στιγμήν...Εἴμεθα ἡ ἑτοιμοκίνητος - ἐγγύτατα - ἐφεδρεία.

Ἔτσι ἐφυλάσσαμεν τήν ὄρεξίν μας, ἕως ὅτου ἔφθασεν ἡ - ποθητή - ὥρα μας, διά νά ἱκανοποιηθῇ ὁ ἐνθουσιασμός μας...!

Ἐξοικείωσις Εἰς Τάς Πολεμικάς Συνθήκας

«Ἀνάγκα δ' οὐδέ Θεοί μάχονται».
(Πιττακοῦ, Διογ. Λαερτ. Βίοι Φιλ. Ι, 77)

Κατά τήν διάρκειαν τῶν μέχρι τοῦδε ἀναφερθέντων πολεμικῶν περιστατικῶν, ὁ μόνος Ἀξιωματικός τῆς Μονάδος μας, ὁ ὁποῖος εἶχε πολεμικήν ἐμπειρίαν, πλήν τῶν ἀεροπορικῶν, ἦτο ὁ Διοικητής μας. Εἶχεν ἤδη πολεμήσει κατά τήν δεκαετίαν1912 - 1922 εἰς τούς Βαλκανικούς Πολέμους 1912 - 1913, εἰς τήν Οὐκρανίαν τό 1918 καί εἰς τήν Μικράν Ἀσίαν κατά τά ἔτη 1919 - 1922.

Ὅλοι ἡμεῖς οἱ ἄλλοι εἴμεθα "ἄ κ α π ν ο ι" (καπνισταί ὅμως)· ἄν καί ἄπειροι, εὐκόλως προσηρμόσθημεν καί «πολλῷ κάρρονες...» ἐκείνων ἀπεδείχθημεν τοὐλάχιστον, ὡς πρός τό ἀποτέλεσμα.: Ἐκεῖνοι, ἀπό τήν Μελούναν, προαύλιον τῆς Λαρίσης, ἔκρουσαν τάς θύρας τῆς Ἀγκύρας καί τῆς Βασιλίδος! Ἔδρεψαν δάφνας, αἱ ὁποῖαι, ἐάν δέν τάς ἠμαύρωνεν ἡ ἄτακτος φυγή τῆς Στρατιᾶς Μικρᾶς

1. (Ἔξοδος ΚΑ΄ 24).

Ἀσίας, θά ἀνεδείκνυον τήν ἐποποιΐαν των τρισενδοξοτέραν τῆς ἰδικῆς μας.

Ἡμεῖς, προσαρμοσθέντες ταχέως ἐξ ἀνάγκης «ἀνάγκᾳ καί θεοί πείθονται» ἀντιμετωπίσαμεν, ἐν συνεχείᾳ μέχρι τελικῆς νίκης, ψυχραίμως καί ἐπιτυχῶς τάς καθ' ἡμέραν συναντωμένας τοιαύτας καταστάσεις. Ἴσως μᾶς λεχθῆ ὅτι ἐνυπάρχει ποιά τις ἀντίφασις καί κενόν εἰς τήν σύγκρισιν, διότι καί εἰς τήν Ἀλβανίαν ἡ Νίκη δέν ὡλοκληρώθη, ἐφ' ὅσον ὑπῆρξεν ἡ ὀπισθοχώρησις. Ἡ ἀπάντησις πρέπει νά εἶναι: Ἡ Νίκη ὡλοκληρώθη, ἀσχέτως ἄν ὑπεχρεώθημεν ὑπό ἄλλης δυνάμεως, τῆς Γερμανίας δηλαδή, νά συνθηκολογήσωμεν προσωρινῶς. Τελικῶς, ὅμως , «Νενικήκαμεν», ἐνῶ ἡ Στρατιά Μικρᾶς Ἀσίας... ἡττήθη καί ὄχι μόνον!... δυστυχῶς.

Ἐπανέρχομαι εἰς τά τῶν προηγουμένων σελίδων περιστατικά, διά νά ἐπισημάνω τά ἀποτελέσματα τοῦ πανικοῦ, τόν ὁποῖον ὑπέστησαν οἱ Ἰταλοί, αἰφνιδιασθέντες ἀπό τήν ἡρωϊκήν, μή ἀναμενομένην, ἀντίστασιν καί ἄμεσον ἀντεπίθεσιν τῶν Ἑλλήνων, τῆς VIIIης Μεραρχίας Ἰωαννίνων, ἐν προκειμένῳ, καί τῶν προαναφερθεισῶν Δυνάμεων τῆς περιοχῆς Πίνδου. Πλήν, λοιπόν, τῶν ἀναφερθέντων ὑλικῶν, δηλαδή: δικύκλων, μοτοσυκλετῶν, αὐτοκινήτων, ρουχισμοῦ καί ὁπλισμοῦ, εὑρέθη καί ἄφθονος ποσότης τροφίμων, τά ὁποῖα ἐδέχθημεν ὡς "μάννα" ἐξ Οὐρανοῦ. Ἦσαν κονσέρβαι ἰχθύων, κρέατος, λαχανικῶν, σοκολάτας, σάκχαρις, ἄλευρα, τσιγάρα, μακαρόνια, ὄσπρια κλπ.

Ὅσα τρόφιμα ἦσαν ἀμέσου καταναλώσεως, ἀφηρπάγησαν ὑπό τῶν "λιτοδιαίτων" ὁπλιτῶν μας, τά δέ ὑπόλοιπα παρέλαβεν ἡ Ἐπιμελητεία. Ὄχι ὅμως ὅλα, διότι ἡ ἀποθήκη αὐτῶν ἐβομβαρδίσθη σφοδρῶς ὑπό τῆς Ἰταλικῆς Ἀεροπορίας. Ἦτο ἡ πρώτη φορά, κατά τήν ὁποίαν ἐβλέπομεν (ἐκ τόσον μικρᾶς ἀποστάσεως)

Πολυβόλον Σβάρτσε - Λόζε ἐν δράσει... νεκροί, τραυματίαι.

τάς βόμβας νά κρημνίζωνται ἐκ τῆς κοιλίας τῶν ἀεροπλάνων, μαῦραι εἰς μορφήν καί εἰς σχῆμα μεγάλου ἐπιμήκους γλυκοκολοκύνθου, ἀκολουθοῦσαι ἡ μία τήν ἄλλην καί ἐκρηγνυόμεναι μετά πατάγου ἐπί τοῦ ἐδάφους, φονεύουσαι καί τραυματίζουσαι "πᾶσαν πνοήν" πέριξ τοῦ σημείου τῆς ἐκρήξεώς των.

Συνάντησις μέ Ἰταλούς Αἰχμαλώτους

«Μηδενί συμφοράν ὀνειδίσῃς·
κοινή γάρ ἡ τύχη καί τό μέλλον ἀόρατον»
(Ἰσοκράτους, πρός Δημόνικον. Δ, 29).

Συνηντούσαμεν φάλαγγας Ἰταλῶν αἰχμαλώτων, ὁδηγουμένας πρός τά ὀπίσω ὑπό συναδέλφων μας τοῦ Πεζικοῦ καί ὁ ἐνθουσιασμός μας ἐπολλαπλασιάζετο. Ἠθέλαμεν νά εἴχομεν καί ἡμεῖς τήν τιμήν αὐτήν, τήν ὁποίαν εἶχον οἱ τοῦ Πεζικοῦ συμμαχηταί μας, "τυχεροί", διά νά ἀποδείξωμεν οὕτω τόν ἡρωϊσμόν μας καί ἦτο συγκινητική ἡ συμπεριφορά ἐνίων ἐξ ἡμῶν πρός αὐτούς: Τούς ἔδιδαν τσιγάρα κλπ καί τούς ἐπαρηγόρουν: «κουράγιο, φρατέλι...! Θά σᾶς περιποιηθοῦμεν ὡς ἀδελφούς! Θά ξαναπᾶτε στά σπίτια σας!». Τούς ἐλυπούμεθα! «... Ὅσα ἄν θέλητε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, οὕτω καί ὑμεῖς ποιῆτε αὐτοῖς»[1].

Ἐπαναλαμβάνω: Δέν εἴμεθα πολεμοχαρεῖς! Δέν ἐπεδιώξαμεν ἡμεῖς τόν πόλεμον· μᾶς τόν ἐκήρυξεν ὕπουλα ἡ Ἰταλία. Λογικόν καί τίμιον καί ἀνδροπρεπές καί πατριωτικόν ἦτο νά ἠθέλομεν νά τιμωρήσωμεν τόν ἐχθρόν, νά ἔλθωμεν "εἰς χεῖρας" μετ' αὐτοῦ - ὡς ὁ Δαυΐδ κατά τοῦ Γολιάθ - ἀπό πολύ κοντά, ἤτοι ἀπό ἀποστάσεως φονικοῦ βεληνεκοῦς τοῦ ὅπλου μας - 500 μέτρων - καί ὄχι ἀκολουθοῦντες τό μαχόμενον πεζικόν, εἰς ἀπόστασιν 500 ἤ 1000 μέτρων, τό ὁποῖον εὑρίσκετο εἰς ἐπαφήν μέ τόν ἐχθρόν, ἐνῶ ἡμεῖς εἴμεθα "νεροκουβαλητάδες"!.

Καί ἐβλέπαμεν τά ὄνειρά μας καί τήν οὐρανοβάμονα φαντασίαν μας ἀπραγματοποίητα...! Ὡραματιζόμεθα ἐκείνας τάς - διδασκομένας εἰς τήν Σ.Σ.Ε. - Ναπολεοντείους Ἱππομαχίας, τάς ἐπελάσεις τῶν Βαλκανικῶν Πολέμων καί τῆς Μικρασιατικῆς ἐκστρατείας· μέχρι καί τάς πύλας τῆς Ἀγκύρας ἐκρούσαμεν διά τῆς σπάθης τοῦ Ἱππικοῦ μας, ἐν ἀπολύτῳ ἁρμονικῇ συνεργασίᾳ, βεβαίως πάντοτε, μετά τῶν ἄλλων ὅπλων.

Καί ἐχαιρόμεθα μέν τά κατορθώματα τοῦ πεζικοῦ μας, ἐλυπούμεθα, ὅμως, διότι δέν ἐζήτει τήν βοήθειάν μας! Ὁ ἀπαράμιλλος ἡρωϊσμός του ἐκονιορτοποίησε τά σχέδια τοῦ ἐχθροῦ, τόν ὁποῖον ἀνέτρεψεν, ἄνευ τῆς βοηθείας μας - ἐνομίζαμεν - καί ἐπειδή ἤδη τόν κατεδίωκεν ἐκ τοῦ πλησίον, τηροῦν συνεχῶς τήν μετ' αὐτοῦ στενήν ἐπαφήν, δέν ἀπητεῖτο ἡ πρόσκλησις τοῦ Ἱππικοῦ μας, νά ἐπελάσῃ καί νά προωθηθῇ πρό τοῦ Πεζικοῦ, διά νά λάβῃ - αὐτό - τήν ὑπό τοῦ Πεζικοῦ προσκαίρως ἀπωλεσθεῖσαν ἐπαφήν!

1. (Ματθ. Ζ΄ 12).

Προσωπικῶς, ὡς ἐκ τῶν προαναφερθέντων καθηκόντων μου, ἤμουν συνεχῶς ἐνήμερος τῶν συμβαινόντων καί ἐν ἐπαφῇ μετά τῶν ἐν ἐπαφῇ ἡμετέρων Μονάδων, εἰς τούς τομεῖς δράσεως τούτων ἤ καί τινας ἄλλους τομεῖς τοῦ πολέμου. Παρηκολούθουν ἀπό ἀσυρμάτου τά σήματα τῶν μαχομένων Μονάδων, ἀλλά καί τά ἀνακοινωθέντα. Ἐπληροφορούμην ἑπομένως τά εἰς τούς ἄλλους τομεῖς διαδραματιζόμενα. Μεταξύ αὐτῶν ἦσαν καί τά εἰς προηγουμένας σελίδας ἀναφερθέντα.

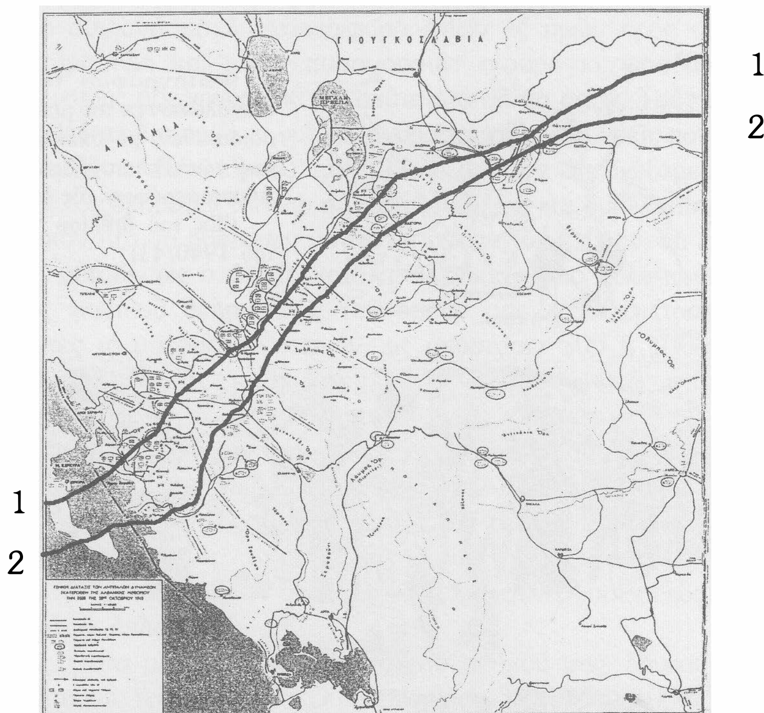
Ἄ ς μοῦ συγχωρηθῇ ἡ - ἐγωϊστική, πρός τό Ὅπλον μου - ἀναφορά, ἴσως ὑπερτονιζομένη, ἐπαναλαμβάνω ὅμως, ὅτι ἐπέφερεν εἰς τόν ἐχθρόν τό καίριον, τό ἀποφασιστικόν πλῆγμα ἐπί τοῦ ζωτικοῦ αὐτοῦ τομέως - καί ἄξονος εἰσβολῆς τοῦ ἐχθροῦ - τήν Πίνδον, τοῦ ὁποίου τό σχέδιον, ὀφείλομεν νά τό ὁμολογήσωμεν, ἦτο εὐφυές καί μεγαλεπήβολον! Ἐάν τό ἐπετύγχανεν, ἡ δόξα θά ἐστεφάνωνε τόν Μουσολίνι - τήν Ἰταλίαν, καί ὄχι τόν Μεταξᾶν - τήν Ἑλλάδα. Ἐπομένως, τοῦ ἐνδόξου Πεζικοῦ μας, τοῦ βασιλέως τῶν Ὅπλων, δέν ὑστερεῖ τό

Φωτογραφίαι τῶν Ἰταλῶν αἰχμαλώτων ἐκ τοῦ μετώπου, εἰς τά μετόπισθεν, μέ σχετικήν σάτιραν ὑπό τῶν Γελοιογράφων καί τῶν Δημοσιογράφων τῆς ἐποχῆς. (Ἐκ τοῦ βιβλίου "ΕΠΟΠΟΪΑ τοῦ 1940/41)

Ἱππικόν μας! Ἐξ ἄλλου, Πεζικόν ἔφιππον εἶναι τό Ἱππικόν. Ἑλίσσεται ἐφίππως καί μάχεται πεζῆ. Ἔφιππον, ταχυκίνητον, ἐλαφρόν Πεζικόν εἶναι. Κατά τήν εἰρηνικήν προπαρασκευήν του διά πόλεμον, τό ἥμισυ τῆς ἡμερησίας ἐκπαιδεύσεώς του, καταναλίσκεται εἰς τήν ἱππασίαν, ἐνῶ κατά τάς μεταμεσημβρινάς ὥρας, ἐκπαιδεύεται εἰς ὅ,τι καί τό πεζικόν. Καί θά ἴδητε εἰς ἑπομένας σελίδας ὅτι καί ἡ IIα Ὁμάς Ἀναγνωρίσεως, ἡ Μονάς εἰς τήν ὁποίαν ὑπηρέτησα τότε, ἐχρησιμοποιήθη ὡς Πεζικόν καί ἐξετέλεσεν ἄριστα τά καθήκοντά της, ἐπαξίως καί ἰσοτίμως μετά τοῦ πεζικοῦ! Ἀναμείνατε, θά ἔρθῃ ἡ ὥρα τῶν σχετικῶν γεγονότων...

Θεωρῶ ὅτι, δέν θά ὑπῆρχεν ἀνάγκη, διά τόν ἀναγνώστην, νά ἐπεκταθῶ εἰς τήν περιγραφήν τοῦ ἠθικοῦ τῶν μαχομένων Ἑλλήνων ἐκείνης τῆς ἐπικῆς ἐποχῆς, ἐάν δέν ἐπεδίωκον νά ἐξάρω μετά θαυμασμοῦ καί ὑπερηφανείας τόν ἀσυγκράτητον ἐνθουσιασμόν τῶν Ἐνόπλων μας Δυνάμεων!

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 6ον:
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΙΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΑΛΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ ΕΚΑΤΕΡΩΘΕΝ ΤΗΣ ΑΛΒΑΝΙΚΗΣ ΜΕΘΟΡΙΟΥ ΤΗΝ 05.00 ΤΗΣ 28ΗΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1940. Ἐλήφθη ἐκ τοῦ βιβλίου "ΕΠΟΠΟΪΑ ΤΟΥ 1940/41"

1. Δεικνύει τήν γραμμήν ἐξορμήσεως τῶν Ἰταλικῶν δυνάμεων τήν πρωΐαν τῆς 28ης Ὀκτωβρίου 1940.
2. Δεικνύει τήν γραμμήν ἀμύνης τῶν Ἑλληνικῶν Ε.Δ. τήν ἰδίαν ἡμέραν.

Ἀξία Ἡγεσία

*«Βέλτιον λέοντα ἄρχειν ἐλάφων,
ἤπερ λεόντων ἔλαφον»*

«Φύσει τό ἄρχειν οἰκήιον τῷ κρέσσονι».
(Δημοκρίτου, Ἀνθ. Στοβ. ΜΖ, 19)

Ὀφείλομεν νά λέγωμεν πλήρη τήν ἀλήθειαν καί τήν λέγομεν: Τό θαυμαστόν ἐκεῖνο ΕΠΟΣ τοῦ 1940, βεβαίως, συνετελέσθη ὑπό τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ - ἐνστόλως ἐνόπλου καί ἀόπλου - ὀφειλόμενον εἰς τήν ἔμφυτον πολεμικήν ἀρετήν του, ὅμως, ἄνευ τῆς τότε, ἀνταξίας αὐτοῦ τοῦ Λαοῦ, ἡγεσίας, δέν θά εἶχεν ἴσως ἐπιτευχθῆ!

Ἡ ἡγεσία ἐκείνη, Βασιλεύς Γεώργιος Β΄, Πρωθυπουργός Ἰωάννης Μεταξᾶς καί Ἀρχιστράτηγος Παπάγος Ἀλέξανδρος, ἐπαναλαμβάνω, ὑπῆρξεν ἡ ψυχή, ἡ σάρξ, τά ὀστᾶ καί τό πνεῦμα, αὐτῆς τῆς ἐνδόξου καί θαυμαστῆς ἐποποιίας τῆς Πατρίδος μας.

Ὁ Βασιλεύς Γεώργιος Β΄, μέ τό χαμόγελο τῆς Νίκης.

Διά τόν Ἀρχιστράτηγον, ἄς μοῦ συγχωρηθῆ καί πάλιν ἡ ἔπαρσις(!) ὑπερηφανεύομαι διότι ὁ Ἀρχιστράτηγος ἐκεῖνος, προήρχετο ἐκ τοῦ Ἱππικοῦ![1] Δέν θά ὑπερηφανεύοντο καί οἱ τῶν ἄλλων Ὅπλων, ἐάν ὁ Ἀρχιστράτηγος τοῦ Ε Π Ο Υ Σ προήρχετο ἐκ τοῦ Ὅπλου των; Αἰτιολογοῦνται τοιαῦται ἐπάρσεις ἀπό νεαρούς, ἐνίοτε καί ἀπό νεαρῶς αἰσθανομένους γέροντας!...

Τό ὅτι ὅμως ἐξαίρεται ἡ συμβολή τῆς ἑκάστοτε Ἡγεσίας, ὅταν αὕτη δημιουργῇ Ἔπη, αὐτό ἀποτελεῖ ἱστορικόν χρέος ἀπαράγραπτον, καί μόνον κακεντρεχεῖς, μισοῦντες τό καλόν καί τό ὡραῖον, τό ἀρνοῦνται...

Ὅπως ὅμως ὑποχρεούμεθα νά τιμῶμεν τήν ἐπιτυχῆ Ἡγεσίαν, κατά τόν ἴδιον λόγον ὀφείλομεν νά ἐντρεπώμεθα διά τήν ἀποτυχάνουσαν. Δηλαδή, τό ἔπος, τό θαῦμα τοῦ 1940, ὀφείλεται εἰς τόν

1. Διά τόν Ἀρχιστράτηγον Παπάγον Ἀλέξανδρον, ὁ πρωθυπουργός τῆς Ἀγγλίας, Οὐΐνστων Τσώρτσιλ - φωτ. εἰς σελ. 102 -, εἶχεν εἴπει τότε...: «Θά ἤθελον νά εἶχον καί ἐγώ Ἀρχιστράτηγον ἕνα Παπάγον ἀντί τοῦ Γουέϊβελ...».

λαόν, κατά τινας ζηλοφθόνους, καί ὄχι εἰς τούς ἀνωτέρω ἀξίους ἡγέτας του; Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, κατά τούς μισοῦντας τήν ἡγεσίαν ἐκείνης τῆς ἐποχῆς, τήν τραγωδίαν τῆς Κύπρου, τῶν Ἰμίων κλπ. πρέπει νά τήν φορτώσωμεν εἰς τόν λαόν; «Αἰδώς, Ἀργεῖοι!».

Οὐΐνστων Τσώρτσιλ, ὁ Πρωθυπουργός τῆς Ἀγγλίας, κατά τήν διάρκειαν τοῦ 2ου Παγκοσμίου Πολέμου, ὁ ἐπονομασθείς "Πατήρ τῆς νίκης" καί δικαίως.

Δέν μέ ἀφήνει ὁ "ἐγωϊσμός" καί σπεύδω νά σᾶς διαβεβαιώσω: Δέν ἔπαυσα, ἀπό τῆς πρώτης στιγμῆς τῆς ἐνάρξεως τοῦ πολέμου μέχρι καί τῆς λήξεώς του, νά παρακαλῶ τήν προϊσταμένην μου Διοίκησιν νά μοῦ ἀναθέσῃ ἀποστολήν διοικήσεως τμήματος μαχομένου ἐν στενῇ μετά τοῦ ἐχθροῦ ἐπαφῇ!

Ἡ ἀπάντησις ἦτο: «Περίμενε...»! Περίμενε καί σύ, φίλε Ἀναγνώστα καί θά ἴδῃς!

Αἱ πρῶται προσβολαί ἐκ μέρους τοῦ ἐχθροῦ διά τῆς ἀεροπορίας του ἐπηρέασαν δυσμενῶς τό ἠθικόν ὅλων μας, πλήν τοῦ "μπαρουτοκαπνισμένου" Διοικητοῦ μας, βετεράνου τῶν Βαλκανικῶν Πολέμων καί τῆς Μικρασιατικῆς ἐκστρατείας!

Πλήν τῶν δυσμενῶν ὅμως ἀποτελεσμάτων, εἶχον καί τά εὐμενῆ: Ἐσυνειδητοποιήσαμεν τήν κατάστασιν. Συνήλθομεν ἐκ τοῦ παραλόγου ἐνθουσιασμοῦ καί μετεβλήθημεν εἰς συνετούς καί σώφρονας πολεμιστάς «ἀσφαλής γάρ ἔστ' ἀμείνων ἤ θρασύς στρατηλάτης» (Εὐριπίδου Φοίνισσαι 599).

Προσηρμόσθημεν ὅλοι, Ἀξ/κοί, Ὑπαξ/κοί καί Ὁπλῖται, ταχέως μέ τήν πολεμικήν κατάστασιν, ἰδίως μέ τά καθημερινῶς ἀντιμετωπιζόμενα περιστατικά, πολλάκις πολλά ἡμερησίως.

Καί βάσει τοῦ γνωστοῦ ρητοῦ «ἡ πενία τέχνας κατεργάζεται!», κατειργάσθημεν καί ἡμεῖς τόν τρόπον ἐνεργείας, διά τήν καλλιτέραν ἀντιμετώπισιν τῶν ἐχθρικῶν προσβολῶν καί οὕτως ἐπῆλθεν ἡ προσαρμογή.

«Ἀνάγκᾳ καί Θεοί πείθονται», ἔλεγον οἱ σοφοί πρόγονοί μας· καί πράγματι, ὑπό τοιαύτας συνθήκας εὑρισκόμενοι, ἐπείσθημεν ὅτι μία ἦτο ἡ λύσις. Ἡ μετά ψυχραιμίας, συνέσεως καί σωφροσύνης, ἀντιμετώπισις τῶν κινδύνων. Εἰς τοῦτο συνέβαλεν εὐεργετικῶς ἡ ἐμπειρία τοῦ Διοικητοῦ μας· οὗτος ἦτο γενναῖος, ψύχραιμος καί ἔμπειρος Ἀξιωματικός, ἐξελιχθείς εἰς τόν βαθμόν τοῦ Ἀντισυνταγματάρχου ἀπό ἁπλοῦς Ἱππεύς· δέν εἶχεν ἀποφοιτήσει ἀπό παραγωγικάς Σχολάς Ἀξιωματικῶν· ἐσφυρηλατήθη, ὅμως, εἰς τά πεδία τῶν μαχῶν, τοῦ προαναφερθέντος 10ετοῦς πολέμου τῆς Πατρίδος μας (1912 - 1922).

Προχωροῦμεν, λοιπόν, ἀπό τῆς περιοχῆς Σκουργιάδων - Δρυμάδων, εἰσερχόμεθα εἰς τό τότε "ἐξάμβλωμα" Ἀλβανικόν Κράτος καί φθάνομεν περί τό μεσονύκτιον τῆς 25ης Νοεμβρίου - ἡμέρα Δευτέρα - εἰς τό ἑλληνικώτατον χωρίον Στεγόπολις, ὅπου κατεσκηνώσαμεν γύρω ἀπό τόν πρῶτον οἰκίσκον, τόν ὁποῖον συνηντήσαμεν, ὑπό σκότος βαθύ καί χιονοθύελλαν!

Εἴμεθα κατάκοποι καί βρεγμένοι «μέχρι τό κόκκαλο»· ἐτακτοποιήθημεν ὅπως - ὅπως, οἱ ὁπλῖται πρόθυμοι, ὅπως πάντοτε, ἡτοίμασαν ὅ,τι ἦτο δυνατόν διά νά μᾶς ἐξυπηρετήσουν! Τσάϊ, φωτιά, κυρίως αὐτήν ἐχρειαζόμεθα νά ζεσταθοῦμεν, ἀλλά καί νά στεγνώσωμεν! Τό ἔπραξαν γύρω τοῦ οἰκίσκου, ὁ ὁποῖος διεπιστώθη, μετά, ὅτι ἦτο ὁ Ναός τοῦ Κοιμητηρίου!

Μακάβριον Περιστατικόν - Παράπονα 'Αδελφῶν

A la guere comme a la guere
(Στόν πόλεμο, ὅπως, στόν πόλεμο (!),
λέγουν οἱ "φίλοι" μας οἱ Γάλλοι.

Οἱ εὐγενικοί ἱππεῖς μας ἔκαιγαν εἰς τήν πυράν, ἡ ὁποία μᾶς ἐζέσταινεν, ὅ,τι εὕρισκον, ὡς προανέφερα.

Ἔβλεπα ἐκεῖ εἰς τό σκότος νά ρίπτουν ξύλα, κάπως ἀσπροκίτρινα, μαζί μέ σανίδια, κάπως περίεργα!...

Ἡ πρωΐα μᾶς ἔλυσε τήν ἀπορίαν καί ἐξήγησε τό περίεργον τοῦ πράγματος! Τά σανίδια ἦσαν ἀπό κιβώτια τοῦ ὀστεοφυλακείου, ἀπό τό χριστιανικόν αὐτό κοιμητήριον, εἰς τόν περίβολον τοῦ ὁποίου εἴχομεν κατασκηνώσει καί τότε μόνον ἀντελήφθημεν ὅτι εἴχομεν καύσει ὀστᾶ, ἀδελφῶν μας Ἑλλήνων Χριστιανῶν καί ὅτι αὐτά ἦσαν τά περίεργα "φλεγόμενα καί μή καιόμενα" ἀντικείμενα!

Παραλείπω τά σχόλια - κρίσεις καί κατακρίσεις ἐπαφίενται εἰς σᾶς... Ὡς πρός ἡμᾶς... ζητοῦμεν τήν συγχώρησιν (!) παρά τοῦ ἐλεήμονος Θεοῦ τοῦ Ζῶντος καί οἰκτίρομεν ἑαυτούς.

Ἦτο νύξ· «τῆς νύχτας τά καμώματα τά βλέπει ἡ ἡμέρα καί γελᾶ»!

Εἴδομεν ὅμως καί ἄλλα πράγματα, τά ὁποῖα ἦσαν πολύ εὐχάριστα.

'Από τῆς Στεγοπόλεως, ἡ ὁποία κεῖται ἐπί ὑψηλοῦ λόφου, παρετηροῦντο μακραί φάλαγγες, κινούμεναι ἐπί τῆς ὁδοῦ 'Αργυροκάστρου. Ὅπως διεπιστώσαμεν τήν πρωΐαν, ἐπρόκειτο περί φαλάγγων ἐκ φορτηγῶν αὐτοκινήτων τῶν 'Ιταλῶν. 'Εξεκένωνον τάς ἀποθήκας των ἐκ τῆς περιοχῆς 'Αργυροκάστρου καί μετέφερον τά ὑλικά των εἰς ἄλλας ἀσφαλεστέρας (;) περιοχάς, ἐκεῖθεν τοῦ Τεπελενίου.

Τό ἑλληνικώτατον 'Αργυρόκαστρον ἀνεμένετο νά καταληφθῆ ὑπό τῶν ἡμετέρων ἀπό στιγμῆς εἰς στιγμήν.

Αἱ δυνάμεις τοῦ - Γ. Σ. Σ. - ἐκινοῦντο ἀπό Καστοριᾶς πρός Κορυτσᾶν καί Μόροβαν. Ἠπειλεῖτο ὁλόκληρον τό Νότιον Μέτωπον τῶν 'Ιταλῶν. Ἡ κύκλωσις καί ἡ αἰχμαλωσία ἦτο βεβαία. 'Επέσπευδον ἑπομένως τήν ὑποχώρησίν των.

'Επεσκέφθημεν τήν πολίχνην. Συνεζητήσαμεν μέ τούς κατοίκους· ὅλοι Ἕλληνες, ἀδελφοί μας· ἔκλαιον ἀπό συγκίνησιν, ἀλλά καί ἀπό ἀβεβαιότητα! «Μᾶς ἐλευθερώνετε καί μετά μᾶς ἐγκαταλείπετε...! Εἶσθε βέβαιοι ὅτι θά παραμείνετε γιά πάντα κοντά μας;...». 'Ανταποκρινόμενοι εἰς τά αἰσθήματά των καί μέ τόν ἐνθουσιασμόν τῆς στιγμῆς, τούς ἐβεβαιώναμεν ὅτι ἔφθασεν ἡ ὥρα "καί νῦν ἐστί..."! "Μή φοβεῖσθε, μόνον πιστεύετε καί προσεύχεσθε...!»

Δυστυχῶς (!) διεψεύσθημεν.

Ἀλλοίμονον καί τρισαλλοίμονον (!) δέν διεψεύσθημεν μόνον. Ἐπροδόθημεν καί πάλιν! Διετάχθη ἡ Πατρίς μας ἀπό τούς ἰσχυρούς Διαβόλους τῆς Γῆς, νά ἐγκαταλείψῃ τά ἑλληνικά ἱερά χώματά της!... Ἄλλη μέν Βουλή Θεοῦ, ἄλλα δέ οἱ Σατανάδες ἐκτελοῦν!

Πταίομεν, ὅμως, καί ἡμεῖς· προσευχόμεθα, μόνον τυπικῶς! Δέν ἐφαρμόζομεν τήν σοφήν τῶν προγόνων μας συμβουλήν: «σύν Ἀθηνᾷ καί χεῖρα κίνει!».

Μᾶς διηγοῦντο οἱ δύσμοιροι ἐκεῖνοι ὁμαίμονες ἀδελφοί μας, συνέλληνες, ὁμόθρησκοι, ὁμόγλωσσοι, ...ὁμόψυχοι καί ὁμοούσιοι "Ἀλβανοαιχμάλωτοι", τάς ταλαιπωρίας των, τήν ὅλην δυστυχισμένην ζωήν των, ὑπό ζυγόν βαρβάρων. Τούρκων μέν, ἀπό τῆς ἀποφράδος Τρίτης 29ης Μαΐου 1453, ἁλώσεως τῆς Βασιλευούσης, Ἀλβανῶν δέ, δηλαδή Τουρκαλβανῶν, ἀπό τῆς λήξεως τοῦ Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου, τοῦ ἔτους 1918.

Μᾶς διηγοῦντο θρύλους τῆς μακραίωνος δουλείας των καί ἐξέφραζον μέ ὀδύνην τόν ἱερόν πόθον των νά ἐνταχθοῦν εἰς τό φυσικόν των περιβάλλον· εἰς τήν φυσιολογικήν των οἰκογένειαν, εἰς τάς τρυφεράς ἀγκάλας τῆς μητρός Ἑλλάδος· ν' ἀπαλλαγοῦν, ἐπιτέλους, ἀπό τήν βάρβαρον μεταχείρισιν ἀλλοφύλων, ἀλλοθρήσκων, ἀλλογλώσσων καί ἄλλου αἵματος τυράννων.

Μᾶς διηγοῦντο, ἐπίσης, τήν θλῖψιν καί τήν ἀπογοήτευσιν τῶν ἀτάκτως ὑποχωρούντων Ἰταλῶν καί Ἀλβανῶν. Ἦσαν καί οἱ Ἀλβανοί συμπολεμισταί τῶν Ἰταλῶν! Ταπεινωμένοι ἐκ τῆς ἥττης των ἀπό τήν μικράν καί πτωχήν Ἑλλάδα. «Εἴμεθα ἑξαπλάσιοι εἰς πληθυσμόν ἀπό τήν Ἑλλάδα. Νικοῦμεν τούς Ἄγγλους εἰς τήν Ἀφρικήν· καί μᾶς νικοῦν οἱ Ἕλληνες! Θά ἐπιστρέψωμεν γρήγορα...», τούς ἔλεγον οἱ ἀπηνῶς καταδιωκόμενοι ἀπό τό ἔνδοξον ἑλληνικόν χακί... «κορόϊδο Μουσολίνι, κανείς σας δέν θά μείνῃ, ἐσύ κ' ἡ Ἰταλία, ἡ πατρίς σου ἡ γελοία, τρέμετ' ὅλοι τό χακί!». Αὐτό τραγουδοῦσεν ἡ ἀθάνατη Βέμπο καί οἱ τοῦ μετώπου μαχηταί... ἐθαυματούργουν!

Καί ἦτο πράγματι ἕνα θαῦμα· εἷς ἆθλος ἡράκλειος· ἡ ἧττα τοῦ γίγαντος Γολιάθ ἀπό τόν νάνον Δαυΐδ· ἡ νίκη τῶν ὀλίγων ἀόπλων (ἐν συγκρίσει...) κατά τῶν πολλῶν πανόπλων· ἡ νίκη τοῦ πνεύματος κατά τῆς ὕλης· ἡ νίκη τῶν ὀλίγων Μαραθωνομάχων κατά τῶν Μυριάδων Περσῶν· ἡ νίκη τῶν τριακοσίων τοῦ Λεωνίδα κατά τῶν μυριοπλασίων τοῦ Ξέρξου· ἡ ἐπαναληφθεῖσα νίκη τῆς ἀόπλου Ἑλλάδος, κατά τῆς νέας πανισχύρου ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας (ὅπως τό 1821)!

Εἰς τά Εἰδικά, Ἰδικά μου Καθήκοντα

«Μέγα τό ἐν ξυμφορῇσι φρονεῖν ἅ δεῖ»
(Δημοκρίτου, Ἀποσπ. 42, Diels).

Ὡς ἐκ τῆς διανυομένης φάσεως τοῦ ἀγῶνος, τά καθήκοντα, τά ὁποῖα μοῦ ἀνέθετεν ἡ Διοίκησις, ἦσαν τά τοιαῦτα τοῦ Ἀξιωματικοῦ Συνδέσμου καί

Διαβιβάσεων.

Ὡς Διοικητής τῆς Ἴλης Πολυβόλων ἐβοηθούμην παρά τοῦ κατά μίαν τάξιν νεωτέρου μου, ἱκανωτάτου καθ' ὅλα, Ἀνθυπιλάρχου Μητροπούλου Νικολάου.

Τόν Οὐλαμόν Πολυβόλων, τούτου, ἔθεσα πρός ὑποστήριξιν τοῦ Τάγματος τοῦ 39ου Συντάγματος Εὐζώνων, ὑπό τόν ἔφεδρον ἐκ μονίμων Ταγματάρχην Πεζικοῦ, κινηματίαν τῆς 1ης Μαρτίου 1935, ἀποταχθέντα καί ἀνακληθέντα, Κατσώταν Παυσανίαν (φωτ. σελ. 107). Τό Τάγμα του ἐμάχετο τήν 3ην πρός 4ην Δεκεμβρίου ΒΑ τοῦ Ἀργυροκάστρου, πρός διάσπασιν τῆς φύσει ὀχυρᾶς θέσεως Χαράδρας Σούχας, ἐπί τῆς ὁποίας ἠμύνετο ὁ ἐχθρός.

Τήν ἀποστολήν τοῦ ἀνωτέρω Τάγματος, ἐπαναλαμβάνω, ὑπεστήριξεν ὁ Οὐλαμός Πολυβόλων τῆς ὑπ' ἐμέ Πολυβολαρχίας, μέ Οὐλαμαγόν τόν Ἀνθυπίλαρχον Μητρόπουλον Νικόλαον.

Ὁ Διοικητής τοῦ ἀνωτέρω Τάγματος, ἱκανοποιηθείς ἀπό τήν ἡρωϊκήν καί ἀποτελεσματικήν ὑποστήριξιν τοῦ Οὐλαμοῦ ἐκείνου, προέτεινε τήν ἀπονομήν Ἀριστείου Ἀνδρείας εἰς τόν Οὐλαμαγόν μου, ἀλλά καί εἰς ἐμέ τόν Διοικητήν του, διά τήν κατωτέρω ἐνέργειάν μου, πρόσθετον τῆς προαναφερομένης:

Τό ἑσπέρας τῆς 3ης πρός 4ην Δεκεμβρίου - ἑορτή τῆς θαυματουργοῦ Ἁγίας Βαρβάρας, προστάτιδος τοῦ Πυροβολικοῦ μας - ἔλαβον τήν ἐντολήν: «Προωθηθῆτε εἰς Σταθμόν Διοικήσεως - Στ.Δ. - τοῦ, ὑπό τήν διοίκησιν τοῦ Ταγματάρχου Κατσώτα, Ἀποσπάσματος, ἵνα συντάξητε καί προσκομίσητε ἡμῖν σκαρίφημα διατάξεως ἡμετέρων καί ἀντιπάλων δυνάμεων». Ἡ ἐντολή μοῦ ἐδόθη προφορικῶς ὑπό τοῦ Διοικητοῦ μου, παρουσίᾳ τοῦ Διοικητοῦ τοῦ 39ου Συντάγματος Εὐζώνων, Συνταγματάρχου Τζουμέρκα, ὑπό τήν ἐπιχειρησιακήν διοίκησιν τοῦ ὁποίου ὑπηγόμεθα, ὡς προανέφερον.

Ἦτο ἤδη νύξ· δηλαδή, εὐθύς μετά τό ἑσπερινόν δεῖπνόν μας, ἐξεκίνησα, ἀκολουθούμενος ὑπό τοῦ Ἱπποκόμου μου - τοῦ ἐκ Βιάννου Κρήτης - Ἀρχοντουλάκη Πολυβίου.

Ἔβρεχε ραγδαίως, τό σκότος βαθύ - πίσσα - μετεβάλλετο κατά πυκνά διαστήματα εἰς ἄπλετον φῶς, ἀπό τάς ἀστραπάς, αἱ ὁποῖαι ὑπεβοήθουν τήν πορείαν μας. Εἴς τινα στιγμήν ὁ Ἱπποκόμος μοῦ εἶπε: «Θωρεῖς τσί ποθαμένους τσύριε...»! Ὁμολογῶ ὅτι δέν τούς εἶχον προσέξει... κάπου ἀλλοῦ εὑρίσκετο ἡ σκέψις μου...

Ἀποτρόπαιον ἦτο τό σκηνικόν· ἡ στενωπός, τόσον ἐπί τῆς δυσβάτου ἀτραποῦ, ὅσον καί ἑκατέρωθεν, ἦτο κατάσπαρτος ἀπό νεκρούς. Ἀπό τόν κατά μικρά διαστήματα φωτισμόν ἐκ τῶν ἀστραπῶν, διεκρίνετο ἡ στολή των. Εἶδα μόνον Ἰταλούς. Δέν ἀποκλείεται νά ἦσαν καί τινες Ἕλληνες. Συμπεραίνω, ὅμως, ἐκ προηγουμένης ἀφηγήσεως τῶν ὁμοίων περιστατικῶν τῆς περιοχῆς "Βασιλικόν - Βήσσανη", ὅτι μᾶλλον ἦσαν ὅλοι Ἰταλοί, ἐγκαταλειφθέντες ὑπό τῶν συμμαχητῶν των, ἀτάκτως ὑποχωρούντων.... «ὁ σώζων ἑαυτόν σωθήτω!...». Ἴσως ὑπῆρχον καί Ἕλληνες οἱ ὁποῖοι εἶχον περισυλλεχθῆ!...

Συνάντησις μέ Ἥρωα Κατσώταν

«Ἡ ἑλληνική πολιτική ζωή εἶναι συχνά ἄστατη·
καί ὅποιος τήν ἐμπιστεύεται πρέπει νά εἶναι παλαβός».

(Ματιάτος Χριστοφόρος, Δικηγόρος)

Ἡ βροχή, τό σκότος, τά ἀστραπόβροντα κλπ, συνεπικουρούμενα ἀπό τάς ἐκρήξεις πιπτόντων βλημάτων τοῦ ἐχθρικοῦ πυροβολικοῦ, τό κροτάλισμα τῶν πολυβόλων καί λοιπῶν ὅπλων, ἐσυντρόφευον τήν ἐγγύτατα τοῦ ἐχθροῦ πορείαν μας πρός συνάντησιν τοῦ θρυλικοῦ Κατσώτα Παυσανίου! Μετά ἀπό ἀρκετάς ὥρας, ἀντίκρυσα τήν σκηνήν τοῦ Κατσώτα. (Φωτογραφία του ἔναντι).

Ὁ ἥρως Παυσανίας Κατσώτας, τότε Ἀντισυν/χης, ὁ μετά Ἀντιστράτηγος, Δήμαρχος Ἀθηναίων, Βουλευτής...

(Φωτογραφία εὐγενῶς προσφερθεῖσα ὑπό τοῦ ἀνταξίου του υἱοῦ Σπυρίδωνος, τόν ὁποῖον εὐχαριστῶ θερμῶς).

Σημείωσις: Ἀπεκάλεσα θρυλικόν τόν Κατσώταν. Πράγματι, ἀπό τάς πρώτας ἡμέρας τοῦ ἀγῶνος ὁ Κατσώτας, ὡς Διοικητής Ἀποσπάσματος - τουτέστιν Τάγματος Πεζικοῦ σύν τάς ἄλλας δυνάμεις Πυρ/κοῦ, Ἱππικοῦ, Μηχανικοῦ, Δ.Μ. αἱ ὁποῖαι ἀπετέλουν ἕνα συγκρότημα ὑπό τόν τίτλον Ἀπόσπασμα Κατσώτα - ἀνέπτυξεν ἡρωϊκωτάτην δραστηριότητα μέ ἀπήχησιν εἰς τούς μαχομένους ἀξιοζήλευτον, δημιουργηθέντος, ὡς ἐκ τούτου, θρύλου. Ἔκρουσα τυπικῶς τήν - ἀνοικτήν - θύραν τῆς σκηνῆς καί ἀκούσας τό “ἐμπρός”, εἰσῆλθον.

Ἀντίκρυσα τήν ἐπιβλητικήν μορφήν τοῦ γιγαντόσωμου, ξακουστοῦ ἥρωος, Ταγματάρχου Κατσώτα Παυσανίου, ὁ ὁποῖος μέ φυσικήν εὐγένειαν καί προσήνειαν μέ καλωσώρισε “στό φτωχικό” του, ὅπως μοῦ εἶπε χαριτολογῶν... καί προσέθεσε, «τί γυρεύεις, ρέ κακόμοιρε καβαλάρη, τέτοια ὥρα..; ἔχεις φάει; θέλεις καφέ;» κλπ., κλπ.

Τοῦ ἀνέφερα τόν σκοπόν τῆς “ἐπισκέψεώς” μου· ἐκάλεσε τόν ἐπί τοῦ 3ου Ἐπιτελικοῦ Γραφείου - Ε.Γ. - ἐπιχειρήσεων Λοχαγόν, εἰς τόν ὁποῖον ἔδωσε τήν ἐντολήν νά συντάξῃ τό αἰτηθέν σκαρίφημα... καί προσέθεσεν: «ἄν καί ἤδη, ἀποκατασταθείσης τῆς τηλεφωνικῆς ἐπικοινωνίας μετά τῆς Διοικήσεως τοῦ

Συντάγματος, ἀνεφέρθησαν τά ζητούμενα καί ἀδίκως σέ ἐταλαιπώρησαν...».

Ἔλαβον τό σκαρίφημα, ἐπί τοῦ ὁποίου ἐσημειοῦντο αἱ ὑπό τῶν φιλίων καί τοῦ ἐχθροῦ κατεχόμεναι θέσεις.

Ἐνημερώθην λεπτομερῶς· εὑρίσκετο ἡ δύναμις τοῦ Κατσώτα πλησίον τῆς ἐξόδου τῆς στενωποῦ (τοῦ ἐχθροῦ φεύγοντος) καί τό Ἀργυρόκαστρον τό ἀφήνομεν αὔριον πίσω μας... «Πρῶτα ὁ Θεός, τό Ἀργυρόκαστρον εἶναι ἤδη δικό μας» μοῦ εἶπεν ὁ γίγας.

Καί πράγματι τήν μεθεπομένην, ἡμέραν Πέμπτην, 8ην Δεκεμβρίου 1940, ἐπανηγύριζεν ὁλόκληρον τό Ἔθνος τήν ἀπελευθέρωσιν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἀργυροκάστρου!

Καί συνέχισεν ὁ Κατσώτας, εὔχαρις· «καί ἀπό αὔριον, λίαν πρωΐ, προελαύνομεν πρός Τεπελένι, πρό τῶν πυλῶν τῆς πόλεως καί λιμένος Αὐλῶνος, ἀπό ὅπου θά πετάξωμεν τούς Ἰταλούς εἰς τήν θάλασσαν...»!

Καί... μέ τό σκαρίφημα ἀνά χεῖρας, ἔλαβον τήν ἄγουσαν πρός ἐπιστροφήν εἰς τήν Διοίκησίν μου.

Ἐταλαιπωρήθην ἐκ νέου, ἀλλά ἡ χαρά ἐκ τῶν νέων ἐπιτυχιῶν τοῦ Στρατοῦ μας - ὅπως μοῦ τάς διηγήθη ὁ Κατσώτας -, ἀντί κόπου, μοῦ ἐδημιούργει αἰσθήματα ἰσχύος, εὐεξίας καί ἀναπαύσεως, σωματικῆς καί ψυχικῆς.

Πρωΐ ἔφθασα εἰς τόν Στ. Δ. τῆς Μονάδος μου· παρέδωσα εἰς τόν Διοικητήν μου τό σκαρίφημα, ἀνέφερον λεπτομερῶς τά ὅσα μοῦ εἶχεν εἴπει ὁ Κατσώτας καί τά ὅσα εἶδον καί ἤκουσα...

Ἄσκοπος Νυκτερινή Μετακίνησις

«Ἐν πάσῃ δυνάμει δυναμούμενοι... εἰς πᾶσαν ὑπομονήν καί μακροθυμίαν μετά χαρᾶς».

(Κολασ. Α΄, 11)

(Μτφρ.: Ἐνισχυόμενοι δέ μέ πᾶσαν δύναμιν νά δεικνύετε κάθε ὑπομονήν εἰς τάς κακουχίας καί κάθε μεγαλοκαρδίαν εἰς τάς ἀδικίας καί τούς πειρασμούς, μετά χαρᾶς...).

Μέ τήν δύσιν τοῦ ἡλίου - λυκόφως - τῆς 5ης Δεκεμβρίου, ἡμέραςΠέμπτης, ὑπό συνεχῆ βροχήν, διετάχθη αἰφνιδίως ὑπό τοῦ Διοικητοῦ μας ἡ μετακίνησίς μας εἴς τι χωρίον, περί τό μέσον χαράδρας, κείμενον ἀνατολικῶς Ἀργυροκάστρου.

Ἐνομίσαμεν ὅτι, ἐπιτέλους, θά ἐλαμβάναμεν μέρος - ὅλη ἡ Μονάς - εἰς τήν μάχην καί ἡ χαρά μας ἐγιγαντώθη.

Προσωπικῶς, ὀρθῶς συνεπέρανα: Μέ τήν κατάληψιν τοῦ Ἀργυροκάστρου, τήν πρωΐαν, διανοίγεται εὐρύ πεδίον δράσεως ἐπί ἀναπεπταμένου ἐδάφους, καταλλήλου διά καταδίωξιν τοῦ ἐχθροῦ ὑπό ταχυκινήτων ἐλαφρῶν Μονάδων, ὡς ἡ ἡμετέρα ἔφιππος.

Ἐξεκινήσαμεν, λοιπόν, μέ ἄκρατον ἐνθουσιασμόν καί περί τό μεσονύκτιον, μουσκεμένοι μέχρις ὀστέων ἐκ τῆς συνεχοῦς βροχῆς, μέ τίς μπότες γεμάτες

νερά καί τούς πόδας νά.. πλένωνται (!) ἐντός αὐτῶν ἄθελά μας, διετάχθη στάσις, ἀφίππευσις καί καταυλισμός εἰς τό πλησίον τῆς ἐξόδου τῆς χαράδρας χωρίον, εἰς τό ὁποῖον κατηυλίσθημεν...

Τήν ἀπογοήτευσίν μας - ἐκ τῆς ἀνατροπῆς τῶν ὀνείρων μας - ἐνέτεινεν ἡ βροχή, αἱ ἀστραπαί, αἱ βρονταί καί αἱ κατ' ἀραιά διαστήματα ἐκρήξεις ὀβίδων

Ἔφοδος Τσολιάδων μας... ἀέρααααα...

τοῦ ἐχθρικοῦ πυροβολικοῦ καί οἱ κρότοι τοῦ ἡμετέρου πυροβολικοῦ, βάλλοντος συνεχῶς κατά τοῦ φεύγοντος ἐχθροῦ.

Ἡ ἀπογοήτευσίς μας μετεβλήθη εἰς εὔλογον ἀπορίαν καί ἀγανάκτησιν (!),ὅταν ἀντελήφθημεν ὅτι δέν ἐπρόκειτο νά λάβωμεν μέρος εἰς τήν μάχην. Πρός τί λοιπόν ἡ μετακίνησις; διηρωτώμεθα...

Ἑκάστη Ἴλη, ἕκαστος Οὐλαμός, ἐτακτοποιήθη ὅπως ἠδυνήθη καί ὅπου εὑρῆκε κατάλληλον διά τήν περίστασιν χῶρον!

Ἐγώ, μετά τῶν δύο Ἀξιωματικῶν Οὐλαμαγῶν τῆς Πολυβολαρχίας μου, κατόπιν τῆς στρατοπεδεύσεως ἀνδρῶν καί κτηνῶν τῆς μονάδος μας, ἐτακτοποιήθημεν εἰς μίαν οἰκίαν, ἐρειπωμένην ἐκ τῶν μαχῶν... Εἶχεν ἁπλῶς τοίχους! Μέ "σκέπασμα" τόν οὐρανόν κι ἐλπίδα τόν Θεόν (!).

Ἐστήσαμεν ἕκαστος τήν κλίνην ἐκστρατείας καί ἀστεϊζόμενοι, πρός διασκέδασιν τῆς ἀπογοητεύσεως καί τῶν ταλαιπωριῶν, ἐπαφέθημεν ἕκαστος, ἀπομονωθέντες, εἰς τάς σκέψεις του.

Ἡ βροχή συνεχίζετο ἀκαταπαύστως· ὅπως καί ἡ φυσιογνωμία τῆς μάχης, ἔτσι καί ἡ σφοδρά κακοκαιρία. Ἡ κλίνη μου, ἀσφαλῶς καί τῶν δύο "συγκατοίκων" μου, μετεβλήθη ἐκ τῆς βροχῆς εἰς μικράν λιμνούλαν, ἐντός τῆς ὁποίας ἐπλατσαρίζαμεν! Πόσην δύναμιν δίδει ὁ Θεός εἰς τόν ἄνθρωπον, ὅταν εἶναι ἄνθρωπος, ὅταν πιστεύῃ, ὅταν προσεύχεται μέ πίστιν!

Αἱ ὑποβληθεῖσαι ἀπορίαι - διαμαρτυρίαι οὐσιαστικῶς - πρός τόν Διοικητήν μας, δέν εὗρον ἱκανοποίησιν· «ἐπρόκειτο νά λάβωμεν μέρος εἰς τήν καταδίωξιν τοῦ ἐχθροῦ, ἀλλ' ἀντικατεστάθημεν ὑπό ἄλλης Ὁμάδος Ἀναγνωρίσεως...»· αὐτή ἦτο ἡ ἀπάντησίς του.

Εἰς Λάμποβον - Χόρμοβον

«Ὅς γάρ ἄν ποτίσῃ ὑμᾶς ποτήριον ὕδατος...,
οὐ μή ἀπολέσῃ τόν μισθόν αὐτοῦ».
(Μάρκ. Θ΄ 41).

Τό ἑσπέρας τῆς ἑπομένης - Παρασκευῆς, 6ης Δεκεμβρίου 1940 - μετεκινήθημεν πρός Β.Α. τοῦ Ἀργυροκάστρου κατεύθυνσιν, Ἀνατολικῶς τῶν ὀχθῶν τοῦ ποταμοῦ Δρύνου καί, μετά τρίωρον πορείαν, εἰς ἕνα ὡραιότατον τόπον, ἕνα θαυμάσιον ἑλληνικώτατον χωρίον, λάμπον ἀπό ὡραιότητα καί ἀνθρωπιάν τῶν Ἑλληναράδων κατοίκων του. Λάμποβον τό ὄνομά του, καί εἰς τό γειτονικόν τούτου ἕτερον ἑλληνικώτατον ἐπίσης χωρίον Χόρμοβον, ἔγινε μικτός καταυλισμός ὑπό ἀρκετά εὐμενεῖς συνθήκας. Παρείχοντο εὐκολίαι περιποιήσεως τῶν ἵππων, διαμονῆς τῶν ἀνδρῶν, μαγειρεύματος συσσιτίου, τό ὁποῖον σπανίως μέχρι τότε εἴχομεν καί γενικῶς ἀνεπαύθημεν.

Προσωπικῶς ἐγώ, μετά τοῦ Ἀνθυπιλάρχου μου Μητροπούλου Νικολάου καί τοῦ ἐφέδρου ἐκ μονίμων Ὑπιλάρχου Παπαδοπούλου Γαβριήλ, ἐφιλοξενήθημεν πλουσίως εἰς οἰκίαν εὐγενοῦς ἑλληνορθοδόξου οἰκογενείας, ἡ οἰκοδέσποινα

τῆς ὁποίας ἐνεφανίζετο μόνον κατά τήν ὥραν τοῦ γεύματος καί τότε ἁπλῶς διά νά ἐμπλουτίσῃ τό συσσίτιόν μας μέ κάτι ἐκ τοῦ ἰδικοῦ της. Ὁ υἱός της Νικόλαος Τσάνες - ἄν ἐνθυμοῦμαι καλῶς τό ἐπώνυμον· τό ὄνομά του εἶμαι βέβαιος ὅτι ἦτο Νῖκος, ἔτσι τόν ἐκαλούσαμεν - ἦτο φοιτητής εἰς τήν Θεολογικήν Σχολήν τῶν Ἀθηνῶν, εὐγενέστατος, ἑλληνόψυχος καί ὡραῖος συζητητής.

Ἡ ἀδελφή του δέν ἐνεφανίζετο ποτέ. Ἐκρυφοκύτταζεν ἀπό τήν πόρταν τῆς κουζίνας, ἀλλά οὐδέποτε μᾶς ἐπλησίασε.

Στασιμότης Ἀγῶνος

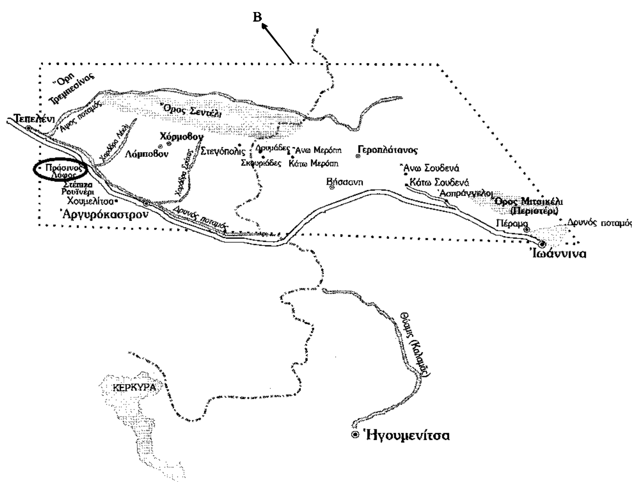
«... ἀργία μήτηρ πάσης κακίας...»
Λεξικόν Πρωΐας σελ. 403)

Λόγῳ τῆς στασιμότητος τῶν ἐπιχειρήσεων, παρεμείναμεν εἰς τό χωρίον τοῦτο ἐπ' ἀρκετάς ἡμέρας.

Μετά τήν ἀνακοπήν τῆς καταδιώξεως τοῦ ἐχθροῦ εἰς τόν τομέα τῆς Μεραρχίας μας, ὀχυρωθέντος εἰς φύσει ὀχυράς θέσεις ἀμύνης, διαρκῶς ἐνισχυομένας καί καλῶς ὑποστηριζομένας, αἱ ἡμέτεραι Δυνάμεις ἤρχισαν καί αὐταί νά καταλαμβάνουν καταλλήλους θέσεις προσωρινῆς - κατ' ἀρχήν - ἀμύνης καί, Θεοῦ θέλοντος, μετά ἀνάπαυσιν καί ἀνασυγκρότησιν... βλέπομεν!

Ἡ ἀπό ἡμέρας εἰς ἡμέραν αὐξανομένη πείσμων ἀντίστασις τοῦ ἐχθροῦ, ἀνέκοψε τήν θυελλώδη ἀρχικῶς προέλασιν τῶν ἡμετέρων.

Ἀνεπτύχθημεν - αἱ τῆς προϊσταμένης μας ΙΙας Μεραρχίας Πεζικοῦ Δυνάμεις,

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 7ον:

Τό σχεδ/μα τοῦτο παρουσιάζει τόν κεντρικόν ἄξονα ἐπί καί ἑκατέρωθεν τοῦ ὁποίου ἐκινήθη ἡ ΙΙα Ὁμάς Ἀναγνωρίσεως ἀπό Ἰωαννίνων μέχρι Νοτίως Τεπελενίου ὅπου σημειοῦται διά κύκλου ὁ Πράσινος Λόφος ἐπί τοῦ ὁποίου ἠμύνετο ὁ ὑπό τήν διοίκησίν μου 5ος Λόχος τοῦ 11ου Σ.Π.

μεταξύ τῶν ὁποίων καί ἡ ἡμετέρα Μονάς - ἀμυντικῶς εἰς τόν τομέα, τοῦ ὁποίου, περίπου, περιγράφω τά ὅρια: Τό πρός Βορρᾶν μέτωπόν μας ἦτο ἡ Νοτίως τοῦ Ὄρους Τρεμπεσίνα καί τοῦ ποταμοῦ Ἄψου γραμμή. Τό Δυτικόν ὅριον ἦτο ὀλίγα χιλιόμετρα Δυτικῶς τοῦ Ἀργυροκάστρου, μέ βόρειον ἄκρον νοτίως τοῦ Τεπελενίου - γενέτειραν τοῦ θηριώδους Ἀλῆ Πασᾶ τῶν Ἰωαννίνων -, δυστυχῶς μή καταληφθέντος. Ἡ Βόρειος γραμμή τοῦ μετώπου μας ἦτο ὁ ποταμός Ἄψος, ὁ ὁποῖος δέχεται τά ὕδατα τοῦ Δρύνου, ἑνουμένων εἰς τήν συμβολήν τῶν ὀρέων Τρεμπεσίνας καί Τεπελενίου. Ἀνατολικόν ὅριον ἦτο τό ὄρος Σεντέλι.

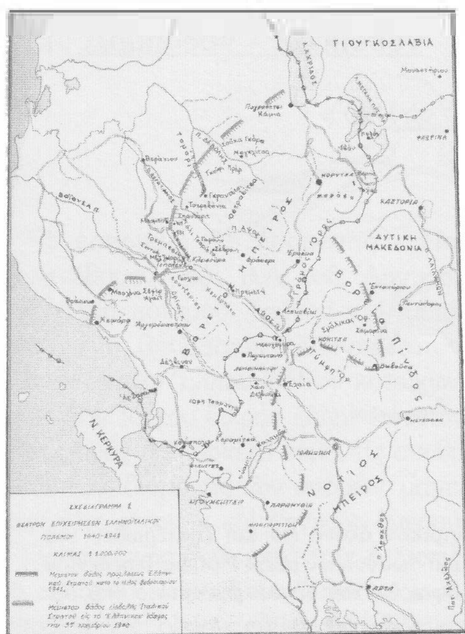
Ὅρια Μετώπου Μας

«Ὅριον ἔθου, ὅ οὐ παρελεύσονται,
οὐδέ ἐπιστρέψουσι καλύψαι τήν γῆν»
(Ψαλμ. ΡΓ΄ 9)

Παράφρ.: Μᾶς ἐτέθησαν ὅρια τά ὁποῖα (οἱ ἐχθροί μας) δέν θά τά ξεπεράσουν· (καί εὐχόμεθα) ποτέ νά μή ἐπιστρέψουν καί ξανασκλαβώσουν τήν γῆν μας (Πατρίδα μας).

Τό Μέτωπόν μας, λοιπόν, τοπωνυμικῶς, ἀπό Ἀνατολῶν πρός Δυσμάς: Σεντέλι - τό βαπτισθέν ὑπό τῆς "ἀρβύλλας" "Δόντι Μουσολίνι" -, Χαράδρα Λέκλι, ὑψώματα ἱππαστί ἐπί τοῦ ποταμοῦ Δρύνου κείμενα εἰς ὀλίγην ἀπόστασιν ἀπό τῆς συμβολῆς του μετά τοῦ ποταμοῦ Ἄψου, Πράσινος Λόφος, ὀρεινός ὄγκος Στεπίζα Ρουϊνέρι, Ὑψώματα Νοτίως Τεπελενίου.

Ἴσως τινά τῶν ὀνομάτων νά ἔχουν ἐπί τοῦ στρατιωτικοῦ χάρτου ἄλλην

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 8ον

ШШШ **Γραμμή ἀμύνης ἡμετέρων - μέχρι τῆς ὁποίας εἰσεχώρησαν οἱ Ἰταλοί ἀπό 28.10.40 ἕως 17 Νοεμβρίου 1940.**

ПППП **Γραμμή ἀμύνης Ἰταλῶν - μέχρι τῆς ὁποίας εἰσεχώρησαν αἱ ἡμέτεραι Δυνάμεις, ἀπό 28.10.40 ἕως 6 Ἀπριλίου 1941.**

ὀνομασίαν, ἴσως δέ καί τινα νά μοῦ διαφεύγουν. Δέν ἀλλάζει ὅμως ἡ οὐσία τῆς ἀφηγήσεως.

Θεωρῶ ἀναγκαίαν τήν ἐνημέρωσίν σας ἐπί τῆς Γραμμῆς τοῦ μετώπου, ἀπό τῆς ὁποίας ἀνετράπη ὁ ἐχθρός καί ἤρξατο ἡ καταδίωξίς του ὑπό τῶν ἡμετέρων:

Ἀπό Ἀνατολάς: Τά ὑψώματα Β.Δ. Γρεβενῶν· ἐκτεινομένης τῆς γραμμῆς τοῦ μετώπου τήν ὁποίαν εἶχε καταλάβει, πρός Δυσμάς μέχρι τῶν ὑψωμάτων Βορείως Μετσόβου, Νοτίως Κονίτσης, Καλπάκι - Ἐλαία.

Μέχρι Δυσμῶν: Ὑψώματα Σουλίου, Παραμυθιά, μερικά χιλμ. Β. Πρεβέζης μέχρι τῶν Ἀνατολικῶν Ἀκτῶν τοῦ Ἰονίου Πελάγους.

Τό Ἰταλικόν Σχέδιον Εἰσβολῆς

«Τούς μέν κενούς ἀσκούς τό πνεῦμα διΐστησι,
τούς δέ ἀνοήτους ἀνθρώπους τό οἴημα».
(Σωκράτους Ἀνθ. Στοβ. ΚΒ, 37)

Μτφρ.: Τούς μέν ἄδειους ἀσκούς ὁ ἀέρας τούς φουσκώνει
καί τούς ἀνοήτους ἀνθρώπους ἡ ἀλαζονεία.

Τό ἐφαρμοσθέν ὑπό τῶν Ἰταλῶν σχέδιον ἐνεργείας διά τήν κατάληψιν τῆς Ἑλλάδος ἦτο εὐφυές καί μεγαλεπήβολον!

Ἐφηρμόσθη κατά τόν ἑξῆς τρόπον:

α. Παραλιακός τομεύς: Ἡγουμενίτσα - Πρέβεζα. Διέθεσε τήν Μεραρχίαν Ἱππικοῦ, ἡ ὁποία, πάνοπλος καί σχεδόν ἄνευ ἀντιστάσεως τῶν ἡμετέρων - εἰς τόν τομέα αὐτόν - Δυνάμεων, κατώρθωσε νά εἰσχωρήσῃ εἰς βάθος - ἐκ τῶν συνόρων - 40 περίπου χιλιομέτρων, ἤτοι κατέλαβε τό χωρίον Παραμυθιᾶς, Μαργαρίτι.

β. Τομεύς Δέλβινον - Καλπάκι: Διά τήν διάρρηξιν τῆς ὀχυρᾶς ἀμυντικῆς τοποθεσίας τοῦ "Καλπάκι", διέθεσε τήν Μεραρχίαν ἁρμάτων "Κένταυρος", μέ σκοπόν τήν κατάληψιν τῶν Ἰωαννίνων.

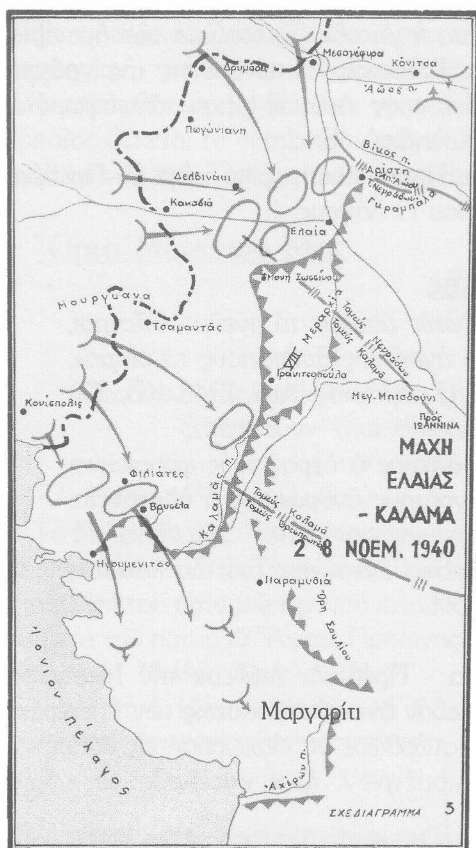
Εἰς τόν τομέα αὐτόν - ὅπως καί εἰς ὁλόκληρον τήν χώραν - δέν ὑπῆρχεν οὔτε ἕν ἅρμα.

Ἐδῶ, εἰς τόν τομέα αὐτόν, ἡ VIII Μεραρχία Πεζικοῦ τοῦ Στρατηγοῦ Κατσιμήτρου Χαραλάμπους, ἄοπλος, ἐν συγκρίσει, συνέτριψε τόν Γολιάθ, μέ μόνον ὅπλον τήν Πίστιν εἰς τόν Θεόν, τήν δύναμιν τῆς Ἑλληνικῆς ψυχῆς καί τήν ἀπόφασιν αὐτοῦ καί τῶν ὑπ' αὐτόν, νά νικήσουν, νά προστατεύσουν τήν ἐλευθερίαν καί τήν ἀκεραιότητα τῆς Πατρίδος.

γ. Τομεύς τῆς ὀροσειρᾶς Πίνδου: Διά τήν κατάληψιν τῆς ζωτικῆς περιοχῆς Μετσόβου διέθεσε τήν ὑπό τόν Στρατηγόν Τζιρότι Μεραρχίαν ἀλπινιστῶν "Τζούλια", ὑπό τόν ἠχηρόν τίτλον "Λύκοι τῆς Τοσκάνης", θεωρουμένην ἀήττητον.

Ἐάν ἐπετυγχάνετο ὁ τεθείς εἰς αὐτήν σκοπός, ἡ νίκη τῆς Ἰταλίας θά ἦτο

Ἰταλικόν Σχέδιον Εἰσβολῆς Τομέως Καλπακίου - Καλαμᾶ: 28.10.1940 - 17.11.1940

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 9ον:
Ἡ μάχη Καλπακίου - Καλαμᾶ: 28 Ὀκτωβρίου μέ 21 Νοεμβρίου 1940. Νικηφόρος διά τήν Ἑλλάδα μας, ἡ 1η Νίκη τῶν ἐλευθέρων λαῶν ἀπό τῆς ἐνάρξεως τοῦ Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου, 29 Σεπτ. 1939.

βεβαία, διότι θά ἀπεκλείετο ἡ συνεργασία τῶν Ἑλληνικῶν Δυνάμεων τῶν δύο μοναδικῶν μετώπων: Θεσσαλίας καί Ἠπείρου.

Ἐδῶ, ἡ Μεραρχία Βραχνοῦ Βασιλείου, μέ τούς ὑπ' αὐτόν Δαβάκην, Μισύρην, Παππᾶν καί τήν Μεραρχίαν Ἱππικοῦ τοῦ Ὑποστρατήγου Σταννωτᾶ Σωκράτους, ἀπεσόβησε τήν συμφοράν καί οὕτως ἐπετεύχθη τό Θαῦμα, τό Ἔπος... "Οἱ Λύκοι τῆς Τοσκάνης" εἶχον κατορθώσει νά φθάσουν καί νά καταλάβουν τό χωρίον Βωβοῦσα. - βλ. σχεδιάγραμμα 5ον σελ. 94.

δ. Εἰς τόν τομέα Καστοριᾶς - Κορυτσᾶς: Οἱ Ἰταλοί προέβλεπον καί ἐτήρησαν ἐνεργητικήν ἄμυναν, τήν ὁποίαν εὐκόλως κατέβαλον αἱ ἐκεῖ ἐπιτεθεῖσαι Ἑλληνικαί Δυνάμεις τοῦ Γ Σ.Σ., καταλαβοῦσαι τήν ἑλληνικωτάτην Κορυτσᾶν τήν 22αν Νοεμβρίου... καί ἀπειλήσασαι τήν κύκλωσιν καί αἰχμαλωσίαν τῶν εἰς τούς α - γ τομεῖς ἰταλικῶν δυνάμεων.

Αἱ θριαμβευτικαί πρῶται νίκαι τῶν ἑλληνικῶν Δυνάμεων ἀπό τῆς πρώτης ἡμέρας - 28ης Ὀκτωβρίου 1940 -, ἕως καί 22 Νοεμβρίου, διέλυσαν τόν μέχρι τότε θρῦλον περί τοῦ ἀπττήτου τῶν δυνάμεων τοῦ Ἄξονος Βερολίνου - Ρώμης - Τόκυο καί ἐνεψύχωσαν τούς ἐν ἀπογοητεύσει καί ἄνευ ἀντιστάσεως παραδιδομένους λαούς τῆς Δύσεως, πλήν τῶν Ἄγγλων, οἱ ὁποῖοι, ὅμως, ὑφίσταντο τεραστίας ἀπωλείας καί ἐναλλαγήν ἥττης καί νίκης.

Σειρά Ἀπελευθερωθεισῶν Πόλεων

Καί ἀρχίζει ἡ ἀπελευθέρωσις τῶν ἑλληνικῶν ἐδαφῶν καί ἑλληνικῶν πληθυσμῶν, ἑλληνικῶν ἀπό τά πανάρχαια χρόνια τῆς Ἱστορίας. Ἀρχίζει αὐτό τό θαῦ-

μα, αὐτή ἡ ἐποποιΐα τοῦ 1940 - '41, μετά τήν ἀνατροπήν τοῦ πανισχύρου ἐχθροῦ, συντριβέντος εἰς τάς ἀνωτέρω τοποθεσίας.

Τήν 10ην Νοεμβρίου, ἡμέραν Τοῦ Κυρίου Κυριακήν, ἤρχισεν ἡ ὁρμητική ἀντεπίθεσις τῶν ἑλληνικῶν Δυνάμεων.

Καταχωρεῖται κατωτέρω ἡ περίπου καθ' ἡμερομηνίαν κατάληψις καί ἀπελευθέρωσις τῶν ὑπό τῆς 'Αλβανίας ἀδίκως κατεχομένων ἑλληνικῶν περιοχῶν:

22 Νοεμβρίου, ἡμέρα Παρασκευή, ἡ Κορυτσά.

4 Δεκεμβρίου, ἡμέρα Τετάρτη, ἡ Πρεμετή.

6 Δεκεμβρίου, ἡμέρα Παρασκευή, οἱ Ἅγιοι Σαράντα.

8 Δεκεμβρίου, ἡμέρα Κυριακή, τό 'Αργυρόκαστρον.

24 Δεκεμβρίου, ἡμέρα Κυριακή, τό ὑποβρύχιον "ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΗΣ", ὑπό κυβερνήτην τόν πλωτάρχην 'Ιατρίδην Μίλτωνα, κατεβύθισεν εἰς τό 'Αδριατικόν Πέλαγος τρία μεγάλα ἰταλικά πλοῖα ἔμφορτα στρατοῦ καί πολεμεφοδίων, μεταφερομένων εἰς Αὐλῶνα.

10 'Ιανουαρίου 1941 ἡ Κλεισούρα. Σημείωσίς μου: Τά ἀνωτέρω ἐπιτεύγματα τῶν Ε.Δ. τῆς Πατρίδος μας ἐλήφθησαν ἐκ τοῦ βιβλίου "Η ΕΠΟΠΟΙΪΑ ΤΟΥ 1940 - 41, ΑΡΧΕΙΟΝ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΣΕΛΙΔΩΝ". Ἔκδοσις 'Ομίλου "INTERAMERICAN" ΕΚΤΥΠΩΣΙΣ: INTERTYP Α.Ε., σήμερον, 3 Αὐγούστου 2000, ἡμέραν Πέμπτην καί ὥραν ἀπό 7.30 ἕως 13.30, πού μετέφερον τά εἰς τάς δεκαέξ προηγουμένας σελίδας τοῦ παρόντος, ἀπό τό διακοσιόφυλλον τετράδιον τῶν φυλακῶν - ἤδη οἴκοι, Σεβρῶν 15.

Αἱ ἀνωτέρω ἐπιτυχίαι τῶν Ε.Δ. μας, προεκάλεσαν τόν παγκόσμιον θαυμασμόν, τήν ἔκπληξιν καί τήν ἐνθάρρυνσιν διά τήν νίκην τῶν μέχρι τότε ἀπογοητευμένων Συμμαχικῶν Κρατῶν. Τό ἐπαναλαμβάνω, διά τούς ἀδικοῦντας τήν Πατρίδα μας, "φίλους - συμμάχους"!

'Ο 'Αντίκτυπος

«Τῷ πονοῦντι δ' ἐκ Θεῶν ὀφείλεται τέκνωμα τοῦ πόνου κλέος».

(Αἰσχύλου, 'Αποσπ. 308, Nauck)

Παράφρ.: Εἰς αὐτόν ὁ ὁποῖος ἀγωνίζεται ὁ Θεός τοῦ χαρίζει δόξαν.

Ἦτο ἡ Πρώτη Νίκη κράτους, ἀνήκοντος εἰς τήν συμμαχίαν τῶν κρατῶν τῆς Δύσεως - Δημοκρατικῶν ἀποκαλουμένων - ἐναντίον τῶν ὁλοκληρωτικῶς διακυβερνωμένων κρατῶν τοῦ Ἄξονος, ἤτοι τῶν Γερμανίας καί 'Ιταλίας. Δηλαδή Δυτικά κράτη: Μεγάλη Βρεταννία, Γαλλία, Δανία, 'Ολλανδία, Βέλγιον, Νορβηγία (ἡττηθέντα...) καί Η.Π.Α. (εἰσελθοῦσαι εἰς τόν πόλεμον, ἀργά, τόν 'Ιούνιον 1941, μετά τήν πανωλεθρίαν, τήν ὁποίαν ὑπέστη ὁ στόλος των αἰφνιδίως, ὑπό τῆς 'Ιαπωνικῆς 'Αεροπορίας, εἰς τόν λιμένα τοῦ Πέρλ Χάρμπορ!).

Συνεπείᾳ αὐτῆς τῆς ἥττης, τήν ὁποίαν εἶχον ὑποστῆ τά ὡς ἄνω κράτη, εἶχε μειωθῆ εἰς ἀρκετόν βαθμόν, ὡς ἦτο ἑπόμενον, τό φυσικόν γόητρον, αὐτῶν τε

καί τῶν ἐνόπλων δυνάμεών των.

Ἡ Νίκη τῆς μικρᾶς Ἑλλάδος μας, μικρᾶς εἰς ἔκτασιν καί πληθυσμόν, ἀλλά μεγίστης εἰς ἀνδρείαν καί ψυχικόν μεγαλεῖον, ἀνεπτέρωσε τό ἠθικόν των καί οὐσιαστικῶς ἤρχισεν, ἔκτοτε, ἡ ἀντίστροφος φορά τῶν πραγμάτων, ὑπέρ τῶν συμμάχων κρατῶν - τό ἐπαναλαμβάνω καί θά τό ἐπαναλαμβάνω, ὥσπου νά τό χωνέψουν οἱ σύμμαχοι ἄδικοι "φίλοι" μας.

Αἱ ἐπιτυχίαι αὐταί τῆς Νικηφόρου προελάσεως τοῦ ἐνδόξου Στρατοῦ μας καί ἰδιαιτέρως ἡ ἐποποιΐα τῆς Πίνδου καί τοῦ Καλπακίου - Ἐλαία - διά τῆς κατασυντριβῆς τῶν ἐπιλέκτων Μεραρχιῶν τῆς Ἰταλίας: "ΚΕΝΤΑΥΡΩΝ", "ΤΖΟΥΛΙΑ" καί "ΒΕΝΕΤΣΙΑ", ἐσήμανον τήν λῆξιν τῆς Α΄ φάσεως τοῦ ἐναντίον τῆς Πατρίδος μας κηρυχθέντος ὑπό τῆς Ἰταλίας πολέμου καί ἀνεπτέρωσαν τό κλωνισμένον ἕως τότε ἠθικόν τῶν Δυνάμεων τῆς Δύσεως, αἱ ὁποῖαι ἡττῶντο συνεχῶς... Ἡγέτις δύναμις τούτων ἦτο ἡ Μεγάλη - τότε, μικρά σήμερον - Βρεταννία, μέ πρωθυπουργόν τόν σκληροτράχηλον Οὐΐνστων Τσώρτσιλ, τόν μετέπειτα ἀποκληθέντα "Πατέρα τῆς Νίκης".

Τῆς **αὐτῆς τιμῆς,** ὅμως, θά ἔπρεπε νά τύχῃ καί ὁ ἀείμνηστος Πρωθυπουργός τοῦ θαρραλέου "ΟΧΙ" τῆς Πατρίδος μας, Ἰωάννης Μεταξᾶς.

Δέν θά πρέπει νά διαμαρτυρηθοῦν οἱ "δημοκρατικοί" ἄρχοντές μας, ἰδίᾳ οἱ λάτραι τοῦ "δημοκρατικοῦ" (!) προλεταριάτου, Σταλινόπαιδες, οἱ ὁποῖοι ἐπιμένουν ὅτι τό "ΟΧΙ" τό εἶπεν ὁ λαός. Ναί, τό εἶπεν καί ὁ λαός, ἀφοῦ, ὅμως προηγουμένως, τό εἶχεν εἴπει ὁ Μεταξᾶς... Ἀλλά ποίαν σχέσιν ἔχουν αὐτοί μέ τό "ΟΧΙ", ἀφοῦ, λόγῳ ὑπαρχούσης ἀρχικῆς (τότε) συμμαχίας Χίτλερ-Στάλιν, εἶπον τό "ΝΑΙ" τῆς προδοσίας καί ἐντροπῆς;...! Ὁ ἰδικός των "πατερούλης" Νίκος Ζαχαριάδης ἤθελε συνθηκολόγησιν..! Καί ὅμως, αὐτοί ἀποτελοῦν σήμερον... «τίς λοιπές δημοκρατικές δυνάμεις», "τά ρετάλια"»! Αὐτοί συνεργάζονται καί συγκυβερνοῦν εἰς τήν "μεταπολιτευτική" περίοδον μέ τήν Νέαν Δημοκρατίαν καί τό ΠΑΣΟΚ! Αὐτοί καί τότε παρ' ὀλίγον νά μᾶς μετατρέψουν εἰς δορυφόρον τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως (θά τά ἀναγνώσετε εἰς τήν συνέχειαν), καί σήμερον, φθάνουν εἰς τό σημεῖον, νά κατηγοροῦν ἀκόμη καί τήν Ἐκκλησίαν μας (τήν ὁποίαν πάντοτε ἐμίσουν καί ἐπολέμουν λυσσωδῶς), ὅτι "συνεργάσθηκε μέ τή χούντα", δηλαδή τήν λυτρωτικήν Ἐπανάστασιν τῆς 21ης Ἀπριλίου 1967..! Αὐτοί, ἀκολουθοῦντες ἀμετανοήτως τά σκοτεινά των διεθνιστικά σχέδια, προσπαθοῦν (ἐν ἔτει 2001), μέ τόν μανδύαν τοῦ "ἐκσυγχρονισμοῦ", νά "ἁλώσουν τό Ἑλληνορθόδοξον ποίμνιον καί νά μᾶς καταργήσουν τήν **οὐσίαν** τῆς ταυτότητός μας, δηλαδή τό Θρήσκευμα καί τήν Ὑπηκοότητά μας! Ξύπνα λαέ...! "Ξυπνᾶτε, πολεμάρχοι"..!

Καλόν εἶναι νά λέγωνται τά σῦκα, σῦκα καί ἡ σκάφη, σκάφη. «Οὐδέν ἕρπει ψεῦδος εἰς γῆρας χρόνου»...!

Αἴτια Μή Περαιτέρω Προελάσεως

«Κράτει ὅ ἔχεις...»
(Ἀποκαλ. Γ΄ 11)

Αἱ νίκαι αὐταί δέν ἦτο δυνατόν, δυστυχῶς, νά συνεχισθοῦν, λόγῳ πολλῶν παραγόντων, οἱ κυριώτεροι τῶν ὁποίων ἦσαν, ὡς ἀπεδείχθη μετέπειτα, οἱ ἑξῆς:

α. Ἡ προβλεπομένη ἐπέμβασις τῶν Γερμανῶν, διαλαλουμένη σιωπηρῶς. Μᾶς τό διεβεβαίουν ἀκόμη καί Ἰταλοί αἰχμάλωτοι.

β. Ἡ ἐν σπουδῇ ὑπό τῶν Ἰταλῶν - ὑποχωρούντων - ἰσχυρά ὀχύρωσις τοποθεσίας ἀμύνης, τῆς ὁποίας ἡ κατάληψις θά ἀπήτει ἰσχυροτέρας καί ὑπερτέρας εἰς ἰσχύν πυρός ἡμετέρας δυνάμεις καί αἱ ἀπώλειαι θά ἦσαν ἀνυπολόγιστοι.

γ. Ἡ πρωτοφανής δριμύτης τοῦ ψύχους, ἕνεκεν τῆς ὁποίας εἶχον ἀκρωτηριασθῆ, λόγῳ κρυοπαγημάτων, πλῆθος ἀνδρῶν.

δ. Ἡ δυσχερής Διοικητική Μέριμνα - Δ.Μ. - λόγῳ ἀποστάσεων καί μή ἐπαρκῶν μέσων ἀνεφοδιασμοῦ. Ἐκ τούτων, ὡς κυριωτέρων, ἐκρίθη ματαία πᾶσα περαιτέρω προσπάθεια, καί ὡς μόνη ἐναπομένουσα λύσις ἦτο ἡ καί ληφθεῖσα, ἤτοι ἡ σταθεροποίησις καί ὀχύρωσις τῆς γραμμῆς τοῦ Μετώπου, ἐπί τῆς ὁποίας εὑρίσκοντο ἤδη αἱ Δυνάμεις μας, μετά τήν ἔνδοξον προέλασίν των. Ἀναφέρεται ἡ γραμμή αὕτη εἰς τήν σελ. 82, σχεδιάγραμμα 3ον.

Εἰς Ἐφεδρείαν! Ἀνησυχίαι

«Τό γάρ σχολάζον καί ἄπρηκτον ζητεῖ εἰς κακίην καί ἀφέλκεται»
(Ἱπποκράτους, Περί Εὐσχημοσύνης Ι, 7 - 8)
Μτφρ.: Ἡ ἀργόσχολος ζωή καί ἡ ἀργία ἐπιζητοῦν τήν κακίαν καί παρασύρονται ὑπ' αὐτῆς)

Κατά τήν πολυήμερον στασιμότητα τῶν ἐπιχειρήσεων, λόγῳ τῆς καθηλώσεως τῶν Μονάδων Πεζικοῦ ἐπί τῆς προαναφερθείσης Γραμμῆς τοῦ Μετώπου, ἡ Μονάς μας ἐτέθη ὄπισθεν τοῦ Πεζικοῦ, ὡς ἐφεδρεία.

Κατηυλίσθημεν εἰς τήν περιοχήν τῶν ὡραίων Ἑλληνικῶν κωμοπόλεων Λαμπόβου καί Χορμόβου. - Γενέτειραι τῶν Εὐεργετῶν τοῦ Ἔθνους μας: Ζάππα, Σίνα, Ἀρσάκη κ.ἄ.

Εἰδικώτερον: Ἡ Διοίκησις τῆς Μονάδος, ἡ 1η Ἴλη Ἡλιοπούλου καί ἡ ὑπ' ἐμέ Πολυβολαρχία μέ τά Μέσα Συνδέσμου καί Διαβιβάσεων ἔμειναν εἰς Λάμποβον.

Ἡ 2α Ἴλη Πατεράκη καί ἡ Δ.Μ., ὑπό τόν Μουσταΐραν, ἔμειναν εἰς Χόρμοβον.

Ἐμείναμεν εἰς τόν εὐχάριστον καί ἀναπαυτικόν αὐτόν χῶρον ἐπί ἀρκετόν χρόνον, ἐν ἐφεδρείᾳ, ὡς εἶπον, τό ὑπόλοιπον τοῦ μηνός Δεκεμβρίου. Καί τά Χριστούγεννα ἐκκλησιάσθημεν εἰς τόν Ναόν τοῦ χωρίου καί μᾶς παρετέθη πλούσιον γεῦμα - χοιρινόν κρέας μέ σέλινον αὐγολέμονον - ἀπό τήν φιλόξενον καί εὐγενῆ Οἰκοδέσποιναν, τηροῦσαν πιστῶς τό πατροπαράδοτον ἔθιμον τῆς Ἑλληνορθοδοξίας μας!

Ἡ αὐτή εὐγενής φιλοξενία ἐπανελήφθη καί κατά τήν 1ην τοῦ Νέου Ἔτους 1941, ἀλλά καί ὅλας τάς ἡμέρας τῆς παραμονῆς μας, ἀπό ὅλους τούς κατοίκους

καί εἰς ὅλους μας: Ἀξιωματικούς, Ὑπαξιωματικούς καί Ὁπλίτας.

Ἡ συνεχιζομένη στασιμότης ἐδημιούργησεν ἀπογοήτευσιν καί ἀνησυχίαν!

Ἡ ἐχθρική Ἀεροπορία καί τό Πυροβολικόν τῶν Ἰταλῶν μᾶς ἠνώχλουν καθημερινῶς, χωρίς νά δυνάμεθα νά ἀντιδράσωμεν.

«Ἀργία, μήτηρ πάσης κακίας!». Ἀφοῦ δέν ἀπησχολούμεθα εἰς πολεμικάς ἐπιχειρήσεις, τό "ρίχναμεν" εἰς ἐκνευριστικάς συζητήσεις ρωμέϊκης συμπεριφορᾶς.

Σχόλια, ἀντισχόλια, θυμοί, ἐξάψεις· εὐτυχῶς μᾶς ἀντελήφθη ὁ Διοικητής καί ἤρχισε νά μᾶς ἀπασχολῇ... δεόντως· πρόγραμμα "νίλας". «Βγάλετε τά ἄλογα ἔξω νά λιαστοῦν!», «βάλετε τ' ἄλογα μέσα νά μή μᾶς προδώσουν στήν Ἀεροπορία τοῦ ἐχθροῦ...».

Ἔξω, λοιπόν, μέσα..., τό πυροβολικόν τοῦ ἐχθροῦ καί ἡ Ἀεροπορία του μᾶς περεποιοῦντο δεόντως.

Μεταφορά τραυματίου εἰς προκεχωρημένον Σταθμόν Α΄ Βοηθειῶν

Ἔγκρισις Αἰτήσεώς Μου Διά Προώθησιν...

«... ὁ δέ ὑπομείνας εἰς τέλος, οὗτος σωθήσεται»
(Ματθ. Ι΄, 22).

Τό ναί καί ὄχι, πολεμοῦμεν ἤ... κοροϊδευόμεθα..., ἀπεφάσισα: Συνέταξα τό ἑξῆς σῆμα κατ' εὐθεῖαν πρός τήν Μεραρχίαν: «Ὑπίλαρχος... πρός Διοικητήν ΙΙας Μεραρχίας Ὑποστράτηγον κ. Λάβδαν Γεώργιον. Αἰτοῦμαι ἀνάθεσιν διοικήσεως, τμήματος πεζικοῦ, ἀνάλογον βαθμοῦ μου, μαχομένου εἰς γραμμήν ἐπαφῆς...».

Εἶχον τήν εὐχέρειαν αὐτήν, ὡς ἐκ τῶν καθηκόντων μου καί τῶν εἰς τήν διάθεσίν μου μέσων ἐπικοινωνίας. Καί ἰδού ἡ ἀπάντησις τοῦ Μεράρχου: «... τόν Ὑπίλαρχον Παττακόν Στ. τιμωρῶ δι' ἐπιπλήξεως, διότι ὑπερέβη τήν ἱεραρχίαν... τοῦτον ἐπαινῶ διά τό ἀξιέπαινον αἴτημά του, τό ὁποῖον θά ἱκανοποιηθῇ ἐν καιρῷ...».

Τήν 5ην Ἰανουαρίου, ἡμέραν Κυριακήν, ἐλήφθη τό κατωτέρω σῆμα διά τοῦ ἀσυρμάτου τῆς Μονάδος, κρυπτογραφικόν. Ὡς ἐκ τῶν καθηκόντων μου, τό ἀπεκρυπτογράφησα: «... τόν Ὑπίλαρχον Παττακόν Στυλιανόν, Ἀξιωματικόν τῆς ΙΙας Ο.Α., ἀποσπῶμεν προσωρινῶς εἰς τό Τακτικόν Στρατηγεῖον Ἀποσπάσματος Μεραρχιακοῦ Πεζικοῦ. Χορήγησις φύλλου Μεταβάσεως - Φ.Μ. - εἰς τοῦτον μετά τοῦ προσωπικοῦ καί ὑλικοῦ καθηκόντων του... Ἀναφέρατε λῆψιν καί ἄμεσον ἐκτέλεσιν...».

Ἐδέχθην τήν ἐπίπληξιν, ἀλλά καί τά συγχαρητήρια τοῦ Διοικητοῦ μου, μέ τάς εὐχάς του... «νά σοῦ βγῆ σέ καλό...», καί μοῦ ἐχορήγησε τό Φ.Μ. - κοινόν διά ὁλόκληρον τό Τμῆμα Συνδέσμου καί Διαβιβάσεων - διά τόν Στ.Δ. τοῦ Ἀποσπάσματος Ἀντωνάκη εἰς Χουμελίτσαν.

Πλήρης χαρᾶς, παρέδωσα τήν Πολυβολαρχίαν εἰς τόν Ἀνθυπίλαρχον Μητρόπουλον Νικόλαον, ἀπεχαιρέτησα αὐτόν, τόν ἔφ. Ἀνθυπίλαρχον Σοῦτζον Δημήτριον καί τούς Ἄνδρας τῆς Πολυβολαρχίας καί...

Ἑτοίμασα τό Τμῆμα καί μαζί μέ τόν ἱπποκόμον μου Ἀρχοντουλάκην Πολύβιον περιχαρεῖς, ὅλοι αὐτοί καί ἐγώ μαζί των, ἀνεχωρήσαμεν - ἐφίππως, φυσικά - πρό τῆς Δύσεως τοῦ ἡλίου, διά τόν τόπον τῆς ἐντολῆς, ἡ ὁποία μᾶς ἐδόθη: Τακτικόν Στρατηγεῖον Ἀποσπάσματος Μεραρχιακοῦ Πεζικοῦ - Ἀντωνάκη Κωνσταντίνου - εἰς προκεχωρημένον Στ.Δ., Χουμελίτσης.

Εἰς Τόν Στ. Δ/σεως Χουμελίτσης

«... σταγόνες ὕδατος πέτρας κοιλαίνουσιν...»
(Πλουτάρχου, Ἠθικά, 2D)
Παράφρ.: Ὅποιος ἐπιμένει νά ἀγωνίζεται
κατορθώνει νά ἐπιτυγχάνῃ αὐτό τό ὁποῖον ἐπιδιώκει.

Τό δρομολόγιον: Λάμποβον - Γέφυρα Δρύνου Β.Α. Ἀργυροκάστρου περί τά τρία χιλιόμετρα, ἁμαξιτή ὁδός Ἀργυροκάστρου πρός Τεπελένι, παρακαμπτήριος

ἀτραπός Β.Δ. 'Αργυροκάστρου περί τά δέκα χλμ., ἀνηφορική ἀτραπός περί τά τρία χλμ., χωρίον Χουμελίτσα.

'Αφίχθημεν πρό τῆς 'Ανατολῆς τοῦ ἡλίου, ἕκτην 'Ιανουαρίου 1941, ἡμέραν Δευτέραν, ἑορτήν τῶν Θεοφανίων, εἰς τό ἀνωτέρω χωρίον, κενόν κατοίκων. ....

'Ανεφέρθην εἰς τόν Διοικητήν τοῦ 'Αποσπάσματος, Συνταγματάρχην Πεζικοῦ 'Αντωνάκην Κωνσταντῖνον, παρόντος τοῦ ἐπιτελάρχου του 'Αντισυνταγματάρχου Πεζικοῦ 'Αναγνωστοπούλου Διονυσίου. Γνωστοί σας ἀπό προηγουμένας σελίδας.

Ἡ οἰκία, εἰς τήν ὁποίαν ἔμενον οἱ ἀνωτέρω, ἦτο ἄνετος, ἀποτελουμένη ἐξ ἰσογείου εἰς τό ὁποῖον διέμενον ἀμφότεροι καί τό ὁποῖον ὡς ἦτο εὐρύχωρον, μέ τό τζάκι καί τραπέζι, ἐχρησιμοποιεῖτο - προφανῶς - ὑπό τοῦ ἰδιοκτήτου ὡς κουζίνα, τραπεζαρία καί ὑπνοδωμάτιον.

'Απεῖχεν ἀπό τήν γραμμήν ἐπαφῆς μέ τόν ἐχθρόν περί τά τρία χιλιόμετρα. 'Εβάλλετο κατ' ἀραιά ἤ καί πυκνά, ἐνίοτε, διαστήματα, ὑπό τοῦ ἐχθροῦ, διά πυροβολικοῦ καί 'Αεροπορίας.

Μοῦ παρεχώρησαν τόν "ὀντᾶν" εἰς τόν ὁποῖον ἐτακτοποιήθην μέ ὅλους τούς ὁπλίτας - διαβιβαστάς καί τό ὑλικόν μας.

Ὁ 'Επιτελάρχης μοῦ καθώρισεν τήν ἀποστολήν μου: Βοηθός του, καθήκοντα Συνδέσμου καί Διαβιβάσεων, 'Αξιωματικός 'Ασφαλείας καί Λογοκρισίας. Μοῦ ἀνέπτυξεν λεπτομερῶς: «Θά ἀποκρυπτογραφῆτε τά λαμβανόμενα διά τοῦ ἀσυρμάτου καί δι' ἐνσυρμάτου τηλεφωνίας σήματα· ὁμοίως θά κρυπτογραφῆτε τά διαβιβαζόμενα . Θά παρακολουθῆτε διά τοῦ ἀσυρμάτου ἤ καί τοῦ τηλεφώνου τά σήματα τοῦ ἐχθροῦ. Θά συνδέεσθε διά τῶν εἰς τήν διάθεσίν σας μέσων ἐπικοινωνίας - 'Ασύρματος, Τηλέφωνα, Ἡλιογράφος, κλπ. -, μετά τῶν πρός τά ἄνω καί κάτω Μονάδων μας. Θά ἐλέγχετε τήν εἰσερχομένην καί ἐξερχομένην ἀλληλογραφίαν. Θά μέ βοηθῆτε...».

Τά καθήκοντά μου ἦσαν εὐχάριστα. 'Επιτέλους ἱκανοποιήθην. Εὑρισκόμην ἐν ἐπαφῇ μέ τόν ἐχθρόν καί ἤκουον ἀπό ἀσυρμάτου καί τηλεφώνου τάς ὑπ' αὐτοῦ διδομένας διαταγάς πρός τάς Μονάδας του.

Ἡ πλέον δύσκολος - καί δυστυχῶς συνεχής - ἀπασχόλησίς μου ἦτο ἡ ἀποκατάστασις τῆς ἐνσυρμάτου τηλεφωνικῆς ἐπαφῆς μετά τῶν Μονάδων πρός τά ἄνω καί πρός τά κάτω.

Αἱ τηλεφωνικαί γραμμαί ἦσαν ἕρπουσαι, διά νά μή προδίδωνται εἰς τόν ἐχθρόν. Μέ τήν κυκλοφορίαν ἀνδρῶν καί κτηνῶν κατεπατοῦντο τά καλώδια ἤ παρεσύροντο καί ἐκόπτοντο! Ἦτο μία συνεχής - καθημερινή καί δύσκολος ἀπασχόλησις, ὄχι δέ ἄνευ κινδύνων, ὅμως μέ ηὐχαρίστει «οὐ τά ἥδιστα, ἀλλά τά βέλτιστα».

Ἡ εὔκολος καί τερπνή ἀπασχόλησις ἦτο ἡ, ἐπίσης καθημερινή, ἀνάγνωσις τῆς ἀλληλογραφίας, ἀφικνουμένης καί ἀποστελλομένης, "λογοκρισίαν" ὑφισταμένης.

Εἰς τάς ἐπιστολάς αὐτάς - ἀμφοτέρων τῶν κατευθύνσεων - περιείχετο ὁ θησαυρός τῆς ἀρετῆς τῆς παναρχαίας ἐνδόξου φυλῆς μας!

Εἰς οὐδεμίαν ἐπιστολήν - καθ' ὅλον τό ἑξάμηνον αὐτῆς τῆς ἀποστολῆς μου,

λίαν διδακτικῆς εἰς ψυχικόν μεγαλεῖον, συνήντησα ἔκφρασιν λύπης ἤ στενοχωρίας, φόβου ἤ παραπόνου - ἤ κοπώσεως καί πολύ περισσότερον ἡττοπαθείας..!

Ἐνθουσιώδη ἦσαν τά ἀναφερόμενα εἰς τάς ἐπιστολάς, τόσον τῶν ἐκ τοῦ Μετώπου, ὅσον καί ἐκ τῶν μετόπισθεν.

Ἐνίοτε ἀνεφέροντο ὑπό Ὁπλιτῶν - κυρίως ἐγγάμων - πρός συζύγους ἤ γονεῖς ἤ ἀδέλφια, φαντασιώδεις ἡρωισμοί, π.χ. «σήμερα πιάστηκα στά χέρια μέ Ἰταλιάνο... τόν αἰχμαλώτισα. Τόν καημένο τόν λυπήθηκα. Τοῦ ἔδωσα τσιγάρο, κουραμάνα καί τόν παρέδωσα στόν διοικητή μου...».

Φυσικά, δέν ἔσβηνα τίποτε... κάπου - κάπου προσέθετα: «Νά εἶστε ὑπερήφανοι γιά τόν...».

Ἔκπληξις

Μοῦ ἔκαμε κατάπληξιν ἡ περίπτωσις ἐπιστολῆς, ὑπογραφομένης ὑπό ἐγγάμου κυρίας πρός Δεκανέα, ὁ ὁποῖος ἦτο κουμπάρος της, ὄχι "κουμπαρούλα"[1].

Τό σπάνιον ὄνομά της μέ "αἰφνιδίασε"! Μοῦ ὑπενθύμισεν ὄνομα πλατωνικῆς φίλης μου, ὡς Εὐέλπιδος!

Ἠρώτησα τόν παραλήπτην - Δεκανέα - καί, ἔκπληκτος, διεπίστωσα ὅτι ἐπρόκειτο περί αὐτῆς. Ἐκ τοῦ τρόπου μέ τόν ὁποῖον ἐχειρίσθην τό θέμα, δέν ἦτο δυνατόν νά δημιουργηθῇ δυσμενής ἐντύπωσις εἰς βάρος τῆς κουμπάρας. Τόν ἠρώτησα: Τί περίεργον ὄνομα εἶναι αὐτό τῆς κουμπαρούλας σου;... - Δέν εἶναι κουμπαρούλα μου, εἶναι πράγματι κουμπάρα μου, τήν ἐστεφάνωσα...

Καί χωρίς νά τοῦ τό ζητήσω, μοῦ ἀφηγήθη ποία ἦτο ἡ κουμπάρα του· καί ἦτο ἐκείνη!

Ἄλλαι τοιαῦται ἐπιστολαί ἀναφέρονται εἰς τάς σελίδας 83 - 84.

Ἀγριότητες Καί Ἐπανάληψις Αἰτήματος Προωθήσεως

«... Ποῦ ἐστιν Ἄβελ ὁ ἀδελφός σου, Κάϊν;»
(Γεν. Δ΄ 9-10)

Διάφορα περιστατικά, τά ὁποῖα ἐμάνθανον ἀπό συμμαθητάς μου Διοικητάς Λόχων Πεζικοῦ, μέ ἔκαναν νά τούς ζηλεύω!

Μετά τοῦ Διοικητοῦ καί τοῦ Ἐπιτελάρχου αἱ σχέσεις μου ἦσαν πολύ οἰκεῖαι:

Ἐγευμάτιζα μετ' αὐτῶν, συνεζήτουν ἐλευθέρως καί ἠδυνάμην νά τολμῶ ὑποβολήν αἰτήματος. Καί μοῦ ἐδόθη ἡ εὐκαιρία: Ἀνεφέρθη ὑπό τοῦ 11ου Συν/τος Πεζ. Τριπόλεως, τῆς Δυνάμεως τῆς Μεραρχίας μας, ὅτι ἐφονεύθη ὁ Διοικητής τοῦ 5ου Λόχου του, ἔφεδρος Ὑπολ/γός Ῥεμβοῦτσος... (;). Καί, ἐτόλμησα: «Κύριε Διοικητά, θά σᾶς εἶμαι εὐγνώμων, ἄν μοῦ ἀναθέσετε τήν διοίκησιν αὐτοῦ τοῦ Λόχου. Γνωρίζετε τήν ἐπιθυμίαν μου...».

«Βρέ παιδί μου, καλά δέν εἶσαι ἐδῶ;»... «Καλά εἶμαι, ἀλλά θέλω τό δυσκολώτερον. Αὐτό πού ἔχουν καί οἱ συνάδελφοί μου, τό πιό μπροστά. Σᾶς παρακαλῶ!...».

Καί ὁ ὑπέροχος Συνταγματάρχης κατένευσε: «Νά πᾶς, παιδί μου· νά πᾶς, νά σπάσῃς τό “διασάκι” - δηλ. τήν ἀτυχίαν - αὐτοῦ τοῦ Λόχου, νά μήν τριτώσῃ τό κακόν.

Εἶναι ὁ δεύτερος Διοικητής του πού σκοτώνεται... Νά πᾶς, παιδί μου, ἑτοιμάσου καί ξεκίνα. Καλή σου τύχη. Καλή ἐπιτυχία». Ἦτο ἡ 25η Ἰανουαρίου, ἑορτή τοῦ ἁγίου Γρηγορίου, τοῦ ἑνός ἐκ τῶν Τριῶν Φωστήρων Τῆς Τρισηλίου Θεότητος.

Πρίν ἀφηγηθῶ τά ἐπακολουθήσαντα, θά ἀναφερθῶ εἴς τι περιστατικόν πρός ἐγρήγορσιν τοῦ ἀναγνώστου ἐκ τῆς μονοτονίας!

Κατά μίαν - ἐκ τῶν συχνῶν - ἀερομαχίαν, ἕν ἰταλικόν ἀεροσκάφος κατερρίφθη πλησίον τῶν θέσεών μας, εὑρισκομένων τότε εἰς τήν περιοχήν Λαμπόβου. Ἔτρεξαν πολλοί νά τό πλησιάσουν· καί ἐγώ μαζί.

Ὅταν ἐπλησίασα τό σημεῖον τῶν καιομένων συντριμμάτων καί... σαρκῶν (!), ἔφριξα. Μόνον πέννα ταλαντούχου συγγραφέως, π.χ. Νομπελίστα Ὀδυσσέως Ἐλύτη, θά ἠδύνατο νά περιγράψῃ. Ἐγώ, ὁ... ἁπλῶς διηγούμενος, γράφω τί εἶδον: Καιόμενα ἐξαρτήματα τοῦ ἀεροπλάνου· ἰταλικόν ἦτο. Φύρδην - μίγδην τά τεμάχιά του μετά τῶν σαρκῶν τοῦ ἀτυχοῦς κυβερνήτου, ἀνέδιδον ὀσμήν ἀπαισίαν καί προεκάλουν αἰσθήματα οἴκτου! Ποία μητέρα, ποία ἀδελφή, ποία σύζυγος θά θρηνῇ τόν χαμόν σου, κακότυχε, θῦμα τοῦ ἀλαζόνος ψευδοκαίσαρος Μουσολίνι; Ἀνελογίσθην τήν οἰκογένειαν τοῦ θύματος, μετέφερα τόν ἑαυτόν μου εἰς τήν θέσιν του καί διά τῆς φαντασίας μου εἶδον καί εἶπον: «Κλαίετε καί ὀδύρεσθε! Σᾶς σκέπτομαι εἰλικρινῶς καί συμμετέχω εἰς τόν πόνον σας». Ἆρά γε, δέν ὑπάρχει τρόπος νά ζοῦν οἱ ἄνθρωποι - οἱ λαοί πάσης φυλῆς, πάσης ἐθνότητος, παντός χρώματος, πάσης ἰδεολογίας -, νά συνυπάρχουν ἐν εἰρήνῃ; Διατί νά ἀλληλοσκοτώνωνται αὐτά τά “ἀ ν ώ τ ε ρ α” (!) πλάσματα τοῦ Θεοῦ; Εἶναι ἀπαραίτητον νά σκοτώνῃ ὁ εἷς τόν ἄλλον, διά νά ζήσῃ καλλίτερον; Δέν δύνανται νά ζήσουν ὅλοι ἐν εἰρήνῃ, ἐν ὁμονοίᾳ συνεργαζόμενοι, καί ἕκαστος δι’ ὅλους, καί ὅλοι δι’ ἕκαστον νά νέμωνται τά ἀγαθά, ὅσα ὁ Πανάγαθος Θεός, ὁ Ζῶν, ὁ Δημιουργός πάντων καί πασῶν ἡμῶν, ὁ Ἐνδιαφερόμενος ἀκόμη καί διά τά πετεινά τοῦ Οὐρανοῦ καί τά κρῖνα τῆς Γῆς, παρέχει ἀφειδῶς διά τό κατ’ εἰκόνα καί ὁμοίωσιν Αὐτοῦ πλᾶσμά Του, τόν Ἄνθρωπον; Καί ἐνεθυμήθην, τότε, ὅταν ὁ Κάϊν ἐφόνευσε τόν ἀδελφόν του τόν Ἄβελ: «Ποῦ ἔστιν Ἄβελ ὁ ἀδελφός σου, Κάϊν; Τί πεποίηκας, Κάϊν; Φωνή αἵματος τοῦ ἀδελφοῦ σου βοᾷ πρός με ἐκ τῆς γῆς·...» (Γένεσις Δ΄, 9 - 10). Δέν ἐνετείλατο τό “ἀγαπᾶτε ἀλλήλους...”; Δέν μᾶς λέγει συνεχῶς διά τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου μας τό παρ’ Αὐτοῦ ῥηθέν: “Εἰρήνη ὑμῖν”;

Ἕως πότε θά ἐπικρατῇ καί θά κυριαρχῇ εἰς τήν ψυχήν τοῦ ἀνθρώπου τό ἀπάνθρωπον καί φθοροποιόν μῖσος, ὁ φθόνος, ἡ κακία, ἡ ἀδικία; Ἔχουν παρέλθει εἴκοσι χρόνια ἀπό τοῦ ἔτους 1977, ὅταν τά ἔγραφα ἐν φυλακαῖς Κορυδαλλοῦ, μέχρι σήμερον ἔτος 2001 πού γράφω τά παρόντα ἐν τῇ ὁδῷ Σεβρῶν 15... Ἀπό τότε πού ὁ Θεός, ἔγινεν Ἄνθρωπος, μέχρι σήμερον ἔχουν παρέλθει 2000 χρόνια· καί μᾶς ἐδίδαξε τήν ἀγάπην, τήν ἀνοχήν, τήν συγγνώμην, «τό διδόναι μᾶλλον τοῦ λαμβάνειν»... καί τί κάμνομεν; Ἐντελῶς τά ἀντίθετα! Ποῦ ἡ τοῦ

θείου Παύλου ἐντολή: «πᾶσα πικρία καί θυμός καί ὀργή καί κραυγή καί βλασφημία ἀρθήτω ἀφ' ὑμῶν σύν πάσῃ κακία»; (Ἐφεσ. Δ΄, 31).

Προσευχόμενος - ἐδῶ εἰς τό κελλί, «μόνος, Θεῷ μόνῳ» - ἔλεγον, εὔχομαι νά εἰρηνεύσῃ ὁ Ἄνθρωπος, ὅλοι οἱ Ἄνθρωποι, ὅλος ὁ Κόσμος, νά καταργηθοῦν διά παντός οἱ πόλεμοι· νά ἐπικρατήσῃ μεταξύ τῶν Ἀνθρώπων ἡ ἀδέλφωσις, ἡ ἀ γ ά π η , ἡ «ἐπί γῆς εἰρήνη καί ἡ ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία». Διότι, ἐάν δέν ἐπιτευχθοῦν ὅλα αὐτά, οἱ πόλεμοι θά συνεχίζωνται καί μάλιστα καταστρεπτικώτεροι μέ τήν πρόοδον τῆς τεχνολογίας καί τήν ἠθικήν ἐξαθλίωσιν. Καί ἡ ἀνθρωπότης θά ὁδηγηθῇ εἰς τήν αὐτοκαταστροφήν.

Αὐτά ἐσκεπτόμην εἰς τό κελλί. Ποῦ νά φαντασθῶ ὅτι μετά ἀπό 23 χρόνια - 1977, τότε· 2000 σήμερον - θά εἶχον συμβῆ μεταξύ τόσων ἄλλων καί τά τήν τελευταίαν δεκαετίαν διαδραματισθέντα:

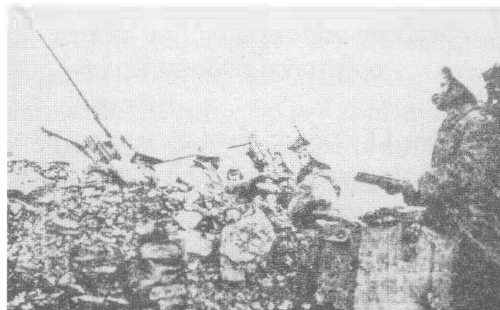
- Ὁ πόλεμος τῆς Ἐρήμου - Περσικός!
- Οἱ βομβαρδισμοί τῆς Σερβίας, μέ τάς γνωστάς φρικαλεότητας! καί
- Αἱ Ἑλληνοτουρκικαί σχέσεις νά εὑρίσκωνται ἐπί ξυροῦ ἀκμῆς!

Ὁ Θεός νά βάλῃ τό Χέρι Του!

Ἐπανέρχομαι εἰς τήν ἀφήγησιν περί τοῦ καταρριφθέντος ἰταλικοῦ ἀεροπλάνου. Ἀηδίασα καί ἔφριξα ἀπό τήν συμπεριφοράν πολίτου τῆς περιοχῆς πρός τόν νεκρόν Ἰταλόν ἀεροπόρον. Τοῦ ἐκτύπα τάς σάρκας διά τῆς ῥάβδου του καί τόν ὕβριζεν, ἀφρίζων καί τρίζων τούς ὀδόντας του..!

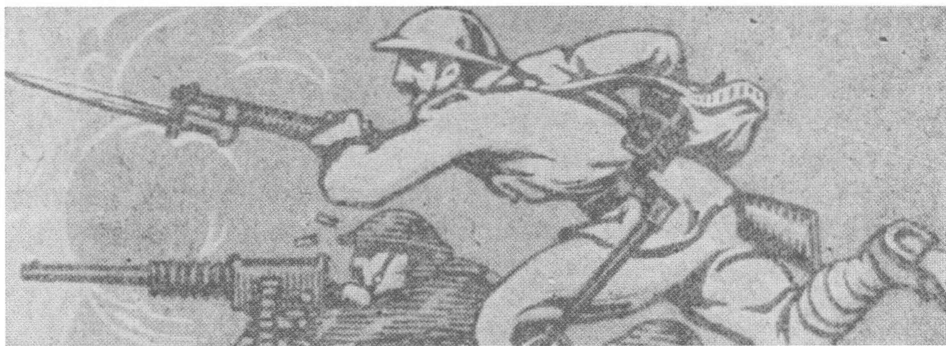
Μετά ἀπό αὐτήν τήν παρένθεσιν, ἄς ἐπανέλθωμεν εἰς τήν Χουμελίτσαν, ὅπου, κατά τό μικρόν χρονικόν διάστημα τῆς ἐκεῖ ὑπηρεσίας μου, ἔζησα μίαν ἀπό τάς ὡραιοτέρας περιόδους τῆς ὅλης πολεμικῆς περιόδου. Ἐκεῖ, τάς φρικαλεότητας τοῦ πολέμου διεσκέδαζον αἱ προαναφερθεῖσαι ἐνθουσιώδεις ἐπιστολαί καί αἱ ἀστοχίαι τοῦ ἐχθρικοῦ Πυροβολικοῦ καί τῆς Ἀεροπορίας του. Αἱ βόμβαι τῆς Ἀεροπορίας του, ὡς ἐπί τό πλεῖστον, ὡς καί αἱ ὀβίδες τοῦ Πυροβολικοῦ του, ἔπιπτον εἰς τόν Δρύνον, δηλαδή ἔκαναν "μιά τρύπα στό νερό", ὅπως ἔλεγεν ἡ "ἀρβύλλα!".

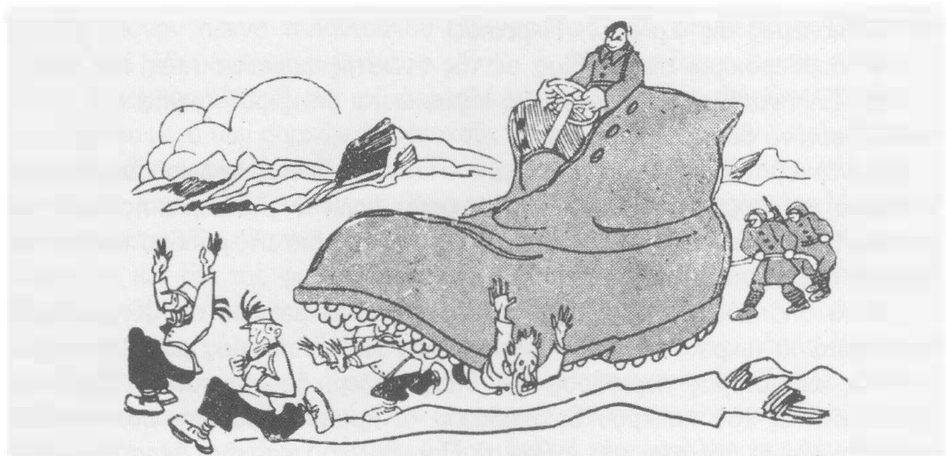
Ἑτοιμάζομαι, λοιπόν, μόνος πλέον, οὔτε ἵππος, οὔτε ἱπποκόμος! Ἀποχαιρετῶ καί ἀναχωρῶ ὥραν 10ην π.μ. τῆς 6ης Φεβρουαρίου 1941, ἡμέρας Τετάρτης.

Κάποιοι... κάπου, ἐδῶ κοντά, ἴσως καί εἰς "Πράσινον Λόφον", ἄνδρες τοῦ 5ου Λόχου τοῦ 11ου Σ.Π.Τριπόλεως.

Σάτιρα τῆς ἐποχῆς: Ὑπό τήν "ἑρπύστριαν", ἀρβύλαν τοῦ τσολιᾶ μας συνθλίβεται ὁ ἐχθρός ἤ αἰχμάλωτοι σύρονται ὑπό τῆς ἀρβύλας - ἅρματος - ἤ ἄλλοι φεύγουν διά νά μή τούς καταπίῃ! Αὐτό ἐννοοῦσεν, ὁ σκιτσογράφος σατιρίζων τόν φεύγοντα ἐχθρόν καταδιωκόμενον ἀπό τόν γενναῖον Ἕλληνα Τσολιᾶν!

Διοικητής Λόχου Πεζικοῦ τοῦ 11ου Σ.Π. Τριπόλεως

«Ἄνδρες γάρ πόλις καί οὐ τείχη
οὐδέ νῆες ἀνδρῶν κεναί»
(Θουκ.)
Δηλ.: Οἱ ἄνδρες εἶναι τό κράτος
καί ὄχι τά τείχη οὔτε τά πλοῖα ἄνευ ἀνδρῶν, εἶναι κάτι.

Ὀλίγος κατήφορος ἀπό Χουμελίτσης, ὀλίγον ἴσωμα, ὀλίγη ἀνηφόρα καί μετά ἡμίσειαν περίπου ὥραν ἔφθασα εἰς τόν Στ. Δ. τοῦ Μηχανοκινήτου Συν/τος Ἱππικοῦ ὑπό τήν Διοίκησιν τοῦ Ἀντισυν/χου Ἱππικοῦ Κασσάνδρα Δημητρίου, γνωστοῦ μου ἀπό τῶν ἐτῶν 1930 - 1933 ὅτε ὑπηρέτουν εἰς τό 4ον Σ.Ι.

Θεσσαλονίκης ὡς Ὑπαξιωματικός καί αὐτός ὡς Ἐπίλαρχος - Ὑποδιοικητής μέ Διοικητήν τόν Συνταγματάρχην Λιούμπαν Νικόλαον, ἀντικατασταθέντα ὑπό τοῦ Καράμπελα Μιχαήλ καί αὐτοῦ ὑπό τοῦ Συν/χου Αὐγεροπούλου Γερασίμου.

Ὁ Στ. Δ. εὑρίσκετο εἰς τό ἀντίπρανες τοῦ χαμηλοῦ λόφου, ὑπό τό γεωγραφικόν τοπωνύμιον Στέπιza Ρουϊνέρι.

Ἡ ἐγκατάστασις τῆς Διοικήσεως μετά τοῦ ἐπιτελείου της ἦτο ὑπό μεγάλην Σκηνήν, τοποθετημένην σχεδόν κατά τό ἥμισυ ἐντός σπηλαίου παμμεγίστου βράχου.

Ἡ περιποίησις ἦτο ὀνειρώδης, διά τήν περίπτωσιν: Μακαρόνια μέ κρέας, σαλάτα ἀπό χόρτα τοῦ βουνοῦ, κρασί, μπακλαβᾶς!.... «Οὔτε στό χωριό μου δέν ἔτρωγα ἔτσι»...

Ὁ Ἀντισυν/χης Κασσάνδρας ἦτο - καί αὐτός, ὡς ὁ Κατσώτας - ἔφεδρος ἐκ μονίμων, ἀποταχθείς διά τήν συμμετοχήν του εἰς τό ἐθνοκτόνον κίνημα τῆς 1ης Μαρτίου 1935.

Μοῦ ἀπηγόρευσε τήν κίνησιν πρός τά ἐμπρός μέχρι τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου, διότι πᾶσα κίνησις προεκάλει τά πυρά τοῦ ἐχθροῦ, εὑρισκομένου εἰς ἀπόστασιν φονικῶν πυρῶν τυφεκίου.

Ὑπασπιστήν του εἶχε τόν ἔφεδρον Ὑπίλαρχον Ῥαζέλον Τιμολέοντα, Πολιτικόν Μηχανικόν, Ἀθηναῖον εὐπατρίδην.

Μετά τήν πλουσίαν φιλοξενίαν, μοῦ παρεσχέθη ὁδηγός, διά νά μέ ὁδηγήσῃ διά κεκαλυμμένου δρομολογίου καί σχεδόν ἕρποντα καί ἔφθασα εἰς τήν Ἴλην Ἰλάρχου Σπαντιδάκη Γρηγορίου.

Τόν ἐγνώριzον ἐξ ἀκοῆς. Τώρα, τόν γνωρίzω ἐξ ὄψεως καί μάλιστα συνέγκλειστον, συνεπαναστάτην. Μέ ὑπεδέχθη μέ Κρητικήν συμπατριωτικήν χαράν, ἀλλά μοῦ ἀπηγόρευσε τήν περαιτέρω πρός τόν Λόχον μου κίνησιν, δι' οὕς λόγους προανέφερον. Ἐδῶ ἦτο καί ὁ Ὑπίλαρχος Μάντzος Κωνσταντῖνος, κατά μίαν τάξιν ἀρχαιότερός μου, ὁ ὁποῖος ἐσχολίασε κάπως δυσμενῶς τήν ἀπόφασίν μου νά προωθηθῶ πέραν τῶν θέσεων τοῦ Ἱππικοῦ.

Μέ τήν δύσιν τοῦ ἡλίου ἀπεχαιρέτησα καί μέ ὁδηγόν ὁπλίτην ὡδηγήθην εἰς τόν Στ. Δ. τοῦ 5ου Λόχου, τοῦ 11ου Σ.Π. Τριπόλεως.

Μέ ὑπεδέχθησαν δύο Ἀνθυπολοχαγοί Διμοιρῖται τοῦ Λόχου καί μοῦ ἀνέφερον ὅτι: «Αὐτήν τήν στιγμήν εἶναι ἕτοιμος ἡ ἐκκένωσις τῆς θέσεώς μας ἐκ τῶν νεκρῶν - 3 ὁπλῖται καί ὁ Διοικητής τοῦ Λόχου, φονευθέντες π.μ. ἀπό βλήματα ὅλμων τοῦ ἐχθροῦ - ὡς καί ἑπτά τραυματιῶν ὁπλιτῶν»!

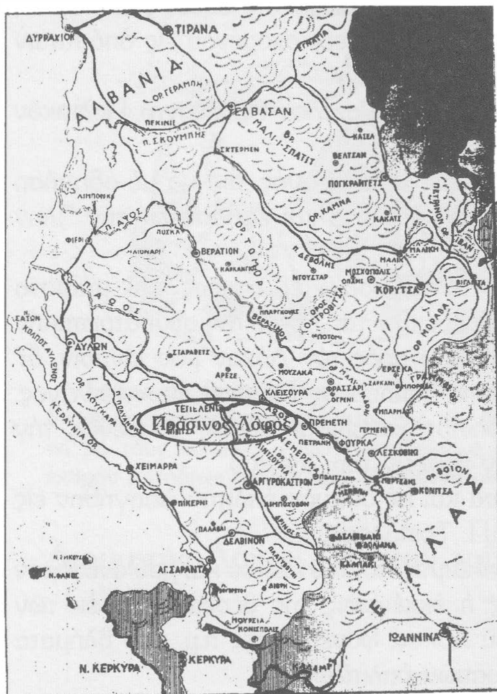
Ἀπεδώσαμεν τάς κεκανονισμένας τιμάς εἰς τούς φονευθέντας, ἀπεχαιρετήσαμεν τούς τραυματίας καί ἀπηυθύναμεν ὀλίγα λόγια κατάλληλα διά τήν περίστασιν, περίπου τά ἑξῆς:

«Γενναῖοι συνάδελφοι, σᾶς ἀποχαιρετοῦμεν μέ βαθυτάτην θλῖψιν, ἀλλά καί ἀντίστοιχον εὐγνωμοσύνην· ἠγωνίσθητε τόν ἀγῶνα τόν καλόν· ἐπέσατε ὑπέρ Πίστεως καί Πατρίδος. Ἡ Πατρίς σᾶς εὐγνωμονεῖ· θά ἐκδικηθῶμεν... Ζήτω ἡ Πατρίς...».

Μετά τά τυπικά αὐτά χρέη μου πρός τούς νεκρούς, διέταξα τούς Ἀξιωματικούς νά ὁδηγήσουν τόν Λόχον εἰς κατάλληλον χῶρον σχετικῆς ἀσφαλείας - τόν περισσότερον ἀπυρόβλητον - καί νά καθήσουν, προκειμένου νά δώσω τάς ὁδηγίας μου.

Εἶπον τά ἑξῆς περίπου - λέγω περίπου διότι δέν τά ἔγραψα, προφορικῶς ἐλέχθησαν καί προχείρως - καί ὅπως σήμερα τά ἐνθυμοῦμαι: «Ὅπως διακρίνετε ἀπό τά σύμβολα τῆς στολῆς μου, εἶμαι Ἀξιωματικός τοῦ Ἱππικοῦ, ὁ Ὑπίλαρχος - εἶπον τά τῆς ταυτότητός μου -, ὅμως μή σᾶς ἀνησυχῇ τό ὅτι δέν εἶμαι τοῦ ἐνδόξου Ὅπλου σας, τοῦ Πεζικοῦ μας, διότι πρέπει νά σᾶς ἔχουν διδάξει, ὅτι τό Ἱππικόν μάχεται ἀκριβῶς ὅπως καί τό Πεζικόν. Ἡ μόνη διαφορά του εἶναι ὅτι κινεῖται ἐφίππως. Συγκεκριμένως, “ἑλίσσεται ἐφίππως καί μάχεται πεζῆ”.

Δηλαδή, τό Ἱππικόν εἶναι ἕνα πιό εὐκίνητον, πιό ταχυκίνητον Πεζικόν. Οἱ Ἀξιωματικοί τοῦ Ἱππικοῦ διδάσκονται ἀκριβῶς ἐκεῖνα, τά ὁποῖα διδάσκονται νά ἐκτελοῦν οἱ Ἀξιωματικοί τοῦ Πεζικοῦ κατά τήν μάχην. Εἶμαι λοιπόν ὑπερήφανος διά τήν τιμήν, τήν ὁποίαν μοῦ ἔκαμεν ἡ Διοίκησις τῆς Μεραρχίας μας - Πεζικοῦ - νά ἀναλάβω τήν διοίκησιν τοῦ Λόχου σας, αὐτοῦ τοῦ ἐνδόξου 11ου Σ.Π. Τριπόλεως τῆς θρυλικῆς Τριπολιτσᾶς. Σᾶς ὑπόσχομαι ὅτι θά πράξω τό καθῆκόν μου πρός τήν Πατρίδα μέ αὐτοθυσίαν καί θά φροντίζω για σᾶς, ὅ,τι θά ἐφρόντιζεν ὁ πατέρας σας. Μαζί θά πολεμήσωμεν ἀγκαλιασμένοι, ἐγώ μπροστά καί σεῖς κοντά...

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 10ον:
Τό νοτίως Τεπελενίου καί τό μεταξύ τοῦ ὄρους Νεμέρσκα καί τοῦ Ἰονίου Πελάγους ἔδαφος ἦτο τό μέτωπον τοῦ Α.΄ Σ.Σ., ὑπό τό ὁποῖον ὑπήγετο ἡ ΙΙα Μεραρχία καί ὑπ' αὐτήν, ἡ ΙΙα Ὁμάς Ἀναγνωρίσεως. Εἰς τόν νοτίως Τεπελενίου “Πράσινον Λόφον”, διώκπσα ἐπί δίμηνον - ἐν ἀμύνῃ - τόν 5ον Λόχον τοῦ 11ου Σ.Π. Τριπόλεως.

Θά σᾶς προστατεύσω ἀπό ἄσκοπες κινήσεις καί ἔλλειπῆ ἤ μή ἐνδεδειγμένην καλήν ἀμυντικήν προστασίαν.

Ἐδῶ εἴμεθα ἀδέλφια, ὅμως μέ διαφορετικές ὑποχρεώσεις καί καθήκοντα, ὁ καθένας μας ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ καί τῆς ἐντολῆς πού λαμβάνομεν ἀπό τούς Ἀνωτέρους μας... Ἐσεῖς, ἀπό ἐμένα... Θά σᾶς προστατεύω, δέν θά σᾶς ἐκθέσω εἰς κινδύνους, χωρίς νά λάβω τά ἀπαραίτητα μέτρα τῆς ἀσφαλείας τῆς ζωῆς σας. Δέν θά φεισθῶ τῆς ἰδικῆς μου ζωῆς, προκειμένου νά προστατεύσω τήν

ἰδικήν σας. “Οὐ θάνατον φοβοῦμαι, οὐ zῆσαι προτιμῶ ἐμαυτόν” ἔναντι τῆς ἰδικῆς σας zωῆς· τήν ἰδικήν σας σωτηρίαν εὔχομαι διά τό καλόν τῆς Πατρίδος μας, καί τῆς οἰκογενείας σας, καί τήν νίκην, πρός δόξαν τοῦ Ἔθνους μας. Ἀπό σᾶς zητῶ πειθαρχίαν καί πρόθυμον ἐκτέλεσιν τῶν διαταγῶν μου. Θά νικήσωμεν τόν ἐχθρόν μέ τήν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ καί τήν συμπαράστασιν τῆς Ὑπερμάχου Στρατηγοῦ, Παναγίας μας, προστάτιδος τοῦ Ἔθνους μας, πάντοτε. Ὑπό τήν προστασίαν Αὐτῆς ἐνίκησαν οἱ πρόγονοί μας, ἀπό τούς Βυzαντινούς χρόνους μέχρι τώρα. Αὐτή μᾶς ὡδήγησεν εἰς τήν νίκην κατά τῶν Τούρκων μέ τήν ἐπανάστασιν τοῦ Ἔθνους μας τό 1821.. στό Σαραντάπορο, στά Γιαννιτσά, στή Θεσσαλονίκη, στό Κιλκίς κατά τούς Βαλκανικούς πολέμους 1912 - 13.. Αὐτή μᾶς ὡδήγησεν ὡς τίς πύλες τῆς Κωνσταντινουπόλεως καί τῆς Ἀγκύρας τά ἔτη 1919 - 22. Ἔχομεν τό δίκαιον μέ τό μέρος μας· ὁ Δικαιοκρίτης Θεός εἶναι εἰς τό πλευρόν μας ἕως τώρα καί θά εἶναι μαzί μας ἕως τήν τελικήν νίκην μας· θά νικήσωμεν τόν ὕπουλον, ἄδικον καί ἀνέντιμον ἐχθρόν, πού ἐτορπίλλισε τό πολεμικόν μας πλοῖον “ΕΛΛΗ” εἰς τόν προβλῆτα τοῦ νησιοῦ τῆς Παναγίας μας, τήν ὥρα πού γινόταν ἡ λειτουργία εἰς τό Ὄνομά Της. Σεῖς, μέ τήν παλληκαριά σας, ἀνετρέψατε τά σχέδιά του. Τόν γνωρίzετε καλά. Σεῖς τόν κατεδιώξατε ὡς ἐδῶ. Μαzί θά τόν κυνηγήσωμεν ὥσπου νά τόν πετάξωμε στή θάλασσα. Ἔχει προσβληθῆ θανάσιμα. Εἶναι φυσικόν νά ὀνειρεύεται ἐκδίκησιν. Γι' αὐτό χρειάzεται προσοχή. Τό θηρίον, ὅταν τραυματισθῆ ὁρμᾶ μέ λύσσα κατά τοῦ κυνηγοῦ πού τό τραυμάτισε καί εἶναι πολύ πιό ἐπικίνδυνον ἀπό ὅσον ἦτο πρίν τραυματισθῆ· ἔτσι καί ὁ ἐχθρός μας. Τό ἀφεντικό του, ὁ Ντοῦτσε, μᾶς ἀπειλεῖ ὅτι θά σπάσῃ τά πλευρά τῆς Ἑλλάδος μας μέ τά ὀκτώ ἑκατομμύρια τῶν λογχῶν του! Δέν θά τοῦ κάνωμεν αὐτήν τήν χάριν. Ὅπως τόν περιποιηθήκαμε ὡς τώρα, ἔτσι καί ὡς τό τέλος τῆς συντριβῆς του! “τεθνάμεναι γάρ καλόν ἐνί προμάχοισι πεσόντα ἄνδρα ἀγαθόν περί ᾗ πατρίδι μαρνάμενον” (Λυκοῦργος κατά Λεωκράτους). Νά εἴμεθα πάντοτε ἕτοιμοι, μέ τόν δάκτυλον εἰς τήν σκανδάλην, ἄγρυπνοι, ἀπό ἀσφαλῶς προστατευομένης θέσεως.

Θά νικήσωμεν, μέ τήν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ καί τῆς Θεομήτορος Παναγίας μας. Ἀπό αὐτῆς τῆς στιγμῆς θά ἀρχίσωμεν τήν ὀχύρωσιν τῶν θέσεών μας. Τοῦ λοιποῦ, ὄχι ἀδικαιολόγητοι θυσίαι. Τό αἷμα τό ἑλληνικόν εἶναι πολύτιμον καί πρέπει νά τό προστατεύουμε.... Ζήτω τό Ἔθνος! Ζήτω ἡ Πατρίς! Ζήτω τό 11ον Σ.Π.! Ζήτω ὁ Λόχος μας! Ζήτω ὁ Βασιλεύς..!».

(Αὐτά ἔγραψα εἰς τό ὑπ' ἀριθ. 68 κελλί τῶν φυλακῶν Κορυδαλλοῦ τήν 10ην Ὀκτωβρίου 1975, ἡμέραν Παρασκευήν καί ὥραν 11:50, σημειώνω ὅτι: διακόπτω διά νά προλάβω νά πάρω, ἀπό τό κοινόν ψυγεῖον, τό γεῦμά μου, πρίν μᾶς κλειδώσουν - τήν 12:00ην ὥραν μετά τήν διανομήν συσσιτίου, τό ὁποῖον σπανίως ἐλαμβάνομεν, διότι μᾶς ἔφερον αἱ οἰκογένειαι· καί ἐξεκλείδωναν τήν 14:30 -, ὤν τότε ὅμηρος τῆς Ν. Δημοκρατίας, εἰς τό “κλουβί”. Σήμερον, 5ην Αὐγούστου 2000, ἡμιελεύθερος εἰς Σεβρῶν 15, ἡμέραν Σάββατον καί ὥραν 0:30, συνεχίzω τήν μεταφοράν... ἀπό τό ὑπ' ἀριθμ. 2 τετράδιόν μου τῶν 292 σελίδων...)

Μέτωπον 26 Φεβρ. 1941.
Εἰς τόν "Πράσινον Λόφον" μέ τούς ὑπ' ἐμέ, 'Αξ/κόν καί ὁπλίτας τοῦ 5ου λόχου τοῦ 11ου Σ.Π. Τριπόλεως, ὡς Διοικητής... Εἰς τό ἀντίπρανες ἀπυρόβλητον, πλησίον τοῦ ῥύακος ὅπου ἐπλυνόμεθα καί... ἐποτιζόμεθα... ἐν σχετικῇ ἀσφαλείᾳ.

Μετά τήν ὡς ἄνω παρουσίασιν τῆς ἰδιότητός μου εἰς τούς 'Αξιωματικούς, 'Υπαξιωματικούς καί ὁπλίτας τοῦ Λόχου μου, διέταξα νά συνεχισθῆ τό πρόγραμμα.

'Εδείπνησα μετά τῶν Διμοιριτῶν καί ἐν συνεχείᾳ ἐνημερώθην ἐπί τῶν ἐπικρατουσῶν συνθηκῶν: Συνήθειαι τοῦ ἐχθροῦ καθ' ἡμέραν, ἡμέτεραι ἀντιδράσεις, κατάστασις ἡμετέρου Λόχου, τομεύς του, γείτονές του, διάταξίς του ἐπί τοῦ τομέως του, κλπ. Ἦτο νύξ, σκότος βαθύ, δύσκολος ἡ πλήρης ἐνημέρωσις ἐπί τῶν συνθηκῶν διατάξεως καί διαβιώσεως τῶν ἀνδρῶν.

Μέ ὡδήγησαν - ἕκαστος Διμοιρίτης - εἰς τόν χῶρον διαμονῆς τῆς Διμοιρίας του. Ἡ μία ἐκ τῶν τριῶν Διμοιριῶν κατεῖχε τήν ὀφρύν τῆς ἀμυντικῆς τοποθεσίας, καθ' ὅλον τό 24ωρον. 'Ενηλλάσσοντο μέ τό λυκαυγές ἑκάστης ἡμέρας, μίαν περίπου ὥραν πρό τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου.

Ἡ ἐπίσκεψίς μου εἰς τόν τόπον διαμονῆς ἑκάστης Διμοιρίας δέν μέ ἱκανοποίησεν. Ἦσαν ὅλοι ἐκτεθειμένοι εἰς τά πυρά, κυρίως τά θραύσματα τῶν βλημάτων τῶν ὁλμίσκων 60 χιλιοστῶν καί ὀβίδων τῶν πυροβόλων τοῦ ἐχθροῦ, διότι δέν εἶχαν δημιουργήσει προκαλύμματα ἀσφαλείας των, πλήν τῆς θέσεως τῆς Διμοιρίας 'Επιφυλακῆς, εἰς τάς θέσεις τῆς ὁποίας ὑπῆρχαν πρόχειρα σκάμματα δυνάμεως τριῶν ἀνδρῶν ἕκαστον, μία τάφρος ἐπικοινωνίας μεταξύ σκάμματος καί θέσεων σκοπῶν καί ἕνα σκάμμα εἰς ἑκάστην θέσιν Σκοποῦ.

Συνεστήθην, ὡς νέος Διοικητής των, συνεχάρην αὐτούς διά τούς μέχρι τότε ἡρωϊκούς ἀγῶνάς των καί τούς ἔδωσα ὁδηγίας διά τήν ἐπαύξησιν τῆς ἀσφαλείας τῶν θέσεών των, διότι αἱ μέχρι τότε πρόχειροι ἀμυντικαί των ἐργασίαι τούς ἐξέθετον εἰς σοβαρούς κινδύνους, μέ συνέπειαν τάς καθημερινάς ἀπωλείας...

'Ενώπιος, 'Ενωπίω! - Ἡμεῖς! 'Εχθρός - Τηλεφωνική Παρουσίασις

Διενυκτέρευσα μαζί μέ τόν Διμοιρίτην αὐτῆς τῆς Διμοιρίας προφυλακῆς - προστασίας τοῦ Λόχου - καί ἐνημερώθην ἀπό ὅλους ἐπί τῆς ἀποστολῆς των.

Οἱ δύο Διμοιρῖται, μετά τῶν ἀνδρῶν των, διετάχθησαν νά ἐνισχύσουν τάς θέσεις διαμονῆς των, κατασκευάζοντες "ἀμπρί" τῶν τριῶν θέσεων. 'Εδικαιολόγουν οἱ Διμοιρῖται τήν τοιαύτην παράλειψιν, μέ τήν πεποίθησιν, τήν ὁποίαν εἶχον, ὅτι

ἀπό ὥρας εἰς ὥραν ἀνέμενον διαταγήν ἐξορμήσεως πρός καταδίωξιν τοῦ ἐχθροῦ!...

Ἐδόθησαν αἱ ἀπαραίτητοι ὁδηγίαι καί ἅπαντες ἐπεδόθησαν μετά ζήλου εἰς τήν ὀργάνωσιν τῆς προστασίας των ἀπό τά θραύσματα τῶν βλημάτων τοῦ πυροβολικοῦ καί τῶν ὅλμων τῶν 60 χιλιοστῶν. Οἱ Ἰταλοί εἶχον ἐν ἀφθονίᾳ αὐτά τά ὁλμάκια, μέ τρομερά φονικά ἀποτελέσματα. Ἡμεῖς εἴχομεν Ὅλμους τῶν 81 χιλ., πολύ καλλιτέρας ἀποτελεσματικότητος, ἀλλά... ἐλαχίστους π.χ. αἱ Ὁμάδες Ἀναγνωρίσεως δέν εἶχον οὔτε ἕναν, οὔτε ὁ Λόχος, τόν ὁποῖον διώκησα, εἶχεν ὅλμον.

Προτρέχω διά νά ἐπισημάνω ὅτι, κατόπιν τῶν μέτρων, τά ὁποῖα διέταξα καί ἐφηρμόσθησαν - μετά προθυμίας καί ζήλου - ἀπεφεύχθησαν τοῦ λοιποῦ ἀπώλειαι...! Ἐπί δύο μῆνας, κατά τούς ὁποίους παρέμεινα μέ τόν Λόχον εἰς τόν τόπον αὐτόν, **οὐδείς** ἐφονεύθη, **οὐδείς** ἐτραυματίσθη. Ἡ σπατάλη αἵματος ἔληξεν ὁριστικῶς, παρά τό γεγονός ὅτι ὁ ἐχθρός συνέχισε, μετά τῆς αὐτῆς ἐντάσεως, τάς ἐναντίον μας βολάς του. Ἰδιαιτέρως μάλιστα κατά τήν πολυδιαφημισθεῖσαν "ἐαρινήν ἀντεπίθεσίν του" ἐπολλαπλασίασεν αὐτάς.

Ἀπό τῆς πρώτης στιγμῆς τῆς ἀφίξεώς μου εἰς τόν Στ.Δ. τοῦ Λόχου μου, ὤφειλον νά ἀναφερθῶ εἰς τόν Διοικητήν τοῦ Συντάγματος. Τό ἔπραξα, εὐθύς μετά τήν ἐκκένωσιν τῶν ἀπωλειῶν.

Ὁ Διοικητής τοῦ Συντάγματος - Συνταγματάρχης Πεζ. Κουδούνας Ἰωάννης - μόλις ἐτελείωνα τόν βαθμόν μου ... Ὑπίλαρχος .... μέ διέκοψε: «Τί γυρεύεις ἐσύ, τοῦ Ἱππικοῦ, ἐδῶ στό Πεζικό; Τί λές βρέ παιδί; Ὑπίλαρχος θά μοῦ διοικῇ τό Λόχο μου Πεζικοῦ!...» Σιγά - σιγά, ἠρέμησεν ὁ ἀγαθός Διοικητής καί τά "περάσαμεν" μαζί θαυμάσια. Μέ ἐπρότεινεν, εἰς τό τέλος τῆς λήξεως τῆς ὑπ' αὐτόν ὑπαγωγῆς μου, δι' ἀπονομήν ἠθικῆς ἀμοιβῆς.

Μετά τήν ἀστείαν ὑποδοχήν - ἀναφοράν μου εἰς τόν Διοικητήν τοῦ 11ου Σ.Π., ἀνέφερα καί εἰς τόν Διοικητήν - Ἀρχηγόν τοῦ Μεραρχιακοῦ Πεζικοῦ, τόν γνωστόν μας, ἀπό προηγουμένας σελίδας, Συνταγματάρχην Ἀντωνάκην Κωνσταντῖνον.

Ἐγέλασε μέ τήν συμπεριφοράν τοῦ Διοικητοῦ τοῦ 11ου Σ.Π. καί μοῦ ηὐχήθη καί πάλιν «καλήν τύχην». Τόν παρεκάλεσα νά μοῦ διαθέσῃ τμῆμα Μηχανικοῦ, εἰ δυνατόν μέ Ἀξιωματικόν, διά νά μέ βοηθήσῃ εἰς τήν σωστήν καί τήν καλήν ὀργάνωσιν τῶν θέσεων ἀμύνης καί ἀσφαλείας τοῦ Λόχου μου.

Τήν ἐπομένην ἡμέραν, φιλικός καί συνεπής ὁ Συν/χης Πεζικοῦ Ἀντωνάκης, μοῦ ἔστειλεν Ἀξιωματικόν Μηχανικοῦ, Πολιτικόν Μηχανικόν, τόν ἔφ. Ἀνθ/λοχαγόν Μηχανικοῦ Καλλιαμπέτσον Ἀντώνιον (βλέπε φωτογραφίας του εἰς σελ. 131).[1] Εὐγενής, ἐργατικός, πρόθυμος καί γενναῖος. Περιώδευσε μαζί μου ὁλόκληρον τόν χῶρον τοῦ τομέως τοῦ Λόχου μου καί μίαν πρός μίαν τάς θέσεις μάχης καί τάς θέσεις Δ.Μ. καί διαμονῆς τῶν ἀνδρῶν του Λόχου. Ἔδωσεν

1. Εὐγενῶς προσφερθείσας μοι παρά τῆς ἐριτίμου συζύγου του κυρίας Ντίας Ἀντ. Καλλιαμπέτσου, ἥν θερμῶς εὐχαριστῶ.

ὁδηγίας, ἐπέβλεψε τήν ἔναρξιν τῆς ἐκτελέσεώς των ἐπί 2ήμερον καί ἀνεχώρησε διά τήν Μονάδα του - φωτ. εἰς σελ. 131 -.

Δέν θά λησμονήσω τήν καλωσύνην του, τήν εὐγένειάν του, τήν ἐργατικότητά του καί τήν ψυχραιμίαν, τήν ὁποίαν ἐπεδείκνυεν κατά τάς ἐκρήξεις τῶν πιπτόντων καί ἐκρηγνυομένων πλησίον ἡμῶν βλημάτων τοῦ ἐχθροῦ!

Διά νά ἀναπαύεται, τάς ὥρας κατά τάς ὁποίας ἐπέβλεπε τήν ἐκτέλεσιν τῶν ἐργασιῶν, ἐχρησιμοποίει ὡς κάθισμα μίαν ῥάβδον - βακτηρίαν - ἡ ὁποία μετετρέπετο εὐκόλως εἰς κάθισμα. Πῶς; Ἡ ῥάβδος, ἄς τήν ὀνομάσω μπαστούνι, εἰς τό ἄνω ἄκρον - χειρολαβή - εἶχε δύο ὠτία - αὐτιά - τά ὁποῖα ἠνοίγοντο καί ἐσχημάτιζον ἕνα ἐπίπεδον τετράγωνον, διαστάσεων ἱκανῶν νά ἐξυπηρετήσουν τό κάθισμα· εἰς τό κάτω ἄκρον εἶχεν ὅμοιον τετράγωνον, ὡς τοῦ ἄνω, χωρίς τάς ὀπάς, τάς ἐξυπηρετούσας τήν λαβήν τοῦ μπαστουνιοῦ διά τῶν χειρῶν· ἀνοιγόμενα ὅμως, ὅπως τά τοῦ ἄνω ἄκρου, ἀπετέλουν κατάλληλον στήριγμα τῆς ῥάβδου ἐπί οἱουδήποτε ἐδάφους, χωρίς νά βυθίζεται ἡ ῥάβδος εἰς μαλακά κυρίως ἐδάφη.

Ὁ θαυμάσιος αὐτός Ἕλλην Πατριδολάτρης, δέν ἠρκέσθη μόνον εἰς τήν θεωρητικήν ἀνάπτυξιν τῶν ὁδηγιῶν του διά τήν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων ὀχυρώσεως τῆς τοποθεσίας μας· ἐπέβλεψε καί εἰργάσθη μαζί μας διά τήν κατασκευήν.

Καί ἀφοῦ μετά 2ήμερον - εὐχάριστον καί ὠφέλιμον - διαμονήν του μαζί μας ἐτελείωσαν τά ὀχυρωματικά ἔργα - χαρακώματα, τάφροι ἐπικοινωνίας, σκοπιαί, θέσεις μάχης, ἀμπρί διαμονῆς, ἀσφαλεῖς χῶροι Δ.Μ., συρματόπλεγμα κατά μῆκος τῆς γραμμῆς τῶν θέσεων τῶν σκοπῶν, κλπ. - μᾶς ἀπεχαιρέτησε καί ἀπῆλθεν ἀφήσας εἰς ὅλους ἀρίστας ἀναμνήσεις...

Τήν ταχύτητα ἐκτελέσεως τοῦ ἔργου ἐβοήθησε πολύ ἡ χωματώδης σύστασις τοῦ ἐδάφους. Παραλείπω σχόλια - γενικά - ὡς καί μή χρησίμους ἀφηγήσεις, διατυπουμένας εἰς τό τετράδιον τῶν φυλακῶν, κοπιώδεις καί ἀνηκούσας εἰς τόν χῶρον τῆς κοινοτυπίας, δηλαδή περιπετείας, δυναμένας νά παραλειφθοῦν, ἀφοῦ εἶναι γνωσταί ἀκόμη καί εἰς ἀπολέμους. Π.χ. εἰς τί θά ὠφέλει τόν ἀναγνώστην ἡ ἀφήγησις τῶν καθ' ἑκάστην ἡμέραν καί καθ' ἑκάστην νύκτα καί ὥραν λεπτομερειῶν διαφόρων περιστατικῶν;

Φυσικόν ἦτο νά βαλλώμεθα, νά βάλλωμεν, νά συλλαμβάνωμεν αἰχμάλωτον τινά κατά τήν νύκτα, νά κινούμεθα καί ἐκτός τῶν συρματοπλεγμάτων τοῦ ἐχθροῦ.

Ἀφηγοῦμαι μίαν περίπτωσιν - ἐκ τῶν πολλῶν, σχεδόν καθημερινῶς συμβαινουσῶν - κατά τήν ὁποίαν, περιπολοῦντες, εἰς τήν μεταξύ τῶν συρματοπλεγμάτων ἡμετέρων καί ἐχθροῦ ζώνην, τήν νύκτα, συνελάβομεν μόνιμον Λοχίαν Ἰταλόν, μελανοχίτωνα, ἀρχηγόν περιπόλου εἰς τήν χαραδρούλαν. Οἱ ἄνδρες του τόν ἐγκατέλειψαν τραυματίαν, μόλις ἐβλήθησαν παρ' ἡμῶν... Ὁ ἐχθρός, ἀντιληφθείς τό περιστατικόν, μᾶς ἐπεριποιήθη δεόντως. Ἐξετόξευσε καταιγισμόν πυρῶν ὅλμων καί πολυβόλων, εἰς τόν χῶρον εἰς τόν ὁποῖον ὑπέθετεν ὅτι ἐκινούμεθα. Ἕρποντες καί χρησιμοποιοῦντες κατάλληλον δρομολόγιον, ἐφθάναμεν - χρησιμοποιῶ χρόνον ῥήματος διαρκείας, διότι τοιαῦτα περιστατικά, ὡς προανέφερον, ἦσαν συνήθη - εἰς τάς ὠχυρωμένας θέσεις μας.

Ὁ Ἰταλός λοχίας τῆς ἀναφερθείσης περιπτώσεως, ὁ ὁποῖος δέν ἦτο ὁ μόνος, μᾶς ηὐχαρίστησε διά τήν φιλικήν ἔναντί του συμπεριφοράν μας καί σιγά - σιγά, ἐνθαρρυνθείς, μᾶς ἐξέφρασε τήν ἄποψίν του καί τάς τῶν συμπολεμιστῶν του: «Λυπούμεθα πού μᾶς νικᾶ ἡ μικρή Ἑλλάδα! Δέν μᾶς πειράζει τόσο πολύ πού μᾶς νικοῦν οἱ Ἄγγλοι στήν Ἀφρική, ὅσο μᾶς θλίβει τό ὅτι μᾶς νικοῦν οἱ Ἕλληνες! Ὅμως, θά σᾶς νικήσωμεν. Ἑτοιμάζεται μεγάλη ἀντεπίθεσις τήν Ἄνοιξιν καί εἴμαστε βέβαιοι ὅτι θά νικήσωμεν.

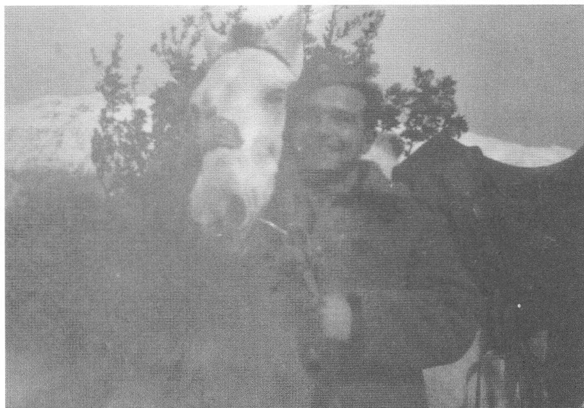
Ἀλλά καί ἄν δέν τά καταφέρωμεν, θά μᾶς βοηθήσῃ ἡ Γερμανία, πού θά ἐπιτεθῇ ἐναντίον σας, καί τότε θά νικηθῆτε... Ἐξ ἄλλου, μετά τόν θάνατον τοῦ Μεταξᾶ σας, πιστεύομεν - ὅλοι οἱ Ἰταλοί - ὅτι θά ἀλλάξῃ ἡ κατάστασις... Θά νικηθῆτε».

Ὁ Λοχίας, ὅπως ὅλοι οἱ αἰχμάλωτοι, ἀπεστάλη τήν πρωΐαν εἰς τό προϊστάμενον κλιμάκιον.

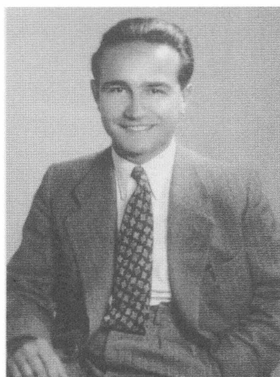
Σημ.: - Ὑπῆρχεν Ὁπλίτης γνωρίζων ἰταλικά.

Δυστυχῶς τά ὄπισθεν τῆς φωτογραφίας του ἀναγραφόμενα εἶναι φοβερά ἀλλοιωμένα. Διακρίνεται μετά δυσκολίας Δεκ... 22... 40

«Ἐγώ καί ὁ κίτσος μου - ὁ ἵππος του - πάνω στά βουνά τῆς Ἀλβανίας. 9.2.41» - σημ.: Αὐτά γράφει ὄπισθεν της φωτογραφίας του αὐτῆς, προφανῶς διά τήν σύζυγόν του».

Καλός πολίτης πλέον, ... γράφει ὄπισθεν: «Στήν μοναδική μου ἀγάπη. Στήν γυναῖκα μου τήν Dia, Ἀντώνης».

Αὐτή ἦτο ἡ γενιά τοῦ ἐνδόξου 40, Θεός, Οἰκογένεια, Πατρίς. Ἴδε σελ. 130.

ΙΤΑΛΙΚΗ ΕΑΡΙΝΗ ΑΝΤΕΠΙΘΕΣΙΣ

«Πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτόν ταπεινωθήσεται
καί ὁ ταπεινῶν ἑαυτόν ὑψωθήσεται».
(Λουκᾶ ΙΔ´ 11)
῾Ο Κύριος ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς δέ δίδωσι χάριν».
(Παροιμ. Γ´, 34)
«Φόβος Κυρίου μισεῖ ἀδικίαν, ὕβριν τε καί ὑπερηφάνειαν καί
ὁδούς πονηρῶν· μεμίσηκα δέ ἐγώ διεστραμμένους ὁδούς κακῶν».
(Παροιμ. Η´, 13).

῾Ο ἐχθρός παρηνώχλει ὁλόκληρον τό Μέτωπον, ἑπομένως καί τόν Λόχον μας, ὁλόκληρον τό 24ωρον, δι᾿ ὅλμων, πυροβολικοῦ καί ἀεροπορίας.

Τά ἔργα προστασίας μᾶς ἐβοήθησαν, ὥστε νά μή μᾶς πτοῇ ἡ ἐνόχλησις αὐτή. Αἰφνιδιαστικαί μικροεπιθέσεις του ἀνετρέποντο μόλις ἐπλησίαζαν.

Αἱ ἀπειλαί τοῦ Ντοῦτσε, ὅτι θά μᾶς σπάσῃ τά πλευρά, μᾶς διεσκέδαzον.

Τά τραγούδια τῆς Βέμπο, μέ τά ἐνθουσιώδη πατριωτικά λόγια τοῦ Τραϊφόρου, μᾶς ἔδιδαν "φτερά", μᾶς ἀνέβαzαν εἰς τούς Οὐρανούς. ῾Ομοίως καί ὁ Τύπος.

᾿Ατμόσφαιρα Νίκης παντοῦ.

Εἶχεν ὁ ἐχθρός ἄφθονα μέσα καί τά ἐχρησιμοποίει διά νά μειώσῃ τό ἠθικόν μας. Τά ἀντίστοιχα μέσα τῆς Πατρίδος μας ἦσαν ὀλιγώτερα, ποιοτικῶς ὅμως ἀνώτερα, ἤ μᾶλλον ἀσύγκριτα! Ἦσαν ῾Ελληνικά, μιλοῦσαν κατ᾿ εὐθεῖαν εἰς τήν ψυχήν μας· μ᾿ ἐκεῖνο τό "κορόϊδο Μουσολίνι" καί τό "παιδιά, τῆς ῾Ελλάδος παιδιάαα" ποιός δέν συνεκινεῖτο; Τίνος ἡ καρδιά δέν ἔπαλλεν ἐνθουσιωδῶς; Ποῖος μαχητής δέν ἐζήλευε τόν καλλίτερόν του καί δέν ἔκανεν ὅ,τι μποροῦσε "γιά νά τόν ξεπεράσῃ"!;

Ποῖος δέν θά ἀπαντοῦσε «στήν κουμπαρούλα του» ἤ ἀκόμη καί στήν - νιόπαντρη - γυναῖκά του: «Μή μοῦ γράφῃς νά γυρίσω στό σπίτι, γιατί θά zητῶ νά μέ στέλνουν ὅλο καί πιό μπροστά!»;

Ἦτο μία ψυχική ἀνάτασις· ἦτο μία ἀνάτασις τοῦ Ἔθνους, τήν ὁποίαν ὅλος ὁ πνευματικός κόσμος, μέ πρωτοστατούσας τήν ᾿Εκκλησίαν καί τήν Δημοσιογραφίαν, ἐκαλλιέργει!

Ποῖος δέν θά ἤθελε π.χ. νά γράψουν τό ὄνομά του αἱ ἐφημερίδες, ὅπως ἔγραφον: «... ἕνας ῾Υπολοχαγός, ὁ ὁποῖος μέ μικράν δύναμιν περιπόλου... ἐδέχθη

ἐπί ἑνός ὑψώματος ἐπίθεσιν μέ ὁπλοπολυβόλα καί χειροβομβίδας· ἐξαντλήσας τά πυρομαχικά του, ἐπολέμησε μέ πέτρες· καί μέ τήν κραυγήν "'Αέραα" ἔτρεψεν εἰς φυγήν τόν ἐχθρόν καί τοῦ ἐπῆρε δύο ὁπλοπολυβόλα... Εἰς μίαν ἀπό τάς προχθεσινάς ἐπιθέσεις τοῦ ἐχθροῦ, ἕνας φαντάρος ἔφθασεν εἰς λογχομαχίαν μέ πέντε Ἰταλούς καί ἀφοῦ ἐσκότωσε τούς τρεῖς, ἔπεσε πληγωμένος· οἱ δύο Ἰταλοί ἔσπευσαν νά τόν ἀποτελειώσουν, ἀλλ' οὗτος ἐπέτυχε νά φονεύσῃ καί τόν τέταρτον...» (βλέπε ἐφημερίδα "ΕΣΤΙΑ" 26 Φεβρουαρίου 1941, ἡμέρας Τετάρτης, σελίδα 1ην, στήλας 1 - 2, ΣΠΥΡΟΣ ΜΕΛΑΣ - Η ΕΠΟΠΟΪΑ ΤΟΥ 1940 - 41, σελ. 143).

Ἴσως περιεγράφοντο ὑπερβολαί ὑπό τῶν θαυμασίων ἐκείνων ὑπερεθνικῶς σκεπτομένων Δημοσιογράφων. Ὅμως, μέ αὐτάς τάς ὑπερβολάς διηγείρετο - ὑπερβολικῶς - καί τό φρόνημα τῶν μαχητῶν, οἱ ὁποῖοι, κατόπιν αὐτοῦ, ἔσπευδον

Οἱ χειροβομβισταί διά τῆς ἀμυντικῆς χειροβομβίδος ἀντιμετωπίζουν λίαν ἀποτελεσματικῶς τόν πλησιάζοντα ἐχθρόν...

Ὁ χειριστής ἀντιαεροπορικοῦ πολυβόλου, ἐμποδίζει τόν ἀεροπόρον νά προσβάλῃ ἐκ τοῦ ἀσφαλοῦς τάς θέσεις τάς ὁποίας κατέχει ἡ μονάς του.

νά μιμηθοῦν τοιούτους ἡρωισμούς!

Ἄς ἐπανέλθωμεν, ὅμως, εἰς τόν Λόχον μας, 5ον τοῦ 11ου Σ.Π. Τριπόλεως. Εἰς τάς ἀνεπιτυχεῖς συνεχεῖς παρενοχλήσεις τοῦ ἐχθροῦ δέν ἐδίδαμεν πολλήν σημασίαν. Ὅταν ὅμως ἀπετόλμα ἔφοδον, τόν ἀνετρέπαμεν ἀκαριαίως, μέ τά ἀκριβῆ φονικά, ἀποτελεσματικά καί προσχεδιασμένα πυρά μας.

Καί ἔφθασεν ἡ ὥρα, ἡ τόσον ἀλαζονικῶς διατυμπανισθεῖσα, τῆς ἐαρινῆς ἐπιθέσεως τῶν Ἰταλῶν..

Εὑρισκόμεθα εἰς τάς πρώτας ἡμέρας τοῦ Μαρτίου τοῦ ἔτους 1941. Ὁ ἐχθρός ἐσφυροκόπει ἀγρίως ὁλόκληρον τό Μέτωπον, δι᾽ ὅλων τῶν εἰς τήν διάθεσίν του μέσων, προπαρασκευάζων τήν "ἐαρινήν του ἐπίθεσιν", προσδοκῶν, τήν φοράν αὐτήν, νά ἐπιτύχῃ τήν ἀπωλεσθεῖσαν δόξαν τῶν ὅπλων του...

Ἀπό Βορρᾶ - Μόροβα - μέχρι τοῦ Αὐλῶνος εἰς τό Ἰόνιον Πέλαγος, τό Μέτωπον ἐβάλλετο νυχθημερόν δι᾽ ὅλων τῶν ὅπλων του. Ἀεροπορίας ἀφθόνου, Πυροβολικοῦ, Ὅλμων, Πολυβόλων, Ὁπλοπολυβόλων, Τυφεκίων, Χειροβομβίδων, ἀκόμη καί προκηρύξεων... Ὁ ταλαίπωρος! Μᾶς ἐλυπεῖτο διότι, ὡς μᾶς ἔλεγεν εἰς τάς ἠλιθίας προκηρύξεις του, «... τάς ἀδελφάς σας, τάς συζύγους σας ἀτιμάζουν οἱ φίλοι σας οἱ Ἄγγλοι... πετάξετε τά ὅπλα σας... σπεύσατε νά ὑπερασπισθῆτε τήν τιμήν σας...».

Παρηνώχλει διά τῶν πυρῶν του ὁλόκληρον τό Μέτωπον, ἀφ᾽ ἑνός διά νά

Μεταφορά τμημάτων ὀρειβατικοῦ πυροβόλου ἐπί ἵππων, ἤ ἐπί ἡμιόνων εἰς τό Μέτωπον, ὑπό συνθήκας ἐδάφους λίαν δυσκόλους.

ἐπιφέρῃ σύγχυσιν καί νά μή προδίδῃ τό μέτωπον ἐπί τοῦ ὁποίου θά ἐνήργει τήν κυρίαν του προσπάθειαν, καί ἀφ' ἑτέρου διά νά κρατῇ καθηλωμένας τάς Δυνάμεις μας, εἰς ἅς θέσεις εὑρίσκοντο, μή μεταφερομένας εἰς τόν τομέα κατά τοῦ ὁποίου θά ἐξεδήλωνε τήν κυρίαν - ἀποφασιστικήν - ἐπίθεσίν του.

Εἰς τόν τομέα τοῦ ἡμετέρου 11ου Συντάγματος τοῦ Λόχου μου 5ου, ὁ ἐχθρός δέν κατώρθωσε νά προχωρήσῃ οὔτε βῆμα.

Πράσινος Λόφος

«Μάθη γάρ τοι φρένας αὔξει».
('Εμπεδοκλέους 'Αποσπ. 17, Diels)
Μτφρ.: Διότι ἡ μάθησις βεβαίως
(βοηθεῖ) τήν καλλιέργειαν τοῦ νοῦ.

Ἴσως θά ἠθέλατε νά σᾶς περιγράψω τήν ἀκριβῆ θέσιν τοῦ Λόχου μου καί τούς γειτονικούς τομεῖς. Παραθέτω εἰς τήν ἑπομένην σελίδα πρόχειρον σκαρίφημα τῆς διατάξεώς του εἰς Πράσινον λόφον.

Τό πράττω πρωθυστέρως καί λακωνικῶς. Πράσινος Λόφος ὠνομάζετο ἡ θέσις τοῦ λόχου μου. Εὑρίσκετο περί τά τρία χιλιόμετρα Ν.Α. τοῦ Τεπελενίου - πατρίδος τοῦ μοχθηροῦ 'Αλῆ Πασᾶ τῶν 'Ιωαννίνων.

'Ανατολικός γείτων ἦτο μία Ἴλη τοῦ Μηχανοκινήτου Συν/τος Ἱππικοῦ τοῦ προαναφερθέντος Διοικητοῦ Κασσάνδρα Δημητρίου.

Ἡ Ἴλη αὐτή, μετά τοῦ Συν/τός της ὁλοκλήρου, ἀπεχώρησαν ἐκ τοῦ τομέως αὐτοῦ καί μετέβησαν εἰς τήν περιοχήν τῆς κεντρικῆς Μακεδονίας, εὐθύς μετά τήν ἀποτυχίαν τῆς ἐαρινῆς ἀντεπιθέσεως τῶν 'Ιταλῶν... Διοικητής της ἦτο ὁ Ὑπίλαρχος 'Αρχοντάκης Κυριᾶκος, σύζυγος πρωτεξαδέλφης μου Μαρίας.

Δυτικῶς, εὑρίσκετο ὁ 4ος Λόχος τοῦ Συν/τός μας, μέ Διοικητήν τόν Ὑπολ/γόν Πεζ. Χάρον Σπυρίδωνα, συμμαθητήν μου εἰς Σ.Σ.Ε.

Βορείως ἦτο ὁ ἐχθρός, μετά τοῦ ὁποίου μᾶς ἐχώριζεν ὁ ῥύαξ (ἤ ἄς τόν ὀνομάσω "χαράδραν"), τοῦ ὁποίου τά νερά ἔρρεον πρός ΒΑκήν κατεύθυνσιν καί ἡνοῦντο μέ τόν ποταμόν Δρύνον, ὁ ὁποῖος ἡνοῦτο εἰς μικράν ἐκεῖθεν ἀπόστασιν, ΒΔ μετά τοῦ ποταμοῦ Ἄψου.

Βορείως τοῦ Λόφου εἶναι ἡ κοιλάς τοῦ Ἄψου ποταμοῦ, ὁ ὁποῖος ῥέει ἐξ 'Ανατολῶν - περιοχή Κορυτσᾶς, Μοράβα - καί χύνεται παρά τήν πόλιν τοῦ Αὐλῶνος εἰς τήν 'Αδριατικήν θάλασσαν.

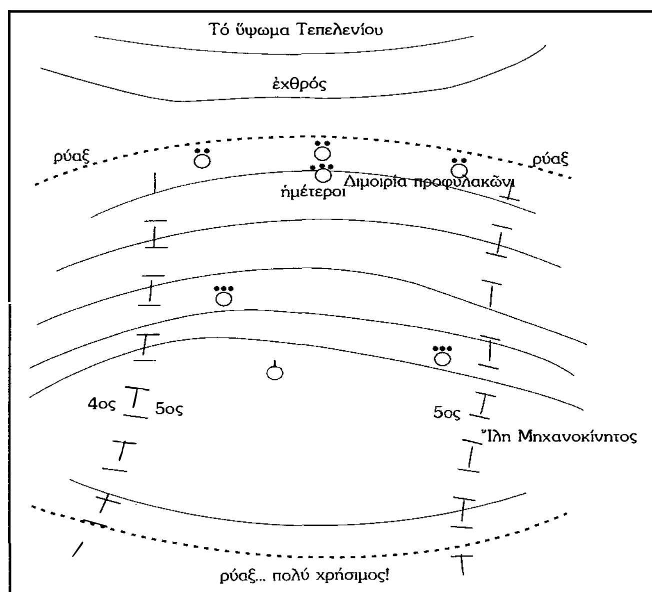
Τό ὀπίσθιον ὅριον - τό Νότιον - τοῦ τομέως ἀμύνης τοῦ Λόχου μου ἦτο εἷς ῥύαξ κοινῆς χρήσεως τῶν ὑδάτων του μετά τῆς Ἴλης τοῦ 'Ιλάρχου Σπαντιδάκη, τοῦ Μηχανοκινήτου Συν/τος Ἱππικοῦ. (Σημείωσις: Ὁ (νῦν)[1] συνέγκλειστός μου εἰς τήν φυλακήν Κορυδαλλοῦ, μελετήσας αὐτό τό τετράδιόν μου, ἐσημείωσεν

1. Αὐτά ἐγράφοντο ἐν τῇ φυλακῇ.

εἰς τό περιθώριον: «Αὐτό δέν τό ἐνθυμοῦμαι! Μᾶλλον κάνεις λάθος...». Ὅταν τοῦ περιέγραψα λεπτομερείας, τά παρεδέχθη ὅλα, πλήν τοῦ ὅτι μέ εἶχε συναντήσει! Ἀπήντησα καί ἀπαντῶ: Γράφω ὅ,τι εἶμαι βέβαιος ὅτι ἐνθυμοῦμαι καλῶς. Οὐδείς λόγος συνηγορεῖ νά γράψω ὅτι συνηντήθην μετά τοῦ κ. Σπαντιδάκη ἤ οἱουδήποτε ἄλλου... Γείτων μου π.χ. εἰς τό μέτωπον τῆς Ἀλβανίας, ὡς Οὐλαμαγός Πυρ/κοῦ, ὑποστηρίζων τό 39ον Σύν/γμα Πεζικοῦ, Ἀνατολικῶς τοῦ Δρύνου π., ἦτο καί ὁ Γεώργιος Παπαδόπουλος ὅπως καί ὁ Μακαρέζος Νικ. δυτικῶς - καί κατά περίεργον σύμπτωσιν - γείτων μου καί (νῦν)[1] εἰς τό 76 κελλί. Καί ὁ κ. Σπαντιδάκης, γείτων εἰς τό 40 κελλί, ἐπί τῆς αὐτῆς σειρᾶς τοῦ ἐκ 40 κελλίων 2ου ὀρόφου. Γείτων καί ὁ κ. Μακαρέζος καί τό '40 καί εἰς φυλακήν. Μᾶς τά διηγεῖται εἰς τάς τελευταίας σελίδας τοῦ τετραδίου...) βλέπε σελ. 199.

Ὁποία Περίεργος Σύμπτωσις

«Βουνό μέ βουνό δέν σμίγει!». Οἱ ἄνθρωποι καί δή συνεπαναστάται - Σπαντιδάκης, Παπαδόπουλος, Μακαρέζος καί ἐγώ, ἐσμίξαμεν ἐδῶ, πρός "σωφρονισμόν μας"... διότι δέν ἀφήσαμεν τόν ἐρυθρόν φασισμόν νά καταλάβῃ διά τῶν ἐκλογῶν τῆς 28ης Μαΐου 1967 ἤ διά τοῦ 4ου Γύρου του τήν ἐξουσίαν καί νά ἐφαρμόσῃ - τότε - εἰς τήν πατρίδα μας τό "Ἀλβανικόν μοντέλον", καμάρι καί ποθητόν πολιτικόν σύστημα τοῦ Ἀνδρέα Παπανδρέου!

Σχεδ/μα Διατάξεως τοῦ 5ου Λόχου τοῦ 11ου Σ.Π.

Πρόχειρον σκαρίφημα, ἀπό μνήμης, παρουσιάζον τόν τομέα τοῦ 5ου λόχου τοῦ 11ου Σ.Π. Τριπόλεως εἰς Πράσινον Λόφον, Νοτίως Τεπελενίου περί τά 3 χλμ., συνταχθέν ἀπό μνήμης.

Σημ.: Αἱ φωτογραφίαι αὐταί, ὅπως καί πολλαί ἄλλαι ἔχουν ληφθῆ ἐκ τοῦ συγγράμματος... Η ΕΠΟΠΟΙΪΑ ΤΟΥ 1940, καί ἐξ ἐφημερίδων τῆς ἐποχῆς.

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ (1913 - 1938)
ΣΠΥΡΟΣ Κ. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ:
ΚΩΣΤΑΣ Ν. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ

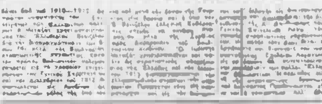
ΕΘΝΟΣ 4 Μ.Μ.

ΑΘΗΝΑΙ
ΕΣΠΕΡΑ ΤΕΤΑΡΤΗΣ
29
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1941

Ο ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΤΑΞΑΣ ΑΠΕΒΙΩΣΕ ΣΗΜΕΡΟΝ ΤΗΝ 6.20 ΠΡΩΙΝΗΝ

ΒΑΘΥΤΑΤΟΝ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟΝ ΠΕΝΘΟΣ

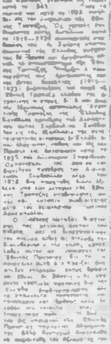
ΤΗΝ ΠΡΟΕΔΡΙΑΝ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΑΝΕΛΑΒΕΝ Ο κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΟΡΙΖΗΣ

Ὁ θάνατος τοῦ Κυβερνήτου

Ἡ σταδιοδρομία τοῦ Ι. Μεταξᾶ

Ὁ νέος Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως κ. Ἀλέξανδρος Κοριζῆς

Σικελικὸς Ἑσπερινὸς

ΑΛΕΞ. ΠΑΡΑΔΕΙΣΗ

ΑΝΟΙΚΤΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

ΠΡΟΣ ΤΗΝ Α. Ε. ΤΟΝ κ. Α. ΧΙΤΛΕΡ

ΑΡΧΙΚΑΓΚΕΛΛΑΡΙΟΝ ΤΟΥ ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΕΞΟΧΩΤΑΤΕ,

Ἡ Ἑλλάς, τὸ γνωρίζετε, ἠθέλησε νὰ μείνῃ ἔξω τοῦ παρόντος πολέμου. Ὅταν ἐξερράγη ἤρχιζε μόλις ν' ἀναρρωννύῃ ἀπὸ πλῆθος βαθυτάτων πληγῶν, τὰς ὁποίας εἶχον καταλίπει εἰς τὸ σῶμα της πόλεμοι ἐξωτερικοὶ καὶ ἐσωτερικαὶ διαιρέσεις, καὶ οὐδὲ δυνάμεις εἶχε, οὐδὲ διάθεσιν, οὐδὲ λόγον ν' ἀναμιχθῇ εἰς πόλεμον, τοῦ ὁποίου ἂν τὸ τέλος πέπρωται πάντως νὰ ἔχῃ δι' ὅλον τὸν κόσμον συνεπείας σημαντικάς, ἡ ἀρχή του δὲν παρουσίαζε δι' αὐτὴν ἀμέσους κινδύνους. Ἂς μὴ ληφθοῦν ὑπ' ὄψει αἱ δηλώσεις της αἱ σχετικαί. Ἂς μὴ ληφθοῦν ὑπ' ὄψει τὰ ἔγγραφα τὰ ὁποῖα εἰς ἐπίσημον Βίβλον ἐδημοσίευσε. Ἂς μὴ ληφθῇ ὑπ' ὄψει τὸ πλῆθος τῶν λόγων, τῶν κειμένων, τῶν ἀποδείξεων διὰ τῶν ὁποίων πιστοποιεῖται ἡ ἐπίμονος αὐτὴ ἀπόφασίς της νὰ μείνῃ ἐκτὸς τοῦ πολέμου. Καὶ ἂς ληφθῇ τοῦτο μόνον: Τὸ ὅτι ἡ Ἑλλὰς ὅταν οἱ Ἰταλοὶ ἔπνιξαν εἰς τὸν λιμένα τῆς Τήνου τὴν «Ἕλλην» καὶ εὗρε τὰ θραύσματα τῶν τορπιλλῶν καὶ ἐβεβαιώθη ὅτι ἦσαν ἰταλικά, τὰ ἔκρυψε. Διατί;... Διότι, ἂν τ' ἀπεκάλυπτε θὰ ἦτο ὑποχρεωμένη ἢ νὰ κηρύξῃ τὸν πόλεμον ἢ νὰ δεχθῇ τὴν κήρυξιν τοῦ πολέμου. Δὲν ἤθελε λοιπὸν τὸν πόλεμον μὲ τοὺς Ἰταλοὺς ἡ Ἑλλάς. Οὔτε μόνη, οὔτε μὲ Συμμάχους, οὔτε μὲ Βαλκανικούς, οὔτε μὲ Ἄγγλους. Ἤθελε εἰς τὴν μικρὰν αὐτὴν γωνίαν τῆς γῆς νὰ ζήσῃ κατὰ δύναμιν ἥσυχος, ἐπειδὴ ἦτο κατάκοπος, ἐπειδὴ εἶχε πολεμήσει πολὺ καὶ ἐπειδὴ ἡ γεωγραφική της θέσις εἶναι τοιαύτη, ὥστε νὰ μὴ θέλῃ νὰ ἔχῃ ἐχθροὺς οὔτε τοὺς Γερμανοὺς εἰς τὴν ξηράν, οὔτε τοὺς Ἄγγλους εἰς τὴν θάλασσαν. Μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης, τῆς στιγμῆς κατὰ τὴν ὁποίαν ἐπνίγη ἡ «Ἕλλη», ἡ Ἑλλὰς εἶχε ἐκτὸς τῶν εἰρηνικῶν της διαθέσεων, πρόσθετον ἀσφάλειαν, δύο ὑπογραφάς, τὴν Ἰταλικήν, ἡ ὁποία τὴν εἶχε κατὰ πάσης ἐκ μέρους της ἐπιθέσεως ἀσφαλίσει καὶ τὴν Ἀγγλικήν, ἡ ὁποία ἦλθεν ὡς αὐθόρμητος τῆς ἀκεραιότητός της ἐγγύησις. Ἐν τούτοις, ὅταν ὀλίγῳ μετὰ τὴν «Ἕλλην», παρουσιάσθησαν αἱ πρῶται ἀποδείξεις τῆς μελλούσης ἰταλικῆς ἐπιθέσεως, ἡ Ἑλλὰς πεισθεῖσα ὅτι ἡ μία ὑπογραφὴ δὲν εἶχεν ἀξίαν, δὲν ἐστράφη ὡς ὤφειλε πρὸς τὴν ἄλλην, ἀλλ' ἐστράφη —τὸ ἐνθυμεῖσθε Ἐξοχώτατε;— πρὸς Ὑμᾶς. Καὶ ἐζήτησε τὴν προστασίαν τὴν ἰδικήν σας. Καὶ τί ἀπηντήθη τότε εἰς τὴν Ἑλλάδα;... Τί ἀπηντήθη, δὲν γνωρίζω καλῶς. Γνωρίζω ὅμως ἐκ στόματος τοῦ ἀποθανόντος πρωθυπουργοῦ μας, ὅτι ἡ Γερμανία ἀπήντησεν εἰς τὸ διάβημά μας συνιστῶσα νὰ μὴ δώσωμεν ἀφορμήν— νὰ μὴ ἐπιστρατευθῶμεν δηλαδή—καὶ νὰ εἴμεθα ἥσυχοι. Δὲν ἐδώσαμεν λοιπὸν ἀφορμήν, δὲν ἐπεστρατεύθημεν, ἐμέναμεν ἥσυχοι ἢ μᾶλλον ἐκοιμώμεθα ἥσυχοι — διότι τὴν προηγουμένην μᾶς εἶχον κάμει καὶ γεῦμα οἱ Ἰταλοί—ὁπόταν μᾶς παρουσιάσθη μὲ τὸ τελεσίγραφον ὁ πρέσβυς τῆς Ἰταλίας. Τότε λοιπὸν ποῦ καὶ πρὸς ποῖον ἠθέλατε νὰ στραφῇ ἡ Ἑλλάς;... Πρὸς τοὺς Ἰταλούς, τῶν ὁποίων εἶχε εἰς τὴν τσέπην της μαζὶ μὲ τὰ θραύσματα τῶν τορπιλλῶν καὶ τὴν ἄνευ ἀξίας ὑπογραφήν; Ἀλλ' αὐτοὶ τῆς εἶχον κηρύξει τὸν πόλεμον. Πρὸς Ὑμᾶς; Ἀλλ' Ὑμεῖς ἀτυχῶς εὑρίσκεσθε ἐκεῖνο ἀκριβῶς τὸ πρωΐ, εἰς τὰς 28 Ὀκτωβρίου, εἰς Φλωρεντίαν. Νὰ μείνῃ μόνη; Ἀλλ' οὔτε ἀεροπορίαν εἶχε, οὔτε ὑλικόν, οὔτε χρήματα, οὔτε στόλον. Ἐστράφη λοιπὸν πρὸς τὴν τελευταίαν ἀπομείνασαν ὑπογραφήν: Πρὸς τοὺς Ἄγγλους. Καὶ αὐτοί, τῶν ὁποίων ἐκαίετο ἡ Πατρίς, οἱ ὁποῖοι ἠγρύπνουν εἰς τὰς ἀκτὰς τῆς Μάγχης ἀνήσυχοι, οἱ ὁποῖοι τότε—ὅπως τὸ εἶχον δηλώσει—δὲν εἶχον ἐπαρκῆ τὰ μέσα διὰ τὴν ἰδίαν των προστασίαν, ἦλθαν. Ἦλθαν ἀμέσως. Ἄνευ ἀξιώσεων, ἄνευ διαπραγματεύσεων, ἄνευ χαρτιῶν. Καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας, εἰς τὸ Μέτωπον τὸ ὁποῖον εἶχεν ἀνοίξει εἰς τὰ βουνὰ τῆς Ἠπείρου ὁ βάναυσος ἰταλικὸς αἰφνιδιασμός, ἔπιπταν Ἕλληνες στρατιῶται καὶ ὁ πρῶτος Ἄγγλος ἀεροπόρος.

Τί συνέβη ἀπὸ τὰς ὥρας ἐκείνας, τὸ γνωρίζετε καὶ Σεῖς καὶ ὁ κόσμος ὁλόκληρος. Νικῶνται οἱ Ἰταλοί. Καὶ νικῶνται ἐκεῖ, στρατιωτικῶς, σῶμα πρὸς σῶμα, ἀπὸ ἡμᾶς, τοὺς μικρούς, τοὺς ἀδυνάτους. Ὄχι ἀπὸ τοὺς Ἄγγλους. Διότι Ἄγγλος στρατιώτης δὲν ἐπάτησεν εἰς τὴν Ἀλβανίαν. Νικῶνται. Διατί; Διότι δὲν ἔχουν ἰδανικά, διότι δὲν ἔχουν ψυχήν. Διότι...—Ἀλλ' αὐτὸ εἶναι ἔξω τοῦ θέματος. Ἀπέναντι τῆς μάχης αὐτῆς βέβαιον εἶναι, διότι μᾶς ἐδηλώθη, ὅτι ἐμείνατε θεατής: «Ἡ ὑπόθεσις αὐτή, μᾶς εἴπατε, δὲν μ' ἐνδιαφέρει. Εἶναι ἱστορία ἰταλική. Δὲν θὰ ἐπέμβω παρὰ μόνον ὅταν Ἀγγλικὸς Στρατὸς ἀποβιβασθῇ εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, εἰς μεγάλας ποσότητας». Θὰ ἠμπορούσαμεν, ἔκτοτε, Ἐξοχώτατε, νὰ Σᾶς ἐρωτήσωμεν: «Καὶ ἡ Φλωρεντία;... Καὶ τὸ ὅτι τὴν ἡμέραν ἀκριβῶς κατὰ τὴν ὁποίαν μᾶς ἐπετίθεντο οἱ Ἰταλοί, συνηντᾶσθε μαζί τους εἰς τὰς ὄχθας τοῦ Ἄρνου καὶ τοὺς παρεδίδατε τὴν Ἑλλάδα;»... Ἀλλὰ δὲν ἠθελήσαμεν. Μαζὶ μὲ τὰ θραύσματα τῶν ἰταλικῶν τορπιλλῶν ἐκρύψαμεν εἰς τὴν τσέπην μας καὶ τὴν Φλωρεντίαν καί, ὅταν κάποιοι ἀδιάκριτοι μᾶς τὴν ἐνεθύμιζαν, ἀπηντῶμεν: «Διεφώνησαν. Τοὺς ἐγέλασαν οἱ Ἰταλοί». Διατί;

Διότι ἔτσι ἠθέλαμεν νὰ πιστεύωμεν. Διότι μᾶς συνέφερεν ἔτσι. Ἔπειτα, καθὼς ἐπροχωροῦμεν ἡμεῖς εἰς τὴν Ἀλβανίαν, ἐπροχώρουν καὶ αἱ σχέσεις τῆς Γερμανίας καὶ τῆς Ἑλλάδος. Ὁ Ἀγκυλωτὸς Σταυρὸς ἐκυμάτιζε εἰς τὸ Μέγαρον τῆς ἐν Ἀθήναις πρεσβείας σας τὴν πρώτην τοῦ Ἔτους, κατήρχετο μεσίστιος ὅταν ἀπέθνησκεν ὁ ἀείμνηστος Μεταξᾶς, ὁ πρέσβυς σας ἤρχετο νὰ συγχαρῇ τὸν νέον Πρωθυπουργόν, αἱ μεταξὺ Ὑμῶν καὶ ἡμῶν ἐμπορικαὶ συναλλαγαὶ εἶχον ἐπαναρχίσει καὶ διεμαρτυρήθητε κάποτε ἐντόνως διότι μία ἐφημερὶς τῆς Ἀμερικῆς ἔγραψεν ὅτι γερμανικὰ τάνκς παρουσιάσθησαν εἰς τὴν Ἀλβανίαν. Ὅλα λοιπὸν καλά. Ἡμεῖς εἰς τὴν Ἀλβανίαν, Σεῖς θεαταὶ καὶ οἱ Ἄγγλοι σύμμαχοί μας μὲ τὰ ἀεροπλάνα των, μὲ τὸν Στόλον των...—*ΜΟΝΟΝ*. Γνωρίζετε πόσον προσεπαθήσαμεν νὰ εἶναι τὸ «*ΜΟΝΟΝ*» τοῦτο πραγματικόν;... Ἀρκεῖ νὰ ἀναφερθῇ ὅτι, ὅταν ἓν Ἀγγλικὸν ἀεροπλάνον ἔπεσεν εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, παρεκαλέσαμεν τοὺς Ἄγγλους νὰ μὴ τὸ σηκώσουν αὐτοί. Διὰ νὰ μὴ παρουσιασθοῦν ἐκεῖ ἔστω καὶ δέκα Ἄγγλοι στρατιῶται. Διὰ νὰ μὴ παρεξηγηθῶμεν, διὰ νὰ μὴ δώσωμεν ἀφορμήν. Γελᾶτε;... Ἔχετε δίκαιον.

Ἀλλὰ κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο, ἐνῷ ἐδῶ εἴχομεν ὅπως ἔχομεν σχέσεις, ἐνῷ ἡ ἐκ τῆς στάσεως τῆς Γερμανίας δημιουργηθεῖσα κάποια γαλήνη ἔμενεν ἀδιατάρακτος, Σεῖς ἠρχίσατε νὰ συγκεντρώνετε στρατεύματα εἰς τὴν Ρουμανίαν. Τὰ πρῶτα ἦσαν πρὸς ἐκπαίδευσιν τῶν Ρουμάνων. Τὰ δεύτερα πρὸς προστασίαν τῶν πετρελαίων. Τὰ τρίτα διὰ νὰ κρατήσουν τὰ σύνορα. Τὰ τέταρτα...—ἀλλὰ τὰ τέταρτα πλέον ἦσαν τριακόσιαι χιλιάδες. Τότε ὁ ὑπογεγραμμένος μετέβη δημοσιογραφῶν εἰς τὴν Βουλγαρίαν, ἐπέρασε τὸν δρόμον τὸν ὁποῖον τώρα περνοῦν οἱ στρατοί σας καὶ ἐπανελθὼν εἶπεν εἰς τὸν μακαρίτην Πρωθυπουργόν:

—Ὁ μέχρι Σόφιας δρόμος ἔχει τώρα, προσφάτως, διαπλατυνθῆ. Αἱ ξύλιναι γέφυραι ἔχουν τώρα, προσφάτως, ὑποστηριχθῆ μὲ πασσάλους. Τὰ ὑπολείμματα τῆς ξυλείας εὑρίσκονται ἀκόμη ἐκεῖ. Εἶναι προφανὲς ὅτι οἱ Βούλγαροι ἔχουν ἑτοιμάσει τώρα, ὅπως ὅπως, τὸν δρόμον διὰ νὰ περάσῃ στρατός...

Καὶ μετὰ τοῦτο;... Μετὰ τοῦτο τί ἔπρεπε νὰ κάμῃ ἡ Ἑλλάς; Νὰ ζητήσῃ βοήθειαν; Νὰ μὴ ζητήσῃ; Νὰ πιστεύσῃ; Νὰ μὴ πιστεύσῃ; Νὰ βλέπῃ τοὺς Γερμανοὺς εἰς τὰ σύνορα τὰ βουλγαρικά, νὰ τοὺς μετρᾷ περνῶντας τὸν Δούναβιν, νὰ τοὺς παρακολουθῇ εἰσερχομένους εἰς τὴν Σόφιαν, νὰ τοὺς βλέπῃ συμμαχοῦντας μὲ τοὺς Βουλγάρους, ν' ἀκούῃ τοὺς Βουλγάρους ὁμιλοῦντας περὶ τῶν ἐθνικῶν των διεκδικήσεων καὶ νὰ στέκῃ ἀμέριμνος ἐν τῇ πεποιθήσει ὅτι οἱ Γερμανοὶ εὑρίσκονται εἰς τὴν Κούλαν διὰ νὰ προφυλάξουν τὰ πετρέλαια τὰ ρουμανικά;.. Ἀλλ' ἔστω, ἂς τ' ἀφήσωμεν ὅλα αὐτά, τὰ γενόμενα, τὰς δηλώσεις, τὴν ἱστορίαν καὶ ἂς ἔλθωμεν εἰς τὰ πράγματα. Φαίνεται —λέγουν τοῦ κόσμου τὰ ραδιόφωνα— ὅτι οἱ Γερμανοὶ θέλουν νὰ εἰσβάλουν εἰς τὴν Ἑλλάδα. Σᾶς ἐρωτῶμεν: *ΔΙΑΤΙ;* Ἂν ἡ κατὰ τῆς Ἑλλάδος ἐπιχείρησις, ὡς συμφέρουσα εἰς τὸν Ἄξονα ἦτο ἀπ' ἀρχῆς ἀναγκαία, τότε δὲν θὰ παρουσιάζετο πρὸ τεσσάρων μηνῶν μόνος ὁ κ. Γκράτσι εἰς τὰς τρεῖς τὸ πρωΐ. Θὰ παρουσιάζοντο ἡ Ἰταλία καὶ ἡ Γερμανία μαζί, ἄλλως, μὲ ἄλλο τελεσίγραφον, ἄλλου περιεχομένου, ἄλλης προθεσμίας, ἄλλης μορφῆς. Δὲν ὑπῆρξε, λοιπόν, ἀπ' ἀρχῆς, ἡ κατὰ τῆς Ἑλλάδος ἐπιχείρησις εἰς τὸν Ἄξονα ἀναγκαία. Εἶναι λοιπὸν τώρα;.. Ἀλλὰ διατί;.. Μήπως διὰ νὰ μὴ δημιουργηθῇ μέτωπον κατὰ τῆς Γερμανίας εἰς τὰ Βαλκάνια; Ἀλλ' αὐτὰ εἶναι μυθιστορήματα. Οὔτε ἡ μαχομένη Ἑλλάς, οὔτε ἡ Ἀγγλία —τὸ λέγει σαφῶς τὸ ἐπίσημον ἀνακοινωθὲν τῆς προχθεσινῆς 6ης Μαρτίου, ἀλλὰ τὸ λέγει σαφέστερον ἀκόμη ἡ λογική— οὔτε ἡ Σερβία, οὔτε ἡ Τουρκία, ἔχουν λόγον νὰ προκαλέσουν τὴν ἐξάπλωσιν τοῦ πολέμου. Αὐτὸς ποὺ εἶναι καὶ ὅπου εἶναι, τοὺς φθάνει. Ἀλλὰ τότε;.. Μὴ διὰ νὰ σωθοῦν εἰς τὴν Ἀλβανίαν οἱ Ἰταλοί;.. Ἀλλὰ περὶ ποίου εἴδους σωτηρίας θὰ πρόκειται; Οἱ Ἰταλοὶ δὲν θὰ εἶναι ἡττημένοι ὁριστικῶς, τελεσιδίκως, παγκοσμίως καὶ αἰωνίως μόλις καὶ εἷς μόνον Γερμανὸς στρατιώτης πατήσῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα; Δὲν θὰ φωνάξῃ ὅλος ὁ κόσμος ὅτι σαρανταπέντε ἑκατομμύρια αὐτοί, ἀφοῦ ἐπετέθησαν ἐναντίον ἡμῶν ποὺ εἴμεθα μόλις ὀκτὼ ἐζήτησαν τώρα τὴν βοήθειαν ἄλλων ὀγδοήκοντα πέντε ἑκατομμυρίων, διὰ νὰ σωθοῦν;... Καὶ εἰς τὸ τέλος, ἂν θέλουν νὰ σωθοῦν, διατί νὰ ἔλθουν ἄλλοι κατὰ τρόπον ἀπολύτως ἐξευτελιστικὸν δι' αὐτοὺς νὰ τοὺς σώσουν, ἀφοῦ τοὺς σώζομεν εὐχαρίστως ἡμεῖς χωρὶς ἐξευτελισμούς; Ἂς φύγουν μόνοι ἀπὸ τὴν Ἀλβανίαν οἱ Ἰταλοί. Ἂς εἰποῦν παντοῦ ὅτι μᾶς ἐνίκησαν, ὅτι ἐκουράσθησαν νὰ μᾶς κυνηγοῦν, ὅτι ἐχόρτασαν ἀπὸ δόξαν καὶ ἂς φύγουν. Ἡμεῖς τοὺς βοηθοῦμεν. Ἀλλὰ θὰ μᾶς ἐρωτήσετε ἴσως, Ἐξοχώτατε: «Καλὰ ὅλα αὐτά. Καὶ οἱ Ἄγγλοι;..» Ἀλλὰ τοὺς Ἄγγλους, Ἐξοχώτατε, δὲν τοὺς ἐφέραμεν ἡμεῖς, τοὺς ἔφεραν εἰς τὴν Ἑλλάδα οἱ Ἰταλοί. Τώρα λοιπὸν εἰς αὐτοὺς τοὺς ὁποίους ἔφεραν οἱ Ἰταλοί, νὰ τοὺς εἰποῦμεν νὰ φύγουν;.. Καί, ἔστω, νὰ τοὺς εἰποῦμεν νὰ φύγουν. Ἀλλὰ εἰς ποιούς; Εἰς τοὺς ζωντανούς. Πῶς ὅμως νὰ διώξωμεν τοὺς νεκρούς, αὐτοὺς ποὺ ἔπεσαν εἰς τὰ βουνά μας, αὐτοὺς ποὺ προσεγειώθησαν εἰς τὴν Ἀττικὴν πληγωμένοι καὶ ἀφῆκαν ἐδῶ τὴν τελευταίαν πνοήν, αὐτοὺς οἱ ὁποῖοι, ἐνῷ ἐκαίετο ἡ πατρίς των ἦλθαν καὶ ἠγωνίσθησαν ἐδῶ, καὶ ἔπεσαν ἐδῶ καὶ εὑρῆκαν ἐδῶ ἕνα τάφον.. Ἀκοῦτε Ἐξοχώτατε, ὑπάρχουν ἀτιμίαι αἱ ὁποῖαι εἰς τὴν Ἑλλάδα δὲν γίνονται. Καὶ αὐτὰ εἶναι καθαραὶ ἀτιμίαι. Οὔτε τοὺς νεκρούς, οὔτε τοὺς ζωντανοὺς ἠμποροῦμεν νὰ διώξωμεν. Δὲν θὰ διώξωμεν κανένα, καὶ θὰ σταθῶμεν μαζί των, ἐδῶ, μέχρις ὅτου κάποια λάμψῃ ἀκτὶς ἡλίου, καὶ περάσῃ ἡ καταιγίς.

Καὶ Σεῖς; Σεῖς,—λέγουν πάντοτε—θὰ ἐπιχειρήσετε νὰ εἰσβάλετε εἰς τὴν Ἑλλάδα. Καὶ ἡμεῖς, λαὸς ἀφελὴς ἀκόμη, δὲν τὸ πιστεύομεν. Δὲν πιστεύομεν ὅτι στρατὸς μὲ ἱστορίαν καὶ μὲ παράδοσιν—αὐτὸ καὶ οἱ ἐχθροί του δὲν τὸ ἀρνοῦνται—θὰ θελήσῃ νὰ κηλιδωθῇ διὰ μιᾶς πράξεως πανάθλιας. Δὲν πιστεύομεν ὅτι ἕνα Κράτος πάνοπλον, ὀγδοήκοντα πέντε ἑκατομμυρίων ἀνθρώπων, μαχόμενον διὰ νὰ δημιουργήσῃ εἰς τὸν Κόσμον «νέαν τάξιν πραγμάτων», —τάξιν φανταζόμεθα ἀρετῆς, θὰ ζητήσῃ νὰ πλευροκοπήσῃ ἕνα Ἔθνος μικρὸν ποὺ ἀγωνίζεται ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας του, μαχόμενον πρὸς μίαν Αὐτοκρατορίαν σαράντα πέντε ἑκατομμυρίων.

Διότι τί θὰ κάμῃ ὁ Στρατὸς αὐτός, Ἐξοχώτατε, ἂν ἀντὶ πεζικοῦ, πυροβολικοῦ καὶ μεραρχιῶν, στείλῃ ἡ Ἑλλὰς φύλακας εἰς τὰ σύνορά της εἴκοσι χιλιάδας τραυματιῶν, χωρὶς πόδια, χωρὶς χέρια, μὲ τὰ αἵματα καὶ τοὺς ἐπιδέσμους διὰ νὰ τὸν ὑποδεχθοῦν;... Αὐτοὺς τοὺς στρατιώτας φύλακας θὰ ὑπάρξῃ Στρατὸς διὰ νὰ τοὺς κτυπήσῃ;

Ἀλλ' ὄχι, δὲν πρόκειται νὰ γίνῃ αὐτό. Ὁ ὀλίγος ἢ πολὺς Στρατὸς τῶν Ἑλλήνων ποὺ εἶναι ἐλεύθερος, ὅπως ἐστάθη εἰς τὴν Ἤπειρον, θὰ σταθῇ, ἂν κληθῇ, εἰς τὴν Θράκην. Καὶ τί νὰ κάμῃ;.. Θὰ πολεμήσῃ. Καὶ ἐκεῖ. Καὶ θὰ ἀγωνισθῇ. Καὶ ἐκεῖ. Καὶ θ' ἀποθάνῃ. Καὶ ἐκεῖ. Καὶ θ' ἀναμείνῃ τὴν ἐκ Βερολίνου ἐπιστροφὴν τοῦ δρομέως, ὁ ὁποῖος ἦλθε πρὸ πέντε ἐτῶν καὶ ἔλαβε ἀπὸ τὴν Ὀλυμπίαν τὸ φῶς, διὰ νὰ μεταβάλῃ εἰς δαυλὸν τὴν λαμπάδα καὶ φέρῃ τὴν πυρκαϊὰν εἰς τὸν μικρόν, τὴν ἔκτασιν, ἀλλὰ μέγιστον αὐτὸν τόπον ὁ ὁποῖος, ἀφοῦ ἔμαθε τὸν κόσμον ὅλον νὰ ζῇ, πρέπει τώρα νὰ τὸν μάθῃ καὶ ν' ἀποθνήσκῃ.

Μετ' ἐξόχου τιμῆς
Γ. Α. ΒΛΑΧΟΣ

ΕΙΣ ΤΗΝ 2αν ΣΕΛΙΔΑ
— Ἐξαιρετικαὶ ἐπιτυχίαι τοῦ Στρατοῦ μας εἰς τὸ Μέτωπον.
— Συνελήφθησαν ὑπὲρ τοὺς 1000 αἰχμάλωτοι καὶ κατελήφθησαν σημαντικαὶ ἐχθρικαὶ θέσεις.

Ἀλληλοπειράγματα "Βάπτισμα" Ἐδάφους

«Ἡ ἀνάπαυσις καί ἡ παιδιά ἐν τῷ βίῳ εἶναι ἀναγκαῖον».
(Ἀριστοτέλους, Ἠθικά. Νικομάχεια 1128b, 4-5).

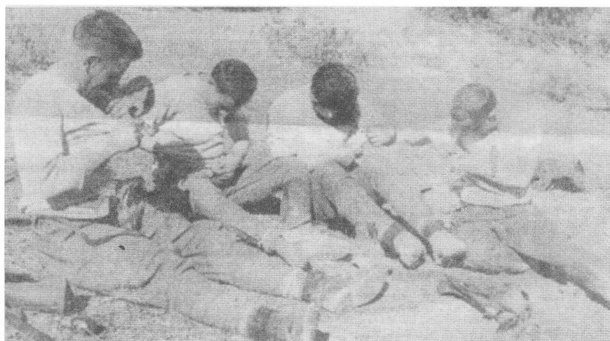
Πρίν κλείσω τήν παρένθεσιν, ἀφηγοῦμαι τήν μετά τοῦ γειτονικοῦ μου - πρός Δυσμάς - Λόχου Πολυβόλων τοῦ συμμαθητοῦ μου Χάρου Σπυρίδωνος πειρακτικῶς ἀκραίαν ἀνταλλαγήν: Μοῦ ἔστειλεν ἀγγελιαφόρον του κομίζοντα φάκελλον ἐπιστολογραφίας κλειστόν, ἐπί τοῦ ὁποίου ἀνεγράφετο: «Στέλιο, ΠΡΟΣΟΧΗ, ἄνοιξε πολύ προσεκτικά!». Περιείχετο ἕνα ματσάκι τρίχες ἀπό τήν μασχάλην του, γεμᾶτο ψεῖρες "καλοθρεμμένες"· μᾶς ἔπιναν τό αἷμα μας οἱ βρωμιάρες. Τοῦ ἐπέστρεψα ἕτερον φάκελλον μέ ἀντίστοιχον περιεχόμενον ἐκ τῆς ἰδικῆς μου μασχάλης! Δυστυχῶς ἡ ψεῖρα ἦτο... συμφορά! δι' ὅλον τό Στράτευμα. Καί ἡ ψεῖρα δέν ἐσέβετο οὔτε Στρατηγόν, οὔτε Στρατιώτην! Ὅλοι ἐξύνοντο· καί κατά τάς ἡλιολούστους - σπανίως - ὥρας, ὅλοι... ἐψειρίζοντο.

Καί ἡ ἀπαισίας μνήμης αὐτή ἐνασχόλησις διελαλεῖτο ὑπό τῆς πάντοτε τρομερῆς εἰς ἐφευρετικότητα ἐπιθέτων "ἀρβύλλας", ἐ ρ γ ό χ ε ι ρ ο ν ! Ἐφώναζον οἱ στρατιῶται μας «... συνάδελφοι! βγῆκε ἥλιος! ἔβγατε γιά ἐργόχειρο!».

Τό πρακτορεῖον "ἀρβύλλα", δηλαδή αἱ φῆμαι πού διεδίδοντο ἀπό στόματος εἰς στόμα - ἀπό στρατιώτας πρός πᾶσαν κατεύθυνσιν - αὐτό ἐκαλεῖτο: "ἀρβύλλα".

Ὅπως κατώρθωνεν ἡ "ἀρβύλλα" νά ἐφευρίσκῃ εὐτράπελα ὀνόματα διά τό προαναφερθέν "ψείρισμα", οὕτως εὕρισκεν ὀνόματα καί διά τά σημεῖα τοῦ ἐδάφους. Π.χ. τήν προεξοχήν βράχου εἰς τό πρός Α. τῆς θέσεώς μας ὄρος Σεντέλι τήν ἔλεγαν "δόντι Μουσσολίνι". Τόν στρογγυλόν λοφίσκον, Βορείως τῆς χαράδρας Λέκλυ, τόν ὠνόμαζαν... "Ρόγα τῆς Ἔντας" - θυγατρός τοῦ Μουσσολίνι, συζύγου τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐξωτερικῶν τῆς Ἰταλίας - τῆς ὁποίας τό ὄνομα εἶχον δώσει οἱ Ἰταλοί εἰς τόν λιμένα τοῦ Αὐλῶνος - Πόρτο Ἔντα - τῶν Ἁγίων Σαράντα.

Ἡ χαράδρα Λέκλι ἐξετείνετο ἀπό Ἀνατολῶν, ἤτοι ἀπό "Δόντι Μουσσολίνι" κατεχομένου ὑπό τοῦ ἐχθροῦ, μέχρι τῶν Ἀνατολικῶν ὀχθῶν τοῦ ποταμοῦ Δρύνου, εἰς τόν ὁποῖον χύνονται τά χειμερινά ὕδατά της.

Τό "ἐργόχειρον" κοινῶς ψειροκτονία

Τό Νότιον χεῖλος τῆς χαράδρας κατεῖχον ἡμέτεραι Δυνάμεις, τό δέ Βόρειον αἱ τοῦ Ἐχθροῦ.

Εἰς τάς ἡμετέρας συμμετεῖχον καί αἱ Ἴλαι

τῆς ΙΙας Ὁμάδος Ἀναγνωρίσεως, ἀπό τά τέλη Ἰανουαρίου 1941.

Ἐάν ἐγνώριζον τήν τοιαύτην χρησιμοποίησιν, δέν θά εἶχον σπεύσει νά ζητήσω τήν ἀνάληψιν μονάδος Πεζικοῦ, ἀφοῦ μετά μῆνα περίπου θά μετεβάλλετο ἡ πολυβολαρχία μου εἰς Πεζικόν... "Τό γοργόν καί χάριν ἔχει".

Εἰς τό ὀνοματολόγιον τοῦ "πρακτορείου Ἀρβύλλας" περιελαμβάνοντο καί τά πυρά τοῦ ἐχθροῦ, πυρά ἀφθόνως ῥιπτόμενα παρ' αὐτοῦ... "Καραμέλλες" τά πυρά τυφεκίου. "Σοκολάτες" τά βλήματα ὅλμων. "Μπακλαβάδες" τά βλήματα πυροβολικοῦ. "Κουφέτα" αἱ βόμβαι τῆς Ἀεροπορίας ἤ καί "κομφετί"!..

Εἶχε τήν - κακήν - συνήθειαν ὁ ἐχθρός νά ἐνοχλῇ τάς ἡμετέρας Δυνάμεις πολύ συχνά. Εἶχεν αὐτήν τήν εὐχέρειαν, ἀφοῦ εἶχε πλουσίαν βιομηχανίαν παραγωγῆς πυρομαχικῶν καί ὅπλων.

Ἄς εἶπω ὅτι βλέπομεν αὐτούς τούς τσολιάδες τοῦ Κατσώτα. Καί τούς εἰς Τρεμπεσίναν μαχομένους.

Φοβούμενος ἐπίθεσιν, ἔρριχνε συνεχῶς καλοῦ - κακοῦ... Ὁπωσδήποτε, πᾶσα κίνησις ἡμετέρων, ἀκόμη καί μεμονωμένου ἀτόμου, ἐβάλλετο καταιγιστικῶς. Δυστυχῶς δέ, αἱ κινήσεις μας - διά τόν Λόχον μου ἀναφέρομαι - ἐγένοντο ἀντιληπταί ὑπό τοῦ ἐχθροῦ, διότι τά παρατηρητήριά του ὑπερέκειντο τῶν ἡμετέρων θέσεων. Εἰς περιπτώσεις σφοδροῦ βομβαρδισμοῦ τοῦ τομέως μας ὑπό τοῦ ἐχθρικοῦ Πυροβολικοῦ, ἀλλά καί ὅλμων του, ἐζητεῖτο ἡ προστασία μας ὑπό τοῦ ἡμετέρου Πυροβολικοῦ, ἡ ὁποία παρείχετο πάντοτε, ἀποτελεσματικῶς, ἀνταξία τῆς ἱστορικῆς του φήμης!

Ἐπανέρχομαι εἰς τό κεφάλαιον "ΙΤΑΛΙΚΗ ΕΑΡΙΝΗ ΑΝΤΕΠΙΘΕΣΙΣ" τῆς σελ. 133. Παρενεβλήθη παρενθετικῶς ἀφήγησις περιστατικῶν, ἴσως χρησίμων διά τήν καλλιτέραν κατανόησιν τῶν γεγονότων, ἀλλά καί διά ποικιλίαν τοῦ ἀναγνώσματος,

πρός ἀνακούφισιν.

Κατά τήν ἐαρινήν λοιπόν ἀντεπίθεσιν τῶν Ἰταλῶν, ὁλόκληρον τό Μέτωπον, ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον, ἐφλέγετο.

Ἐπί τοῦ μετώπου τοῦ Λόχου μου δέν ἐξεδηλώθη προσπάθεια τοῦ ἐχθροῦ, πλήν νυκτερινῶν περιπόλων παρενοχλήσεως, αἱ ὁποῖαι ἐξεδιώκοντο ὑπό τῶν ἀντιστοίχων ἡμετέρων, κυρίως δι' ἀμυντικῶν χειροβομβίδων.

Εἰς τά μέτωπα, τά ὁρατά διά γυμνοῦ ὀφθαλμοῦ, ἐβλέπομεν τιτανομαχίας ἤ ἠκούαμεν ἤ ἐδιαβάζαμεν εἰς τάς ἐφημερίδας.

Ἐβλέπομεν τάς ἐπί τοῦ ὄρους "Τρεμπεσίνα", Βορειοανατολικῶς τῶν θέσεών μας καί εἰς εὐθεῖαν ἀπόστασιν ὀλίγων χιλιομέτρων κειμένου, τάς ἐναλλασσομένας ἐπιθέσεις καί ἀντεπιθέσεις.

Ὑψώματα κατελαμβάνοντο καί ἀνακατελαμβάνοντο καί τό αἷμα ἔβαφεν ἐρυθρόν τό λευκόν χιονισμένον ἔδαφος τῆς Τρεμπεσίνας. Τό ὕψωμα 731 ἀπετέλεσε τό μῆλον τῆς... ἐντονωτέρας προσπαθείας.

Εἰς τόν ἀνατολικόν τοῦ Λόχου μου τομέα τῆς Χαράδρας "Λέκλι" - ὄρος "Σεντέλι" -, ἐσημειοῦντο καθημερινῶς κινήσεις, ὅμοιαι τῶν ἐπί "Τρεμπεσίνας".

Αὐταί ἦσαν περισσότερον εὐδιάκριτοι, ἰδιαιτέρως αἱ ἐπί τῆς κορυφογραμμῆς τοῦ "Σεντέλι" ἀλεπάλληλοι κινήσεις - ἐπιθέσεις καί ἀντεπιθέσεις - τῶν ἡρωϊκῶν τσολιάδων τοῦ Ἀποσπάσματος τοῦ ἥρωος Παυσανίου Κατσώτα, χιονισμένον ὅπως ἦτο. Αἱ σιλουέται τῶν μαχομένων παρουσίαζαν εἰκόνα "μυγῶν μέσα στό γάλα".

Τό συγκρότημα Κατσώτα ἀπετελεῖτο ἀπό τάγμα τοῦ 39ου Σ.Π., τήν Ἴλην Ἡλιοπούλου τῆς ἰδικῆς μας Ὁμάδος Ἀναγνωρίσεως, ἕνα Οὐλαμόν Πολυβόλων τῆς ὑπ' ἐμέ Πολυβολαρχίας - ἤδη ὑπό τόν ἡρωϊκόν Ἀνθ/ρχον Μητρόπουλον Νικόλαον - καί Οὐλαμαγόν τόν γενναῖον ἔφ. Ἀνθ/ρχον Σοῦτζον Δημήτριον.

Τό Συγκρότημα τοῦτο - Κατσώτα - κατεῖχεν ἀμυντικῶς τήν τοποθεσίαν, τήν ἐκτεινομένην ἀπό τοῦ ὄρους Σεντέλι μέ βορειότερον σημεῖον τόν βράχον - "δόντι Μουσσολίνι" - καί μέχρις ὀχθῶν Δρύνου ποταμοῦ, μέ κύριον, ζωτικόν ἔδαφος τήν χαράδραν Λέκλι.

Αὐτοῦ τοῦ Συγκροτήματος τήν δραστηριότητα, ἰδίως κατά τήν ἐαρινήν ἐπίθεσιν τῶν Ἰταλῶν, παρηκολουθούσαμεν καί ἐθαυμάζαμεν καί ἐζηλεύαμεν καί ἐχαιρόμεθα.

Τό "δόντι Μουσσολίνι" ἦτο μία ἰσχυρῶς ὠργανωμένη ἀμυντική θέσις, κατεχομένη ὑπό ἐκλεκτῶν δυνάμεων τοῦ ἐχθροῦ, οὐδέποτε καταληφθεῖσα ὑπό τῶν ἡμετέρων, ἀλλά καί ποτέ δέν κατώρθωσαν νά ἐκδιώξουν τήν ἐγγύς αὐτῶν δρῶσαν Δύναμιν τοῦ Κατσώτα.

Ἐπειδή αἱ συνθῆκαι, ὑπό τάς ὁποίας περιγράφω τά γεγονότα τῆς ἐπικῆς ἐκείνης περιόδου εἶναι αἱ τοιαῦται τάς ὁποίας ἀντιλαμβάνεσθε, ἐπειδή ἡ μνήμη μου δέν μέ βοηθεῖ καί ἐπειδή θεωρῶ ἀνιαράν τήν ἀφήγησίν των, ἤ περίπου καί ὁμοίων, πολεμικῶν περιστατικῶν, δέν τά συνεχίζω ὅλα. Τά περιορίζω εἰς τά ἀπολύτως ἀναγκαῖα καί εἰσέρχομαι εἰς τήν περιγραφήν ἄλλων, ὑπό τό πρῖσμα

τῆς σημερινῆς καταστάσεως... καί συγκεκριμένως θά σχολιάσω μερικά καί πρωτίστως τήν ἀκόλουθον θλιβεράν εἴδησιν:

«ΤΕΤΕΛΕΣΤΑΙ ΩΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ, Ο ΜΕΤΑΞΑΣ».

Θλῖψις, κατήφεια καί θρῆνος ἠκολούθησε τήν φοβεράν ἀποτρόπαιον καί αἰφνίδιον εἴδησιν: «Ἀπέθανεν τήν πρωΐαν, σήμερον, ὁ πρωθυπουργός Ἰωάννης Μεταξᾶς».

Ὅλοι, ἤ τοὐλάχιστον διά νά εἶμαι ἀκριβής, ὅσοι εὑρέθησαν πλησίον μου τήν ὥραν αὐτήν, κατά τήν ὁποίαν ἠκούσθη ἡ θλιβερά εἴδησις... ἀπενεκρώθημεν. Ἰδού ὁ τίτλος μιᾶς τῶν ἐφημερίδων: “ΑΘΗΝΑΪΚΑ ΝΕΑ”, ἑσπέρας Τετάρτης, 29ης Ἰανουαρίου 1941:

«ΑΠΕΘΑΝΕΝ ΤΗΝ 6.20 ΠΡΩΪΝΗΝ Ο ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΤΑΞΑΣ ΣΥΝΕΠΕΙΑ ΠΕΡΙΠΛΟΚΗΣ ΕΚ ΠΥΩΔΟΥΣ ΑΜΥΓΔΑΛΙΤΙΔΟΣ. ΔΙΑΓΓΕΛΜΑ ΤΗΣ Α.Μ. ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΛΑΟΝ. Η ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΑΝΕΤΕΘΗ ΕΙΣ ΤΟΝ κ. ΑΛΕΞ. ΚΟΡΥΖΗΝ».

Ἡ “Βραδυνή” - Τετάρτη 29 Ἰανουαρίου 1941: «Ο ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΤΑΞΑΣ ΠΑΡΕΔΩΣΕ ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΤΗΝ ΧΑΡΑΥΓΗΝ. ΤΟ ΕΘΝΟΣ ΠΕΝΘΕΙ ΤΗΝ ΑΠΩΛΕΙΑΝ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ. ΣΥΣΣΩΜΟΣ Η ΕΛΛΑΣ ΟΡΚΙΖΕΤΑΙ ΠΑΡΑ ΤΟ ΦΕΡΕΤΡΟΝ ΤΟΥ ΝΑ ΣΥΝΕΧΙΣΗ ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΤΟΥ... ». Ὁ Ἰωάννης Μεταξᾶς ἦτο διά τήν Χώραν τό πᾶν. Ἀλλά καί ἐπρόφθασε νά τῆς χαρίσῃ τό πᾶν - τό εὐτύχημα εἶναι ὅτι ἐπέζησε νά ἐπιτελέσῃ τό ἥμισυ τοῦ παντός.

Η ΝΙΚΗ ΠΤΕΡΥΓΙΖΕΙ ΥΠΕΡΑΝΩ ΤΗΣ ΣΟΡΟΥ ΤΟΥ ΚΥΒΕΡΝΗΤΟΥ
ΣΤΑΣ 6.20 Π.Μ. ΥΠΕΚΥΨΕΝ ΕΙΣ ΤΟ ΜΟΙΡΑΙΟΝ.

Μέ μάτια βουρκωμένα ἀπό τά δάκρυα καί τήν καρδιά πλημμυρισμένη ἀπό θλῖψιν, ἐδέχθη τήν θλιβεράν εἴδησιν ὁ λαός».

Οἱ φιλίστορες, οἱ ἐπιθυμοῦντες νά χαροῦν ἤ καί νά λυπηθοῦν, θά ἱκανοποιηθοῦν ἐάν ἀνατρέξουν εἰς τάς βιβλιοθήκας τῶν ἐφημερίδων τῆς ἐποχῆς, ἤ ἄν προμηθευθοῦν τό ὡς ἄνω βιβλίον “Η ΕΠΟΠΟΙΪΑ ΤΟΥ 1940 - 41”. ΑΡΧΕΙΟΝ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΣΕΛΙΔΩΝ ἐξ οὗ ἤντλησα ταῦτα ὡς καί πολλάς φωτογραφίας.

*** *** ***

Ὅ,τι συνέβαινεν εἰς τό Μέτωπον τότε, δέν ἦτο εὔκολον, ἀλλ' οὔτε καί ἀνάγκη νά σχολιάζεται.

Αἱ ἀσχολίαι μας, ὅταν δέν ἐβαλλόμεθα καί ὅταν δέν ἐμαχόμεθα, ἦσαν:

α) Τό κατ' εὐφημισμόν “ἐργόχειρον” δηλ. τό ψείρισμα, δηλ. ἡ ψειροκτονία! Θέαμα, διά τόν παρατηρητήν, γραφικόν! Διά τόν ἀσχολούμενον μέ αὐτό - τό σκότωμα τῶν φθειρῶν - λίαν ἀηδιαστικόν, σιχαμερόν ἀλλά καί προσωρινῶς ἀνακουφιστικόν, ὡς ἀπαλλάσσον τό σῶμα ἀπό μερικάς ἀνεξαντλήτους ψείρας, ἀλλά καί μάταιον, ἀφοῦ δέν ἐξηντλοῦντο...

β) Τό ὡραιότερον, τό πλέον συναρπαστικόν θέαμα, τό καί συχνά συμβαῖνον, ἦτο τό διεξαγόμενον ἐπί τοῦ πεδίου τῆς μάχης, ὑπό ἄλλων τμημάτων, πολεμικόν ἐγχείρημα, μέ τούς γενναίους νά ὁρμοῦν μέ ἐφ' ὅπλου λόγχην καί μέ τόν

στεντώρειον παιᾶνα "ἀέρααα!" νά λογχίζουν τόν ἐχθρόν...

Τά ἐπί τοῦ τομέως τῶν γειτονικῶν Λόχων, ἄς τά περιγράψουν οἱ συνάδελφοι καί νά σᾶς τά παραστήσῃ ἡ φαντασία σας.

Τό μόνον τό ὁποῖον δύναμαι νά σᾶς βεβαιώσω, εἶναι τό ὅτι αἰσθάνομαι εὐτυχής, διότι εἶχον τήν τιμήν νά διοικήσω Λόχον Πεζικοῦ ἐν ἐπαφῇ μέ τόν ἐχθρόν, ἐπί πλέον τῆς Διοικήσεως τῆς Ἴλης Πολυβόλων, ὡς Ἀξιωματικός τοῦ Ἱππικοῦ. Οὕτως ὑπερηφανεύετο καί ὁ τραγωδιοποιός Αἰσχύλος διά τήν συμμετοχήν του εἰς τήν ἐπικήν μάχην τοῦ Μαραθῶνος. (Καί βεβαίως δέν θά ἤθελον νά φαντασθῆτε ὅτι συγκρίνω τήν ταπεινήν μετριότητά μου μέ τόν γίγαντα ἐκεῖνον!).

Διατί ὄχι καί ἡμεῖς - ὅλοι - οἱ μετασχόντες εἰς τήν ἐποποιΐαν τοῦ 1940 - 41;

Ἰδιαιτέραν εὐτυχίαν αἰσθάνομαι διότι, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἀνέλαβον τήν Διοίκησιν αὐτοῦ τοῦ Λόχου, οὐδέ σταγών πολυτίμου ἑλληνικοῦ αἵματος ἐχύθη, ἐνῶ πρό ἐμοῦ, αἱ ἀπώλειαι εἰς νεκρούς και τραυματίας ἦσαν πολλαί! Λέτε νά μέ ἐσεβάσθησαν οἱ Ἰταλοί; Ὄχι, φίλοι μου! Οἱ πρό ἐμοῦ Διοικηταί τοῦ Λόχου εἶχον τήν τιμήν νά διεξάγουν ἐπιθετικάς μάχας ὁ πρῶτος, ὁ δέ δεύτερος φονευθείς, ὡς καί ὁ πρό αὐτοῦ, δέν εἶχον προλάβει νά ὀργανώσουν ἀμυντικήν προστασίαν. Ὑπῆρξα Θεοπροστάτευτος, ἔπιασαν καί αἱ εὐχαί τοῦ Συν/χου Ἀντωνάκη... «στό καλό, παιδί μου καί εὔχομαι νά σπάσῃ τό "διασάκι"», ἡ κακοτυχία δηλ. τοῦ Λόχου. Τήν λέξιν "διασάκι" τήν ἤκουσα διά πρώτην φοράν, ὅπως καί τήν εἰς προηγουμένας σελίδας "ῥιπίδιον", παρά τοῦ ἰδίου προσώπου λεχθεῖσαν.

Λέγεται - ἤ μᾶλλον εἶπεν ὁ Ἡράκλειτος «πόλεμος πάντων πατήρ» -, ὅτι ὁ πόλεμος μεταβάλλει τήν ζωήν εἰς κωμωδίαν. Ἔχω τήν γνώμην ὅτι ὁ πόλεμος εἶναι μία ἐνέργεια καννιβαλική καί ὡς τοιαύτη πρέπει - καί Τοῦ Θεοῦ ἐντολή εἶναι - νά ἐκλείψῃ: «... καί ἐπί γῆς εἰρήνη ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία» (Λουκ. Β΄ 14).

Ἐάν, ὅμως, ἕνα Κράτος εὑρεθῇ πρό τοῦ διλήμματος: πόλεμος ἤ ἀτιμωτική ἄνευ ἀντιστάσεως παράδοσις εἰς τόν ἐπιτεθέντα, τότε, ἀδιστάκτως νά προτιμήσῃ τόν πόλεμον! Νά εἴπῃ τό ὑπερήφανον ἑλληνικόν "μολών λαβέ", ἤ "τό δέ τήν πόλιν σοί δοῦναι, οὐκ ἐμόν ἐστί, οὐδ' ἄλλων τῶν κατοικούντων ἐν αὐτῇ· κοινή γάρ ἡ γνώμη πάντες αὐτοπροαιρέτως ἀποθανοῦμεν, μή φεισόμενοι τῆς ζωῆς ἡμῶν", ἤ τό "ΟΧΙ".

«Ὁ πόλεμος εἶναι μία τραγωδία, μία θεϊκή κατάρα... ἄν δέν ἔχωμεν τίποτ' ἄλλο νά κάνωμεν, τότε ἄς γελοῦμεν!», (δέν ἐνθυμοῦμαι ποῦ τό ἀνέγνωσα).

Ἡμεῖς - οἱ Ἕλληνες - οὔτε ἐγελούσαμεν, οὔτε ἐκλαίαμεν· εἰσήλθομεν εἰς τόν πόλεμον τόν ὁποῖον, ὅλως ἀναιτίως, μᾶς ἐκήρυξεν ἡ Ἰταλία, ζηλώσασα δόξαν ἀναστηλώσεως τῆς ποτέ Ρωμαϊκῆς Αὐτοκρατορίας!.

Καί τόν πόλεμον αὐτόν τόν ἀντιμετωπίσαμεν «... μέ τό χαμόγελο στά χείλη...», μέ ἐνθουσιασμόν, μέ πατριωτισμόν, μέ αὐταπάρνησιν, μέ πίστιν εἰς τόν Θεόν, τήν Πατρίδα καί τήν Οἰκογένειαν. Μέ πεῖσμα καί τόλμην· καί ἀνεδείχθημεν ἄξιοι ἀπόγονοι τῶν Μαραθωνομάχων, τῶν Σαλαμινομάχων, τῶν Θερμοπυλομάχων, τῶν ἀγωνιστῶν τῆς παλιγγενεσίας - 1821 - τῶν Βαλκανιομάχων, τῶν μαχητῶν τῶν διακεκοσμημένων μέ τήν "πολεμικήν ἀρετήν τῶν Ἑλλήνων"!

Εἰς τούς μαχομένους εἰς τήν πρώτην γραμμήν συμπαρίσταντο ἡ Μεγαλόχαρις καί ὁλόκληρον τό Ἔθνος, σύσσωμον ὡς εἷς Ἄνθρωπος...! Μᾶς συνεκίνει, μᾶς ἐνεθουσίαζεν ἡ παντοιοτρόπως ἐκδηλουμένη συμπαράστασις σύμπαντος τοῦ Λαοῦ. Αἱ εὐλογίαι τῆς Ἐκκλησίας, οἱ ἔπαινοι τῆς Πολιτικῆς καί Στρατιωτικῆς Ἡγεσίας, αἱ εὐχαί τῶν μητέρων, ἀδελφῶν καί συζύγων, ὁ Τύπος... αὐτός ἰδιαιτέρως μέ τά οἰστρήλατα ἀφιερώματά του εἰς τούς μαχομένους, ἡ Πνευματική Ἡγεσία, οἱ Καλλιτέχναι, τό Θέατρον, ἡ Μουσική... ἡ Γυναίκα τῆς Πίνδου, μέ τό φορτίον πυρομαχικῶν εἰς τήν πλάτην, οἱ Ποιηταί... "ὅποιος πεθαίνει γιά τήν Πατρίδα, ζῇ αἰωνίως...". Αὐτά καί τοιαῦτα μᾶς ἔδιδαν "φτερά στίς ψυχές" καί τά πτερά τῆς ἐλπίδος τῆς δικαιώσεως τοῦ ἀγῶνός μας διά τῆς τελικῆς Νίκης.

Μακρά ἡ ὡς ἄνω παρεμβληθεῖσα παρένθεσις.

Ἐπανέρχομαι εἰς τό κεφάλαιον τῆς "ἐαρινῆς ἰταλικῆς ἐπιθέσεως", τοῦ ὁποίου ὁ τίτλος σημειοῦται εἰς τήν σελίδα 133.

Ἐκ τοῦ τεύχους 382/00 τοῦ περιοδικοῦ " Ἡ Δρᾶσίς μας "

Ἧττα Ἐαρινῆς Ἐπιθέσεως - Ἀπογοήτευσις Ντοῦτσε

Ὁ Ντοῦτσε τῆς Ἰταλίας, ὁ Μπενίτο Μουσσολίνι, βεβαιωθείς ὑπό τῶν Στρατηγῶν του ὅτι ἦσαν ἕτοιμοι νά "σπάσουν" τά πλευρά τῆς Ἑλλάδος, διέταξε τήν ἔναρξιν τῆς ἀπό μακροῦ διατυμπανιζομένης "ἐαρινῆς ἐπιθέσεως".

Κομπορρήμων, ὅπως ἦτο, παρηκολούθησε τήν ἐξέλιξιν τῶν ἐπιχειρήσεων - ὡς ἄλλος Ξέρξης[1] ἀπό τῆς κορυφῆς τοῦ Αἰγάλεω τήν ναυμαχίαν τῆς Σαλαμῖνος - αὐτός, "τό κορόϊδο Μουσσολίνι", ἀπό τῆς κορυφῆς τῆς Τρεμπεσίνας! Καί ὠνειρεύετο... νίκην. Τοῦ τήν ὑπέσχετο ἡ ἡγεσία τῶν ἐνόπλων Δυνάμεών του. Τήν ὑπέσχετο καί αὐτός εἰς τόν λαόν του, ἴσως δέ καί εἰς τόν συνεταῖρόν του Χίτλερ, τόν Φύρερ τῆς Γερμανίας.

Ἔβλεπε... καί εἶδε! Εἶδε μέ ὀδύνην, φρίκην καί ἀπογοήτευσιν τήν συντριβήν τῆς Στρατιᾶς του, τάς ἑκατόμβας νεκρῶν, τραυματιῶν καί αἰχμαλώτων.

Ὁ Ντοῦτσε ἔφυγε κακῶς, κακός μετά τήν συντριβήν τῶν ὀκτώ ἑκατομμυρίων λογχῶν του, διά τῶν ὁποίων ἐκόμπαζεν ὅτι «θά σπάσῃ τά πλευρά τῆς Ἑλλάδος (!)».

Συνέβη λοιπόν, μέ τήν βοήθειαν τῆς Θεομήτορος, τό ἀντίθετον, καί συντετριμμένος ἀνεχώρησε διά τήν Ἰταλίαν, ψιθυρίζων εἰς τόν ἔμπιστόν του Πρίκολο: «Εἶμαι ἀηδιασμένος μέ τούς στρατηγούς μου. Δέν προχωρήσαμεν οὔτε βῆμα. Μέ ἐξηπάτησαν... τούς περιφρονῶ».

Εἶχε δίκαιον, ὁ ἄμοιρος, εἶχεν ἀντικαταστήσει τρεῖς Ἀρχιστρατήγους: 1) Κατά τήν εἰσβολήν τόν Βισκόντι Πράσκα, μετά τήν ἀνατροπήν τῶν δυνάμεών του, τήν 9ην Νοεμβρίου 1940. 2) Τόν Ὀσβάλντο Σοντοῦ περί τό τέλος Δεκεμβρίου 1940, μετά τάς μεγαλειώδεις Νίκας τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ καί 3) τόν Οὖγκο Καμπαλλέρο, μετά τήν ὀδυνηράν ἀποτυχίαν τῆς "ἐαρινῆς" ἐπιθέσεώς του.

Φυσικῷ τῷ λόγῳ, αἱ ἀποτυχίαι τοῦ Στρατοῦ του δέν ὠφείλοντο μόνον εἰς τούς ἀρχιστρατήγους του.

Οἱ Ἰταλοί, Ἀξιωματικοί καί Στρατιῶται, ἐπολέμησαν γενναίως· ἐξετέλεσαν τό καθῆκόν των εὐόρκως καί ἀνδρείως· ἠπατήθησαν ὑπό τῆς πολιτικῆς ἀλαζονικῆς ἡγεσίας των, ὅτι οἱ Ἕλληνες δέν θά ἐτόλμων νά ἀντιμετωπίσουν τόν γίγαντα Ἰταλόν - Γολιάθ -, Δαυΐδ, νάνοι αὐτοί, οἱ Ἕλληνες, καί θά ἔκαναν ἕνα "περίπατον" μέχρις Ἀθηνῶν, ἐντός 15 ἡμερῶν.

Τό θάρρος τῶν Ἑλλήνων Ἀξιωματικῶν καί Στρατιωτῶν, μέ τό ὁποῖον τούς ὑπεδέχθησαν, τούς ἠφνιδίασε· τό ἠθικόν των ἐκάμφθη· ἀντελήφθησαν, τήν ἀδικίαν καί τό μάταιον τοῦ ἀγῶνός των. Παρά ταῦτα, ἐπολέμησαν, ἐξετέλεσαν τό καθῆκόν των. Τό μαρτυροῦν αἱ ἀπώλειαι, ἀναφερθεῖσαι ὑπό τοῦ ἰταλικοῦ Ὑπουργείου Ἀμύνης: α) νεκροί 13.755, β) τραυματίαι 50.874, γ) αἰχμάλωτοι καί ἀγνοούμενοι περί τάς 15.000.

Εἴμεθα Γνήσιοι Ἕλληνες Ἀπόγονοι Ἑλλήνων

Εὑρέθησαν, οἱ Ἰταλοί στρατιῶται, πρό στρατιωτῶν Ἑλλήνων! Ἑλλήνων κεκοσμημένων μέ τήν πολεμικήν ἀρετήν! Ἑλλήνων ὑποστηριζόντων τήν

1. Ἡ διόρθωσις μοῦ εἰσηγήθη παρά τοῦ νεαροῦ - 23 ἐτῶν - καθηγητοῦ τῆς Ἱστορίας κ. Ἀθανασίου Χρυσάνθη, τόν ὁποῖον θερμῶς εὐχαριστῶ, ζητῶν συγγνώμην διά τό λάθος μου...

ἐλευθερίαν καί τήν ἀνεξαρτησίαν τῆς Πατρίδος των! Ἑλλήνων ἐχόντων τό δίκαιον μέ τό μέρος των, Ἑλλήνων μαχητῶν, ὁδηγουμένων ὑπό μιᾶς ἡγεσίας πολιτικῆς καί στρατιωτικῆς χαλυβδίνου ἀρετῆς ἀποφασισμένης νά νικήσῃ, νά ἀποδείξῃ ὅτι Ἕλληνες εἴμεθα ἡμεῖς καί ἀπόγονοι τῶν Ἑλλήνων τοῦ Μίνωος, τοῦ Ἀγαμέμνωνος, τοῦ Λυκούργου, τοῦ Λεωνίδου, τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου, τοῦ Κωνσταντίνου Παλαιολόγου, τοῦ Κολοκοτρώνη, ... εἴμεθα ἡμεῖς οἱ ἴδιοι μέ τούς ἀπό τά βάθη τῆς ἱστορίας, οἱ ὁποῖοι «ξέρομεν νά ζῶμεν μέ τιμήν καί νά πεθαίνωμεν μέ τιμήν ξέρομεν»! Ὁ Σωκράτης, ὁ Πλάτων, ὁ Ἀριστοτέλης, ἡμᾶς ἐδίδαξαν, ἡμᾶς ἐμπνέουν! «Ἑκάς οἱ... Φαλμεράϋερς» ἡμεῖς τούς ἐκληρονομήσαμεν, ἡμεῖς ὁμιλοῦμεν τήν γλῶσσάν των, ἡμεῖς ἔχομεν τήν ἀρετήν, ἀκόμη καί τά ἐλαττώματά των.

Ποία ἦτο, λοιπόν, ἡ ἡγεσία ἡμῶν τῶν Ἑλλήνων; Ἦτο ἡ τριάς - ἐν μιᾷ σιδηρᾷ γνώμῃ -: Ὁ σοφός καί συνετός Βασιλεύς Γεώργιος ὁ Β΄, ὁ Πρωθυπουργός Στρατηγός Ἰωάννης Μεταξᾶς, σώφρων μέ καρδίαν λέοντος καί σοφίαν Σολομῶντος, καί ὁ Ἀρχιστράτηγος Ἀλέξανδρος Παπάγος, νοῦς ὑγιής, καρδία λέοντος καί βλέμμα ἀετοῦ, ἐκ τοῦ Ἱππικοῦ προερχόμενος, διά τόν ὁποῖον ὁ πρωθυπουργός τῆς Ἀγγλίας - ὁ πατήρ τῆς νίκης τοῦ 2ου παγκοσμίου πολέμου - Οὐΐνστων Τσώρτσιλ, τότε πού ἡττῶντο τά στρατεύματά του, εἰς τήν Β. Ἀφρικήν, εἶχεν εἴπει: «Θά ἤθελον νά εἶχον Ἀρχιστράτηγον τόν Παπάγον, ἀντί τοῦ Γουέϊβελ...»!

Αὐτή ἡ ἡγεσία ἀνεβίβασεν τήν Πατρίδα μας εἰς τήν κορυφήν τοῦ Ὀλύμπου, εἰς τό ζενίθ τοῦ σύμπαντος κόσμου, εἰς τό ἀπώγειον τῆς δόξης τοῦ Ἔθνους μας, τοῦ Ἔθνους τῶν Ἑλλήνων. «Βέλτιον λέοντα ἄρχειν ἐλάφων, ἤπερ λεόντων ἔλαφον». Εὐτυχῶς, κατά τήν ἀναφερομένην "Ἐποποιΐαν μας" τοῦ 1940, ἀπεδείχθη ὅτι τόσον οἱ ἡγέται ὁδηγοί, ὅσον καί οἱ ὁδηγούμενοι ὑπ' αὐτῶν, ἦσαν... λέοντες. Δόξα καί τιμή εἰς τούς εὐνοηθέντας ὑπό τοῦ Θεοῦ νά λάβουν μέρος εἰς αὐτό τό θαῦμα. Δοξάζω τόν Θεόν διότι... ἤμην εἷς ἐξ αὐτῶν!, ἔστω καί ὁ ἐλάχιστος.

Σκηναί Ἀρετῆς

«Πᾶς γάρ ὅ τ' ἐπί γῆς καί ὑπό γῆν χρυσός ἀρετῆς οὐκ ἀντάξιος».
(Πλάτωνος, Νόμοι 728Α).

Δέν θά λησμονήσω ποτέ σκηνάς ἀφαντάστου ἀρετῆς, ἀπιστεύτου ψυχραιμίας, καρτερίας, ἡρωισμοῦ, πραγματικοῦ μεγαλείου, ὡς:

Συνήντησα Στρατιώτην - Γιαννιώτην - τῆς VIIIης Μεραρχίας Πεζικοῦ, βαδίζοντα - μόνον - πρός τά μετόπισθεν καί κρατοῦντα κομμένον μέρος τῆς μιᾶς χειρός διά τῆς χούφτας τῆς ἄλλης, ὡς νά μή ἠσθάνετο κανένα πόνον ἤ στενοχωρίαν διά τόν ἀκρωτηριασμόν του! Καί τό πλέον ἀπίστευτον: «Τί ἔπαθες, συνάδελφε; Ποῦ πηγαίνεις μόνος μ' αὐτά τά αἵματα;» Ἀπάντησις: (Οἱ γενναῖοι θά τήν πιστέψουν καί θά ζηλέψουν. Οἱ... ἄλλοι, ἄς χαίρωνται τήν πολύτιμον ζωούλαν των). «Μπά, δέν εἶναι τίποτα μωρέ· μοῦ 'πεν ὁ γιατρός νά τό κρατῶ σφιχτά καί θά μοῦ τό ῥάψουν στό Σταθμό... θά γυρίσω, νά πάρω τό αἷμα πίσω...»!

῞Ομοιαι, ὀλύμπιαι, ψύχραιμοι ἦσαν καί αἱ ἀντιδράσεις τῶν μαχομένων εἰς τήν πρώτην γραμμήν, ὅταν ἐσείετο ὁλόκληρος ἡ τοποθεσία των ἐκ τῶν ἐπ' αὐτῆς ἐκρήξεων τῶν παντός διαμετρήματος βλημάτων τοῦ ἐχθροῦ. Μέ στωϊκότητα ἀξιοθαύμαστον, μέ γέλια, μέ εἰρωνικά σκώμματα ἐναντίον τοῦ ἐχθροῦ ἀντιμετώπιζαν αὐτήν τήν ἀγριότητα τοῦ πολέμου.

Αὐτά τά παιδιά τῶν Ἑλλήνων ἔδιδαν μέ ἐνθουσιασμόν τό αἷμά των, τήν ζωήν των ὁλόκληρον, διά τήν τιμήν, διά τήν ἐλευθερίαν, διά τήν ἀνεξαρτησίαν καί ἀκεραιότητα τῆς Πατρίδος, διά τήν ἱεράν παράδοσιν, ... διά τήν Νίκην· καί ἡ Νίκη αὐτή τῆς Ἑλλάδος ἦτο Νίκη καί τῶν συμμάχων της· ἦτο Νίκη κατά τῶν ὁλοκληρωτικῶν καθεστώτων: τοῦ φασισμοῦ, τοῦ ναζισμοῦ, τοῦ κομμουνισμοῦ (ἀργότερον) καί παντός ...ισμοῦ. Νίκη τῶν ἐλευθέρων λαῶν. ῎Ετσι ἐπιστεύαμεν... τότε! Σήμερον, 10 Αὐγούστου 2000, ἡμέραν Πέμπτην καί ὥραν 6.30, τί βλέπω: Τούς δεξιοτέχνας τῆς οὐδετερότητος, τούς ἀμάχους Τούρκους, νά ὑποστηρίζωνται εἰς βάρος ἡμῶν τῶν θυσιασθέντων καί... ὑπέρ αὐτῶν τῶν "ὑποστηρικτῶν των!". Φροῦδαι αἱ ἐλπίδες μας, ματαία καί ἡ πίστις μας διά δικαίωσιν τῶν θυσιῶν μας. Τί ἐκερδίσαμεν;

Ὀλίγα Δωδεκάνησα, τά ὁποῖα ἔπρεπε νά ἦσαν δικά μας ἀπό τῆς ἐποχῆς τοῦ 1ου Παγκοσμίου Πολέμου. Χάνομεν τήν Κύπρον, χάνομεν τό Αἰγαῖον, χάνομεν τήν ταυτότητά μας! Τί μᾶς μένει; "Ὁ ἐκσυγχρονισμός", ἡ "παγκοσμιοποίησις", ὁ μηδενισμός. Δέν εἶμαι ἀπαισιόδοξος· πάντοτε αἰσιοδοξῶ· πάντοτε ἐλπίζω, παρ' ὅλα αὐτά, διότι πιστεύω εἰς Τόν Θεόν, ὁ Ὁποῖος πάντοτε ἐβοήθησε τήν Ἑλλάδα μας. Θά τήν βοηθήσῃ καί τώρα! Καλοί οἰωνοί, αἱ καταπληκτικαί Λαοσυνάξεις. «Εἷς οἰωνός ἄριστος, ἀμύνεσθαι περί πάτρης». (Ὁμήρου, Ἰλιάς, Μ, 243).

Φίλοι ἀναγνῶσται, θά σᾶς ἀφηγηθῶ κατωτέρω μερικά περιστατικά, νομίζω ἐνδιαφέροντα, πρίν φθάσωμεν εἰς τήν περιγραφήν τοῦ τέλους, τό ὁποῖον δέν ἦτο... ΤΕΛΟΣ! Ἦτο ἡ ἀρχή, ἦτο τό ἥμισυ τοῦ παντός, δηλαδή τό πᾶν!

Γεγονότα Ἀλησμόνητα

Ὀλίγα χιλιόμετρα ἐντός τοῦ ἀλβανικοῦ - λέγε Βορειοηπειρωτικοῦ μας - ἐδάφους κινούμενος, ἐφίππως, ἐπικεφαλῆς τῆς πολυβολαρχίας μου, ἐπί ἡμιονικῆς κακοτράχαλης ἀτραποῦ, ἐζήτησα ἀπό πεζόν ἡμιονηγόν νά παραμερίσῃ αὐτός καί οἱ σύν αὐτῷ, διά νά δυνηθῇ ἡ μονάς μου νά προχωρήσῃ.

῎Εστρεψεν ὀπίσω τήν κεφαλήν του καί... ἰδού ὁ διάλογος: Θωμᾶς: «Ρέ Στέλιο, ποῦ μᾶς πᾶτε σ' αὐτά τά κατσάβραχα; Τούς διώξαμεν ἀπό τά χωράφιά μας, τί ἄλλο γυρεύομε; Μιά χούφτα ἐμεῖς, ἑκατομμύρια αὐτοί. Δέν καθόμαστε στ' αὐγά μας;».

Ἐγώ: «Ρέ Θωμᾶ! Τί ν' αὐτά πού λές; Αὐτά σοῦ λέει ὁ Ζαχαριάδης καί ἡ παρέα του, πού τά συμφώνησαν μέ τόν Χίτλερ καί τόν Μουσσολίνι, τούς φίλους των; Αὐτά σᾶς λέει τό Κ.Κ.Ε.; Ντροπή σας... σοῦ εὔχομαι καλή τύχη καί καλά μυαλά!».

Ποῖος ὁ Θωμᾶς; Τόν εἶχα βρῆ Δεκανέα σιτιστήν εἰς τήν 1ην ῎Ιλην Ὑποψηφίων

Βαθμοφόρων τοῦ 4ου Συντάγματος Ἱππικοῦ, ὑπό τόν Ἴλαρχον Παπαγιάννην Βασίλειον, τήν 1ην Νοεμβρίου 1930, ὅταν κατετάγην εἰς αὐτό ὡς ἐθελοντής, Δεκανεύς. Μέ παρέλαβεν ὡς βοηθόν του - Σιτιστοῦ - καί κατέβαλλε φιλοτίμους προσπαθείας νά μέ κάμῃ "σύντροφον" - κομμουνιστήν! -. Πείσμων ἐγώ εἰς τά πάτρια καί ἐνθυμούμενος καί τηρῶν τήν σοφήν συμβουλήν τῆς μητρός μου «γιά τήν καινούργια στράτα τήν παλιά μήν τήν ἀναγυρίζῃς», δέν εὐωδώθη ἡ προσπάθειά του. Σήμερον, ἄν προσπαθήσῃ ἡ "Ἀλέκα" ἴσως μέ πείσῃ...!

Τό 1938, ἐκτελῶν καί καθήκοντα Ἀξ/κοῦ Ἀσφαλείας, ἔλαβον ἐντολήν καθαιρέσεως τοῦ Δεκανέως Ἱππικοῦ Σύρου Θωμᾶ καί τήν μεταφοράν του εἰς τό Πεζικόν, μέ τήν εἰδικότητα τοῦ ἡμιονηγοῦ. Ὁμολογῶ ὅτι ἐλυπήθηκα καί τότε, ἰδιαιτέρως ὅμως κατά τήν περίεργον περίπτωσιν τῆς ἀνωτέρω συναντήσεώς μας, ὕστερα ἀπό δέκα χρόνια! Τοιούτους Ἕλληνας ἤθελεν ἡ δούλη τοῦ Στάλιν, ἡγεσία τοῦ Κ.Κ.Ε.!

Ἀφήνω·αὐτήν τήν δυσάρεστον παρένθεσιν καί ἀφηγοῦμαι τήν ἑξῆς εὐχάριστον:

Κατά τάς πρώτας ἡμέρας τῆς "Ἐαρινῆς Ἰταλικῆς Ἀντεπιθέσεως", τῆς ὁποίας ἡ ἔκβασις κατεφάνη ἀπό τῶν πρώτων της ἀποτελεσμάτων, μέ ἐπλησίασεν ἕρπων Στρατιώτης τοῦ Λόχου μου καί ἀσθμαίνων μοῦ εἶπε: «Κύριε Λοχαγέ, σέ ζητοῦν στό τηλέφωνο ἀπό τή Μεραρχία...».

Ἀφῆκα τό παρατηρητήριον καί ἕρπων ἔφθασα εἰς τό τηλέφωνον. Συνεδέθην... καί ἰδού ὁ διάλογος: «Στρατηγός Νικολαΐδης, ὁ θεῖός σου, εὑρίσκομαι στό Ἀργυρόκαστρον, σοῦ μιλῶ ἀπό τό Γραφεῖον τοῦ Μεράρχου σου. Φεύγω αὔριο πρωΐ γιά τήν Ἀθήνα, μέ τόν Μεγαλειότατον· ὁ Μέραρχός σου ἐγκρίνει 10ήμερον ἄδειαν· θά σέ πάρω μαζί μου, καλόν θά εἶναι νά δῇς τόν πενθερόν σου, ἀδελφόν μου, πού βρίσκεται στά τελευταῖά του...». Δέν ἐδίστασα οὐδέ χιλιοστόν τοῦ δευτερολέπτου. Ἀπήντησα: «Στρατηγέ μου, θεῖε, λυποῦμαι· δέν θά ἦτο γενναῖον νά ἀφήσω τόν Λόχον μου κατά τήν κρίσιμον αὐτήν κατάστασιν». - Δέν ἔκαμα τήν ἀπρέπειαν, τήν ὁποίαν ἔκαμα κατά τόν Κ/Σ (Κομμουνιστοσυμμοριακόν) ἀγῶνα, πού ἀπήντησα «νά πάρω μαζί μου καί τούς συμπολεμοῦντας;...» Καί συνέχισα: «Καλό ταξείδι· εὔχομαι περαστικά στόν πενθερόν μου, ἀδελφόν σας. Δέν εἶμαι γιατρός γιά νά συμβάλω στήν θεραπείαν του, οὔτε ἱερεύς νά τελετουργήσω τήν κηδείαν του»!

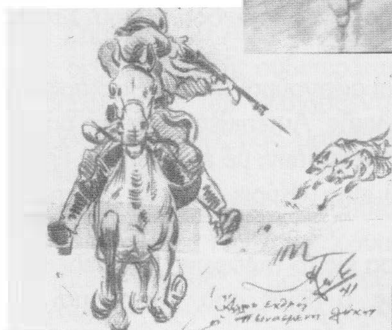
Παραλείπω τούς ἐπαίνους καί τά εὐμενῆ ὑπέρ ἐμοῦ σχόλια, τά ὁποῖα μοῦ εἶπεν ὅτι τοῦ ἐξέφρασεν ὁ Μέραρχός μου. Ἐννοοῦνται, φαντάζομαι...

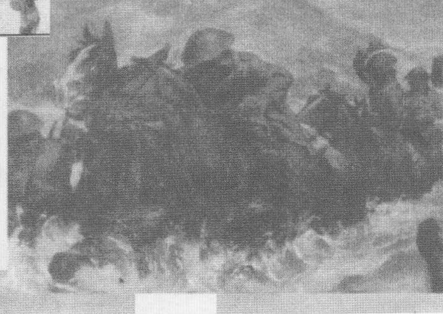
Θεωρῶ ἀρκετά αὐτά τά ὀλίγα, δείγματα ἐκ πάρα πολλῶν ὁμοίων, τά ὁποῖα θά σᾶς ἐκούραζαν. Νομίζω δέ ὅτι ἀρκοῦν, τά ὀλίγα αὐτά, νά ἱκανοποιήσουν τό ἐνδιαφέρον τῶν ἐγγονῶν μου, τῶν φίλων μου, τῶν στρατευμένων τέκνων τῆς Ἑλλάδος μας, ἀλλά καί ὅλων τῶν συνελλήνων ἀδελφῶν μου, ὅταν κάποτε τούς δοθῆ ἡ εὐκαιρία νά γνωρίσουν τήν ζωήν καί τάς πράξεις ἡμῶν τῶν προγόνων των, κατά τήν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων μας, ἰδιαίτατα ἔναντι τῆς μαχομένης ὑπέρ βωμῶν καί ἑστιῶν Πατρίδος μας, φυσικά δέ καί ἰδιαιτέρως τήν ζωήν τῆς "γενιᾶς" ἐκείνης τῆς ΕΠΟΠΟΙΙΑΣ! Διότι δέν παριστάνω τόν πρωταγωνιστήν.

Ἀντιθέτως, σᾶς βεβαιώνω ὅτι αἰσθάνομαι ἐλάχιστος μεταξύ τῶν γιγάντων ἐκείνων συμπολεμιστῶν μου.

Φωτογραφίαι τοῦ Μετώπου ἐκ τοῦ Βιβλίου «Ἐποποιΐα τοῦ 1940»

Μάχη ἐκ τοῦ συστάδην

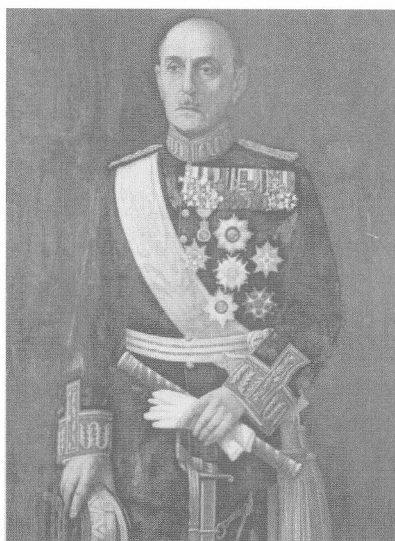
Ἡ ἡρωΐς τῆς Πίνδου, μαχήτρια παντός καιροῦ καί ἐπί παντοδαποῦς ἐδάφους καί φορτίου!

Ὁ Βασιλεύς Γεώργιος Β´ ὁ Σοφός

'Ιωάννης Μεταξᾶς. Ὁ Ἡγέτης: τό "ΟΧΙ"

'Αλέξανδρος Παπάγος.
Ὁ 'Αρχιστράτηγος τῆς νίκης

ΑΠΟΔΟΣΙΣ ΦΟΡΟΥ ΤΙΜΗΣ

«Ἀπόδοτε οὖν... τῷ τήν τιμήν τήν τιμήν»
(Ῥωμ. ΙΓ΄ 7)

Ἐγκαταλείπων τόν "Πράσινον Λόφον" καί τόν ἐπ' αὐτοῦ ἀμυνόμενον 5ον Λόχον τοῦ 11ου Σ.Π. Τριπόλεως, τοῦ ὁποίου τήν Διοίκησιν ἤσκησα εἰς κρισίμους στιγμάς, αἰσθάνομαι τήν ὑποχρέωσιν ν' ἀποτίσω φόρον τιμῆς καί εὐγνωμοσύνης πρός ἅπαντας τούς Ἀξιωματικούς, Ὑπαξιωματικούς καί Ὁπλίτας τοῦ Λόχου τούτου, διά τήν προθυμίαν τήν ὁποίαν ἐπεδείξαντο κατά τό διάστημα κατά τό ὁποῖον εἶχον τήν τιμήν νά τούς διοικῶ.

Ἐπεδείξαντο θάρρος, καρτερικότητα, ἡρωϊσμόν, πίστιν, καί ἀπεδείχθησαν ἰσάξιοι τῶν Θερμοπυλομάχων προγόνων των, τῶν τριακοσίων τοῦ Λεωνίδα, τοῦ συμπατριώτου των...

Ἐκφράζω, ἐπίσης, τήν εὐγνωμοσύνην μου πρός τόν Ἀρχηγόν Πεζικοῦ τῆς ΙΙας Μ.Π., Συν/χην Πεζικοῦ Ἀντωνάκην Κωνσταντῖνον, διότι μοῦ ἔκαμεν τήν ὑψίστην αὐτήν τιμήν νά μοῦ ἀναθέσῃ τήν Διοίκησιν τοῦ Λόχου τούτου, κατόπιν τῆς πρός τοῦτο αἰτήσεώς μου, ἐπανειλημμένως ὑποβληθείσης.

Φίλοι Ἀρκάδες, ἰδιαιτέρως σεῖς οἱ "Τριπολιτσῶτες", σᾶς εὐγνωμονῶ καί σᾶς συγχαίρω, διότι διατηρεῖτε τάς πατροπαραδότους παραδόσεις τοῦ Ἔθνους μας, ἀντάξιοι τῆς φήμης τῶν τριακοσίων τοῦ Λεωνίδα.

Αἱ ἡρωϊκαί στιγμαί, τάς ὁποίας ἔζησα μαζί σας ἐπί δίμηνον, ἀποτελοῦν τάς πλέον ὡραίας ἀναμνήσεις τῆς 37ετοῦς ζωῆς μου εἰς τόν Στρατόν μας. Καί, ἐπαναλαμβάνω ζηλοτύπως: ὡς ὁ Αἰσχύλος - "Αἰσχύλου Εὐφορίωνος" - ἐκαυχᾶτο διά τήν συμμετοχήν του εἰς τήν μάχην τοῦ Μαραθῶνος κατά τῶν Περσῶν, ἔτσι καί ἡμεῖς - ὅλοι - οἱ εἰς τό Ἔπος τοῦ 1940 - 1941 μετασχόντες δυνάμεθα, ἄν ὄχι νά καυχώμεθα, τοὐλάχιστον, νά αἰσθανώμεθα εὐτυχεῖς ἤ μᾶλλον εὐγνώμονες πρός Τόν Θεόν, διότι μᾶς ἠξίωσεν αὐτῆς τῆς τιμῆς καί τῆς... μακροζωΐας, ὡς καί τῆς δυνάμεως νά τά ἐνθυμούμεθα!

«Τριπολιτσῶτες", συμπολεμισταί, σᾶς εὐχαριστῶ εὐγνωμόνως ὅλους, ζῶντάς τε καί τεθνεῶτας. Ἰδιαιτέρως δέ εἰς σᾶς, εἰς τούς ὁποίους ὁ Θεός ἐχάρισε τήν δόξαν νά πέσετε μαχόμενοι ἐπί τοῦ πεδίου τῆς τιμῆς, ὑπέρ Πίστεως καί Πατρίδος, εὐλαβῶς κλίνων τό γόνυ, εὔχομαι νά ἔχετε ταχθῆ ἐν Παραδείσῳ καί ἡ μνήμη σας νά τιμᾶται αἰωνίως!

Ὅσοι ζῆτε - ἤ συγγενεῖς των - καί διαβάσετε τοῦτο, τηλεφωνήσετέ μου ἤ γράψετέ μου. Θά σᾶς ἀφιερώσω τό βιβλίον τοῦτο, ἐάν τό θέλετε καί θά περιλάβω, εἰς τυχοῦσαν ἑπομένην τούτου ἔκδοσιν, πᾶν σχόλιόν σας· «αἰέν ἀριστεύειν καί ὑπείροχον ἔμμεναι ἄλλων» (Ὁμήρου, Ἰλιάς Ζ, 208 καί Λ, 784).

Ὅταν ἔληξεν, οἰκτρῶς διά τήν Ἰταλίαν, ἡ ἐαρινή ἐπίθεσις τοῦ Μουσσολίνι, ὁ ἴδιος μέν ἐπῆρε τά βρεγμένα του καί... οἴκαδε! ἡμεῖς δέ, δοξολογοῦντες τόν Θεόν διά τήν θριαμβευτικήν Νίκην μας, ἐπανηγυρίζαμεν!

Δέν παρῆλθον ὅμως πολλαί ἡμέραι καί νέα ἀπειλή ἐνεφανίσθη εἰς τόν ἐγγύς ὁρίζοντα: Σύμφωνον φιλίας κλπ. ὑπεγράφη μεταξύ τῆς φίλης μας Γιουγκοσλαυΐας καί τῆς Χιτλερικῆς Γερμανίας. Αὐτό ἐσήμαινεν ὅτι, ὁλόκληρος ἡ Βόρειος συνοριακή μας γραμμή ἀπό Ἕβρου ἕως Ἀδριατικοῦ πελάγους, ἦτο πλέον ἐκτεθειμένη εἰς τόν πανίσχυρον ἄξονα Γερμανίας - Ἰταλίας.

Ἦτο μία ἄσχημη εἴδησις, ὁμοία ἐκείνης τῆς πρό μηνός περίπου, ὅταν ἀπέθανεν ὁ Μεταξᾶς.

Ἐψιθυρίζετο ἀπό πολλῶν ἡμερῶν αὐτό τό "πάντρεμα" Ἄξονος - Γιουγκοσλαυΐας καί ἀνεμένετο αὐτή ἡ ἐξέλιξις, ἀλλά ὡς μή ἐπιθυμητή... δέν ἐπιστεύετο. Συνεζητεῖτο ὅμως καί ἐδημιουργεῖτο, ἔστω καί μικρά, κάμψις τοῦ ἠθικοῦ.

Ἡ εἴδησις, διά τῆς ὁποίας ἐβεβαιοῦτο ἡ σύναψις τῆς ὡς ἄνω συμφωνίας, ἐπέδρασεν ἀρνητικῶς εἰς τήν ψυχολογίαν τῶν ἕως τότε ἐνθουσιώντων μαχητῶν τοῦ ἀλβανικοῦ Μετώπου.

Τήν κάμψιν αὐτήν - σχεδόν ἀπογοήτευσιν ἤ καί φόβον - διεδέχθη ἡ μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἐνθουσιώδης εἴδησις, ὅτι τήν ὑπογραφεῖσαν συμφωνίαν ἠκύρωσεν ἡ νέα Στρατιωτική Κυβέρνησις τῆς Γιουγκοσλαυΐας, ἡ ὁποία ἀνέτρεψε τήν ὑπογράψασαν τήν συμφωνίαν.

Ἦτο φυσικόν, ὑπό τάς νέας αὐτάς συνθήκας, νά προβῇ ἡ ἡγεσία εἰς τάς ἐπιβαλλομένας ἐνεργείας· μεταξύ αὐτῶν ἦτο καί ἡ ἀφορῶσα ἐμέ.

Πολυβοληταί εἰς θέσιν μάχης.

ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΣΙΣ

«Ἀπ'ὅ,τι κάλλη ἔχει ὁ ἄνθρωπος
τά λόγια ἔχουν τή χάρη
νά κάμουσι κάθε καρδιά παρηγοριά νά πάρῃ
μέ γνώση καί μέ τρόπο,
κάνει νά κλαίσι καί γελοῦν τά μάτια τῶν ἀνθρώπω»...

(Ἐρωτόκριτος Βινσέντζου Κορνάρου 886 - 890)

Ἦτο ἡ 5η Ἀπριλίου 1941 ἡμέρα Σάββατον, λίαν πρωΐ, ὅταν διετάχθην τηλεφωνικῶς παρά τοῦ Συν/χου Ἀντωνάκη Κωνσταντίνου νά παραδώσω ἀμέσως τόν Λόχον εἰς τόν ἀρχαιότερον Διμοιρίτην καί νά διέλθω ἐκ τοῦ Στ. Δ. "Χουμελίτσαν" διά νά παραλάβω τό τμῆμά μου καί νά ἐπιστρέψω εἰς τήν Μονάδα μου.

Προέβην εἰς τάς δεούσας ἐνεργείας, ἀπηύθυνα εἰς τούς γενναίους ἄνδρας τοῦ Λόχου μου τάς ἐκ τῆς περιστάσεως ἐπιβαλλομένας παραινέσεις καί εὐχάς διά τήν τελικήν νίκην καί ἐπάνοδον ἁπάντων, ἐν ὑγείᾳ, εἰς τάς οἰκογενείας των. Τούς ἀπεχαιρέτησα - ἕνα / ἕνα - μέ συγκίνησιν καί ἀπεχώρησα ἐκ τοῦ Πρασίνου Λόφου.

Τά ὅσα εἶπον, ἤ μᾶλλον ἔπρεπε νά εἴπω, δέν χωροῦν ἐδῶ... Κατά τόν Γκαῖτε, «ἡ εὐφράδεια τῆς σιωπῆς εἶναι περισσότερον διαπεραστική ἀπό τήν ὁμιλίαν».

Ἡ πεποίθησίς μου δι' ἕνα νέον θρίαμβον τῆς Πατρίδος μου ἐναντίον τῶν Γερμανῶν μοῦ ἔδιδε τήν δύναμιν νά διαβεβαιώνω τούς συμπολεμιστάς μου, ὅτι θά νικήσωμεν καί τούς Γερμανούς. Ζήτω ἡ Πατρίς μας Ἑλλάς! «Δώσω ὑμῖν καρδίαν καινήν· καί πνεῦμα καινόν δώσω ἐν ὑμῖν... καί δώσω ὑμῖν καρδίαν σαρκίνην» (Ἰεζεκιήλ, ΛΣΤ΄, 26)· «καινούς οὐρανούς καί γῆν καινήν κατά τό ἐπάγγελμα αὐτοῦ προσδοκῶμεν, ἐν οἷς δικαιοσύνη κατοικεῖ» (Β΄, Πέτρ., Γ΄, 13).

Ἐλπίζω, καί εἶναι ἄσβεστη ἡ ἐλπίς μου...!

Ἔφθασα εἰς τόν Στ. Δ. Χουμελίτσης... Ἐδῶ συνήντησα, διερχομένους, τόν Διοικητήν τῆς Α΄ Ο.Α. Ἀντισυν/χην Ἱππικοῦ Καλίνσκην Ἀνδρέαν καί τόν Ἴλαρχον Κατσαδήμαν Ἰωάννην. Ὅλοι ἦσαν γενναῖοι. Ὅλοι συνεζήτουν ἐνθουσιωδῶς, βέβαιοι διά τήν τελικήν νίκην...

'Απεχαιρέτησα - καί ἀπεχωρίσθην μετά συγκινήσεως - τούς ἀγαπητούς μου προϊσταμένους: 'Αντωνάκην καί 'Αναγνωστόπουλον κλπ., συνεκέντρωσα τό τμῆμά μου καί ἱππεύσαντες, μετά ἀπό δίμηνον, ἐπί τῶν ἵππων μας - τόν 'Αρτανιάν, ἐγώ - ἐξεκινήσαμεν διά τήν περιοχήν Χόρμοβον - Λάμποβον.

'Εκεῖ εὗρον νέον Διοικητήν, τόν 'Αντισυν/χην Φαληρέαν Εὐάγγελον· ὁ Καραπετσᾶς εἶχε μετατεθῆ...

Αὐτός ὁ νέος Διοικητής μοῦ ἦτο γνωστός μόνον ἐξ ἀκοῆς.

Μέ καλωσώρισε προσηνῶς, μέ συνεχάρη καί μέ διέταξε νά ἀναλάβω ἐκ νέου τά πρώην - σύνθετα - καθήκοντά μου. Τά ἀνέλαβον μέ χαράν καί ἐνθουσιασμόν!

Τήν διοίκησιν τῆς Ἴλης Πολυβόλων ἐξήσκει ὁ γιγαντόσωμος λεβέντης ἐφ. 'Ανθυπίλαρχος Σοῦτζος Δημήτριος, διότι ὁ μόνιμος 'Ανθυπίλαρχος Μητρόπουλος Νικόλαος, λόγῳ τραυματισμοῦ του, εἶχε διακομισθῆ εἰς Νοσοκομεῖον.

'Από τοῦ ἀσυρμάτου ἤκουσα μετά τινα ὥραν: «Τά Γερμανικά Στρατεύματα εἰσέβαλον τάς πρωϊνάς ὥρας τῆς σήμερον - 6ης 'Απριλίου 1941 Κυριακῆς - ταυτοχρόνως εἰς Γιουγκοσλαυΐαν καί Ἑλλάδα, μέ σκοπόν νά τιμωρήσουν τήν πραξικοπηματικήν Κυβέρνησιν τῆς Γιουγκοσλαυΐας καί νά ἐκδιώξουν ἐκ τῆς Ἑλλάδος τά Στρατεύματα τῆς 'Αγγλίας».

Ἄν καί ἀπό πολλῶν ἤδη ἡμερῶν ἐψιθυρίζετο ἡ τοιαύτη ἐξέλιξις, δέν ἀπεφεύχθη ὁ αἰφνιδιασμός καί κάποια ἀνησυχία.

Ἄλλο ἀνακοινωθέν καί ἐν συνεχείᾳ ἄλλα: «... οἱ Γιουγκοσλαῦοι ἀμύνονται ἐπιτυχῶς τοῦ πατρίου ἐδάφους...»... «... τά ἐπί τῆς ὀχυρᾶς γραμμῆς Μεταξᾶ ἡμέτερα Στρατεύματα συντρίβουν τάς ἐπιτιθεμένας, πολλαπλασίας τῶν ἡμετέρων, Γερμανικάς δυνάμεις...».

Μέ τάς εὐχαρίστους αὐτάς εἰδήσεις ἀνεπτερώθη καί πάλιν τό ἠθικόν ὅλων μας, εἰς λίαν ὑψηλόν βαθμόν καί νέος ἐνθουσιασμός ἐδημιουργήθη!... Θά νικήσωμεν! ... 'Αέρααα! (Σημείωσις: Αὐτόν τόν πολεμικόν παιᾶνα μοῦ τόν πρωτοεῖπεν ὁ πρωτεξάδελφός μου Νικόστρατος Θεοχ. Παπακός, ὡς ἑξῆς: «'Εκεῖ στή χαράδρα 'Αλῆ Βεράν μᾶς ἐσταμάτησαν οἱ Τοῦρκοι μέ πολλά πυρά. Ἡ ὁμάς, στήν ὁποίαν ἤμουν, ἑτοιμάζετο νά κάμῃ πίσω. Τότε, εἶπα «παιδιά... ἀέρα!...» καί ὅλοι ἐβάλαμεν ἐφ' ὅπλου λόγχην, σηκωθήκαμεν καί ὡρμήσαμεν κατά τῶν Τούρκων, οἱ ὁποῖοι ἐτράπησαν εἰς φυγήν. Μ' αὐτό τό θούριον, "ἀέρα", μέ προήγαγον ἐπ' ἀνδραγαθίᾳ στόν βαθμόν τοῦ Δεκανέως!».

ΣΥΜΠΤΥΞΙΣ & ΥΠΟΧΩΡΗΣΙΣ

«Τό μέν παρόν ἀεί ἀπεχθές νομίζεται. Ἡ δέ τοῦ μέλλοντος μεταβολή ἐλπίδας τοῦ βελτίονος παρέχει».

Δηλ.: Ἡ παροῦσα κατάστασις πάντοτε φαίνεται δύσκολη καί βαρειά. Μία δέ προσδοκωμένη μεταβολή εἰς τό μέλλον παρέχει πολλάς ἐλπίδας βελτιώσεως τοῦ παρόντος.
(Θουκυδίδης)

Ὁ Διοικητής τῆς Μονάδος μας - Φαληρέας Εὐάγγελος - ἐν συγκεντρώσει Ἀξ/κῶν μᾶς ἐνημέρωσεν ἐπί τῆς ἀποστολῆς μας, ὡς καθωρίσθη ὑπό τοῦ προϊσταμένου κλιμακίου: «Ἡ ΙΙα Ὁμάς Ἀναγνωρίσεως θά καλύψη τήν σύμπτυξιν τῶν ἐπί τῆς ἀμυντικῆς γραμμῆς "Λέκλι"..., δυνάμεων, ἀπό τῆς ἑσπέρας τῆς 13ης Ἀπριλίου - 1941 -, ἡμέρας Κυριακῆς - ...»

Ἀνεπτύχθη ἡ μέθοδος ἐκτελέσεως τῆς ἀποστολῆς μας, αἱ διαδοχικαί γραμμαί ἀμύνης κλπ., μέχρι τῆς γραμμῆς συνόρων τῆς Ἑλλάδος μετά τῆς Ἀλβανίας, ὡς εἶχον πρό τῆς Ἰταλικῆς εἰσβολῆς. Αὐτά προέβλεπεν - ὡς μᾶς ἐλέχθη - ἡ Δ/γή τῆς Στρατιᾶς.

Συνεκροτήθη ἡ δύναμις τῆς Ὁμάδος εἰς δύο κλιμάκια:

α: 1η Ἴλη, σύν Ἴλη Πολυβόλων μεῖον Οὐλαμός. Δ/τής, ὁ Δ/τής τῆς Ἴλης Ἴλαρχος Ἡλιόπουλος.

Σημείωσις: Εἰς τοῦτο ὑπήχθην καί ἐγώ μέ τήν Ἴλην Πολυβόλων μεῖον Οὐλαμόν.

β: 2α Ἴλη, σύν Οὐλαμός τῆς Πολυβολαρχίας μου.

Σημείωσις: Εἰς τοῦτο Δ/τής ὡρίσθη, ὁ Δ/τής τῆς Ἴλης Ἴλαρχος Πατεράκης Κωνσταντῖνος, Δ/τής τοῦ Οὐλαμοῦ Πολυβόλων, ὁ Ἀνθυπίλαρχος Σοῦτζος Δημήτριος.

Λοιπαί λεπτομέρειαι... Ὑποστήριξις, Διοικητική Μέριμνα, ὑπό τόν Ἀνθυπίλαρχον Μουσταΐραν Κωνσταντῖνον. ...

****

Ἡ ὑποχώρησις, χωρίς νά δεχθῶμεν οὐδεμίαν ἐχθρικήν ἐνόχλησιν, ἤρξατο τήν ἑσπέραν τῆς 12ης Ἀπριλίου 1941, ἡμέραν Σάββατον, ἑορτήν τοῦ Λαζάρου, παραμονήν τῶν Βαΐων! Τό περίεργον ἦτο, ὅτι οἱ Ἰταλοί δέν ἀντελήφθησαν τήν

ἐνέργειάν μας αὐτήν, παρά μόνον κατά τήν μεσημβρίαν τῆς ἑπομένης, ὅταν περίπολοί των δέν ἠνωχλήθησαν, ὅπως συνέβαινε πρότερον...

Τό συγκρότημα τῆς 1ης Ἴλης Ἡλιοπούλου, εἰς τό ὁποῖον ὑπηγόμην, κατέλαβε τό ἑσπέρας τῆς ὡς ἄνω ἡμερομηνίας τήν τοποθεσίαν ἀμύνης - ἀνοχύρωτον - ὄπισθεν τῆς γραμμῆς: Λέκλι - Σεντέλι, τήν ὁποίαν ὤφειλε νά κρατήσῃ μέχρι τῆς ἑσπέρας τῆς ἑπομένης, προστατεῦον τήν σύμπτυξιν τοῦ 39ου Σ.Π., τό ὁποῖον ἐγκατέλειψεν - ἀνενόχλητον - τό ἑσπέρας τῆς ἰδίας ὡς ἄνω ἡμερομηνίας. Τοῦτο καί ἐφηρμόσθη, ἄνευ οὐδενός ἐπεισοδίου· μόνον ὀλίγα Ἰταλικά ἀεροπλάνα ἵπταντο χωρίς νά μᾶς ἐνοχλοῦν, προφανῶς ἐκτελοῦντα "νηοψίαν"!, ἀναγνώρισιν!

Ἡ ἑπομένη γραμμή ὑποστηρίξεως τῆς συμπτύξεως τοῦ πεζικοῦ ἔπρεπε νά καταληφθῆ ὑπό τῆς 2ας Ἴλης, Πατεράκη...

Ἡ μεθεπομένη, παρά τῆς 1ης καί οὕτω καθεξῆς, μέχρις ὅτου θά εἰσηρχόμεθα εἰς τό ἔδαφος τῆς Πατρίδος μας(!), ὁπότε, κατά τούς ὅρους τῆς ὑπογραφείσης συνθήκης μεταξύ Γερμανικῶν καί Ἑλληνικῶν Δυνάμεων, θά παρεμέναμεν φρουροί τῶν συνόρων μας.

Ὅλα ἐξειλίσσοντο, βάσει τοῦ σχεδίου, ὁμαλώτατα. Ὅμως, τό πρακτορεῖον "ἀρβύλα" ἐψιθύριζεν ἄλλα πράγματα, ἀπίστευτα μέν, ἀληθῆ δέ! Τό αὐτό συνέβαινε καί μέ τά νέα, τά ὁποῖα ἠκούοντο ἀπό ἀσυρμάτου - παρ' ἐμοῦ -, τά ὁποῖα ἀπέφευγα νά ἀναφέρω, δι' εὐνοήτους λόγους!...

Σιγά - σιγά ἤρχισε νά παρουσιάζεται σοβαρά ἡ ἀπογοήτευσις καί ἐξειλίχθη τελικῶς εἰς πανικόν! Ἰδού μερικά περιστατικά αὐτῆς τῆς μορφῆς:

Τήν μεθεπομένην πρωΐαν - περί τό λυκαυγές - νυκτερινή περίπολός μας, μᾶς ἀνέφερεν ὅτι ἐχθρική Διμοιρία Πεζικοῦ εἶχεν εἰσχωρήσει εἰς τά μετόπισθεν ἡμῶν!...

Ὅταν συνήλθομεν ἐκ τοῦ αἰφνιδιασμοῦ καί ἀντελήφθημεν τήν κατάστασιν, ἐνηργήσαμεν ἀποφασιστικά. Ἐβλήθη διά τῶν πολυβόλων μας ὁ ἐχθρός, ὅστις, πανικοβληθείς, ἐτράπη... πρός τά ὀπίσω. ...

Συνελήφθη, τραυματισθείς, ὁ Διμοιρίτης, ὁ ὁποῖος μᾶς εἶπεν: «Ἐμείναμεν ἔκπληκτοι! Κατεβάλλαμεν πλειστάκις ὅλας μας τάς δυνάμεις νά σᾶς ἀνατρέψωμεν, χωρίς - ποτέ - νά τό ἐπιτύχωμεν! Τώρα, χωρίς νά σᾶς ἐνοχλήσωμεν, ἐφύγατε!».

Αὐτά ἀνέφερον καί τά ἀνακοινωθέντα: ... «... τά στρατεύματά μας, ἀκόμη καί ὑποχωροῦντα, συλλαμβάνουν αἰχμαλώτους!».

Ἡ ἐναλλαγή τῶν συγκροτημάτων τῆς Μονάδος μας, ἐχόντων τήν προαναφερθεῖσαν ἀποστολήν, ἐγένετο ἀπό τοποθεσίας εἰς τοποθεσίαν - καταλλήλων ἐδαφικῶν θέσεων ἀμύνης καί τό ἑπόμενον 24ωρον τῆς παραδόσεως τῆς ἀποστολῆς εἰς τό ἕτερον συγκρότημα, τό παραδίδον ὠργανοῦτο εἰς τήν ἑπομένην γραμμήν, εἰς τήν ὁποίαν καί ἀνεπαύετο.

* * *

Ἡ ἀφήγησις τῶν ἀνωτέρω ἀφορᾶ τούς νέους μόνον καί τάς γυναῖκας, διότι οἱ ὑπηρετήσαντες εἰς τάς Ε.Δ. ἔχουν διδαχθῆ τήν μέθοδον ἐνεργείας κατά τήν φάσιν τῶν ὑποχωρητικῶν ἑλιγμῶν καί ἑπομένως τούς εἶναι ἀνιαρά ἡ τοιαύτη περιγραφή.

Πανικός

«Οὐκ αἰνῶ φόβον, ὅστις φοβεῖται μή διεξελθών λόγῳ».
(Εὐριπίδου, Τρῳάδες, 1165 - 1166)
Μτφρ. Δέν εἶναι ὀρθόν νά αἰσθάνεταί τις
φόβον, δίχως νά τόν ἐλέγχῃ διά τοῦ λογικοῦ του.

Ἀναφέρω, ὅμως, ἕν ἐκ τῶν συμβάντων, ἐνδιαφέρον- νομίζω - ὅλους:

Περί τό μεσονύκτιον τοῦ Μεγάλου Σαββάτου - 19/20 Ἀπριλίου 1941 - ἔχοντες Σ.Δ. εἴς τινα αὐλήν ἱεροῦ Ναοῦ τῆς Ὀρθοδοξίας μας, καταλληλοτάτην δι' ἄμυναν, ἠκούσαμεν ποδοβολητόν καλπαζόντων ἵππων καί κραυγάς πανικοῦ... «τρέξτε, φεύγετε, μᾶς κυνηγοῦν οἱ Ἰταλοί...».

Ἠγέρθημεν, ἐλάβαμεν θέσεις μάχης καί ἐπεριμέναμεν... τόν ἐχθρόν.

Ὁ ψύχραιμος καί πεπειραμένος Διοικητής μας, βετεράνος τῶν Βαλκανικῶν καί τῆς Μικρασιατικῆς ἐκστρατείας, ἐπενέβη ἀποφασιστικῶς, διατάξας:

«Τό συγκρότημα τῆς 1ης Ἴλης νά κινηθῆ ἀμέσως καί νά ταχθῇ ἐπί τῆς ἐγκαταλειφθείσης ὑπό τοῦ συγκροτήματος τῆς 2ας Ἴλης τοποθεσίας».

* * *

Ἐξετελέσαμεν τήν ἐντολήν... Ὅταν ἐτελειώσαμεν τήν ἀποστολήν μας, ἐπεστρέψαμεν εἰς τόν Στ. Δ. καί ἀνεφέραμεν εἰς τόν Διοικητήν ὅτι «...οὐδείς ἐχθρός εὑρέθη εἰς τήν τοποθεσίαν, οὔτε ἐνεφανίσθη κατά τήν διάρκειαν τῆς παραμονῆς μας ἐκεῖ».

Χελωνοέρωτες

Τί εἶχε συμβῆ!

Χελῶναι, ἐκπληρώνουσαι τό... καθῆκον τῆς διαιωνίσεως τοῦ εἴδους των. Ἄνοιξις γάρ, «ὅλη ἡ φύσις ὀργιάζει», γιατί ὄχι καί τῶν χελωνῶν;

Ἡ φύσις ὅμως - ὁ Θεός - ἔπλασεν αὐτάς κατά τρόπον ὥστε, κατά τό ὡς ἄνω ἔργον των, νά κροταλίζῃ τό ὀστρακῶδες περικάλυμμά των, δημιουργοῦν θόρυβον παρόμοιον τοῦ κροταλίσματος τῶν πολυβόλων. Αὐτό... ἔπαθε τό συγκρότημα τῆς 2ας Ἴλης καί τό πάθημα αὐτό ἠνάγκασε τόν Διοικητήν μας νά ἀλλάξῃ τήν διοίκησίν του καί νά τήν ἀναθέσῃ εἰς τόν ἔφεδρον ἐκ μονίμων Ὑπίλαρχον Παπαδόπουλον Γαβριήλ, ἀπότακτον τοῦ κινήματος τῆς 1ης Μαρτίου 1935...

Ἀποχαιρετισμός Ἀδελφῶν Β/Ἠπειρωτῶν

«... Εἶπα: εἶσαι ψέμα, ἀπατηλό 'σαι παραμύθι. Κι ὅμως γιά σένα
σπαρταροῦν αὐτά τά στήθη·
καί κλαίω πικρά πού δέν μπορῶ νά σέ πιστέψω ...

Τί 'σαι, λοιπόν; σφίγκα, μορφή, πού ἔχω μισήσει; Γιατί ἡ ψυχή μου
νἄχη τόσο ἀπατηθῆ; Κι ἐνῶ θαρρῶ πώς σ' ἔχω ὁλότελα ἀρνηθῆ,
'ξάφνου ἀγροικῶ πώς σ' ἔχω πιό πολύ ἀγαπήσει;»
(Γ. Βερίτης Ἀλεξ. Γκιάλας ἐκ Χίου)

Εἰς τήν τελευταίαν τοποθεσίαν, ἀπέχουσαν ὀλίγα χιλιόμετρα τῆς μεθορίου τῆς περιοχῆς Δελβίνου, προσῆλθον ἐκ τοῦ ἐγγύς χωρίου, ὑπό Ἀλβανικήν κατοχήν, δέν ἐνθυμοῦμαι τό ὄνομά του, δύο παιδιά μαθηταί Δημοτικοῦ Σχολείου, Ἑλληνόπουλα καί Ἑλληνόψυχα. Δέν θά λησμονήσω τό περιστατικόν: Μᾶς ἠρώτησαν: «Τί θά ἠθέλατε νά σᾶς βοηθήσωμεν; Ἐμεῖς σᾶς θεωροῦμεν ἀδέλφια καί προστάτες μας. Γιατί φεύγετε; Μή μᾶς ἀφήνετε μόνους μας ἐδῶ... Θά μᾶς σκοτώσουν οἱ... βρωμιάρηδες! Ἐχαρήκαμεν ὅταν ἤλθατε, σᾶς περιποιηθήκαμεν, ἐκτεθήκαμεν, μᾶς ἐδίδατε ὑποσχέσεις ὅτι τώρα πιά θά ἐμένατε γιά πάντα μαζί μας! Εἴμαστε Ἕλληνες, δέν μᾶς λυπᾶστε; Μείνετε κοντά μας! Προστατεύσατέ μας. Θά μᾶς σφάξουν οἱ Ἰταλοί. Γιατί φεύγετε, ἀφοῦ δέν σᾶς κυνηγοῦν; Εἶστε παλληκάρια, τούς νικήσατε, μή φύγετε...! Ἄν φύγετε, πάρετέ μας μαζί σας».

Μέ σπαραγμόν ψυχῆς, ὅπως σπαράζει καί αὐτήν τήν στιγμήν πού τά γράφω καί πιστεύω ὅτι τό ἴδιο συμβαίνει καί μέ σᾶς, ἀπηντήσαμεν: «Καλά μας παιδιά, ἀδέλφιά μας Ἑλληνόπουλα, λυπούμεθα πάρα πολύ. Δέν μποροῦμε νά μείνωμεν. Ἔχομεν ἐντολήν νά φύγωμεν. Δέν μποροῦμε νά σᾶς ἐξηγήσωμεν τί ἀκριβῶς συμβαίνει. Δυστυχῶς, δέν μποροῦμε νά σᾶς πάρωμεν μαζί μας. Πρέπει νά μείνετε ἐδῶ στά σπίτια σας τά Χριστιανικά, τά Ἑλληνικά, εἰς τούς τάφους τῶν προγόνων σας, φύλακες τῆς ἱερᾶς ἑλληνικῆς γῆς τῶν πατέρων σας. Ἀκρῖται τοῦ Ἔθνους μας... Ποιός ξέρει; Μιά μέρα, κάποια μέρα, θά γυρίσωμεν καί θά μείνωμεν γιά πάντα κοντά σας, ἐλεύθεροι καί σεῖς καί 'μεῖς... Τό ἄδικον τῶν ἰσχυρῶν, βαρβάρων τῆς γῆς, θά τό διαδεχθῇ τό δίκαιον Τοῦ Θεοῦ τοῦ Ζῶντος! Τοῦ Θεοῦ τῆς Ἑλλάδος μας!»... Ἔκλαιον καί ἐκλαίαμεν! Τά ἐνηγκαλίσθημεν, τά κατεφιλήσαμεν καί... κλαίω καί τώρα! Καί θά κλαίω ὅσον θά ζῶ, ὥσπου νά μέ ἀξιώσῃ ὁ Θεός νά ἴδω τήν ἀδελφήν μας Βόρειον Ἤπειρον εἰς τάς ἀγκάλας τῆς ὁμοουσίου καί ἀδιαιρέτου μητρός μας Ἑλλάδος. Ἕως τότε, πού εὔχομαι νά εἶναι... αὔριον, «Κτυπᾶτε πολεμάρχοι μή λησμονῆτε τό σχοινί, παιδιά, τοῦ πατριάρχη»!

Ἰδού μερικά στοιχεῖα, τά ὁποῖα δέν θά πρέπει νά λησμονῶνται:

«ΕΛΛΗΝΕΣ! Αἱ Κυβερνήσεις ῥυθμίζουν τά τοῦ Κράτους κατά τήν κρίσιν καί ἀντίληψιν αὐτῶν. Αἱ Κυβερνήσεις δέν κυβερνῶσι τήν ἐθνικήν ψυχήν, διότι ἡ ἐθνική ψυχή βλέπει καί δρᾶ καλλίτερον αὐτῶν, διότι εἶναι ἀνωτέρα καί σοφωτέρα αὐτῶν. Αἱ Κυβερνήσεις ἔρχονται καί παρέρχονται. Μόνον ἡ πίστις, ἡ ἐθνική ψυχή καί ὁ Βασιλεύς μένει. ΕΛΛΗΝΕΣ! Ἐμπρός, διά τήν πίστιν, διά τήν μητέρα Πατρίδα. Ἐμπρός διά τόν Βασιλέα καί τήν Μεγάλην Ἑλλάδα».

Χειμάρρα 14 Ἰανουαρίου 1914. Διά τήν Χειμάρραν καί τήν Ἤπειρον.
ΣΠ. ΣΠΥΡΟΜΗΛΙΟΣ

«... Ἐκεῖνο πάντως, τό ὁποῖον ὀφείλουν οἱ Ἑλληνικές Κυβερνήσεις νά γνωρίζουν εἶναι, ὅτι τό Βορειοηπειρωτικόν θέμα ὑφίσταται! Καί ἐκεῖνο τό ὁποῖον ἀπαγορεύεται εἰς τόν αἰῶνα εἶναι ἡ ἀπάρνησις τοῦ ἱεροῦ αἰτήματος»!

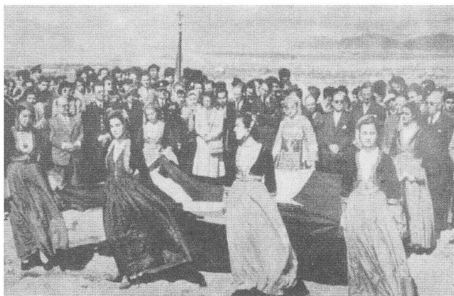
Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ - 1946

«Ἐπάνω ἀπό τίς διακρατικές σχέσεις προέχει ἡ σωτηρία τῆς Βορείου Ἠπείρου».

ΑΝΔΡΕΑΣ, Μητροπολίτης Δρυϊνουπόλεως, Πωγωνιανῆς καί Κονίτσης, 30.12.1999

«... Ἡ Βόρειος Ἤπειρος τρεῖς φοράς κατά τό πρῶτον ἥμισυ τοῦ αἰῶνός μας ἀπηλευθερώθη μέ τούς ἀγῶνας τῶν παιδιῶν της καί ὑπό τοῦ ἐνδόξου ἑλληνικοῦ στρατοῦ. Καί ἐάν διατελῇ εἰσέτι δούλη καί μάλιστα εἰς ἀθέτησιν μεγαλοσχήμων, κατά τάς ἐποχάς κοινῶν ἀγώνων, ὑποσχέσεων τῶν ἰσχυρῶν, τό γεγονός ἀποτελεῖ ἐλεεινόν στῖγμα τοῦ ἀνθρωπίνου πολιτισμοῦ».

Χρῖστος Σαρτζετάκης, τ. Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας, Ν. Πεντέλη, 17.2.2000

Βορειοηπειρῶται διασκεδάζοντες.

Μέλη Β/Ηπειρωτικοῦ συλλόγου βετεράνων τοῦ 2ου Παγκοσμίου Πολέμου, παρά τό πλευρόν τῶν Ἑλληνικῶν Ε.Δ.

Παρατίθενται δύο φωτογραφίαι κατωτέρω γενναίων Χειμαρριωτῶν, αἱ ὁποῖαι μαζί μέ τάς 2 τῆς προηγουμένης σελ., ἀποδεικνύουν, τί ἄλλο, ἀπό τήν ἑλληνικότητα τῆς ψυχῆς τῶν Βορειοηπειρωτῶν καί τήν λεβεντιάν των, ὡς ἀγωνιστῶν καί πολεμιστῶν!

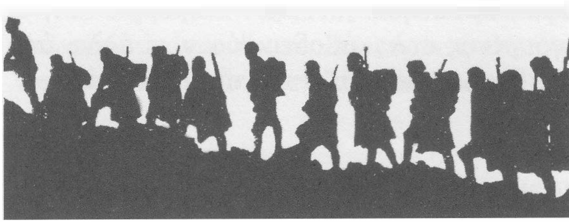

Οἱ εἴκοσι ἕνας (21) Χειμαρριῶτες - ἐθελοντές στήν ἡρωϊκή 3η 'Ορεινή Ταξιαρχία "Ρίμινι", σέ ἀ-ναμνηστική φωτογραφία στόν Βόλο, ἀνήμερα τοῦ Πάσχα τοῦ 1945. ('Αρχεῖ-ον Κίμ. Μπολάνου).

Σπῦρος Σπυρομήλιος. Ταγματάρχης, καταλαβών τόν παρελθόντα 'Οκτώβριον - 1912 - τήν ἡρωϊκήν ἐπαρχίαν Χειμάρραν. 'Ωσαύτως ἠγωνίσθη γενναίως κατά τό 1897 λαβών μέρος εἰς τήν μάχην τῶν Πέντε Πηγαδίων. Κατά τό 1908 είσέβαλεν εἰς Μακεδονίαν ἐπικεφαλῆς ἀνταρτικῶν σωμάτων καί πληγωθείς ἔμεινεν ἔκτοτε χωλός.

('Εκ τῆς ἐφημερίδος "ΠΡΩΪΝΑ ΝΕΑ", 'Ιωαννίνων 9.2.01 ἥν εὐχαριστῶ, ἐλήφθησαν αἱ φωτ. τῶν σελ. 160, 161).

Καί αἱ φωτογραφίαι αὐταί ἐλήφθησαν ἐκ τοῦ... ΕΠΟΠΟΙΪΑ 1940 - 41

Η ΔΟΞΑ ΤΟΥ 1940

Στίς Πίνδου τίς Βουνοκορφές, στά αἰθέρια,
ἡ Δόξα τῆς Ἑλλάδος περπατάει
γύρω της δάφνινα κλαριά σκορπάει
κι ἀνάβει σ' ἔρημους τάφους ἁγιοκέρια.

Μονάχη της στ' ἀπάτητα λημέρια
τούς Ἥρωες τοῦ σαράντα ὑμνολογάει
καί τό τραγούδι της ἀχολογάει
ὁ οὐρανός περήφανος στ' ἀστέρια.

'Αλλά γιατί εἶναι ἡ Δόξα δακρυσμένη,
καθώς μπροστά στούς τάφους γονατίζει;
Τή Βόρειο Ἤπειρο βλέπει θλιμμένη,

ὅπου βαριά σκλαβιά τή βασανίζει,
μά Ἑλληνική ἡ ψυχή της πάντα μένει
καί τήν αὐγή τῆς λευτεριᾶς προσμένει.

Σπῦρος Σταμ. Μεσημέρης

Πεῖνα καί Σπέρματα 'Αντιστάσεως

«'Ανδρί πεινῶντι κλέπτειν ἐστίν ἀνάγκη».
(Leopold Cohn).

Τήν 21ην 'Απριλίου 1941 - παρ' ὀλίγον νά γράψω 1967! - ἡμέραν Δευτέραν, ἑπομένην τῆς 'Αναστάσεως, διήλθομεν τήν ἑλληνο/ἀλβανικήν μεθόριον.

Εἰς τό Χάνι Δελβινάκι ἀντικρύσαμεν σωρόν κουραμάνες καί κονσέρβες ποικίλου περιεχομένου. Ἦτο ὅ,τι καλλίτερον δῶρον· τό ἐχρειαζόμεθα. Τά μεταγωγικά μας ὑπό τόν Πατεράκην... εἶχον ἐξαφανισθῆ καί ἐτρεφόμεθα μέ τήν κοινήν τῶν ἵππων μας ...βοσκήν: χόρτα ἄγρια! Πινακίς παραπλεύρως τοῦ σωροῦ, πλάϊ ἀπό τό παμπάλαιον χάνι, ἔγραφε:

«ΠΑΡΕΤΕ ΟΣΑ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΦΑΤΕ ΓΙΑ ΔΥΟ ΜΕΡΕΣ. ΠΑΡΑ ΠΕΡΑ ΘΑ ΒΡΗΤΕ ΑΛΛΟΝ ΕΦΟΔΙΑΣΜΟΝ».

Δέν ἔκαμα κατάχρησιν, οὔτε οἱ ἄνδρες μου. 'Ελάβομεν ὅ,τι ἐχρειαζόμεθα.

Αἰφνιδιαστική Συνθηκολόγησις - Ἀπογοήτευσις

«Κι ἄν εἶναι, καί στόν πόλεμο μέσα ἡ ζωή θυσία
ὁ τάφος εἶναι πέρασμα, πρός τήν ἀθανασία».
(Κ. Παλαμᾶς, Ἡ νίκη 1941)

Περί τήν μεσημβρίαν τῆς 21ης Ἀπριλίου ἐκλήθημεν ὑπό τοῦ Διοικητοῦ κάτω ἀπό ἕνα δένδρον καί μοῦ ἔδωσε νά διαβάσω μεγαλοφώνως, εἰς τούς συγκεντρωθέντας Ἀξιωματικούς τῆς Μονάδος μας, τήν Διαταγήν τῆς Στρατιᾶς τῆς Βορείου Ἠπείρου!...

Τήν ἐδιάβασα. Ἔμεινα ἔκπληκτος καί ἀπήντησα μεγαλοφώνως: «Κύριε Διοικητά, πρό ὀλίγου ἤκουσα εἰδήσεις ἀπό τόν Ῥαδιοφωνικόν Σταθμόν Ἀθηνῶν. Μετέδωσε διάγγελμα τῆς Α.Μ. τοῦ Βασιλέως πρός τόν γενναῖον Ἑλληνικόν Λαόν, διά τοῦ ὁποίου δηλώνει ὅτι θά ἀγωνισθῶμεν μέχρι τέλους καί θά νικήσωμεν!... Κύριε Διοικητά, μήπως προδιδόμεθα;». Ἀπήντησεν: «Ἀναμείνατε ἐδῶ...». Ἔφυγε καί μετ' ὀλίγον ἐπέστρεψεν. Εἶχε μεταβῆ εἰς τόν πλησίον Στ. Δ. τοῦ προϊσταμένου Κλιμακίου, καί μᾶς ἐγνώρισεν ὅτι ἡ συνθηκολόγησις εἶναι γεγονός. Μᾶς ἐξήγησε τούς λόγους, οἱ ὁποῖοι ἐπέβαλον τήν συνθηκολόγησιν καί ἔδωσε τάς ἐν προκειμένῳ ὁδηγίας του.

Παρενέβημεν οἱ νεώτεροι Ἀξιωματικοί τῆς Μονάδος, μεταξύ των καί ἐγώ καί ἐδηλώσαμεν ὅτι θά ἐκτελέσωμεν τήν ἐντολήν τοῦ Βασιλέως μας, ὡς ἠκούσθη ἀπό τοῦ Ῥαδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ Ἀθηνῶν.

Συμβαίνει αὐτό πάντοτε, τό νά ἀποδεικνύουν οἱ νέοι μεγαλοφώνως τόν ἐνθουσιασμόν των! Καί νομίζω ἤ μᾶλλον πιστεύω, ὅτι αὐτό τό συναίσθημα τοῦ ἐνθουσιασμοῦ εἶναι πάρα πολύ σπουδαῖον καί χρήσιμον διά τήν διστακτικήν, λόγω προκεχωρημένης ἡλικίας, ἡγεσίαν.

Οἱ διαφωνήσαντες, λοιπόν, μεταξύ τῶν ὁποίων καί ἐγώ, συνεχίσαμεν τόν ἀγῶνα!

Οἱ ἄνδρες μου μέ ἠκολούθησαν, ἐπί δύο 24ωρα, μετά τά ὁποῖα, νήστεις, ἄνευ ἐφοδίων - κυρίως πυρομαχικῶν - συνεφώνησα μέ τό αἴτημά των, νά ὑποκύψωμεν εἰς τό ἀποτρόπαιον... Εἴχομεν ἐξαντλήσει ὅλα μας τά πυρομαχικά, βάλλοντες κατά Ἰταλικῶν καί Γερμανικῶν ἀεροπλάνων...!

Παραλείπω ὀδυνηρά περιστατικά, συνήθη εἰς τοιαύτας περιστάσεις συμβαίνοντα. Ὅταν προελαύνομεν.Νικηταί, εἴμεθα ἀκατάβλητοι! Ὅταν ὑποχωροῦμεν ἀκόμη καί νικηταί, εἴμεθα «γιά κλάματα...»!

Οἱ ἄνδρες μου εἶχον ἀποδεχθῆ ἐνθουσιωδῶς τήν πρότασίν μου νά συνεχίσωμεν τόν ἀγῶνα, παρά τήν ὑπογραφεῖσαν συνθηκολόγησιν, ὡς εἶπον. Τό ἐζητωκραύγασαν.

Ὁ Διοικητής τῆς Μονάδος καί ὁ Δ/τής 1ης Ἴλης μέ συνεχάρησαν, ἀλλ' ἐξέφρασαν τήν ἄποψιν ὅτι: «...Εἶναι ἀδύνατος ἡ συνέχισις ἀγῶνος οἱασδήποτε μορφῆς ὑπό τάς παρούσας συνθήκας». Καί ἀπεδείχθη ὅτι εἶχον δίκαιον... Παρά ταῦτα:

Ἔταξα τήν Πολυβολαρχίαν μου εἰς θέσεις μάχης, ἔβαλλον διά τῶν πολυβό-

λων ἐναντίον χαμηλά ἱπταμένων ἀεροπλάνων τοῦ ἐχθροῦ, ἀνεπιτυχῶς, βεβαίως καί μετά ἀπογοητεύσεως!

Ὁ Διοικητής μέ ἐφώναξε κοντά του καί ἀφοῦ μέ συνεχάρη, μοῦ μετεβίβασε Διαταγήν τῆς ἀνωτέρας μας 'Αρχῆς νά συμμορφωθῶ μέ τήν ὑπογραφεῖσαν συνθηκολόγησιν. Διότι, ἀφ' ἑνός θά ἐδίδομεν ἀφορμήν εἰς τόν ἐχθρόν νά μή τηρήσῃ τούς ὅρους συνθηκολογήσεως, μέ ὀδυνηράς διά τό Ἔθνος μας συνεπείας καί, ἀφ' ἑτέρου, διότι πᾶσα ἀντίστασις κατά τήν στιγμήν ἐκείνην καί δή ἄνευ προπαρασκευασμένου σχεδίου καί χωρίς τά μέσα ἀντιμετωπίσεως δύο πανισχύρων ἐχθρῶν, προελαυνόντων ἤδη ἐντός τῶν τειχῶν τῆς Πατρίδος μας, ἦτο ματαία καί ὡδήγει εἰς συμφοράν. Ἡ ἀπόφασις τῆς 'Ανωτέρας μας 'Αρχῆς ἔγινεν ἀποδεκτή ὑπό ὁλοκλήρου τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ. Ποῖον σκοπόν θά ἐξυπηρέτει ἡ ἰδική μας ἀνυπακοή (;) ἡ καταδικασμένη ἐκ τῶν προτέρων εἰς συμφοράν; Αὐτά ἐλέγοντο ὑπό τοῦ Διοικητοῦ ἐνώπιον τῶν 'Αξιωματικῶν καί Ὁπλιτῶν ὁλοκλήρου τῆς Μονάδος. Ἦτο ἑπόμενον νά συμμορφωθῶμεν πρός τήν διαταγήν τοῦ Διοικητοῦ μας, λόγῳ μάλιστα καί τῆς κατ' ἐπανάληψιν ἀποτυχούσης προσπαθείας μας νά καταρρίψωμεν, ἤ ἔστω ν' ἀναχαιτίσωμεν, ἐχθρικόν ἀεροπλάνον, πιθανώτατα, δέ, ὅτι οὔτε μία σφαῖρά μας ἐπλησίασε τόν πολυβολούμενον στόχον, διότι, ἐάν τό ἀντελαμβάνετο, δέν θά μέ ἐδιαβάζατε σήμερον...!

'Αντελήφθην, τελικῶς, ὅτι, ἄνευ προπαρασκευῆς καί ἄνευ σχεδίου ἐνεργείας, ἦτο καταδικασμένη ἡ προσπάθειά μας εἰς ὀδυνηράν ἀποτυχίαν.

Ὁ ἡρωϊκός ἔφεδρος
'Ανθυπίλαρχος Σοῦτζος Δημήτριος, Οὐλαμαγός τῆς Πολυβολαρχίας μου... ἀντάρτης κατά τήν κατοχήν εἰς τάς Ε.Ο.Ε.Α. τοῦ Ναπολ. Ζέρβα, μαζί μέ συμπολεμιστήν του, δεξιά.

Ἴσως θά ἀπετέλει τήν ἀρχήν τό παράδειγμα, τό ὁποῖον θά ἐμιμοῦντο καί ἄλλοι, ἀλλά... ἦτο πρόωρον, ἀπροπαρασκεύαστον, ἦτο ἀσύνδετον, ἀσυντόνιστον... Ἅπαντες εὑρισκόμεθα ἐπί ἑξάμηνον εἰς τήν ζώνην τοῦ πυρός, ταλαιπωρημένοι καί ἐξηντλημένοι. Αἱ συνεχεῖς κακουχίαι, αἱ φθεῖραι - ψεῖρες -, εἶχον ῥουφήξει τό αἷμά μας, εἴχομεν κουρασθῆ. Τό μάταιον τοῦ ἀγῶνος, ὡς ἐξετέθη ὑπό τοῦ Διοικητοῦ τῆς Μονάδος ἐνώπιον τῶν ἀνδρῶν, ἔπεισεν ἅπαντας ὅτι ὠφείλαμεν νά ὑπακούσωμεν...

Μετά βαθυτάτης θλίψεως, συνεμορφώθην! Διέταξα τό «παύσατε πῦρ»!, συνεκέντρωσα τήν Πολυβολαρχίαν, ηὐχαρίστησα ὅλους διά τήν ἐνθουσιώδη ἀφοσίωσίν των εἰς τό ὑπέρ τῆς Πατρίδος μας καθῆκον, τούς συνεχάρην καί ἀνεφώνησα «Ζήτω ἡ ἔνδοξος Ἑλλάς», κραυγήν τήν ὁποίαν ἐπανέλαβον ὅλοι μεγαλοφώνως!

Εὐθύς ἀμέσως, διέταξα ἑτοιμασίαν δι' ἀναχώρησιν πρός τόν χῶρον, τόν ὁποῖον ὥρισεν ὁ Διοικητής, ἤτοι τό χωρίον Πεδινόν Ἰωαννίνων.

Πορεία Ἐπιστροφῆς ἤ Ἐντροπῆς

«Ἡ αἰσχύνη πάρος τοῦ ζῆν παρ' ἐσθλοῖς ἀνδράσι νομίζεται».
(Εὐριπίδου, Ἡρακλεῖδαι, 200 - 201)
Μτφρ.: Ἡ ἐντροπή εἰς τούς καλούς ἀνθρώπους,
θεωρεῖται ἀνωτέρα τῆς ζωῆς.

Ἐτάχθην μέ τήν Πολυβολαρχίαν μου εἰς τήν φάλαγγα πορείας τῆς Μονάδος.

Εἰσήλθομεν εἰς τά ἐδάφη τῆς Ἑλλάδος μας μέ θλῖψιν, διότι ἐγκατελείψαμεν, ἄνευ ἰταλικῆς πιέσεως, τήν Βόρειον Ἤπειρόν μας, τήν Ὁποίαν μέ τόσους κόπους καί αἷμα εἴχομεν ἀπελευθερώσει, διά τρίτην φοράν ἀπό τό 1912!

Δέν ἄργησε, δυστυχῶς, νά διαδίδεται, ψιθυριστά καί σιγά - σιγά μεγαλοφώνως, ἡ ὑπό τοῦ ἐχθροῦ - διά τῆς 5ης Φάλαγγος - προπαγάνδα ἡττοπαθείας καί ἀπογοητεύσεως: «Τρέξτε, μᾶς φτάνουν οἱ Ἰταλοί...», «μᾶς ὑπερφαλαγγίζουν οἱ Ἰταλοί», «θά μᾶς αἰχμαλωτίσουν οἱ Ἰταλοί», «θά πιάσουν τήν γέφυρα οἱ Ἰταλοί καί θά μᾶς αἰχμαλωτίσουν». «Μᾶς ἐγκλωβίζουν οἱ Ἰταλοί», «οἱ Γερμανοί μᾶς ἐπρόδωσαν», «οἱ Γερμανοί μᾶς παραδίδουν στούς Ἰταλούς», «οἱ Γερμανοί σκοτώνουν ὅποιον συναντήσουν ἔνοπλον, πετάξτε τά ὅπλα...» κ.λ.π.

Ὑπό τοιαύτας συνθήκας ἐπορευόμεθα νυχθημερόν, ἀκολουθοῦντες μοιρολατρικῶς τούς προπορευομένους μας...

Συνάντησις Μέ Γερμανούς

Ἐπί τῆς ἁμαξιτῆς ὁδοῦ, Χάνι Δελβινάκι - Δολιανά, συνηντήθημεν μέ Γερμανικόν ἐπιτελικόν ὄχημα, μεταφέρον δύο Ἀξιωματικούς. Ἐσταμάτησε τό ὄχημα, λόγῳ συνωστισμοῦ ἐπί τῆς ὁδοῦ. Ἐπλησίασα, ἀφίππευσα καί τούς ἠρώτησα: «Ποῦ πηγαίνετε;».

Συνεργασία Βασιλέως Γεωργίου Β΄ - Ἀρχιστρατήγου Παπάγου Ἀλεξάνδρου.

Ἀπήντησαν ψυχραίμως καί μειδιῶντες: «Χάϊλ Χίτλερ!». Ἀπήντησα: «Ζήτω ἡ Ἑλλάς - vive la Grece». Ἀπήντησαν: «Vive» καί ἔφυγαν μειδιῶντες! καί ἔφυγα...

Ἐταλαιπωρήθην ἀρκετάς ἡμέρας. Δέν ἐνθυμοῦμαι οὔτε ἡμέρας οὔτε δρομολόγιον, παρά μόνον ὅτι ὑπεχρεώθημεν νά ἐγκαταλείψωμεν τήν ἁμαξιτήν ὁδόν καί ἠκολουθήσαμεν ἡμιονικήν.

Διήλθομεν τόν Θύαμιν - Καλαμᾶν - ποταμόν ἀπό τοῦ σημείου "Θεογέφυρα"· αὐτό τό τοπωνύμιον μοῦ ἔκαμεν ἐντύπωσιν, δι' ὅ καί τό ἐνθυμοῦμαι. Δέν ἐπεράσαμεν ὅμως ἀπό τήν γέφυραν, διότι καί αὐτήν τήν ἐχρησιμοποίουν πεζοί. Διέβημεν τόν ποταμόν νοτιώτερον τῆς γεφύρας, ἐφίππως. Τά νερά διέβρεχον τούς ἵππους μέχρι τῆς κοιλίας των.

Ἄρνησις Παραδόσεως Ὁπλισμοῦ
Αὐτοκτονία Ἀνωτέρου Ἀξιωματικοῦ

«Μητρός τε καί πατρός τε καί τῶν ἄλλων προγόνων ἁπάντων τιμιώτερον ἔστιν ἡ Πατρίς καί σεμνότερον καί ἁγιώτερον τοῖς νοῦν ἔχουσιν».

(Σωκρατικόν· Πλάτωνος Κρίτων, 51Α).

Ἐφθάσαμεν εἰς τό χωρίον Πεδινόν,Ν.Δ. Ἰωαννίνων, περί τά 10 χιλιόμετρα ἐκ τῆς Πόλεως. Ἐκεῖ, εἰς εὐρύν χῶρον, ἦσαν συγκεντρωμέναι πολλαί Μονάδες, ἐξ ὅλων τῶν Ὅπλων.

Ἐδῶ διετάχθημεν - ὅλαι αἱ Μονάδες - νά παραδώσωμεν τόν ὁπλισμόν μας!

Αἱ διαδόσεις διαφόρων φημῶν ὠργίαzον, εὐτυχῶς ὅμως οὐδέν κροῦσμα ἀπειθαρχίας ἐσημειώθη. Διεδίδετο π.χ. ὅτι Ἀξιωματικοί, ἀρνηθέντες νά παραδώσουν τό περίστροφόν των, ἐφονεύθησαν ὑπό Γερμανῶν, ὅτι Ἀξιωματικοί, πρό τοιαύτης ἀτιμώσεως, ηὐτοκτόνησαν.

Συγκεκριμένη περίπτωσις αὐτοκτονίας ἦτο ἐκείνη τοῦ Διοικητοῦ Μοίρας Πυροβολικοῦ Ταγμ/χου Βερσῆ Κωνσταντίνου. Ἐξηκριβώθη, πράγματι, ὅτι, οὗτος, ἐνώπιον τῶν ἀνδρῶν τῆς Μονάδος του, ἀφοῦ ηὐχαρίστησε καί συνεχάρη τούς ὑπ' αὐτόν ἄνδρας, ἐzητωκραύγασεν ὑπέρ τῆς Πατρίδος καί ηὐτοκτόνησεν!

Καί εὐτυχῶς ἦτο τό μόνον ἀληθές· λέγω δέ εὐτυχῶς, διότι ἡ ἀρετή τοῦ Ἕλληνος μαχητοῦ, τοῦ Ὀρθοδόξου Χριστιανοῦ, δέν συγχωρεῖ τήν αὐτοκτονίαν, δι' οἱονδήποτε λόγον. Ὀφείλει νά ἀγωνίzεται συνεχῶς μέχρι τέλους· καί «ὁ ἐπιμένων μέχρι τέλους... νικᾶ»! Μᾶς ἔχει ἀνάγκην ἡ Πατρίς! Ἐάν τό φιλότιμον καί τήν λεβεντιάν τοῦ ἐνδόξου Ταγματάρχου τοῦ πυροβολικοῦ μας, Βερσῆ, ἐμιμούμεθα ὅλοι, ποῖος ὑπό ἄλλας περιστάσεις θά ὑπερησπίzετο τήν Πατρίδα;

Ὁ ἀγωνιστής πρέπει νά ἀντιμετωπίzῃ μέ τήν αὐτήν στωϊκότητα τήν ἧτταν, μέ ὅσην ἀκριβῶς καί τήν Νίκην! Νά προπαρασκευάzεται πάντοτε διά νέους ἀγῶνας!

Ἐδῶ εἴχομεν ἕνα Βατερλώ, ἀλλ' εὐτυχῶς ὄχι κατόπιν μάχης. Ἡ διαταγή τῆς παραδόσεως τοῦ ὁπλισμοῦ μας ἦτο ἐξευτελιστικῶς ταπεινωτική καί αἰτιολογεῖ τήν ἀπόγνωσιν, δέν δικαιολογεῖ ὅμως τήν ἀπελπισίαν, ἡ ὁποία ὡδήγησε τόν πάντοτε ἔνδοξον ἥρωα Βερσῆν εἰς τήν αὐτοκτονίαν. Εἶναι, τό παράδειγμά του, διφυές: Ἄξιον θαυμασμοῦ καί ἄξιον ἀποφυγῆς.[1]

Ἐπροτίμησα τήν ἀποφυγήν. Συνεκέντρωσα τούς ἄνδρας μου καί τούς ἀνεκοίνωσα τήν σχετικήν διαταγήν.

Ἠρώτησα καί πάλιν, ὡς προηγουμένως εἶχον κάμει, ὅταν ἐλάβομεν τήν διαταγήν συνθηκολογήσεως: «Εἶσθε διατεθειμένοι νά κρατήσωμεν τά ἱερά καί τιμημένα ὅπλα τῆς Πατρίδος μας καί ν' ἀρχίσωμεν κλεφτοπόλεμον;».

Ὁ γενναῖος Οὐλαμαγός μου - ὁ μόνος Ἀξιωματικός εἰς τήν Πολυβολαρχίαν μου Σοῦτzος - εἶπεν: «Κύριε Ὑπίλαρχε, θεωρῶ ματαίαν ἐπί τοῦ παρόντος τήν ἐπαινετήν πατριωτικήν προσπάθειάν σας. Ὅμως δέν συμφωνῶ· πρός τί ἡ ἐναντίωσίς μας; Συγχαίρων ὑμᾶς, σᾶς εὔχομαι καλήν ἐπιτυχίαν καί σᾶς παραδίδω τό περίστροφόν μου». Ἦτο γενναῖος καί πατριδολάτρης καί τό ἀπέδειξεν, κατά τήν Κατοχήν, ἐνταχθείς εἰς τάς δυνάμεις τοῦ Στρατηγοῦ Ναπολέοντος Ζέρβα καί ἐπολέμησεν ἡρωϊκῶς ἐναντίον τῶν κατακτητῶν Ἰταλῶν καί Γερμανῶν καί

1. Ἡ αὐτοκτονία ἐπιτρέπεται μόνον, ὅταν πρόκειται περί αὐτοθυσίας διά τήν σωτηρίαν κάποιου ὑπερτάτου ἀγαθοῦ, π.χ. διά τήν σωτηρίαν τῆς Πατρίδος ἤ τῶν φίλων αὐτοῦ, ὡς τό ὁρίzει ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός (Κατά Ἰωάννην ιε΄, 13: «μείzονα ταύτης ἀγάπην οὐδείς ἔχει, ἵνα τις τήν ψυχήν αὐτοῦ θῇ ὑπέρ τῶν φίλων αὐτοῦ»). Ἄλλο αὐτοκτονία καί ἄλλο αὐτοθυσία. Αὐτοθυσία ἦτο ὁ μέχρι θανάτου ἀγών τοῦ Λεωνίδου εἰς τάς Θερμοπύλας διά τήν σωτηρίαν τῆς Πατρίδος· αὐτοθυσίαν θεωρῶ καί τήν τοιαύτην κατάληξιν τοῦ Στρατηγοῦ Ἀγγελῆ, θυσιασθέντος διά τήν ἀποφυλάκισιν ἡμῶν τῶν φίλων του, ὡς ἐνόμιzεν. (Ἴδε 2ον βιβλίον μου, σελ. 43).

ἐμονιμοποιήθη μεταπολεμικῶς καί ἐξειλίχθη μέχρι τοῦ βαθμοῦ τοῦ Συντ/ρχου. Ἴδε παρατιθεμένην φωτογραφίαν του εἰς σελ. 165.

Ἀποχαιρετισμός Συμπολεμιστῶν Καί Πορεία Οἴκαδε

«... πεινῶντι τῶνδρες τί χρή δρᾶν;»
(Μίνδαρος)
«Ἡ πεῖνα κάστρα πολεμᾶ καί κάστρα παραδίνει»
(Λαϊκή Παροιμία)

Εἰς τήν προαναφερθεῖσαν ἐρώτησίν μου, κατόπιν καί τῆς ἀνωτέρω ἀπόψεως τοῦ μόνου Ἀξιωματικοῦ τῆς Πολυβολαρχίας μου, ἡ ἀπάντησις τῶν λοιπῶν ἀνδρῶν ἦτο "ΝΑΙ" καί "ΟΧΙ"! «Εὐχαρίστως σᾶς ἀκολουθοῦμεν, ἀλλά, εἰς τήν κατάστασιν πού εὑρισκόμεθα, δέν βλέπομεν δυνατήν τήν ἐπιτυχίαν, πεινοῦμεν!».

Κατόπιν τούτων, μή βλέπων ἐπιτυχίαν τῶν ἐπιδιώξεών μου, εἶπον: «Γενναῖα Ἑλληνόπουλα, ἐπράξατε μέ αὐτοθυσίαν τό καθῆκόν σας, ἔναντι τῆς Πατρίδος μας. Ἐνικήσατε ὑπερτέρας δυνάμεις, πολλαπλασίας εἰς ἀριθμόν καί ἐξοπλισμόν! Ἐνικήσατε! Ἀπεδείχθητε ἄξιοι καί γνήσιοι ἀπόγονοι τῶν ἡρώων προγόνων μας Μαραθωνομάχων, Σαλαμινομάχων, τῶν τοῦ 1821, τῶν Βαλκανιομάχων, τῶν τῆς Μικρασιατικῆς ἐκστρατείας! Μή θεωρήσετε ἧτταν τήν διακοπήν τοῦ Ἀγῶνος! Κρατηθῆτε ὄρθιοι· ψηλά τό κεφάλι! Μείνετε πιστοί εἰς τήν Ὀρθοδοξίαν μας, εἰς τήν Πατρίδα μας, εἰς τήν Οἰκογένειαν! Μέ τό φρόνημα ὑψηλόν θά ἐπιστρέψωμεν

Καί αἱ φωτογραφίαι αὐταί ἀπό τό τεῦχος 382/00 τοῦ περιοδικοῦ "Ἡ Δρᾶσίς μας"

28η ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1940

28η ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2000

εἰς τό πεδίον τῆς τιμῆς! Ἡ Νίκη, τελικῶς, θά εἶναι ἰδική μας, διότι ἔχομεν τόν Θεόν καί τό δίκαιον μέ τό μέρος μας! Εἶσθε ἄξιοι τῆς Πατρίδος! Σᾶς συγχαίρω καί σᾶς εὐχαριστῶ καί σᾶς εὔχομαι ὑγείαν, μακροζωΐαν καί εὐλογημένην εὐημερίαν! Τά ὅπλα μας δέν θά τά παραδώσωμεν, οὐκ ἐγκαταλείψω τά ὅπλα μου τά ἱερά...! Ὅσοι δέν θά ἀκολουθήσετε τό δρομολόγιόν μου - τούς τό εἶχα προκαθορίσει - καταστρέψετε ἕκαστος τό ὅπλον του, ἤ δώσατέ το εἰς κάποιον, ἤ λάβετέ το μαζί σας, ἤ κρύψτε το κάπου...! Ὅσοι θέλετε νά μέ ἀκολουθήσετε, ἱππεύσατε καί ἀκολουθήσατέ με». Μέ ἀπεχαιρέτησαν, κυρίως οἱ ἐκ τῶν περιοχῶν: Ἠπείρου, Θεσσαλίας καί Μακεδονίας, ὡς ἐγγύτερον πρός τόν τόπον τῆς διαμονῆς των εὑρισκόμενοι. Οἱ ὑπόλοιποι, περί τούς πεντήκοντα, μέ ἠκολούθησαν, μέχρι Καρπενησίου.

Μέ ἠκολούθησαν, ἐπίσης, ὁ γενναῖος ἔφεδρος Ἀνθυπίατρος, ὁ ἰατρός τῆς Μονάδος, Σταυρακάκης Ἰωάννης ἐξ Ἡρακλείου Κρήτης.

Ἐκινήθημεν, συντεταγμένοι καί ἔνοπλοι, ἐπί τοῦ δρομολογίου: Πεδινή Ἰωαννίνων - Κουτσιλιό - Ἀετορράχη - Ξηροβούνι - Γέφυρα Πλάκας, ἐπί Ἀράχθου - Καρπενήσιον...

Ἐπορευόμεθα ἀπό πρωΐας μέχρις ἑσπέρας. Ἐσταθμεύαμεν, ὅπου εὑρισκόμεθα, μέ τήν δύσιν τοῦ ἡλίου.

Ἐτρώγαμεν ὅ,τι καί οἱ ἵπποι μας, ὄχι ἀκριβῶς... ἐδιαλέγαμεν τά ῥαδικοειδῆ! «Χλωράν νομήν» τήν ἐλέγαμεν εἰς τό Ἱππικόν μας. Οὐδέν παράπονον, οὐδέν σχόλιον!...

Ζητιάνοι. Ῥάκη

«Πλούτου δ᾽ οὐδέν τέρμα πεφασμένον ἀνδράσι κεῖται...
οὐκ ἔραμαι πλουτεῖν, οὔτ᾽ εὔχομαι,
ἀλλά μοι εἴη ζῆν ἀπό τῶν ὀλίγων, μηδέν ἔχοντι κακόν».
(Μέγ. Βασίλ. πρός τούς νέους. σελ. 26-27)

Διερχόμενοι ἀπό τό Βουργαρέλιον, εἰσήλθομεν μαζί μέ τόν κ. Σταυρακάκην εἰς ἕνα σπίτι. Παρεκαλέσαμεν τήν μόνην ἐν αὐτῷ μαυροφορεμένην "γριούλα", οἰκοδέσποιναν, νά μᾶς δώσῃ κάτι, ἐπί πληρωμῇ φυσικά, γιά νά φᾶμε. «Δέν ἔχω τίποτε παιδιά μου, ἔχουν περάσει πολλοί καί ἔχουν ἀδειάσει τό σπίτι μου!».

Ὁ Σταυρακάκης ἐπέμεινεν, ἔψαξε, καί ἀπό ἕνα κιούπι κάτω ἀπό τό κρεββάτι της ἐτράβηξεν ἕνα αὐγό! «... πάρε, θεία, ἕνα χιλιάρικο καί δῶσέ μας μέ τήν εὐχή σου ἄλλο ἕνα...».[1]

Εἰς τούς ἄνδρας μας "προτείναμεν" νά πράξουν ὅ,τι καί ἡμεῖς.

Τελικῶς, ἐφθάσαμεν εἰς τό Καρπενήσιον, τήν πρωτεύουσαν τῶν εὐγενῶν Εὐρυτάνων, τήν 3ην Μαΐου 1941, ἡμέραν Σάββατον, περί τήν μεσημβρίαν.

1. Τό αὐγό ἐτιμᾶτο πρός 5 δρχ. Ἰδού ποῖοι ἤρχισαν τήν ἐπί Κατοχῆς "μαύρην ἀγοράν"!

Μέχρις ἐδῶ, οἱ περί τούς πεντήκοντα, οἱ ὁποῖοι μέ ἠκολούθησαν, ἐτήρησαν τήν συνοχήν, τήν πειθαρχίαν καί ὅλους τούς τύπους τοῦ Στρατιωτικοῦ κανονισμοῦ. Ἐδῶ, διελύθησαν καί... ὁ σώζων ἑαυτόν σωθήτω.

Ὁ Δήμαρχος τῆς πόλεως ἔπραξεν ὅ,τι ἠδύνατο. Ἐπεριποιήθη τούς ἄνδρας, εἰς τούς ὁποίους, μετά τήν ἐνημέρωσίν μας ἐδῶ, ὅτι οἱ Γερμανοί εὑρίσκοντο ἤδη ἀπό τῆς 27ης Ἀπριλίου εἰς τάς Ἀθήνας, εἶπον ὅτι εἶναι ἐλεύθεροι νά πράξουν ἕκαστος ὅ,τι δύναται. Τούς ἀπεχαιρέτησα δακρύων, εὐχηθείς ὅ,τι καί εἰς προηγουμένας σελίδας ἀναλόγου περιπτώσεως ἀφηγήθην.

Μέ τόν Ἀνθυπίατρον Σταυρακάκην ἐπαρουσιάσθην εἰς τόν Ἀντισυν/χην Πεζικοῦ Ματσαμάκην Ἐμμανουήλ, γνωστόν μου ἀπό τό ἔτος 1938, ὅταν αὐτός ἦτο Δ/τής Τάγματος εἰς τό ἐν Ἐλευθερουπόλει 55ον Σ.Π. καί ἐγώ εἰς τό Δ΄ Σ.Ι. Ἐλευθερουπόλεως καί ἐγώ, Ἀνθυπίλαρχος.

Πανδαισία εἰς Καρπενήσι

«Μακάριος ὅς φάγεται ἄριστον ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ»
(Λουκ. ΙΔ΄ 15)

Ὁ Ἀντ/ρχης Ματσαμάκης Ἐμμανουήλ, μέ ὑπολείμματα τοῦ Τάγματός του, εἶχε κατασκηνώσει εἰς τόν περίβολον ἐκκλησίας τοῦ Καρπενησίου καί εἶχε διανομήν κρέατος - ὀβελίαν. Πάσχα γάρ πρό ἑβδομάδος!

Μᾶς περιεποιήθη πλουσίως. Ἦτο ἡ πρώτη φορά, ὕστερα ἀπό πολλάς ἡμέρας, πού ἐγεύθημεν μαγειρευτόν φαγητόν καί μάλιστα ὀβελίαν, Πασχαλινόν!

Ἐδῶ ἐπίσης συνηντήθην μετά τοῦ εὐγενεστάτου συναδέλφου μου Ὑπολοχαγοῦ Πεζικοῦ συγχρόνου ἀποφοιτήσεώς μας ἐκ τῆς Σ.Σ.Ε. τό 1937, Πανοπούλου Ἀθανασίου. Αὐτός μέ ἐπληροφόρησεν, ὅτι οἱ Γερμανοί εἶχον ἤδη καταλάβει ὄχι μόνον τάς Ἀθήνας, ἀλλά καί τήν Πελοπόννησον καί ὅτι συλλαμβάνουν ὅσους συναντήσουν βαδίζοντας πλέον τῶν τριῶν καί πάντα ἔνοπλον. Μοῦ ἐπρότεινε νά μέ φιλοξενήση εἰς τό σπίτι του, μαζί καί τόν Ἰατρόν· ἡ μητέρα του θά ηὐχαριστεῖτο...

Ἀπεποιήθημεν εὐγενῶς, ἰσχυρισθέντες ὅτι θά ἦτο βαρβαρότης ἐκ μέρους μας νά γεμίσωμεν τό σπίτι του ψεῖρες...

Τοῦ παρέδωσα πρός φύλαξιν τό περίστροφόν μου καί τήν ὑπηρεσιακήν σπάθην.

Μᾶς ὡδήγησεν εἰς τό πολυτελές διά τήν ἐποχήν του Ξενοδοχεῖον "ΕΥΡΩΠΗ", ὅπου κατελύσαμεν εὐπρεπῶς, μετά ἑπτάμηνον περίπου ὕπνον ἐπί κλίνης ἐκστρατείας καί ὑπό οὐρανοσκεπεῖς στέγας...

Δέν συνηντήθην, δυστυχῶς, πάλιν μετά τοῦ θαυμασίου ἐκείνου συναδέλφου, Ὑπολοχαγοῦ Πανοπούλου Ἀθανασίου. Κατέφυγεν εἰς Μέσην Ἀνατολήν, ἐπολέμησεν ἡρωϊκῶς ὡς ἱερολοχίτης καί ἔπεσεν ὑπέρ Πατρίδος εἰς τήν μάχην τοῦ ΕΛ ΑΛΑΜΕΪΝ. Αἰωνία αὐτοῦ ἡ μνήμη!

Μόνοι - Ἔρημοι

«Μή σκιάζεσθε τά σκότη.
Ἡ λευτεριά, σάν τῆς αὐγῆς τό φεγγοβόλο ἀστέρι
τῆς νύχτας τό ξημέρωμα θά φέρη».

Ἐδῶ, εἰς τό Καρπενήσι, ἀπωλέσαμεν ἄνδρας, ἵππους καί ὅλα τά ὑπάρχοντά μας! Πρίν ἀπό δέκα καί πλέον ἡμέρας, εἴχομεν ἀποχωρισθῆ καί τῶν μεταφερομένων ὑπό τῶν ἱπποκόμων μας εἰδῶν ἐκστρατείας, τά ὁποῖα, δι' ἐμέ, συνώδευεν ὁ Ἀρχοντουλάκης Πολύβιος! Θά τόν ἴδωμεν κατωτέρω.

Ἐδῶ εἰς τό Καρπενήσι οἱ ἱππεῖς μου, πεινασμένοι, ῥακένδυτοι καί κατάκοποι, ἔπραξαν ὅ,τι ἠδύνατο νά τούς σώση. Ἐπώλησαν ὅ,τι εἶχον. Ἵππον, σαγήν, ὁπλισμόν κλπ. ἀντί τεμαχίου ἄρτου.

Τά δυσάρεστα νέα καί ἡ ἀνωμαλία τοῦ πεπτικοῦ μου μέ ἐταλαιπώρουν φοβερά, εἰς σημεῖον ἀϋπνίας, παρά τήν ἄνετον κλίνην τήν ὁποίαν εἶχον στερηθῆ ἐπί ἑξάμηνον.

Ὑπάρχον, ἐδῶ, μοναδικόν ταξί, μετέφερε μέχρι Λαμίας, δίς ἡμερησίως, ὅσους ἠδύναντο. Τυχηροί ὅσοι κατώρθωνον νά ἐπιβιβασθοῦν. Οἱ Ἀξ/κοί ἐπεριμέναμεν ὑπομονητικῶς νά ἐξυπηρετηθοῦν ὅλοι οἱ ὁπλῖται.

Ἡ σειρά μας ἦλθε μετά ἑβδομάδα(!) κατά τήν ὁποίαν, δυστυχῶς, ἤμην ἀδιάθετος καί, παρά τάς φροντίδας τοῦ συνοδοιποροῦντος ἰατροῦ, ἡ κατάστασις τῆς ὑγείας μου παρέμενεν ἀνίατος.

Οἱ Ἀξιωματικοί, ὅλοι, ὅσοι εὑρέθησαν εἰς τό Καρπενήσι, συνεννοήθημεν νά βοηθήσωμεν τούς ὁπλίτας, νά μεταφερθοῦν μέ ἐκεῖνο τό ταξί μέχρι Λαμίας, τηρήσαντες τό παράδειγμα τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου. Ἐκεῖνος εἰς τήν ἔρημον ἐδίψησεν ὅπως καί οἱ ὑπ' αὐτόν. Οἱ Στρατιῶται του κατώρθωσαν νά συλλέξουν μικράν ποσότητα ὕδατος, περίπου ἑνός ποτηρίου.

Τοῦ τό προσέφερον χαρούμενοι, διότι θά ἔσωzαν τόν βασιλέα των.

Ὁ βασιλεύς, ὅμως, τούς ἠρώτησεν ἄν ἔτυχον τῆς ἰδίας ποσότητος ὅλοι οἱ μετ' αὐτοῦ διψῶντες.

Οἱ στρατιῶται τοῦ ἀπήντησαν: «Μεγαλειότατε, αὐτό κατωρθώσαμεν νά συλλέξωμεν, αὐτό καί μόνον. Τό προσφέρομεν εἰς τόν βασιλέα μας...».

Ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος - διά τοῦτο ἦτο Μέγας - ἔλαβε τό ποτήριον, τό ἀναποδογύρισε καί ἔχυσε τό ὕδωρ εἰς τήν ἄμμον!

Ἐπί τέλους, ἔφυγαν οἱ ὁπλῖται, ἦλθεν ἡ σειρά μας καί ἐφθάσαμεν εἰς τήν Λαμίαν, τήν ὁποίαν ηὕρομεν εἰς ἐρείπια ἐκ τῶν βομβαρδισμῶν ἀεροπορίας καί πυροβολικοῦ τῶν Γερμανῶν, καταδιωκόντων τούς ὑποχωροῦντας - ἡμετέρους καί Ἄγγλους - μέχρι τῆς γραμμῆς Θερμοπυλῶν.

Ὡδηγήθημεν καί ἐκαθήσαμεν εἰς ἐρειπωμένην ταβέρναν. Μᾶς ἐχορηγήθησαν τεμάχιον ἄρτου, πεντήκοντα δραμίων καί τρεῖς κεφτέδες, μέ ὀλίγα μακαρόνια καί ἕνα ποτηράκι κρασί, παρασχεθέντα εἰς ἕκαστον δωρεάν ὑπό τοῦ Δημάρχου Λαμιέων! Ἐφάγαμεν, ἐπίομεν καί ηὐφράνθημεν.

Ηὗρεν Ὁ Ἱπποκόμος Τόν Διοικητήν Εἰς Λαμίαν

«...εὑρίσκει Φίλιππος τόν Ναθαναήλ...»
(Ἰωάν. Α΄46)

Ἰδιαιτέρως ηὐφράνθην κατά τήν στιγμήν, ὅπου, γενειοφόρος Στρατιώτης, κατάκοπος καί ἀγνώριστος, ἐγονάτισε πρό ἐμοῦ, κατεφίλει τάς χεῖράς μου καί, κλαίων, μοῦ εἶπε: «Πατέρα μου! εὐχαριστῶ τό Θεό πού σέ ξαναβρίσκω καλά. Ἐσώθηκες, τώρα θά σωθῶ κι ἐγώ..». Ἦτο ὁ ἱπποκόμος μου, ὁ ἐκ Βιάννου Ἀρχοντουλάκης Πολύβιος. Μοῦ διηγήθη τά βάσανά του καί τό χειρότερον ὅτι τά πράγματά μου, μαζί μέ τόν ἵππον πού τά μετέφερε, τά κατεκρήμνισαν οἱ Γερμανοί εἰς χαράδραν περιοχῆς Μετσόβου - Κατάρας.

Τό "χειρότερον" ἦτο, τό τονίζω, τό ὅτι εἰς τό κιβώτιον ἐκστρατείας εὑρίσκοντο, πλήν τῶν ρούχων κλπ ἀντικειμένων, πορτοφόλι μου μέ τρεῖς μισθούς, ἕνα στυλό καί χρυσοῦν ὡρολόγιον, πολύτιμα δῶρα τοῦ πενθεροῦ μου... Τά εἶχα ἐμπιστευθῆ εἰς τόν ἱπποκόμον, μέ τήν παράκλησιν, ἄν σκοτωθῶ, νά τά παραδώσῃ εἰς τήν γυναῖκά μου!

Τόν ἐνεθάρρυνα, «... ἀρκεῖ πού ζῇς καί σύ κι ἐγώ», τοῦ εἶπα. Ἔφαγεν, ἤπιε τό κρασί του καί ἐξεκινήσαμεν ὁδικῶς δι' Ἀθήνας.

Ἀγγαρεία

«Ὅστις σέ ἀγγαρεύσει μίλιον ἕν,ὕπαγε μετ' αὐτοῦ δύο».
(Ματθ. Ε΄ 41)

Βαδίζοντες, συνηντούσαμεν στρατιωτικά Γερμανικά ὀχήματα, κινούμενα πρός Ἀθήνας. Ἕνα φορτηγόν εὐηρεστήθη νά μᾶς παραλάβῃ κάπου. Ἡ χαρά μας ἦτο ἀπερίγραπτος. Ἐνομίσαμεν ὅτι ἐτελείωσαν τά βάσανά μας. Ἠπατήθημεν! Κάπου ἐσταμάτησεν ὁ ὁδηγός· ὁ Γερμανός ἀρχηγός τοῦ ὀχήματος ἔδωσεν εἰς ἕκαστον ἐξ ἡμῶν ἀπό ἕνα ἐργαλεῖον καί μέ τήν διά νοημάτων διεθνῆ γλῶσσαν μᾶς διέταξε νά ἀποσυνδέσωμεν τό μεταλλικόν ἁμάξωμα - καρότσα - ἀπό ἐγκαταλελειμμένον ἀγγλικόν ὄχημα 3/4 τόννων καί νά τό φορτώσωμεν εἰς τό ξύλινον ἁμάξωμα τοῦ ἰδικοῦ του 3/4 τόννων.

Ὁ Ἀνθυπίατρος Σταυρακάκης τοῦ ἐδήλωσε τήν ἰδιότητά του καί τόν βαθμόν αὐτοῦ καί ἐμοῦ καί ὅτι οἱ Ἀξιωματικοί αἰχμάλωτοι πού δέν εἴμεθα -, ἀπαλλάσσονται ἀπό ἀγγαρείας κλπ... Ἡ ἀπάντησις ἦτο βάρβαρος χειρονομία καί βλοσυρά ὄψις μετά γουρουνοειδοῦς κραυγῆς. Ἦσαν τά πρῶτα "χάδια", τά ὁποῖα ἐδέχθημεν, ἀπό τά "εὐγενῆ" στρατεύματα τῆς Ἀρείας φυλῆς τοῦ Νίτσε, τοῦ Φρόϋδ καί τοῦ Χίτλερ. Καί προσεγειώθημεν!

Ὑπέστημεν καί ἄλλην ταλαιπωρίαν ἀπό τόν "ὑπεράνθρωπον" βαθμοφόρον τῆς "νέας τάξεως" τοῦ Χίτλερ - ὁμοίαν τῆς ὁποίας μᾶς ὑπόσχεται ἡ "παγκοσμιοποίησις"...

Ἐπιστεύσαμεν εἰς ὑπόσχεσίν του, ὅτι θά ἐπέστρεφεν ἐκ Λαμίας - ὅπου θά ἐπήγαινε διά νά ἀφήσῃ τό “πλιάτσικο” - καί θά μᾶς παρελάμβανε δι’ Ἀθήνας!...

Ἐπεριμέναμεν ἐπί διπλάσιον τοῦ ὑποσχεθέντος χρόνου καί ἐξεκινήσαμεν ἰδίαις δυνάμεσιν...

Εἰς Σιδ. Σταθμόν Μπράλου

Τό ἑσπέρας ἐφθάσαμεν εἰς τόν Σιδηροδρομικόν Σταθμόν Μπράλου. Παρεβιάσαμεν τήν προχείρως ἠσφαλισμένην θύραν τοῦ Σταθμοῦ καί μερικοί κατεκλίθημεν ἐπί καναπέδων, ἐνῶ ἄλλοι ἐπί τοῦ δαπέδου. Ἦσαν πολλοί οἱ... συνταξειδιῶται, μεταξύ τῶν ὁποίων καί δύο στρατιῶται Γιουγκοσλαῦοι, ἀποδράσαντες προφανῶς ἐκ τῶν καταδιωκομένων ὑπό τῶν Γερμανῶν. Τούς συμπεριεφέρθημεν ἀδελφικῶς.

Πρωΐ - πρωΐ εἰσέβαλεν ὠρυόμενος Σιδηροδρομικός Ὑπάλληλος - “εὐγενέστερος” τοῦ “ὑπερανθρώπου” - καί διεμαρτυρήθη διά τήν παραβίασιν...

Περί τήν δεκάτην ὥραν ἀφίχθη συρμός ὀλίγων βαγονίων καί ἐσπεύσαμεν ὅλοι· εἰσήλθομεν, ἐκαθίσαμεν καί ἐφαντάσθημεν ὅτι ἐπί τέλους ἔληξαν τά βάσανά μας.

Μετά μίαν ὥραν διετάχθημεν νά ἐγκαταλείψωμεν τόν συρμόν, διότι εὑρέθημεν πρό κατεστραμμένης γεφύρας.

Ἐπεζοπορήσαμεν ἐπί ἡμίσειαν ὥραν καί ἐφθάσαμεν εἴς τι σημεῖον, ὅπου μᾶς ἀνέμενεν ἄλλος συρμός, εἰς τόν ὁποῖον ἐπεβιβάσθημεν. Ἦτο, δόξα τῷ Θεῷ - πάντων ἕνεκεν» - ὁ τελευταῖος, ὁ ὁποῖος μᾶς μετέφερεν εἰς Ἀθήνας!

ΕΙΣ ΑΘΗΝΑΣ - ΤΕΛΟΣ - ΟΙΚΟΙ

«Πίστη στή χαρά τῆς ζωῆς πού ὑπάρχει ἀκόμη καί στίς πιό δύσκολες καί ἀντίξοες περιστάσεις».

(Νέστορας Μάτσας)

Εἰς τόν Σιδ/κόν Σταθμόν Ἀθηνῶν ἐφθάσαμεν κατά τήν δύσιν τοῦ ἡλίου τῆς 16ης Μαΐου 1941, ἡμέρας Παρασκευῆς.

Συγκινητικαί μέχρι δακρύων αἱ ἐντυπώσεις. Μέ ποῖα ὄνειρα ἀνεχωρήσαμεν πρό ἑξαμήνου, μέ ποῖον ἐνθουσιασμόν! Καί ποία ἡ εἰκών, τήν ὁποίαν συναντῶμεν τώρα ἐπιστρέφοντες νικηταί - ἡττημένοι!

Τότε, ζητωκραυγαί, ἰαχαί, ἐνθουσιώδεις εὐχαί - τώρα, κατήφεια, σκότος, ἀπογοήτευσις. ...

Δέν ἐδέχθησαν τήν πρόσκλησίν μου, νά ἔλθουν μαζί μου διά νά φιλοξενηθοῦν, οἱ Σταυρακάκης καί Ἀρχοντουλάκης. Ὁ πρῶτος ὑπεσχέθη... καί ἦλθε τήν ἑπομένην. Τοῦ ἐπέστρεψα τό χιλιόδραχμον πού τοῦ ὤφειλον. Ὁ δεύτερος ἐδικαιολογήθη - ὀρθῶς - ὅτι θά φιλοξενηθῇ ἀπό τόν Δ/ντήν Ἀστυνομίας, ἀδελφόν του Ἐμμανουήλ.

Ἐκ τοῦ Σιδ. Στ. Ἀθηνῶν μέχρις Ὁμονοίας ἤχθην βαδίζων, ἐλλείψει μέσων.

Ἔφθασα εἰς τήν ὁδόν Πατησίων, ὅπου, ἐπιβιβασθείς τράμ - τροχιοδρόμου- ἐχαιρέτησα στρατιωτικῶς Ταγματάρχην Χωροφυλακῆς ἐν στολῇ. Ἐδάκρυσεν ἀντικρύσας "τά χάλιά μου" καί... ἐδάκρυσα!

Εἰς τήν οἰκίαν τῆς συζύγου μου μέ ὑπεδέχθησαν ὅπως θά μέ ὑπεδέχεσθε καί σεῖς, ἐάν εἴχατε τάς σχέσεις τάς ὁποίας εἶχον οἱ οἰκεῖοί μου μέ ἐμέ.

Εἰς τήν οἰκίαν αὐτήν, πλήν τῆς συζύγου μου, τῆς πενθερᾶς μου, τῆς οἰκιακῆς βοηθοῦ - τότε ἐτιτλοφοροῦντο ὑπηρέτριαι ἤ καί δοῦλαι - Τάσας, ὁ ἀδελφός μου Διογένης, ἔφεδρος Ἀνθυπίατρος, ὁ πρωτεξάδελφος τῆς συζύγου μου, Νικολαΐδης Νικόλαος, καπνέμπορος, μόλις ἀπολυθείς ἐκ τοῦ στρατοῦ καί ἡ ἀδελφή τοῦ τελευταίου Λιζέττα. Ὅλοι αὐτοί ἦσαν κάτοικοι Θεσσαλονίκης προσφυγόντες εἰς Ἀθήνας, νομίσαντες ὅτι δέν θά κατελαμβάνετο ἡ Πρωτεύουσα!...

Μετά τάς πρώτας ἐντυπώσεις καί κυρίως μετά τό λουτρόν ἀποφθειριάσεως καί "ξεπλύματος" ἕξ μηνῶν ἱδρῶτος καί πάσης φύσεως ἀκαθαρσιῶν, ἤρχισεν ἡ ἀνάκρισις κυρίως ὑπό τῆς συζύγου μου: «Ποῦ εἶναι ὁ Ἀρτανιάν»; Κάποιος γείτων, λοχίας ἐπιστρέψας ἐκ τοῦ Μετώπου, τήν εἶχε πληροφορήσει ὅτι μέ εἶχε

συναντήσει είς Καρπενήσι ἔφιππον καί ἄρα... θά ἐπεριποιεῖτο τόν Ἀρτανιάν μου είς τόν κηπάκον τῆς οἰκίας! Καί... ἀρχίζει ἡ νέα, φρικτή ζωή, ἡ ΚΑΤΟΧΗ.

Θερσιτισμός

«Ἡ ὀλίγη ἐπιστημονικότης ἀπομακρύνει ἀπό τόν Θεόν.
Ἡ πολλή, ὅμως, ὁδηγεῖ πάλιν ἐκεῖ».
(Παστέρ - Κωνσταντῖνος Τούντας - Ἰατρός , Ἀκαδημαϊκός)

Ὁ πρωτεξάδελφός μου, Παττακός Στυλιανός τοῦ Ἀντωνίου, μέ καλωσώρισεν, ὅμως μέ ἐπέπληξε διότι... δέν ἐσκοτώθην! Ὅπως συνέβη μέ τόν γαμβρόν του ἐπ' ἀδελφῇ Ὑπίλαρχον Ἀρχοντάκην Κυριᾶκον, σύγχρονόν μου ἐκ τῆς ἀποφοιτήσεώς μας τῆς Σ.Σ.Ε! Ἔκαμεν ὅμως κάποιαν συγκατάβασιν: «... τέλος πάντων, εἴχαμεν είς τήν στενήν οἰκογένειάν μας ἀπώλειαν είς Ἀξιωματικούς, προσφοράν είς τήν Πατρίδα, 50%...!». «Θερσίτης δ' ἔτι μοῦνος ἀμετροεπής ἐκολάϊα...». (Ἦτο ὁ ἀποκρουστικώτερος τῶν Ἑλλήνων πού ἐξεστράτευσαν είς τήν Τροίαν... στραβοκάνης, κουτσός ἀπό τό ἕνα πόδι, οἱ ὦμοί του καμπουριασμένοι, μέ σουβλερήν ὑβριστικήν συμπεριφοράν, γιά τούς πολεμιστάς, ἀκόμη καί γιά τόν θεϊκόν Ἀγαμέμνονα καί τούς λοιπούς συμπατριώτας του Ἀχαιούς: «Ὦ πέπονες, κάκ' ἐλέγχε, Ἀχαιΐδες, οὐκέτ' Ἀχαιοί...» - δηλ.: χαλβάδες, ρεζίληδες, γυναῖκες, οὔτε κἄν ἄνδρες! Αὐτά τά προσβλητικά λόγια ἐναντίον τῶν Ἀγαμεμνόνων καί Ἀχιλλέων ἔλεγεν ὁ τιποτένιος μέ τοιαύτην "πολεμικήν δρᾶσιν" Θερσίτης).

Αὐτά περίπου θά ἤθελαν νά ἐκτοξεύουν τινές τῶν είς τήν πλατεῖαν Συντάγματος καί Ὁμονοίας διελθόντων τό ἑξάμηνον τῆς Ἐποποιΐας μας!

Πολλοί οἱ Θερσῖται... ποῦ εἶσαι, Ὅμηρε, νά τούς τά ψάλῃς!

Ἐδῶ θά θέσω τελείαν, ὄχι ὅμως καί παῦλαν, είς τήν περιγραφήν τῶν ὅσων περιστατικῶν ἠδυνήθην νά ἐνθυμηθῶ ἤ ἐθεώρησα ἐνδιαφέροντα, ἐδῶ, είς τό κελλί τῆς φυλακῆς μου, ὑπό τάς γνωστάς σας συνθήκας, τάς ὁποίας ἤδη περιέγραψα...

Περιέγραψα, μέ ὅσην ἠδυνήθην δωρικήν λιτότητα, ὅσα ἐνθυμοῦμαι. Ἐκ τούτων τινά, δέν θά ἤθελον νά κριθοῦν παρ' οὐδενός ὡς ἐγωϊστική αὐτοπροβολή. Σπεύδω νά προλάβω τοιαύτην κριτικήν, δηλώνων ὅτι δέν εἶμαι ὁ μόνος ὁ ὁποῖος ἐζήτει συνεχῶς τήν συμμετοχήν του είς τόν ἀγῶνα τῆς πρώτης γραμμῆς τοῦ πυρός. Ἄλλοι ἔπραξαν ἀκόμη περισσότερα. Νομίζω, ὅτι δέν πρέπει νά μένουν ἄγνωστα αὐτά τά παραδείγματα, τοὐλάχιστον διά τούς οἰκείους μας. Τά ἐγγόνια μου π.χ. ἀκούουν συνεχῶς ὕβρεις καί λοιδορίας καί πάσης μορφῆς ψευδεῖς κατηγορίας, ἐναντίον μου. **(Σημ.: Ἄν καί σήμερον μᾶλλον συγχαρητήρια καί ἐπαίνους δέχονται δι' ἐμέ, λόγῳ τῆς τραγικῆς κατάντιας τῆς "μεταπολιτευτικῆς" Ἑλλάδος...)**. Δέν θά πρέπει νά μάθουν ἀπό τόν ἴδιον τόν παπποῦν των τήν ἀλήθειαν;

Ἐξ ἄλλου, ποῦ θά στηρίξῃ τήν γραφῖδά του ὁ Ὅμηρος τοῦ μέλλοντος, διά

νά συγγράψῃ τό ἀνεπανάληπτον Ἔπος τοῦ 1940 - 1941; Εἰς τούς μύθους τῶν φανατισμένων ψευδοαντιστασιακῶν; Ἤ θά σβήσῃ αὐτό καί θά συγγράψῃ ὡς ἔπος τό "ἡρωϊκόν Πολυτεχνεῖον!" μέ πρωταγωνιστήν... τήν "κεφάλαν" τοῦ... πῶς τόν λένε...; Σβορῶνον!

Πρίν θέσω τήν τελείαν, ὡς προανέφερα, κρίνω σκόπιμον διά τόν ἀναγνώστην, τόν γεννηθέντα μετά τήν περιγραφομένην περίοδον, νά ἀναφερθῶ εἴς τινα γεγονότα, ἀφορῶντα ὄχι εἰς ἐμέ, ἀλλά εἰς τόν πόλεμον τοῦτον, καθ' ἑαυτόν. Καί προτοῦ προχωρήσω εἰς αὐτά, παραθέτω τό ἑξῆς ποίημα, ὡς ἐδημοσιεύθη εἰς τήν διμηνιαίαν ἔκδοσιν Σεπτ. - Ὀκτ. 2000 τοῦ περιοδικοῦ "ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ":

ΑΠΟ ΤΟ ΕΠΟΣ ΤΟΥ 40 - 41

«Ὁ Μαχητής τοῦ "ΟΧΙ"»
Τοῦ ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ ΚΟΡΟΛΗ

Μέ ἀγωνία καρτερεῖ ὁ Μαχητής
τό τιμημένο σάλπισμα ν' ἀκούσει
στριφογυρίζει νευρικός μέσ' στό χαράκωμα
κι ὅλο σιγομιλάει γιά τό γιουρούσι.

Κάποτε γέρνει τό ντουφέκι του
καί τήν ἱερή του λόγχη ἀγκιστρώνει,
σά μάνα του γλυκειά τήνε φιλεῖ,
σάν κόρη του κρυφά τήν καμαρώνει.

Βγάνει τή Μεγαλόχαρη ἀπ' τά στήθεια του
μ'εὐλάβεια πολλή τήν προσκυνάει,
νά τόν ἀξιώνει τῆς ζητᾶ μέ δάκρυα
τούς ἀσεβεῖς ἐχθρούς Της νά νικάει.

Κι ὡς τελειώνει τήν προσευχή του ὁ Μαχητής
καί κάνει τρίς καί τόν σταυρό του
"Ἀέρα" φωνάζει, δυνατά, καί ρίχνεται
στή μάχη γιά νά βρεῖ τό λυτρωμό του».

('Εγράφη τόν Ὀκτώβριο τοῦ 1940)

ΤΑ ΠΡΟΗΓΗΘΕΝΤΑ ΤΟΥ ΕΠΟΥΣ

«Ἐκ τῶν μεγίστων κινδύνων μέγισται ἀρεταί τῇ τε πόλει καί τοῖς ἰδιώταις περιγίγνονται».
(Ἀρχαιοελληνικόν)

Τήν 9ην Ἀπριλίου 1939, ἡ Ἰταλία, παραβιάζουσα Διεθνές Δίκαιον καί τό καταστατικόν τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν - Κ.Τ.Ε.- προκατόχου τοῦ νῦν “στραπατσαρισμένου”, ὅπως καί ἐκείνης Ο.Η.Ε., κατέλαβεν, ἀμαχητί, τήν Ἀλβανίαν.

Ἐδημιούργησεν, οὕτω, καταλλήλους συνθήκας καί προϋποθέσεις διά περαιτέρω κατακτήσεις, ζηλώσασα δόξαν τῆς πάλαι ποτέ Ῥωμαϊκῆς Αὐτοκρατορίας.

Εἶχε προηγηθῆ ἡ κατάληψις τῆς ἀόπλου, σχεδόν, Αἰθιοπίας, ἄνευ ἀντιδράσεως τῆς Κ.Τ.Ε ἤ τῶν ἰσχυρῶν κρατῶν, ἀκριβῶς ὅπως συμβαίνει καί σήμερον...

Ἀντιστάσεως, λοιπόν, μή οὔσης, ἡ Ἰταλία, μετά τήν 9ην Ἀπριλίου 1939, προέβη εἰς τάς δεούσας προπαρασκευάς διά τήν κατάληψιν τῆς Ἑλλάδος καί ...«τρώγοντας αὐξάνεται ἡ ὄρεξις».

Ἐξώπλισεν ὀκτώ ἑκατομμύρια λογχῶν, ὡς αὐτοεκολακεύετο νά δηλώνῃ ὁ ἀλαζών ψευδοκαῖσαρ Ντοῦτσε, Μπενίτο Μουσσολίνι, χειροκροτούμενος ὑπό τῶν 48 ἑκατομμυρίων, “ἀντιστασιακῶν”, μετέπειτα, Ἰταλῶν.

Μέ τήν εὔκολον αὐτήν κατάληψιν τῆς Ἀλβανίας ἐδημιούργησεν ἕνα κατάλληλον προγεφύρωμα διά τήν ἀσφαλῆ, ὡς ἐνόμιζεν, ἐξόρμησιν ἐναντίον τῶν Βαλκανίων, μέ πρῶτον στόχον τήν νομιζομένην εὐκολωτέραν Ἑλλάδα μας.

Ἀπό ἀρχάς Αὐγούστου 1940, ἐξαπέλυσεν ἀνηλεῆ δημοσιογραφικόν πόλεμον ἐναντίον τῆς Ἑλλάδος.

Ἐδημιούργησε καί ἕνα μῦθον πέριξ τοῦ ὀνόματος ἑνός ἀξιοθρηνήτου λῃστοφυγάδος, τοῦ γνωστοῦ ἤδη Νταούτ Χότζα, τόν ὁποῖον δῆθεν ἐδολοφόνησεν ἡ Ἑλλάς...

Τοιαύτης μορφῆς προπαγάνδαν ἐδημιούργει συνεχῶς ἡ Ἰταλία ἐναντίον τῆς Ἑλλάδος, φανατίζουσα τόν λαόν της καί προετοιμάζουσα αὐτόν δι᾽ εἰσβολήν.

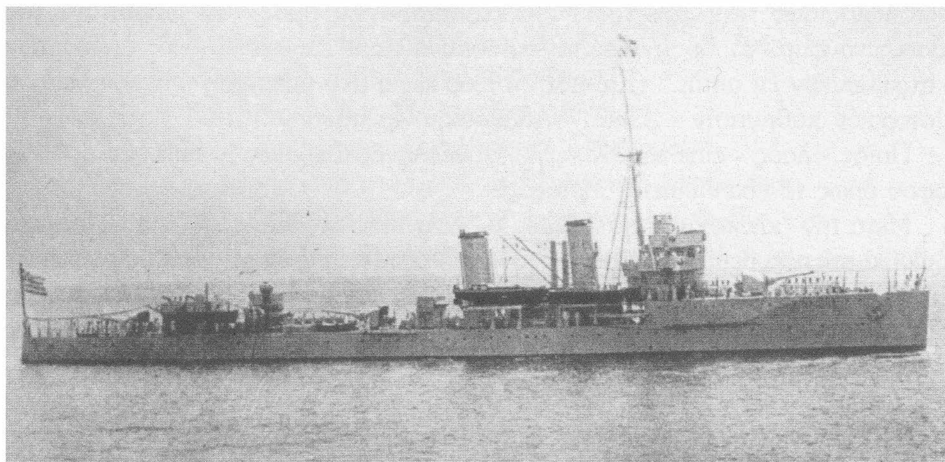
Τήν 15ην Αὐγούστου 1940, ἡμέραν Τετάρτην καί ὥραν κατά τήν ὁποίαν ἐλιτανεύετο ἡ θαυματουργός εἰκών τῆς Ὑπερμάχου Στρατηγοῦ μας Παναγίας, ἡ “φίλη” Ἰταλία δι᾽ ὑποβρυχίου της ἐτορπίλλισεν ἀνάνδρως τό εὔδρομον Ἀντιτορπιλλικόν μας “ΕΛΛΗ”. Πρᾶξις ἄνανδρος, βάρβαρος, ἀνίερος καί ἀσεβής. Ἡ Ἑλληνική Κυβέρνησις, σώφρων, συνετή καί φιλειρηνική, ἐτήρησε στάσιν

ψύχραιμον, ὑπομονητικήν καί ἀπέκρυπτεν ἀπό τόν λαόν τάς τοιαύτας ἐνεργείας, ἐλπίζουσα ὅτι οἱ ἐχθροί ἴσως θά συνετίζοντο. Ἐν τῷ μεταξύ ὅμως, ἰσχυροποιοῦσε τήν ἄμυνάν της μέ τόν καλλίτερον δυνατόν τρόπον.

Ἠγόραζε σύγχρονον πολεμικόν ὑλικόν· ὠργάνωσεν ὀχυρῶς τήν Ἀμυντικήν Γραμμήν "Μεταξᾶ" εἰς τά σύνορα Ἑλλάδος - Βουλγαρίας, ἐπεστράτευε, μυστικά καί ἀθορύβως, ἐφεδρικάς κλάσεις καί τάς ἐξεπαίδευεν εἰς τά νέα συστήματα - ὑλικοῦ καί τακτικῆς - ὥστε μέ τήν γενικήν ἐπιστράτευσιν νά εὑρεθῇ ἡ Ἑλλάς πανέτοιμος διά τήν ἀντιμετώπισιν τῆς ἐχθρικῆς ἐπιθέσεως, ὅπως καί συνέβη. Ὠχύρωσεν ὅσον ἠδύνατο κρυφίως τήν τοποθεσίαν ἀμύνης Καλπακίου καί ἐπέκεινα. Κρυφίως, διότι δέν ἤθελε νά δώσῃ ἀφορμήν εἰς τήν Ἰταλίαν νά νομίζῃ ὅτι γνωρίζει τά σχέδιά της.

Τό πλήρωμα τοῦ πλοίου "ΕΛΛΗ" παρακολουθεῖ τήν τελετήν ἀμέριμνον, προσευχόμενον, προτοῦ ὁ "γενναῖος" ἰταλός κυβερνήτης τοῦ ὑποβρυχίου ἐξαπολύσῃ «ἀνδρείως» ἐκ τοῦ ἀσφαλοῦς τήν τορπίλλην του.

Τό Εὔδρομον "ΕΛΛΗ" τοῦ ἐνδόξου Πολεμικοῦ μας Ναυτικοῦ τό τορπιλλισθέν ἀνάνδρως ὑπό τοῦ ἰταλικοῦ ὑποβρυχίου "ΔΕΛΦΙΝΙ" μέ κυβερνήτην τόν Ἰταλόν Πλωτάρχην Ἀϊκάρντι. Κυβερνήτης τοῦ "ΕΛΛΗ" ἦτο ὁ Πλοίαρχος Χατζόπουλος Ἄγγελος. - Ἴδε καί σελ. 188.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑΙ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑΙ

«Οἱ ἡγήτορες εἶναι τά κεφαλαῖα εἰς τάς σελίδας τῆς πολεμικῆς Ἱστορίας· αὐτά μαγνητίζουν - προκαλοῦν, ἕλκουν - τήν προσοχήν».
(Ὁ ἥρως τοῦ Ῥοστάν πρός τόν Ἀετιδέα).

Τήν 03.00 ὥραν τῆς 28ης Ὀκτωβρίου 1940, ἡμέρας Δευτέρας, ἐπεδόθη, ὑπό τοῦ ἐν Ἀθήναις πρεσβευτοῦ τῆς Ἰταλίας Ἐμμανουήλ Γκράτσι εἰς τόν Πρωθυπουργόν τῆς Ἑλλάδος Ἰωάννην Μεταξᾶν, τελεσιγραφική ἀπαίτησις, ὅπως ἡ Ἑλλάς παραδώσῃ εἰς τήν Ἰταλίαν Λιμένας, Ἀεροδρόμια κλπ, ζωτικά ἐδάφη, ὅσα τῆς ἦσαν χρήσιμα... δηλαδή, ὁλόκληρον τήν Ἑλλάδα!... ἄλλως, θά τά κατελάμβανε διά πολέμου· εἰς τόν Πρωθυπουργόν Ἰωάννην Μεταξᾶν ἐδίδετο χρόνος τριῶν ὡρῶν... διά νά σκεφθῇ καί ν' ἀπαντήσῃ!

Ὁ Πρωθυπουργός, ψύχραιμος, παρά τό ἀγουροξύπνημά του, ἀπήντησεν ὡς ἑξῆς: "Alors, c'est la guerre", πού σημαίνει: "Ὥστε, λοιπόν, πόλεμος, δηλαδή ΟΧΙ, δέν δεχόμεθα. Οὕτως ἐδημοσιεύθη ὡς τίτλος ἄρθρου εἰς τήν ἐφημερίδα "ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΜΕΛΛΟΝ" τοῦ Νικ. Εὐστρατίου, τῆς 30ῆς Ὀκτωβρίου 1940. Καί δέν ὑφίσταται σύσιώδης διαφορά διότι ἀμφότεραι αἱ ἐκφράσεις σημαίνουν ἄρνησιν ὑποταγῆς, ἀντίστοιχος τῶν ἀπαντήσεων: Λεωνίδου πρός τούς Πέρσας "Μολών λαβέ" καί τοῦ Κων/νου Παλαιολόγου πρός τόν Πορθητήν τῆς Βασιλευούσης "τό δέ τήν πόλιν σοί δοῦναι οὐκ ἐμόν ἐστί οὐδ' ἄλλου τῶν κατοικούντων ἐν αυτῆ...". (Καί αὐτή ἡ διόρθωσις μοῦ ἀπεστάλη ἀπό τόν νεαρόν Ἱστορικόν καθηγητήν - 23ετῆ - Ἀθανάσιον Χρυσάνθην...).

Ποῖος - λαός - εἶπε τό ΟΧΙ, φίλοι συνέλληνες; Βεβαίως τό εἶπε καί ὁ Λαός, ἀφοῦ ὅμως τό εἶχεν εἴπει ὁ Μεταξᾶς!

Μετά τήν "κλωτσιάν" πού ἔδωσεν ὁ "Λεωνίδας τῆς Ἑλλάδος" εἰς τά Ἰταλικά ὀπίσθια τοῦ πρεσβευτοῦ τῆς Ἰταλίας, ὁ Ἰωάννης Μεταξᾶς ἐνημέρωσε τηλεφωνικῶς τόν Βασιλέα Γεώργιον Β΄ καί τόν Ἀρχηγόν Γ.Ε.Σ. Στρατηγόν Ἀλέξανδρον Παπάγον, καί ἔδωσε τηλεφωνικῶς τάς ὁδηγίας του δι' ἄμεσον κήρυξιν Γενικῆς Ἐπιστρατεύσεως καί περί κηρύξεως τῆς Χώρας εἰς ἐμπόλεμον κατάστασιν ἐναντίον τῆς Ἰταλίας.

Τήν 06.00 ὥραν τῆς ἰδίας ἡμέρας, ἀνηγγέλθη διά τοῦ Ῥαδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ Ἀθηνῶν - Ρ.Σ.Α. - τό πρῶτον πολεμικόν ἀνακοινωθέν, διά τοῦ ὁποίου ἐγνωρίζετο εἰς τόν Ἑλληνικόν λαόν ὅτι:

«Τά Ἰταλικά Στρατεύματα ἐπετέθησαν αἰφνιδιαστικῶς ἐναντίον τῆς Χώρας μας ἀπό τῆς 05.00 ὥρας τῆς σήμερον! Τά ἡμέτερα Στρατεύματα προκαλύψεως ἀμύνονται τοῦ πατρίου ἐδάφους».

Αὐτό τό Θερμοπύλειον "ΟΧΙ" τῆς 28ης Ὀκτωβρίου 1940, ἦτο - ναί - αὐτή αὕτη ὁλόκληρος ἡ Ἑλληνική Ἱστορία, μέ τό μεγαλεῖον καί τήν δόξαν της τῶν τριῶν καί πλέον χιλιετιῶν! Ἦτο τό "μολών λαβέ" τοῦ Λεωνίδα, ἦτο "τό δέ τήν πόλιν σοί δοῦναι..." τοῦ Κωνσταντίνου Παλαιολόγου, ἦτο τό "ἀπεφασίσαμεν νά ἐλευθερωθῶμεν ἤ νά ἀποθάνωμεν" τοῦ 1821, ἦτο, ...ἦτο, ...ἦτο ἡ Ἑλλάς, ἡ μητέρα ὅλων μας! Ἡ «Ἑλλάδα - πού - ποτέ δέν πεθαίνει, δέν τήν σκιάζει φοβέρα καμμιά, μόνον λίγον καιρό ξαποσταίνει καί ξανά πρός τή δόξα τραβᾶ!».

Ὁ ψυχρός πρωϊνός ἄνεμος κατά τήν πρωΐαν τῆς 28ης Ὀκτωβρίου 1940 ἐθερμάνθη ἀπό τάς θερμοτάτας εὐχάς τῶν μητέρων μας, τῶν ἀδελφῶν μας, τῶν συζύγων μας: «Στό καλό κ' ἡ Παναγιά μαζί σου... γρήγορα κοντά μου νικητής!».

Καί ἔτρεξαν ὅλοι οἱ Ἕλληνες, ἡγεσία Θρησκευτική, Πολιτική, Στρατιωτική καί Πνευματική, ἀλλά καί ὁ Λαός καί ὁ Στρατός, ὅλοι μαζί ἀγκαλιασμένοι, μέ τάς εὐλογίας καί τάς προσευχάς τῆς Ἐκκλησίας μας, ὅλοι ἐστάθηκαν εἰς τό ὕψος τῶν περιστάσεων. ... (παραλείπω ἤδη - 14 Αὐγ. 2000 - τό «πλήν...» πού ἔγραφα εἰς τό κελλί...) καί προχωρῶ:

Καί ἔλεγεν μετ' ὀλίγον ὁ νεοέλλην ἐθνικός μας ποιητής Κωστῆς Παλαμᾶς:

«Αὐτό κρατᾶτε ἀνάλαφρο
μέσ' στήν ἀνεμοζάλη
τό ἀπ 'τοῦ κόσμου τή βοή
πρεσβυτικό κεφάλι.

Αὐτό τό λόγο θά σᾶς πῶ
δέν ἔχω ἄλλον κανένα:
μεθύστε μέ τ' ἀθάνατο
κρασί τοῦ εἰκοσιένα.»

καί ὁ Σικελιανός, μίαν ἑβδομάδα μετά τήν 28ην Ὀκτωβρίου, ἐδημοσίευε τό «δικό του μήνυμα»:

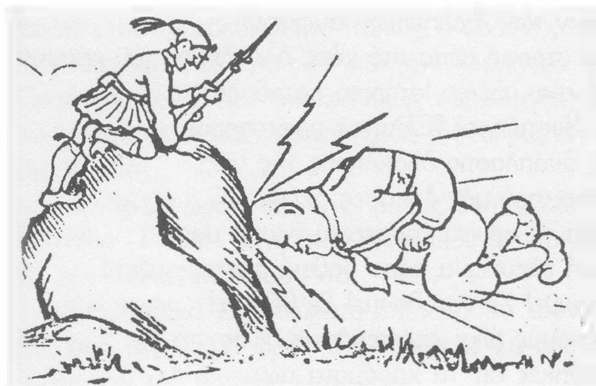
« Ἐλέγαμεν: Ἕνα Μαραθῶνα ἀκόμα!
» Ἐλέγαμεν: Μιά Σαλαμῖνα ἀκόμα!
» Ἐλέγαμεν: Ἀκόμα ἕνα Εἰκοσιένα!
» Καί ἦρθες τέλος Σύ, Μητέρα - Μέρα,
» ὅπου ἀγκάλιασες κι ἀνύψωσες ὁλόκληρα
» τά περασμένα στόν ἀνώτατο λυτρωτικό σκοπό τους,
» στόν ὑπέρτατό τους ἠθικόν Ἱστορικόν ' Ρυθμό!
» Ὦ, δικαίωση ὅλων τῶν Ἑλληνικῶν ἀγώνων!
» Ὦ, ὑψίστη ἠθική στροφή μέσα στό χάος ὁλόκληρου τοῦ κόσμου!
» Καί μαζί, ὦ γιγάντια, πλέρια ἱστορική καταβολή,
» ἀπό τήν ὁποίαν Νικητές, οἱ Ἕλληνες πρωτοπόροι
» τῆς πνευματικῆς ἀνάπλασης ὁλόκληρης τῆς γῆς!
» Ὦ, Μέρα - Μάννα, πού μᾶς ἔσπασες ἀκέρια κι'
» ὥς τό ὕστατο, ὅλα τά κρυφά ἐσωτερικά δεσμά μας!
» Ὦ, κοσμοϊστορική ἐλευθερία, τόσο βαθειά λαχταρισμένη!
» Νά Σέ! Σέ κατέχουμε! Σέ νοιώθουμε! Σέ θέλομε!
» Καί θά σέ κρατήσουμε ὅλοι, στό τεράστιο ὕψος
» πού μᾶς φανερώθηκες ἀπ' τά χαράματα τῶν

» Εἰκοσιοκτώ τοῦ Ὀκτώβρη τοῦ 1940, κι ὡς
» μέ τήν συντέλεια τῶν αἰώνων, εἴτε ζήσουμε,
» εἴτε, αὔριο πού θά φέγγεις πάνω ἀπ' ὅλο
» τόν πλανήτη τό γιγάντιο φῶς Σου, θά
» βρισκόμαστε στά σπλάχνα Σου,
» Ὦ, Μητέρα, ἀθάνατοι νεκροί!».

Καί ὁ Μυριβήλης, καί ὁ Μελᾶς, καί ὁ Μαλακάσης, καί ὁ Παναγιώτης Κανελλόπουλος - αὐτός κατετάχθη ὡς ἐθελοντής καί ἐπολέμησεν εἰς τήν πρώτην γραμμήν τοῦ Μετώπου· καί ἦτο καθηγητής, ὁ μετέπειτα Ἀκαδημαϊκός, ὁ πολιτικός, ὁ Πρωθυπουργός... - καί τόσοι ἄλλοι, ὅλοι ἔτρεξαν δίπλα εἰς τόν μαχόμενον Στρατόν καί ἔκαναν ἔπος, καί ποίημα, καί τραγούδι, καί ᾆσμα ἀσμάτων τούς ἀγῶνας τοῦ ἐνδόξου Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ μας. - Σημ.: Ὅταν λέγωμεν ἤ γράφωμεν: Στρατόν, ἐννοοῦμεν τάς ἐνόπλους μας Δυνάμεις ἐν τῷ συνόλῳ των, ἤτοι τόν κατά Ξηράν, Θάλασσαν καί Ἀέρα ἔνοπλον λαόν μας. -

Καί ὁ Τύπος, καί τό Θέατρον, καί αἱ Τραγουδίστριαι, μέ πρώτην τήν ἀξέχαστην Σοφίαν Βέμπο, τήν ἀθάνατον μέ τό: «παιδιά, τῆς Ἑλλάδος παιδιά ...κτλ, κτλ» καί ὅλοι ἡνωμένοι, σφιχταγκαλιασμένοι, ἀτρόμητοι, ἀγέρωχοι, ὅλοι μαζί ἀπτόντοι προχωρούσαμεν ἐμπρός πρός τήν νίκην ἤ τόν θάνατον. Δηλαδή, «ἤ τάν ἤ ἐπί τᾶς»!

Κανείς δέν ὑστέρησεν· ὅλοι, γενικῶς ὅλοι, συνέβαλλον στόν ὑπέροχον ἱερόν Ἀγῶνα ὑπέρ Πατρίδος, ὑπέρ βωμῶν καί ἑστιῶν, ἀπό τῆς ἀρχῆς ἕως τοῦ τέλους. Παιδιά, Νέοι, Γέροι, Γυναῖκες καί Κορίτσια, ὅλοι μετεῖχον εἰς τήν δημιουργίαν αὐτοῦ τοῦ δικαίως ἀποκληθέντος "ΕΠΟΣ 1940 - 1941"! Οἱ ἀγρόται, οἱ κτίσται, οἱ οἰκοδόμοι, οἱ ἀχθοφόροι, οἱ ἔμποροι, οἱ ἀγράμματοι, οἱ ἐπιστήμονες, οἱ εὐθυμογράφοι, οἱ ἐπιθεωρησιογράφοι - αὐτοί κι ἄν ἦσαν, αὐτοί ἔκαναν τόν Μουσσολίνι περίγελων, μαζί μέ τούς σκιτσογράφους - ὅλοι, καθ' ἕνας μέ ὅλην του τήν δύναμιν ψυχῆς καί σώματος μετεῖχε καί συνέβαλλεν εἰς τήν ἐποποιΐαν τοῦ 1940 - 41!

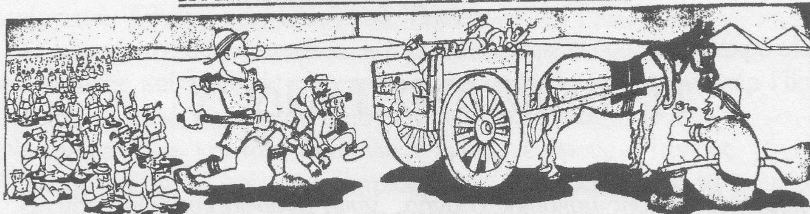
... γελοιοποίησις τοῦ Ντοῦτσε, παριστανομένου νά κουτουλᾶ τόν βράχον τόν ὁποῖον προστατεύει ὁ Τσολιᾶς! (Ἀπό τό βιβλίον τοῦ ΓΕΣ, «Ἡ Ἐποποιΐα 1940/41»)

Γραφεῖα : Ὁδὸς Φιλελλήνων, 12
ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΗΛΕΦΩΝΟΥ: 30.671
Τυπογραφεῖα : Βούλγαρη 11.
ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΗΛΕΦΩΝΟΥ: 53.458

Η ΝΙΚΗ

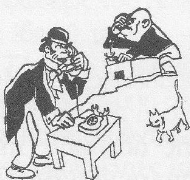
Σάββατον 18 Ἰανουαρίου 1941
ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ : ΕΤΗΣΙΑ ΔΡΧ. 150
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ 1 ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ
Τιμὴ φύλλου 3 δραχμαί

ΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΛΙΒΥΗΝ

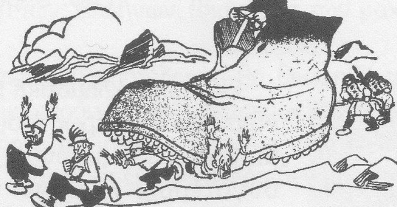

Ἀμμοληψία εἰς τὴν Ἔρημον . . .

ΜΕΤΑΞΥ ΣΥΝΑΔΕΛΦΩΝ

ΜΥΣΤΙΚΑ ΠΟΛΕΜΙΚΑ ΟΠΛΑ

Τάνκς ἑλληνικῆς κατασκευῆς

ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΣΟΝΤΟΥ Ο ΚΑΒΑΛΛΕΡΟ

Ὁ κουρέας.— Ἡ σειρά σας, στρατηγέ !

Ἰδού, πώς ἐγελειοποίουν οἱ εὐθυμογράφοι τόν ἐχθρόν μας, ἰδιαιτέρως τόν Ντοῦτσε...

Η ΗΡΩΪΣ ΤΗΣ ΠΙΝΔΟΥ

«Γυναικός ἀγαθῆς μακάριος ὁ ἀνήρ... γυνή ἀνδρεία εὐφραίνει τόν ἄνδρα αὐτῆς... γυνή ἀγαθή μερίς ἀγαθή...».
(Σοφ. Σειράχ ΚΣΤ΄ 1-3)

Ἡ ἡρωΐς Ἑλληνίς μήτηρ ἀποχαιρετᾶ τόν υἱόν της ἀναχωροῦντα διά τό Μέτωπον...

Θά ἦτο ἐγκληματική παράλειψις, ἐάν δέν ἐξυμνεῖτο ἰδιαιτέρως ἡ συμβολή τῆς ἡρωΐδος μητέρας, τῆς συζύγου, τῆς ἀδελφῆς, τῆς θυγατέρας, ἐκείνων τῶν γυναικῶν, ἡ συμπαράστασις τῶν ὁποίων ἦτο πολύτιμος, εἰς τό πλευρόν τῶν προσφιλῶν των προσώπων, μαχομένων... "πάνω στά βουνά". Ἦτο πράγματι ἀξιοθαύμαστος ἡ προσφορά των, ἦτο ἡρωϊσμός ἀνώτερος τῶν μαχητῶν! Ἐμάχοντο εἰς τό πλευρόν τοῦ ἀγωνιζομένου Ἔθνους ὡς Σπαρτιάτισσαι ὡς Νοσοκόμοι, ὡς κουμπαροῦλαι, ὡς πλέκτριαι, ὡς ὑποζύγια μεταφορᾶς ἐφοδίων, ὑπερνικῶσαι τά χιονισμένα κατσάβραχα καί τά βόλια τοῦ ἐχθροῦ. Ἦτο ἡ γνησία Ἑλληνίς, "ἡ ἡρωΐς τῆς Πίνδου" ὡς ἔχει ἐπικρατήσει, ἱστορικῶς, νά ἀναφέρωνται συνολικῶς αὐταί αἱ ἡρωΐδες.

Καί ἀπεδείχθη, ἀκόμη διά μίαν φοράν, ὅτι ὅταν εἴμεθα ἡνωμένοι, ἀγαπημένοι, ὁμόψυχοι, ὁμόγνωμοι, πειθαρχημένοι ὑπό μίαν ἱκανήν καί ἀξίαν τῶν περιστάσεων ΗΓΕΣΙΑΝ, ὡς ἦσαν οἱ: Κολοκοτρώνης 1821, Βενιζέλος 1912 - 1920, Μεταξᾶς 1940 - 1941, τότε ἐπιτελοῦνται τά θαύματα τοῦ Ἔθνους μας. Ἐπικαίρως δέ ὁ Μεταξᾶς, ὁ ὁποῖος διεδραμάτισε τόν κύριον καί πρωτεύοντα ρόλον διά τό ἔπος τοῦτο. Διά τοῦτον, ἀντί μνημοσύνου καί ἐπί τῇ συμπληρώσει τῆς 60ῆς ἐπετείου ἀπό τῆς κοιμήσεώς του, μεταφέρω ἀπό τό ἡμερολόγιόν του, ἀποσπασματικῶς, τό ἑξῆς: «... ὁ θάνατος εἶναι ἡ κοινή μοῖρα ὅλων μας. Ἀλλά τό κοινόν καθῆκον ὅλων μας εἶναι, νά μή θεωρῶμεν τόν θάνατον παρά ὡς θλιβερόν ἐπεισόδιον τῆς συνολικῆς ζωῆς, ἡ δέ συνολική ζωή δι' ἡμᾶς εἶναι ἡ ζωή τῆς Ἑλλάδος». - Σημείωσις: Καί ὅποιος πεθαίνει γιά τήν

Πατρίδα ζῆ αἰωνίως!

Αἰωνία ἡ μνήμη αὐτοῦ τε καί τῶν σύν αὐτῷ καί ἁπάντων τῶν συντελεσάντων εἰς τήν δημιουργίαν ἐκείνου τοῦ θαύματος, αὐτῆς τῆς ἐνδόξου σελίδος τῆς Ἱστορίας τοῦ Ἔθνους μας, αὐτοῦ τοῦ Ἔπους.

Ὁλόκληρον τό Ἔθνος, γονατίζον ἐπετειακῶς, ὀφείλει νά χύνῃ δάκρυ αἰωνίας εὐγνωμοσύνης καί τιμῆς εἰς τήν μνήμην τῶν ἡρωϊκῶς πεσόντων ὑπέρ Πίστεως καί Πατρίδος, κατά τόν ἐπικόν αὐτόν ἀγῶνά μας 1940 - 41.

Νά μνημονεύσω καί τούς ἀντιπάλους ἡμῶν - ἐχθρούς - Ἰταλούς.

Ἔπεσαν καί αὐτοί ὑπέρ τῆς Πατρίδος των, ὑπακούοντες εἰς τά κελεύσματα τῆς ἀδίκου ἡγεσίας των. Ἐπολέμησαν καί αὐτοί ἡρωϊκῶς. Οἱ ἐναντίον των χλευασμοί καί λοιδορίαι ἐκ μέρους τῆς Ἑλληνικῆς πλευρᾶς εἶχον σκοπόν ἐξυψώσεως τοῦ ἠθικοῦ τῶν Ἑλλήνων, ἰδιαιτέρως τῶν μαχητῶν καί καταρρίψεως τοῦ ἰδικοῦ των.

Τό ὑπέρ ἡμῶν νικηφόρον ἀποτέλεσμα θά θεωρηθῇ παρά τοῦ ἱστορικοῦ τοῦ μέλλοντος ἀκόμη ἡρωϊκώτερον καί ἱπποτικώτερον, ἐάν τιμήσωμεν καί τόν ἐχθρόν μας, συγχωροῦντες αὐτοῦ τήν ἄδικον ἐναντίον μας ἐπίθεσιν, καί ἴσως μάλιστα, "εὐγνωμονοῦντές τον", οὕτως εἰπεῖν, διότι, ἐάν δέν μᾶς ἐπετίθετο, δέν θά εἴχομεν δοξασθῆ! «Οἱ τιμῶντες, τιμῶνται».

Αἰωνία καί αὐτῶν ἡ μνήμη.

Αἱ ἡρωΐδες τῆς Πίνδου μεταφέρουν ἐφόδια πάσης φύσεως εἰς τούς μαχομένους...

Ἡ ἡρωΐς τῆς Πίνδου... Ἡ Ἑλληνίς ἡρωΐς, προσεύχεται εἰς τόν πρόχειρον τάφον τοῦ ἡρωϊκῶς πεσόντος εἰς τό πεδίον τῆς τιμῆς υἱοῦ της, παρουσίᾳ τῆς θυγατρός της.

Η ΠΛΕΟΝ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ
Ἡ ἡμέρα τοῦ ΟΧΙ, ἡ 28η Ὀκτωβρίου 1940

«Αὕτη ἡ κλητή καί ἁγία ἡμέρα...»
(Η΄ Καταβασία τῆς ἑορτῆς τοῦ Πάσχα)

Ἡ "ἅγια" αὐτή ἡμέρα τῆς κηρύξεως τοῦ πολέμου ὑπό τῆς Ἰταλίας ἐναντίον τῆς Πατρίδος μας, δέν περιορίζει τό θέμα τοῦτο μόνον εἰς τόν ἡγέτην τῆς Ἰταλίας, διότι ὁλόκληρος ὁ ἰταλικός λαός διά χειροκροτημάτων καί ζητωκραυγῶν ἔλαβε μέρος εἰς τήν ἐπίθεσιν...

Ἐξ ἄλλου, ἡ Ἰταλία, πάντοτε καί ὑπό οἱονδήποτε καθεστώς, ἐχθρικῶς διάκειται πρός τήν Ἑλλάδα - Πατρίδα μας...!

Ἔχουν γραφῆ πολλά· ἴσως θεωρηθῇ ἀνιαρά καί περιττή ἡ ἐπανάληψις. Παρά ταῦτα, θά ἐπαναλάβω μερικά, πιστός εἰς τό ρητόν: «ἡ ἐπανάληψις εἶναι μήτηρ τῆς μαθήσεως - repeticio mater studiorum est - ». Καί ἐπί πλέον, τό θεωρῶ χρήσιμον διά τούς φιλίστορας νέους, πολλοί τῶν ὁποίων ἤ ἀγνοοῦν τελείως τό "ΟΧΙ" ἤ τό συγχέουν μέ ἄλλα ἱστορικά γεγονότα. Δέν θά μέ πιστέψετε, ὅπως δέν θά σᾶς ἐπίστευα καί ἐγώ, ἐάν μοῦ ἐλέγατε αὐτά τά ὁποῖα θά σᾶς βεβαιώσω ὅτι τώρα πού δέν εἶμαι εἰς τό κελλί - 15 Αὐγούστου 2000, ἡμέρα Τρίτη καί ὥρα 11.30, μετά τόν ἐκκλησιασμόν εἰς Ἁγίαν Βαρβάραν Ἄνω Πατησίων - ἔχω λάβει ὡς ἀπαντήσεις φοιτητῶν ἐπί ἐρωτήματος: Ποιός εἶπε τό ΟΧΙ, πότε καί σέ ποιόν;

: «Τό εἶπεν ὁ Καραμανλῆς στούς Τούρκους, δέν ξέρω πότε!». Ἄλλος: Φοιτήτρια: «Τό εἶπεν ὁ Παλαιός Πατρῶν Γερμανός». «Ἦτο Γερμανός, κορίτσι μου, ὁ... "Παλαιός" Πατρῶν; »... «Ἔ! Ναί, βέβαια...». Κάνετε καί σεῖς τέτοιες ἐρωτήσεις καί θά... μέ πιστέψετε, δυστυχῶς!

Εἶναι, λοιπόν, ἡ 28η Ὀκτωβρίου ἡμέρα προσευχῆς καί περισυλλογῆς, ἡμέρα ἀνατάσεως τῆς Ἑλληνικῆς ἡρωϊκῆς ψυχῆς. Πρέπει νά ἑορτάζεται μέ συμμετοχήν ὅλων τῶν Ἑλλήνων, μέ ἐπικεφαλῆς ὁλόκληρον τήν ἡγεσίαν τοῦ λαοῦ μας, ὄχι μέ ἀπουσίαν τοῦ Πρωθυπουργοῦ, ἐκτός ἐάν αὐτός θεωρῆ ἑαυτόν... μή Ἕλληνα.

Εἶναι ἡ ἡμέρα πού ἔδωσεν εἰς τόν Ἕλληνα τήν ψυχικήν δύναμιν νά πετάξῃ πρός τήν δόξαν καί ν' ἀποδείξῃ εἰς τούς Φαλμεράϋερς - διατί ὄχι καί εἴς τινας ἀπάτριδας μυθοποιούς "ἕλληνας" - ὅτι οἱ σημερινοί Ἕλληνες εἶναι οἱ ὑπό τῶν

ἐπῶν τοῦ Ὁμήρου περιγραφόμενοι Ἀγαμέμνονες, Ἀχιλλεῖς, Αἴαντες, Νέστορες, Ὀδυσσεῖς!... ἤ ἀκόμη καί οἱ Θερσῖται!... «Ὁ μπαχτσές ἔχει ἀπ' ὅλα καί ἀκάνθας».

Εἶναι οἱ Μιλτιάδαι τοῦ Μαραθῶνος, οἱ Λεωνίδαι τῶν Θερμοπυλῶν, οἱ Θεμιστοκλεῖς τῆς Σαλαμῖνος, οἱ Παλαιολόγοι, Κολοκοτρωνέοι, Κανάρηδες, Μακρυγιάννηδες, Μιαούληδες, Μποτσαρέοι, Τζαβελαῖοι, Καραϊσκάκηδες, οἱ πολέμαρχοι τοῦ 1912 - 1922, πού, ὅπως ἐκεῖνοι, ἔτσι καί ἡμεῖς εἴμεθα τά ἴδια, τά ὁμοούσια παιδιά τῆς ἰδίας ὁμοουσίου καί ἐνδόξου Ἑλλάδος· τῆς Ἑλλάδος πού γεννᾶ πάντοτε αὐτόν τόν ἀπαράμιλλον λαόν, αὐτούς τούς ἥρωας, αὐτόν τόν ΕΛΛΗΝΑ πού «ξέρει νά ζήσῃ μέ τιμή καί νά πεθάνῃ ξέρει...!». Ὁ Ἕλλην παραλληλίζεται μέ τόν Δαυΐδ... **(Σημ.: Ἐδῶ, ὥρα 23.30, τό κελλί ἔχει παγώσει τά πόδια μου, εὐκαιρία νά σηκωθῶ νά περπατήσω, νά ξεμουδιάσω, νά διανύσω, πηδῶντας σχεδόν ἐπί τόπου, τό κατά ἑπτά βηματάκια μῆκος τοῦ κελλιοῦ μου, δηλ. 3 μέτρων, νά ζεσταθῶ καί, ἀφοῦ τό ἔκαμα!, κάθομαι ξανά εἰς τό: "πολυτελές" κάθισμα - τῆς φυλακῆς - καί βρίσκω τό κεφάλαιον περί τῆς πάλης Δαυΐδ καί Γολιάθ: Α´ Βασιλειῶν, ΙΣΤ´ - ΙΖ´. Ἀξίζει τόν κόπον νά τό διαβάσετε· καί θά συμφωνήσετε μαζί μου ὅτι):** Εἰς τήν ἀναφερομένην περίπτωσιν τοῦ κειμένου τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, ὁ μικρόσωμος καί μέ σφενδόνην ὡς μόνον ὅπλον Δαυΐδ, ὁ ὁποῖος ἐνίκησε τόν γίγαντα καί θωρακοφόρον, μέ κνημίδας χαλκίνας καί πανοπλίαν ἐκ σιδήρου καί χαλκοῦ Γολιάθ, ὁμοιάζει πολύ μέ τήν μικράν καί ἄοπλον - ἐν συγκρίσει... - Ἑλλάδα, ἡ ὁποία ἐνίκησε τήν Ἰταλίαν, ὁμοιάζουσαν μέ τόν γίγαντα Γολιάθ, - ἐν συγκρίσει πάντοτε... -

(Σημ.: Καί ἐδῶ, ὥρα 23.50 τῆς 21.10.1975 ἡμέρας Τρίτης, παγερῆς, διακόπτω διά προσευχήν καί κατάκλισιν. Καληνύχτα: ἐλεύθεροι...)

Δέν ἀποκλείεται νά ἔγραψεν αὐτήν τήν μάχην, Δαυΐδ κατά Γολιάθ, ὁ συγγραφεύς της, ἔχων προφητεύσει τό Ἔπος μας 1940 - 1941. Ἴσως τό θεωρήσετε ὑπερβολήν... Ὅσοι ὅμως ἐζήσαμεν τό ΘΑΥΜΑ, δικαιούμεθα νά πιστεύωμεν καί εἰς αὐτήν.

- Ἄλλαι σημαντικαί ἡμερομηνίαι: Τάς συνοψίζω: Εἶναι αἱ ἐκ τῶν σπουδαίων νικῶν μας ἡμερ. ἀπελευθερώσεως ἑλληνικωτάτων κατωτέρω, πόλεων προαιωνίως κατῳκημένων τόπων, ὑπό Ἑλλήνων κλπ. γεγονότα.

α) Κορυτσά 22.11.1940, β) Κονίσπολις - Μοσχόπολις 24.11.40, γ) Πόγραδετς 25.11.40, δ) Πρεμετή 4.12.40, ε) Ἅγιοι Σαράντα 6.12.40, στ) Ἀργυρόκαστρον 8.12.40, ζ) Δρᾶσις Ὑποβρυχίου "ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΗΣ" 24.12.40, η) Κλεισούρα 10.1.1941, θ) Θάνατος Ἰωάννου Μεταξᾶ 29.1.41, ι) Συντριβή τῆς ἐαρινῆς ἀντεπιθέσεως τῶν Ἰταλῶν ἐναντίον μας 16.3.41, ια) Ἡ γιγαντομαχία τῶν ὀχυρῶν τῆς Γραμμῆς Μεταξᾶ - Μακεδονίας - Θράκης, τό ἀσύλληπτον ἔπος, 6 μέ 16.4.41, ιβ) Μάχη εἰς τά Στενά τῶν Θερμοπυλῶν 25.4.41. ιγ) Μάχη τῆς Κρήτης ἀπό 5 ἕως τέλους Μαΐου 1941 - αὐτό κι ἄν εἶναι τό ἀσύλληπτον ἔπος. ιδ) Ὁ τορπιλλισμός τῆς "ΕΛΛΗΣ" τήν 15ην Αὐγούστου 1940, ἦτο μία ἐκ τῶν προπαρασκευαστικῶν πράξεων τῆς ἐπιθέσεως τῆς Ἰταλίας κατά τῆς Πατρίδος μας. Ἡ Ἑλλάς, μέχρι καί τῆς 28ης Ὀκτωβρίου παρέμενεν αὐστηρῶς οὐδετέρα

καί καμμίαν ἀφορμήν δέν ἔδωσεν εἰς τήν Ἰταλίαν. Ἡ ἄνανδρος αὐτή πρᾶξις τῆς Ἰταλίας προεκάλεσε τήν ὀργήν, τό μῖσος, τήν ἀγανάκτησιν καί τήν ἀποφασιστικότητα τῆς Ἑλλάδος νά ἀγωνισθῇ ὅπως ἠγωνίσθη, ἀψηφήσασα τό πλῆθος, τό ποιόν καί τάς ἀπειλάς τοῦ ἐχθροῦ. Τό ἀπέδειξε μέ τόν ἐνθουσιασμόν, μέ τόν ὁποῖον διεξῆγε τόν μεγαλειώδη νικηφόρον ἀγῶνα, τῶν παιδιῶν της εἰς τά χιονισμένα καί ἀφιλόξενα βουνά τῆς Βορείου Ἠπείρου μας, μέ ὁδηγόν, σκέπην καί προστάτιδα τήν Ὑπέρμαχον Στρατηγόν, τήν μητέρα τοῦ Φωτός, Θεοτόκον Μαρίαν!

Αἱ μέλλουσαι ἑλληνικαί γενεαί θά μένουν ἔκθαμβοι, μελετῶσαι ἤ ἀκούουσαι τάς ἀφηγήσεις, τάς ἀναφερομένας εἰς τό - δικαίως - ἀποκαλούμενον "Ἔπος 1940 - 41". Ἐάν δέν εἶναι ἀνώτερον, δέν ὑστερεῖ ποσῶς τῶν προγενεστέρων του: Μαραθῶνος, Σαλαμῖνος, Θερμοπυλῶν, 1821, 1912 - 1922.

Δέν ἐξυμνήθη μόνον ἀπό ἡμᾶς - τούς Ἕλληνας - τό ἀνεπανάληπτον τοῦτο κατόρθωμα. Ἐάν συνέβαινεν οὕτως, ἴσως θά ἐξελαμβάνετο ὑπό τῶν ξένων, ἤ ἀκόμη καί ὑπό μετριοφρόνων Ἑλλήνων, ὡς ἐγωϊστική ὑπερβολή, ὡς ἀλαζονική αὐτοπροβολή, ἤ αὐτοθαυμασμός Ἑλληνικός. Ἐξυμνήθη, ὅμως, κυρίως ὑπό τῶν μεγαλυτέρων ξένων προσωπικοτήτων ἐκείνης τῆς ἡρωϊκῆς ἐποχῆς...! Ἐνδεικτικῶς θά ἀναγνώσετε κατωτέρω, εἰς τό ἑπόμενον κεφάλαιον ΚΡΙΣΕΙΣ ΑΥΘΕΝΤΙΩΝ.

Ὁ Τορπιλλισμός τῆς ΕΛΛΗΣ - Προοίμια Πολέμου

Ἰδιαιτέρως μετά τόν τορπιλλισμόν καί καταβύθισιν, ὑπό τῆς Ἰταλίας, τοῦ πολεμικοῦ μας εὐδρόμου θρυλικοῦ πλοίου "ΕΛΛΗ", τήν 15ην Αὐγούστου 1940, ἡμέραν πανηγυρισμοῦ τῆς ἑορτῆς τῆς κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου!... ὑπῆρξεν ἡ βεβαιότης, ὅτι ἐπίκειται ἡ πολεμική περιπέτεια κ α ί εἰς τήν Πατρίδα μας, καί ἐνετάθη ἡ ἠθική καί ὑλική προπαρασκευή, εἰς ὅλον τόν χῶρον, ἰδιαίτατα εἰς τόν τῶν Ἐνόπλων μας Δυνάμεων - Ε.Δ. - ἴδε σελ. 178 κ. ἑπ.

Καί ἐνθυμοῦμαι τήν ἑξῆς ἐνθουσιώδη φράσιν τοῦ ἀειμνήστου συμμαθητοῦ καί συναδέλφου μου Φραγκίσκου Δημητρίου - βλέπε σελ. 52 - ὁ ὁποῖος, κατά τάς διασκεδάσεις μας ἐν ὥραις εὐθυμίας, ἐπανελάμβανε καί δή ἐνώπιον τοῦ Διοικητοῦ: «... θά σφραγίζω μέ πυρακτωμένην τήν σιδερένια σφραγῖδα τῆς ταυτότητός μου τίς πλάτες τῶν αἰχμαλωτιζομένων Ἰταλῶν». Ξανά ἀναφωνῶ: «Αἰωνία σου ἡ μνήμη προσφιλῆ μου καί ἀθάνατε ἥρωα, συνάδελφε!».

Αὐτή ἦτο ἡ ψυχή τῆς "γενιᾶς" τοῦ '40, αὐτή ἦτο ἡ ἀρετή τῶν ἀντισταθέντων ἐναντίον δύο αὐτοκρατοριῶν (!) ἐπιτεθεισῶν ὅλως ἀπροκλήτως καί βαρβαρικῶς ἐναντίον τῆς μικρᾶς εἰς πληθυσμόν καί ὑλικά μέσα πατρίδος μας.

Εἴμεθα ὁ Δαυΐδ! Ἦσαν ὁ Γολιάθ! Εἴχομεν, ὡς σφενδόνην, τό μεγαλεῖον τῆς Ἑλληνικῆς ψυχῆς! Εἶχον πανόπλους σιδηροφράκτους Στρατούς! Εἶχον ἡγεσίαν ἀποφασισμένην καί ἱκανήν, ἀλλά ἄδικον καί ἀλαζονικήν, ὡς ὁ Γολιάθ.

Εἴχομεν ἡγεσίαν ἐνάρετον καί ταπεινήν, μέ μόνον Ὅπλον, τό Δίκαιον καί τήν Πίστιν εἰς τόν Θεόν καί τόν Ἑλληνικόν Λαόν!

ΚΡΙΣΕΙΣ ΑΥΘΕΝΤΙΩΝ

«Περί πλείονος ποιοῦ δόξαν καλήν ἤ πλοῦτον μέγαν τοῖς παισί καταλειπεῖν· ὁ μέν γάρ θνητός, ἡ δέ ἀθάνατος - ἡ δόξα».
('Ισοκράτης πρός Νικοκλέα, 32)

Εὐτυχῶς, λοιπόν, πλῆθος αὐθεντικῶν προσωπικοτήτων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ἀνηκουσῶν εἰς ὅλα τά Στρατόπεδα τοῦ Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου, ἀκόμη καί ἀντιπάλων μας, ἐξύμνησαν αὐτό τό κατόρθωμα τῆς Ἑλλάδος μας ὡς θαῦμα. Ἰδού κατωτέρω μερικά ἐκ τῶν ἐγκωμίων ξένων καί ἡμετέρων:

Α. Ὁ Χίτλερ - ὁ Φύρερ τῆς Γερμανίας, ὁ διατάξας τάς σιδηροφράκτους Στρατιάς του, ἀπττήτους ἕως τότε, νά καταλάβουν τήν Ἑλλάδα - ἐδήλωσεν, διά τῆς Ἡμερησίας Διαταγῆς του πρός τόν Λαόν του, τήν 4.5.1941, ὅτι:

«Ἡ ἱστορική ἀκρίβεια μέ ὑποχρεώνει νά εἴπω ὅτι, ἐξ ὅλων τῶν ἀντιπάλων μας, οἱ Ἕλληνες ἐπολέμησαν μετά τοῦ μεγαλυτέρου θάρρους καί τῆς μεγαλυτέρας περιφρονήσεως πρός τόν θάνατον».

Β. Οἱ Ἰταλοί Στρατηγοί, κατά διαφόρους καιρούς, ἔχουν δηλώσει ὅτι «ὁ Ἰταλικός Στρατός ἐπολέμησεν ἐναντίον τοῦ ὑψηλῆς ποιότητος καί μαχητικῆς ἀξίας, παγκοσμίως ἀναγνωρισθείσης, Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ».

Γ. Ὁ δικαίως ἀποκληθείς "πατήρ τῆς νίκης" τοῦ Β΄ Παγκοσμίου πολέμου, ὁ πρωθυπουργός τῆς τότε Ἀγγλικῆς Αὐτοκρατορίας, ὁ Οὐΐνστων Τσώρτσιλ, ἐδήλωσεν: «Ἡ Ἑλλάς εἶναι ἡ μόνη Χώρα, ἡ ὁποία ἔπραξε τό καθῆκόν της - διά τόν πόλεμον τοῦτον - κατά τόν πλέον γενναῖον, ἔντιμον, ἀποφασιστικόν καί ἀποτελεσματικόν τρόπον καί προσέφερεν εἰς τούς συμμάχους της τήν πρώτην νίκην καί τό παράδειγμα τῆς ἡρωϊκῆς αὐτοθυσίας καί τῆς τιμῆς... διά τοῦτο... θά μοιρασθῶμεν τήν νίκην· τοῦ λοιποῦ δέν θά λέγωμεν ὅτι οἱ Ἕλληνες πολεμοῦν σάν ἥρωες, ἀλλά ὅτι οἱ ἥρωες πολεμοῦν σάν Ἕλληνες».

Δ. Ὁ Στρατάρχης τῆς Νοτιοαφρικανικῆς Ἑνώσεως Γιάν Σμάτς ἐπανέλαβεν, τό ὑπό τοῦ Τσῶρτσιλ, ἐκεῖνο τό λίαν τιμητικόν, ἐπαινετικόν, κολακευτικόν, κοσμητικόν ἐπίθετον διά τόν Ἕλληνα τοῦ ἔπους 1940 - 1941: «τοῦ λοιποῦ δέν θά λέγωμεν ὅτι οἱ γενναῖοι πολεμοῦν σάν ἥρωες, ἀλλά, οἱ ἥρωες πολεμοῦν σάν Ἕλληνες!».

Αὐτά τά ὀλίγα, ἐπί τοῦ παρόντος, νομίζω ὅτι εἶναι ἀρκετά διά νά πεισθῇ οἱοσδήποτε καλόπιστος μελετητής ὅτι δικαίως ἀποκαλεῖται ΕΠΟΣ ἐκεῖνο τό

κατόρθωμα τῆς Ἑλλάδος καί «ἄξιόν ἐστι», νά προκαλῇ αἰωνίως τήν ὑπερηφάνειαν τῶν Ἑλλήνων, ἀλλά καί τήν ὑποχρέωσιν τῶν ἑπομένων γενεῶν νά μιμοῦνται τήν γενεάν τοῦ 1940 - 1941! Καί δέν εἶναι μόνον αυτά...

Ἰδού ἐπί πλέον ὅσα ἀναφέρει ὁ “Νεώτερος Βετεράνος” τοῦ Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου μέ Διεθνῆ ἀναγνώρισιν, Ἰάκωβος Τσούνης, (φωτογραφία του παραπλεύρως), εἰς τό ὑπό τοῦ Ἀντιστρατήγου Ἰωάννου Ν. Ἀντωνακέα, Προέδρου τοῦ Ἰνστιτούτου Στρατιωτικῶν Μελετῶν Ἑλλάδος, ἐκδοθέν πόνημα, χορηγίαις τοῦ ἀνωτέρω - Ἰ. Τσούνη - ἐθελοντοῦ εἰς τόν Πόλεμον τοῦ 1940 - 41 καί μικροτέρου κατά τήν ἡλικίαν Στρατιώτου τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ· (σημ.: ἡμεῖς διατηροῦμεν, πρός διευκόλυνσιν τοῦ ἀναγνώστου, τήν συνέχειαν, ἐκ τῆς προηγουμένης σελίδος, εἰς τήν ἀρίθμησιν) εἰς τάς σελίδας 3 - 11, γράφει:

«... Ε. Ἰωσήφ Στάλιν: «...λυπᾶμαι διότι γηράσκω καί δέν θά ζήσω ἐπί μακρόν διά νά εὐγνωμονῶ ἕνα λαόν - τόν ἑλληνικόν - τοῦ ὁποίου ἡ ἀντίστασις ἔκρινεν τήν ἔκβασιν τοῦ Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου».

ΣΤ. Ντέ Γκώλ καταληφθείς ὑπό δακρύων, εἶπεν ὅτι «ἀδυνατεῖ νά δώσῃ τό δέον εὗρος τῆς εὐγνωμοσύνης πού ᾐσθάνετο, διά τήν ἡρωϊκήν ἀντίστασιν Λαοῦ καί ἡγετῶν τῆς Ἑλλάδος μας».

Ζ. Τσῶρτσιλ: «... ἡ λέξις ἡρωϊσμός φοβοῦμαι ὅτι ἀποδίδει τό ἐλάχιστον, ἔναντι ἐκείνων τῶν πράξεων αὐτοθυσίας τῶν Ἑλλήνων, πού ἦταν καί καθοριστικός παράγων τῆς νικηφόρου ἐκβάσεως τοῦ κοινοῦ ἀγῶνος τῶν ἐθνῶν, διά τήν ἀνθρωπίνην ἐλευθερίαν καί ἀξιοπρέπειαν». (Σημείωσίς μου τήν 19.8.2000: Ποίαν ἀξιοπρέπειάν σας, ποίαν ἐλευθερίαν; Τούς ἀπαγχονισμούς τῶν Κυπρίων ἀδελφῶν μας; Τήν ὑποδούλωσιν τῆς Κύπρου μας εἰς ὑμᾶς καί τούς Τούρκους; Τάς καταστροφάς τῶν ὀρθοδόξων ἀδελφῶν μας Σέρβων διά τῶν “ἡρωϊκῶν” εὐφυῶν βομβῶν σας; ...Τήν ἀδιαφορίαν σας εἰς τάς τουρκικάς βαρβαρότητας καί τήν καταπάτησιν τῶν εἰς βάρος τῆς Τουρκίας ψηφισμάτων τοῦ Ο.Η.Ε.; Τήν ἀδικίαν σας εἰς βάρος τοῦ λαοῦ τοῦ Ἰράκ, τόν ὁποῖον ἔχετε καταδικάσει εἰς τόν ἐκ πείνης θάνατον καί τόν ὁποῖον δολοφονεῖτε, ἐπειδή δέν ὑπακούει εἰς τάς ἀδίκους διαταγάς σας νά... ὑποταχθῇ ἄνευ ὅρων; Αὐτά τά ὀλίγα!)

Η. Φραγκλῖνος Ροῦσβελτ: «... ἡ ἀσύλληπτος ἀντίστασις τῶν Ἑλλήνων ἀποτελεῖ κοσμοϊστορικόν ὁρόσημον, πού δέν θά πρέπει ποτέ νά ξεχνοῦν οἱ Ἡγέται καί οἱ Λαοί τοῦ Πλανήτου μας». (Σημείωσίς μου: Καί σεῖς, οἱ ἡγέται τῶν Η.Π.Α., σεῖς οἱ παντοδύναμοι, ἀφήνετε τούς φίλους σας Τούρκους, ἐχθρούς σας εἰς ἀμφοτέρους τούς Παγκοσμίους Πολέμους, νά ἀλωνίζουν εἰς τήν Κύπρον μας, τήν ὁποίαν ὁ ὑπουργός σας Κίσσιγκερ τούς τήν παρέδωσεν!).

Καί συνεχίζει ὁ κ. Τσούνης εἰς σελ. 5: «Τό ἔπος τοῦ 1940, τό μεγάλο θαῦμα

τοῦ Αἰῶνος, τό ἐνεταφίασαν οἱ κύριοι ταγοί μας, γιά νά μή μνημονευθῇ τό ὄνομα, ἄκουσον - ἄκουσον, ἑνός μεγάλου Πατριώτου, τοῦ Ἰωάννου Μεταξᾶ...».

Θ. (Καί συνεχίζει, ὁ ἀνωτέρω, εἰς σελ. 6:) «... ὁ κ. Παναγιώτης Κανελλόπουλος..., ἐκτοπισμένος ἀπό τόν Μεταξᾶν..., ἐτόνισεν: "...ἡ 28η Ὀκτωβρίου 1940 θά ἀναγραφῇ εἰς τάς δέλτους τῆς Ἱστορίας, ὡς μία ἐκ τῶν ἐνδοξοτέρων, ἄν ὄχι ἡ ἐνδοξοτέρα σελίς τῆς Ἑλληνικῆς Ἱστορίας καί ὅλοι οἱ Ἕλληνες, λησμονοῦντες τό παρελθόν, θάπτοντες πάθη, προκαταλήψεις καί προσωπικές ἀντιλήψεις, ὀφείλουν νά ταχθοῦν ὡς εἷς ἄνθρωπος ὄπισθεν τῶν ἡγετῶν τοῦ Ἔθνους, διά νά βοηθήσουν, μέ ὅλας των τάς δυνάμεις, καθείς ἐκεῖ πού θά ταχθῇ, διά νά φθάση εἰς τό νικηφόρον τέρμα του ὁ ἀναληφθείς ἀγών". (Σημείωσίς μου: Καί σύ, «διδάσκαλε πού δίδασκες καί νόμους δέν ἐκράτεις», ... οὔτε τό παρελθόν ἐλησμόνησες, οὔτε τά πάθη σου ἔθαψες, οὔτε τάς προσωπικάς σου ἀντιλήψεις περί δικαίου ἐτήρησες, ψηφίσας ναί εἰς τό παράνομον, ἄδικον καί βάρβαρον ἀπό πάσης ἀπόψεως Δ΄ Ψήφισμα!)».

Ι. Ἡ "ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ" 8.12.1940: «... ὁ Ἰωάννης Μεταξᾶς, τήν Ἑλλάδα... εἰς μέν τέσσαρα ἔτη κατώρθωσε νά τήν ἀναπλάσῃ, εἰς δέ μίαν ὥραν νά τήν σώσῃ». (Καί νά τήν δοξάσῃ, προσθέτω ἐγώ).

ΙΑ. "ΕΘΝΟΣ" 29.1.1941. «Ὁ Κυβερνήτης ὁ καλός... ὁ Μεταξᾶς... πίπτει κατά τήν ὥραν τῆς μάχης... εἶχεν τόν τρόπον ὑγιοῦς διακυβερνήσεως. Ἤσκησε τήν πειθαρχίαν τοῦ Κράτους, χωρίς νά μετέλθῃ βίαια μέσα, χωρίς νά χυθῇ σταγών αἵματος...».

ΙΒ. "ΑΘΗΝΑΪΚΑ ΝΕΑ". «Ὁ Ἰω. Μεταξᾶς μᾶς ἐδίδαξε νά εἴμεθα ἡνωμένοι... μᾶς ἐσήκωσεν εἰς ἕνα ἀγῶνα ὑπέρ τῶν ὅλων... καί ὅλοι τόν ἠκολουθήσαμεν εἰς τόν χαλεπόν ἀλλά τίμιον, εἰς τόν αἱματηρόν ἀλλά ἔνδοξον, τόν ὁποῖον μᾶς ἐδίδαξεν...» (Σημείωσίς μου: Καί τώρα, ὄχι μόνον τόν λησμονοῦμεν, αὐτόν Πατέρα τοῦ ἰδικοῦ μας Ἔπους, ἀλλά καί τόν πετροβολοῦμεν καί τόν κακολογοῦμεν: «Ὁ κακολογῶν πατέρα αὐτοῦ ἤ μητέρα αὐτοῦ τελευτήσει θανάτῳ». (Ἔξοδος ΚΑ΄ 16).

ΙΓ. ΒΙΒΛΙΟΝ "Η ΑΡΧΗ ΤΟΥ ΤΕΛΟΥΣ" τοῦ Ἐμμανουέλε Γκράτσι, Πρεσβευτοῦ τῆς Ἰταλίας ἐν Ἑλλάδι, διά τήν ἐπίδοσιν τοῦ τελεσιγράφου εἰς τόν Μεταξᾶν: - «... τήν στιγμήν ἐκείνην ἐμίσησα τό ἐπάγγελμά μου, τό ὁποῖον μοί ἐπέβαλεν ἕνα τόσον θλιβερόν καί ταπεινωτικόν καθῆκον. Ὑπεκλίθην μέ βαθύτατον σεβασμόν πρό τοῦ ὑπερηφάνου γέροντος, ὁ ὁποῖος δέν ἐδίστασεν οὐδ'ἐπί στιγμήν νά ἐκλέξῃ διά τήν πατρίδα του τήν ὁδόν τῆς θυσίας, ἀντί τῆς ἀτιμώσεως καί ἀπεχώρησα».

ΙΔ. Ὁ Ἰταλός Πρέσβυς Γκράτσι Ἐμμανουήλ, ὁ ὁποῖος ἐδέχθη τό πρωϊνόν "χαστούκι" τοῦ Μεταξικοῦ ΟΧΙ, γράφει, εἰς τό βιβλίον του "Ἡ ἀρχή τοῦ τέλους"... «Τό μικρόν ἔθνος, ἀναπτύσσον τάς δυνάμεις του μέχρι τοῦ ἐσχάτου δυνατοῦ ὁρίου, ἑνῶνον ἄνδρας καί ὑλικόν πολέμου εἰς ἕνα μοναδικόν καί συμπαγῆ ὄγκον, ἀνθίσταται νικηφόρως εἰς τήν ἐπιδρομήν, ἐπιβάλλει εἰς τό μεγάλον ἔθνος ἀπωλείας σκληροτάτας εἰς αἷμα, ὑλικόν, ἐδάφη καί γόητρον, καί δέν ὑποκύπτει,

παρά μόνον ὅταν ἕν τρίτον ἔθνος, ἀκόμη μεγαλύτερον ἀπό τό ἰδικόν μας, τοῦ ἐπιτίθεται ἐκ τῶν νώτων καί τό συντρίβει». (Σημείωσίς μου: Νομίζω ὅτι αὐτός ὁ πρέσβυς, ὁ Ἐμμανουέλε Γκράτσι, εἶναι ἄξιος μιᾶς ἐκ μέρους τῆς Πατρίδος μας ἠθικῆς ἀμοιβῆς... νά λάβῃ τό ὄνομά του μία ὁδός, ἤ μία πλατεῖα τῶν Ἀθηνῶν. Ἡ εὐγένειά του, ἡ ἀρετή του τιμᾶ ἑαυτόν καί τήν Πατρίδα του!).

ΙΕ. ΒΙΒΛΙΟΝ «ΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ», τοῦ Παναγιώτη Κανελλοπούλου, σελ. 19 - 20: «Πρέπει νά εἴμεθα χωρίς ἄλλο εὐγνώμονες εἰς τόν Ἰωάννην Μεταξᾶν, διότι εἶπεν ὁλομόναχος, στό σκοτάδι τῆς νυκτός, τό μέγα "ΟΧΙ". ». (Σημείωσίς μου: Τόσον εὐγνώμονες, ὥστε τόν ἀνδριάντα του κατεκρημνίσαμεν καί, ἀντ' αὐτοῦ, τό "ἡρωϊκόν Πολυτεχνεῖον!" ἐστήσαμεν!».

ΙΣΤ. Ο ΑΝΤΙΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΑΝΤΩΝΑΚΕΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ (φωτογραφία του κάτωθι), ἀναφέρει: «Ἐκ τοῦ δημοσιευθέντος εἰς συνεχείας, ἀπό 24 - 30 Ὀκτωβρίου 1985, εἰς τήν "Ἑστίαν", ἄρθρου, ὑπό τόν τίτλον "ΕΠΕΤΕΙΟΣ ΑΓΩΝΟΣ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΟΥ ΜΕΓΑΛΕΙΟΥ", ἀποσπῶ τό ἀκόλουθον ἐδάφιον, τό ἀναφερόμενον εἰς τήν ἀποφασιστικότητα τοῦ Ἰωάννου Μεταξᾶ, ἔναντι τῆς διαφαινομένης ἰταλικῆς ἀπειλῆς: "...τό ὑπερήφανον "ΟΧΙ" , τό ὁποῖον ἀπηύθυνεν ὁ Ἰωάννης Μεταξᾶς τήν πρωΐαν τῆς 28ης Ὀκτωβρίου 1940, εἰς ἀπάντησιν τοῦ ἐπιδοθέντος Ἰταλικοῦ τελεσιγράφου, δέν ἦτο προϊόν προχείρου ἀποφάσεως τῆς στιγμῆς ἐκείνης, ἀλλά ἠρέμου ἀποφάσεως, τήν ὁποίαν εἶχεν οὗτος λάβει τοὐλάχιστον πρό ἑνός καί πλέον ἔτους, κατόπιν ἐκτιμήσεως τῶν πραγμάτων καί συμφώνως πρός τάς παραδόσεις τῆς Ἑλληνικῆς Φυλῆς. Τήν18ην Μαρτίου 1939, ὀλίγας ἡμέρας πρό τῆς Ἰταλικῆς "εἰσβολῆς" εἰς τήν Ἀλβανίαν καί πέντε καί πλέον μῆνας προτοῦ νά ἐξαπλωθοῦν εἰς τήν Εὐρωπαϊκήν Ἤπειρον αἱ φλόγες τοῦ Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου, ὁ Ἰωάννης Μεταξᾶς σημειώνει εἰς τό ἡμερολόγιόν του: "Φοβερά ἀπόφασίς μου ἐν περιπτώσει Ἰταλικῆς ἀπειλῆς". Ἔμπειρος στρατιωτικός καί πολιτικός ὁ Κυβερνήτης τῆς Ἑλλάδος, ἀντιλαμβάνεται τήν ἐπερχομένην θύελλαν. Θέλει νά κρατήσῃ τήν Χώραν μακράν τῆς πολεμικῆς δίνης, ἀλλά δέν τρέφει αὐταπάτας. Βλέπει τούς διαγραφομένους κινδύνους. Γνωρίζει ὅτι εἶναι ὑποχρεωμένος νά ἐπιλέξῃ, ἤ τόν δύσκολον καί τραχύν ἀλλά τίμιον καί ἔνδοξον ἀγῶνα, ἤ τήν ὑποταγήν καί τήν ἀτίμωσιν. Καί φυσικά ἔχει ἐπιλέξει τό πρῶτον!". Ἐν συνεχείᾳ, ἀφοῦ περιγράφει τήν συνεχῶς ἐπιδεινουμένην διεθνῆ κατάστασιν, μέχρις ὅτου "Τά νέφη τοῦ Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου ἀρχίζουν νά προσεγγίζουν τόν Ἑλληνικόν ὁρίζοντα", φθάνει εἰς τήν ἀμέσως μετά τόν τορπιλλισμόν τῆς "ΕΛΛΗΣ" περίοδον. Παρουσιάζει ἐκεῖ τήν ἐμμονήν τοῦ Ἰωάννου Μεταξᾶ εἰς τήν ἀπ' ἀρχῆς ληφθεῖσαν ἀπόφασίν

του, δι' ἀντιμετώπισιν τῆς Ἰταλικῆς ἐπιβουλῆς, ὡς τοῦτο ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ ἡμερολογίου τοῦ Ἰωάννου Μεταξᾶ. Γράφει σχετικῶς: "... Ἡ λῆψις τῶν ἀπαραιτήτων μέτρων συνεχίζεται. Τήν 23ην Αὐγούστου 1940, ὁ Μεταξᾶς σημειώνει εἰς τό ἡμερολόγιόν του: «Ἔναρξις ἐπιστρατεύσεως 8ης καί 9ης Μεραρχίας... Νῦν ὑπέρ πάντων ὁ ἀγών!». Καί ὀλίγον βραδύτερον, τήν 28ην Αὐγούστου 1940, γράφει: «Θέτω, πάντοτε, τό ζήτημα ἀξιοπρεπείας τῆς Ἑλλάδος ὑπέρ πᾶν ἄλλο. Δέν θά σκύψω πρό τῶν Ἰταλῶν".

Γενικῶς, ἐκ τοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου, καταφαίνεται ἡ διορατικότης, ἡ ἀποφασιστικότης καί ἡ ὑψηλή περί καθήκοντος ἀντίληψις τοῦ Ἕλληνος Πρωθυπουργοῦ Ἰωάννου Μεταξᾶ».

ΙΖ. ... Ἰδού τώρα καί τά "πολύ ἐθνικά, πατριωτικά" αἰσθήματα τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ Κ.Κ.Ε. ἀπό 17 Ἰανουαρίου, τοῦ κόμματος τοῦ "ἐγκλήματος καί τῆς προδοσίας", ὅπως τό ἐχαρακτήρισεν ὁ πραγματικός πατριώτης καί "πατέρας τῆς Δημοκρατίας σας" Γεώργιος Παπανδρέου, ὁ ἐκ Καλεντζίου... Τί ἔλεγεν αὐτός ὁ "πατερούλης" τῶν "συντρόφων" τοῦ Κ.Κ.Ε., τοῦ κόμματος τό ὁποῖον αἱματοκύλησε καί κατέστρεψε τήν Πατρίδα μέ τούς τρεῖς "γύρους" του; Ἔλεγεν, ὁ Νικ. Ζαχαριάδης, εἰς τήν τρίτην ἐπιστολήν του: «Ὁ Μεταξᾶς, ἀπό τήν πρώτη στιγμή, ἔκαμε τό ἀντίθετο. Ἔκαμε πόλεμο φασιστικό, κατακτητικό πόλεμο. Ἐνῶ, ἀφοῦ διώξαμε τούς Ἰταλούς ἀπό τήν Ἑλλάδα, βασική προσπάθειά μας ἔπρεπε νά εἶναι νά κάνουμε μιά ξεχωριστή ἔντιμη καί δίχως παραχωρήσεις Ἑλληνο- Ἰταλική εἰρήνη, πρᾶγμα πού μποροῦσε νά γίνῃ μέ τή μεσολάβηση τῆς Ε.Σ.Σ.Δ., ἡ μοναρχοφασιστική δικτατορία συνέχισε τόν πόλεμο... κατακτητικό Ἰμπεριαλιστικό, πού ὅλα του τά βάρη τά πληρώνει ὁ λαός, παραμένει κύριος ἐχθρός τοῦ λαοῦ καί τῆς χώρας».

Νομίζω ὅτι ἐπειδή "τῶν φρονίμων ὀλίγα" ἀρκοῦν ὅσα, ἐνδεικτικῶς, ἀνέφερα ἀνωτέρω. Ἄλλωστε, σκοπός μου ἐνταῦθα δέν εἶναι νά μνημονεύσω τάς κρίσεις καί τάς γνώμας ὅλων, ἡμετέρων καί ξένων, διά τό "ΕΠΟΣ" μας. Τάς ἐμπειρίας μου ἀπομνημονευτικῶς καταγράφω, ἀλλά παρεμπιπτόντως παρεσύρθην...! Ἐξαιτοῦμαι τῆς συγγνώμης σας...

Εἰς Φυλακήν

Διακόπτω: 23 Μαρτίου 1975, ἡμέρα Πέμπτη καί ὥ. 11.15, εὐπρεπίζομαι κατά τό δυνατόν - ὡς φιλόκαλος -, διά τήν μετάβασιν εἰς τόν χῶρον τοῦ ἐπισκεπτηρίου, νά δώσω κουράγιο εἰς τούς οἰκείους μου... Τούς εἶδον, τούς ἐνεψύχωσα καί...

Πέμπτη, 23 Μαρτίου 1975 ὥ. 22.20, συνεχίζω:

Μέ τά συναισθήματα χαρᾶς πού δημιουργεῖ ἡ συνάντησίς μας μετά τῶν προσφιλῶν μας οἰκείων - μόνον συγγενεῖς Α΄ βαθμοῦ - καί μέ τήν ἀηδίαν πού μᾶς προεκάλεσεν ἡ διαταγή νά μεταφέρωμεν τά πρός παράδοσιν εἰς τάς οἰκογενείας μας δέματα, ἀρκετοῦ βάρους, αὐτοπροσώπως, ἅς κλείσωμεν τήν παροῦσαν σελίδα (ἡ θύρα τοῦ κελλίου μου ἔχει ἤδη ἀμπαρωθῆ ἀπ' ἔξω ὑπό τοῦ φύλακος πρό πολλοῦ) μέ τά ἑξῆς διευκρινιστικά: Ἐδημιουργήθη ἐπεισόδιον, τό ὁποῖον ἔληξε κατόπιν ἀρνήσεως ὅλων μας νά συμμορφωθῶμεν μέ αὐτήν τήν... "ἀλλαγήν" συμπεριφορᾶς, διαταχθεῖσαν, ὡς μᾶς ἐλέχθη, "ἄνωθεν", δηλ. ἀπό

τήν Κυβέρνησιν Καραμανλῆ! Μέχρι σήμερον, ἡ μεταφορά τῶν ἐπιστρεφομένων δεμάτων μας εἰς τάς οἰκογενείας μας, ὡς καί ἡ παράδοσις τῶν φερομένων, ἐγένετο ὑπό κρατουμένων, ἐθελοντικῶς ἐργαζομένων, μέ ἀμοιβήν, τήν θεώρησιν τῆς ἡμέρας ἐργασίας των διπλοῦ χρόνου ἀποσβέσεως τῆς ποινῆς των. Δηλαδή ποινήν 5 ἤ 10 ἐτῶν τήν ἐξοφλεῖ ὁ κατάδικος εἰς 2 1/2 ἤ 5 ἔτη. Πλεονέκτημα τό ὁποῖον παρέχεται ὑπό τοῦ Νόμου δι' ὅλους τούς φυλακισμένους, τόν ὁποῖον Νόμον οἱ μεταπολιτευτικῶς κυβερνῶντες - "δημοκράται" - ἀρνοῦνται νά ἐφαρμόσουν εἰς τούς "χουντικούς", ὅπως, ταπεινωτικῶς, οἱ παρανομοῦντες, μᾶς ἀποκαλοῦν. "Εὐλογεῖτε τούς διώκοντας ὑμᾶς· εὐλογεῖτε καί μή καταρᾶσθε», λέγει ὁ 'Απόστολος τῶν 'Εθνῶν. 'Εκεῖνος τό ἔκανε πρᾶξιν. Ἡμεῖς - καί ὑμεῖς - τό ἐπιτυγχάνομεν; Ναί, ἄν προσπαθήσωμεν: Ἤδη, ὅμως, ὥρα τελευταίων καθηκόντων τῆς ἡμέρας - 23.50 τῆς 23 Μαρτίου 1975, Πέμπτης, εἰς τό κελλί. Κατά σύμπτωσιν, ὥρα 23.50 τῆς 15ης Αὐγούστου 2000 ἡμέραν Τρίτην εἰς τό ἐπί τῆς ὁδοῦ Σεβρῶν 15 δωματιάκι μου, ... Καληνυχτίζω ἐξ ἀμφοτέρων τῶν τόπων, καί, ἐπί τῇ εὐκαιρίᾳ, σᾶς βεβαιώνω ὅτι ἐδῶ εἰς τό οἰκογενειακόν μου περιβάλλον αἱ δυσκολίαι μελέτης καί συγγραφῆς εἶναι ἀσυγκρίτως δυσκολώτεραι ἀπό τάς ἐν τῇ φυλακῇ· διατί; 'Ιδού ἡ ἐξήγησις: 'Εδῶ, ἡμιελεύθερος, ἀσχολοῦμαι ἀπό βαθυτάτης πρωΐας μέ οἰκιακά, μέ τηλεφωνήματα, μέ τά ὤνια - λαϊκήν 'Αγοράν, Σοῦπερ Μάρκετ, κλπ. καταστήματα -, κάνω καί τόν νοσοκόμον καί τόν φυσιοθεραπευτήν καί ὅσα ἔκανα εἰς τό κελλί· εἰς τό ὁποῖον κελλί ὅμως, δέν ὑπῆρχον αὐτά, τά ἐξωτερικά βάρη. Θά ἦτο ἀστεῖον νά σᾶς ἔλεγα ὅτι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει προτιμῶ τό κελλί...

Δέν συνιστῶ εἰς οὐδένα νά δοκιμάσῃ τό κελλί, ἀλλά, ἄν τοῦ συμβῇ ἀδίκως, νά μή φοβηθῆ! Ὁ Θεός βοηθεῖ καί ἐνδυναμώνει! Καλή νύκτα.

24 Μαρτίου 1975, **ἡμέρα Παρασκευή, ὥρα 22.15.** Τήν 08.30 ὥραν, εὐθύς ὡς ἐπετράπη ἡ ἔξοδος εἰς τό προαύλιον, μέ ἐπλησίασε συνέγκλειστος ἀπό τούς κατηγορηθέντας, "δημοκρατικῶς", διά βασανιστήρια· μέ συστολήν καί δισταγμόν μοῦ εἶπε: «... ἡ πενθερά μου, κατά τό χθεσινόν ἐπισκεπτήριον, μοῦ εἶπεν ὅτι τό προηγούμενο βράδυ, σέ μιά συντροφιά γυναικῶν, μία κυρία, φίλη της, εἰς ἀπόφασίν της νά φύγῃ ἐνωρίτερα, γιατί αὔριο θά σηκωθῆ ἐνωρίς νά ἑτοιμάσῃ αὐτά πού θά πάῃ στή φυλακή εἰς "αὐτούς τούς καημένους τούς ἀδικοφυλακισμένους", ἡ κυρία τῆς ἀπήντησε: "ποιούς καημένους! Αὐτοί ἐπλούτισαν· ἔχουν βαπόρια, ξενοδοχεῖα, βίλλες..."

»Καί ντράπηκα καί σᾶς βεβαιώνω, ὅτι ντρέπομαι καί πού σᾶς τό λέγω καί πού θά μοῦ ἐπιτρέψετε νά σᾶς ἐρωτήσω, ὄχι ἄν εἶναι ἀλήθεια αὐτά, ἀλλά τί νά πῶ στήν πενθερά μου, τήν ἄλλην Πέμπτην, τί νά πῇ στήν φίλη της...».

'Εγέλασα καί τοῦ ἀπήντησα: «Στόν ἀπογευματινό προαυλισμό θά σοῦ δώσω μιά ἐξουσιοδότησί μου, πρός τήν πενθεράν σου, διά τῆς ὁποίας θά τήν καθιστῶ κληρονόμον μου ἐφ' ὁλοκλήρου τῆς κινητῆς καί ἀκινήτου περιουσίας, τήν ὁποίαν ἀπέκτησα ἀπό 21ης 'Απριλίου 1967 μέχρι σήμερον, καί οἱασδήποτε τοιαύτης ἀποκτηθεισομένης εἰς τό μέλλον, ὑπ' ἐμοῦ ἤ τῶν οἰκείων μου, παρανόμως ἤ

ὑπόπτως. Τῆς χαρίζω καί τό κελλί! ἐσένα δέ, θά σέ διορίσω Διευθυντήν τοῦ Ξενοδοχείου "μου" μόλις ἀποφυλακισθῆς καί ναύαρχον τοῦ στόλου μου!».

Καί τοῦ ἔδωσα τό ἀπόγευμα τήν ἐξουσιοδότησιν!

Ἔπαιξα τέννις μέ τόν συνήθη "συνέφηβον", ἀσυναγώνιστον "ἀντίπαλον", τόν Στρατηγόν Ζωϊτάκην, πού μέ ἐνίκησεν, ἔκανα τό κρύο λουτρόν μου εἰς τό ὑπόγειον τῆς πτέρυγός μας καί... συνεχίζω:

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΑΠΟΨΕΙΣ

«Τά ἔθνη πού δέν μᾶς ψηφοῦν Πατρίδα γένος ὀνειδοῦν
ἄς είδωμεν ἀνδρείαν κι ἄς λάβωσι δειλίαν
νά πέσουν νά σπαράξουν στή φωτιά μωρέ παιδιά».
(Ρήγας Φεραῖος ὁ Βελεστινλῆς)

Τό Ἑλληνικόν ΕΠΟΣ 1940 - 41 ἀναμένει τόν Ὅμηρόν του! Ἕνα Ἀκαδημαϊκόν, ἕνα Ὀδυσσέα Ἐλύτην. Ἕνα ἀνυστερόβουλον καί ἀνιδιοτελῆ, καί ὄχι “τυφλόν τά τ' ὦτα, τόν τε νοῦν...”, ἐκ φανατισμοῦ, φόβου ἤ πολιτικῶν μικροσκοπιμοτήτων. Κάποιον ἄξιον νά ἀπαθανατίσῃ αὐτό τό ἀνώτερον πάντων θαυμάτων θαῦμα!

Ἔχουν γραφῆ πολλά. Ἔχω διαβάσει ἀρκετά. Ἔχω ἀκούσει σχόλια καί ἔχω συζητήσει μέ συναδέλφους, μέ συμπολεμιστάς - καί δή συμπολεμιστάς, τότε -, συνεγκλείστους, τώρα! βίοι παράλληλοι, μαζί των, εἰς τά κακοτράχαλα βουνά τῆς Βορείου Ἠπείρου μας. Ἀλβανίαν τήν θέλουν οἱ “κακῇ τῇ μοίρᾳ” ἰσχυροί τῆς Γῆς· «πονηρά φύσις ἐξουσίας ἐπιλαβομένη δημοσίας ἀπεργάζεται συμφοράς». (Αἰσχύνης κατά Κτησιφῶντος 2447). «Αἵματός ἐστιν ἡ ἀρετή ὠνία». (ἔνθ. ἀνωτ. παράγρ. 160)... Ἀλλά ζῇ Κύριος ὁ Θεός! Θά ἀποδώσῃ τό δίκαιον.

Ἐξ ὅλων αὐτῶν - τῶν ἀνωτέρω ἀναφερθέντων - ἀποτολμῶ νά συμπεράνω:

- Ἦτο πράγματι ἕνα θαῦμα τό ἐπίτευγμα τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους, ἡ νίκη τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων τῆς Ἑλλάδος μας - μειονεκτούσης σοβαρῶς εἰς πληθυσμόν καί ἐξοπλισμόν - ἐναντίον τῶν κατά πάντα ὑπερτέρων ἐπιτεθεισῶν Ἰταλικῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων.

Ποῦ ὀφείλεται τοῦτο; Εἰς τήν βοήθειαν Τοῦ Θεοῦ. Εἰς τήν ἐκ παραδόσεως ἀδάμαστον ἀπόφασιν τῶν Ἑλλήνων νά ὑπερασπίζωνται, μή φειδόμενοι οὔτε τῆς ζωῆς αὐτῶν, τό πάτριον ἔδαφος, τούς βωμούς, τάς ἑστίας, τούς τάφους τῶν προγόνων των, τήν ἐλευθερίαν.

Εἰς τό ὅτι οἱ Ἕλληνες τῆς σήμερον εἶναι γνήσιοι ἀπόγονοι τῶν Ἑλλήνων τοῦ Μαραθῶνος, τῶν Θερμοπυλῶν, τῆς Σαλαμῖνος, τοῦ Βυζαντίου, τῶν Ἐθνομαρτύρων Ἀγωνιστῶν τῆς παλιγγενεσίας τοῦ Ἔθνους μας κατά τήν ἐπανάστασιν τοῦ 1821, τῶν Ἡρώων ἀδελφῶν μας τῶν ἐτῶν 1912 - 1922.

Καί ποῦ ἀλλοῦ θά ἠθέλατε νά ἀποδώσωμεν αὐτά τά θαυμάσια ἐπιτεύγματα τοῦ Ἔθνους μας παρά α) εἰς τόν Θεόν, ὁ ὁποῖος ἐνδυναμώνει πάντοτε τούς

ἀδυνάτους, ὅπως τόν Δαυΐδ κατά τοῦ Γολιάθ, τόν Νέστορα κατά τοῦ Λυαίου καί τήν Ἑλλάδα μας κατά τῆς Ἰταλίας, β) εἰς τήν ἀξίαν Ἡγεσίαν τῆς Πατρίδος μας κατά τήν περίοδον ἐκείνην, τήν εὐτυχῆ, γ) εἰς τήν ψυχικήν ἑνότητα τοῦ Ἔθνους μας ὁλοκλήρου, ἐντοπίου, διασπορᾶς, Λαοῦ τε καί Στρατοῦ;

Δέν νομίζω ὅτι θά πρέπει νά δίδωμεν σημασίαν - καί δέν θά δώσῃ ὁ ἀδέκαστος ἱστορικός - εἰς τά ἰσχυριζόμενα ὑπό τινων Θερσιτῶν, φληναφήματα..

Αὐτοί - οἱ Θερσῖται τοῦ Ὁμήρου, οἱ ὁποῖοι δέν λείπουν ποτέ - ἰσχυρίζονται ὅτι ὁ Λαός εἶπε τό ΟΧΙ, ὁ Λαός ἔκαμε τό θαῦμα!... Οὐδεμία ἀντίρρησις, πλήν τοῦ ὅτι, μόνος του, ἄνευ τῆς Ἡγεσίας του.

Διατί, ὅμως, αὐτοί οἱ Θερσῖται, κατ' ἀντιστοιχίαν, δέν ἐπιρρίπτουν εἰς τόν Λαόν τάς εὐθύνας διά τό ἀποτρόπαιον Κυπριακόν ἔγκλημα τοῦ 1974, τό χειρότερον τῶν Ἰμίων τοῦ 1997, τό τρισχειρότερον τῶν πυραύλων S 300, τό τοῦ Ὀτσαλάν κλπ., τά ὁποῖα, δικαίως, ἐπιρρίπτουν εἰς τάς ἑκάστοτε ἡγεσίας;

Φίλοι μου, ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι: Ὁ Λαός οὔτε τό ΟΧΙ ἠδύνατο νά εἴπῃ οὔτε τό θαῦμα νά ἐπιτύχῃ. «Κοπάδι χωρίς μπροσταρότραγον, ἤ κριόν, διαλύεται εἰς πρώτην ἐμφάνισιν Λύκου». Τοὐτέστιν, Λαός ἄνευ ἡγέτου δέν ἀπαντᾶ: "μολών λαβέ", δέν ἀπαντᾶ: "τό δέ τήν πόλιν σοί δοῦναι...", δέν ἀπαντᾶ: "ἐμεῖς τήν συνθήκην τῆς παραδόσεως τῶν ὅπλων μας, σέ σένα Ἰμπραήμ, τήν ἔχομεν εἰς τήν μποῦκα τῶν ὅπλων μας, ἔλα νά τήν πάρῃς", δέν ἀπαντᾶ στόν Μουσσολίνι: "ΟΧΙ!, θά σέ πολεμήσωμεν". Αὐτάς τάς ἀπαντήσεις δέν τάς ἔδωσαν οἱ Λαοί. Τάς ἔδωσαν οἱ ἄξιοι Ἡγέται των!

Τά ἔ π η, λοιπόν, φίλοι μου, τά ἔπη τῶν ἱστορικῶν σταθμῶν τοῦ Ἔθνους μας, τῆς ἐν Τάξει, Δυνάμει καί Δικαιοσύνῃ Πατρίδος μας, τά δημιουργοῦν οἱ λεοντόκαρδοι Ἡγέται.

- Εἰς τήν Ἀκαδημίαν Ἀθηνῶν θά πρέπει νά ἀνατεθῇ ἡ ἐντολή νά γίνῃ ἤ νά εὕρῃ τόν Ὅμηρον τῆς συγγραφῆς τοῦ Ἔπους 1940 - 1941 τοῦ Θεοφυλάκτου καί εὐγενοῦς ἡμῶν Ἔθνους. Αὐτή ἡ Πνευματική ἡγεσία τοῦ Ἔθνους μας, αὐτή τῶν Ἀθανάτων ἡ οἰκογένεια νά ἀπαθανατίσῃ ἕνα νέον Ἔπος, ἀνώτερον τῶν ἐπῶν Ἰλιάδος καί Ὀδυσσείας, ἴσως, μίαν Ἑλληνειάδα, τήν ὁποίαν νά παραδώσῃ εἰς τάς ἐπερχομένας γενεάς, διδάσκουσαν: Τήν λατρείαν πρός τόν Θεόν καί τήν ἀγάπην πρός τήν Πατρίδα καί τήν Οἰκογένειαν. Τήν ἀγάπην μεταξύ τῶν Ἑλλήνων, τήν ὁμοψυχίαν, τήν Ἐθνικήν Ἑνότητα, τήν πειθαρχίαν, τόν σεβασμόν εἰς τούς νόμους τῆς Πατρίδος,[1] τήν ἁρμονικήν συνεργασίαν μεταξύ κυβερνώντων καί κυβερνωμένων. Τήν ἐκρίζωσιν ἐκ τῆς ψυχῆς μας τοῦ θανατηφόρου μικροβίου τῆς καταστρεφούσης τό Ἔθνος μας ἔριδος, τοῦ ἐλεεινοῦ ἐγωκεντρισμοῦ, τῆς γελοίας ἀλαζονείας καί τῆς μισιτῆς κατάρας τοῦ ἀλληλοσπαραγμοῦ μας.

1. Ἀπαντῶ, εἰς ἐκείνους οἱ ὁποῖοι μέ κατηγοροῦν ἤ θά μέ κατηγορήσουν ὅτι ἐγώ παρέβην τούς νόμους τῆς Πατρίδος. Ναί, τύποις μέν, οὐσιαστικῶς, ΟΧΙ. Ἐφήρμοσα τόν νόμον, τόν ὑπέρτατον, τόν «τῆς σωτηρίας τῆς Πατρίδος» καί τόν τοῦ στρατιωτικοῦ Κανονισμοῦ: «... νά προστατεύῃ τήν Πατρίδα ἀπό παντός ἐχθροῦ· ἐξωτερικοῦ τε καί ἐσωτερικοῦ». (Βλέπε βιβλίον μου 1ον).

Καί τελειώνω μέ μίαν προσευχήν, εὐχήν: Αἰωνία ἡ μνήμη τῶν ὑπέρ πίστεως καί πατρίδος ἡρωϊκῶς ἀγωνισαμένων καί πεσόντων κατά τήν ἐπικήν γιγαντομαχίαν Ἑλλήνων κατά Ἰταλῶν εἰς τά χιονισμένα βουνά τῆς Βορείου Ἠπείρου μας, κατά τό ἔτος 1940 - 41. Εἴθε, ὁ Θεός, νά εἰρηνεύῃ τήν Οἰκουμένην - καί ἐπί γῆς εἰρήνη ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία -, ὁδηγῶν τήν ἀνθρωπότητα εἰς ἔπη εἰρηνικά, γόνιμα, εὐήμερα, ἐλεύθερα καί ἀδελφικά ἐν Χριστῷ.

Εἴθε νά πραγματωθῇ τέλος εἰς τάς ἡμέρας μας (καί ἐσαεί) ἡ περίφημος Προφητεία τοῦ Ἡσαΐου: «Ἔσται ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις ἐμφανές τό ὄρος Κυρίου καί ὁ οἶκος τοῦ Θεοῦ... καί ἥξουσιν... πάντα τά ἔθνη... καί κρινεῖ ἀναμέσον τῶν ἐθνῶν... καί συγκόψουσι τάς μαχαίρας αὐτῶν εἰς ἄροτρα καί τάς ζιβύνας αὐτῶν εἰς δρέπανα, καί οὐ λήψεται ἔθνος ἐπ' ἔθνος μάχαιραν, καί οὐ μή μάθωσιν ἔτι πολεμεῖν»! (Ἡσαΐου Β΄ 2-4).

Διευκρίνησις

Ἡ Προφητεία καί ἐπιθυμία τοῦ, ἐκ τῶν τεσσάρων μειζόνων προφητῶν, μεσσιανικοῦ ἀποκαλουμένου προφήτου Ἡσαΐου, διότι αὐτός ἐπροφήτευσε καί τήν Γέννησιν Τοῦ Θεοῦ καί Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, προεῖπα ὅτι ἐκ βαθέων εὔχομαι νά πραγματοποιηθῆ, ἄμεσα! Δέν εἶμαι ὅμως οὔτε αἰθεροβάμων οὔτε οὐτοπιστής. Διά τοῦτο καί λέγω ὅτι καλόν θά εἶναι νά μή εἶναι ἡ Πατρίς μας πρώτη, τό "κορόϊδον" πού θά ἀφοπλισθῇ καί «οὐ μή μάθῃ πολεμεῖν», ἀντιθέτως νά μείνῃ νήφουσα καί νά διδάσκῃ τά τέκνα Της νά εἶναι συνεχῶς ἑτοιμοπόλεμα, ἕτοιμα νά δημιουργοῦν ἔπη ὅπως τό περιφανές θαῦμα τῶν γιγάντων τῆς γενιᾶς τοῦ 1940 - 41. Τοῦτο ἄς ἀποτελῇ τήν ἀκένωτον πηγήν καί τήν κιβωτόν τῆς σωτηρίας τοῦ ἡρωϊκοῦ καί ἐνδόξου Ἔθνους μας.

Τοῦτο νά ἀποτελῇ τούς ὁραματισμούς τῶν ἐπερχομένων γενεῶν τοῦ Ἔθνους μας, νά τάς ἐνθαρρύνῃ, νά τάς φρονηματίζῃ καί νά τάς προετοιμάζῃ, ὥστε, τυχούσης νέας περιπτώσεως "28ης Ὀκτωβρίου 1940", οἱ εὐτυχεῖς ἐκείνης τῆς γενιᾶς ν' ἀποδειχθοῦν "πολλῷ ἡμῶν κάρρονες"!

«Ἄν εἶναι νά πεθάνῃς γιά τήν Πατρίδα (Ἑλλάδα), ἅγια εἶναι ἡ δάφνη· μιά φορά κανείς πεθαίνει» - Μιστράλ - .

ΤΕΛΟΣ 2ου ΤΕΤΡΑΔΙΟΥ - ΦΥΛΑΚΩΝ

«Βίου δικαίου γίνεται τέλος καλόν».
(Μενάνδρου, Γνῶμαι μονόστιχοι, 67)

Ὁ πόλεμος, λοιπόν, αὐτός, μέ τό τέλος του, ἤ ἔστω μέ τήν ἀρχήν τοῦ τέλους του, μετέβαλε κάθε ὀμορφιά, εἰς ἔρημον ἀσχημίας!...

Καί συνεχίζω τήν μεταφοράν ἐκ τοῦ τετραδίου, αὐτά πού κατέγραφα τήν 24ην Ὀκτωβρίου 1975, ἡμέραν Παρασκευήν καί ὥραν 22.15, εἰς τό κελλί μου τῶν φυλακῶν Κορυδαλλοῦ, ἀριθμός 68! «Πῶς νά σέ λησμονήσω 18 χρόνια!...»...

6 Ἰουλίου 1978 ἡμέρα Παρασκευή καί ὥρα 16.15 ἐν τῷ κελλίῳ. - Ἡ διακοπή, ἀπό 24.10.1975 μέχρι σήμερον, ὀφείλεται εἰς τό ὅτι τό τετράδιον περιήρχετο ἀπό συνεγκλείστου εἰς ἕτερον καί εἰς τό ὅτι τελικῶς ἐπανῆλθεν εἰς χεῖράς μου ὅταν... τό ἀνεζήτησα!

Τό ἔδωσα εἰς τόν κ. Μακαρέζον πρό 4ημέρου· μοῦ τό ἐπέστρεψε σήμερον μέ τήν κατωτέρω ὡραιοτάτην - συγκινητικήν ἐγγραφήν του, τήν ὁποίαν θεωρῶ τιμητικήν καί διακοσμητικήν τοῦ ἔργου μου καί τεκμήριον τῆς ἔκτοτε παραλλήλου πορείας μας, δι' ὅ καί τόν εὐχαριστῶ.

Ἰδού ἡ ἐγγραφή του, κατωτέρω, μεταφερθεῖσα ἐκ τῶν σελίδων 289 ἕως καί 292 τοῦ 2ου τετραδίου μου, φέρουσα τήν ὑπογραφήν του καί ἔνδειξιν: «Ὥρα 01.15 τῆς Πέμπτης, 5 Ἰουλίου 1978. Φυλακαί Κορυδαλλοῦ - ὑπογραφή». (Φωτ. ἀνωτέρω).

«Φυλακαί Κορυδαλλοῦ, 4 Ἰουλίου 1978.
Ἀγαπητέ μου Στέλιο,
Εὐχαρίστως ἐπαναλαμβάνω καί ἐγγράφως, τά προφορικῶς διατυπωθέντα

σχόλιά μου ἐπί τῶν ἀναμνήσεών σου ἐκ τῆς περιόδου τῆς ὀλίγον πρό καί κατά τήν διάρκειαν ἐκείνου τοῦ πολέμου 1940 - 1941.

Ὁ τόπος, ὁ χρόνος καί αἱ συνθῆκαι, ὑπό τάς ὁποίας ἐγράφησαν αἱ ἀναμνήσεις σου, σοῦ ἔδωσαν τήν εὐκαιρίαν νά πραγματοποιήσῃς μίαν πρωτότυπον σύμμιξιν, ἡ ὁποία ἕλκει τόν ἀναγνώστην.

Ἀντιπαρατάσσονται δύο ἐποχαί τοῦ ἱστορικοῦ μας βίου. Ἡ τότε καί ἡ σημερινή.

Δι' ὅσους ἔζησαν τήν ἐποχήν ἐκείνην καί ζοῦν καί τήν σημερινήν, ὁ πειρασμός νά ἐπιχειρήσουν τήν σύγκρισιν ὁδηγεῖ εἰς βλασφημίαν.

Διότι, πῶς νά συγκριθοῦν ἡ εὐλογία μέ τήν κατάραν, τό ὡραῖον μέ τό ἄθλιον, ὁ ἡρωϊσμός μέ τήν δειλίαν, οἱ γίγαντες μέ τούς νάνους, ἡ ἐθνική ἀνάτασις μέ τήν ἐθνικήν καθίζησιν;

Ἀντιμετωπίσαμεν τότε, ὑπερηφάνως, δύο αὐτοκρατορίας μέ τάς τρομερωτέρας πολεμικάς μηχανάς, σχεδόν γυμνοί ὄντες, καί τώρα ἐφθάσαμεν εἰς τό σημεῖον νά μᾶς ἐξευτελίζῃ καθημερινῶς καί θρασύς νά ἀπειλῇ τήν ἐθνικήν μας ἀκεραιότητα ὁ προαιώνιος τοῦ γένους μας ἐχθρός - ἡ Τουρκία - ἀφοῦ ἡ ἡγεσία τῆς Χώρας τοῦ ἐπέτρεψε νά πατήσῃ τό βρωμερό του πόδι εἰς τά ἅγια χώματα τῆς μαρτυρικῆς, ἑλληνικῆς Μεγαλονήσου Κύπρου!...

Καί μέ ποῖον συσχετισμόν δυνάμεων ἐπιτρέπουν οἱ σήμερον ὑπεύθυνοι νά ὑφίσταται τό ὑπερήφανον Ἑλληνικόν μας Ἔθνος αὐτούς τούς συνεχεῖς ἐξευτελισμούς;...

Θλῖψις, ὀδύνη καί ἐντροπή διά τό σημερινόν κατάντημά μας.

Ἤμουν, εἰς τόν πόλεμον ἐκεῖνον, Ἀνθυπολοχαγός τοῦ Πυροβολικοῦ. Καί ὑπηρέτησα εἰς μίαν ἐκ τῶν ἕξ Πυροβολαρχιῶν, τάς ὁποίας συνεκρότησεν ἐπιστρατευτικῶς τό Α΄ Σύνταγμα Βαρέος Πυρ/κοῦ. Εἰς τήν Πυροβολαρχίαν τοῦ Λοχαγοῦ Δημ. Σκέντζου, νῦν Ὑποστρατήγου ἐ.ἀ..

Εὐθύς μετά τήν συγκρότησίν μας εἰς Ἁγίαν Παρασκευήν Ἀττικῆς, ἠκολουθήσαμε τό ἴδιον μέ τό ἰδικόν σας δρομολόγιον πρός τήν γραμμήν τοῦ Μετώπου. Ἤτοι: Ἁγία Παρασκευή - Σιδ. Σταθμός Ρούφ - ἐπιβίβασις - Λάρισα - ἀποβίβασις - Κάμπος Δεσπότη - Περιοχή Κατάρας Μετσόβου - Ἐξοχή Ἰωαννίνων - Ἀμυντική Τοποθεσία Καλπακίου. Ὑποστήριξις τῆς ἐκεῖ ἀμυντικῆς μάχης. Μετά τήν ἀνατροπήν καί κατά τήν καταδίωξιν τῶν Ἰταλῶν: Γεροπλάτανος - ἐν ὄψει Βασιλικῶν.

Ἀπ' ἐδῶ χωρίζουν οἱ δρόμοι μας. Ἐνῶ σεῖς προχωρεῖτε ἀπό Βασιλικά πρός τόν Κεντρικόν Τομέα, ἐμεῖς κάμπτομεν πρός Δυσμάς, κατά τόν ὁδικόν ἄξονα Ἰωαννίνων - Κακκαβιᾶς - Δελβίνου. Τασσόμεθα εἰς Κακκαβιάν καί ὑποστηρίζομεν τάς ἐπιθέσεις διά τήν κατάληψιν τῶν ἑκατέρωθεν τῆς μεθορίου ὑψωμάτων καί ἐκεῖθεν, διαδοχικῶς, μετακινούμεθα εἰς Χάνι Γεωργουτσάδες - Δέλβινον - Ἁγίους Σαράντα - Χειμάραν - Παραλιακός Τομεύς.

Αἱ πολεμικαί σου ἀναμνήσεις, ἀγαπητέ μου Στέλιο, γραμμένες εἰς ἀπέριττον ὕφος, μοῦ ἐκράτησαν συντροφιάν εὐχάριστον μερικά βράδυα ἐδῶ, εἰς τό ὑπ' ἀριθμόν 58 κελλί τῆς "Α" Πτέρυγος τῶν φυλακῶν τοῦ αἴσχους.

Μέ ἐτράβηξαν καί μέ απεμάκρυναν ἀπό τήν δυσωδίαν τοῦ βάλτου τῆς ἀνεπαναλήπτου, ἐπί διεθνοῦς κλίμακος, περιόδου τῆς "χαβούζας" τῶν βρυκολάκων.

Ὅταν τά παιδιά σου καί τά ἐγγόνια σου θά διαβάζουν τάς ἀναμνήσεις σου ἐκείνης τῆς ἐποχῆς, μιᾶς ἐποχῆς τήν ὁποίαν δέν ἔζησαν, θά νομίζουν ὅτι ἀκούουν ἕνα ὄμορφο παραμύθι τοῦ καλοῦ παπποῦ.

Διότι, πῶς νά τά βοηθήσῃ τό σημερινόν κατάντημά μας ὡς Χώρας, τό ὁποῖον τώρα ζοῦν, νά καταλάβουν τά συμβάντα κατά μίαν ὡραίαν, ἡρωϊκήν ἐποχήν;

Εὐχαριστῶ διά τήν εὐκαιρίαν τῆς ἀναβαπτίσεώς μου.

Ὥρα 01.15 τῆς Πέμπτης, 5 Ἰουλίου 1978

Φυλακαί Κορυδαλλοῦ

Ὑπογραφή.».

Ἀγαπητέ μου Νίκο,

Μέ συνεκίνησες βαθύτατα. Σ' εὐχαριστῶ πολύ.

6.7.1978 ὥ. 10.00

Ἰδού κατωτέρω καί ἄλλου συνεγκλείστου, τοῦ Συν/χου Καταδρομῶν Παπαποστόλου Δημητρίου, τό σχόλιον, μετά τῆς φωτογραφίας του παραπλεύρως:

«Τό ἱστορικόν αὐτό βιβλίον πού ἐδιάβασα εἰς τό κελλί μου ὑπ' ἀριθμ. 52 ἀναφέρεται καί εἰς λεπτομερῆ γεγονότα τοῦ μεγίστου αὐτοῦ Ἔπους τοῦ Ἑλληνισμοῦ - καί μάλιστα εἰς μίαν περίοδον κατά τήν ὁποίαν εἶχαν καταρρεύσει ὅλαι αἱ χῶραι τῆς Εὐρώπης, ἐνῶ ἡ Σοβιετική Ἕνωσις εἶχεν ἐξαγορασθῆ ἀπό τόν Χίτλερ, διά τῆς παραχωρήσεως εἰς αὐτήν, τόσον τῆς ἀνατολικῆς Πολωνίας ὅσον καί τῶν Βαλτικῶν χωρῶν Λεττονίας, Ἐσθονίας καί Λιθουανίας - τό ἐμελέτησα κατά τήν συγγραφήν του ἀπό τόν συνέγκλειστόν μου Ταξίαρχον ἐ.ἀ. κ. Στυλιανόν Παττακόν. Πρόκειται διά μίαν ἐπιπλέον προσφοράν του εἰς τούς Ἐθνικούς μας Ἀγῶνας, δι' ἐνημέρωσιν κυρίως τῶν νεωτέρων γενεῶν.

Εἰς τόν ἀγῶνα τοῦ 1940 - 41, ἡ Οἰκογένεια Παπαποστόλου ἔλαβε μέρος διά τριῶν τέκνων της, ἀδελφῶν μου, τῶν:

α. Τοῦ Λοχαγοῦ Πεζικοῦ Γεωργίου Ε. Παπαποστόλου (ἀρχηγοῦ τῆς Τάξεως 1935 τῆς Σ.Σ.Ε.) Διοικητοῦ Λόχου Πεζικοῦ τῆς Μεραρχίας Ἰωαννίνων. Εἰς τήν ἀκολουθήσασαν κατοχήν 1941 - 44, ἐπολέμησεν ὡς μέλος τῶν Ε.Ο.Ε.Α./Ε.Δ.Ε.Σ.

τοῦ Ναπολέοντος Ζέρβα, εἰς τήν γενικήν περιοχήν τῆς Ἠπείρου. Μετά τήν ἀπελευθέρωσιν, τό Γ.Ε.Σ. τοῦ ἀνέθεσεν τήν ὀργάνωσιν τῶν Μονάδων Καταδρομῶν, λόγῳ τῆς ἐμπειρίας του εἰς τόν Ἀνορθόδοξον Πόλεμον. Ὡς Ἀντ/χης - Δ/τής τῆς 1ης Μοίρας Καταδρομῶν (Λοκατζήδων) ἔπεσεν εἰς τήν Ρούμελην τήν 4ην Ἰουλίου 1947.

β. Τοῦ Ἀνθ/γοῦ Πεζικοῦ Χαραλάμπους Ε. Παπαποστόλου (ἀρχηγοῦ τῆς τάξεως 1939 τῆς Σ.Σ.Ε.) Διοικητοῦ Οὐλαμοῦ Βαρέων Ὅπλων τῆς Μεραρχίας Ἰωαννίνων. Μετά τήν Γερμανικήν εἰσβολήν, μετέβη μυστικῶς εἰς Μέσην Ἀνατολήν καί ἐνετάχθη εἰς τήν 1ην Ἑλληνικήν Ταξιαρχίαν (Παυσανία Κατσώτα). Ὡς Ὑπολοχαγός ἔλαβε μέρος εἰς τήν μάχην τοῦ Ἔλ - Ἀλαμέϊν καί ἔπεσεν κατά τήν ἐπιτυχεστάτην νυκτερινήν ἐνέργειαν τῆς 25/26.10.1942. Τά ὀστᾶ του ἔχουν παραμείνει εἰς τήν Αἴγυπτον.

γ. Τοῦ Ἀνθυποσμηναγοῦ Νικολάου Ε. Παπαποστόλου (ἀρχηγοῦ τῆς Τάξεως 1940 τῆς Σχολῆς Ἰκάρων), μαχίμου πιλότου ἑνός Σμήνους Πολεμικῶν Ἀεροσκαφῶν. Συμμετέσχεν εἰς ἐπανειλημμένας ἀναχαιτίσεις καί καταρρίψεις ἰταλικῶν ἀεροσκαφῶν ὑπεράνω τῶν Ἰονίων Νήσων καί τῆς Ἀχαΐας. Ἐτραυματίσθη σοβαρῶς καί παρέμεινεν παράλυτος μέχρι τέλους τοῦ βίου του.

Συν/χης Καταδρομῶν
Παπαποστόλου Δημήτριος»[1]

Ὡρισμένοι φίλοι μου, ἀσφαλῶς αἱ θυγατέρες μου, ἰδίως τά ἐγγόνιά μου, μέ ἐρωτοῦν, ὅταν μέ ἐπισκέπτωνται: «... καί τώρα, παπποῦ, τί θά κάνης;»

Ἀπαντῶ εἰς αὐτούς καί εἰς σᾶς.

Συνεχίζω τό πρόγραμμά μου: Οἰκιακά καθήκοντα, μελέτη, γράψιμον. «Ὁ ὑπομείνας εἰς τέλος, οὗτος σωθήσεται».

1. Σέ εὐχαριστῶ πολύ, φίλε Δημήτριε, γενναῖε συνάδελφε καί συναισθάνομαι τό μεγαλεῖον τῆς ψυχῆς σου καί ἰδιαιτέρως τῶν ἐνδόξων γονέων σου! Καί προσθέτω: Αἰωνία ἡ μνήμη τῶν ἐνδόξων ἀθανάτων ἡρώων ἀδελφῶν σου. Ὁ Θεός νά ἀναπαύῃ τήν ἐνάρετον ψυχήν των ἐν Παραδείσῳ.

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΨΥΧΗ

«Ὡς ὄψις ἐν ὀφθαλμῷ, νοῦς ἐν ψυχῇ»
(Εὐριπίδου, 'Ανθ. Στοβ. Γ, 13)

Κατά τήν Νικηφόρον ἐκείνην προέλασιν, τοῦ "ΟΧΙ" τοῦ 1940 - 41, ἡ ἑλληνική ψυχή τοῦ γενναίου Ἕλληνος Στρατιώτου ἐσκίρτα ἀπό ἐνθουσιασμόν καί ἀκράδαντον πίστιν εἰς τόν Θεόν!

Δέν ἀμφιβάλλω ὅτι καί ὁ Ἕλλην Στρατιώτης τῆς σήμερον καί τῆς αὔριον καί πάσης γενεᾶς, εἰς τό διηνεκές, αὐτήν τήν ψυχήν, αὐτό τό σκίρτημα θά ἔχῃ.

Προτοῦ κλείσω, παραθέτω κατωτέρω παράδειγμα τῆς σημερινῆς γενεᾶς, ἀποδεικνύον τοῦ λόγου τό ἀληθές καί δή εἰς ποιητικόν λόγον:

«Ξερμάτωτος θά βγῆς στή μάχη τῆς ζωῆς κι ὅποια προσπάθεια θά πετύχῃ, ἐάν σοῦ ἔμαθαν ἀπό μικρός νά προσπαθῇς ἀπόρθητα ἀπ' τή φθορά νά ὀρθώνῃς τείχη. Ἔξω ἀπ' τά τείχη δόλος, φθορά, ἀναβρασμός ἀπό ὀρδές τῶν πορθητῶν πού ἐλλοχεύουν καί σέ τρομάζουν οἱ κραυγές κι' ἀλαλαγμός, ὅταν τίς πύλες τῶν τειχῶν ν' ἀνοίξουνε γυρεύουν.

* * *

Σέ κάθε μάχη τῆς ζωῆς τοῦ καθενός κυριαρχεῖ ἡ κάθε πράξη καί τό ἔργο του ἐδῶ κάτου καί τ' ἀποτέλεσμα τῆς μάχης θά κριθῇ ἀπ' τά πιστεύω του καί τά ἰδανικά του».

Ὑποστράτηγος Μήλας Γεράσιμος

Τοιαῦται σκέψεις χαράσσουν τό χαμόγελον τῆς ἐλπίδος εἰς τά χείλη ἡμῶν τῶν παλαιμάχων - γερόντων. Ἄς θέσωμεν ὅμως καί τήν τελείαν - ἐπῳδόν εἰς τά τῆς Ἐποποιΐας.

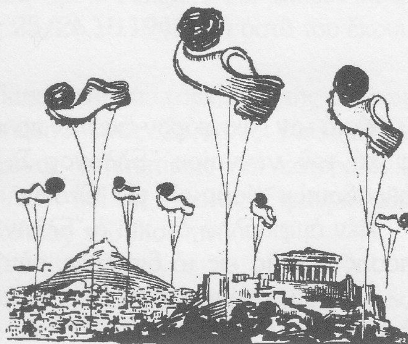
Ἡ ἐποποιΐα ἐκείνη τοῦ Ἔθνους μας ὑπῆρξε τό ἀποκορύφωμα τῆς ἑλληνικῆς ἀλκῆς, τῆς ἑλληνικῆς ἀγάπης πρός τήν πατρίδα, τήν ἐλευθερίαν καί τήν ἡρωϊκήν παράδοσιν τῆς φυλῆς μας ἀπό τά πανάρχαια χρόνια τῆς ἱστορίας μας.

Ἀποτελεῖ δέ καί ἕνα ἠχηρόν ῥάπισμα εἰς τάς ἀνερυθριάστους παρειάς τῶν ποικίλης ἀποχρώσεως Φαλμεράϋερς, κατηγορούντων ἡμᾶς ὅτι δέν εἴμεθα

ἀπόγονοι τῶν ἀρχαίων ἐπιφανῶν προγόνων μας. Ἰδού, ὅμως, ὅτι δέν ὑστεροῦμεν τῶν Μαραθωνομάχων, τῶν Σαλαμινομάχων καί τῶν ἐκστρατευσάντων ἀκόμη κατά τῆς Τροίας!

Ἰδού ἡ Ἑλλάς τότε καί τώρα τήν ἰδίαν ἀπάντησιν "μολών λαβέ", ἐστηριγμένην ἐσαεί εἰς τόν ἴδιον πνευματικόν θεμέλιον λίθον: "Οὐ καταισχυνῶ ὅπλα τά ἱερά, οὐδ' ἐγκαταλείψω τόν παραστάτην ὅτῳ ἄν στοιχήσω· ἀμυνῶ δέ καί ὑπέρ ἱερῶν καί ὁσίων καί μόνος καί μετά πολλῶν. Καί ἱερά τά πάτρια τιμήσω. Ἴστορες τούτων Ἄγλαυρος, Ἐνυάλιος, Ζεύς, Αὐξώ, Θαλλώ, Ἡγεμόνη». - Ὁ ὅρκος τῶν Ἀθηναίων.

ΣΗΜΕΡΟΝ

Ἀσύρματος

Τρίτη ΔΙΑΝΟΜΗ

Θά συνεχίσωμεν ἀπτόητοι τόν ἀγῶνα τῆς Ἐλευθερίας

ΩΡΑ 1 Μ. Μ.

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ τοῦ κ. Τσῶρτσιλ

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΛΑΟΝ

ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΥΧΙΑΝ

Ἡ Ἔννοια τῆς ἑορτῆς

Ἡ ἀπόφασις τῆς Θυσίας

Η ΜΕΓΑΛΗ ΗΜΕΡΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

Ἕνα καινούργιο Εἰκοσιένα...

Ἕλληνες, ὀρθιοί!

ΕΛΛΑΣ... Ἐλευθερία!

Ὅλα αὐτά, ἀπό ἐφημερίδας τῆς ἐποχῆς 1940 - 41

ΚΑΤΟΧΗ ΚΑΙ 1ος ΓΥΡΟΣ Κ.Κ.Ε.

*«Νά εἶσαι αὐστηρός γιά τόν ἑαυτόν σου
καί ἐπιεικής γιά τούς ἄλλους».*
('Εκ τῆς λαϊκῆς σοφίας)

Ναί, ἀλλά νά μή σιωπᾶς ὅταν προσβάλλεσαι...

Σεῖς οἱ ὁποῖοι ἐγεννήθητε μετά τά χρόνια τῆς Κατοχῆς, δηλ. μετά τήν 12ην 'Οκτωβρίου 1944, ἀγνοεῖτε τήν ἔννοιαν τῆς λέξεως "κατοχή". Τό ἔχω διαπιστώσει ἀπό ἀπαντήσεις ἀκόμη καί φοιτητῶν.

Εἶναι, ὅμως, ἐντροπή ὄχι ἰδική σας ἀλλά ἡμῶν τῶν ὑποστάντων ἐκείνην τήν περίοδον. Πρός ἄρσιν τῆς ἐντροπῆς μου, σᾶς ἐνημερώνω:

Τήν 28ην 'Οκτωβρίου εἰσέβαλον οἱ 'Ιταλοί εἰς τήν Πατρίδα μας. Τί ἐπέτυχον τά ἐδιαβάσατε εἰς τάς προηγουμένας σελίδας.

Τήν 6ην 'Απριλίου 1941 εἰσέβαλον καί οἱ Γερμανοί, οἱ ὁποῖοι κατέλαβον τήν πρωτεύουσάν μας "'Αθῆναι", τήν 26ην 'Απριλίου 1941, ἀναρτήσαντες τήν "Σημαίαν" των ἐπί τῆς 'Ακροπόλεως.

Τήν 12ην 'Οκτωβρίου 1944 οἱ Γερμανοί ἀπεχώρησαν ἐκ τῶν 'Αθηνῶν καί ἡ Γαλανόλευκος ἀνηρτήθη καί πάλιν εἰς τόν 'Ιερόν αὐτόν Βράχον. Οἱ 'Ιταλοί εἶχον ἀποχωρήσει πολύ πρίν...

'Η περίοδος, λοιπόν, 26 'Απριλίου 1941, μέχρι 12 'Οκτωβρίου 1944 ὀνομάζεται ΚΑΤΟΧΗ.

'Εδιαβάσατε εἰς τάς προηγουμένας σελίδας τά τοῦ διεξαχθέντος πολέμου τῆς Πατρίδος μας ἐναντίον αὐτῶν τῶν δύο μεγαθηρίων, ὅπως ὁ ἴδιος τά ἔζησα.

Εἰς τό κεφάλαιον τοῦτο "ΚΑΤΟΧΗ" θά ἀντιληφθῆτε τά τῆς ζωῆς ἡμῶν τῶν ὑποστάντων αὐτήν, μέ ὅσον τό δυνατόν ὀλιγώτερα λόγια. Τά πολλά εἶναι "φτώχεια", δηλαδή, ἀδυναμία ἐκφράσεως...

'Εξηγεῖται, λοιπόν, κατωτέρω τί σημαίνει ἡ λέξις ΚΑΤΟΧΗ καί τί γεγονότα συνέβησαν κατ' αὐτήν:

Εὐθύς ἀπό τῆς ἐπιστροφῆς μας ἐκ τῆς ἑξαμήνου πολεμικῆς μας, Νικηφόρου περιπετείας, ἐκάμαμεν ἔναρξιν ὀργανώσεως συμπεριφορᾶς μας ἔναντι τῶν ἐχθρικῶν δυνάμεων κατοχῆς.

Καί ἔχομεν τό πρῶτον ἀξιοθαύμαστον παράδειγμα ἀνεπαναλήπτου ἡρωϊσμοῦ,

τήν αὐτοθυσίαν τοῦ Στρατιώτου Κουκίδη Κωνσταντίνου.

Αὐτός ὁ ἰδανικός Ἕλλην Στρατιώτης, διετάχθη ἀπό Γερμανόν Ἀξιωματικόν νά ὑποστείλῃ ἐκ τοῦ ἱεροῦ Βράχου τήν Ἑλληνικήν Σημαίαν καί νά ἀναρτήσῃ τήν γερμανικήν.

Ὑπέστειλε τήν Ἑλληνικήν Σημαίαν ψιθυρίζων τόν Ἐθνικόν μας Ὕμνον, περιετυλίχθη τήν Γαλανόλευκον, ἀντί σαβάνου, καί ἐκρημνίσθη μαζί της, δούς εἰς τούς Ἕλληνας καί τήν Ἀνθρωπότητα, ἐν γένει, σπάνιον παράδειγμα ἡρωϊκῆς αὐτοθυσίας διά τήν τιμήν καί τήν δόξαν τῆς Πατρίδος του, τοῦ Ἔθνους του, τῆς φυλῆς του καί τοῦ ἀνθρώπου ἐν γένει! Αὐτός ὁ ἰδανικός Ἕλλην Στρατιώτης ἀποτελεῖ τό ὑπόδειγμα τοῦ ἀνθρώπου, τοῦ κάθε Ἀνθρώπου! Τόν διδάσκει πώς νά σέβεται τά Σύμβολα τῆς Πατρίδος του, μέγιστον τῶν ὁποίων εἶναι ἡ Σημαία.

Αἰωνία ἡ μνήμη σου, ἀθάνατε ἥρωα, Ἕλλην Στρατιῶτα Κωνσταντῖνε Κουκίδη!

Δέν ἔχω τό δικαίωμα τοῦ συνηγόρου, ἔχω ὅμως τό καθῆκον νά διηγηθῶ αὐτά τά ὁποῖα ἔπραξα, μόνος, ἤ μαζί μέ ἄλλους.

Μαζί μέ συναδέλφους, συμμαθητάς τῆς Σ.Σ.Ε., κυρίως, συνηντώμεθα καί συνεζητούσαμεν.

Ἡ συζήτησις ἀπέβλεπεν εἰς τόν σχεδιασμόν τρόπου ἐκδιώξεως τοῦ ἐχθροῦ ἐκ τῆς Πατρίδος μας, τό δυνατόν συντομώτερον.

Τό ὑποτυπῶδες Ὑπουργεῖον Ἐθνικῆς Ἀμύνης μᾶς ἐβοήθει, ὅσον ἠδύνατο, εἰς ὅ,τι ἠδύνατο διά τήν ἐπιβίωσίν μας.

Σιγά - σιγά ἤρχισαν νά ἐμφανίζωνται ἀνώτεροι Ἀξιωματικοί ὡς ἀρχηγοί ὁμάδων Ὀργανώσεων Ἀντιστάσεως, ἀλλά καί τριάδες ἀτόμων ὑπό τόν τίτλον Ε.Α.Μ. - Ἐθνικόν Ἀπελευθερωτικόν Μέτωπον. - Τό Ἐθνικόν, κατ' εὐφημισμόν, πρός ἄγραν ἀφελῶν πατριωτῶν, μεθ' ὧν παρ' ὀλίγον καί ἐγώ..!

Μία τοιαύτη - τριμελής ὁμάς - μέ γείτονά μου καθηγητήν Γυμνασίου, μέ ἐπεσκέφθη ἐπανειλημμένως καί μέ κατήχει...

Ἐάν δέν ἐδιάβαζα ἕνα ἄρθρον τῆς ἐφημερίδος τῆς ὀργανώσεώς των, ὑπό τόν τίτλον: "ΔΕΝ ΘΕΛΟΜΕΝ ΒΟΥΛΓΑΡΟΚΤΟΝΟΥΣ", θά εἶχον παρασυρθῆ!

Ἐν τῷ μεταξύ συνηντήθην τυχαίως μετά τοῦ τελευταίου Διοικητοῦ μου κατά τήν ὑποχώρησίν μας ἐκ τοῦ Μετώπου, Ἐπιλάρχου Φαληρέα Εὐαγγέλου.

Ἐκεῖνος μέ ἐμύησεν εἰς Ὀργάνωσιν Ἀντιστάσεως ἡ ὁποία εἶχε τόν μυστικόν τίτλον "Ἱεραρχία" καί ἀργότερον "Χί".

Ἡ θεωρητική της προσπάθεια ἄνευ πράξεως μέ ἀπεγοήτευσε καί ἀπεχώρησα.

Ὁ τέως Διοικητής μου Συντ/χης Ἱππικοῦ Αὐγερόπουλος Γεράσιμος εἶχε γαμβρόν τόν Ἀνθυπολοχαγόν Πεζικοῦ Κτιστόπουλον Δημήτριον, φίλον μου, νεώτερόν μου.

Ὁ πενθερός του, εἰς γεῦμα πού μᾶς παρέθεσε, μᾶς εἶπεν ὅτι φεύγει γιά τόν Ζέρβα καί θά μᾶς εἰδοποιήσῃ τί νά πράξωμεν.

Εὑρέθη εἰς τό Ε.Α.Μ. καί... ἐσώθημεν! (Τόν συνήντησα κρατούμενον εἰς τήν νῆσον Γυάρον καί τόν ἔστειλα, ἀμέσως, εἰς τήν οἰκογένειάν του. Ὑπῆρξε Διοικητής μου ἐν ἔτει 1933).

'Αντίστασις εἰς 'Οργάνωσιν "'Ομηρος"

«...τῷ δέ θυμοειδέος ά ἀνδρία· ἕξις γάρ ἐντί
ἀντερειστικά καί ὑποστατικά τῶν δεινῶν...».
(Μετώπου, 'Ανθ. Στοβ. Α, 64)
Μτφρ.: 'Αρετή τοῦ θυμοειδοῦς εἶναι ἡ ἀνδρεία,
διότι εἶναι ἡ ἱκανότης νά ἀντιστεκώμεθα καί ὑπομένωμεν τά δεινά.

Μίαν ἡμέραν, ἐν ἔτει 1942, ὑπηρετῶν, τυπικῶς, εἰς τό 'Υπουργεῖον 'Εθνικῆς 'Αμύνης, βοηθός τοῦ τότε 'Ιλάρχου Σπαντιδάκη Γρηγορίου, ἐμυήθην παρ' αὐτοῦ καί ἐνετάχθην εἰς τήν 'Οργάνωσιν "ΟΜΗΡΟΣ", μέ 'Αρχηγόν τόν τότε Συνταγματάρχην Πυρ/κοῦ Κιτριλάκην Στυλιανόν, μεταπολεμικῶς 'Αρχηγόν Γ.Ε.Εθ.Α., καί 'Υπαρχηγόν τόν 'Αντισυν/χην Πεζικοῦ, τότε, Δόβαν Κωνσταντῖνον, τόν ἥρωα τῆς Κονίτσης κατά τόν 'Αντισυμμοριακόν 'Αγῶνα καί ἐν συνεχείᾳ 'Αρχηγόν Γ.Ε.Εθ.Α..

Πρῶτος 'Αρχηγός τῆς 'Οργανώσεως "ΟΜΗΡΟΣ" ἦτο ὁ Καθηγητής - 'Ακαδημαϊκός - Κανελλόπουλος Παναγιώτης, ὁ ἀνατραπείς Πρωθυπουργός ὑπό τῶν ἐπαναστατῶν τῆς 21ης 'Απριλίου 1967, μεθ' ὧν καί ἐγώ. Δεύτερος 'Αρχηγός της ἦτο ὁ Συντ/χης Πυρ/κοῦ Τσέλλος 'Επαμεινώνδας.

'Αμφότεροι ἐφυγαδεύθησαν εἰς Μέσην 'Ανατολήν, ὅταν ἐπροδόθησαν εἰς τούς Γερμανούς.

Τό αὐτό συνέβη καί μέ τόν μυήσαντά με Σπαντιδάκην Γρηγόριον, ἀρχάς τοῦ ἔτους 1943.

'Αναχωρήσαντος τοῦ Σπαντιδάκη, μοῦ ἀνετέθησαν ὑπό τοῦ Δόβα τά καθήκοντα τοῦ Σπαντιδάκη, βοηθός τοῦ ὁποίου ἤμουν μέχρι τῆς φυγαδεύσεώς του, ὑπό τῆς 'Οργανώσεως, εἰς Μέσην 'Ανατολήν.

'Η ὀργάνωσις "ΟΜΗΡΟΣ" ὑπήγετο ὑπό τό Στρατηγεῖον Μέσης 'Ανατολῆς - Σ.Μ.Α. - καί ἔδρασεν ἐπιτυχῶς, τυχοῦσα ἠθικῆς ἀμοιβῆς τόσον ὑπό τῆς 'Ελληνικῆς Κυβερνήσεως ὅσον καί παρά τοῦ Σ.Μ.Α.. 'Ηθικῆς ἀμοιβῆς ἔτυχον καί ἐγώ παρά τῶν Κυβερνήσεων 'Ελλάδος καί 'Αγγλίας.

'Η παρά τῆς 'Αγγλικῆς Κυβερνήσεως ἀπονεμηθεῖσα μοι ἠθική ἀμοιβή ἦτο "φύλλον δρυός" καί μοῦ παρεδόθη ὑπό τοῦ ἐν 'Αθήναις Πρεσβευτοῦ τῆς 'Αγγλίας εἰς τήν Πρεσβείαν της, κατά τήν αὐτήν ἡμέραν τῆς παρασημοφορίας, διά τῆς αὐτῆς ἠθικῆς ἀμοιβῆς, τῶν συμπατριωτῶν μου Μπαντουβᾶ 'Εμμανουήλ καί Πετρακογιώργη Γεωργίου. 'Αμφότεροι ἦσαν διακεκριμένοι Κρῆτες, γενναῖοι μαχηταί ἐναντίον τῶν στρατευμάτων κατοχῆς, δράσαντες μέ σοφίαν, μέ σύνεσιν, μέ σωφροσύνην καί θαυμάσια ἀποτελέσματα, διό, δικαίως ἐτιμήθησαν καί τιμῶνται....

Τό τί ὑπέφερεν ὁ 'Ελληνικός λαός κατά τά τρία καί ἥμισυ ἔτη αὐτῆς τῆς σκλαβιᾶς, αὐτῆς τῆς "μαύρης νύχτας", μόνον ἕνας Αἰσχύλος ἤ ἕνας Σοφοκλῆς θά ἦτο δυνατόν νά τό περιγράψῃ!

Ἡ ταπεινότης μου, περιορίζεται εἰς τήν ἀναφοράν τῶν ἑξῆς:

1. Τῆς πείνας ἐκ τῆς ὁποίας ἀπεδεκατίσθη ὁ πληθυσμός τῆς Χώρας, ἰδίᾳ τῶν πόλεων καί ἰδιαίτατα τῶν Ἀθηνῶν. Οἱ γέροι καί τά παιδιά τῆς φτώχειας ἀργοπέθαιναν εἰς τά πεζοδρόμια καί περισυνελέγοντο ὑπό τοῦ Δήμου εἰς κάρον μαζί μέ τά σκουπίδια... Τά κορίτσια τῆς ἐφηβείας ὑπέστησαν ἀνικανότητα μητρότητος ἐκ τῆς στερήσεως βασικῆς τροφῆς, κυρίως ἐλαιολάδου.

2. Τῆς βαρβάρου συμπεριφορᾶς τῶν στρατευμάτων κατοχῆς τά ὁποῖα ἐνόμιζον ὅτι θά παρέμενον αἰώνιοι κατακτηταί.

Ἰδιαιτέρως οἱ Γερμανοί θά μοῦ μείνουν ἀλησμόνητοι μέ αὐτάς τάς εἰκόνας τῶν μπλόκων καί τάς ὁμαδικάς ἐκτελέσεις ἀθώων, κατά τό πλεῖστον, ἀτόμων. Ἡ “ταρίφα” - διατίμησις - ἦτο: πεντήκοντα ἀπαγχονιζόμενοι ἔναντι ἑνός ἐκτελουμένου Γερμανοῦ ὑπό Ἑλλήνων, κατά περίπτωσιν δέ, ὑπερέβαινον τούς -200- διακοσίους. Π.χ.: Τήν 17ην Ὀκτωβρίου 1941 εἰς τά Ἄνω καί Κάτω Κερδύλια Σερρῶν, ἐξετέλεσαν διακοσίους ἕνδεκα -211-. Τόν Αὔγουστον 1944 ἐξετέλεσαν διακοσίους -200- ἐκ τῶν κρατουμένων εἰς τάς φυλακάς Χαϊδαρίου ἔναντι ἑνός Γερμανοῦ Ἀξιωματικοῦ τῶν Ἔς - Ἔς. Τήν 13ην Δεκεμβρίου 1943 ἐξετέλεσαν περί τούς δύο χιλιάδας -2000- ἄνδρας τῶν Καλαβρύτων Ἀχαΐας καί κατεδάφισαν ὁλόκληρον τό χωρίον ἐκδικηθέντες τήν ἐκτέλεσιν ὑπό τοῦ Κ.Κ.Ε./Ε.Λ.Α.Σ. ὀλίγων Γερμανῶν στρατιωτῶν αἰχμαλωτισθέντων παρ' αὐτοῦ εἰς ἐνέδραν καί παρά τάς διεθνεῖς συμβάσεις καί παρά τήν προειδοποίησιν τῶν Γερμανῶν καί τήν ὑπ' αὐτῶν παράδοσιν αἰχμαλωτισθέντων ΕΛΑΣιτῶν κατά τήν αὐτήν ἐξ ἐνέδρας μάχην. Οἱ Γερμανοί εἶχον ζητήσει τήν ἀνταλλαγήν τῶν αἰχμαλώτων.

Οἱ ἀπαγχονισμοί ἐξετελοῦντο ἄνευ Δίκης. Συνελαμβάνοντο εἰς τά “μπλόκα” τυχαῖοι! Ἀντίκρυσα μίαν ἡμέραν πεντήκοντα κρεμασμένους εἰς ἰσαρίθμους στύλους τῆς Δ.Ε.Η., ἀπό Σταυροῦ, πρός Πικέρμι - Μαραθῶνα...

Τοιαῦται εἰκόνες θά μέ κυνηγοῦν ὥσπου νά ζῶ... Δέν λησμονῶ, ἐπίσης, τό λάκτισμα τό ὁποῖον ἐδέχθην ὑπό Ἰταλοῦ στρατιώτου, ὅταν προσεπάθησα νά ἐπιβιβασθῶ εἰς τό “τράμ” τῆς στάσεως Ἁγίου Λουκᾶ.

Οὔτε τόν πανικόν τόν ὁποῖον ὑπέστην, ὅταν αἰφνιδίως εὑρέθην ἐνώπιον Γερμανικοῦ “μπλόκου” εἰς περιοχήν Σταυροῦ - Ἀγ. Παρασκευῆς. Ἔφερον ψευδῆ ταυτότητα - ὑπό τό ὄνομα Γρηγορᾶς Παῦλος - καί εἶχα εἰς τάς χειρολαβάς τοῦ ποδηλάτου τῆς Ὀργανώσεως “ΟΜΗΡΟΣ” ἀριθμόν κρυπτογραφημένων σημάτων, ληφθέντων δι' ἀσυρμάτου μόλις πρό ὀλίγου! Αὐτάς τάς ταυτότητας, μᾶς τάς ἐπρομήθευεν ὁ τότε Ἀστυνομικός Διευθυντής Ἀθηνῶν Ἔβερτ Ἄγγελος, μέλος τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω μυστικῆς Ὀργανώσεως. Ἦτο ὁ πατήρ τοῦ σημερινοῦ Μιλτιάδου: «...κι ἀπό ρόδο, ἀγκάθι!».

Εὐτυχῶς, οἱ ἐρευνήσαντες δέν ἐφαντάσθησαν ὅτι αἱ χειρολαβαί τοῦ δικύκλου ἦτο δυνατόν νά ἦσαν ἀποθῆκαι. Καί ὅμως ἦσαν· καί μάλιστα πλήρεις κρυπτογραφημένων σημάτων τοῦ Σ.Μ.Α., μόλις πρό ὀλίγων λεπτῶν ληφθέντων διά τοῦ ἀσυρμάτου, ἐκ τῆς θέσεως τοῦ ὁποίου εἱρχόμην. Ἐάν τά εὕρισκον... θά ἤμην ἀπό τότε μακαρίτης καί σεῖς δέν θά ἠσχολεῖσθε τώρα μαζί μου.

Ἀντιλαμβάνεσθε τήν ἀγωνίαν μου καθ' ὅν χρόνον ἔψαχναν "τίς τσέπες μου"!

3. Τῆς Διώξεώς μου ὑπό τῆς κατοχικῆς Κυβερνήσεως, ὡς λιποτάκτου, μή παρουσιασθέντος νά ἀναλάβω ὑπηρεσίαν εἰς τά Τάγματα Ἀσφαλείας· ὑπέστην ἔρευναν ὑπό Ἀξιωματικοῦ τούτων εἰς τήν Ὁμόνοιαν. Μετέβαινον ἐπί λεωφορείου - γκαζοζέν, δηλ. μέ κινητήριον δύναμιν τόν ξυλάνθρακα - ἀπό Ὁμονοίας εἰς κρυσφύγετόν μου ἐκείνης τῆς ἡμέρας.

Ἔδωσα τήν ταυτότητά μου - Γρηγορᾶς Παῦλος - προσποιούμενος ὅτι κάτι ἔψαχνα εἰς "τίς τσέπες μου". Ὁ Ἀξιωματικός, Ὑπολ/γός Πεζικοῦ, ἐχαμήλωσεν, εἶδε καί ἐκπλαγείς, εἶπε, χαμηλοφώνως: «Βρέ Στέλιο, σέ ψάχνομεν... εἶσαι κομμουνιστής, βρέ Στέλιο; ...». Τοῦ ἀπήντησα: «Γιῶργο, θά τά ποῦμεν ὅταν θά εἴμεθα ἐλεύθεροι...».. Ἦτο ὁ συμμαθητής μου τῆς Σ.Σ.Ε., Γιαννόπουλος Γεώργιος, φονευθείς κατά τήν διάρκειαν τοῦ Κ/Σ ἀγῶνος.

Ὑπό τῆς κατοχικῆς Κυβερνήσεως διωκόμην διότι, ὡς προανέφερον, δέν ἐξετέλεσα διαταγήν της νά ἐνταχθῶ εἰς τά Τάγματα Ἀσφαλείας. Τήν Διαταγήν, νά μή ἐνταχθῶ εἰς αὐτά, τήν ἔδωσεν ἡ Βασιλική Κυβέρνησις ἐκ Καΐρου.

Κατεδικάσθην ὑπό τῆς κατοχικῆς εἰς θάνατον, ἀκριβῶς ὅπως καί ἀπό τήν μεταπολιτευτικήν! Ἐστερήθην τῶν ἀποδοχῶν μου - ὡς Ὑπίλαρχος τότε - ὅπως καί τώρα τῆς συντάξεώς μου κλπ, ὑπό τῶν μεταπολιτευτικῶν κυβερνήσεων καταδικασθείς. Κρίνετε, ποία ἐκ τῶν δύο κυβερνήσεων ἦτο περισσότερον ἑλληνική, ποία ἦτο δικαιοτέρα...

Καθ' ὅλην τήν διάρκειαν τῆς κατοχῆς ἐδανειζόμην ἀπό συγγενεῖς καί φίλους... Μετά τήν κατοχήν, τό Κράτος μας ἔσβησε τά χρέη... Ἐγώ ὅμως ὤφειλον νά ἐξοφλήσω... Ἐζήτησα ἱεραρχικῶς νά μοῦ ἀποδοθοῦν οἱ μισθοί οἱ ὁποῖοι δέν μοῦ ἐδίδοντο... Ἡ ἀπάντησις: «Ἀπεσβέσθησαν τά χρέη!»

Ἀπήντησα: «Ἐγώ δέν εἶμαι λωποδύτης καί παραιτοῦμαι διά νά ἐργασθῶ, προκειμένου νά ἐξοφλήσω, ὡς ἔντιμος Ἀξ/κός, τάς ὀφειλάς μου». Δέν ἐγένετο δεκτή ἡ παραίτησις καί ἐπεβλήθη καί ποινή..! Ὑπέβαλον παραίτησιν καί διά δευτέραν καί τρίτην φοράν, εἰς τόν τότε Διοικητήν τοῦ 2ου Συν/τος Ἀναγνωρίσεως Ἀντισυν/χην Γκίκαν Σόλωνα, μέ τά αὐτά πάντοτε ἀποτελέσματα!

Κατά τά μαῦρα αὐτά, δίσεκτα χρόνια τῆς κατοχῆς, τοῦ λιμοῦ, τῶν ἐκτελέσεων καί τῶν πάσης φύσεως δεινῶν, οἱ πιστοί κατεφεύγομεν εἰς τό ἔλεος καί τήν προστασίαν τοῦ Θεοῦ. ...«ἡ γάρ δύναμίς Του ἐν ἀσθενείᾳ τελειοῦται». (Β΄ Κορινθ. ΙΒ΄ 9)

Ὑπῆρχεν, εὐτυχῶς, καί ἡ καθημερινῶς ἀκουομένη αἰσιόδοξος φωνή τοῦ B.B.C., διά τήν ὁποίαν, ὅμως, ὁ συλλαμβανόμενος νά τήν ἀκροᾶται, ... ἐξετελεῖτο!

Καί ἔληξεν ἡ κατοχή! ἤ, μᾶλλον, ἐνομίσαμεν ὅτι ἔληξεν. Ἐπανηγυρίσαμεν, ἤ, τινές ἐπανηγύρισαν. Ἡμεῖς, οἱ τῶν μυστικῶν Ὀργανώσεων, γνωρίζοντες τά σχέδια τοῦ Κ.Κ.Ε., εἴμεθα λίαν ἐπιφυλακτικοί. Καί δυστυχῶς δέν διεψεύσθημεν. Ἐπηκολούθησεν ὁ ἀλήστου μνήμης "Κόκκινος Δεκέμβρης".

Ο ΚΟΚΚΙΝΟΣ "ΔΕΚΕΜΒΡΗΣ" 2ος ΓΥΡΟΣ ΚΚΕ

«... Ἄρξομαι ἀπό τῶν προγόνων πρῶτον, δίκαιον γάρ αὐτοῖς καί πρέπον δέ ἅμα ἐν τῷ τοιῷδε τήν τιμήν τῆς μνήμης, δίδοσθαι: Τήν γάρ Χώραν οἱ αὐτοί ἀεί οἰκοῦντες διαδοχῇ τῶν ἐπιγιγνομένων μέχρι τοῦδε ἐλευθέραν δι' ἀρετήν παρέδωσαν... οὕς νῦν ὑμεῖς ζηλώσαντες καί τό εὔδαιμον τό ἐλεύθερον, τό δ' ἐλεύθερον τό εὔψυχον κρίναντες, μή περιορᾶσθαι τούς πολεμικούς κινδύνους...»

(Θουκυδίδου Ἱστορία Β΄, 43))

Ὁ 1ος Γῦρος τοῦ Κ.Κ.Ε. εἶχεν ἀρχίσει ἀπό τό ἔτος 1942, ὅταν ἐβγῆκεν εἰς τά βουνά - διά ἀντίστασιν δῆθεν -, εἰς τήν πραγματικότητα διά τήν βίᾳ κατάληψιν τῆς ἐξουσίας καί ἐφαρμογήν τοῦ δικτατορικοῦ, Σταλινικοῦ τύπου, καθεστῶτος. Τόν "Κόκκινον Δεκέμβρην" - 2ον Γῦρον, ἀρχίσαντα τήν 3ην Δεκεμβρίου 1944 καί λήξαντα τήν 12ην Φεβρουαρίου[1] 1945 μέ τήν Συνθήκην "Βάρκιζας", διεδέχθη ὁ 3ος Γῦρος, διαρκέσας ἀπό Μαρτίου 1946 ἕως 29 Αὐγούστου 1949. Ὑπό τῶν Νομίμων Δημοκρατικῶν Κυβερνήσεων καί ὑπό τοῦ Ο.Η.Ε. ὠνομάσθη ὁ 3ος Γῦρος Κομμουνιστοσυμμοριτικός - Κ/Σ - καί ἀνεβαπτίσθη ὑπό τῶν ἀδεξίων δεξιοαριστερῶν μεταπολιτευτικῶν κυβερνήσεων εἰς "ἐμφύλιον". Ἐάν τά "φύλα" ἐκεῖνα εἶναι ὅμοια μέ τά δεξιοαριστερά, τότε ὀρθῶς! Ἀλλά, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, οὔτε ἐγώ, οὔτε ὁ κ. Ράλλης Γεώργιος, πιστεύω, θά ἐπολεμούσαμεν! Δέν θά ἐδεχόμην νά γίνω ἀδελφοκτόνος!

Καί ἦτο ἕτοιμον τό Κ.Κ.Ε. ὑπό τό νομιμοφανές προσωπεῖον τῆς ΕΔΑ - Ἐνιαία Δημοκρατική Ἀριστερά - νά ἀρχίσῃ τόν 4ον Γῦρόν του, διά νά ἱππεύσῃ ἐπί τῆς ἐξουσίας καί νά ὁδηγήσῃ τόν Ἑλληνικόν Λαόν εἰς τήν "φτώχειαν" καί τήν μιζέριαν, δηλαδή τάς Ἑλληνίδας εἰς τούς οἴκους ἀνοχῆς τῆς Δύσεως, ὅπως ὡδήγησε τό σύστημα ἐκεῖνο τάς γυναῖκας τοῦ Σοβιετικοῦ Καθεστῶτος - μοντέλου ποθητοῦ τοῦ ΠΑ.ΣΟ.Κ. -, εἰς τούς ἰδικούς μας καί τῆς Δύσεως, γενικῶς, οἴκους πορνείας καί δυστυχίας...

1. Εἶχε προηγηθῆ ἀνακωχή τήν 12ην Ἰανουαρίου 1945.

«"Ας ὄψεται ἡ 'Επανάστασις τῆς 21ης 'Απριλίου 1967, ἡ ὁποία τούς ἀνέτρεψε τά σχέδια!...».

Αὐτά, φίλοι μου· καί ἀσφαλῶς θά νομίζετε ὅτι ἐπειδή ὑφίσταμαι αὐτήν τήν περίπου 30ετῆ ταλαιπωρίαν, θά αἰσθάνωμαι τήν ἀνάγκην νά σᾶς δηλώσω μετάνοιαν. Σᾶς διαβεβαιώνω ὅτι κάνετε λάθος. 'Αντιθέτως μάλιστα, αἰσθάνομαι τό χρέος νά σᾶς εἴπω ὅτι λυποῦμαι διότι ἡ Πατρίς μας ὑφίσταται - καί δή ἀδιαμαρτυρήτως - τάς συνεπείας τῶν ἀποτελεσμάτων μιᾶς "μεταπολίτευσης", ἡ ὁποία ἐφαρμόζει περίπου αὐτά τά ὁποῖα θά ἐφήρμοζε τό Κ.Κ.Ε., ἐάν ἔκανε καί ἐκέρδιζε τόν 4ον Γύρον..! "Ας ἐπανέλθωμεν ὅμως εἰς τό θέμα μας.

'Οφείλω νά ἐπισημάνω τό γεγονός ὅτι, ἀσχέτως τῆς προελεύσεως καί τῶν ἐπιδιώξεων τῆς ἤ τῶν 'Οργανώσεων, αἱ ὁποῖαι ἐξεδήλωνον τήν ἀντίστασίν των ἐναντίον τῶν κατακτητῶν, οἱ συμμετέχοντες εἰς αὐτάς ἦσαν ἐνθουσιώδεις πατριῶται. Εἴτε συμμετεῖχον προσωπικῶς, ἤ τυχαίως εὑρέθην ἐν μέσῳ πλήθους διαδηλωτῶν, ἀντελήφθην τό μεγαλεῖον τῆς ψυχῆς τῶν ἀγωνιζομένων παιδιῶν τῆς 'Ελλάδος καί εἶμαι ὑπερήφανος διότι εἶμαι ἀδελφός των.

Ἡ εἰλικρίνειά μου μοῦ ἐπιβάλλει νά δηλώσω, ὅτι αἱ περισσότεραι τοιαῦται ἐνέργειαι ὠργανοῦντο ὑπό τοῦ Κ.Κ.Ε. ὑπό διάφορα ὀνόματα: Ε.Α.Μ., Ε.Π.Ο.Ν., Ε.Λ.Α.Σ., Ε.Λ.Α.Ν., Ε.Λ.Α.Α. κλπ.

Διαδηλώσεις 'Αντιστασιακαί

Συγκεκριμένως, τό ἔτος 1942, ὅταν οἱ Γερμανοί ἐσκόπευον νά προβοῦν εἰς παραχώρησιν πρός τήν Βουλγαρίαν ἐδαφῶν, ἀνηκόντων εἰς τήν 'Ελλάδα ἤ, εἰς εἰς ἄλλην περίπτωσιν, νά ἐπιστρατεύσουν "Ελληνας, διά νά τούς στείλουν εἰς τόν κατά τῆς Ρωσίας πόλεμόν των, ἐξηγέρθη μέγα πλῆθος λαοῦ εἰς μίαν ἐνθουσιώδη διαδήλωσιν, ἡ ὁποία ἠνάγκασε τόν ἐχθρόν νά ὑποχωρήσῃ.

Τήν ἡμέραν ἐκείνην ἔλαβε μέρος καί τό σύνολον τῶν φοιτώντων εἰς τήν Στρατιωτικήν Σχολήν Τοπογραφίας, εἰς ἥν ἐφοίτων καί ἐγώ. Τήν ὤθησιν ἔδωσεν εἷς συνάδελφος 'Ανθυπολοχαγός Πεζικοῦ, κατά μίαν τάξιν νεώτερός μου, ὅστις, ἀπό τῆς ἕδρας, ἐνημέρωσεν, ἠρέθισε τό πατριωτικόν συναίσθημα, ἐπεσήμανε τόν κίνδυνον τοῦ Γερμανικοῦ σχεδίου καί ἐπέμεινε διά τό κλείσιμον τῆς Σχολῆς καί τήν μετάβασιν ὅλων μας εἰς τήν διαδήλωσιν. Καί τό ἐπέτυχεν. 'Εκ τούτου ὅμως τοῦ γεγονότος παρακινούμενοι οἱ Γερμανοί ἐσφράγισαν τήν ἐν λόγῳ Σχολήν διά παντός, συνέλαβον τόν Διοικητήν της, 'Αντισυνταγματάρχην, καί ὅσους ἀνεῦρον εἰς τόν χῶρον αὐτῆς τήν πρωΐαν τῆς ἐπομένης. Τόν Διοικητήν τόν ἐξετέλεσαν ἀργότερον.

"Ημουν τυχερός καί τότε, ὅπως καί εἰς ἄλλην παρομοίαν περίπτωσιν τοῦ 'Ιουνίου τοῦ 1941.

Εἰς τήν περίπτωσιν ἐκείνην, τοῦ 'Ιουνίου 1941, ἐδήλωσα μίαν ἡμέραν εἰς τόν Κρῆτα Ταγμ/χην Πεζ. Πολιτάκην, προϊστάμενον ὑπηρεσίας ἐξυπηρετήσεως Κρητῶν Στρατιωτῶν, παραμενόντων ἐν 'Αθήναις ἀστέγων..., ὅτι ἀρνοῦμαι ἀπό σήμερον νά προσφέρω τάς ὑπηρεσίας μου εἰς τήν ἐξυπηρέτησιν ἐκείνων τῶν

συμπατριωτῶν μας - Κρητῶν Ὁπλιτῶν - σιτιζομένων εἰς τό Καλλιμάρμαρον Στάδιον, διότι ἤκουσα κατηγορίας ἐναντίον ἡμῶν τῶν Ἀξιωματικῶν προσβλητικάς: Κατηγόρουν τούς Ἀξιωματικούς, διότι ἐλάμβανον ἡμίσειαν κουραμάναν, ἐνῷ αὐτοί ἐλάμβανον ἕν τέταρτον, δηλ. τό ἥμισυ τοῦ ἡμίσεως. Ὁ ὡς ἄνω Ταγ/χης μοῦ ἀπήντησε: «Μά ἐμεῖς, παιδί μου, ἔχομεν οἰκογένειαν, ἀπό τήν ὁποίαν ἀπουσιάζομεν πρός χάριν αὐτῶν...».

Δέν μετέβην τήν ἐπομένην μεσημβρίαν. Καί συνέβη τό μή ἀναμενόμενον. Οἱ Ἰταλοί συνέλαβον ὅλους τούς παρισταμένους Ἀξιωματικούς, τούς μετέφερον εἰς Στρατόπεδον συγκεντρώσεως εἰς Λάρισαν καί ἐκεῖθεν πρός Ἰταλίαν, διά τοῦ πλοίου τό ὁποῖον κατεβύθισεν Ἀγγλικόν ὑποβρύχιον εἰς τό στενόν τοῦ Ὀτράντο καί ἐπνίγησαν ἅπαντες. Μεταξύ ἐκείνων εὑρίσκετο καί ὁ ἥρως τῆς Πίνδου Ἀντισυνταγματάρχης Δαβάκης Κωνσταντῖνος! Ἦτο μετά τῶν συλληφθέντων καί ὁ Ἴλαρχος, τότε, Σπαντιδάκης Γρηγ., ἀλλά κατώρθωσε νά διαφύγῃ...

Εἰς τήν περίπτωσιν τῆς Σχολῆς Τοπογραφίας μέ ἔσωσεν ὁ συνάδελφος, ὁ ὁποῖος τήν προηγουμένην μᾶς εἶχεν ἐξωθήσει νά λάβωμεν μέρος εἰς τό συλλαλητήριον κατά τοῦ Γερμανικοῦ σχεδίου...

Τόν συνήντησα εἰς τήν διασταύρωσιν τῶν ὁδῶν Εὐελπίδων καί Ἰωάννου Δροσοπούλου, ἐγγύτατα τῆς Σχολῆς, μέ παρέλαβε καί ἐφύγαμεν ἀμφότεροι. Ἦτο ὁ Βραχάτης Ἀλέξανδρος.

Λιποτάκτης Κατάδικος

Διά τήν ἄρνησίν μου νά μή συμμορφωθῶ εἰς τήν πρόσκλησίν μου διά τήν συμμετοχήν μου εἰς τά Τάγματα Ἀσφαλείας, μέ ἔσωσεν ἡ ὀργάνωσις "ΟΜΗΡΟΣ" τοῦ Κιτριλάκη Στυλιανοῦ, συμμορφωθεῖσα μέ τήν ἐντολήν τοῦ Σ.Μ.Α.. «Δέν ἐγκρίνομεν συμμετοχήν ΕΧ Ἀξιωματικῶν Τάγματα Ἀσφαλείας», ἔλεγε τό σῆμά του, ἀποκρυπτογραφηθέν παρ' ἐμοῦ, ἐκλαβόντος τό "ΕΧ" ὡς πρόθεσιν, ἐνῷ, ὡς μέ ἐνημέρωσεν ὁ Δόβας, εἰς ὅν τό παρέδωσα - ὅπως ὅλα - ἐπρόκειτο περί τοῦ ἀριθμοῦ ἕξ. Ἕξ ἦσαν οἱ Ἀξιωματικοί τῆς Ὀργανώσεως, οἱ ὁποῖοι ἐκαλοῦντο εἰς τά Τάγματα Ἀσφαλείας καί δέν ὑπήκουσαν, μεταξύ τῶν ὁποίων ἦτο καί ὁ Σπαντιδάκης, τόν ὁποῖον ἡ Ὀργάνωσις ἐφυγάδευσεν εἰς Μέσην Ἀνατολήν.

Καί ἐπειδή πολύς λόγος ἔχει γίνει καί συνεχίζεται νά γίνεται διά τόν θεσμόν αὐτόν ἐκείνης τῆς ἐποχῆς, ἡ ὑπερισχύουσα ἄποψις ἐκ μέρους τῶν ἀντιπάλων τοῦ Κ.Κ.Ε. εἶναι ὅτι τά "Τάγματα Ἀσφαλείας" συνεκροτήθησαν διά νά προστατεύσουν τούς μή κομμουνιστάς ἀπό τήν θηριωδίαν τοῦ Κ.Κ.Ε., κατά τόν 1ον Γῦρόν του, δηλαδή κατά τήν παντοδυναμίαν του τῆς περιόδου τῆς ΚΑΤΟΧΗΣ, ὅτε τό Κ.Κ.Ε. ἐδολοφόνει πάντα μή δεχόμενον νά ὑποκύψῃ εἰς τάς θελήσεις του. Παραδείγματα, ὁ Συντ/χης Ψαρρός Δημήτριος, σφαγιασθείς μαζί μέ τούς τριακοσίους συμπολεμιστάς του εἰς τό Κλῖμα Δωρίδος καί οἱ 1200 σφαγιασθέντες καί ῥιφθέντες εἰς τήν "Πηγάδα Μελιγαλᾶ", καί πλῆθος ἄλλα...

Τό Κ.Κ.Ε. καί οἱ πιστοί ὀπαδοί του δικαιολογοῦν τάς πράξεις των αὐτάς καί τάς κατηγορίας των κατά τῶν "Ταγμάτων Ἀσφαλείας", ἰσχυριζόμενοι ὅτι οἱ ὑπό

τοῦ Κ.Κ.Ε. δολοφονούμενοι ἦσαν συνεργάται τῶν Γερμανῶν ἤ Ταγματασφαλῖται, Γκεσταπῖται, Βασιλογκεσταπῖται, μοναρχοφασῖσται καί ὅ,τι ἄλλο δυσμενές, κατ' αὐτούς, ἐπίθετον ἐφεύρισκον διά νά φανατίζουν τούς ὀπαδούς των! Αὐτοί ἰσχυρίζοντο ὅτι ἦσαν δημοκράται... Τά ἔργα των ὅμως ἦσαν ἀντίγραφα τῆς Σταλινικῆς “δημοκρατίας”!

Σεῖς, οἱ ὁποῖοι διαβάζετε αὐτά, κρίνετε, διαλέξετε καί συμπεράνατε.

Προσωπικῶς, ἄς ὑποθέσωμεν ὅτι δέν θά εἶχον ἀντίρρησιν νά δεχθῶ τόν ὅρον “ἐμφύλιος”, ἀντί τοῦ ἐπισήμου Κ/Σ - Κομμουνιστο/Συμμοριτοπόλεμος. Ἀλλά τότε θά σᾶς ἠρώτων:

Διατί σᾶς πιάνει ἀλλεργία - σᾶς τούς ΚΚΕδες - ὅταν ἀκούετε ἄσματα πατριωτικά, ἤ ἀκόμη καί τό ἐπίθετον “πατριώτης”;

Διατί ἀπαιτεῖτε νά χαρακτηρίζωνται ὡς μνημόσυνα μίσους τά ὑπέρ τῶν σφαγιασθέντων ὑπό τοῦ Κ.Κ.Ε. πατριωτῶν, ἐνῶ, κατά τά ἰδικά σας μνημόσυνα ὑπέρ τῶν φονευθέντων, νομίμως, κατά τάς μάχας τάς ὁποίας σεῖς προεκαλέσατε, σεῖς ὑπερηφανεύεσθε καί ἀνδριάντας στήνετε!... ἤ ἀκόμη διαμαρτύρεσθε διά τούς ὑπό τῆς νομίμου δημοκρατικῆς Κυβερνήσεως ἐκτελεσθέντας, κατόπιν νομίμου διαδικασίας, συντρόφους σας ;;;

«Τά ἰδικά σας καρύδια εἶναι γεμᾶτα καί δέν βροντοῦν, τά ἰδικά μας εἶναι τζούφια καί βροντοῦν!»;

Σᾶς παραδέχομαι ὡς ἱκανωτέρους εἰς τήν ὀργανωτικήν μέθοδον τοῦ Κόμματός σας καί τήν ἀγωνιστικήν σας ἀποτελεσματικότητα, ὄχι ὅμως καί εἰς τήν εἰλικρίνειαν, τόν πατριωτισμόν καί τάς προθέσεις σας.

Διορθωθῆτε καί τότε “τά λέμεν”! Νά εὐγνωμονῆτε, πρέπει, τήν “Δεξιάν”, ἀδεξίαν ἡγεσίαν καί τούς ὀπαδούς της!

Θέος, Καλομοίρης, Στρατῆς

Τί ἐννοοῦμεν “Κόκκινον Δεκέμβρην”;

Ἀπό τῆς 12ης Ὀκτωβρίου 1944, ἡμέρας ἀπελευθερώσεως τῆς Πατρίδος μας, ὡς προανεφέρθη, τήν Κυβέρνησιν ἀνέλαβεν ὡς πρωθυπουργός ὁ Γεώργιος Παπανδρέου, μετά ἀπό συμφωνίαν ὅλων τῶν κομμάτων καί ἀντιστασιακῶν ὀργανώσεων πάσης ἀποχρώσεως.

Ἡ Συμφωνία ἐκείνη ὑπεγράφη εἰς τόν Λίβανον, ἐξ οὗ καί “σύμφωνον Λιβάνου” ὠνομάσθη.

Εἰς τήν πρώτην ἐκείνην μεταπελευθερωτικήν Κυβέρνησιν μετεῖχον ὡς Ὑπουργοί μέλη ἀπό ὅλας τάς παρατάξεις καί ἀπό τό Κ.Κ.Ε. Καί ἐλήφθη ἀπόφασις ἀπό κοινοῦ νά ἀφοπλισθοῦν ὅλαι αἱ ἀντιστασιακαί Ὀργανώσεις τῆς κατοχικῆς περιόδου, δηλαδή αἱ τοῦ Ναπολέοντος Ζέρβα, αἱ τοῦ Κ.Κ.Ε. - Ε.Α.Μ. - ὡς καί αἱ τούτων ὅμοιαι.

Τήν 1ην Δεκεμβρίου τό Κ.Κ.Ε. ἀνήρεσε τήν συμφωνίαν ἐκείνην καί παρητήθησαν τά εἰς τήν Κυβέρνησιν μετέχοντα μέλη του.

Τήν 3ην Δεκεμβρίου ἡμέραν Κυριακήν τό Κ.Κ.Ε., παρά τήν ἀπαγόρευσιν τῆς

Κυβερνήσεως, προέβη εἰς πάνδημον συλλαλητήριον εἰς τήν Πλατεῖαν Συντάγματος, κατά τό ὁποῖον ἐδημιουργήθησαν αἱματηραί συμπλοκαί. Ἦτο ὅ,τι ἐχρειάζετο τό Κ.Κ.Ε. διά νά ἀρχίσῃ τόν ἔνοπλον ἀγῶνά του διά τήν βιαίαν κατάληψιν τῆς ἐξουσίας. Ἡ δύναμις, εἰς τήν ὁποίαν ἐστήριξε τάς ἐλπίδας του, ἦτο ὁ Ε.Λ.Α.Σ. - Ἑλληνικός Λαϊκός Ἀπελευθερωτικός Στρατός - . Ὡραία συνθηματολογία, ἀντιθέτου περιεχομένου, ἐπιδιώξεων καί πράξεων.

Καί ἤρξατο - τό Κ.Κ.Ε. - χειρῶν ἀδίκων, δηλαδή ἐκήρυξεν ἔνοπλον ἀγῶνα διά τήν κατάληψιν τῆς ἐξουσίας, ὄνειρόν του "αἰώνιον", σταθερόν, ἰδιαιτέρως ἀπό τῆς περιόδου τῆς "ΚΑΤΟΧΗΣ", ἤτοι εὐθύς ἀπό τῆς συγκροτήσεως τῶν πρώτων ἀνταρτικῶν Μονάδων του εἰς τά βουνά τῆς Πατρίδος, ἀρχικῶς, καί ἀργότερον εἰς τάς Μονάδας τοῦ νομίμου Στρατεύματος, τοῦ συγκροτηθέντος εἰς Μέσην Ἀνατολήν ὑπό τῆς νομίμου βασιλικῆς Κυβερνήσεως, ἡ ὁποία καί ἐμάχετο παρά τό πλευρόν τῶν Συμμάχων ἀπό τῆς 28ης Ὀκτωβρίου 1940.

Ὁ ἀγών του ἐκεῖνος - 2ος Γῦρος ὀνομασθείς - διήρκεσε μέχρι τῆς 12ης Φεβρουαρίου 1945, καθ' ἥν ἡμέραν ὑπεγράφη ἡ συνθηκολόγησις - κατόπιν τῆς ἥττης του - εἰς τήν εἰς Βάρκιζαν, κατοικίαν τοῦ Κανελλοπούλου Ἀλεξάνδρου, ἐξ ἧς ἔλαβε τό ὄνομα: "Συνθήκη Βάρκιζας".

Τεσσαράκοντα τρεῖς - 43 - ἡμέρας διήρκεσεν αὐτή ἡ ἀλήστου μνήμης ἐφιαλτική τραγωδία.

Οἱ νεκροί, οἱ τραυματίαι, οἱ ὅμηροι, αἱ καταστροφαί, εἰς πάσης φύσεως ὑλικά, εἶναι ἀνυπολογίστως τεράστιαι.

Πλησίον τοῦ Μεγάρου τῆς Θέμιδος - πρώην φυλακῶν Ἀβέρωφ, - ὑπάρχουν, μέχρι σήμερον, τά ἴχνη τῶν, ἐκ διαφόρων διαμετρημάτων ὅπλων, βολῶν ἐπί διατηρουμένων παλαιῶν κτιρίων.

Τό τί ἀντίκρυσα εἰς τόν νῦν Δῆμον Περιστερίου, ὅταν ὡς Ἀξιωματικός 2ου Ε.Γ./Γ.Ε.Σ. διετάχθην νά ἐπισκεφθῶ, ... εἶναι ἀπερίγραπτον: Μέ μίαν λίαν ἐπιεικῆ λέξιν: Φρίκη!

Τάφροι, μήκους 10 - 15 μέτρων καί βάθους 2 - 3 μέτρων, ἦσαν πλήρεις πτωμάτων τό ἕν ἐπί τοῦ ἄλλου, ἀγρίως κατακρεουργημένων.

Ἐξεδόθη τότε ὑπό τῆς Κυβερνήσεως "Λευκή Βίβλος", περιέχουσα ἀριθμόν, ὀνοματεπώνυμον καί φωτογραφίαν τῶν εἰς τάς τάφρους εὑρεθέντων νεκρῶν. Εἶναι ἐντροπή διά πάντα ἄνθρωπον, διαπράττοντα τοιαύτης μορφῆς κακουργήματα ἐναντίον ἀνθρώπου! Οὐδέν αἴσθημα, προσομοιάζον πρός κτηνώδη ἔνστικτα, δύναται νά δικαιολογήσῃ τοιαύτας φρικαλεότητας. Οὐδέ κἄν τά κατά τῶν Χριστιανῶν φρικτά βασανιστήρια τῶν εἰδωλολατρῶν αὐτοκρατόρων, θά ἠδύναντο νά παραβληθοῦν μέ τοιαύτας βαρβάρους πράξεις, ὑπερβαλλούσας τάς τῶν Σκυθῶν ὑπό τοῦ Ἡροδότου περιγραφομένας...

Κατά τήν λῆξιν περίπου τοῦ "2ου Γύρου" τοῦ Κ.Κ.Ε., δηλ. τοῦ "Κόκκινου Δεκέμβρη", ὑπῆρξα Γραμματεύς καί σύνδεσμος μεταξύ τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου Στρατοῦ - Γ.Ε.Σ. - 2ον Ε.Γ. καί τῆς Ὁμάδος διαπραγματεύσεως διά τήν Συνθήκην "Βάρκιζας" τῆς 12.2.1945. Ταύτης ἀρχηγός ἦτο ὁ Βρεταννός Συνδικαλιστής

Σιτρίν καί ἐκπρόσωποι τοῦ Ε.Α.Μ. - Ε.Λ.Α.Σ., γράφε Κ.Κ.Ε., ἦσαν οἱ ὑφιστάμενοι τοῦ τότε Γ.Γ. τοῦ Κ.Κ.Ε. Σιάντου Γεωργίου: Θέος, Στρατῆς καί Καλομοίρης.

Ἐδακτυλογραφοῦσα εἰς τήν γραφομηχανήν τήν ἔκθεσιν, τήν ὁποίαν μοί ὑπηγόρευον οἱ ὡς ἄνω ἀναφερόμενοι.

Εἰς τούτους ἐπαρουσιάσθην μέ στολήν Ἀξιωματικοῦ τοῦ Ἱππικοῦ, ἡ ὁποία ἐξηρέθισε τόν Σιτρίν - ἐκπρόσωπον τοῦ Ἐργατικοῦ Συνδικαλισμοῦ τῆς Βρεττανίας. Εἶπε πικρόχολα: «Τί βλέπω, μπότες!»;

Αὐτό πού μοῦ ἔκαμεν ἐντύπωσιν, ἦτο ἡ συμπεριφορά τῶν τριῶν ἀνωτέρω ἐκπροσώπων τοῦ Κ.Κ.Ε., δηλ. τό ἑξῆς: Ὅταν ὁ Σιτρίν τούς ἐζήτησε νά τοῦ εἴπουν μέ ποίαν σειράν θά ἤθελον νά ἐπισκεφθοῦν μεμονωμένως - ἕκαστος - τήν οἰκογένειάν του, ἔκαμαν ὅ,τι κάνουν οἱ μαθηταί τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου, ὅταν ζητοῦν ἀπό τήν «κυρίαν νά πᾶνε για σωματικήν ἀνάγκην!». Καί μάλιστα διεπληκτίσθησαν, ἀγωνιζόμενοι διά τήν ἐπιτυχίαν τῆς προτεραιότητος. Εἶχον πολλά χρόνια νά ἴδουν τήν οἰκογένειάν των, ἀλλά... «δέν ἀφήνομεν τόν γάμον καί τραβᾶμε γιά τά πουρνάρια».

ΝΕΑΙ ΕΝΟΠΛΟΙ ΔΥΝΑΜΕΙΣ

«Τό πείθεσθαι (ἡ πειθαρχία) μέγιστον ἀγαθόν εἶναι καί ἐν πόλει καί ἐν στρατιᾷ καί ἐν οἴκῳ».
(Ξενοφῶντος, Λακ. Πολιτ. VIII, 3)

Εὐθύς μετά τήν συνθηκολόγησιν τῆς "ΒΑΡΚΙΖΑΣ", 12 Φεβρουαρίου 1945, ἤρχισεν ἡ ἀνασυγκρότησις τῶν Ε.Δ. τῆς Πατρίδος μας.

Τό ἔνδοξον Ὅπλον - μου - τό Ἱππικόν / Τεθωρακισμένον - Ι/ΤΘ - εἰς τό ὁποῖον ἐκλήθησαν νά ἐκπαιδευθοῦν Ἀξιωματικοί τοῦ Ἱππικοῦ, μεταξύ τῶν ὁποίων καί ἐγώ. Ὁ προϊστάμενός μου εἰς τό Α2/Γ.Ε.Σ., Ἀντισ/χης Πεζικοῦ Δόβας Κωνσταντῖνος, προϊστάμενός μου κατά τήν ΚΑΤΟΧΗΝ εἰς τήν ὀργάνωσιν "ΟΜΗΡΟΣ", μέ παρώτρυνε νά παραμείνω βοηθός του, ὑποσχόμενος ἐπιτυχῆ ἀνέλιξιν. Δέν ἐδέχθην καί μετεῖχον εἰς τήν πρώτην Ὁμάδα Ἀξιωματικῶν τοῦ Ἱππικοῦ, οἱ ὁποῖοι ἐξεπαιδεύθημεν καί ἀπετελέσαμεν τάς πρώτας Μονάδας Ι/ΤΘ.

Τήν α΄ αὐτήν ὁμάδα τήν ἀπετελέσαμεν οἱ ἑξῆς - ὅσους ἐνθυμοῦμαι: Ἐπίλαρχος Μπαλοδῆμος Σπυρίδων, Ἴλαρχος Ξενίδης Γεώργιος, Ὑπίλαρχος Καραμπάτης Κωνσταντῖνος, Ἀνθυπίλαρχος Γούδας Γεώργιος κλπ.

Ἡ ἐκπαίδευσις - βασική - ἤρξατο περί τά μέσα Φεβρουαρίου 1945 εἰς πρόχειρα καταλύματα τοῦ Σιδ. Σταθμοῦ Ἀθηνῶν, ἐν συνεχείᾳ δέ εἰς τό Γουδί.

Ἡμεῖς ἀπετελέσαμεν καί τούς πρώτους πυρῆνας τῶν δύο Συν/των Ἀναγνωρίσεως, ἤτοι τῶν 2ου Σ.Α. καί 11ου Σ.Α. ὑπό τούς: Ἀντ/χην Γκίκαν Σόλωνα καί Ἀντ/χην Ἀλέσταν Λουκᾶν ἀντιστοίχως.

Κατ' ἀρχάς ἡ συγκρότησις καί ἐκπαίδευσις - ἀμφοτέρων - συνετελέσθη εἰς τήν Ἐλευσῖνα, ὑπό τόν Ἀντ/χην Ἀλέσταν Λουκᾶν, ἀπό μέσα Μαρτίου 1945 ἕως μέσα Μαΐου ἰδίου ἔτους.

Μέσα Μαΐου 1945, τό ἑνιαῖον - ὡς ἀνωτέρω - Συγκρότημα, διεχωρίσθη εἰς δύο, τά ὁποῖα ἀπετέλεσαν τά ὡς ἄνω δύο Σ.Α., τά ὁποῖα συνέχισαν τήν ἐκπαίδευσιν καί συμπλήρωσίν των εἰς: Δάσος - Κτῆμα - Ζυρίνη Ἀμαρουσίου τό 2ον Σ.Α., Κηφισιάν τό 11ον Σ.Α.

Ἀμφότερα τά ὡς ἄνω - μοναδικά δέ - Σ.Α. ἐπηνδρώθησαν, σιγά - σιγά, ἀπό τούς ἐκπαιδευομένους συναδέλφους εἰς τό προσωρινῶς λειτουργῆσαν εἰς Γουδί Γενικόν Κέντρον Ἐκπαιδεύσεως Ἀξιωματικῶν - Γ.Κ.Ε.Α. -, τό ὁποῖον περί τά τέλη τοῦ ἔτους 1945 μετεφέρθη εἰς Μενίδι καί ἔλαβε τήν ὀνομασίαν Κέντρον

Ἐκπαιδεύσεως Τεθ/νων (Κ.Ε.Τ.). Τοῦτο ἐλειτούργησεν εἰς Μενίδι μέχρι τοῦ ἔτους 1954 κατά τόν μῆνα Ἀπρίλιον ὁπότε μετεφέρθη εἰς τό Γουδί. (Ἀπό ἐμέ, Ἀντισ/χην, μέ βοηθόν τόν τότε Ὑπίλαρχον Σουρανῆν Ἀνδρέαν. Διοικητής εἰς τήν ἕδραν αὐτήν 1ος ἦτο ὁ Συν/χης Ζορμπαλᾶς Γεώργιος, μέ Ὑποδιοικητήν τόν... ἐμέ. Ἐκεῖθεν μετεφέρθη εἰς Αὐλῶνα τό ἔτος 1970. Τήν θέσιν αὐτήν εἶχε παλαιότερον ἐπιλέξει τριμελής ἐπιτροπή - εἰς ἥν μετεῖχον - ὑπό τήν προεδρίαν τοῦ τότε Ταξ/χου Σπαντιδάκη Γρηγορίου, Δ/τοῦ τοῦ Κ.Ε.Τ. μέ Ὑποδ/τήν ἐμέ).

Σημείωσις: Ἡ α΄ Δ/νσις Ἱππικοῦ /Τεθ/νων εἶχε Δ/ντήν τόν Συν/χην Κόκκινον Φιλοποίμενα, μετατεθέντα εἰς αὐτήν ἐκ τοῦ Κ.Ε.Τ. Μενιδίου καί τότε συγκροτηθεῖσαν. 2ος Δ/τής Κ.Ε.Τ. Μενιδίου ὁ Ἀλέστας Λουκᾶς, 3ος ὁ Γωγούσης Νικόλαος, 4ος ὁ Ζορμπαλᾶς Γεώργιος, 5ος ὁ Σπαντιδάκης Γρηγόριος, 6ος ὁ Σαμουήλης Εὐάγγελος, 7ος ὁ Κορακᾶς Λεωνίδας, 8ος ὁ Καρατάσσος Εὐστράτιος, 9ος ὁ Κορίνας Ἀναστάσιος. 10ος κλπ δέν ἐνθυμοῦμαι. Τήν Διοίκησίν του μοῦ ἀνέθεσεν ἡ Δ/νσις Ι/Τθ. τήν 12.10.1966 καί παρέμεινον μέχρι τῆς 21ης Ἀπριλίου 1967..

Ο ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΟΣΥΜΜΟΡΙΤΟΠΟΛΕΜΟΣ -"Κ/Σ" ΤΡΙΤΟΣ ΓΥΡΟΣ

«Οἱ τούς οἰκείους προδιδόντες οὐ μόνον ὑπό τῶν ἀδικουμένων μισοῦνται, ἀλλά καί ὑπό τούτων οἷς προδιδόασιν».
(Αἰσώπου, Μῦθοι, 205).
Μτφρ.: Αὐτοί οἱ ὁποῖοι προδίδουν τούς ἰδικούς των - συμπατριώτας των - δέν μισοῦνται μόνον ἀπό αὐτούς τούς ὁποίους ἀδικοῦν ἀλλά καί ἀπό ἐκείνους πρός χάριν τῶν ὁποίων προδίδουν.

Τό Κ.Κ.Ε., πάντοτε παράνομον, παρέβη καί τά συμφωνηθέντα κατά τήν ὑπογραφήν τῆς Συνθήκης τῆς "Βάρκιζας" τήν 12.2.1945.

Δηλαδή δέν παρέδωσεν ἅπαντα τόν ὁπλισμόν τῶν ἡττηθεισῶν ἀνταρτικῶν του ὀργανώσεων. Ἀπέκρυψεν εἰς ἀποθήκας ἀρκετόν ἀριθμόν τούτου, πρός νέον παράνομον ἐξοπλισμόν ὀργανώσεώς του, διά συνέχισιν τῶν ἀνόμων ἀγώνων του διά τήν κατάληψιν τῆς ἐξουσίας.

Εὐθύς ἀπό τῆς πρώτης στιγμῆς, ἤρχισε νά ὀργανώνῃ ὁμάδας "αὐτοάμυνας", ἐξαπατῶν τούς ἀφελεῖς πατριώτας, ὅτι δῆθεν ἡ "μοναρχοφασιστική" κυβέρνησις τούς καταδιώκει...

Καθ' ὅλην τήν διάρκειαν τοῦ ἔτους 1945 καί τούς τρεῖς πρώτους μῆνας τοῦ 1946, αἱ παράνομοι ὀργανώσεις του εἰργάζοντο ἐντόνως διά τήν δημιουργίαν καταλλήλων προϋποθέσεων, διά τήν ἔναρξιν ἐνόπλου ἀγῶνος εἰς τάς πόλεις καί τά βουνά.

Ἔγραφον συνθήματα ἐναντίον τῆς νομίμου Κυβερνήσεως, ἔρριπτον προκηρύξεις προκαλούσας εἰς ἀνταρσίαν, τάς ὁποίας διένεμον ἀκόμη καί εἰς τάς στρατιωτικάς ἐγκαταστάσεις.

Τήν 30ήν Μαρτίου 1946, παραμονήν τῶν πρώτων Κοινοβουλευτικῶν ἐκλογῶν μετά τήν λῆξιν τοῦ φοβεροῦ Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου, ἀπό τάς ὁποίας μάλιστα ἀπεῖχεν, ἔνοπλος ὁμάς τοῦ Κ.Κ.Ε. ἐπετέθη αἰφνιδιαστικῶς - νύκτωρ - κατά τοῦ Ἀστυνομικοῦ Σταθμοῦ τοῦ Λιτοχώρου καί ἐξόντωσεν ἅπασαν τήν δύναμίν του!

Βλέπετε, οἱ πτωχότατοι Χωροφύλακες δέν ἦσαν παιδιά τοῦ λαοῦ..., ἦσαν "καπιταλίσται", "μοναρχοφασίσται"! καί ἔπρεπε νά τούς σφάξουν αὐτοί οἱ... "Σταλινικῆς Δημοκρατίας" δικασταί τοῦ Λαοῦ, "παιδιά τοῦ λαοῦ"..!

Ἀπό ἐκείνης τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀδυσώπητος κατά τῆς Πατρίδος μας Κ/Συμμοριακός πόλεμος, ὁ Τρίτος Γῦρος. Καί ἐνῶ ἡ Πατρίς μας, καθημαγμένη

ἀπό τήν μόλις λήξασαν λαίλαπα τῆς πολεμικῆς ἀναμετρήσεώς της μέ τάς δύο ὑπερδυνάμεις καί ἐκ τῆς 4ετοῦς κατοχῆς της, πτωχή καί ἀνήμπορη, ἀγωνίζεται νά θεραπεύσῃ τάς πληγάς της, δέχεται "πισώπλατα" τά βάρβαρα, καταστρεπτικά καί θανατηφόρα κτυπήματα τῶν δῆθεν παιδιῶν της!

Τά ἡττημένα κράτη - Γερμανία, Ἰταλία, Ἰαπωνία - ὡς καί τά ἴδια τά κράτη τῆς νίκης ῥίχνονται εἰς τόν ἀγῶνα τῆς ἀνοικοδομήσεως τῶν χαλασμάτων τοῦ πενταετοῦς μακελλειοῦ· ἡ τλήμων Πατρίς μας μακελλεύεται ἀπό τό Κόμμα «τοῦ ἐγκλήματος καί τῆς προδοσίας», ὡς λίαν προσφυῶς τό ἀπεκάλεσεν ὁ Γεώργιος Παπανδρέου, ὁ παππούς τοῦ νῦν μαρξιστοῦ Ὑπουργοῦ τοῦ Μαρξιστικοῦ ΠΑ.ΣΟ.Κ.

Ὁ ἀντισυμμοριακός ἀγών διήρκεσεν ὁλόκληρα τρία ἔτη καί πέντε μῆνας, μέ τραγικά καί θλιβερά ἀποτελέσματα εἰς βάρος τῆς Πατρίδος μας καί τοῦ ἰδίου τοῦ Κ.Κ.Ε.

Ὑπηρέτησα εἰς τό Μέτωπον τοῦ ἀγῶνος ἐκείνου ὡς ἑξῆς:

1) Ἀπό Σεπτεμβρίου 1946 ἕως Ἰανουαρίου 1948 εἰς τό 2ον Σύνταγμα Ἀναγνωρίσεως, ὑπό τήν Διοίκησιν τοῦ Ἀντισυν/χου Μπαλοδήμου Σπυρίδωνος μέ ἕδραν τήν Λάρισαν καί ἔλαβον μέρος εἰς ὅλας τάς ἐπιχειρήσεις τῆς περιόδου ἐκείνης: α) Εἰς συνοδείας φαλάγγων πάσης φύσεως εἰς μίαν τούτων ἐφονεύθη ἐξ ἐνέδρας συμμοριτῶν ὁ ἔφεδρος Ἀνθυπίλαρχος Βάσος Ἀλέξανδρος - συνοδεύων φάλαγγα κινουμένην ἀπό Λαρίσης διά τήν Κοζάνην. β) Εἰς τήν ἐκκαθαριστικήν ἐπιχείρησιν Ὄσσης - Πηλίου - Μαυροβουνίου. γ) Εἰς περιπολίας ἡμέρας καί νυκτός.

2) Ἀπό Ἰανουαρίου ἕως καί Ἀπριλίου τοῦ ἔτους 1948 ἐξεπαιδεύθην εἰς τά νέα ἅρματα "Κένταυρος", ὁμοῦ μετά τῶν Ἀξιωματικῶν καί Ὁπλιτῶν τῆς εἰς τό Κ.Ε.Τ. Μενιδίου - συγκροτηθείσης ΙΧης - ἐνάτης - Ἴλης Ἀρμάτων Κένταυρος.

Εἰς τό αὐτό Κ.Ε.Τ. καί ταυτοχρόνως, συνεκροτήθησαν καί ἐξεπαιδεύθησαν εἰς τό αὐτό ὑλικόν αἱ ΙΙα καί ΧΙ Ἴλαι Ἀρμάτων. Ἡ ΙΙ ὑπό τόν - σύγχρονόν μου εἰς Σ.Ε. - Ἴλαρχον τότε, Σχοινᾶν Κωνσταντῖνον καί ἡ ΧΙ ὑπό τόν, ἐπίλαρχον τότε, Μπένν Δημήτριον.

3) Ἡ ὑπ' ἐμέ ΙΧη Ἴλη, εὐθύς μέ τήν λῆξιν τῆς ἐκπαιδεύσεώς μας τήν 5.5.48, ἐπεβιβάσθη εἰς τό ἁρματαγωγόν "ΛΗΜΝΟΣ", ὑπό Κυβερνήτην τόν Ἀντιπλοίαρχον Δενεζάκον Κωνσταντῖνον καί μέσῳ Ἰσθμοῦ Κορίνθου ἀφίχθη καί ἀπεβιβάσθη εἰς Πρέβεζαν καί ἐκεῖθεν ὁδικῶς εἰς Ἰωάννινα.

Ἐτέθη ὑπό τήν Διοίκησιν τῆς VIIIης Μεραρχίας, ὑπό τήν Διοίκησιν τοῦ Ὑποστρατήγου Μπαλοδήμου Ἀνδρέου, ἀδελφοῦ τοῦ Διοικητοῦ τοῦ 2ου Συντάγματος Ἀναγνωρίσεως Λαρίσης, Σπυρίδωνος, ὡς προανέφερον.

Παρουσιάσθην εἰς τόν Ἐπιτελάρχην τῆς Μεραρχίας Συνταγματάρχην Πυροβολικοῦ Κετσέαν Γρηγόριον καί τοῦ ἀνέφερον ποῖα ὑλικά καί τί δυνατότητας ἔχει ἡ Ἴλη μου.

Ἐθαύμασα τήν εὐγενεστάτην σοβαρότητα, ἐπιμονήν καί ὑπομονήν του καί τήν ἀνυποχώρητον θέσιν του ἐπί τῆς ἀποφάσεώς του, παρά τά οὐσιαστικά, τεχνικῆς καί τακτικῆς φύσεως, ἀντίθετα ἐπιχειρήματά μου:

Μόλις ἐτελείωσεν ἡ σχετική ἀναφορά μου καί αἱ παρασχεθεῖσαι ὁδηγίαι τοῦ Ἐπιτελάρχου, αἱ σχετικαί μέ τήν ἐγκατάστασιν τῆς Ἴλης κτλ, μοῦ ἔδωσεν αὐστηράν καί ἀνέκκλητον προφορικήν Διαταγήν:

«... μετά, κ. Ἴλαρχε, θά στείλετε πίσω εἰς τό Θεσπρωτικόν Πρεβέζης τόν ἕνα Οὐλαμόν τῆς Ἴλης σας...»! Μέ ἐκτύπησε κεραυνός!

«Τί λέτε, κ. Ἐπιτελάρχα; 1ον εἴμεθα κατάκοποι...» ἐδῶ μέ διακόπτει καί συνεχίζεται ἡ ἑξῆς στιχομυθία: Κετσέας: «Θά μοῦ ἀναφέρετε ὥραν ἐκκινήσεως καί ὥραν ἀφίξεως εἰς Θεσπρωτικόν...» ἐγώ: «Μά, κ. Ἐπιτελάρχα, τό πρωΐ μόλις ἀπεβιβάσθη ἡ Ἴλη εἰς Πρέβεζαν, ἀνέφερα εἰς τήν Μεραρχίαν τήν ἄφιξιν καί ἀναχώρησιν... διατί δέν μοῦ εἴπατε νά ἀφήσω ἐκεῖ τόν Οὐλαμόν;» Ἐπιτελάρχης: «Ὅπως διέταξα, πηγαίνετε, κ. Ἴλαρχε, περιμένω ἀναφοράν σας ἐπί ὅσων διέταξα». Ἐγώ, ἐξέρχομαι καί μεταβαίνω εἰς τόν Διοικητήν τῆς Μεραρχίας, βέβαιος ὅτι θά εὕρω κατανόησιν ἀπό τόν ἐκ τοῦ ἰδίου μέ ἐμέ Ὅπλου προερχόμενον. Καί πράγματι εὗρον, ἀλλά... «ἡ Διαταγή τοῦ κ. Ἐπιτελάρχου, κ. Παττακέ, ὅπως ἀντιλαμβάνεσθε, δέν εἶναι δυνατόν νά ἀκυρωθῆ, ἐκτός ἐάν τόν καταργήσω!».

Μένεα πνέων, διέταξα τόν Οὐλαμαγόν, Ἀνθυπίλαρχον Θεοχάρην Δημήτριον, ὅ,τι διετάχθην... καί ἡ Διαταγή, ἄν καί τρελλή, ἐξετελέσθη, ἀκριβέστατα, φρονίμως.

4) Καί ἠκολούθησαν αἱ ἐπιχειρήσεις:

α) **Κασιδιάρη**, ὅρους κειμένου Δυτικῶς τοῦ ποταμοῦ Καλαμᾶ καί συγκεκριμένως Βορείως τῶν χωρίων Βουτσαρᾶ - Σουλόπουλον.

β) **Κλέφτη**, κατά τάς ἐπιχειρήσεις ἐναντίον τῶν Κ/Σ εἰς ΚΛΕΦΤΗΝ καί τάς γύρω περιοχάς τοῦ Γράμμου - κατά Ἰούλιον καί Αὔγουστον 1948 - ἔλαβον μέρος μέ οὐλαμόν δύο ἁρμάτων εἰς Κόνιτσαν καί Βούρμπιανην.

γ) **Τσιαμαντᾶ**. Τήν 8ην ἤ 9ην μέχρι καί 14ης Σεπτεμβρίου τοῦ ἰδίου ἔτους 1948, ἔλαβον μέρος εἰς τάς ἐπιχειρήσεις τῆς περιοχῆς Τσιαμαντᾶ μέ: ἕνα Οὐλαμόν ἁρμάτων, ἐπί τῶν ὑψωμάτων Τσαρακλιμάνι, Ἀνατολικῶς τῶν ὀχυρῶν σημείων ἀμύνης τῶν Κ/Σ: ΣΤΑΛΟΣ, ΒΕΛΙΚΑ, ΚΑΣΤΡΙ, ὑποστηρίζοντα δύο ἐπιτιθέμενα τάγματα: 612 ὑπό τόν γενναῖον Ἀντισυνταγματάρχην Κάρτσωναν καί τό ἕτερον - 611(;) ὑπό τόν Ἀντισυνταγματάρχην Παπαδημητρίου, ἕνα οὐλαμόν ἁρμάτων ἀπό περιοχῆς Φιλιατῶν, Νοτίως ὑψωμάτων Τσαμαντᾶ, ὑπό τόν Ὑποδιοικητήν τῆς Ἴλης Ἴλαρχον Γαλατσάνον Ἀνδρέαν καί Οὐλαμαγόν τόν Ἀνθυπίλαρχον Πίπαν Νικόλαον.

Εὐτράπελον Περιστατικόν

Πρός διασκέδασιν τῆς κοπώσεώς σας, παρενθέτω, ἑτεροχρονικῶς, εὐτράπελον περιστατικόν, συμβάν τήν προηγουμένην πρωΐαν, λίαν πρωΐ, μέ τό λυκαυγές. Ἐπροχώρησα πρός τήν ἀντικλιτύν τοῦ ὑψώματος πού κατεῖχον, διά σωματικάς ἀνάγκας μου.

Τήν στιγμήν πού ἔλυον τήν ζώνην μου, πετιέται χαμογελῶν ἔνοπλος ὁπλίτης - «στά χάλια του ντυμένος» - καί μοῦ λέγει: «Δέχεστε ἐπισκέψεις; Εἶμαι κατσαπλιᾶς, Γιαννιώτης, βιαίως στρατολογηθείς ἀπό τούς συμμορίτες. Ἔρχομαι νά παραδοθῶ,

τό ἔσκασα ἀπό τήν πρωϊνή περίπολο...». Τοῦ εἶπα: «Βάλε κάτω τό ὅπλο σου καί κάθισε κάτω μέ μέτωπο πρός τούς... συντρόφους σου...».

Ὅταν ἐτελείωσα, τόν διέταξα νά μέ ἀκολουθήσῃ καί ἐν συνεχείᾳ τοῦ ἔδωσα ἔγγραφον βεβαίωσιν περί αὐθορμήτου παραδόσεώς του κλπ τυπικά καί τοῦ ὑπέδειξα πώς νά μεταβῆ εἰς τόν Σ.Δ. τῆς Ταξιαρχίας διά τά περαιτέρω. ... Ἀργότερον, εὑρισκόμενος εἰς ταβέρναν Ἰωαννίνων, γευματίζων μετά Ἀξιωματικῶν τῆς Ἴλης μου, μᾶς ἐσερβιρίσθη οἶνος προσφερθείς ὑπό τινος, τόν ὁποῖον ηὐχαρίστησα. Προσῆλθεν εἰς τό τραπέζι μας καί μοῦ διηγήθη τό περιστατικόν. Ἦτο ἐκεῖνος. Ζῆς, φίλε “κατσαπλιᾶ;”. Ἄν ναί, ἐνημέρωσέ με...

Περιττά θεωρῶ τά σχόλια καί προσθέτω μόνον, ὅτι ἡ συμβολή τῶν ἁρμάτων τῆς ὑπ' ἐμέ ΙΧης Ἴλης κατά τήν ἐπιχείρησιν αὐτήν, ἐθαυμάσθη ἀκόμη καί ἀπό Ἄγγλον Ταξίαρχον, ὁ ὁποῖος, ἀκολουθήσας πεζῆ ἀπό Βρουσίνας μέχρι τῆς θέσεως βολῆς τῶν ἁρμάτων μου, ἠρώτησε κατάπληκτος: «Who is the captain»; Τόν ἐπλησίασα, συνεστήθην καί μοῦ ἐξέφρασε τήν ἀπορίαν του καί τά συγχαρητήριά του: «Αὐτά τά ἅρματα εἶναι ἰδικῆς μας κατασκευῆς καί χρήσεως. Ὅμως δέν νομίζω ὅτι Ἄγγλος Ἀξιωματικός θά κατώρθωνεν αὐτό πού σεῖς ἐπετύχατε». Πράγματι, ἦτο κατόρθωμα.

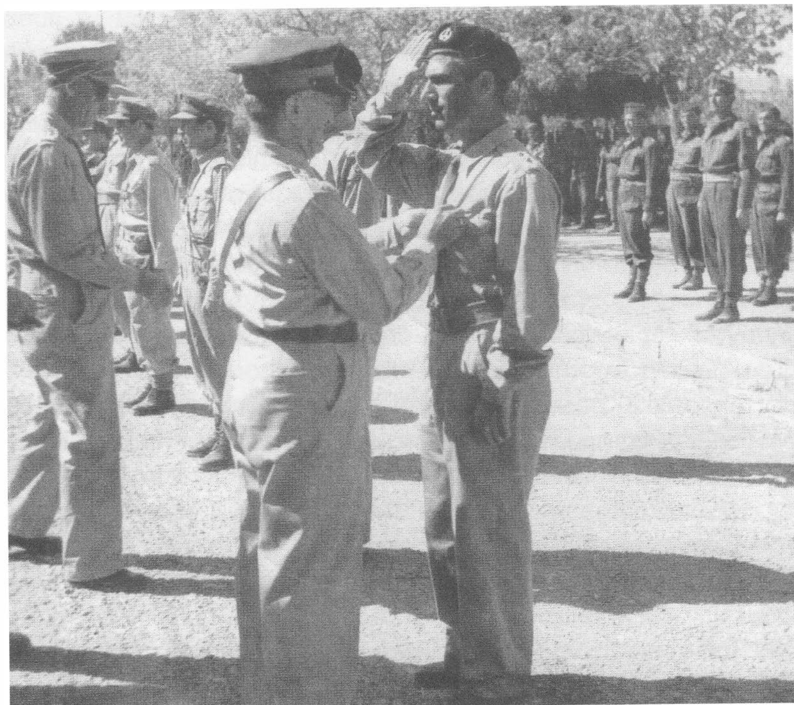
Ἐτιμήθην δι' Ἀριστείου Ἀνδρείας, ἀπονεμηθέντος παρά τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Α Σ.Σ. Τσακαλώτου Θρασυβούλου εἰς τήν πλατεῖαν Ἰωαννίνων - φωτογραφία κατωτέρω εἰς σελ. 222 καί εἰς τό ἐσωτερικόν αὐτί τοῦ ὀπισθοφύλλου - .

Ἠκολούθησαν, ὡς προανεφέρθη, αἱ ἐπιχειρήσεις “ΚΛΕΦΤΗ”, εἰς τάς ὁποίας τά ὑπό τήν Διοίκησίν μου ἅρματα ὑπεστήριξαν λίαν ἐπιτυχῶς τάς ἐπιτεθεῖσας Μονάδας Πεζικοῦ, διά τῶν δύο ἁρμάτων ὑπό τόν ἔφεδρον Ἀνθυπίλαρχον Ἀβραμέαν Βασίλειον εἰς Κόνιτσαν!.

Ἄν εἶναι ἀληθές, ὅτι ἔχει κακοποιηθῆ τό ὄνομά μου ἐκ τῆς στήλης τῶν διατελεσάντων Διοικητῶν τοῦ Κ.Ε.Τ., λυποῦμαι διά τόν τοιαῦτα πράξαντα!

Ἡ ΙΧη Ἴλη ἁρμάτων ὑπό τήν Διοίκησίν μου εἶχε τήν ἑξῆς διάταξιν, κατά τό ἔτος 1948: (Μάϊος 1948 μέχρι καί τῆς 25ης Ὀκτωβρίου):

Εἰς Νομόν Ἰωαννίνων ἡ Διοίκησις μέ τά ἅρματά της δηλ. τήν Ὁμάδα Διοικήσεως α) Οὐλαμός ὑπό τόν τότε Ἀνθυπίλαρχον Θεοχάρην Δημήτριον, εἰς τό Θεσπρωτικόν Πρεβέζης. β) Οὐλαμός ὑπό τόν Ἀνθυπίλαρχον Πίπαν Νικόλαον, εἰς Φιλιάτες Θεσπρωτίας. γ) Ἡ Διοίκησις: Ὁμάς Διοικήσεως σύν Οὐλαμός ὑπό τόν ἔφεδρον Ἀνθυπίλαρχον Ἀβραμέαν Βασίλειον εἰς Ἰωάννινα. Τοιαύτη διασπορά μονάδος, τόσον μικρᾶς, μόνον εἰς τά “ρεκόρ Γκίνες” ἀναφέρονται.

Τιμῶμαι διά τοῦ 'Αριστείου 'Ανδρείας ὑπό τοῦ Στρατηγοῦ - Σωματάρχου Θρ. Τσακαλώτου. Ὄπισθεν τοῦ Τσακαλώτου, ὁ Μέραρχος τῆς **VIII** Μ.Π. Ὑποστράτηγος Μπαλοδῆμος 'Ανδρέας.

Μεταφορά Εἰς Θεσσαλίαν

«Τούς προδότας γάρ μισεῖν ἔμαθον κοὐκ ἔστι νόσος
τῆσδ' ἥντιν' ἀπέπτυσα μᾶλλον».
(Αἰσχύλου, Προμηθ. Δεσμωτ. 1068-1070)
Διευκρίνησις:
Ὡς Χριστιανός δέν τούς μισῶ, ἀλλ' ὡς Ἕλλην τούς πολεμῶ, ἰδίᾳ
τάς βαρβάρους πράξεις τῶν Ἡγητόρων των.

Τήν 25ην Ὀκτωβρίου 1948 διετάχθην νά ἀφήσω εἰς Ἰωάννινα ἕνα Οὐλαμόν, τά δύο ἅρματά του εἰς Φιλιάτες καί τό ὑπόλοιπον εἰς Ἀκραῖον Ἰωαννίνων. Ἡ ὑπόλοιπος Ἴλη νά ἀναχωρήση ὁδικῶς διά Πρέβεζαν καί ἐκεῖθεν, ἐπιβιβαζομένη ἁρματαγωγοῦ, νά ἀχθῆ εἰς Λάρισαν, ὑπό τήν Διοίκησιν τοῦ Β΄ Σ.Σ.

Τήν 27ην, καί 28ην Ὀκτωβρίου, ἀπεβίβασα εἰς τόν Λιμένα Πειραιῶς ἀχρηστευθέν ἅρμα, καταστραφέν κατά μίαν μικροεπιχείρησιν εἰς περιοχήν Κοτσιλιοῦ - Ἀετοράχης Ἰωαννίνων - καί παρέλαβον ἕτερον ἑτοιμοπόλεμον.

Ἀπό Πειραιῶς διά τοῦ ἰδίου ἁρματαγωγοῦ "ΛΗΜΝΟΣ" ἤλθομεν εἰς Βόλον τήν ἑπομένην, καί ἐκεῖθεν εἰς Λάρισαν, ὁδικῶς.

Ἐτέθην ὑπό ἐπιχειρησιακήν Διοίκησιν τῆς Στρατιωτικῆς Διοικήσεως Θεσσαλίας, τῆς ὁποίας Διοικητής ἦτο ὁ Ταξίαρχος Κοντόσης Ἀναστάσιος.

Διετάχθην καί διέθεσα: α) ἕνα ἅρμα πλησίον γεφύρας Κουτσόχερα, διά τήν προστασίαν ἐκτελουμένων ἔργων ὁδοποιΐας, β) ἕνα ἅρμα εἰς Τρίκαλα, ὑπό τήν Διοίκησιν τῆς ἐκεῖ Στρατιωτικῆς Διοικήσεως, γ) ἕνα ἅρμα εἰς Ἐλασῶνα (σημ.: τοιαύτην χρησιμοποίησιν μόνον ἡ πενία κατεργάζεται!). Διά τό ἅρμα τῆς τοποθεσίας Κουτσόχερα, μετέφερα ἑκάστην πρωΐαν, μεσημβρίαν καί ἑσπέρας τήν τροφοδοσίαν τοῦ πληρώματος! Διά τήν τεχνικήν συντήρησιν ὅλων αὐτῶν τῶν ἐν διασπορᾷ ἁρμάτων ἤμην προσωπικῶς ὑπεύθυνος καί, δόξα τῷ Θεῷ, κατωρθώθη τό ἀνθρωπίνως δυνατόν.

Εἰς πᾶσαν περίπτωσιν φημολογουμένων κινήσεων Κ/Σ, διετάσσετο ἡ Ἴλη μου νά προσφέρη τήν ὑποστήριξίν της. Καί τήν προσέφερε.

Ἐπιχείρησις Καρδίτσης

Τήν 13ην Δεκεμβρίου 1948, ἡμέραν Κυριακήν, καθ' ἥν ὥραν εὑρισκόμην εἰς τήν Ἐκκλησίαν μετά τῶν ὁπλιτῶν τῆς Ἴλης μου καί ἑνός Οὐλαμαγοῦ, εἰδοποιήθην νά σπεύσω ἀμέσως εἰς τό Γραφεῖον τοῦ Διοικητοῦ τῆς Στρ/κῆς Διοικήσεως Θεσσαλίας.

Ἔπραξα τοῦτο καί ὁ Ταξίαρχος μοῦ εἶπεν: «Εἶναι ἀνάγκη νά πάρης τό ἥμισυ τῆς δυνάμεώς σου καί νά μεταβῇς εἰς Καρδίτσαν νά ἐκδιώξῃς τούς Κ/Σ, οἱ ὁποῖοι τήν κατέλαβον χθές τήν νύκτα. Τί δύναμιν συνοδείας ἀσφαλείας κατά τήν πορείαν σου θέλεις; » Ἀπήντησα: «Καμμίαν. Εἶμαι ἕτοιμος νά ἐκκινήσω μετά ἡμίσειαν ὥραν.» «Πηγαίνετε» (μοῦ εἶπε) «καί ἀναμείνατε διαταγήν ἐκκινήσεως. Πρέπει νά σπεύσωμεν.»

Προσέθεσα: « κ. Ταξίαρχε, θά πράξω ὅ,τι διατάξετε, ἀρκεῖ νά διατάξετε...»

Ἀνεχώρησα ἐπικεφαλῆς τεσσάρων ἁρμάτων, ἐξ ὧν τρία ὑπό τόν Οὐλαμαγόν ἔφεδρον Ἀνθυπίλαρχον Ἀβραμέαν Βασίλειον.

Δρομολόγιον μέσῳ ἑλῶν, ὄχι Τρικάλων - Καρδίτσης, διότι οἱ Κ/Σ εἶχον καταστρέψει τήν γέφυραν τοῦ Πηνειοῦ ἐπί τοῦ δρομολογίου Τρικάλων - Καρδίτσης.

Ἔφθασα εἰς μίαν γέφυραν περιοχῆς Δυτικῶς Σοφάδων, νύκτα, ἐπί τῆς ὁποίας ἡ πινακίς, ἡ δηλοῦσα τήν ἀντοχήν της, ἀνέγραφε 3 τόννων! Τά ἅρματά μου ἦσαν 32 τόννων! Ἔκαμα τόν σταυρόν μου καί διέταξα τόν ὁδηγόν νά ἀναπτύξῃ ὅλην τήν ταχύτητα τῆς μηχανῆς καί..., ὢ τοῦ θαύματος, ἐπέρασα καί ἐπέρασαν ὁμοίως τά ἀκολουθοῦντα.

Ἀνεπτύξαμεν ὅσην ταχύτητα ἦτο δυνατόν νά ἀναπτύξωμεν ὑπό τό σκότος καί τό ἐλεεινόν καί ἄγνωστον δρομολόγιον. Δυτικῶς Καρδίτσης, περί τά πέντε χιλιόμετρα, ἡ γέφυρα παραποτάμου τοῦ Πηνειοῦ ἦτο κατεστραμμένη καί αἱ ὄχθαι κατακόρυφοι! Ἐπετεύχθη ἡ διάβασις μέ τήν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ. Μέ τοιαύτην Δύναμιν, ὅταν πιστεύῃς, ὅλα εἶναι δυνατά! ...«... καί ὄρη μεθιστάνειν»! Οἱ ἀσύρματοί μας ἐν λειτουργίᾳ, ἀλλά "σιγή". Ἠκούαμεν τάς συνομιλίας - ὁδηγίας, διαταγάς - τῶν Κ/Σ καί ἠκούσθη τό: «ἀποχωρήσατε γρήγορα ἀπό Καρδίτσα. Φθάνουν τά φασιστικά ἅρματα, ὅ,τι μπορέσετε νά πάρετε μαζί σας καί ὑποχωρήσετε...».

Εἰσήλθομεν εἰς τήν Καρδίτσαν δύο ὥρας μετά τό μεσονύκτιον, δηλαδή πρωΐαν Δευτέρας 14.12.1948. Οἱ Κ/Σ τήν εἶχον λεηλατήσει - σχεδόν ὅλην - ἀπό τοῦ Σαββάτου, τῆς 12ης Δεκεμβρίου, ἑορτήν τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος.

Συνήντησα τόν ἀμυνόμενον τῆς πόλεως Ταγμ/χην Πεζ. Πανταζῆν Σπυρίδωνα, Διοικητήν τοῦ 612 Τ.Π., κατά μίαν τάξιν νεώτερόν μου, γνωστόν μου, δέ, ἀπό τότε, ἀλλ' ἰδίᾳ ἀπό κοινάς ἐπιχειρήσεις εἰς ἄλλα μέτωπα. Ἀποφασιστικός, τολμηρός, γενναῖος καί πείσμων· τοῦ ηὐχήθην τά χρόνια πολλά ἐπί τοῖς ὀνομαστηρίοις του, τοῦ εἶπον ὅτι εἶμαι εἰς τήν διάθεσιν τοῦ Τάγματός του μέ τέσσερα ἅρματα, κατηρτίσαμεν ἐσπευσμένως σχέδιον ἐκκαθαρίσεως τῆς Πόλεως καί τό ἐθέσαμεν εἰς ἄμεσον ἐφαρμογήν. Διέταξα τόν Οὐλαμαγόν νά τεθῇ ἐπικεφαλῆς δύο ἁρμάτων του καί συνοδείᾳ ὁμάδος Πεζικοῦ νά μεταβῇ εἰς τόν Σιδηροδρομικόν Σταθμόν Καρδίτσης. Μετ' ὀλίγα λεπτά μοῦ ἀνέφερεν, ὅτι ἐπάτησεν ἀντιαρματικήν νάρκην, κατεστράφη τό μέρος τῆς ἑρπυστρίας μετά τοῦ σχετικοῦ τροχοῦ ἀναρτήσεως καί ὅτι ὁ ἴδιος καί οἱ ὁδηγός καί συνοδηγός εἶναι τραυματίαι.

Ἔσπευσα πλησίον του μέ ἕνα τῶν ὑπολοίπων ἁρμάτων καί ὁμάδα πεζικοῦ μέ ὄχημα τοῦ τάγματος, ἐπί τοῦ ὁποίου ἐπεβιβάσθησαν οἱ τραυματίαι καί μετεφέρθησαν εἰς τό Διοικητήριον διά τά περαιτέρω.

Διέταξα τούς ἀρχηγούς πληρωμάτων τῶν ἁρμάτων νά κινηθοῦν ἐπί τῶν ὁδῶν τῆς Πόλεως μεμονωμένως καί πολυβολοῦντες πρός ἐκφοβισμόν, νά περιέλθωμεν ὁλόκληρον τήν Πόλιν μέχρι πρώτου φωτός, ὁπότε νά συγκεντρωθῶμεν ὅλοι εἰς τήν κεντρικήν πλατεῖαν τῆς Πόλεως.

Μέ τό ἰδικόν μου ἅρμα ἔφθασα εἰς τόν Σιδηροδρομικόν Σταθμόν, ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀντιστάσεως. Τόν εὗρον εἰς ἀθλίαν κατάστασιν.

Μέ τήν ἀνατολήν τοῦ ἡλίου ἤρχισαν νά ἐμφανίζωνται διαπορούμενοι, χαιρόμενοι καί σταυροκοπούμενοι οἱ κάτοικοι, ἀπολαμβάνοντες τήν ἀπελευθέρωσίν των.

Κατά τό διάστημα τῆς περίπου τετραμήνου παραμονῆς μου εἰς Καρδίτσαν, συνέβησαν ἀρκετά γεγονότα. Ἐάν τά περιέγραφα εἰς λεπτομερείας, θά συνέθετον ὁλόκληρον πολυσέλιδον κείμενον. Κατωτέρω ἀναφέρω ἐν ὀλίγοις τήν σημαντικωτέραν ἐπιτυχίαν ἤ καλλίτερον ἔμπνευσιν καί δημιουργίαν μου.

Ἱερόν Τάγμα Ἐφήβων - Ι.Τ.Ε.

Ἐπεστράτευσα, ὡς φρούραρχος, τούς ἐφήβους μαθητάς κλπ., ἀπό ἡλικίας 16 ἐτῶν καί ἄνω, μέχρι τῆς ἡλικίας πρό τῆς κανονικῆς των στρατεύσεως καί τούς ὠργάνωσα εἰς ὁμάδας καί Διμοιρίας, μέ διμοιρίτας τούς ὁπλίτας τῆς Ἴλης μου, οἵτινες ἦσαν ἐν ὅλῳ εἴκοσι καί πέντε. Συνεπῶς 25 Διμοιρίαι τῶν 30 ἀνδρῶν ἑκάστη, ἕνα ὁλόκληρον Τάγμα ἐφήβων τῶν 750 ἀνδρῶν! Τοῦ ἔδωσα τήν ὀνομασίαν Ἱερόν Τάγμα Ἐφήβων - Ι.Τ.Ε. -, «ἴτε, παῖδες Ἐλλήνων, ἐλευθεροῦτε πατρίδα..!».

Συνεκεντροῦντο ἑκάστην ἑσπέραν εἰς τήν πλατεῖαν τῆς Πόλεως, συνετάσσοντο ἀπό τούς Διμοιρίτας των, ἠσκοῦντο εἰς πειθαρχικούς στρατιωτικούς βηματισμούς καί ᾄσματα, καί διέσχιζον τάς ὁδούς τῆς Πόλεως ἐπί μίαν ὥραν, δίδοντες ζωντάνιαν καί ἐνθουσιασμόν μέ τά θούρια, τά ὁποῖα ἐτραγουδοῦσαν, ἐκπαιδευόμενοι πρός τοῦτο ὑπό τινος διδασκάλου Μουσικῆς, Ἀποστόλη..!

Ἦτο μία πολύ καλή καί ἐπιτυχής ἐνέργεια, ἐπιβραβευθεῖσα ὑπό τοῦ Διοικητοῦ τῆς Στρατιᾶς Ἀντιστρατήγου Βεντήρη Κωνσταντίνου, ὁ ὁποῖος, ἐνεργήσας αἰφνιδιαστικήν ἐπίσκεψιν καί παρακολουθήσας τό ὅλον πρόγραμμα - κρυφίως - μέ ἐκάλεσε, μέ συνεχάρη καί μέ ἠρώτησεν: 1) Αὐτός ὁ ἐνθουσιασμός τῶν ἐφήβων εἶναι ἀναγκαστικός, προσποιητός ἤ αὐθόρμητος; Ἀπήντησα: Πιστεύω αὐθόρμητος, καλλιεργούμενος καί συντηρούμενος καθ' ἑκάστην. 2) Τί θά ἤθελες διά περαιτέρω ἀξιοποίησίν των; Ἀπήντησα: Ἀνά ἕν ὅπλον δι' ἕκαστον καί μίαν δεσμίδα τῶν πέντε φυσιγγίων. Ἐλέχθησαν πολλά, ἔμειναν... λόγια!

Μέ τούς ἐφήβους αὐτούς ἔλαβον μέρος εἰς τήν ἐκκαθαριστικήν ἐπιχείρησιν τῆς περιοχῆς “ΚΑΜΠΑΝΑ” - “ΝΕΡΑΪΔΑ” - “ΠΕΖΟΥΛΑ”, νοτιοδυτικῶς Καρδίτσης περί τά 25 χλμ..

Πλήν τῶν περιγραφεισῶν ἀσκήσεων, ἐδιδάσκοντο - μετά τάς ἀσκήσεις - εἰς τήν αἴθουσαν τοῦ κινηματογράφου τῆς πλατείας, ὑπό Δικηγόρων τῆς Πόλεως - ἐπιστρατευθέντων ἐπίσης - μαθήματα ἠθικῆς καί κοινωνικῆς πατριωτικῆς ἀγωγῆς.

Ὁ Παπάγος Ἀρχιστράτηγος

Ἀρχάς Φεβρουαρίου, 1949, ἀνεκοινώθη ὅτι ἡ εὐθύνη τῆς περαιτέρω διεξαγωγῆς τοῦ ἀγῶνος ἐναντίον τῶν Κ/Σ, ἀνατίθεται εἰς τόν Στρατηγόν Παπάγον

᾿Αλέξανδρον, προαγόμενον εἰς τόν βαθμόν τοῦ ᾿Αρχιστρατήγου.

Αὐθημερόν, ἐχορήγησα Φ.Π. εἰς τόν ᾿Ανθυπίλαρχον εἰς τόν ὁποῖον εἶχον ἀρνηθῆ τρίς τήν ἐκτέλεσιν τῆς διαταγῆς Γ.Ε.Σ.. ᾿Εγνώριzα ὅτι ὁ Παπάγος δέν ἀστειεύεται! Τό κῦρός του, ἡ ἱκανότης του νά ἐπιβάλλεται ἡ Διαταγή του ἄνευ ἀντιλογίας, μοῦ ἦταν γνωστά. Καί ἀπό τῆς ἡμέρας τῆς ἀναλήψεως αὐτῆς τῆς ἀποστολῆς του - νά διεξαγάγῃ τόν ἀγῶνα κατά τῶν Κ/Σ - ἡ κατάστασις τῆς ἀπειθαρχίας καί τῆς ἀλλοπροσάλλου διεξαγωγῆς τῶν ἐπιχειρήσεων μετεβλήθη ἄρδην! Τά πάντα ἐλειτούργησαν εἰς τήν ἐντέλειαν. Ἡ Νίκη συνετελέσθη ἐντός ἑξαμήνου καί ἡ Πατρίς ἐσώθη ἀπό τήν καταστροφήν!

Αὐτά συμβαίνουν, ὅταν οἱ ἡγήτορες ἔχουν τά προσόντα τοῦ Παπάγου, τοῦ ἐνδόξου ἐκείνου ᾿Αρχιστρατήγου, τοῦ διεξαγαγόντος τούς δύο νικηφόρους ἀγῶνας τῆς Πατρίδος μας: Τό ἔπος 1940 - 1941 καί τόν ᾿Αντισυμμοριακόν.

᾿Αμφότεροι οἱ ἀγῶνες ἐκεῖνοι διεξήχθησαν ἐναντίον τῶν ὀλιγαρχικῶν τυραννικῶν καθεστώτων, Φασισμοῦ, Ναzισμοῦ καί Κομμουνισμοῦ. Δι ὅ καί τό μένος τῶν σήμερον κυβερνώντων “συντρόφων”, ἐναντίον τοῦ ἐνδόξου δαφνοστεφοῦς Στρατάρχου Παπάγου. Ἄς διδαχθοῦν οἱ ἡγέται πάσης μορφῆς ἀπό τό παράδειγμά του, νά ἐπιλέγουν τούς καταλλήλους εἰς τάς καταλλήλους θέσεις καί ὄχι τούς ἀνικάνους “ἡμετέρους”. Αὐτούς δέ τούς ἡγέτας, αὐτῶν τῶν προσόντων, νά ἐκλέγουν οἱ ψηφίzοντες..!

Μεταφορά Εἰς Βυσινιάν Καστοριᾶς

Τήν Μεγάλην Τετάρτην, ὄρθρου βαθέως, ἵνα μή διαμαρτυρηθοῦν οἱ φίλοι μας Καρδιτσῶται, ἐγκατελείψαμεν τήν ὡραίαν Πόλιν των.

Διέβημεν τήν γέφυραν τοῦ Πηνειοῦ - τήν ὁποίαν εἶχεν ἀποκαταστήσει τό Μηχανικόν μας διά ὑλικοῦ Belley - καί μέσῳ Τρικάλων, Λαρίσης, ἐφθάσαμεν εἰς τόν Βόλον.

Τήν ἑπομένην ἐπεβιβάσθημεν εἰς τό ἁρματαγωγόν ΛΗΜΝΟΣ, προσφιλές μας ἐξ ἄλλων εὐχαρίστων ταξειδίων καί ἀπεβιβάσθημεν εἰς Θεσσαλονίκην.

᾿Εκ Θεσσαλονίκης ἐκινήθημεν ὁδικῶς, αὐθημερόν, καί ἐφθάσαμεν εἰς ΒΥΣΙΝΙΑΝ Καστοριᾶς, ὅπου ἐτέθημεν ὑπό τάς Διαταγάς τοῦ 311 Συντάγματος ἁρμάτων μέ Διοικητήν τόν ᾿Αντισυν/χην Σπαντιδάκην Γρηγόριον καί Ὑποδιοικητήν τόν ᾿Επίλαρχον Κορίναν ᾿Αναστάσιον.

Εἰς τήν περιοχήν αὐτήν, ἀπό τῆς ἀφίξεώς μας μέχρι καί τῆς 8ης Αὐγούστου 1949, ὁπότε ἐξαπελύθη ἡ τελική ἐκκαθαριστική ἐπίθεσις κατά ΒΙΤΣΙ πρῶτον, μέχρι 15 Αὐγούστου καί κατά ΓΡΑΜΜΟΥ δεύτερον, ἀπό 16 μέχρις 29 Αὐγούστου, διεξήγοντο προπαρασκευαστικαί δοκιμαστικαί ἀσκήσεις, διά τήν τελικήν μάχην ἐξαλείψεως τῆς Κ/Συμμορίας καί ἀπαλλαγῆς τῆς Πατρίδος μας ἀπό αὐτό τό μίασμα.

Ἔλαβον μέρος εἰς τήν μάχην Βιτσίου ἀπό 8ης ἕως 15ης Αὐγούστου ἐπί τῆς κατευθύνσεως: Χάλαρα - Ἅγιος ᾿Αντώνιος - Λέσιτς - ἤ; Ρότο - Μπάρο - Λέσιτς (;) - πηγαί ᾿Αλιάκμονος - Λαιμός Πρεσπῶν, ὅπου, παρατηρῶν ἐπί οἰκίσκου

ἀναγεγραμμένα δι᾽ ἐρυθροῦ χρώματος ξενόγλωσσα - ἄγνωστά μου - συνθήματα, ἤκουσα: «Καλά, βρέ Παττακέ, νά μή σέ γνωρίσω ἐγώ μέ τά χάλια σου», ἤμην ἀξύριστος καί ἀδύνατος, «ἐσύ ὅμως δέν μέ ἐγνώρισες;». Ἦτο ὁ Ταξίαρχος Γκίκας Σόλων, Ὑποδιοικητής τῆς Μεραρχίας, τόν ὁποῖον δέν εἶχον προσέξει.

Προετάθην δι᾽ Ἀριστεῖον Ἀνδρείας, τό ὁποῖον δέν ἀπεδέχθην, ἀπαντήσας ὅτι μοῦ περισσεύουν... Εἶχον τιμηθῆ ἕως τότε μέ τρία τοιαῦτα καί ἑπτά Πολεμικούς Σταυρούς κλπ.

Ὁ Θεός νά προστατεύῃ τοῦ λοιποῦ τήν Πατρίδα μας ἀπό τοιαύτας ἀπανθρώπους καί καταστρεπτικάς περιπετείας, εἰς τάς ὁποίας μητροκτόνα ξενοκίνητα τέκνα της τήν ἐμπλέκουν.

Παρατίθεται κατωτέρω σχετικός πίναξ καταστροφῶν εἰς ἔμψυχον καί ἄψυχον ὑλικόν, τάς ὁποίας ὑπέστη ἡ τλήμων, φιλτάτη Πατρίς μας, κατά τήν διάρκειαν αὐτοῦ τοῦ ἀλήστου μνήμης θηριώδους Κ/Σ ἀγῶνος, τόν ὁποῖον ὅλως ἀναιτίως ἐκήρυξεν, ἐναντίον τῆς νομίμου δημοκρατικῆς Κυβερνήσεως τῆς Πατρίδος μας, ὁ Σταλινοκίνητος ἀρχηγός τοῦ Κ.Κ.Ε., Ζαχαριάδης Νικόλαος. Ἰδού ὁ πίναξ τῶν καταστρεπτικῶν ἀποτελεσμάτων του, τά ὁποῖα δέν εἶναι τά μόνα... κακουργήματα κατά τῆς μητρός ὅλων μας Πατρίδος. Καί καθορίζεται ὅτι: «ὅς ἄν κακῶς εἴπῃ τόν πατέρα ἤ τήν μητέρα αὐτοῦ θανάτῳ θανατούσθω» (Λευιτικόν Κ, 9). «Ἄν κακῶς εἴπῃ»... σκεφθῆτε τί θά καθωρίζετο δι᾽ "ὅν, ἄν κακῶς πράξῃ"...!

Ἀναγνώσετε τά κατωτέρω ληφθέντα ἀπό α) τό Γ.Ε.Σ., ἐκ τοῦ βιβλίου τοῦ Εὐαγγέλου Ἀβέρωφ - Τοσίτσα, «Φωτιά καί τσεκούρι» σελίδες 474 - 475 καί τοῦ βιβλίου τοῦ Δημοσιογράφου Νικολάου Μέρτζου «Τά 10 θανάσιμα ἁμαρτήματα τοῦ Κ.Κ.Ε.» σελίδες 240 -243· β) ἀπό τό Ὑπουργεῖον Γεωργίας ἐκ τοῦ βιβλίου τοῦ Στρατηγοῦ, τ. Βουλευτοῦ Χονδροκούκη Δημητρίου «Ὁ ἀληθινός Μᾶρκος Βαφειάδης» σελίς 240· γ) ἀπό τό βιβλίον τοῦ Γεωργίου Α. Λεβέντη Ἀντιστρατήγου ἐ.ἀ. «Ἡ κατά τῆς Μακεδονίας ἐπιβουλή» σελ. 335 - 336 καί δ) ἀπό «Τό τέταρτο καί τελευταῖο ἔτος τοῦ πολέμου (1949)»:

«Τό Κόστος Τῆς Κομμουνιστικῆς Ἀνταρσίας

Ὁ πόλεμος πού ἀντιμετώπισε ἡ Ἑλλάδα, ἀπό τοῦ τέλους Μαρτίου τοῦ 1946 μέχρις Αὐγούστου τοῦ 1949, ἦτο ἕνας πόλεμος ὁλοκληρωτικός καί μέ ἀσυνήθιστη καταστροφικότητα καί προεκάλεσε μεγάλην ὀπισθοδρόμησιν εἰς τήν Χώραν μας.

Ἀπό τόν πόλεμον αὐτόν ἔπαθεν ἀνυπολογίστους καταστροφάς εἰς ἔμψυχον καί ἄψυχον ὑλικόν, πού ἐπηρέασαν σημαντικά καί διά μεγάλον χρονικόν διάστημα τήν μετέπειτα ζωήν τῆς Πατρίδος μας.

Τὸ ἄμεσον κόστος τοῦ πολέμου τῶν ἀναρχοκομμουνιστῶν εἰς βάρος τῆς Χώρας μας ἦτο εἰς γενικάς γραμμάς τό ἀκόλουθον:

- Νεκροί: Ἀξιωματικοί 1.040 - Ὁπλῖται τοῦ Στρατοῦ 13.850.
- Νεκροί: Ἀξιωματικοί καί ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς 1.579.
- Τραυματίαι: Ἀξιωματικοί 1.850 - Ὁπλῖται 30.600.

- Ἀγνοούμενοι: Στρατιωτικοί 3.800 - Χωροφύλακες 159.
- Ἐκτελεσθέντες ἀπό τούς ἀναρχοκομμουνιστάς ἰδιῶται 4.123.
- Ἐκτελεσθέντες ἀπό τούς ἀναρχοκομμουνιστάς ἱερεῖς 165.
- Φονευθέντες ἀπό νάρκες ἰδιῶτες 913.
- Ἁπαχθέντα παιδιά μέ τό παιδομάζωμα 28.010.
- Πρόσφυγες - ἄστεγοι 750.000.
- Ἐκπατρισθέντες 45.000.
- Φονευθέντες ἀναρχοκομμουνισταί καί συνεργάται τους πού παρεπλανήθησαν ἀπό τήν ἡγεσίαν καί ἐπίστευσαν ὅτι ἀγωνίζονται γιά "ἀνώτερα ἰδανικά": 70.000. (Μεταξύ αὐτῶν ΔΕΝ ὑπάρχει ΟΥΤΕ ΕΝΑΣ ἡγέτης τοῦ Κ.Κ.Ε.).
- Λεηλατηθέντα χωριά: 6.982.
- Καταστραφέντα σπίτια: 46.626.
- Ἀκατοίκητα σπίτια: 120.000.
- Καταστραφέντα σχολεῖα: 1.600.
- Καταστραφεῖσαι ἐκκλησίαι: 300.
- Καταστραφεῖσαι ἀγροτικαί ἐγκαταστάσεις: 15.139.
- Καταστραφεῖσαι γέφυραι: 862.
- Καταστραφέντες Σιδηροδρομικοί Σταθμοί: 80.
- Δολιοφθοραί εἰς Σιδηροδρομικάς γραμμάς: 525.
- Καταστραφέντα ἐπιβατικά αὐτοκίνητα: 5.111.
- Ἁρπαγέντα βοοειδῆ καί ἱπποειδῆ: 114.754.
- Ἁρπαγέντα αἰγοπρόβατα: 1.365.315.».

Ἐάν εἶναι ὑπερήφανοι δι' αὐτάς τάς συμφοράς οἱ χορεύοντες καί ᾄδοντες Ἀριστεροπροοδευτικοί (ΠΑΣΟΚ κ.λ.π. "Δημοκρατικές δυνάμεις") κατά τάς θλιβεράς "ἐπετείους" των, οἱ ἁγνοί Ἕλληνες θρηνοῦν καί προσεύχονται. Ἱκετεύουν γονυπετεῖς τόν Θεόν - ὅλοι οἱ Ἕλληνες -, νά προστατεύῃ τήν Πατρίδα μας ἀπό "Τέκνα" Της τοιαύτας πράξεις διαπράττοντα...

Ἐκ τῆς διμηνιαίας ἐκδόσεως "ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ" ἀριθμ. φύλλου 119 Νοέμβρ. - Δεκ. 2000 ἐρανίζομαι τά κάτωθι:

«...Σκοπός - τῶν Κ/Σ - ἦτο νά ἐπιβάλουν τόν στυγνόν ὁλοκληρωτισμόν... δηλαδή τήν "κοινωνίαν τῶν κατέργων"... καί νά ὁδηγήσουν τήν χώραν μας ὄπισθεν τοῦ "Σιδηροῦ Παραπετάσματος". ... Ἡ ἐφημερίς "ΕΛΛΑΣ" , εἰς τό φύλλον τῆς 9.1.1945, γράφει: Σωροί ἀπό ἐρείπια καί συντρίμμια μαρτυροῦν τό πέρασμα τῶν τρομοκρατῶν. ...Οἱ καταστηματάρχαι πού βρέθηκαν ξαφνικά στό δρόμο χωρίς δουλειά, μᾶς ἀφηγοῦνται ὅτι ἐπρόκειτο περί ὠργανωμένης σπείρας ληστῶν, κλεπτῶν, διαρρηκτῶν καί δολοφόνων, οἱ ὁποῖοι, ἀφοῦ ἐλήστευον καί ἐφόνευον τούς ἐντίμους ἐπαγγελματίας καί ὑπαλλήλους... ἀκολούθως ἔθετον πῦρ...[1] Ἀλλά

1. Μήπως τά ἴδια δέν βλέπομε νά συμβαίνουν ἀπό τήν ἐποχήν "τῆς Μεταπολίτευσης" καί ἐντεῦθεν, ἰδιαιτέρως "στίς 17 τοῦ Νοέμβρη", ἀλλά καί ὁποτεδήποτε κινητοποιηθοῦν ἀπό τά γνωστά - ἄγνωστα "κέντρα" οἱ Ἀναρχικοί; Καί νομίζετε (ὦ ἀφελεῖς!) ὅτι τά σχέδιά των ἤλλαξαν...

ἀκόμη, χιλιάδες Ἕλληνες πατριῶται, γέροντες, γυναῖκες καί παιδιά ἐδολοφονήθησαν μέ ἀγριότητα. "Μνήσθητι, Κύριε, διά τήν ὥραν πού ἡ λεπίδα τοῦ φονιᾶ ἄστραψε κι ὅλος ὁ θεός τῆς τραγωδίας ἐφάνη", θά εἰπῆ ὁ ποιητής Σικελιανός, δι' ἕνα ἀπό τά χιλιάδες θύματα τῶν κομμουνιστῶν, τήν μεγάλην μας ἠθοποιόν Ἑλένην Παπαδάκη" ... Τήν 1ην Σεπτ. 1946, ἡμέραν τοῦ Δημοψηφίσματος, 300μελής κομμουνιστοσυμμορία - Κ/Σ - ὑπό τήν ἡγεσίαν τοῦ ἀρχισυμμορίτου Γεωργίου Γιαννούλη ἐπετέθη αἰφνιδιαστικῶς κατά τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Πολυκάστρου ὅπου ἐστεγάζοντο 14 χωροφύλακες, ὡς καί ἡ ἐκ 40 ὁπλιτῶν φρουρά τοῦ ἐκλογικοῦ τμήματος, τούς ὁποίους καί συνέλαβον... Μετά τριήμερον ἀνευρέθησαν εἰς τήν περιοχήν τῆς Κοτύλης, κατακρεουργημένα κατά τόν ἀγριώτερον τρόπον, τά πτώματα ὀκτώ Χωροφυλάκων καί δύο στρατιωτῶν· ἦσαν τελείως γυμνά, μέ ἡμίση κρανία, ἄνευ μετώπου καί ὀφθαλμῶν. ... Ἡ Ἐρευνητική Ἐπιτροπή τοῦ Συμβουλίου Ἀσφαλείας τοῦ Ο.Η.Ε. ἀπεφάνθη ὅτι "ἡ Γιουγκοσλαυΐα, ἡ Ἀλβανία καί ἡ Βουλγαρία, ὑποστηρίζουν τόν συμμοριακόν πόλεμον - BANDITS WARFARE - ἐν Ἑλλάδι καί ἐπιχειροῦν νά δημιουργήσουν αὐτονομιστικήν κίνησιν ἐν Μακεδονίᾳ, μέ σκοπόν τήν τελικήν ἀπόσπασιν τῆς Μακεδονίας ἀπό τήν Ἑλλάδα". Ὁ δέ ἐπιφανής παράγων τῆς Ἀριστερᾶς Λευτέρης Μαυροειδής ἀπεκάλυψεν: "Ἡ ἀπόφαση γιά τόν ἐμφύλιο πόλεμο πάρθηκε στήν ντάτσα - θερινή ἔπαυλις - τοῦ Στάλιν στή λίμνη Ρίτσα τῆς Κριμαίας, θά πεῖ ἀργότερα ὁ Ζαχαριάδης". "Τό ἀντίτιμο τῶν συμφωνηθέντων μεταξύ Στάλιν καί Ζαχαριάδη (θά παραδεχθῆ ὁ ἀρχισυμμορίτης Μᾶρκος Βαφειάδης), ἦτο ἡ ὑπέρ τῶν γειτόνων μας νέα διευθέτηση τῶν συνόρων μας..." Ἀλλά καί οἱ ἀρχισυμμορῖται Δημήτρης Βλαντᾶς, Γιώργης Βοντίτσος - Γούσιας, Μᾶρκος Βαφειάδης, γράφουν εἰς τά βιβλία των: "Ὁ Ζαχαριάδης ἔδρασε σάν νά ἦταν δοῦλος τῆς Ρωσσικῆς ἡγεσίας... Αὐτή ἀπό τό Μάρτη τοῦ 1946 ἐνθάρρυνε τήν ἡγεσία τοῦ Κ.Κ.Ε. γι' ἀνταρτοπόλεμον μέ σκοπό νά ἐξυπηρετήσῃ Ρωσσικά ἰδιοτελῆ συμφέροντα" ... "Ὁ Ζαχαριάδης, τό 1946, μέ τή συμφωνία Τίτο - Πασχάλη - Ζαχαριάδη, τούς δίνει - τῶν Γιουγκοσλαύων - τήν Μακεδονίαν ὁλόκληρη μαζί μέ τήν Θεσσαλονίκην..." Τέλος, ὁ πρώην Γενικός Γραμματεύς τοῦ Κ.Κ.Ε. Γρηγόρης Φαράκος ἀπεφάνθη ὅτι: "Ἡ ἡγεσία τοῦ Κ.Κ.Ε.... ἦταν φυσικό νά παίρνη ὑπ' ὄψι της στίς ἀποφάσεις της, πρίν ἀπ' ὅλα, τά κρατικά συμφέροντα τῆς Σοβιετικῆς Ἕνωσης"... Ὁ Ἕλλην στρατιώτης ἐπολέμησεν ἐναντίον τῶν μισθοφόρων τοῦ Σλαυισμοῦ καί ὄχι ἐναντίον ἀδελφῶν του, Ἑλλήνων! ».

Θά ἦτο παράλειψις ἐάν δέν παρέθετον τήν κατωτέρω προσωπικήν μαρτυρίαν ἐκ τῶν ἀνά τάς πόλεις, τά χωρία καί τά Δημόσια καταστήματα, ἰδιαιτέρως τά Ἀστυνομικά Τμήματα ὑπαρχουσῶν Πλακῶν ἀναγραφῆς μυριάδων θυμάτων τοῦ Κ.Κ.Ε. Ἰδού ἡ ἰδιαιτέρως θλιβερά, ὑπερβαίνουσα ἀκόμη καί αὐτήν τῆς "Πηγάδας Μελιγαλᾶ":

Εἰς τήν στήλην τοῦ Μνημείου τῶν φρικτῶς σφαγιασθέντων Ἑλλήνων, ὑπό τοῦ "δημοκρατικοῦ ΚΚΕ", ἄνευ δίκης, ἀγνῶν Ἑλλήνων κατοίκων τοῦ ἀκριτικοῦ Νομοῦ Κιλκίς, ἀναγράφονται 7.432 ὀνόματα φονευθέντων ἀδελφῶν μας, τόν

Νοέμβριον 1944. Εἴχομεν ἀπαλλαγῆ ἀπό τά βάρβαρα στρατεύματα Γερμανῶν, Ἰταλῶν καί Βουλγάρων, πρό μηνός. Παρέμενε κυρίαρχον τό Κ.Κ.Ε., τό ὁποῖον "δημοκρατικῶς" φερόμενον ἔσφαζε πάντα μή ἀσπαζόμενον τό μαρξιστικόν σταλινικόν του σύστημα. Μεταξύ τῶν 7.432 ἀναγραφομένων ἐδιάβασα καί τό ὄνομα Ἀπόστολος Δ. Ἀρπατζῆς Σιδηροδρομικός Σταθμάρχης Κιλκίς. Τί τούς ἠνώχλει ἆραγε ὁ ἀγαθός ὑπαλληλάκος;

Τά σχόλια ἰδικά σας.

Τμῆμα Ἱππικοῦ μας πρός μάχην παρά τήν λίμνην Παλαμᾶ Καρδίτσης. Ἰανουάριος 1949 βλέπε σελ. 223 κ.ἑπ.

ΕΠΙΜΕΤΡΟΝ

«... γνώσεσθε τήν ἀλήθειαν καί ἡ ἀλήθεια ἐλευθερώσει ὑμᾶς».
(Ἰωάν. Η΄ 32)

Εἰς τάς σελίδας τοῦ βιβλίου τούτου ὁ ἀναγνώστης, ὡς καί ὁ ἱστορικός, ὁ ὁποῖος θά ἀσχοληθῇ μέ τά γεγονόνα, τά ὁποῖα περιγράφονται εἰς αὐτάς, θά εὕρῃ μόνον Ἀλήθειαν.

Ἐξετέθησαν ἀφηγηματικῶς, ἐν εἴδει ὁδοιπορικοῦ - μνημονίου, ὅσα ἐνθυμεῖται, ἐξ ἐκείνων τά ὁποῖα εἶδεν, ἐμελέτησεν, ἔπραξε καί ἔζησε, κατά τήν διάρκειαν τῆς πρώτης 37ετίας (ἕως Αὔγουστον τοῦ 1949) ἐκ τῆς 89ετοῦς μέχρι σήμερον - 2001 - ταραχώδους ζωῆς του ὁ γράφων. Ἰδιαιτέρως ἐπραγματεύθη τά τῆς συμμετοχῆς του εἰς τόν ἐπιβληθέντα κατά τῆς Πατρίδος μας πόλεμον ὑπό δύο πανισχύρων Κρατῶν: α) τῆς Ἰταλίας ἀπό 28ης Ὀκτωβρίου 1940 ἕως Σεπτεμβρίου 1943, β) τῆς Γερμανίας ἀπό 6ης Ἀπριλίου 1941 μέχρι 12ης Ὀκτωβρίου 1944, ἀλλά καί εἰς τόν πόλεμον - ἀγῶνα κατά τῶν πρακτόρων τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως, Ἀνθελλήνων Κομμουνιστοσυμμοριτῶν.

Ὁλόκληρον τό Ἔθνος μας, ὡς εἷς ἄνθρωπος, ἀντιμετώπισεν ὅλα τά ἀνωτέρω Κράτη μέ ἡρωϊσμόν, ἀπαράμιλλον θάρρος καί ἀγέρωχον περιφρόνησιν πρός τόν θάνατον.

Ἐποποιΐαν τήν ὠνόμασαν οἱ πνευματικοί παράγοντες τῆς Πατρίδος μας, οἱ δέ ἡγέται συμμάχων καί ἀντιπάλων κρατῶν ἐξέφρασαν, τότε, θριαμβευτικούς ἐπαίνους, τινάς τῶν ὁποίων ἀνεγνώσατε ἤδη εἰς προηγουμένας σελίδας.

Ὁ ἀφηγούμενος ὅλα αὐτά, μετεῖχεν εἰς αὐτά ὑπό ποικίλας ἁρμοδιότητας. Δέν τοῦ ἐδόθη ἡ εὐκαιρία, ἤ δέν εἶχε τήν “τύχην”, τήν ὁποίαν εἶχον ἄλλοι, νά ἐμπλακῇ μετά τοῦ ἐχθροῦ εἰς πάλην σῶμα μέ σῶμα, ἄν καί τό ἐπεδίωξεν ἐπανειλημμένως.

Δέν εἶχε τήν ἐξαιρετικήν “τύχην” τοῦ Ἀντισυνταγματάρχου Δαβάκη, τοῦ Ἀντισυνταγματάρχου Μισύρη ἤ ἀκόμη περισσότερον τοῦ Ὑπολοχαγοῦ Διάκου, ὅπου, ὁ μέν Δαβάκης, Διοικητής συγκροτήματος Διλοχίας, ἀνέκοψε τήν ὁρμήν τῆς φοβερᾶς Ἰταλικῆς Μεραρχίας “ΤΖΟΥΛΙΑ” εἰς τήν Πίνδον, τραυματισθείς, ὁ Μισύρης ὁμοίως, Δ/τής Τάγματος εἰς τόν αὐτόν τόπον, τραυματισθείς σοβαρῶς καί ἀρνηθείς τήν μεταφοράν του εἰς τά μετόπισθεν, ὁ δέ τρίτος, ὁ Ὑπολοχαγός Διάκος - ὁ Δωδεκανήσιος - εἶχε τό ὑψηλόν προνόμιον νά πέσῃ εἰς τόν αὐτόν

τόπον ἐνδόξως, μαχόμενος ὑπέρ Πίστεως καί Πατρίδος, πρῶτος αὐτός ἐξ ὅλων ἡμῶν τῶν Ἀξιωματικῶν!

Ὅλοι αὐτοί, ὡς καί οἱ ἄλλοι, τῶν ὁποίων τά ὀνόματα δέν ἐνθυμεῖται ὁ γράφων, ἀνῆκον εἰς τόν βασιλέα τῶν Ὅπλων, τό γενναῖον Πεζικόν, τό Ὅπλον τό ὁποῖον, μαζί μέ τήν Μεραρχίαν Ἱππικοῦ, ὑπό τόν Συν/χην Ἱππικοῦ Στανωτᾶν Γεώργιον, ἀνεχαίτισαν τήν κυρίαν ἰταλικήν ἀπειλήν εἰς τήν Πίνδον.

Ἡ ἄλλη ἐξ ἴσου φοβερά ἤ καί μεγαλυτέρα ἀπειλή ἀπεκρούσθη ὑπό τῆς ἐνδόξου VIIIης Μεραρχίας Ἰωαννίνων ὑπό τόν Στρατηγόν Κατσιμῆτρον Χαράλαμπον τοῦ Γεωργίου, εἰς τήν κρίσιμον διά τόν ὅλον ἀγῶνα τοποθεσίαν "ΚΑΛΠΑΚΙ - ΓΡΑΜΠΑΛΑ".

Ὁ γράφων, ὡς Ἀξιωματικός τοῦ Ἱππικοῦ καί ἀνήκων εἰς Μονάδα, ἀναχωρήσασαν ἐξ Ἀθηνῶν μετά τήν ἐξ ἐπιστράτων ὀργάνωσίν της - ἤτοι μετά πέντε ἡμέρας ἀπό τῆς κηρύξεως τοῦ πολέμου -, ἔφθασεν εἰς τό Μέτωπον, ὅταν ἡ ὁρμή τοῦ ἐχθροῦ εἶχεν ἀνακοπῆ καί εἶχεν ἀρχίσει ἡ καταδίωξις.

Γράφων ἑπομένως τήν Ἀλήθειαν καί μόνον αὐτήν, δέν κατατάσσει τόν ἑαυτόν του εἰς τήν αὐτήν μοῖραν μετά τῶν ὡς ἀνωτέρω ἀναφερθέντων καί τῶν ἄλλων, οἱ ὁποῖοι εἶχον τήν "τύχην" καί τήν τιμήν νά ἀντιμετωπίσουν τήν πρώτην καί δυσκολωτέραν ἐπικίνδυνον κατάστασιν. Ὅμως, τιμηθείς μέ πολεμικήν ἀμοιβήν καί μάλιστα μέ ἀριστεῖον ἀνδρείας, εὐγνωμονεῖ τόν Θεόν "πάντων ἕνεκεν"!

Ταπεινῶς ἐκφράζει τήν λύπην του - ὁ γράφων - διότι τοιαύτης τιμῆς ἀμοιβαί ἔδει νά εἶχον ἀπονεμηθῆ εἰς τήν ἡρωΐδα γυναῖκα τῆς Πίνδου "αὐτό τό σμαράγδι τῆς νεοελληνικῆς ἱστορίας", ὅπως τήν χαρακτηρίζει, δικαίως, ὁ Στυλ. Κ. Σιωμόπουλος, δικηγόρος, εἰς τό πόνημά του "Η ΙΤΑΛΙΚΗ ΜΕΡΑΡΧΙΑ ΤΖΟΥΛΙΑ ΣΤΗΝ ΠΙΝΔΟ... 1940 - 41".

Ἀσφαλῶς δέ δέν εἶναι μόνον "ἡ γυναίκα τῆς Πίνδου", ἡ ὁποία ἐστερήθη τοῦ ἀριστείου ἀνδρείας, ἐάν τό ἐστερήθη, εἶναι καί οἱ κάτοικοι τῶν ὀρεινῶν χωρίων τῆς Πίνδου, τῆς Ἠπείρου, τῆς Δυτικῆς Μακεδονίας καί μᾶλλον ὁλόκληρος ὁ Ἑλληνικός Λαός, ὁ ὁποῖος ἔδωσε τήν ψυχήν του, τό πᾶν, ὅ,τι εἶχε, διά τήν ἐλευθερίαν τῆς Πατρίδος του. Ἐξαιροῦνται οἱ φυγόστρατοι, οἱ... ἄς μή τούς ὀνομάσωμεν. Δέν εἶναι ἄξιοι τῆς τιμῆς... νά ἀναφέρεται τό ὄνομά των εἰς σελίδας ἐνδόξου ἱστορικοῦ περιεχομένου. Ἐξ ἄλλου, "δέν μένουν στήν ἱστορία οἱ ἥρωες μέ τά ὀνόματά των" καί θά μένουν τά ὀνόματα τῶν δειλῶν;

Αὐτά, ὅμως, τά ὁποῖα κατέγραψεν - ὁ γράφων - εἶναι νομίζω ἀρκετά, διά τόν σκοπόν διά τόν ὁποῖον προορίζονται.

Τά συνοψίζει, προσπαθῶν νά βοηθήσῃ τόν ἀναγνώστην νά γνωρίσῃ ὑπό ποίας συνθήκας διεξήχθη ὁ ἀγών τῆς Πατρίδος μας ἐναντίον τῶν εἰσβολέων Ἰταλῶν καί Γερμανῶν, ὡς ἐπίσης καί ὑπό ποίαν ψυχολογίαν διετέλει - ὁ συγγράψας αὐτά.

Καί τάς μέν συνθήκας ὑπό τάς ὁποίας διεξήχθη ὁ Πόλεμος ἐκεῖνος, νομίζω ὅτι τάς ἐξέθεσα λεπτομερῶς.

Ἤδη περιγράφω τάς συνθήκας ὑπό τάς ὁποίας ἔγραψα τό βιβλίον μου τοῦτο:

Ἤρχισα τήν καταγραφήν πρό εἰκοσιπέντε ἐτῶν, ἤτοι τό ἔτος 1975. Εὑρισκόμην,

τότε, εἰς τάς φυλακάς Κορυδαλλοῦ, εἰς τάς ὁποίας εἶχον μεταφερθῆ ἐκ τῆς νήσου Κέας, ὅπου εἴχομεν ἐκτοπισθῆ τήν 23.10.1974, οἱ πέντε... Αἱ συνθῆκαι ὑπό τάς ὁποίας ζῆ ὁ ἄνθρωπος εἰς τήν φυλακήν, δέν εἶναι εὐχάριστοι· καί δέν εἶναι κατάλληλοι διά συγγραφικόν ἔργον. Διπλοαμπαρωμένος εἰς τό κελλί τάς δεκατέσσαρας ὥρας τοῦ 24ώρου καί μέ δικαίωμα προαυλισμοῦ μόλις τρεῖς ἕως πέντε ὥρας ἡμερησίως, δέν δημιουργεῖται εὐνοϊκόν κλῖμα διά παραγωγήν πνευματικοῦ ἔργου ὑψηλοῦ ἐπιπέδου.

Τήν ἀτμόσφαιραν τῆς φυλακισμένης ζωῆς μας - ἡμῶν τῶν ἐπαναστατῶν, "χουντικῶν" βαπτισθέντων, ὑπό τῶν ἀρχισάντων ἀντίστασιν μετά... τήν παράδοσιν τῆς ἐξουσίας εἰς αὐτούς, ὑπό τοῦ Ἰωαννιδικοῦ καθεστῶτος τῆς 25ης Νοεμβρίου 1973 - ἐπεβάρυνεν ἡ σκληρότης τῶν δεσμοφυλάκων κατόπιν ἐντολῆς τῶν κυβερνήσεων Καραμανλῆ..! Ἦτο τόσον ἀπάνθρωπος ἡ συμπεριφορά τοῦ Καραμανλῆ ἐναντίον μας, ὥστε κατά τούς πρώτους τρεῖς μῆνας τῆς προφυλακίσεώς μας νά περιορίζεται ὁ χρόνος ἀνοικτοῦ κελλίου εἰς μόλις τέσσαρας ὥρας τό 24ωρον, ἤτοι δύο καί ἡμίσειαν ὥραν π.μ. καί μίαν καί ἡμίσειαν μ.μ. καί ἄνευ δικαιώματος ἐξόδου μας εἰς τό προαύλιον! Θά συνεχίζετο δέ ἡ κατάστασις αὐτή, ἐάν ἐγώ δέν προέβαινον εἰς ἔντονον διαμαρτυρίαν, ἤτοι εἰς ἄρνησιν λήψεως τροφῆς, εἰς μή ἀποδοχήν ἐπισκέψεων οἰκείων καί συνηγόρου καί εἰς αὐτοπεριορισμόν μου εἰς τό κελλί, μή ἐξερχόμενος τούτου. Αὐτά ἐπί πέντε ἡμέρας. Διέκοψα τό μέτρον τοῦτο, ὅταν ἡ Κυβέρνησις ἀπεδέχθη τά αἰτήματά μου, τά ὁποῖα ἦσαν ἕνα: Ἡ τήρησις τοῦ Σωφρονιστικοῦ Κώδικος! τόν ὁποῖον παρεβίαζεν ἡ ἐξουσία! Διατί δέ; Διότι ὁ ἀποδράσας εἰς Παρισίους μετά τήν ἐκλογικήν του ἧτταν, τοῦ Νοεμβρίου 1963, Καραμανλῆς, ἐλάμβανεν ὑπό τῆς Κυβερνήσεώς μας χίλια δολλάρια κατά μῆνα! Ἀλλά, φαίνεται ὅτι ἤθελε νά δείξῃ εἰς τούς Μαρξιστάς συντρόφους του, ὅτι ἐμίσει, ὅπως καί ἐκεῖνοι, τούς "Συνταγματάρχας"· ἦτο εἷς ἀκόμη τίτλος μας, θεωρούμενος ὑπό τῶν "νονῶν" μας χλευαστικός, ὡς καί ὁ ἄλλος .."χουντικοί". Δι ἀμφοτέρους - ὑπό τήν πραγματικήν ἔννοιάν των -, εἴμεθα ὑπερήφανοι. Διά τήν εἰρωνικήν καί χλευαστικήν σημασίαν, πού τούς δίδουν οἱ "νονοί", τήν ἐπιστρέφομεν εἰς αὐτούς τούς ἰδίους, ἀξίους ἀκόμη ἐντονωτέρας χλεύης, χλεύης τήν ὁποίαν ἐκτοξεύουν οἱ ἴδιοι πρός ἀλλήλους..!

Πλήν τῆς παραβάσεως τοῦ Σωφρονιστικοῦ Κώδικος, ἡ Κυβέρνησις Καραμανλῆ παρεβίασε καί τήν Δικαιοσύνην, βαναύσως διατάξασα τόν ἐπί τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργόν - τόν ἐκ Κρήτης Στεφανάκην Κωνσταντῖνον - νά συντάξῃ Νόμον, ἐπί τοῦ ὁποίου νά βασισθῇ καταδίκη, μή ὑπάρχοντος τοιούτου, ἀφοῦ ἡ Ἐπανάστασις εἶχε δημιουργήσει Δίκαιον καί εἶχεν ἀναγνωρισθῇ ὡς νόμιμος καί ἐν δικαίῳ ὑφισταμένη, τόσον ἀπό τήν Διεθνῆ Κοινότητα, ὅσον καί ἀπό τά δύο Ἀνώτατα Δικαστήρια τῆς Πατρίδος μας: Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας - Σ.τ.Ε. - καί Ἄρειος Πάγος - Α.Π. -. Ὁ ἀνωτέρω Ὑπουργός Δικαιοσύνης, τυφλῶς ὑπακούσας εἰς τόν ἐκ "τυφλοῦ" μίσους κινούμενον ἐναντίον μας προϊστάμενόν του, συνέταξε τό γνωστόν θηριῶδες Δ΄ Ψήφισμα, Ποινικόν Νόμον Ἀναδρομικῆς ἰσχύος, διά τόν ὁποῖον ὁ συντάκτης του ἐδήλωσεν ὅτι εἶναι ὑπερήφανος, διότι ἐπρωτοτύπησε.

Ἄν εἶναι δυνατόν νά εἶναι κάποιος ὑπερήφανος ὅταν παρανομῇ!. Καί ὅμως, τόσον αὐτός, ὅσον καί ὁλόκληρον τό ἐκ 300 αἱρετῶν τοῦ Λαοῦ μας Κοινοβούλιον, τόν ἐψήφισεν αὐτόν τόν παράνομον Νόμον παμψηφεί! Νόμον ποινικόν ἀναδρομικῆς ἰσχύος, ὁ ὁποῖος παραβιάζει αἰωνίους βασικάς ἀρχάς Δικαίου. Βάσει, λοιπόν, αὐτοῦ τοῦ Νόμου κατεδικάσθημεν ἡμεῖς οἱ τρεῖς πρωτεργάται τῆς Ἐπαναστάσεως - πρωταιτίους μᾶς ἐβάπτισαν οἱ ὑπαίτιοι - εἰς θάνατον.

Δέν ἐτόλμησαν, ὅμως, οἱ "γενναῖοι" νά μᾶς ἐκτελέσουν!

Ὁ προεδρεύσας τοῦ καταδικαστηρίου[1] ἐξήντλησεν ὁλόκληρον τό δηλητήριον τῆς χολῆς του καθ' ὅλον τό διάστημα τῆς διαδικασίας τῶν 28 ἡμερῶν. Εἰρωνεύετο, ἔθετε παραπειστικάς ἐρωτήσεις, δῆθεν δέν ἤκουεν ὕβρεις ἐναντίον τῶν κατηγορουμένων καί μαινόμενος δέν ἀπέκρυπτε τό ἐκδικητικόν του συναίσθημα. Ἐξ ἄλλου, τό ἐδήλωσε μετ' ὀλίγον: «ὅταν εἶπα στή γυναῖκά μου ὅτι ὡρίσθηκα πρόεδρος τοῦ Δικαστηρίου... ἐχάρηκε καί μοῦ εἶπεν, ἦρθεν ἡ ὥρα νά ἐκδικηθοῦμεν!».

Καί ἐξεδικήθη ἡ "ἀνεξάρτητος" δούλη τοῦ Κυνοβουλίου... Δικαιοσύνη!

Ναί, ἦτο δούλη "ἀνεξάρτητος" ἡ Δικαιοσύνη, διότι ἐξετέλεσεν ἐντολήν τῆς κυβερνήσεως στηριχθεῖσαν εἰς ποινικόν νόμον ἀναδρομικῆς ἰσχύος, ἐντολήν νά καταδικάσῃ τούς ὑπ' αὐτῆς προκαθωρισθέντας ἐνόχους.

Ἐάν δέν ἦτο δούλη, θά ἐσέβετο τό ἰσχύον Σύνταγμα καί ἑπομένως τόν ἑαυτόν της καί δέν θά κατεδίκαζεν. Ἀλλ' ἀρκοῦν αὐτά διά νά ἀντιληφθῆτε τάς συνθήκας ὑπό τάς ὁποίας ἐγράφη τό 2ον τετράδιον τῶν φυλακῶν - παρόν βιβλίον μου 4ον...

Λυποῦμαι εἰλικρινῶς, φίλοι μου. Σᾶς ἐταλαιπώρησα - ἄν ἐμελετήσατε ὅλα ὅσα περιέλαβα εἰς τάς σελίδας αὐτοῦ τοῦ βιβλίου μου. Προσεπάθησα νά περιορισθῶ εἰς ὅσον τό δυνατόν ὀλιγώτερα. Δυστυχῶς δέν τό κατώρθωσα. Ἦτο ἀδύνατον, διότι τόσον αἱ συνθῆκαι συγγραφῆς, ὅσον καί τό ἀντικείμενον τοῦ ἐπιδιωκομένου σκοποῦ, μοῦ ἐπέβαλλον τήν ἀνάπτυξιν αὐτήν. Ἡ ποικιλία τοῦ περιεχομένου νομίζω ὅτι τό καθιστᾶ πολυκύμαντον καί ἴσως ἄνετον.

Αἱ μέχρι σήμερον ἀντίθετοι ἤ συγκεχυμέναι δημοσιεύσεις, διαδόσεις, φῆμαι καί συκοφαντίαι ἐναντίον μου πρέπει νά λάβουν τήν ὀρθήν, τήν ἀληθῆ ἀπάντησιν διά τόν ἀναγνώστην καί ἰδιαιτέρως διά τόν ἱστορικόν. Διότι, ἀγαπητοί μου φίλοι, δέν δύνασθε νά φαντασθῆτε πόσον σκληρόν εἶναι νά ἀκούῃ κανείς διαρκεῖς κατηγορίας, ἀνακριβεῖς, εἰς βάρος του...

Ὁ ἱστορικός τοῦ μέλλοντος θά πρέπει νά μή στηριχθῇ εἰς τάς φοβεράς καί τρομεράς φήμας ἐναντίον προσώπων καί πραγμάτων, ἀλλά μέ ἀξιοπρέπειαν, εὐπρέπειαν καί ἀνεπηρέαστον γραφῖδα νά ἀποδώσῃ τά τοῦ... ψευδολόγου τῷ ἀπατεῶνι καί τά τοῦ ἀληθοῦς τῷ φιλοῦντι τήν ἀλήθειαν.

Κυρίως δέ, ὁ ἱστορικός, θά πρέπει νά ἀποδώσῃ εἰς τούς πολεμιστάς τῆς ἐποποιΐας τοῦ 1940 - 41 τά εὔσημα, τά ὁποῖα τούς ἀνήκουν διά τήν ἀρετήν, τήν

1. Τό ὀνομάζω οὕτω διότι δέν ἐδίκασεν ἀλλά κατεδίκασε κατ'ἐντολήν τοῦ Δ΄ ψηφίσματος, καταργοῦντος τήν ἀνεξαρτησίαν τῆς Δικαιοσύνης...

ὁποίαν ἐπεδείξαντο.

Δηλαδή, τήν δύναμίν των νά πράξουν αὐτό τό ἀντάξιον τῆς ἀρετῆς των καλόν διά τό Ἔθνος, τήν ὁποίαν ἐπέδειξαν διά τῆς πίστεώς των εἰς τό δίκαιον τοῦ ἀγῶνος καί διά τῆς καρτερίας των πρός ἀντιμετώπισιν ὄχι μόνον τοῦ πολλαπλασίου εἰς ἀριθμόν καί μέσα ἐχθροῦ, ἀλλά καί τῶν σκληρῶν καιρικῶν καί ἐδαφικῶν συνθηκῶν. Τά χιόνια, τήν ψεῖραν, τήν πεῖναν, τόν ἀδυσώπητον πόλεμον ἐναντίον δύο πανισχύρων κρατῶν. Δέν ἦσαν καί ὀλίγα..!

Ἡ ἀνδρεία, ἡ γενναιοφροσύνη καί ἡ καρτερικότης ἀποτελοῦν τήν πολεμικήν ἀρετήν τοῦ Ἕλληνος, τήν ὁποίαν πρέπει νά τιμοῦν πᾶσαι αἱ γενεαί τοῦ Ἔθνους μας. Αὐτό πράττει τό Γένος τῶν Ἑλλήνων ἀπό τοῦ λυκαυγοῦς τῆς μακραίωνος ἱστορίας του καί αὐτό θά πρέπει νά συνεχίζεται εἰς τό διηνεκές!

Οἱ τιτᾶνες τῆς ἐποποιΐας τοῦ 1940 - 41 εἶναι οἱ οὐρανοπολῖται τοῦ Ἔθνους μας. Αὐτοί ἄς ἀποτελέσουν τούς ὁδοδείκτας τῶν γενεῶν, αἱ ὁποῖαι ἕπονται.

Αὐτοί καί ὄχι ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι δημιουργοῦν τήν ἀτμόσφαιραν ψεύδους, τῆς ἀναισχύντου διαστροφῆς γεγονότων, τῆς συκοφαντίας, τῆς ὕβρεως καί τῆς προκλητικότητος, ὡς συμβαίνει ἐπί τριάκοντα περίπου ἔτη, δηλαδή μεταπολιτευτικῶς - 1974 ἕως σήμερον - ἐναντίον ἡμῶν τῶν ὀνομαζομένων χουντικῶν...

Τέλος, ὀφείλω νά ὑπενθυμίσω εἰς τόν ἀναγνώστην, ἰδιαιτέρως δέ τόν ἱστορικόν, ὅτι αὐτά, τά ὁποῖα ἀφηγοῦμαι, τά εἶδον, τά ἔζησα καί τά ἔπραξα ὡς Ὑπίλαρχος, Διοικητής Ἴλης Πολυβόλων, Ἀξιωματικός Συνδέσμου καί Διαβιβάσεων, Ἀξιωματικός λογοκρισίας καί ὡς Διοικητής Λόχου Πεζικοῦ, ἐπί τρίμηνον περίπου, ἐν ἀμύνῃ συνεχῶς. Καί ἀργότερον, παρομοίως, ὡς δρῶν Ἀξιωματικός τοῦ νομίμου Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ τῶν Δημοκρατικῶν κυβερνήσεων κατά τῶν Κομμουνιστοσυμμοριτῶν.

Συνεπῶς, τόσον ὁ ἀναγνώστης ὅσον καί ὁ ἱστορικός θά κρίνῃ τόν τότε νεαρόν Ἀξιωματικόν, τόν Διοικητήν μικρᾶς Μονάδος εἰς τά πλαίσια τῆς τακτικῆς καί οὐχί ἐπιτελικῆς ἤ Στρατηγικῆς μορφῆς. Ἐπί τοῦ χαμηλοῦ αὐτοῦ ἐπιπέδου ἐκινήθην, καί τότε πού μετεῖχον εἰς τούς πολέμους ἐκείνους καί τώρα πού τά ἔγραψα. Φυσικά, ἐπαναλαμβάνω ὅτι, αὐτοπεριγραφόμενος, περιλαμβάνω ἅπαντας τούς μετασχόντας εἰς αὐτόν τόν μεγαλειώδη Ἀγώνα 1940 - 49.

Διά ὅσα ὑψηλοτέρου ἐπιπέδου ἀνεφέρθησαν, ἴσως κακῶς, ἐλήφθησαν ἀπό ἄλλους συγγραφεῖς, ἀπό τήν Ἱστορίαν τοῦ Γ.Ε.Σ. καί ἀπό συζητήσεις μεταξύ συνεγκλείστων εἰς τήν φυλακήν Κορυδαλλοῦ, ἰδιαιτέρως μετά τοῦ Στρατηγοῦ Ἀγγελῆ Ὀδυσσέως.

Ὁ Ἀγγελῆς ἐθεώρει τήν ἧτταν τῶν Ἰταλῶν ὡς συνέπειαν τῆς ἐσφαλμένης σχεδιάσεως τῆς ἐπιθέσεως τῆς Μεραρχίας Τζούλια εἰς τό Μέτωπον τῆς Πίνδου, μόνης, ἄνευ προβλέψεως ἐνισχύσεών της τοὐλάχιστον διά μιᾶς ἀκόμη Μεραρχίας.

Ὁ Ἱστορικός θά κρίνῃ ἐκ τῶν ἀναφερομένων εἰς τάς ἐκθέσεις τῶν Γενικῶν Ἐπιτελείων Ἑλλάδος καί Ἰταλίας καί παρεμπιπτόντως ἀπό τά ἀναφερόμενα ὑπό ὁμοίων τῆς ἰδικῆς μου κατηγορίας.

Πρίν κλείσω, θεωρῶ ὑποχρέωσίν μου νά γονατίσω εἰς μνήμην τεσσάρων Ὑπιλάρχων συμμαθητῶν μου - ἐκ δώδεκα συναποφοιτησάντων ἐκ τῆς Σ.Σ.Ε. τό ἔτος 1937 - οἱ ὁποῖοι ἔπεσαν ἡρωϊκῶς μαχόμενοι ὑπέρ Πίστεως καί Πατρίδος κατά τήν ἐποποιΐαν αὐτήν τοῦ Ἔθνους μας. Εἶναι οἱ: Ἀρχοντάκης Κυριᾶκος ἐκ Χανίων Κρήτης, Φραγκῖσκος Δημήτριος ἐξ Ἀπειράνθου Νάξου, Λάμπρου Ἀπόστολος ἐκ Κορωπίου Ἀττικῆς καί Σαλοῦρος Κων/νος ἐξ Ἄρτης! Διά τόν τελευταῖον ἀναφέρεται ὑπό τοῦ δικηγόρου Στυλ. Κ. Σιωμοπούλου, εἰς τό πόνημά του «Η ΙΤΑΛΙΚΗ ΜΕΡΑΡΧΙΑ "ΤΖΟΥΛΙΑ"...» σελ. 66: «Τό ἱππικό τοῦ Γκιρλιώτη, μέ ἐμπροσθοφυλακή τό τμῆμα τοῦ ἥρωα Ὑπιλάρχου Σαλούρου, σ.σ. Ὁ τότε Ἀνθυπίλαρχος καί νῦν Ἀντ/γος ἐ.ἀ., Φραντζέσκαρος Ἀντώνιος δι' ἐπιστολῆς του μέ ἐπληροφόρησεν: «.. ἡ ἀλήθεια διά τήν μάχην εἰς τό ΕΛΕΥΘΕΡΟΝ τῆς Πίνδου περιγράφεται εἰς ἔκθεσίν μου πρός τήν Δ.Ι.Σ./Γ.Ε.Σ. καί πρός τήν "ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ", ἡ ὁποία τήν ἐδημοσίευσεν εἰς τό ὑπ' ἀριθμ. 216 ἐνημερωτικόν Δελτίον της Σεπτ. - Ὀκτ. 1997 καί προφορικῶς μοῦ προσετέθη ὅτι ἐγώ ὁ ἴδιος ἤμουν ὁ διοικητής τοῦ Οὐλαμοῦ τῆς Ἡμιλαρχίας, τοῦ Ὑπιλάρχου Σαλούρου τῆς Ἴλης Καραγιώργου, ὁ ὁποῖος πέτυχε τήν ἐπαφή μέ τούς Ἰταλούς λίγο ἀνατολικώτερα τοῦ Ἐλεύθερου - πού ἐτραυματίσθη, σοβαρώτατα - πού εἶχε τήν ἕδρα του... ὁ Τζιρότι πρίν φύγει» - σημ.: ὁ Τζιρότι ἦτο ὁ Διοικητής τῆς ἡρωϊκῆς ἀλλά ἄτυχης, ἀπό σφάλματα τῶν προϊσταμένων της, Μεραρχίας Ἀλπίνι "ΤΖΟΥΛΙΑ"[1].

Πολύ σᾶς ἐταλαιπώρησα, ἀγαπητοί μου φίλοι καί θά πρέπει νά τελειώσω!

Ὅμως, ἐπιτρέψατέ μοι καί σύ, ἐντιμότατε συνάδελφε κ. Ταξίαρχε Κοτσώνη Κων/νε, νά προσθέσω τό τέλος τῆς τετάρτης τῶν συνεχειῶν σας δημοσιευθεισῶν εἰς τάς ἐπιφυλλίδας τῆς ἐφημερίδος "ΕΣΤΙΑ" ἀπό 29.10.1999 ἕως 1.11.1999 ὑπό τόν τίτλον "Ἱστορία καί μνῆμες": «Τό μέγιστον ὅμως καί ἐκπληκτικόν κατόρθωμα τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ εἶναι ἡ ἀπόκρουσις τῆς ἐαρινῆς ἐπιθέσεως. Ὁ Ἰταλός δικτάτωρ, ταπεινωμένος ἀπό τά πλήγματα πού εἶχαν ὑποστῆ οἱ δυνάμεις του καί ἔχοντας περιπέσει στή διεθνῆ χλεύη, εἶχεν ἐξαγγείλει ὅτι θά σπάσῃ τά πλευρά τῆς Ἑλλάδος. Συνεκέντρωσε λοιπόν ἐντυπωσιακόν ὄγκον δυνάμεων καί μέσων καί τήν 9 Μαρτίου ἐξαπέλυσε τρομακτικήν ἐπίθεσιν μέ ἑπτά μεραρχίας σέ στενό μέτωπο 6 χλμ, μεταξύ Μπούμπεσι καί Τρεμπεσίνας. Κατά τήν προηγηθεῖσαν τῆς ἐξορμήσεως δίωρη προπαρασκευή πυροβολικοῦ, ἐρρίφθησαν 100.000 βλήματα, 14 ἀνά δευτερόλεπτο, ἐνῶ 200 ἀεροπλάνα συμμετεῖχαν βομβαρδίζοντας καί πολυβολῶντας. Τήν ἐπίθεση παρακολουθοῦσαν ἀπό παρατηρητήριο ὁ ἴδιος ὁ Ντοῦτσε μέ τόν ἀρχιστράτηγο Καμπαλλέρο....»

Προσθέτω, μέ τήν ἄδειάν σου, φίλε συνάδελφε: Αὐτό ἔκανε καί ὁ Ξέρξης[2] κατά τήν ἐν Σαλαμίνι ναυμαχίαν τῷ 480 π.Χ., αὐτός ἐκ τῆς κορυφῆς τοῦ Αἰγάλεω.

Λοιπά περιστατικά ἐκ τῆς πολυταράχου ζωῆς μου - καί ἰδιαιτέρως τά γεγονότα τῆς περιόδου 1967 ἕως 1973, ἀναφέρονται εἰς τά 1ον καί 3ον βιβλία μου, κυρίως, ἀλλά καί εἰς τό 2ον.

---

1. Ἡ διόρθωσις μοῦ εἰσηγήθη ἡ πρώτη 1, παρά τοῦ νῦν Ἀντ/γου καί τότε Ἀνθυπιλάρχου Φραντζέσκαρου Ἀντωνίου. Σέ εὐχαριστῶ θερμότατα ἀγαπητέ μου Ἀντώνη.
2. Ἡ διόρθωσις μοῦ εἰσηγήθη παρά τοῦ νεαροῦ Καθηγητοῦ τῆς Ἱστορίας Χρυσάνθη Ἀθανασίου τόν ὁποῖον θερμῶς εὐχαριστῶ δι' ὅλας τάς παρατηρήσεις του, ἅς καί ὡς θά ἴδῃ, διώρθωσα.

κυρίως, ἀλλά καί εἰς τό 2ον.

Καί ἐδῶ, σήμερον 21 Ἀπριλίου 2001, θέτω τελείαν εὐχαριστῶν τούς φιλτάτους μου:

α) Τόν κ. Μακαρέζον Νικόλαον, διά τήν συγκινητικῶς ὡραίαν ἐπιστολήν του, β) Τόν Συντ/χην Παπαποστόλου Δημήτριον διά τήν ἐξ ἴσου μέ τήν προηγουμένην συγκινητικῶς ὡραίαν ἐπιστολήν του. γ) Τόν τ. Ὑπουργόν κ. Παπαπαναγιώτου Παναγιώτην διά τόν ὡραῖον τιμητικόν πρόλογόν του. δ) Τόν τ. Ὑπουργόν κ. Ζουρνατζῆν Σπυρίδωνα διά τόν ἐπίσης τιμητικόν καί θαυμάσιον ἐπίλογόν του διά τοῦ ὁποίου κοσμεῖ τό 4ον τοῦτο ἔργον μου, ὅπως ἔπραξε καί εἰς τά τρία προηγούμενά μου. Καί τέλος, ε), ὅσους ἐβοήθησαν εἰς τήν ἔκδοσιν τοῦ βιβλίου τούτου, τηρῶν τήν ἀνωνυμίαν των σεβόμενος τήν ἐπιθυμίαν των. Εἶναι οἱ μετασχόντες εἰς τήν σύνταξιν ἀμφοτέρων τῶν ἐξωφύλλων, εἶναι ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι μοῦ παρέδωσαν φωτογραφίας καί ὑλικόν, καί τέλος, εἶναι ἡ θαυμασίως συνεργασθεῖσα διά τήν μορφήν, τό σχῆμα καί τήν ταχεῖαν ἐκτύπωσιν τοῦ ὅλου ἔργου, Ἑταιρεία "ΕΚΔΟΣΕΙΣ" - EKDOSIS τά ἀξιαγάπητα ἐργατικώτατα καί ἀποδοτικώτατα μέλη τῆς ὁποίας 1) κα Ἀγγελική Πέτρ. Καπέλλα καί 2) κ. Τσακοπιάκου Ἀλκιβιάδη συνειργάσθησαν μαζί μου ἁρμονικώτατα καί ἐπέτυχον αὐτό τό ὁποῖον ἐμελετήσατε. Τούς εὐχαριστῶ ἰδιαιτέρως καί τούς παρουσιάζω παρά τήν ἀντίθετον μετριόφρονα ἐπιθυμίαν των...

Υ.Γ. Ἐξομολογοῦμαι ὅτι:

Παρά τήν καταβληθεῖσαν προσπάθειαν, δέν κατώρθωσα ν' ἀποφύγω τήν ἔξαρσιν περιστατικῶν τινων, τά ὁποῖα ἴσως ἐκληφθοῦν ὡς ἐπίδειξις αὐτοπροβολῆς. Δέν τό ἠθέλησα. Ὅμως, ἡ ὅλη κατάστασις, ὅλα αὐτά τά ποικίλα εἰς τραγικότητα, φαιδρότητα ἤ σοβαρότητα γεγονότα μιᾶς τόσον ταραχώδους μακρᾶς χρονικῆς περιόδου - ἑνός περίπου αἰῶνος - δέν ἦτο δυνατόν νά μοῦ ἐπιτρέψουν τήν ἀποφυγήν παντελῶς τῆς μικρᾶς, ἀλλά... γλυκείας "μέθης"!

Αἰτιολογεῖται, νομίζω, ἐκ τοῦ ὅτι κατεβλήθη προσπάθεια νοερᾶς ὁδοιπορίας ἐν μέσῳ στιγμῶν ἄλλοτε μέν εὐτυχῶν, ἄλλοτε δέ συμφορῶν, ἀλλά καί τινων διά τό Ἔθνος μεγάλων.

Οἱ περιβάλλοντες τό Ἔθνος μας ἐχθροί μᾶς ἐπιβάλλουν νά ἐνθυμούμεθα τό παρελθόν, ἵνα διδασκώμεθα ἐξ αὐτοῦ, μιμούμενοι τά καλά καί ἀποφεύγοντες τά βλαβερά.

Ἡ ἔξαρσις ἐν τέλει ἐνίων καλῶν, αὐτόν τόν σκοπόν ἐξυπηρετεῖ καί ὄχι τήν αὐτοπροβολήν.

Ἄς ἑνωθῶμεν ὅλοι οἱ Ἕλληνες διά νά σωθῶμεν, ἄλλως θά ἀλληλοφαγωθῶμεν.

Οἱ "φίλοι" μας οἱ Τοῦρκοι καραδοκοῦν καί ἐκμεταλλεύονται δεόντως τάς εὐκαιρίας. Οἱ ἕτεροι "φίλοι" μας οἱ Δυτικοί μᾶς θέλουν διῃρημένους διά νά μᾶς ἐπιβάλλουν τάς θελήσεις των. Ἡμεῖς πῶς ὀφείλομεν νά ἀντιδρῶμεν; Μέ Πίστιν εἰς τόν Θεόν καί τά ἰδανικά τῆς φυλῆς μας, μέ γνῶσιν τῆς Ἱστορίας μας, μέ ἀπαλλαγήν ἀπό φανατισμούς, φατριασμούς, κομματισμούς καί μέ ἐν ὁμονοίᾳ ἐργατικότητα πρός τό κοινόν συμφέρον, πού δέν εἶναι ἄλλο ἀπό τήν πρόοδον καί εὐημερίαν τῆς Τρισενδόξου Πατρίδος μας!

<u>Ἀπολογούμενος ἤ Τιμητής;</u>

«...ἐπιτρέπεταί σοι ὑπέρ σεαυτοῦ λέγειν...»
(Πράξ. ΚΣΤ΄1)

Δυστυχῶς, πολλοί ἀκόμη καί σήμερον, διά νά καλύψουν τραγικά σφάλματά των ἤ δι' ἄλλους προσωπικούς των λόγους, δέν παύουν νά ἐκδηλώνουν τήν ἐχθρότητά των ἐναντίον μας. Ἐπί παραδείγματι, συνεχίζουν τινές χειρισταί τοῦ "κιτρίνου Τύπου" νά ἐκτοξεύουν ὕβρεις καί κατηγορίας ἐναντίον τῶν μελῶν τοῦ Στρατιωτικοῦ καθεστῶτος μέ τοιοῦτον μῖσος καί πάθος, τό ὁποῖον οὔτε οἱ Τοῦρκοι δέν ἐπιδεικνύουν πρός τούς Ἕλληνας..!

Ἀπόδειξιν τούτου, ἀποτελοῦν αἱ κατωτέρω παρατιθέμεναι ἐπιστολαί μου πρός τόν διευθυντήν τῆς ἐφημερίδος "ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ", μετά ἀπό ἐπίθεσιν τήν ὁποίαν ἐδέχθην ὅλως ἀπροσδοκήτως καί ἀναιτιολογήτως. Νομίζω ὅτι ἀξίζει νά τάς ἀναγνώσετε:

1)

Ἀθῆναι 30 Δεκεμβρίου 2000

Ἀξιότιμε κύριε Διευθυντά,

Εἰς τό ὑπ'ἀριθμ. 24657 φύλλον τῆς 10ης Δεκεμβρίου, σελίδα 15 τῆς ἐγκρίτου ἐφημερίδος ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ὑπό τόν τίτλον "ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ", "Η ἀμυντική στάση τῆς Ν.Δ.", μέ συγκρίνετε - ἐάν ἀντελήφθην ὀρθῶς - μέ τόν Μᾶρκον Βαφειάδην!

Ἐάν συμβαίνῃ τοιαύτη τοποθέτησις, λυποῦμαι διότι ὑποπίπτετε καί ὑμεῖς εἰς τό αὐτό σφάλμα τῆς Ν.Δ., ἤτοι τῆς ἀμύνης ἀντί τῆς ἐπιθέσεως.

Τό Στρατιωτικόν Καθεστώς τό ἐκάλεσεν ὁ Λαός διά τῶν Δημοσιογράφων τῆς ταραχώδους ἐκείνης ἐποχῆς.

Ἐδήλωσεν, ἀμέσως, ὅτι ἀποτελεῖ παρένθεσιν καί οὐχί Καθεστώς.

Ἀμφότερα τά Ἀνώτατα Δικαστήρια τό ἀνεγνώρισαν καί ἀπεφάνθησαν ὅτι ἐδημιούργησε Δίκαιον, οὐχί δέ ἅπαξ.

Ἡ Κυβέρνησις Ἐθνικῆς Ἑνότητος - Κ. Καραμανλῆ - τοῦ ἐχορήγησεν ἀμνηστίαν, κακῶς, διότι εἶχεν δημιουργήσει Δίκαιον, κατά τά ἀνωτέρω.

Μετά τρίμηνον, ἀνεκάλεσεν - ἡ ἰδία Κυβέρνησις - τήν ὑπ'αὐτῆς χορηγηθεῖσαν ἀμνηστίαν, πρᾶξις ἡ ὁποία ἀποτελεῖ παράβασιν παγκοσμίου ἀρχῆς δικαίου, ὡς ἀπεφάνθη καί ὁ Ἄρειος Πάγος: «Ἀμνηστία χορηγηθεῖσα, οὐδέποτε ἀνακαλεῖται».

Ὁ Κ. Καραμανλῆς, τόν Νοέμβριον 1967 ἐδήλωσεν ἐκ Παρισίων ὅτι: «...ἡ δημοκρατία εἰς τήν πατρίδα μου εἶχε δολοφονηθῆ ὑπό τῶν πολιτικῶν καί οἱ Συν/ρχαι ἁπλῶς τῆς ἔδωσαν τήν χαριστικήν βολήν»...

Τό Στρατιωτικόν Καθεστώς δέν ἐδολοφόνησε, δέν κατέστρεψε, δέν ἐβίασε, δέν διέπραξε παρανομίας. Κατεδικάσθη παρανόμως - βάσει ποινικοῦ Νόμου ἀναδρομικῆς ἰσχύος - μή ὑπάρχοντος νόμου, πρός τοῦτο.

Οἱ ἐντρεπόμενοι νά μέ χαιρετοῦν, εἶναι ἤ ἀνιστόρητοι ἤ δειλοί, διότι καταδέχονται νά ἀπολογοῦνται εἰς ἐκείνους οἱ ὁποῖοι φωτογραφίζονται ἔμπροσθεν τῆς φωτογραφίας τοῦ Ἄρη Βελουχιώτη, δημοκράτου, ὅσον καί αὐτοί.

Οἱ νικηταί «τά κατεβάζουν στούς ἡττημένους»! Καί ζητοῦν ἐξουσίαν;

Σημείωμα: Μέ ἀφορμήν τήν ὡς ἄνω πρός τόν κ. Στάμον Ζούλαν ἐπιστολήν μου, τῆς 30ῆς Δεκ. 2000, συνημμένον ἐν αὐτῇ.

Καί νά μή λησμονῆτε κ. Ζούλα καί οἱ ἄλλοι οἱ ἀσχολούμενοι μέ τήν "χούνταν", ἤτοι μέ τό Στρατιωτικόν Καθεστώς τῆς 21ης Ἀπριλίου 1967, ὅτι, ἐάν ἦτο παράνομον, χουντικόν καί ὅ,τι ἀλλον τίτλον τοῦ δίδετε, τότε ἦτο παράνομον καί τό καθεστώς τῆς Κυβερνήσεως Ἐθνικῆς Ἑνότητος - Καραμανλῆ - διότι ὡρκίσθη ὑπό τό Σύνταγμα ἐκεῖνο καί ὑπό τόν «χουντοπρόεδρον», τῆς Δημοκρατίας Στρατηγόν Γκιζίκην Φαίδωνα.

«Τό ψεῦδος εἶναι ἡ θρησκεία τῶν δούλων, καί τῶν ἀφεντικῶν· ἡ Ἀλήθεια εἶναι ὁ Θεός τῶν ἐλευθέρων ἀνθρώπων» (Μαξίμ Γκόρκι). Καί ἡμεῖς τόν Θεόν - Ἀλήθειαν - λατρεύομεν. Ἡμεῖς φίλε κ· Ζούλα Στάμο, ἡμεῖς τό Στρατιωτικόν Καθεστώς δέν ὑπεγράψαμεν σύμφωνον παραδόσεως τῆς Μακεδονίας μας εἰς τούς Σλαύους!

Δέν ἐγεμίσαμεν τίς πηγάδες Μελιγαλᾶ, Φενεοῦ, Οὖλεν, Περιστερίου, Κιλκίς κλπ. μέ κατακρεουργηθέντας ἀδελφούς μας Ἕλληνας, δέν ἐσφάξαμεν τόν Συν/χην Ψαρρόν καί τούς 300 του, δέν ἡρπάσαμεν 28 χιλιάδες Ἑλληνόπουλα ἀπό τήν ἀγκαλιά τῆς μανούλας των νά τά παραδώσωμεν εἰς τήν "ἀγκαλιάν" τῆς "μαμᾶς Ρωσίας". Δέν ἐσύραμεν χιλιάδας ὁμήρων ἀνυποδήτους καί ῥακενδήτους εἰς τά χιονισμένα βουνά τῆς Πατρίδος μας κατά τόν 2ον γῦρον "Κόκκινον Δεκέμβρην" 1944... καί δέν ἐδολοφονήσαμεν τήν ἠθοποιόν Ἑλένην Παπαδάκη καί οὐδεμίαν, π·χ· Ἑλένην Γκατζογιάννη...

Εἰς ποῖα σημεῖα λοιπόν κ· Ζούλα κλπ., κύριοι, κύριοι "δεξιο-κεντρῷοι-ἀριστεροί", παραλληλίζετε τούς Ἕλληνας ἀκραιφνεῖς πατριώτας Συνταγματάρχας μέ τούς στυγερούς μητραλοίας Μάρκους, Ἄρηδες, κλπ., κλπ.; Ὀλίγη ἐντροπή, θά ἦτο καλλιτέρα σας ἄμυνα.

Κάποιο ψήφισμα, ὅρκος τῶν Ἀθηναίων μετά τό καθεστώς τῶν 30 τυράννων, ὅπως τό ἀναφέρει εἰς τόν λόγον του ὁ ρήτωρ Ἀνδοκίδης - "Λόγος περί τῶν μυστηρίων 90" - θά σᾶς ἦτο χρήσιμον, φίλοι δημοσιογράφοι, ὅσοι δέν γνωρίζετε ἤ δέν σέβεσθε τήν Ἱστορίαν... ἤ πράγματι θέλετε καί ἐπιδιώκετε τήν λήθην. Λήθη, ναί. Ὁλόπλευρος ναί. Ὄχι μόνον διά τούς κρατοῦντας, ἀλλά καί διά τούς δι᾽ἀνυπάρκτων νόμων καταδικασθέντας καί ἐπί 27 ἔτη πολιτικούς κρατουμένους καί ὑβριζομένους χυδαίως! Καλόν μῆνα, καλόν χρόνον, καλόν αἰῶνα, καλήν χιλιετίαν.

Μετά τιμῆς
Σ. Γ. Παττακός.

2)

Ἀθῆναι 6 Ἰανουαρίου 2001

Κύριε Διευθυντά, «ὀρθόν ἀλήθει᾽ ἀεί». (Σοφοκλῆς - Ἀντιγόνη, 1195).

Σᾶς εὐχαριστῶ διά τήν φιλοξενίαν τῆς ἐπιστολῆς μου εἰς τό χθεσινόν φύλλον τῆς "ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗΣ" . Ἴσως θά ἔπρεπε νά δημοσιεύσετε καί τινα στοιχεῖα ἐκ τοῦ συνημμένου εἰς αὐτήν ἐνημερωτικοῦ σημειώματος, ὁπότε δέν θά ἐστηρίζατε

τήν στενοχωρίαν σας... διότι δέν μέ ἐξετέλεσαν! Προφανῶς, θέλετε νά μή ἀκούεται σήμερον ἡ φωνή μας, φωνή τῆς ἀληθείας. Αὐτό, ὅμως, τό θεωρῶ ἀπανθρωπότερον ἀκόμη καί αὐτῆς τῆς ἀδίκως καί βάσει ποινικοῦ νόμου ἀναδρομικῆς ἰσχύος ἐπιβληθείσης ποινῆς, ἐάν εἶχεν ἐκτελεσθῆ...

Παρενέβημεν, τήν 21.4.1967, διά νά μή καταστῇ ἡ Πατρίς μας δορυφόρος τῆς Σ.Ε., διότι τοῦτο δέν ἦτο θέλησις μόνον τοῦ 90% τοῦ λαοῦ μας, ἀλλ' ἦτο φόβος καί τρόμος, ἀκόμη καί αὐτῆς τῆς ἐφημερίδος σας· βλέπετε ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ 20 Φεβρ. 1966: «...Ὁ Γ. Παπανδρέου εἶναι τό εὐσυνείδητον ὄργανον μιᾶς κομμουνιστικῆς συνωμοσίας ἀποβλεπούσης εἰς τό νά καταστήσῃ τήν Ἑλλάδα δορυφόρον τῆς Σ.Ε.». Ποίαν, λοιπόν, συνωμοσίαν προτιμᾶτε; Ἐκείνην τοῦ Γ. Παπανδρέου καί τοῦ Μάρκου Βαφειάδη, μεθ' οὗ μέ παραλληλίζετε, πού ὡς ἔγραφεν ἡ ἐφημερίς σας - ὡς ἀνωτέρω ἐξετέθη - θά καθιστοῦσε τήν Ἑλλάδα μας δορυφόρον τῆς Σ.Ε., ἤ τήν ἐπέμβασιν τῆς 21.4.1967, χάριν τῆς ὁποίας δέν εἶσθε σήμερον ἀλλαδαπός καί τά παιδιά σας κάπου εἰς τά "φανάρια"...;

Τό Στρ. Καθεστώς ἔσωσε τήν Ἑλλάδα μας ἀπό τούς φόβους σας καί εἶχε τήν ὑποστήριξιν τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ μέχρι καί τῆς 8.10.1973 ὁπότε οἰκειοθελῶς, ὡς εἴχομεν ὑποσχεθῆ καί χωρίς οὐδεμίαν ἐνόχλησιν, ἀπεχωρήσαμεν παραδόσαντες τήν ἐξουσίαν, ἀναιμάκτως, εἰς τόν Σπυρ. Μαρκεζίνην, πολιτικόν ἄνδρα κύρους καί ἐγνωσμένης ἀρετῆς, ὅπως ἀναιμάκτως τήν παρελάβομεν. Διά τά μετά μῆνας, ἀπό τῆς ἀνωτέρω ἡμερομηνίας παραδόσεως τῆς ἐξουσίας, γεγονότα... Πολυτεχνεῖον, Κυπριακόν κλπ., οὐδεμίαν εὐθύνην ἔχομεν ἡμεῖς οἱ τοῦ καθεστῶτος τῆς 21ης Ἀπριλίου 1967. Ὁ Μᾶρκος Βαφειάδης μετά τοῦ ὁποίου μέ παραλληλίζετε, ἐπολέμησεν ἐναντίον τῆς Πατρίδος μας κατ' ἐντολήν τῆς Σ.Ε. Ἡμεῖς, οἱ τοῦ Στρ. καθεστῶτος, ἐπολεμήσαμεν κατ' ἐντολήν τῆς νομίμου δημοκρατικῆς Κυβερνήσεως τῆς Πατρίδος μας, ἀπό τῆς 28ης Ὀκτωβρίου 1940 μέχρι καί τῆς 29ης Αὐγούστου 1949, ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν τῆς Πατρίδος μας (!).

Εἰλικρινῶς κ. Ζούλα, δέν ἀνέμενα τοιαῦτα αἱμοχαρῆ καί ἐμπαθῆ αἰσθήματα νά ἐκφράζωνται δημοσίᾳ, ἀπό ἕνα διευθυντήν μιᾶς ἱστορικῆς ἑλληνικῆς ἐφημερίδος, τοῦ κύρους τῆς "ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗΣ". Κρῖμα!

Ἐάν θέλετε πραγματικήν, ἀντικειμενικήν ἱστορικήν ἐνημέρωσιν, τηλεφωνήσατέ μου νά σᾶς στείλω τά τρία βιβλία μου, δωρεάν. Θά χαρῶ πολύ ἄν τά δεχθῆτε καί πολύ περισσότερον ἐάν τά σχολιάσετε. Ἴδε καί ἄρθρον κ. Λυκουρέζου σχετικόν μέ τήν καταδίκην μας.

Μετά τιμῆς
Σ. Γ. Παττακός.

Εὐτράπελα

Ἀξίζει ἐνταῦθα ν' ἀναφέρω καί μερικά δυσώδη εὐτράπελα:

1. Τήν 15ην Αὐγούστου ἑορτήν τῆς Παναγίας, ἑορτάζουν συνήθως αἱ φέρουσαι τό ὄνομα "Μαρία".

Μαρία ἦτο καί ἡ μήτηρ μου, εἰς τήν ὁποίαν ἔστειλα ἐκ τῆς φυλακῆς, τήν 15ην Αὐγούστου 1977 - Κυβέρνησις Νέας (Παλαιο) Δημοκρατίας - εὐχετήριον

ἐπιστολήν: « Σεβαστή μου μητέρα, Χρόνια πολλά σου καί σύντομα κοντά σου».

Τόν Δεκέμβριον τοῦ... 1991, ἐδηλώθη ὑπό τοῦ Πρωθυπουργοῦ τῆς Ν. Δημοκρατίας Μητσοτάκη Κωνσταντίνου ὅτι δίδεται χάρις...

Παρέλαβον ἐκ τῆς φυλακῆς, τότε, τά πράγματά μου καί ἕνα φάκελλον ἐντός τοῦ ὁποίου εὑρίσκετο καί ἡ ἀνωτέρω ἐπιστολή! Ὦ, τῆς ἠλιθιότητος καί τῆς μισητῆς ἐμπαθείας. Τί ἐφοβήθησαν οἱ ἄρχοντες τῆς Ν.Δ.; Μήπως ἡ εὐχή μου πρός τήν μητέρα μου «σύντομα κοντά σου», γίνῃ πραγματικότης; Ἔ, καί;

2. Ἐν ἔτει 1977, κυβέρνησις Ν.Δ., ἔλαβον ἐπιστολήν τοῦ ἀδελφοῦ μου Ἀλεξάνδρου, διά τῆς ὁποίας ἐζητεῖτο ὑπό τῆς μητρός μου νά τήν ἐπισκεφθῶ διότι ἤθελε νά ἀποθάνῃ. Διήνυε τήν ἡλικίαν τῶν 103 - ἑκατόν τριῶν - ἐτῶν καί δέν ἤθελε νά πεθάνῃ πρίν ἰδῇ «τό παιδί της»!

Ὑπέβαλον τήν ἐπιστολήν, μέ αἴτησίν μου νά μοῦ ἐπιτραπῇ ἡ ἐπίσκεψις τῆς μητρός μου.

Ἡ κυβέρνησις τῆς Ν.Δ. ἀπήντησεν ὅτι, ὁ νόμος δέν προβλέπει τοιαύτην ἐπιείκειαν!

Τέτοια νομοευσέβεια!... ἀπό τήν Ν.Δ.!

3. Τόν Ἀπρίλιον 1982, μέ ἐκάλεσεν ὁ δ/ντής τῶν φυλακῶν καί μέ ἠρώτησεν ἐάν ζῇ ἡ μήτηρ μου καί ἄν, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἰσχύει ἡ αἴτησίς μου νά τήν ἐπισκεφθῶ. Εἶχον παρέλθει πέντε - 5 - ἔτη ἀπό τῆς αἰτήσεώς μου. Κυβέρνησις ΠΑ.ΣΟ.Κ!

Ἐξεπλάγην καί ἠρώτησα: Ποῖος καί πῶς ἐνεθυμήθη τό αἴτημά μου; Ἡ ἀπάντησις: «Ὁ κ. Πρωθυπουργός, Ἀνδρέας Παπανδρέου, μᾶς εἶπε νά σᾶς ἐρωτήσωμεν καί ἄν μᾶς πῆτε "ΝΑΙ", θά σᾶς μεταφέρωμεν εἰς φυλακάς Χανίων καί ἀπ' ἐκεῖ θά συναντηθῆτε μέ τήν μητέρα σας». Ἀπήντησα "ΝΑΙ" καί τήν ἑπομένην μετεφέρθην ἀεροπορικῶς εἰς Χανιά. Τήν 14.00 ὥραν τῆς 30ῆς Ἀπριλίου συνηντήθην μετά τῆς μητρός μου καί μοῦ ἐπετράπη νά συζητήσω μαζί της ἐπί εἴκοσι - 20 - λεπτά· καί ἐγένετο ἡ συζήτησις... καί μοῦ ἔδωσε τήν εὐχήν της!

Τό μεσονύκτιον τῆς ἰδίας ἡμέρας, 30ῆς Ἀπριλίου /πρός 1ην Μαΐου μοῦ ἐτηλεφώνησεν ὁ ἀδελφός μου, Ἀλέξανδρος, ὅτι ἡ μητέρα μας, μᾶς ἔδωσε τήν εὐχήν της καί ἀνεχώρησε διά τόν ἄλλον κόσμον, τήν αἰωνιότητα..! Εἰς ἡλικίαν ἑκατόν ὀκτώ - 108 - ἐτῶν! Σᾶς εὔχομαι νά ζήσετε πολλαπλάσια τά χρόνια τοῦ βιβλικοῦ Μαθουσάλα, σεῖς οἱ φίλοι ἀναγνῶσται καί ἰδιαιτέρως τά παιδέγγονα τοῦ Ἀνδρέα Παπανδρέου, εἰς τήν, ἐν προκειμένῳ, εὐγένειαν τοῦ ὁποίου ὀφείλω τήν ἐπίσκεψιν πρός τήν μητέρα μου.. Τόν ηὐχαρίστησα δι' ἐπιστολῆς μου.

4. Τόν Ἰούνιον τοῦ ἰδίου ἔτους, 1982, 1ον ἔτος κυβερνήσεως ΠΑ.ΣΟ.Κ., εἰδοποιήθην διά τοῦ τ. Ὑπουργοῦ τῆς Κυβερνήσεως 21ης Ἀπριλίου, συγγάβρου τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς Ἀλευρᾶ Ἰωάννου, Ζάππα Σπυρίδωνος, ὅτι ὁ Πρωθυπουργός ἐπιθυμεῖ νά μέ ἀποφυλακίσῃ καί ζητεῖ πρός τοῦτο, αἴτησίν μου.

Τόν ηὐχαρίστησα μέν, τοῦ ἔγραψα ὅμως, ὅτι θά ἦτο ἀνανδρεία ἐκ μέρους μου, νά ἐγκαταλείψω εἰς τήν φυλακήν συναδέλφους μου διά τήν φυλάκισιν τῶν ὁποίων εἶμαι προσωπικῶς ὑπεύθυνος, ὡς ὁ ἀνώτερος κατά βαθμόν καί ἡλικίαν τῶν πρωτεργατῶν τῆς Ἐπαναστάσεως καί ἐπί πλέον πώς γνωρίζει ὅτι κρατούμεθα

παρανόμως.

᾿Απήντησεν ὅτι τιμᾶ τήν γενναίαν αὐτήν ἀπάντησιν καί ὅτι θά δώσῃ γενικήν λύσιν συντόμως...

5. Πρό τοῦ Πάσχα τοῦ 1988 ἐκάλεσεν - ὁ Πρωθυπουργός, Παπανδρέου Γ. ᾿Ανδρέας - τήν σύζυγόν μου εἰς τό Γραφεῖόν του καί ἐνώπιον τῆς ἰδιαιτέρας του ᾿Αγγέλας Κοκόλα τήν ἐβεβαίωσεν, ὅτι δύο μῆνας πρό τῶν ἐκλογῶν θά μᾶς ἀποφυλακίσῃ ὅλους καί θά μᾶς ἀποδώσῃ τά πολιτικά μας δικαιώματα καί ὅ,τι ἄλλο μᾶς ἐστέρησε τό Εἰδικόν Δικαστήριον.

Δυστυχῶς, ἡ ἀσθένειά του, ἀνέτρεψε τά σχέδιά του καί αἱ διάδοχοι κυβερνήσεις συνεχίζουν τό ἀπάνθρωπον ἔργον τῶν κυβερνήσεων τῆς Ν. Δημοκρατίας, ἡ ὁποία εὐθύνεται δι' ὅλην αὐτήν τήν κατάστασιν.

6. Τόν Μάρτιον 1990, ὁ Πρόεδρος τῆς Ν.Δ. Μητσοτάκης Κωνσταντῖνος ὑπεσχέθη εἰς τόν Παπαδόπουλον Χ. Γεώργιον, διά τοῦ Δικηγόρου του Καραγιαννοπούλου ᾿Αγγέλου, ὅτι ὅταν γίνῃ Πρωθυπουργός, τόν πρῶτον μῆνα, θά μᾶς ἀποφυλακίσῃ ὅλους καί θά εἴμεθα ἐλεύθεροι ἀκόμη καί νά πολιτευθῶμεν. Ἔκαμε πράγματι κάποιαν προσπάθειαν. Τό ἐδήλωσε τόν Δεκέμβριον τοῦ 1991. Τήν ἑπομένην, ἀνεκάλεσε τήν Κυβερνητικήν του ἀπόφασιν, δηλώσας ὅτι ἠμποδίσθη..!

Οὕτως ἔχουν τά πράγματα αὐτοῦ τοῦ Καραμανλείου - ..."Ἐθνάρχου"... - ἄγους, τό ὁποῖον θά στιγματίσῃ ἡ Ἱστορία, ὅπως στιγματίζει τά τοιαῦτα ἐγκλήματα τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως ἤ, κυρίως, τῆς Μπολσεβικικῆς, τῆς ὁποίας οἱ ἴδιοι οἱ διάδοχοί της ἁγιοποίησαν τούς ὑπ' αὐτῆς δολοφονηθέντας Ἄρχοντας!

Ἡ Ἱστορία, ἐπίσης, στιγματίζει τήν ἄδικον καταδίκην εἰς θάνατον τῶν δέκα Στρατηγῶν νικητῶν τῆς ἐν ᾿Αργινούσαις Ναυμαχίας! Ὁμοίως τήν καταδίκην καί ἐκτέλεσιν τῶν ἕξ τό ἔτος 1923!..

Θά στιγματίσῃ καί τήν ἰδικήν μας καταδίκην καί τήν ἰσοβίως κράτησίν μας εἰς τήν φυλακήν...

Αὐτά τά ὀλίγα ἐπί τοῦ παρόντος.

Δι' ὅλα αὐτά, καί ἄλλα πολλά, ἔχω φωτοαντίγραφα δι' ὅσους ἀμφιβάλλουν, ἀλλά καί διά τινας "φίλους" μας, οἱ ὁποῖοι μᾶς θέλουν "λεβέντες", δηλαδή... κορόϊδα!

Καί κατακλείω μέ τήν προσφιλῆ μου μαντινάδα ἐπιμένων καί θά ἐπιμένω:

Στό μετερίζι τσ' ἀνθρωπιᾶς
καί τῆς τιμῆς τό χρέος
ἐκειά θά στέκω νά πατῶ
κι ἄς εἶμαι ὁ τελευταῖος.

(Ἡ ἐπανάληψις εἶναι μήτηρ τῆς μαθήσεως.)

Εὐχαριστῶ τούς φίλους ἀναγνώστας

Ἐς ἄλλοτε... τά σπουδαιότερα.
«Δόξα τῷ Θεῷ, πάντων ἕνεκεν»!

ΤΕΛΟΣ

Ἔγραφον τήν 21ην ᾿Απριλίου 2001,
εἰς τήν οἰκίαν τῆς διαμονῆς μου Σεβρῶν 15, ᾿Αθῆναι

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Ὑπό τοῦ Σπυρίδωνος Ζουρνατζῆ - Δικηγόρου, τ. Ὑπουργοῦ, τ. Εὐρωβουλευτοῦ, φωτ., κατωτέρω.

«Ἐκεῖνο πού ξέρει καλά ὁ ἀπομνημονευτής εἶναι τό πῶς θέλει νά μιλήσει, ἄλλοτε γιά νά μήν τοῦ φᾶνε τό δίκιο του ἄλλοι, ἄλλοτε γιατί ἄλλοι τοῦ τό ζήτησαν, ἄλλοτε γιά νά βγάλει τό ἄχτι του, ἄλλοτε "γιά νά βλέπουν οἱ νεώτεροι καί οἱ μεταγενέστεροι νἄχουν περισσότερη ἀρετή καί πατριωτισμό"» .

(ΒΑΣΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ, Τό Ἀπομνημόνευμα, Τόμ. 44, σελ. 13).

Τά προηγηθέντα βιβλία τοῦ Στρατηγοῦ Στυλιανοῦ Παττακοῦ ("21η Ἀπριλίου1967. Διατί; Ποῖοι; Πῶς;" καί "Ἡμέραι καί Ἔργα. 21η Ἀπριλίου 1967 - 8 Ὀκτωβρίου 1973") ἦσαν βιβλία ἱστορίας, ὑπακούοντα ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους εἰς τόν πρῶτον κανόνα τοῦ Λουκιανοῦ (Πῶς δεῖ συγγράφειν ἱστορίαν), ὁ ὁποῖος εἶναι ἡ ἀφήγησις τοῦ "τί πέπρακται". Τό παρόν εἶναι βιβλίον Ἀπομνημονευμάτων, ἀφηγούμενον τά βιώματα ἑνός ἰσοβίου πολεμιστοῦ, κυρίως δέ ἐκεῖνα τοῦ Ὑπιλάρχου εἰς τό Βορειοηπειρωτικόν Μέτωπον (1940 - 41), εἰς τήν πρώτην γραμμήν τῆς μάχης. Ἄν πρέπει νά προσδιορίσωμεν τήν σχέσιν τῶν ἱστορικῶν βιβλίων τοῦ συγγραφέως μέ τά Ἀπομνημονεύματά του θά ἐλέγαμεν, δανειζόμενοι τήν φρᾶσιν τοῦ Σαίξπηρ ἀπό τήν "Τρικυμίαν", ὅτι "ὅλα τά περασμένα εἶναι πρόλογος". Τά βιώματά του εἰς τό Βορειοηπειρωτικόν Μέτωπον καί ἐν συνεχείᾳ εἰς τόν Συμμοριτοπόλεμον ὑπῆρξαν ὁ πρόλογος τῆς εἰσόδου του εἰς τήν Ἱστορίαν τῆς Στρατιωτικῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1967. Μέ ἄλλους λόγους ἡ σφυρηλάτησις τοῦ Ὑπιλάρχου Παττακοῦ εἰς τήν κάμινον δύο νικηφόρων πολέμων (1940 - 41 καί 46 - 49) καί ἡ συνακόλουθος ἀγωνία του ὅτι αἱ ἔνδοξοι νίκαι τοῦ Στρατοῦ ἐκινδύνευον νά ἐξουθενωθοῦν ἀπό τήν κομματικήν καπηλείαν καί τόν Μαρξιστικόν Δούρειον Ἵππον, ὑπῆρξαν ἡ ἐνεργός αἰτία διά τήν μεγάλην ἀπόφασιν τοῦ Ἀπριλίου 1967.

Πρόδρομοι αὐτοῦ τοῦ εἴδους Ἀπομνημονευμάτων ὑπῆρξαν εἰς τούς χρόνους

τῆς Ἐθνικῆς Ἐπαναστάσεως 1821, κυρίως ὁ Θεόδωρος Κολοκοτρώνης, ὁ Στρατηγός Μακρυγιάννης, ὁ Νικόλαος Κασομούλης καί ὁ Φωτᾶκος, εἰς δέ τόν περασμένον αἰῶνα ὁ Κων/νος Ζαβιτζιᾶνος, ὁ Βίκτωρ Δούσμανης, ὁ Ἰωάννης Μεταξᾶς (μέ τό Ἡμερολόγιόν του) καί ὁ Ἀλέξανδρος Μαζαράκης - Αἰνιάν. Ἀνεξαρτήτως τῆς διαβαθμίσεως τῆς φιλολογικῆς ἀξίας τοῦ ἔργου των ὅλοι ἀφηγοῦνται τό ἱστορικόν γεγονός τῆς Ἐθνικῆς Ἐπαναστάσεως ἤ τῶν Βαλκανικῶν Πολέμων ἀπό τήν ὀπτικήν γωνίαν τῆς προσωπικῆς θέσεώς των εἰς τήν προετοιμασίαν καί ἐξέλιξιν τοῦ ἀγῶνος. Εἰς τήν ἀφήγησίν των ὑπερτερεῖ τό προσωπικόν βίωμα καί μόλις ἀχνοδιαγράφεται ἡ διάστασις τοῦ ἱστορικοῦ γεγονότος καθ' ἑαυτό. Τά Ἀπομνημονεύματα αὐτά κατά βάσιν ἀποτελοῦν Πρόλογον τῆς Ἱστορίας, πού ἐγράφη ἐν συνεχείᾳ ἀπό κάποιον ἄλλον - τόν Κων. Παπαρρηγόπουλον, τόν Σπ. Τρικούπην, τόν Π. Καρολίδην, τόν Γ. Βεντήρην.

Ὁ στρατηγός Παττακός ἐπρωτοτύπησε. Πρῶτον ἔγραψε τήν ἱστορίαν τῆς Στρατιωτικῆς Ἐπαναστάσεως 1967 καί ὕστερον, τόν Πρόλογόν της ἤτοι τά παρόντα Ἀπομνημονεύματα. Διά τήν Ἱστορίαν του δέν ἀνεφάνη ἀκόμη συνεχιστής - ὁ Ἀλεξ. Παπαχελᾶς μέ τό "Βιασμός τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας", ἐξ ἀφορμῆς τῆς δημοσιεύσεως τῶν ἀμερικανικῶν ἀπορρήτων, ἁπλῶς ἐπεκύρωσεν τήν ἀλήθειαν τῆς ἱστορήσεως Παττακοῦ ὡς πρός τήν ἀφετηρίαν τῆς Ἐπαναστάσεως. Ἀλλά καί διά τά Ἀπομνημονεύματά του καί τόν πυρῆνά των, πού εἶναι τό Βορειοηπειρωτικόν Μέτωπον, δέν γνωρίζω νά ἐδημοσιεύθησαν ἄλλα πέραν ἐκείνων τῆς στρατιωτικῆς ἡγεσίας τῆς ἐποχῆς: τῶν Θ. Γρηγοροπούλου, Θρ. Τσακαλώτου, Χ. Κατσιμήτρου, Ἐπ. Καββαδία καί βεβαίως τῆς ἱστορίας τοῦ Ἀλ. Παπάγου (ὁ Πόλεμος τῆς Ἑλλάδος 1940 - 41). Τά Ἀπομνημονεύματα ὅμως τῶν Στρατηγῶν τοῦ Μετώπου ἀποδίδουν τά βιώματα τῶν Ἐπιτελῶν, ἐνῶ αὐτά τοῦ Ὑπιλάρχου Παττακοῦ ἀποδίδουν τά βιώματα τῶν μαχητῶν τῆς πρώτης γραμμῆς. Τηρουμένων τῶν ἀναλογιῶν, ἡ ἀφήγησις τῶν μέν ἐν σχέσει πρός τήν ἀφήγησιν τοῦ δέ ἔχει τόν ὁρίζοντα πού εἶχαν τά Ἀπομνημονεύματα τοῦ Θεοδ. Κολοκοτρώνη ἐν σχέσει πρός τά ἐνθυμήματα τοῦ Φωτάκου.

Θά διερωτηθῇ ὁ ἀναγνώστης τοῦ παρόντος τόμου: Ποίαν ἀξίαν ἔχουν τά Ἀπομνημονεύματα τοῦ "στρατιώτου" Παττακοῦ, ὅταν ἔχῃ προηγηθῆ ἡ ἱστορία τοῦ στρατηγοῦ Παττακοῦ διά τήν Στρατιωτικήν Ἐπανάστασιν 1967; Ἔχουν ἀξίαν ὄχι μόνον φιλολογικήν - ἤτοι τήν ἀνεπιτήδευτον εἰλικρίνειαν τῆς ἀφηγήσεως - ἀλλά προεχόντως παιδαγωγικήν. Διότι εἰς τήν ἀφήγησιν τῆς ζωῆς του ἀπό τοῦ 1930, ὅταν ἐνδύεται τήν στολήν τοῦ ἐθελοντοῦ δεκανέως, ἕως τό 1967 ζωγραφίζεται τό ἦθος τοῦ Ἕλληνος στρατιωτικοῦ, ὁ ὁποῖος ἀφιεροῦται ψυχῇ τε καί σώματι εἰς τόν Στρατόν, τήν ἐσχάτην ἐφεδρείαν τοῦ Ἔθνους καί δίδει καθημερινῶς μαρτυρίαν τῆς ἑτοιμότητος αὐτό τό Ἔθνος νά ὑπερασπισθῆ ἐν Πολέμῳ καί ἐν Εἰρήνῃ. Ἄν ἀνάλογα ὑπῆρξαν τά βιώματα καί τῶν συνεπαναστατῶν του, τότε δέν ἀπορεῖ κανείς διατί ἡ Ἐπανάστασις τῆς 21ης Ἀπριλίου 1967 ὑπῆρξεν ἡ ἐθνωφελεστέρα τοῦ 20οῦ αἰῶνος μετά ἐκείνην τοῦ 1909.

ΠΡΟΛΕΓΟΜΕΝΑ

ΔΙΑ ΤΗΝ 2αν ΕΚΔΟΣΙΝ ΤΟΥ 4ου ΒΙΒΛΙΟΥ ΜΟΥ "ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟΝ ΕΝΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΟΥ 90 ΕΤΩΝ" - ΝΥΝ 91! ΕΤΩΝ

Ἡ 2α ἔκδοσις - σήμερον 21 Ἀπριλίου 2003 - ἔρχεται νά συνεχίσῃ τήν τροχιάν τῆς 1ης, ἡ ὁποία διέθεσεν ἀπό 21ης Ἀπριλίου 2001 - ἤτοι ἀκριβῶς πρό δύο ἐτῶν - μέχρι σήμερον, 3000 ἀντίτυπα, τό 1/3 ἐκ τῶν ὁποίων προσεφέρθη δωρεάν.

Ἐπίσης, ἀρκετός ἀριθμός διετέθη εἰς τιμήν κόστους.

Αὐτό τό ὁποῖον μέ ἐνθουσιάζει εἶναι ἡ ζήτησις τῶν βιβλίων μου κατά τόν ἑξῆς ἐπί παραδείγματι τρόπον: «... σᾶς τηλεφωνῶ ἀπό τό χωρίον... τῆς Καστοριᾶς, λέγομαι... εἶμαι ἀγρότης μέ σύνταξι 55.000 δρ. τόν μῆνα! Εἶδα τά βιβλία σας σέ συγχωριανόν μου καί μοῦ ἄρεσαν. Τά θέλω. Πόσο κάνουν;». Δέν πιστεύω νά ὑπάρχῃ ἄνθρωπος ὁ ὁποῖος θά ἐζήτει ἀπ' αὐτόν τόν ἄνθρωπον ἀμοιβήν!...

Τοῦ τά ἔστειλα, μέ ηὐχαρίστησε τηλεφ/κῶς καί παρεκάλεσε νά πληρώσῃ τα 2 ἤ τουλάχιστον τό 1. Τοῦ ἀπήντησα ὅτι ἄν τολμήσῃ νά ἐπιμείνῃ, θά τοῦ ζητήσω νά μοῦ τά ἐπιστρέψῃ! Δέν εἶναι το μόνον περιστατικόν. Κάποιος κατέθεσεν εἰς τόν λογαριασμόν μου τό ποσόν τῶν ἑκατόν δραχμῶν ἔναντι τῶν 10.000, ἀντιτίμου τῶν 2 βιβλίων! Τόν εὐχαριστῶ, δέν ἐζήτησα νά μάθω τήν ταυτότητά του.

Καί τώρα, νά ἐνημερώσω τόν ἀναγνώστην τῆς 2ας ἐκδόσεως, τοῦτο ὀφείλω νά πράξω!

Εἰς τήν 2αν ἔκδοσιν προσετέθησαν: α) Διορθώσεις σφαλμάτων, β) φωτογραφίαι - ὀλίγαι - γ) ἐπιστολαί ἀναγνωστῶν μέ σχόλια ἐπί τοῦ περιεχομένου τῆς 1ης ἐκδόσεως, τούς ὁποίους εὐχαριστῶ διά τήν ἔγκρισίν των ὅπως καταχωρηθοῦν αὗται καί διά τήν προσγενομένην μοι τιμήν νά κοσμήσουν τό ταπεινόν μου ἔργον. Τινάς τῶν ἐπιστολῶν δέν δημοσιεύω διότι οἱ ἐρωτηθέντες μέ παρεκάλεσαν νά τούς παραλείψω λόγω τῆς θέσεως τῶν ἰδίων ἤ οἰκείων των εἰς τό Δημόσιον. Ὅπως ἀντιλαμβανόμεθα τό "Σταλινοδημοκρατικόν" μας Δημόσιον... δάκνει!.

Ἰδιαιτέρως εὐχαριστῶ α) Τούς ἐν Ὅπλοις συναδέλφους, Ἀντιστρατήγους κ.κ. Φραντζέσκαρον Ἀντώνιον καί Μαυροειδῆν Κωνσταντῖνον, διά τάς πολυτίμους πληροφορίας τάς ὁποίας μοῦ ἔδωσαν καί κατεχώρησα εἰς τήν ἔκδοσιν ταύτην, βλ. σ. 234. β) τόν νεαρόν - 23ετῆ - καθηγητήν τῆς Ἱστορίας, ὑπηρετοῦντα ἤδη

τήν θητείαν του εἰς τό ἔνδοξον πολεμικόν μας Ναυτικόν, ᾿Αθανάσιον Χρυσάνθην, ὅστις μοῦ ἔδωσε πολύτιμα ἱστορικά στοιχεῖα τά ὁποῖα κατεχώρησα, βλ. σ. 234. .

Προσέτι θά ἦτο ἀπρεπές ἐκ μέρους μου ἐάν παρέλειπον νά ἐκφράσω μετά σεβασμοῦ, τάς εὐχαριστίας μου εἰς τούς δεχθέντας νά καταχωρηθοῦν αἱ ἐπιστολαί καί τά ὀνόματά των καί νά τιμήσουν ἐμέ τόν ἐλάχιστον αὐτοί οἱ ἀνήκοντες εἰς τήν κορυφήν τῆς πνευματικῆς, πολιτισμικῆς καί πολιτικῆς ἱεραρχίας τῆς Πατρίδος μας, τάς ἐπιστολάς τῶν ὁποίων βλέπετε εἰς τάς σελίδας 247 κ.ἑ.

Τέλος, εὐχαριστῶ εὐγνωμόνως ὅλους τούς προμηθευθέντας τήν 1ην ἔκδοσιν καί ἐκείνους οἱ ὁποῖοι θά προμηθευθοῦν τήν παροῦσαν - 2αν -.

῾Ο Θεός, ὁ πάντοτε εὐλογητός εἰς τούς αἰῶνας, πιστεύω ὅτι θά μοῦ συμπαρίσταται μέχρι τέλους καί θά μέ σώζη ἀπό τούς «ἀτόπους καί πονηρούς ἀνθρώπους».

Τέλος, ἐκ μέσης καρδίας εὐχαριστῶ εὐγνωμόνως, τήν Α.Θ.Π. τόν Οἰκουμενικόν Πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως κύριον κ. Βαρθολομαῖον. Τήν Α.Μ. τόν ᾿Αρχιεπίσκοπον ᾿Αθηνῶν καί πάσης ῾Ελλάδος κύριον κ. Χριστόδουλον, τόσον διά τάς θερμάς καί λίαν ἐπαινετικάς ἀπαντητικάς ἐπιστολάς των ἐπί τοῦ πονήματος τούτου τῆς μετριότητός μου, ὅσον καί διά τήν εὐγενῆ συγκατάθεσίν των νά καταχωρηθοῦν οἱ ἐπιστολαί των αὐταί εἰς τήν δευτέραν αὐτήν ἔκδοσιν.

Κλίνων γόνυ καρδίας, εὐλαβῶς ἐξαιτοῦμαι καί ἀπό αὐτῆς τῆς θέσεως, τάς πατρικάς εὐχάς καί εὐλογίας των.

Καί κατακλείσω, τώρα, μέ τήν ταιριαστή διά τήν περίπτωσιν μαντινάδαν:

«᾿Εγώ φοβᾶμαι τό Θεό
πού ᾿ναι ψηλά καί βλέπει.
Φοβᾶμαι καί τόν ἄνθρωπο
ὁπού Θεό δέν ἔχει».

Ἔγραφον, ᾿Απρίλιον 2003

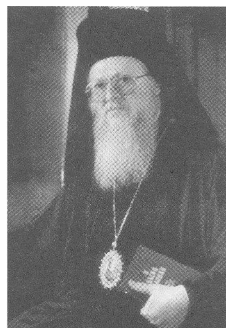
Στυλιανός Παττακός

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

Ἀπό: Α.Θ.Π. Οἰκουμενικόν Πατριάρχην
Κων/λεως κύριον κ. Βαρθολομαίον

Τῷ Ἐντιμωτάτῳ
κυρίῳ Στυλιανῷ Γ. Παττακῷ,
τέκνῳ τῆς ἡμῶν Μετριότητος
ἐν Κυρίῳ ἀγαπητῷ,
χάριν καί εἰρήνην παρά Θεοῦ.

20 Νοεμβρίου 2001

Εὐχαρίστως ἐδέχθημεν τό ὑπό τῆς ὑμετέρας ἀγαπητῆς Ἐντιμότητος προφρόνως ἀποσταλέν ἡμῖν νέον πόνημα αὐτῆς ἐπιγραφόμενον "Ὁδοιπορικόν ἑνός στρατιώτου 90 ἐτῶν", ὅπερ καί διεξελθόντες μετά πολλοῦ ἐνδιαφέροντος κατέθεμεν ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς Πατριαρχικῇ Βιβλιοθήκῃ.

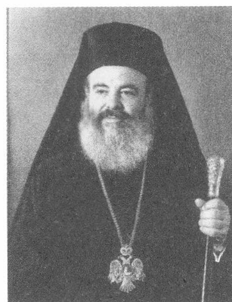
Ἐφ' ᾧ καί προαγόμεθα ἵνα εὐχαριστήσωμεν τῇ ὑμετέρᾳ Ἐντιμότητι ἐπί τῇ ἐπικοινωνίᾳ καί τῇ προσφορᾷ καί τοῦ πονήματος αὐτῆς τούτου, καί ἐπιδαψιλεύσωμεν αὐτῇ πανοικεί τήν Πατριαρχικήν ἡμῶν εὐλογίαν, εὐχόμενοι ἅμα ὑγείαν καί πᾶν ἐφετόν παρά Θεοῦ, Οὗ τήν χάριν καί τό ἄπειρον ἔλεος ἐπικαλούμεθα ἐφ' ὑμᾶς, προσεπευχόμενοι εὐφρόσυνον τό ἐπερχόμενον ἅγιον Δωδεκαήμερον.

βα΄ Νοεμβρίου κη΄

Ἀπό: Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κύριον κ. Χριστόδουλον

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31ῃ Μαΐου 2001

Στρατηγέ,

Μέ ἰδιαίτερη χαρά ἔλαβα τό πόνημα μέ τόν τίτλο "Ὁδοιπορικόν Ἑνός Στρατιώτου 90 Ἐτῶν", τό ὁποῖον εἴχατε τήν εὐγενῆ καλωσύνην νά μοῦ ἀποστείλετε, καί σᾶς εὐχαριστῶ πολύ.

Τό ἀποσταλέν βιβλίον σας, στίς σελίδες τοῦ ὁποίου ἐκθέτετε τίς σκέψεις, τίς ἐπισημάνσεις, τίς τοποθετήσεις σας σχετικά μέ περιστατικά, ἐπεισόδια καί γεγονότα ἀπό τήν μακρόχρονη διαδρομή καί πορεία τῆς ζωῆς σας, ἐντυπωσιάζει τόν ἀναγνώστην μέ τήν ἁπλότητα καί τήν γλαφυρότητα τοῦ λόγου, τό ἀνυπόκριτο πατριωτικό φρόνημα καί τήν πηγαία εἰλικρίνεια, τή συγκινητική ἐξιστόρηση καί τή διάθεση αὐτοκριτικῆς καί αὐτοσαρκασμοῦ. Ὅπως προκύπτει ἀπό τά γραφόμενά σας καί τήν αὐτοβιογραφούμενη σταδιοδρομία σας, ὑπήρξατε ἐκφραστής ξεχωριστῶν προσόντων καί ἀρετῶν καί γράψατε ἱστορία, τήν ὁποίαν ὁ ἱστορικός τοῦ μέλλοντος καλεῖται νά ἐκτιμήσει καί νά προσδιορίσει.

Εὔχομαι ὁ Δομήτωρ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, ὁ δίκαιος Κριτής πάντων, νά σᾶς κρατύνει ἐν ὑγείᾳ ἀκραιφνεῖ καί νά σᾶς χαρίζει πλούσια τήν Χάριν καί τήν εὐλογίαν Του.

Μετ' εὐχῶν διαπύρων

ὁ Ἀθηνῶν Χριστόδουλος

Ἀπό: Α.Υ. τόν εἰκονιζόμενον Πρίγκιπα
Μιχαήλ τῆς Ἑλλάδος

Παρίσι 14.9.2001

Ἀγαπητέ κύριε Πρόεδρε,

Σᾶς εὐχαριστῶ γιά τήν ἀφιέρωσιν τοῦ 4ου βιβλίου σας "Ὁδοιπορικόν ἑνός Στρατιώτου 90 ἐτῶν". Τό ἐδιάβασα. Εἶναι πολύ ἐνδιαφέρον. Ἐγράψατε μιάν σημαντικήν σελίδα τῆς Ἱστορίας μας.

Σᾶς συγχαίρω εἰλικρινῶς.[1]

Μέ ἀγάπη

Ἀπό: Μακαρέζον Νικόλαον
τ. Ἀντιπρ/ρον τῆς Ἐθν. Ἐπαν/κῆς Κυβ/σεως

Παπάγου 21 Μαΐου 2001

Ἀγαπητέ μου Στέλιο,

Ἄλλη μιά ἔκπληξη γιά μένα ἀπετέλεσε τό τέταρτο βιβλίο σου, μέ τόν τίτλο: "Ὁδοιπορικόν Ἑνός Στρατιώτου 90 Ἐτῶν", πού εἶχες τήν καλωσύνη νά μοῦ ἀφιερώσεις, (βλ. σελ. 199), ἄν καί εἶχον διαβάσει εἰς τήν φυλακήν τό πρωτόλειόν του.

Μέ τήν αὐτοβιογραφία σου, πού περιέχεται στό βιβλίο σου αὐτό, παρακολουθεῖ ὁ ἀναγνώστης τήν πορεία σου στή ζωή, ἀπό τά πρῶτα σου βήματα στή γενέτειρά σου, τό ὄμορφο χωρίον Ἁγία Παρασκευή, τῆς ἐπαρχίας Ἀμαρίου τοῦ Νομοῦ Ρεθύμνης, τῆς μεγαλονήσου Κρήτης, μέχρι καί σήμερα. Καί ἐκεῖ εὑρίσκει τό κλειδί τῆς ἑρμηνείας τοῦ ἀγωνιστικοῦ σου πνεύματος καί τῶν προσφορῶν σου, κατά τή χρονική αὐτή περίοδο, πρός τήν πατρίδα.

Δέξου, ἀγαπητέ μου Στέλιο, τά θερμά μου συγχαρητήρια γιά τήν ποιότητα τοῦ τετάρτου πονήματός σου καί τίς ἄπειρες εὐχαριστίες μου γιά τά καλά λόγια σου, πού περιέχονται στήν τιμητική προσφορά του πρός ἐμένα.

Μέ ἀδελφική ἀγάπη

Ν. Μακαρέζος

1. Πρόκειται περί τοῦ υἱοῦ τοῦ πρίγκιπος Χριστοφόρου, τελευταίου υἱοῦ τοῦ Βασιλέως Γεωργίου τοῦ Α΄. Ὑπηρέτησεν ὡς ἔφεδρος Ἀνθυπίλαρχος εἰς τό Ὅπλον τῶν Τεθωρακισμένων μέ ἀρίστην ἀγωγήν, ἐργατικότητα καί ἀποδοτικότητα. Εἶναι πολυγραφώτατος συγγραφεύς διεθνοῦς κύρους. Ἔγγαμος μέ Ἑλληνίδα, πατήρ 2 θυγατέρων καί παππούς. Ὑπηρέτησεν ὑπό τήν διοίκησίν μου.

Ἀπό: Κεφαλογιάννην Ἰωάννην
τ. Ὑπουργόν - Βουλευτήν Ῥεθύμνης Κρήτης
Ἰατρόν Παθολόγον

Ἀθήνα 02.10.01

Στρατηγέ,

Ἔλαβα τό βιβλίον σας "Ὁδοιπορικόν ἑνός στρατιώτου 90 ἐτῶν" καί εὐχαριστῶ πολύ. Τά αὐτοβιογραφικά στοιχεῖα καί τό ὅλο ὑλικό πού περιέχει εἰδικά γιά τά κρίσιμα, δύσκολα καί σκληρά χρόνια τῶν πολέμων τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους, εἶναι χρήσιμα καί ἐθνωφελῆ. Ἀποκτοῦν ἐπίσης εὐρύτερη σημασία καί ἀξία εἰδικά αὐτούς τούς δύσκολους καιρούς.

Διέκρινα εἰλικρίνεια, ἀλήθειες καί δεινή περιγραφικότητα στίς ἐμπειρίες σας αὐτές ὅπως ἐπίσης καί σημαντικά ἱστορικά στοιχεῖα πού βοηθοῦν τίς γενιές πού δέν ἔζησαν αὐτά τά γεγονότα νά ἀντιληφθοῦν τόν ἀγῶνα καί τήν αὐτοθυσία τῆς δικῆς σας γενιᾶς.

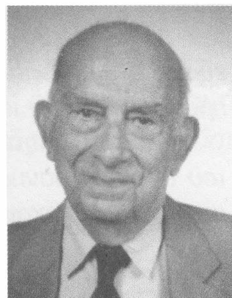
Εὔχομαι μακροημέρευση καί καλή πορεία τῆς ὑγείας σας.

Μέ θερμούς χαιρετισμούς

Ἀπό: Ἀχῆν Χρῖστον Γ.
Ναύαρχον ἐ.ἀ., τ. Ὑπουργόν

Ἀθῆναι 08.10.01

Ἀγαπητέ κ. Πρόεδρε,

Μέ πολλήν χαράν ἔλαβα τό καινούργιο σας βιβλίο τό "Ὁδοιπορικό ἑνός Στρατιώτου 90 ἐτῶν"· τό διάβασα μέ μεγάλο ἐνδιαφέρον, ὅπως εἶχον διαβάσει καί τίς προηγούμενες ἐκδόσεις σας.

Χαίρω καί σᾶς συγχαίρω πού εἶσθε στήν καλή ὑγεία καί ἔχετε τό κουράγιο καί τή διάθεση νά περιγράφετε τίς καλές παληές ἡμέρες τοῦ τόπου μας. Τί διαφορά μέ τή σημερινή κατάντια μας; Κρῖμα, διότι τό θαυμάσιο ἔργο τῆς ἐπανάστασης ἦλθε νά τό καταστρέψει καί μαζί μέ αὐτό καί τήν Ἑλλάδα, ἕνας... φανατικός κουφιοκέφαλος!

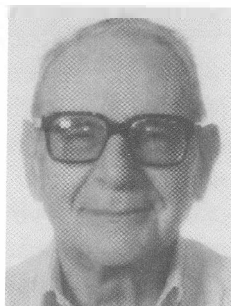
Μέ ἀγάπη

Ἀπό: Καθηγητήν
δρ. Χολέβαν Ἰωάννην Κ.
τ. Πρύτανιν Πανεπιστημίου Πειραιῶς...
Βραβεῖα Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν
1989 καί 1996

Ψυχικό 24.7.2001

Ἐνδοξότατε Στρατηγέ
Φίλτατε Στυλιανέ Παττακέ

«Τούς πόνους γάρ ἀγαθοί
τολμῶσι, δειλοί δ' εἰσίν οὐδαμοῦ»
(Εὐριπίδης)

Ἐν πρώτοις παρακαλῶ νά μοῦ συγχωρήσητε τούς τίτλους τούς ὁποίους παραθέτω ἀνωτέρω... Παραθέτω καί τάς δύο βραβεύσεις δι' ἔργα μου ὑπό τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν[1]... Ἀναφέρω ταῦτα διά νά ἀποκριθῶ εἴς τινας τῶν χαρακτηρισμῶν (ὡς "σκύβαλα", "κοινωνικά περιττώματα", κ.ἄ.).

Ἐπιτρέψατέ μου τώρα νά σᾶς εὐχαριστήσω θερμότατα διά τήν ἀποστολήν τοῦ νέου σας συγγραφικοῦ πονήματος φέροντος τόν μετριόφρονα τίτλον "Ὁδοιπορικόν Ἑνός Στρατιώτου 90 Ἐτῶν".

Ἔπρεπε, ἀγαπητότατε κε πρόεδρε, μετά τά προηγούμενα ἐξαίρετα ἔργα σας τά ὁποῖα ἔφερον εἰς φῶς τό μεγαλειῶδες καί μνημειῶδες ἔργον τῆς Ἐθν. Ἐπαναστ. Κυβ/σεως (1967 - 1973), ὡς καί ἄλλας ἐνδιαφερούσας λεπτομερείας διά τήν 21 - 4 - 1967, ἔπρεπε λοιπόν νά ἀποκαλύψετε καί τόν ἑαυτόν σας, τόν Στρατιώτην Στυλιανόν Παττακόν. Ὁμολογουμένως ἡ ἀποκάλυψις καί ἡ ὅλη παρουσίασις τῆς πολυκυμάντου ἀλλά ἐνδοξοτάτης ζωῆς καί δράσεώς σας δεικνύει ὅλον τό μεγαλεῖον τῆς ψυχῆς καί τοῦ χαρακτῆρός σας...

Ἐπειδή ἔχετε ἰδιαιτέραν ἀγάπην πρός τά γνωμικά καί τάς ρήσεις τῶν σοφῶν προγόνων μας, ἡ ἀνάγνωσις τοῦ βιβλίου σας, ἀνεκάλεσεν εἰς τήν μνήμην μου ὡρισμένας ἐξ αὐτῶν. Τά κατωτέρω ἀναφερόμενα ταυτίζονται ἀπολύτως πρός τά διδάγματα τά ὁποῖα προκύπτουν ἐκ τοῦ συγγράμματός σας:

1ον. "Μεγαλοψυχίη τό φέρειν .... πλημμέλειαν" (Δημόκριτος).

Παραθέτω καί τάς μεταφράσεις, ἄν καί δι' ὑμᾶς εἶναι περιτταί, δι' ὅ καί τάς παραλείπω κατωτέρω. "Εἶναι μεγαλοψυχία τό νά ὑπομένει κανείς μέ πραότητα τάς δυσμενεῖς περιστάσεις".

2ον. "Εὐδαίμων ὁ τό μέν σῶμα ὑγιής, τήν δέ ψυχήν εὐπαίδευτος". (Θαλῆς ὁ Μιλήσιος)

1. Τά παρέλειψα ὅλα αὐτά καί ἄλλα τινά λίαν ἐπαινετικά διά τήν ταπεινότητά μου λόγια σας, διά τά ὁποῖα σᾶς εὐχαριστῶ θερμῶς.

3ον "Ἀρχή ἄνδρα δείκνυσι" (Πιττακός) καί τό πολύ γνωστόν σας "Ἄρχεσθαι μαθών ἄρχειν ἐπιστήσει" (Σόλων). Ἀμφότερα τά ἐφηρμόσατε πλήρως...

4ον. Τί ἰσχύει ὡς πρός τήν σύγχρονον Ἑλλάδα καί τήν πρός ὑμᾶς συμπεριφοράν ὁρισμένων.... δημοκρατῶν;

"Τά πλεῖστα φωρῶν αἰσχρά φωράσεις βροτοῖς" (Σοφοκλῆς) καί "οἱ πλεῖστοι τῶν ἀνθρώπων κακοί" (Βίας).

5ον. Ὡς πρός τά αἰσχρά καί παράνομα οἰκονομικά μέτρα τά ὁποῖα ἐπεβλήθησαν εἰς σᾶς καί τάς οἰκογενείας σας προσφέρεται, φρονῶ, τό τοῦ Σόλωνος: "Πολλοί πλουτοῦσι κακοί, ἀγαθοί δέ πένονται. Ἀλλ' ἡμεῖς αὐτοί οὐ διαμειβόμεθα τῆς ἀρετῆς τόν πλοῦτον, ἐπεί τό μέν ἔμπεδόν ἐστιν, χρήματα δ' ἀνθρώπων ἄλλοτε ἄλλος ἔχει".

Κύριε Πρόεδρε καί Στρατηγέ μου.

Σᾶς θεωρῶ πρότυπον Ἀρετῆς, μεθ' ὅλων τῶν ἐπί μέρους ἰδιοτήτων της (ἀνδρεία, γενναιότης, ἐντιμότης, δικαιοσύνη κλπ)· καί περαίνων τήν παροῦσαν ἀφοῦ καί πάλιν σᾶς εὐχαριστήσω καί σᾶς συγχαρῶ τόσον διά τόν βίον, ὅσον καί διά τό ἔργον σας, ὡς Στρατιώτου, Ἡγήτορος, Κυβερνήτου, παρακαλῶ νά μοῦ ἐπιτρέψετε νά σᾶς ἀφιερώσω ἕνα Ὕμνον πρός τήν Ἀρετήν, τόν ὁποῖον μᾶς παρέδωσεν ὡς αἰώνιον κτῆμα, ὡς ὁ μέγιστος τῶν φιλοσόφων ἀνά τούς αἰῶνας καί τήν γῆν ὁλόκληρον, συμπατριώτης μου (ἐκ Σταγείρων τῆς Χαλκιδικῆς) Ἀριστοτέλης:

"Ἀρετά πολύμοχθε γένει βροτείωι. / θήραμα κάλλιστον βίωι.
σᾶς πέρι, παρθένε, μορφᾶς / καί θανεῖν ζηλωτός ἐν Ἑλλάδι πότμος
καί πόνους τλῆναι μαλερούς ἀκάμαντας".

- Aristoteles Fragmedum

Σᾶς ἀσπάζομαι
Ὑμέτερος

[signature]

Ἀπό: Σταματόπουλον Βύρωνα
Δημοσιογράφον, τ. Ὑπουργόν

Στρατηγέ μου,

... Ἐδιάβασα ἤδη, τό 4ον - νέον - βιβλίον σας "Ὁδοιπορικόν Ἑνός Στρατιώτου 90 Ἐτῶν" - περιέχει πολύτιμες καί χρήσιμες, γιά τήν ἱστορική ἔρευνα, πληροφορίες. Τό μολύβι, εἶναι ξίφος!"

Φιλικώτατα

Ἀπό: Τσάκωναν Δημήτριον
Καθηγητήν Πανεπιστημίου, τ. Ὑπουργόν

Ἀθῆναι 12.09.2002

Ἀγαπητέ μου κ. Πρόεδρε

Εἰλικρινά σᾶς εὐχαριστῶ πάρα πολύ γιά τήν εὐγένειά σας νά μοῦ στείλετε τό τελευταῖο σας βιβλίο πού διεξῆλθα μέ ἀχόρταγο ἐνδιαφέρον. Βασικά παρατήρησα ὅτι εἰρωνεύεσθε τά παράξενα τῆς σύγχρονης πραγματικότητος: Τόν ἀτομικισμό πού ξεσπάει στή σημερινή ἐσωτερική ἀναρχία τοῦ πολυσύνθετου ἀτόμου. Κι' αὐτό, τό "πολυσύνθετο ἄτομο" - δηλαδή τό "'ασύνθετο" ἄτομο - εἶναι λογικό νά ξεχωρίζει διάφορους "ἑαυτούς" μέσα του καί νά βλέπει λ.χ. χωριστά τήν ἠθικήν ἀπό τήν πολιτικήν, ἤ ἀπό τήν τέχνην, ἤ ἀπό τήν θρησκείαν ἤ ἀπό τήν γνῶσιν, ἤ ἀπό τόν χαρακτῆρα καί τήν ἀτομικήν γενναιότητα. Οὐσιαστικῶς ὅλες οἱ ἔννοιες ἔχουν πιά ξεφτίσει.

Γιά νά καταλάβουμε καλά τήν σημερινή μας κατάσταση θά ἔλεγα πώς μᾶς λείπουν ἐντελῶς οἱ ἠθικές ἐκεῖνες δυνάμεις πού μποροῦν νά διατηρήσουν τήν ἐθνική μας, τή φυλετική μας ὀντότητα. Σήμερα ἡ θρησκεία ἔπαψε πιά νά εἶναι γιά τόν Ἕλληνα ὁ ἠθικός κρίκος. Ἡ γλῶσσα μας δέν ἔχει μέσα της στοιχεῖα ἀντοχῆς. Δέν ὑπάρχει κἄν. Ἡ καθαρεύουσα εἶναι νεκρή καί ψεύτικη καί ἡ δημοτική ἄπλαστη. (σ.σ. ἐγώ θά ἔλεγα: ἄθλια, ἀκαταλαβίστικη, ἀτονούμενη καί ἄτονη).

Αἰσθάνθηκα ἀληθινό συγκλονισμό ἀπό τήν σελίδα σας 227 - 228. Δέν εἶναι φιλοσοφία ἀλλά ἀληθινοί ἀριθμοί. παρ' ὅλα αὐτά γίναμε χειρότεροι. Ὀρθά ὁ Σπ. Ζουρνατζῆς τονίζει ὅτι συνεχίζει τήν παράδοσι τοῦ ἀείμνηστου στενοῦ φίλου μου Γ. Βεντήρη. Δέν ὑπάρχει μεγαλύτερος τίτλος τιμῆς ἀπό τό "Ὁδοιπορικόν Ἑνός Στρατιώτου 90 ἐτῶν". Νά τά χιλιάσετε.

Μετά τιμῆς καί φιλίας βαθυτάτης

Ἀπό: Μίχαλον Χρῖστον
τ. Ὑπουργόν

...Ἀγαπητέ Κύριε Πρόεδρε.

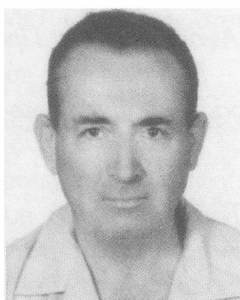
Χίλια εὐχαριστῶ γιά τό βιβλίο σας "Ὁδοιπορικόν Ἑνός Στρατιώτου 90 Ἐτῶν". Τό διάβασα. Γράψατε μιά σημαντική σελίδα τῆς ἱστορίας μας. Σᾶς συγχαίρω εἰλικρινῶς. Εὐχαριστῶ ἐπίσης διά τό γράμμα καί τό ἄρθρον τῆς Ἑστίας. Ἐλπίζω να εἶσθε καλά.

Μέ ἀγάπη

᾿Από: Στρατηγόν Τάγαρην ᾿Αχιλλέα
᾿Ακαδημαϊκόν T.A.R.

Κηφισιά, 31 Μαΐου, 2001

᾿Αγαπητέ μου φίλε Στέλιο

῎Ελαβα τό νέο βιβλίο σου: "῾Οδοιπορικόν ἑνός Στρατιώτου 90 ἐτῶν" καί σέ εὐχαριστῶ θερμά γιά τήν τιμητική προσφορά καί για τά λαμπρά σου λόγια στήν ἀφιέρωσι.

Τό διάβασα μέ μέγα ἐνδιαφέρον καί ἀπόλαυσα, γιά μιά φορά ἀκόμα, τό γλαφυρό ἀφηγηματικό σου ὕφος καί βεβαίως τό ἐξαίρετο περιεχόμενο τοῦ πολύχρονου ὁδοιπορικοῦ, γεμάτου δάφνες ῾Ελληνικές:

῾Η Κρήτη (λέξις ἐκ τοῦ κοῦρος, κουρίτης = λεβέντης νέος) ἀπέδειξε γιά μιά φορά ἀκόμη ὅτι εἶναι λεβεντογεννήτρα ἐπί χιλιετίες ἀπ᾿ τή μινωϊκή ἐποχή...

Μέ ἐξαιρετική ἐκτίμησι

᾿Από: κ. Τούνταν **F.R.C.S. (Hoon)**
Καθηγητήν Παν/μίου, ᾿Ακαδημαϊκόν,
τ. Πρύτανιν Παν/μίου ᾿Αθηνῶν, ᾿Ιατρόν Χειρουργόν

᾿Αθήνα, 20 ᾿Ιουνίου 2001

᾿Αγαπητέ μου Στρατηγέ,

῎Ελαβα καί τό νέο σας βιβλίο "῾Οδοιπορικόν ῾Ενός Στρατιώτου 90 ᾿Ετῶν", καί σᾶς εὐχαριστῶ. Σᾶς εὐχαριστῶ ἀκόμα καί γιά τή θερμή σας ἀφιέρωση.

᾿Αγαπητέ κ. Παττακέ τό βιβλίο σας αὐτό μοῦ προκάλεσε πολλά συναισθήματα. ῞Ενα ἀπό αὐτά εἶναι ἡ χαρά μου νά διαπιστώνω ὅτι στήν ἡλικία αὐτή διατηρεῖται μιά ἐξαιρετική πνευματική διαύγεια, ἡ ὁποία σᾶς ἐπιτρέπει νά ἐκθέτετε μέ τόσες χρήσιμες λεπτομέρειες γεγονότα στρατιωτικά, κοινωνικά καί πολιτικά μιᾶς κρίσιμης καί τόσο ταραχώδους περιόδου πού πέρασε ἡ δύστυχη ῾Ελλάδα κατά τήν μακράν αὐτήν περίοδον τῶν 90 ἐτῶν..

Σέ μιά ἄλλη μου ἐπιστολή (᾿Οκτ. 1999) μέ ἀφορμή τό βιβλίο σας "῾Ημέραι καί ῎Εργα τῆς ᾿Απριλιανῆς ᾿Επαναστάσεως" σᾶς συνέχαιρα γιά τήν εἰλικρίνεια ἡ ὁποία διέκρινε τήν ἐξιστόρηση ὅλων τῶν γεγονότων τῆς περιόδου ἐκείνης.

Σήμερα καί μέ ἀφορμή τό νέο σας βιβλίο, ὄχι ἁπλῶς ἐπαναλαμβάνω τά συγχαρητήριά μου ἐκεῖνα ἀλλά καί προσθέτω ὅτι ὁ Παττακός ὑπῆρξε καί ἐξακολουθεῖ νά εἶναι ἕνας ἁγνός καί τίμιος στρατιώτης πού προσέφερε πολλά στήν πατρίδα του. ᾿Εδῶ θά προσθέσω ὅτι ὅλα αὐτά θά πρέπει νά ἔχουν σχέση καί μέ τή βαθειά σας Χριστιανική πίστη, γιατί μόνο Θεία χάριτι εἶναι δυνατόν ὁ

Παττακός νά μπορεῖ σήμερα νά μᾶς παρέχει τόσα χρήσιμα στοιχεῖα μέ τό νέο του αὐτό βιβλίο.

Ἐπί τῇ εὐκαιρίᾳ σᾶς στέλνω καί τό τελευταῖο ἔντυπο τῆς Ἀντικαρκινικῆς Ἑταιρείας στό ὁποῖο θά δεῖτε πολλά ἐνδιαφέροντα καί κυρίως τό πῶς θά φθάσουμε ὄχι τά 90 ἀλλά τά 130 χρόνια.

Μέ φιλικούς χαιρετισμούς

Ἀπό: Φραντζέσκαρον Ἀντώνιον
Ἀντιστράτηγον ἐ.ἀ.

Ἀθήνα, 10 Σεπ. 2001

Ἀγαπητέ Στέλιο,

Σ' εὐχαριστῶ πολύ γιά τό 4ον βιβλίο σου, "Ὁδοιπορικόν Ἑνός Στρατιώτου 90 ἐτῶν".

Θά μοῦ ἐπιτρέψεις μερικές παρατηρήσεις.

1. Σελίς 91. Ὁ ἀναφερόμενος ΛΙΟΥΜΠΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ἦτο Ὑποστράτηγος καί ὄχι Συν/ρχης.

2. Σελίς 93. Ὁ Ὑποστράτηγος ΣΤΑΝΩΤΑΣ ἐλέγετο ΓΕΩΡΓΙΟΣ καί ὄχι ΣΩΤΗΡΙΟΣ.

3. Σελίς 93. Ἡ Ἰταλική μεραρχία ἡ ὁποία εἰσέβαλε στήν ΠΙΝΔΟ ἦτο ἡ 3η Μεραρχία Ἀλπινιστῶν ΤΖΟΥΛΙΑ, ἡ μεραρχία "ΛΥΚΟΙ ΤΗΣ ΤΟΣΚΑΝΗΣ" ἦτο ἄλλη Μεραρχία.

4. Σελίς 236. Ἡ ἀλήθεια γιά τήν μάχη στό ΕΛΕΥΘΕΡΟ τῆς ΠΙΝΔΟΥ, στήν ὁποία ἀναφέρεσαι στήν 1η παράγραφο, περιγράφεται στήν ἔκθεσή μου πρός τήν ΔΙΣ/ΓΕΣ καί πρός τήν ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ, ἡ ὁποία καί τήν δημοσίευσε στό ὑπ' ἀριθ. 246 ἐνημερωτικό της δελτίο Σεπ. - Ὀκτ. 1997

...Τό ἀναφερόμενον εἰς τό Σύγγραμμα τῆς ΔΙΣ, ὅτι κατά τήν μάχην τοῦ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥ ἐτραυματίσθη λίαν σοβαρῶς ὁ διοικητής τῆς Ἡμιλαρχίας εἶναι ἀνακριβές. Ἡ Ἡμιλαρχία κατά τήν μάχην ταύτην οὐδεμίαν ἀπώλειαν εἶχεν.

... Τό ἀναφερόμενον εἰς τόν 4ον τόμον τῆς "Ἱστορίας τῆς Νεωτέρας Ἑλλάδος" τοῦ Διονυσίου Κόκκινου ὅτι, διοικητής τῆς Ἡμιλαρχίας ἦτο ὁ Ὑπίλαρχος Σαλοῦρος Κων/νος εἶναι ἐπίσης ἀνακριβές, καθ' ὅσον διοικητής ἦτο ὁ ὑποφαινόμενος, Ἀνθυπίλαρχος τότε, Φραντζέσκαρος Ἀντώνιος.

Μέ ἀγάπη

σ.σ. Τηλεφωνικῶς μοῦ ἔδωσες ὅσα ἔχω θέσει εἰς τήν σελ. 236... καί θερμῶς σ' εὐχαριστῶ, ἀγαπητέ μου Ἀντώνη.

'Από: Βαγενᾶν Γεώργιον
'Αντ/γον ἐ.ά.

Ν. Ψυχικό 20.10.2001

Στρατηγέ μου

... ἔλαβα τό ὡραιότατο Ὁδοιπορικό σας.

Ἐγώ μιά λέξι μόνο προσθέτω στόν τίτλο τοῦ ὁδοιπορικοῦ σας μέ τήν ὁποία εἶναι βέβαιο ὅτι θά συμφωνεῖ κάθε καλόπιστος ἀναγνώστης. Τήν λέξι "Πρότυπον" ἑνός Στρατιώτου 90 ἐτῶν...

Βαγενᾶ Γεώργιος

'Από: 'Αντ/τηγον ἐ.ά.
Μαυροδειδῆν Κωνσταντῖνον
'Επίτιμον Δ/τήν Α΄ Σώμ. Στρατοῦ

'Αθῆναι 21.06.01

'Αγαπητέ μου Στέλιο

Ἐδιάβασα μέ πολύ ἐνδιαφέρον τό 4ον βιβλίον σου. Εὐχαριστῶ πολύ γιά τήν προσφοράν σου καί τήν εὐγενικήν συναδελφικήν ἐν Ὅπλοις, Τεθ/νων - ἀφιέρωσίν σου. Θά ἐπερίττευεν ἡ ἐνόχλησις αὐτή ἐάν δέν ὑπῆρχε τό ἑξῆς λάθος εἰς τήν σελ. 51 τοῦ βιβλίου: Δέν ἦτο ἡ Χη, ἀλλά ἡ ΧΙη Ὁμάς 'Αναγνωρίσεως καί σᾶς παρακαλῶ νά διορθώσετε εἰς μελλοντικήν ἐπανέκδοσιν. Ἐπί τῇ εὐκαιρία παρακαλῶ προσθέσατε καί τά ἑξῆς ἄν τά κρίνετε χρήσιμα: 1) Κατά τήν μάχην προεπορεύετο καί δή ὄρθιος! 2) Ἡμᾶς τούς ὑφισταμένους του διέτασσε νά ἕρπωμεν. 3) Εἰς ἐρώτησίν μου διατί ὁ ἴδιος δέν ἐπρόσεχεν ἀπήντησε: «Μαυροειδῆ ἐγώ ἔχω Τίμιο ξύλο...». ...

Μέ ἀγάπην συναδελφικήν

Ντίνος Μαυροειδῆ

Σημείωσίς μου: 1) Λοιπά, βλέπε εἰς σελίδα 51 τοῦ παρόντος βιβλίου. 2) Ἡ πίστις πρός τόν Τίμιον Σταυρόν τοῦ ἥρωος, συμμαθητοῦ μου εἰς Σ.Σ.Ε., Φραγκίσκου Δημητρίου ἥν καί ὡμολόγει ἦτο πίστις ὅλων ἡμῶν τῶν συντελεσάντων εἰς τό Ἔπος ἐκεῖνο 1940 - 1949. 3) Καλόν εἶναι νά πιστεύωμεν ἀλλά ἀπαιτεῖται καί ἡ ἐφαρμογή τῶν μέτρων αὐτοπροστασίας, «σύν 'Αθηνᾶ καί χεῖρα κίνει». 4) Εὐχαριστῶ φίλτατέ μου Κώστα. Ἔρρωσθο ἐν Κυρίω.

Ἀπό: Ἀντωνακέαν Ἰωάννην Ν.
Ἀντ/γον ἐ.ἀ.

Στρατηγέ,

Εἰς τό βιβλίον σας αὐτό (4ον κατά σειράν), ἀφηγεῖσθε μέ ἁπλότητα, ρεαλισμόν καί σαφήνειαν τήν προσωπικήν σας παρουσίαν ἐν μέσῳ τῶν διαδραματισθέντων ποικίλων γεγονότων μιᾶς πολυκυμάντου 90ετοῦς περιόδου.

Ἐν ἀρχῇ ἀναφέρεσθε εἰς τήν πρό τοῦ Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου ἀνώμαλον περίοδον (κινήματα κ.λ.π.), τήν ὁποίαν διεδράματε εἰς νεαράν, κατά τό πλεῖστον, ἡλικίαν. Εἰσήλθατε εἰς τήν Στρ. Σχολήν Εὐελπίδων τό ἔτος 1934 καί ἐξήλθατε ταύτης ὡς Ἀνθυπίλαρχος τό ἔτος 1937.

Ἀκολούθως ἡ ἀφήγησις περιστρέφεται εἰς τήν ἔνδοξον ἐποχήν τοῦ 1940 - 41, ὅτε ὁ ἑλληνικός λαός καί αἱ ἔνοπλοι αὐτοῦ Δυνάμεις, ὑπό τήν πεφωτισμένην πολιτειακήν, πολιτικήν καί στρατιωτικήν ἡγεσίαν, ἐδημιούργησαν τό ἀνυπέρβλητον ἔπος τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Σκιαγραφεῖ γεγονότα ἅτινα ἀνεβίβασαν τήν αἴγλην τῆς πατρίδος μας εις τόν κολοφῶνα δόξης καί μεγαλείου.

Μετά ταῦτα ἀναφέρεσθε ἐν συντομίᾳ, εἰς τά γεγονότα τοῦ ἐγκληματικοῦ "Δεκεμβριανοῦ Κινήματος" καί εἰς τόν ἀγῶνα κατά τῶν ξενοκινήτων κομμουνιστοσυμμοριῶν.

Μέ ἀγάπην καί τιμήν

Ἀπό: Ἀντ/γον ἐ.ἀ. Εὐσέβιον Χοῦσον Βελισ.
Ἀνατολῆς 83 - Χολαργός

Ἀθήνα 14η Ἀπριλίου 2003

Στρατηγέ,

... Τά πονήματά σας αὐτά, τά διεξῆλθα μέ μεγάλη προσοχή. Εἶναι, ὡς ἀλληλοσυμπληρούμενα, ἀποτελοῦντα ἑνιαῖον ὅλον.

... εἶναι γραμμένα στήν ὀρθή ἑλληνική γλώσσα, ἡ γραμματική τῆς ὁποίας ἐν μέρει καί διδάσκεται στό 2ο βιβλίο (Στρατηγός Ὀδυσ. Ἀγγελής...). Ἡ διήγηση τῶν διαφόρων συμβάντων, εἶναι διατυπωμένη μέ εὐθύτητα, σαφήνεια, ἀκρίβεια, λιτότητα λόγου, γενναιότητα καί μέ την ἀναγκαία περιγραφικότητα καί πλοκή, πού φέρνει τόν ἀναγνώστη στό χρόνο καί χῶρο τῶν δρώμενων.

Τά γεγονότα τῆς περιόδου 1967 - 1973, τά ὁποῖα γράφηκαν ἀπό ἕναν πρωτεργάτη καί κορυφαῖο στέλεχος τῆς τότε κυβερνήσεως, μόνιμο Ἀξιωματικό τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ, πολεμιστή κατά τήν περίοδο τῶν ἱερῶν ἀγώνων τῆς πατρίδος μας, δέν εἶναι δυνατόν, παρά νά εἶναι ἀπολύτως ἀληθινά καί

ἀντικειμενικά.

... οἱ κατηγορίες τῶν "ἐπιτηδείων" κατά τῆς τότε ἐπεμβάσεως τοῦ στρατοῦ, εὑρίσκουν - εὐτυχῶς ὀλίγους - ὀπαδούς.

Τό βέβαιον εἶναι, ὅτι ἐπιβλήθηκαν ἀπό ἑλληνικά δικαστήρια, ποινές, στούς πρωτεργάτες τῆς 21.4.67 καί στούς συνεργασθέντες μ'αὐτούς, μέ ἀντισυνταγματικούς νόμους. Κι ἀκόμη βέβαιον εἶναι, ὅτι ἡ Πατρίδα μας ἀναπτύχθηκε σέ ὅλους ἀνεξαιρέτως τούς τομεῖς, τόσο, πού ὅλοι ἐνθυμοῦνται τήν ἐποχή αὐτή, ὡς ἐποχή εὐνομίας καί προόδου καί ἀβιάστως τήν ὀνομάζουν "χρυσό αἰώνα" τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος.

... Ὡς Ἀξιωματικός τοῦ μηχανικοῦ Τάξεως Σ.Σ.Ε. 1961, ἔχω ἄμεση γνώση, γιά τά ἔργα πού τότε εἶχαν κατασκευασθεῖ. Καί μόνο τό φράγμα νεροῦ στό Λιδωρίκη (π. Μόρνου), χωρίς νά γινόταν κανένα ἄλλο ἔργο, εἶναι ἱκανό, νά προσδώσει στήν κυβέρνηση τῆς 21 Ἀπρ. 1967, τόν τίτλο τῆς "ἐπιτυχημένης".

... μᾶς ἔβαλαν στήν ΕΟΚ (Ε.Ε.). ...γιατί ἡ οἰκονομική κατάσταση τῆς Ἑλλάδος ἦταν ἀνθηρή καί γενικῶς πληροῦνταν ὅλοι οἱ ὅροι γιά τήν ἔνταξή μας. Γεννᾶται τό ἐρώτημα: Σήμερα (τό 2003) μ'αὐτή τήν πλαστή (στά χαρτιά μόνο) "οἰκονομική ἀνθηρότητα", θά μᾶς ἐνέτασσαν; Κατά τήν ταπεινή μου ἄποψη "ἀσφαλῶς ὄχι...

... Σήμερα (2002 - 2003) τά στελέχη διαπομπεύονται διά τῶν Μ.Μ.Ε., μέσω τῶν ὁποίων κοινοποιοῦνται ποινές, πού χωρίς τήν τήρηση τῶν προβλεπομένων διαδικασιῶν, ἐπιβάλλει ὁ ΥΕΘΑ σέ στελέχη, ἐνῶ εἶναι γνωστός ὁ τρόπος ἐπιβολῆς καί κοινοποιήσεως τῶν ποινῶν. ... Ἡ ἡρωϊκή πράξη ἀλτρουϊσμοῦ τοῦ Στρατηγοῦ Ἀγγελῆ, πού ἀποτελοῦσε καί κραυγή γιά τό "ἄδικο" δέν ἔφερε τό ἐπιδιωκόμενο ἀποτέλεσμα.

...σᾶς ἀδίκησαν, ὄχι ἡ Πατρίδα. "Αὐτή ποτέ δέν ἀδικεῖ". Ἀπεναντίας θά σᾶς εὐγνωμονεῖ γιά ὅσα πράξατε δι'αὐτήν. Διδάσκετε, ἀλλά καί τό δείξατε ἐμπράκτως, ὅτι ὁ κάθε Ἕλληνας Ὀρθόδοξος Χριστιανός, πρέπει ν' ἀγωνίζεται ἀνιδιοτελῶς καί νά θυσιάζει τή ζωή του καί τά ὑπάρχοντά του ὅλα, γιά τά ἰδανικά πατρίδα, οἰκογένεια, θρησκεία ...καί διά τῆς γραφίδος σας, νά κληροδοτήσετε καί ἄλλες παρακαταθῆκες στίς ἐπερχόμενες γενεές, γιά μελέτη καί προβληματισμό.

Μέ σεβασμό

Ἀπό: Τσίρκαν Εὐάγγελον
Ἀντιστράτηγον ἐ.ἀ.
Ἐπίτιμον Διοικητήν Γ΄ Σώματος Στρατοῦ — *Πειραιάς, 6η Ἰουνίου 2001*

Στρατηγέ,

... Θεωρῶ ὅτι καί τά δύο πονήματά σας ἔχουν νά προσθέσουν μίαν συγκεκριμένην ἄποψη καί θεώρηση τῶν ἐθνικῶν μας πραγμάτων, ἀπό τή σκοπιά ἑνός ἀπό τούς συντελεστές καί σέ κάποια περίοδο τοῦ Ἐθνικοῦ μας βίου, πρωταγωνιστή τῶν πραγμάτων τῆς Χώρας...

Μέ ἐκτίμηση

Ἀπό: Νικόλαον & Αἰκατερίνην Πορικοῦ
Ἀντιστ/γον Χωρ/κῆς ἐ.ἀ.

Στρατηγέ *Ἀθῆναι Ἰούνιος 2001*

...ἐλάβαμεν ἀμφότεροι, τά τιμῆς ἕνεκεν δύο (2) ὑπέροχα βιβλία Σας, ὑπό τόν τίτλον "Ὁδοιπορικόν ἑνός Στρατιώτου 90 ἐτῶν" καί ... ἀφ' ἑνός μέν νά Σᾶς Συγχαρῶμεν ἰδιαιτέρως, διά τό ἐξαίσιον καί λίαν συναρπαστικόν πνευματικόν Σας ἔργον, ἀφ' ἑτέρου δέ νά ἐκφράσωμεν ἐκ βάθους καρδίας τάς θερμοτάτας μας εὐχαριστίας, διά τάς πρός ἡμᾶς φιλοφρονήσεις Σας.

Ἡ σαφήνεια, ἡ γραφυρότης, ἡ ἀντικειμενικότης καί ἡ λεπτομερής περιγραφή ἑνός ἑκάστου τῶν ἐπεισοδίων - καθ' ὅλην τήν διαδρομήν τοῦ βίου Σας - καί ἰδιαιτέρως τῶν ἀναφερομένων εἰς τήν πολεμικήν περίοδον καί τήν ἐν γένει Στρατιωτικήν Σας πορείαν,... ἀποτελοῦν τό κύριον καί χαρακτηριστικόν γνώρισμα, τῆς ὅλης πνευματικῆς Σας ἐργασίας...

Μέσα ἀπό τό ἀξιόλογο πόνημά Σας, μπορεῖ ὁ ἀναγνώστης ν' ἀντλήση ἀναντιρρήτως, πλεῖστα ὅσα παραδείγματα - ἄξια πρός μίμησιν - πού θ' ἀποτελοῦν πραγματικήν πυξίδα διά τήν χάραξιν σωστῆς πορείας, πρός δημιουργίαν μιᾶς καλυτέρας κατά τό δυνατόν κοινωνίας, ἀνταξίας τῆς ἐνδόξου φυλῆς τῶν Ἑλλήνων.

Μέ ἀγάπην καί τιμήν

Ἀπό: Παπαγιαννάκην Ἐλευθέριον
Ὑποστράτηγον ἐ.ἀ. *Παπάγος 10 - 6 - 2001*

Ἀγαπητέ μου πολυτάλαντε Στέλιο

Τό βιβλίον σου "Ὁδοιπορικόν Ἑνός Στρατιώτου 90 Ἐτῶν" πού μέ εὐγενικήν ἀφιέρωσιν μοῦ προσέφερες ὑπερέχει ὅλων τῶν ἄλλων ἐκδοθέντων βιβλίων σου.

Τό διακρίνει ἡ μετριοφροσύνη, ἡ γλαφυρότητα τῆς γλώσσης, ἡ περιγραφική τελειότητα - σωστή φωτογραφία γεγονότων καί καταστάσεων - ἡ ἠθικοθρησκευτική δομή του, ἡ ἁγνότητα τῶν φιλικῶν καί συναδελφικῶν αἰσθημάτων καί ἀκόμη ὁ ἄδολος πατριωτισμός.

Χαρακτηριστικά ὅλα τοῦ χαρακτῆρος πού κοσμεῖ τήν προσωπικότητά σου.

Εἶναι καί στρατιωτικοπολιτικό εὐαγγέλιον. Περιγράφει παραστατικά μιά πτυχή τοῦ ἔπους 1940 - 49 χρήσιμη στούς ἱστορικούς, ἀλλά καί στούς διψῶντας τήν ἀλήθειαν καί ἰδιαίτερα στούς νέους πού ψάχνουν νά βροῦν τόν δρόμον της καί παραδέρνουν σάν ἀκυβέρνητο καράβι στό πέλαγος τῶν μύθων.

Διδάσκει κι' ἕνα τρόπο διοικήσεως καί καθόλου συμπεριφορᾶς.

Σέ εὐχαριστῶ μέ τήν καρδιά μου πού μοῦ τό προσέφερες.

Μέ ἀγάπη καί τιμή

Ἀπό: Ὑποστράτηγον ἐ.ἀ. Ντερτιλῆν Ν.

Ἐν φυλακαῖς, πολιτικός κρατούμενος, 02 Ἰουνίου 2001

Ἀγαπητέ μου κύριε Ἀντιπρόεδρε,

Ἔλαβον τό, ὑπό τόν τίτλον "Ὁδοιπορικόν ἑνός Στρατιώτου 90 ἐτῶν", βιβλίον σας καί σᾶς εὐχαριστῶ θερμῶς, δι' αὐτήν τήν τόσον εὐγενῆ, συναδελφικήν καί φιλικήν προσφοράν σας.

Τοῦτο, διεξῆλθον ἐπιμελῶς. Πολλά, πάρα πολλά τά ἐν αὐτῷ ἐνδιαφέροντα, πλήν ὅμως, ἐκεῖνα τά ὁποῖα ἰδιαιτέρως ἐντυπωσιάζουν, εἶναι τά ἑξῆς δύο:

Πρῶτον, ἡ σαφής, πλήρης καί πιστή περιγραφή ὅλων τῶν ἐξιστορουμένων γεγονότων, ἡ ὁποία συνῳδά καί μέ τήν ἀποφυγήν πάσης γενικολόγου διατυπώσεως, καθιστᾶ τοῦτο εὔληπτον, συνάμα δέ, καί λίαν εὐχάριστον, εἰς τόν ἀναγνώστην οἱουδήποτε ἐπιπέδου.

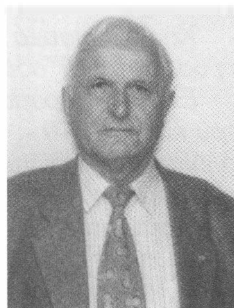
Δεύτερον, ἡ περιγραφομένη δρᾶσίς σας, ἡ ὁποία τῷ ὄντι ἀποτελεῖ πρότυπον ὑψηλοφροσύνης, γενναιότητος καί πατριωτισμοῦ, παρέχουσα οὕτω, εἰς ἐπίμετρον, καί ἀκτινοβόλον παράδειγμα πρός μίμησιν, εἰς τήν παροῦσαν, καί τάς μεταγενεστέρας γενεάς, τῶν Ἀξιωματικῶν τῶν Ἑλληνικῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων.

Μέ ἀγωνιστικούς χαιρετισμούς καί ἀγάπην

Ἀπό: Ἕνωσιν Ἑλλήνων Ἀποστράτων Ἀξιωματικῶν Στρατοῦ
Παραρτήματος Νομοῦ Ἕβρου
Ὁ Πρόεδρος της Ε.Ε.Α.Α. Καραχάλιος Γεώργιος
Ὑποστρ/γος ἐ.ἀ.

Ἀλεξ/πολις 31.7.02

Στρατηγέ,

... γιά νά μπορέσω νά κάνω κριτική στά βιβλία Σας καί ἰδιαίτατα στό τελευταῖο πού σέ δύο νύκτες τό διάβασα καί θέλω ὄχι νά τό διαβάσω, ἀλλά νά τό μελετήσω ἄλλη μιά φορά. ...

Πιστεύω πώς πρέπει κάποτε ὅλοι οἱ Ἕλληνες νά βροῦν τόν τρόπο νά τό διαβάσουν γιά ν' ἀντιληφθοῦν τήν ἔννοια τῆς Ἠθικῆς Ἀξίας, μέ τήν ὁποίαν διακατεχόμενος καί ἔχοντάς την ἐνστερνισθεῖ ὁ ἄνθρωπος, ἐπιτυγχάνει τό πᾶν.

Ἀπό: Φύτραν Ἐλευθέριον
Ταξ/χον ἐ.ἀ.

Λαγονήσι 29 Ὀκτωβρίου 2001

Στρατηγέ

...Τά βιβλία σας γραμμένα μέ στρατιωτικό ἦθος, ἱστορικό ρεαλισμό καί ἄρωμα ψυχῆς ἀποτελοῦν πολύτιμους ὁδηγούς γιά τό ἔργο τοῦ μελλοντικοῦ ἐρευνητῆ. Εἶναι καταπληκτικά γιά τήν καθαρή τους ἀλήθεια, τήν εἰλικρίνεια, τήν ἁπλότητα καί τήν πληρότητα.

Τό πρῶτο (21η Ἀπριλίου 1967 - Διατί; Ποῖοι; Πῶς;) θά μείνει στή σχετική βιβλιογραφία σάν μιά διαρκής πύρινη φλόγα, πού θά φωτίζει καί θά λαμπρύνει τά δραματικά γεγονότα. «Αἱ στιγμαί ἦσαν κρίσιμοι, ἀγωνιώδεις καί οἱ δεῖκται τοῦ ὡρολογίου ἔτρεχον μέ ῥυθμόν ταχύτητος τῶν παλμῶν τῆς καρδίας ἐκείνων πού εὑρίσκοντο εἰς αὐτήν τήν κατάστασιν ἐκτελέσεως μιᾶς τοιαύτης πράξεως! Σελ. 131».

Τό δεύτερο, γιά τό Στρατηγό Ὀδ. Ἀγγελῆ, εἶναι ὑπόδειγμα ἐξαίρετης ἀφήγησης ἀλλά καί ὑπόδειγμα συναδελφικῆς εὐγνωμοσύνης, θαυμασμοῦ καί ἀφοσίωσης, ὅπως αὐθόρμητα τά ἐκδηλώνετε γιά τό Στρατηγό τῶν Στρατηγῶν.

Τό τρίτο σας ἔργο ἀκτινοβολεῖ ἀπό σεμνότητα καί ὑπερηφάνεια μαζί. Τό 4ον αὐτοβιογραφία ἑνός μεγάλου στρατιώτη, πού ὑπηρέτησε τήν Ἑλλάδα ὄχι μόνο μέ τήν ἁπλῆ ἐκπλήρωση τοῦ ὑπερτάτου καθήκοντος ἀλλά καί μέ τήν κατάθεση τῆς ψυχῆς του, δώρου ταπεινοῦ στό μεγαλεῖο τῆς Ἑλλάδος.

Τό πραγματικό σας ἔργο, καρπός ὑπεράνθρωπης προσπάθειας καί μόχθου, πού ἀφήσατε, ἴσως ἀτελείωτο, πρίν τριάντα χρόνια, εἶναι μέγιστο.

Σήμερα ὁ λαός προχωρεῖ στόν ἀναγκαστικό (ἄς λένε δημοκρατικό) δρόμο, πού τοῦ χαράσσουν ἑκάστοτε οἱ πολιτικοί τῆς παρακμῆς. Τότε ὅμως πού χρειάστηκε νά σωθεῖ ἡ χώρα, τήν 21η Ἀπριλίου 1967, ὁ λαός ἀφουγκράστηκε τό μεγάλο μήνυμα τῆς ἀναιμάκτου ἐπαναστάσεως κι ἀκολούθησε χωρίς δισταγμό τή νέα πορεία, τή δική σας.

Ὕστερα, μέ τήν ἐθελουσία ἀποχώρησή σας ἦλθε ἡ πτώση καί πολύ σύντομα ἡ κατάπτωση τῶν θεσμῶν καί τῶν ἀξιῶν τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

Στρατηγέ

Εἶναι γνωστό τοῖς πᾶσι ὅτι ὁ Παπακός μέ τό μυστρί ἀνασυγκρότησε τή νεώτερη Ἑλλάδα ἀλλά ταυτόχρονα ἄφησε ἀνεξίτηλο καί τό συμβολισμό μιᾶς νέας ἐθνικῆς προσπάθειας γιά τήν ἀναγέννηση τῆς χώρας μας.

Τό ἔργο σας σήμερα δυστυχῶς εἶναι καταδικασμένο στήν ἐπαίσχυντη σιωπή τῶν ἀπατεώνων τῆς πολιτικῆς ἤ εἶναι θαμμένο κάτω ἀπό τά θεμέλια ἀναρίθμητων κτιρίων τῆς ἑλληνικῆς ἐπικράτειας, μνημονευμένων πάνω σέ θεμέλιους λίθους,

πού μέ τά χέρια σας θέσατε[1].

Πρέπει νά εἴσαστε ὑπερήμανος γιατί ἑκατομμύρια Ἑλλήνων ἔχουν γνωρίσει καί παραδεχθεῖ το ἔργο σας. Οἱ καιροί δυστυχῶς ἄλλαξαν σήμερα ἀλλά ἐσεῖς εὐτυχήσατε ν' ἀνασηκώσετε τό κορμί τῆς ρημαγμένης τότε Ἑλλάδας, νά τῆς δώσετε πνοή, νά προκαλέσετε τό θαυμασμό ἀλλά καί τό φθόνο ἐχθρῶν καί φίλων καί τελικά ν' ἀφήσετε πίσω σας ἕνα τεράστιο ἔργο.

Ξέρετε βέβαια ὅτι ἡ Ἱστορία δέν φείδεται κανενός. Κάποια στιγμή στό μέλλον θ' ἀποκαλύψει ἐκτυφλωτικά τήν ἀλήθεια κι εἶναι σίγουρο, ὅτι οἱ ἐρχόμενες γενιές δέν θ' ἀντέξουν ν' ἀνέχωνται στό διηνεκές τά πελώρια ψεύδη, πού ἐφηῦραν οἱ σύγχρονοι "Μακιαβελίσκοι" γιά νά ἐξαλείψουν τήν ἑπτάχρονη ἱστορία προόδου καί φρονηματισμοῦ τῆς Ἑλληνικῆς πολιτικῆς ζωῆς.

Μέ εἰλικρινῆ ἀγάπη καί τιμή!

Ἀπό: Παναγόπουλον Τριαντάφυλλον Κυρ.
Ταξίαρχον χωρ/κῆς ἐ.ἀ.

Νέα Σμύρνη 21 Ἰουνίου 2002

Σεβαστέ Στρατηγέ

Πῆρα τά βιβλία σας καί σᾶς εὐχαριστῶ...

Ἔστω καί ἀργά, ὁ κόσμος μανθάνει τήν ἀλήθειαν, τήν τόσον ταλαιπωρηθεῖσαν.... Τά βιβλία σας ἀποτελοῦν πηγήν ἀληθείας καί παραδειγματισμοῦ...

Ἀπό: Μητρόπουλον Βασίλ.
Ἴλαρχον ἐ.ἀ.

Reichenbach 06.04.2002

Στρατηγέ

...Ὑποβάλλω τάς εὐχαριστίας μου διά τήν ἀφιέρωσίν σας εἰς τά βιβλία πού μοῦ στείλατε.

Γιά ὅσους πίστεψαν, ἐνστερνίσθηκαν καί πιστεύουν τά ἰδεώδη τῆς 21.04.1967 ὅπως καί κατεγράφη εἰς τήν Ἱστορίαν, θά παραμείνετε ὅλοι μαζί καί οἱ τρεῖς ἀρχηγοί καί ὅλοι οἱ συνεπαναστάτες Ἀξ/κοί, ὅπως καί ὁ Στρατηγός ὁ κ. Ντερτιλής πού εἶναι ἀκόμη φυλακή... ὡς τό φωτεινό

1. Καί ὅμως! Ἄλλους ἔχουν θρυμματίσει καί ἄλλους, ὅπως τοῦ Δημαρχείου Βόλου ἔχουν σβήσει διά σμίλης τά στοιχεῖά μου. Οἱ Βολιῶται, ὅμως, δέν σβήνουν ἐκ τῆς μνήμης των οὔτε αὐτό, οὔτε τά ἄλλα ἔργα πού ἔγιναν εἰς τόν Νομόν των. Δέν ἔχουν, ὅμως, σβήσει μόνον τά ἰδικά μου· ἔχουν σβήσει καί τοῦ Καραμανλῆ καί τοῦ Παπανδρέου· θά σβήσουν καί τά τοῦ Σημίτη καί θά σβήνουν οἱ ἑπόμενοι Ἕλληνες - ἀεί παῖδες κακοί - τά στοιχεῖα τῶν προηγουμένων. «Ἔξεστι Ἕλλησι ἀσχημονεῖν»

ὑπόδειγμα... ἐκτός φυσικά τοῦ Ἰωαννίδη... ὁ ὁποῖος ὡς ἄλλος Βροῦτος καί μᾶς ἐπρόδωσεν ὅλους καί ἀπεδείχθη ἀνάξιος τῶν εὐθυνῶν πού θέλησε νά ἀναλάβη...

...Πραγματικά χαίρομαι διά τούς Ἀξ/κούς τοῦ Χιλιανοῦ Στρατοῦ καί τοῦ Πινοσέτ. Κάποιοι ἀπάντησαν νομίζω ἐνώπιον τῆς Ἱστορίας, ὠφείλουν οἱ Μπονάνος - Γαλατσᾶνος - Ἀραπάκης - Παπανικολάου... ...

...κλείνω μέ τίς σκέψεις δύο γερμανῶν φιλοσόφων, ὁ ἕνας εἰπών «... οἱ ἄνθρωποι ἀγαποῦν αὐτούς πού κολακεύουν τίς ἀδυναμίες τους καί ὄχι αὐτούς πού προστατεύουν τά συμφέροντά τους» καί ὁ ἄλλος «...ὅ,τι εἶναι μεγάλο πεθαίνει ἄν αὐτοί πού τό κληρονομοῦν εἶναι μικροί...».

Μετά σεβασμοῦ

σ.σ.: Αἱ ἰδέαι, τά ἔργα καί ἡ ἀρετή δέν πεθαίνουν φίλτατε συνάδελφε ἐν Ὅπλοις Τ/Θ.

Ἀπό Ρούσην Ἠλίαν
Ἀστυνόμον ἐ.ἀ.

Ἀθῆναι 26 Ἰανουαρίου 2002

Στρατηγέ μου

...Πήρα τά πολύτιμα βιβλία Σας, τά ὁποῖα μελετώντας τα μέ ἔχουν ἀπορροφήσει καί καταπλήξει μέ τό μεγάλο καί πλούσιο περιεχόμενόν τους... Ὁ Χρυσοῦς αἰώνας τοῦ «ΠΕΡΙΚΛΕΟΥΣ» δέν θά ξαναπεράση, ὡσάν ἐκεῖνος τῆς ἐποχῆς ΣΑΣ!

Ἀπωλέσαμεν ἤδη τίς ἠθικές ἀξίες τά ἰδανικά μας καί αὐτήν ἀκόμη σιγά - σιγά τήν ΠΑΤΡΙΔΑ!

...Στρατηγέ μου, ἡ παρουσία ΣΑΣ στήν χρυσῆν ἐκείνην ἐποχή ὑπῆρξε γιά ὅλους μας ἡ βάσις καί ἡ ἀκούραστη πνοή τῆς προόδου καί τῆς ἀνοικοδομήσεως τῆς φιλτάτης πατρίδος μας.

Τά ὀρεινά χωριά μας, Σᾶς θυμοῦνται ἀκόμη γιά τήν σχεδόν δωρεάν παροχήν ἠλεκτρικοῦ φωτός, τηλεφώνου, νεροῦ, δρόμων, σχολείων κλπ.

Συγχαρητήρια...

Τά πολύτιμα βιβλία Σας, θά ἀποτελέσουν γιά μᾶς ἱεράν παρακαταθήκην.

Μέ ἀπεριόριστον σεβασμόν

Ἀπό: Πρωτοπρεσβύτερον
Οἰκουμ. Θρόνου
Παναγόπουλον Παναγιώτην

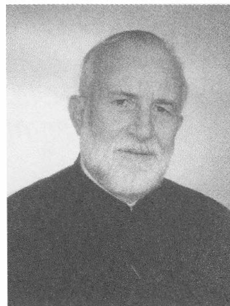
Στρατηγέ μου...

Σᾶς εὐχαριστῶ θερμότατα διά τάς ἀφιερώσεις σας. Σᾶς εὐχαριστῶ ἐπίσης διότι μέ γυρίσατε 34 ἔτη εἰς τό παρελθόν, τήν ἐποχήν τῆς ἐκπικρατήσεως τῆς Ἐθνοσωτηρίου Ἐπαναστάσεως, καί πού το 70% τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ σήμερον ἐνθυμοῦνται τάς ἡμέρας ἐκείνας τῆς ἀνεμελιᾶς, τῆς ἐλευθερίας καί τῆς οἰκονομικῆς ἀνθίσεως.

Ἀπό: Πρωτοπρεσβύτερον
τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου
Ἐμμ. Κ. Σχοινιωτάκην

Ἀθῆναι 04.11.01

Σεβαστέ μοι Στρατηγέ

Σᾶς εὐχαριστῶ διά τήν πρός ἐμέ προσφοράν καί τοῦ 4ου κατά σειράν λίαν ἀξιολόγου βιβλίου Σας, "Ὁδοιπορικόν Ἑνός Στρατιώτου 90 Ἐτῶν", τό ὁποῖον καθ' ἑρμηνείαν μου σημαίνει: ἡ ἀδιάλειπτος, ἀδιάπτωτος, κοπιώδης, βασανιστική καί ἐπαγωγική πορεία, ἐν μέσω μυρίων δοκιμασιῶν καί κινδύνων, ἑνός τιμίου, ἀφοσιωμένου καί ἐκλεκτοῦ πατριώτου, ἀγωνιζομένου μέχρι θανάτου καί θυσίας διά τήν φιλτάτην του πατρίδα, ἀπό κοιλίας μητρός του ἕως καί μετά τά ἐνενηκοστά νεανικά χρόνια του.

Στρατηγέ μου,

ἡ ζωή Σας ὑπῆρξε καί εἶναι ἐξαίρετος καί ὑποδειγματική, ἡ σταδιοδρομία Σας λαμπρά καί εὐεργετική, τό ἦθος καί ἡ ἀρετή Σας ἀπαράμιλλα καί θαυμαστά, ἡ λατρεία Σας πρός τόν θεόν καί τόν Υἱόν Αὐτοῦ τόν Κ.Η.Ι.Χ. βαθυτάτη καί ἀκλόνητος καί ἡ ἀγάπη Σας πρός τήν πίστιν, τήν πατρίδα καί τόν ἄνθρωπον εἰλικρινής, ἀνιδιοτελής πατρική καί ἀδελφική συγχρόνως. Ἀνήλθατε εἰς τά ὕπατα ἀξιώματα στηριζόμενος εἰς τάς ἰδικάς Σας δυνάμεις καί ἱκανότητας καί ὄχι εἰς ὕπουλα μέσα, ὑποκριτικά τεχνάσματα καί χαριστικάς πράξεις καί μεθοδεύσεις τρίτων.

Νῦν δέ ἱστάμενος εἰς τό ὕψος τῶν δεκαετιῶν καί τοῦ λήγοντος αἰῶνος τοῦ ἀξιοπρεποῦς καί χαρισματικοῦ βίου Σας ἀτενίζετε τόν διαδραμόντα χρόνον ἀνεπαισχύντως, ὑπερηφάνως καί πλήρης ἱκανοποιήσεως καί ἀγαλλιάσεως!

Παρακαλῶ, ὅθεν, νά μοί ἐπιτρέψητε Στρατηγέ μου, καί νά Σᾶς συγχαρῶ διότι πέραν τούτων διετηρήσατε καί ἄθραυστον τήν ἀδαμαντίνην τοῦ χαρακτῆρός

Σας, διερχόμενος τάς ἐν τῶ βίῳ Σας ἡμέρας ἐν καλωσύνῃ, ἀνεξικακίᾳ καί ἀγάπη πρός ὅλους ὅσους Σᾶς ἠδίκησαν, Σᾶς ἐκακολόγησαν καί Σᾶς ἐλοιδόρησαν. Σᾶς συγχαίρω ἐπίσης διότι ἐγεννήθητε πτωχός εἰς ὑλικά ἀγαθά καί κατωρθώσατε νά διατηρηθῆτε πτωχότερος μέχρι σήμερον!

Μετά πολλῆς τῆς ἐν Κυρίῳ ἀγάπης

Ἀπό: Ἱερόν Ἡσυχαστήριον
Ἀδελφότητος Δανιηλαίων
630 87 Κατουνάκια

Ἅγιον Ὄρος τῇ Ι-Γ-Β΄Β΄. (σ.σ. = 10.3.2002)

Τῷ ἐξοχωτάτῳ Στρατηγῷ ἐν ἀπ. κυρίῳ Στυλιανῷ Παττακῷ, Δεσμίῳ ἀδίκως.

Λίαν μοι ἀγαπητέ κύριε Στυλιανέ ἀεί χαῖρε τήν διττήν χαράν καί αἴγλην τοῦ Κυρίου μας.

Μέ πολλήν χαράν, καί πάλιν ἔλαβα τούς δύο τόμους, τῶν ἀθανάτων ἔργων σας καί σᾶς εὐχαριστῶ ἀπείρως.

Μέ νοσταλγίαν ἐμελέτησα τά δύο θαυμάσια ἔργα σας!!! ὅ,τι νά γράψω ἤ νά ἐκφράσω εἰς αὐτόν τόν ἄψυχον χάρτην θά ἦ μηδέν ἔναντι τῆς πραγματικότητος.

Ἕνα ἀναφωνῶ μετά τοῦ προφητάνακτος Δαυΐδ «τοῖς εὐθέσι πρέπει αἴνεσις καί συνέχεια. Δίκαιοι ζῶσι εἰς τόν αἰῶνα».

Ὁ Δίκαιος Κριτής ἔχει γράψει τούς ἀγῶνάς σας εἰς τήν αἰωνίαν μακαριότητα, ἡ δέ Ἱστορία θά γράψη εἰς χρυσᾶς σελίδας τούς Ἀγῶνάς σας καί τά ἔνδοξα ὀνόματά σας...

Ἐλπίζομεν ἀκράδαντα καί εὐχόμεθα καί πιστεύομεν ὅτι ἀρήτω τρόπω, συντόμως θά ἔλθη ἐποχή, νά διοικήσουν τήν χώραν μας ὄντως Ἕλληνες.

... Καί σήμερον;!!! Φαντασθῆτε ἄκουσον ἄκουσον Ὑπουργός Ἐθνικῆς Ἀμύνης, παρακαλῶ οἰκονομολόγος.

Ἄς ἐλπίζωμεν εἰς τήν χάριν τοῦ Κυρίου μας. Εἰς τήν προστασίαν, τῆς Παναγίας μας καί εἰς τάς εὐχάς τῶν ἐνδόξων προγόνων μας, ὅτι συντόμως ἡ Χώρα μας θά εὕρη τόν ὄντως ρυθμόν καί ἀξίαν της.

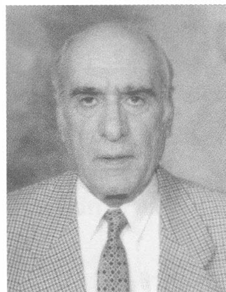
Εἰς τόν πάνυ ἀγαπητόν μας ἐξίσου Νικόλαον Μακαρέζον τόν συναθλητήν σας, διαβιβάζητε ὅλη μας τήν ἀδελφικήν συμπαράστασιν...

Μετά πολλῆς εἰλικρινοῦς ἀγάπης καί συμπαραστάσεως ἐλάχιστος

Ἱερομ. Γρηγόριος Δανιηλίδης

'Από: Κατερνιάν Γ. 'Ανδρέαν
Δικηγόρον, τ. Νομάρχην

'Εν 'Αθήναις 10.08.01

... Σᾶς εὐχαριστῶ... διά τήν ἀφιέρωσιν τοῦ πονήματός Σας "'Οδοιπορικόν ἑνός Στρατιώτου 90 'Ετῶν". Διαβάζοντάς το, αἰσθάνθηκα συγκινήσεις γιά κάποια γεγονότα τῆς ζωῆς Σας πού ἐβίωσα κι' ἐγώ. 'Αλλά περισσότερον αἰσθάνθηκα 'Υπερήφανος διότι Σᾶς συνήντησα εἰς τήν ζωήν μου, ἰδιαίτερα διότι μέ τιμᾶτε μέ τήν φιλίαν Σας κι' ἀκόμη διότι ὑπηρέτησα τήν ΠΑΤΡΙΔΑ ὑπό τάς Διαταγάς Σας

Μέ "Απειρον 'Εκτίμησιν

'Από: Σκυλίτσην 'Αριστείδην
Διαφημιστήν, τ. Δήμαρχον Πειραιῶς

'Αθῆναι 10.07.01

Στρατηγὲ μου

'Εδιάβασα μέ ἰδιαίτερον ἐνδιαφέρον καί τό 4ον βιβλίον σου καί σέ συγχαίρω. Εὐχαριστῶ πολύ.

Φιλικώτατα

'Αριστείδης Σκυλίτσης. 'Ο ἀνεπανάληπτος Δήμαρχος, ὁ ἀναμορφωτής τοῦ Πειραιῶς, ὁ ἀξέχαστος δημιουργός, ὁ ἀνιδιοτελής ἐργάτης πού ἔδωσε παράδειγμα ζωῆς καί ἀνθρωπιᾶς στούς συνδημότας του καί ἔδωσεν ὅ,τι ἠδύνατο. Δέν ἐπῆρεν οὔτε ὅ,τι νομίμως ἐδικαιοῦτο.

'Από: Voskakis Demosthenes G.
(Βοσκάκης Δημοσθένης)
906 Avenue N.
Brooklyn, N.Y. 11230
718-339-8122

Νοεμβρίου 12 2002

'Αγαπητέ κύριε Παττακέ

... θέλω νά σᾶς εὐχαριστήσω γιά τά βιβλία πού πολύ τά ἤθελα φυσικά δέν θά μπορέσω ποτέ νά σέ εὐχαριστήσω... ὅταν θά πᾶς στήν 'Αγία Παρασκευή στήν ἐκκλησία νά ἀνάψης 2 κεριά εἰς μνήμην τῶν γονέων σου πού σέ ἐμεγάλωσαν καί σέ ἐγαλούχησαν ἑλληνοχριστιανικά.

..."Αφησες τήν σφραγῖδα τῆς'Ανθρωπιᾶς...

Μέ ἐκτίμηση καί σεβασμό

Ἀπό: Delistraty John
Gig Harb of U.S.A.
5229 Old Stump

15.11.02

Ἀγαπητέ μας κύριε Στέλιο,

Τήν περασμένη ἑβδομάδα, λάβαμε τό ἀπρόοπτο καί θαυμάσιο βιβλίο σας, μιά ζωή ἑνός στρατιώτου 90 ἐτῶν, μέ θερμή ἀφιέρωση, μέ προσωπικό γράμμα, καί μέ σύνοψη τῆς ἐπανάστασης. Διά ὅλα αὐτά, σᾶς εὐχαριστῶ ὑπερβολικά.

Πρῶτα ἀπ' ὅλα, σᾶς συγχαίρω πού φθάσατε 90 ἐτῶν. Αὐτό τό τελευταῖο βιβλίο σας εἶναι μαρτυρία εἰς τήν ἡράκλεια πράξη ὅπου εἶστε ἱκανός. Εἴμαστε κατάπληκτοι μέ τήν ἐνέργεια πού δείξατε ὅταν συντάσσατε τήν οἰκογενειακήν ἱστορίαν σας. Ἡ "ὁδοιπορία" σας εἶναι γραμμένη μέ γραφυρότητα καί πρέπει νά εἶναι ἔμπνευση ὄχι μόνον στούς νεότερους τῆς οἰκογένειάς σας ἀλλά καί εἰς ὅλην τήν νεολαία τῆς Ἑλλάδος.

Τό σημείωμα "Ὑποστράτηγος" εἶναι ἄλλη ἱστορία. Εὔχομαι ἡ "Δημοκρατία" σας νά σᾶς δώσει αὐτόν τόν ἄξιον βαθμόν, πού σᾶς ἀφαίρεσε μέ παράνομη δίκη.

Σᾶς φιλῶ μέ πολλά φιλιά καί πολύ ἀγάπη

Ἀπό: Δρούγκα Ἰωάννη

Ἐν Μελβούρνη AUSTRALIA 4.4.2002

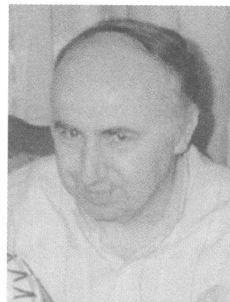
Στρατηγέ Στυλιανέ Γ. Παττακέ

Σᾶς ἐνημερώνω ὅτι ἔλαβα τά 4 βιβλία σας καί εὐχαριστῶ πάρα πολύ. Διαβάζοντας μαθαίνομε καί λίγο ἱστορία πού δέν ἐπρολάβαμε νά τελειώσουμε καί τό Δημοτικό, μᾶς ἔπιασε ἡ κατοχή καί μᾶς ἔβαζαν νά φυλᾶμε τίς τηλεφωνοκολόνες οἱ Ἰταλοί γιατί τίς ἔκοβαν οἱ κόκκινοι ἀντάρτες... καί ταλαιπωροῦσαν ἐμᾶς κι ὄχι τούς κατακτητές.

Ἀπό: Τσακοπιάκον Ἀλκιβιάδη
Λιθογράφον

Ἀθήνα 21.04.02

Ἀγαπητέ κύριε Στέλιο,

Συνειργάσθημεν ὡς τώρα γιά τήν ἔκδοσιν τριῶν βιβλίων σας μέ ἐπανεκδόσεις, ἀρκετές. Εἰλικρινῶς θαυμάζω τήν δραστηριότητά σας, τήν συνεργατικότητα, τήν ἠρεμία, τήν ὑπευθυνότητα, τήν συνέπειαν καί τήν ἐν γένει φιλικότητα, μέ ἀποτέλεσμα νά μή συμβῆ ποτέ - στά δέκα χρόνια αὐτά - νά προκύψῃ στενοχωρία ἤ παρεξήγησις μεταξύ μας. Σᾶς εὔχομαι συνεχές συγγραφικόν ἔργον, τό ἐλπίζω καί περιμένω.

Μέ ἀγάπην καί τιμήν

Ἀπό: Κακαντούσην Θεόδωρον
τ. Γενικόν Δ/ντήν Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10ῃ Ἰουνίου 2001

Ἐγκάρδιε φίλε Στέλιο,

Μετά χαρᾶς ἔλαβον τό ἀντίτυπον τοῦ βιβλίου σου "Ὁδοιπορικόν Ἑνός Στρατιώτου 90 Ἐτῶν"...

... Ἀληθῶς, τί πρῶτον καί τί ὕστερον νά θαυμάσῃ τίς εἰς τόν πλούσιον "ἀνθῶνα" τῆς προσωπικῆς σου καί οἰκογενειακῆς ζωῆς...

...εἶχον σχηματίσει ἑδραίαν τήν πεποίθησιν, ὅτι ὁ φίλτατός μου Στέλιος διαθέτει ὄντως μίαν ἔντονον προσωπικότητα, μέ μόρφωσιν καί γνώσεις, μέ φρόνημα πατριωτικόν καί γενναιότητα, ἦθος καί ἀφοσίωσιν εἰς τό καθῆκον, ἄοκνον ἐργατικότητα, προσήλωσιν εἰς τάς Ἑλληνοχριστιανικάς μας παραδόσεις κ.λπ...

...Φίλε Στέλιο, ἡ ἐν γένει προσφορά σου καί εἰς τόν Στρατόν (εἰς εἰρηνικάς καί πολεμικάς περιόδους) καί εἰς τό κράτος καί εἰς τήν κοινωνίαν γενικώτερον, ὑπῆρξε πράγματι ἱστορική!...

... Ὅ,τι ὡραῖον καί λαμπρόν, ἀληθές - τίμιον - ἠθικόν - ἐθνικόν εἰς τήν ἀνθρωπίνην κοινωνίαν, δυστυχῶς, εἶναι ἐξηγορασμένον μέ συκοφαντίας καί φθόνους, μέ ἀδικίας, μέ φυλακίσεις καί θυσίας ἐν γένει ἀνθρώπων κατά πάντα ἐξαιρέτων...

...Ὁ φιλόσοφος Ντιντερώ εἶπε: "Ἡ συκοφαντία ἐξαφανίζεται μέ τόν θάνατον τοῦ εὐτελοῦς ἀνθρώπου, ἀλλά ὀρθία πλησίον τῆς λάρνακος τοῦ μεγάλου ἀνδρός, ἀπασχολεῖται ἐπί μῆνας καί ἔτη μέ τό νά ἀνασκαλεύῃ τήν τέφραν του μέ ἕνα μαχαίρι...".

Ὁ δέ Ἐθνικός μας ποιητής Διονύσιος Σολωμός ἀπήντησεν, ὡς κάτωθι, εἰς τό ἐρώτημα διατί συμβαίνουν τά εἰρημένα:

"Ἡ Δόξα δεξιά συντροφεύει / τόν ἄνδρα πού τρέχει μέ κόπους
τῆς φήμης τούς δύσβατους τόπους / κι ὁ φθόνος στέκει ζερβά
μέ μάτια, μέ χείλη πικρά..."

.... ἐπανερχόμενος εἰς τό Βιβλίον, θά ἐπεθύμουν νά τονίσω, ὅτι ἐκ τοῦ ὅλου κειμένου ἀναδύεται ὡς οἱονεί ΕΠΙΘΥΜΙΟΝ (τό ἀκολουθοῦν ἠθικόν, φιλοσοφικόν ἤ πρακτικόν δίδαγμα), τό θαυμάσιον γνωμικόν τοῦ Ἀριστοτέλους: "Ἄδει, ἅς δεῖ, ὅταν δεῖ καί ὅπου δεῖ", (Νά πράττῃς ὅσα πρέπει, μέ τόν πρέποντα τρόπον, ὅταν πρέπει καί ὅπου πρέπει"...

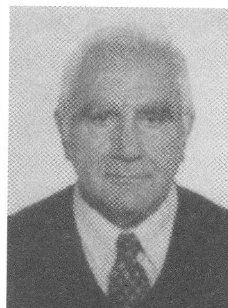
... περαίνων... σοῦ ἐκφράζω, ἐκ βαθέων ψυχῆς, τά θερμά συγχαρητήριά μου διά τήν μεθοδικήν διάταξιν, διά τόν πλοῦτον καί τήν παραστατικότητα τῶν ἐναλλασσομένων περιστατικῶν - εἰκόνων - καί γενικώτερον, διά τήν ἀρτιότητα καί φιλόκαλον ἐμφάνισιν καί τοῦ 4ου τούτου Βιβλίου σου...

Μέ ἀδελφικούς ἐν Χριστῷ ἀσπασμούς

Ἀπό: Καρακουλάκην Νίκον Β.
Οἰκονομολόγον

Ναύπακτος, 12.06.2001

Σεβαστέ μου φίλε, Στρατηγέ κ. Παττακέ

Τό "ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟΝ ΕΝΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΟΥ 90 ΕΤΩΝ" εἶναι ἰδιαιτέρως γλαφυρόν και ἄκρως ἐνδιαφέρον. Εἰς πολλά σημεῖα του δέ, συναρπαστικόν!

Θερμότατα συγχαρητήρια! Σᾶς εὐχαριστῶ πολύ διά τήν ἀφιέρωσιν καί σᾶς εὔχομαι ἐγκαρδίως: νά ζήσετε ἐν ὑγεία πολλές δεκαετίες ἀκόμη, συνεχίζων τό "ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟΝ" μιᾶς ζωῆς γεμάτης ἀπό δίκαιους ἀγῶνες καί ἄδικες ἀνταποδόσεις! Ἀπό μεγάλες χαρές καί ἰκανοποιήσεις, ἀλλά καί μεγάλες πικρίες!...

Παρατηρήσεις:

1. Σελ. 219. Ἐπιτελάρχης τῆς VIII Μεραρχίας κατά τάς ἐπιχειρήσεις ΓΡΑΜΜΟΥ τό 1948, δέν ἦτο ὁ Θεμιστοκλῆς, ἀλλά ὁ ἀδελφός του Συν/χης Πυρ/κοῦ Γρηγόριος ΚΕΤΣΕΑΣ.

2. Σελ. 93. Ἀναφέρεσθε εἰς τήν Μάχην τῆς ΠΙΝΔΟΥ... Ἡ Μάχη τῆς ΠΙΝΔΟΥ οὕτως ἀπετέλεσε ὁρόσημον τῆς ἐπακολουθησάσης ἐπίσης νικηφόρου διά τά Ἑλληνικά ὅπλα ἀντεπιθέσεως τοῦ Στρατοῦ μας.

Δικαίως δέ μνημονεύετε τόν ἀποφασιστικόν ρόλον τοῦ Ἀποσπάσματος ΔΑΒΑΚΗ κ.λ.π., χωρίς ὅμως συναφῶς νά ἀναφέρετε κἄν τό ὄνομα τοῦ ἐξ ἴσου ἡρωϊκοῦ Ἀντισυνταγματάρχου ΚΑΡΑΒΙΑ Ἰωάννου. Ὁ ἥρως ΔΑΒΑΚΗΣ ἐτραυματίσθη ἤδη τήν πρώτην ἡμέραν τῆς Μάχης, διακομισθείς εἰς τά μετόπισθεν, καί τήν Διοίκησιν τοῦ Ἀποσπάσματος· κατά τήν κρίσιμον ἐκείνην στιγμήν, ἡ Μεραρχία ἀνέθεσεν εἰς τόν Ἰωάν. ΚΑΡΑΒΙΑΝ, ὑπό τήν ἱκανήν καί ἐμπνέουσαν διοίκησιν τοῦ ὁποίου συνεχίσθη καί ἔλαβεν τελικῶς αἴσιον τέλος ἡ ἱστορική ἐκείνη ΜΑΧΗ... ... καί οὕτω ὁ μέν ΔΑΒΑΚΗΣ ἐδοξάσθη, ὡς ὁ γενναῖος Νικητής τῆς ΠΙΝΔΟΥ, ὁ δέ σεμνός ΚΑΡΑΒΙΑΣ περιέπεσεν εἰς ἄγνοιαν.

...Ἀφοῦ βεβαίως διασταυρώσετε τάς ἀνωτέρω πληροφορίας μου, ἴσως θά ἠδύνασθε νά ἀποδώσητε τήν ὀφειλομένην τιμήν μνημονεύων τόν μακαρίτην Ι. ΚΑΡΑΒΙΑΝ εἰς προσεχῆ ἔκδοσιν τοῦ "ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟΥ" σας.

Μέ ἀγάπην καί σεβασμόν

σ.σ.: Ἔχω τάς ἰδίας πληροφορίας ἀπό πολλούς μέ ἰδιαιτέρας βαρύτητος τάς τοιαύτας τοῦ Μεράρχου, τότε, προϊσταμένου τῶν ἀναφερομένων, Ἀντιστρ/γου - ἀειμνήστου Βραχνοῦ Βασιλείου. Δέν εἶμαι ἁρμόδιος ἀλλ᾽οὔτε θεωρῶ δυνατήν τήν διόρθωσιν μετά παρέλευσιν 63 ἐτῶν... Ἡ ἐκ μέρους ὑμῶν πρόσθεσις τοῦ Καραβία, διορθώνει κάπως τά πράγματα. Σᾶς εὐχαριστῶ.

'Από: Καταγῆν 'Ηλίαν

Πλαγιά 22.11.02

Εὔχομαι να συνεχίσετε ἀκάθεκτος καί ἀκμαιότατος νά λέτε τήν ἀλήθεια γραπτῶς καί προφορικῶς. Τόσο τά κείμενά σας ὅσο καί οἱ κατά καιρούς παρεμβάσεις σας στά Μ.Μ.Ε. (π.χ. «Κίτρινος Τύπος» ἀποτελοῦν πηγές ἀλήθειας καί φίμωτρο γιά τούς ὄψιμους καί κατόπιν ἑορτῆς «ἡρωϊκούς» «ἀντιστασιακούς».

Οἱ ἀντιδράσεις τῶν «δημοκρατῶν», ἀποδεικνύουν τό ποιόν τῆς δημοκρατίας πού πρεσβεύουν καί πού δυστυχῶς ἐν πολλοῖς μᾶς ἔχουν ἐπιβάλλει...

..πολλές φορές ἡ πένα εἶναι πιό κοφτερή καί ἀπό ξυράφι ὅταν ὁ χειριστής της εἶναι ὁ Στρατηγός Στυλιανός Παττακός.

Μετά τιμῆς φιλικώτατα

'Από: Κοτσώνην Κων/νον

'Αθῆναι, 21 Νοεμ. 2001

... Διαβάζοντας τό βιβλίο σας - "Οδοιπορικόν ἑνός Στρατιώτου 90 ἐτῶν" - συνήντησα πρόσωπα ἀγαπημένα, συναδέλφους ἐκλεκτούς, ξανάζησα τίς ἔνδοξες ἐκεῖνες ἡμέρες τοῦ 1940 - 41, πού ὅλοι ζοῦσαν καί πέθαιναν, ὅπως τραγουδοῦσε παλιότερα ὁ ἑλληνολάτρης Προβηγκιανός Γάλλος ποιητής Μιστράλ Φρειδερῖκος:

Κι ἄν ἶναι νά πεθάνωμεν γιά τήν 'Ελλάδα, / θεία εἶν' ἡ δάφνη.
μιά φορά κανείς πεθαίνει...

'Από: Prof. Scoubis John
115 Marengo Ave
Forest Park IL 60130 - 1174 U.S.A.

Σικάγο 21 'Ιουνίου 2002

'Αγαπητέ μου Στρατηγέ

... δέν σᾶς ἔγραψα ἀμέσως καί τοῦτο διότι ἤθελα νά ρίξω μιά ματιά στά βιβλία πρῶτα. Αὐτό ἦταν καί τό σφᾶλμα μου. Δέν μπορεῖ κανείς νά ἀνοίξει τά βιβλία σας αὐτά καί νά ρίξει μιά ματιά. ... Ὅταν ἄνοιξα τό πρῶτο, «21η 'Απριλίου 1967, διατί; ποῖοι; πῶς;» μοῦ ἦταν ἀδύνατον νά τό κλείσω. Ἔπρεπε νά τό τελειώσω μέχρι τέλους. 'Η ἀφήγηση τῶν γεγονότων μέ τήν γλαφυρότητα ἐκείνη μέ τήν ὁποίαν τά παρουσιάζετε ἀφ' ἑνός καί τό γεγονός ὅτι ὅλα αὐτά μοῦ ἔφεραν στή μνήμη μου γεγονότα πού λίγο - πολύ τά ἔζησα, μέ ἔκαναν νά μήν ἀφήσω τό βιβλίο πρίν τό τελειώσω. Τά ἔτη 1956 καί 1957 ἤμουν λοχαγός καί ὑπηρετοῦσα στό 136 Σύνταγμα πεζικοῦ... Διαβάζοντας τό βιβλίο σας αὐτό ἔζησα τά χρόνια αὐτά, τά ὁποῖα πραγματικά, ἦταν ἔτη δοκιμασίας γιά τήν πατρίδα μας. Τό ἄλλο βιβλίο τό ὁποῖον ἔχω ἤδη τελειώσει εἶναι τό «ΟΔΥΣΣΕΥΣ Μιλτ. ΑΓΓΕΛΗΣ Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΤΩΝ ΣΤΡΑΤΗΓΩΝ». Πράγματι, ὅταν διαβάζει κανείς αὐτό τό βιβλίο δέν μπορεῖ νά σταματήσει τά δάκρυά του. Κάποτε, καί εἶμαι βέβαιος γι' αὐτό, θά δικαιωθεῖ καί αὐτός ὅπως καί ὅλοι σας.

... δέν μπορῶ νά βρῶ τά λόγια γιά νά σᾶς εὐχαριστήσω...

Ἀπό: Τράντζα Δημοσθένη Ι.

Ἄρτα 17.12.2001

Στρατηγέ,

Δέν βρίσκω λόγια νά σᾶς ὑπερευχαριστήσω διά τά γραφόμενά Σας. Γιά τό Υ.Γ. Σᾶς γνωρίζω ὅτι ἡ φράση "δεν διῆλθεν τό Ρίον" ἐλέχθη παρ' ἐμοῦ εἰς τήν Νομαρχίαν Ἄρτης τό 1970 "ὑπό τήν καλήν ἔννοια" ἐνώπιον Ὑμῶν τῶν Ὑπουργῶν, Ἐργασίας Παύλου Μανολόπουλου, κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν Γεωργίου Δουβαλόπουλου, Νομάρχου καί λοιπῶν (ὅρα φωτογραφία). Διότι καθυστεροῦσαν αἱ κατασκευαί ἐργατικῶν κατοικιῶν ἐργατικοῦ κέντρου, ταχύρρυθμος ἐκπαιδευτική Σχολή κ.τ.λ. Εἰς τό πρόχειρο πόνημά μου ἔγραφα ὅτι κατόπιν ἐπεμβάσεως τοῦ κ. Παττακοῦ κατασκευάσθησαν ἀμέσως (31.3.1973) αἱ 48 (105) ἐργατικαί κατοικίαι τοῦ ἐργατικοῦ κέντρου (25.7.1973). Αἱ θέσεις ἰατρῶν τοῦ Ι.Κ.Α. δέν συμληρώθησαν ἀκόμη οὔτε ἡ ταχύρρυθμος ἐκπαιδευτική Σχολή...

Εἶμαι εἰς θέσιν νά καταγράψω ὅλα τά κατασκευασθέντα ἔργα ἐπί Στρατιωτικῆς κυβερνήσεως ἐφ' ὅσον τό ἐπιθυμεῖτε...

Στήν Νομαρχία Ἄρτης ὁ πρόεδρος τοῦ Ε.Κ. Ἄρτας Τράντζας Δ. ἀναπτύσει στόν κ. Ἀντ/δρον καί ὑπουργόν ἐσωτερικῶν κ. Παττακόν τά αἰτήματα πού ἀπασχολοῦν τόν ἐργαζόμενον λαόν. Εἰπών εἰς αὐτόν κ. Πρόεδρε θά μοῦ ἐπιτρέψεις νά σᾶς ἀναφέρω ὅτι ἡ ἐπανάστασις δέν ἐπέρασεν ἐντεῦθεν τοῦ Ρίου γιατί τίποτε δέν ἔγινε στήν Ἄρτα, οὔτε σπίτια οὔτε ἐργατικόν κέντρον οὔτε παιδιάτρους δέν ἔχομεν καί ἄλλα πολλά. Ὁ ἀντιπρόεδρος τοῦ ὑπεσχέθη ὅτι ὅλα θά γίνουν καί πράγματι ἔγιναν καί σπίτια καί τό ἐργατικό κέντρο.

Ἀπό: Τριανταφύλλου Κωνσταντῖνον Ἰω.
Δικηγόρον παρ' Ἀρείῳ Πάγῳ

Ἀθῆναι 9.9.2001

Στρατηγέ μου

1.Γεμᾶτος ἀπό συγκινήσεις ἀπό τό ὑπ' ἀριθμ. 4 βιβλίον σας ἔρχομαι νά σᾶς εὐχαριστήσω θερμῶς καί ἀπό καρδιᾶς. ...

2. ... ἐπ' εὐκαιρία νά ἐπισημάνω προφανῶς ἐκ παραδρομῆς λάθη στό περιεχόμενον τοῦ βιβλίου αὐτοῦ:

β) Σελίς 90. Ἔνθετος χάρτης σημειώνεται CHAMERIA ἡ Ἤπειρός μας.

γ) Σελίς 236. Ἀναφέρεται ὁ Ἀρταξέρξης ἀντί τοῦ ὀρθοῦ ΞΕΡΞΗΣ.

3. Ἐλπίζω σέ μιά ἐπανέκδοση τοῦ βιβλίου νά ἐπέλθη καί ἡ εἰς τό ὀρθόν διόρθωση.

σ.σ.: Εὐχαριστήσας τηλεφωνικῶς, διώρθωσα. Διώρθωσα καί θερμῶς σᾶς εὐχαριστῶ, ἐν Τεθωρακισμένοις, συνάδελφε...

Ἀπό: Τσίμαν Νικόλαον
Πρατήριο ἀρτοσκευασμάτων

Κύπρου 26 - Θεσ/νίκη 20.10.02

Ἀγαπητέ μου κε Στέλιο...

...Ἐδιάβασα καί τά 4 βιβλία σας. Εἶναι ὑπέροχα, ὅλη ἡ ἀλήθεια εἶναι μέσα εἰς αὐτά... Σᾶς ἐκφράζω ἐκ βάθους καρδίας μου τά πιό εἰλικρινῆ καί θερμά μου συγχαρητήρια. Ὁ Θεός νά σᾶς δίδη κουράγιον καί δύναμιν πάντοτε.

...Τό "Ὁδοιπορικόν ἑνός Στρατιώτου...". Τό διάβασα καί θά τό ξαναδιαβάσω καί πάλιν.

Ἡ ἁπλότης Σας, ἡ εἰλικρίνειά σας, καθώς ἀφηγεῖσθε τά γεγονότα ἀπό τῆς παιδικῆς Σας ἡλικίας μέ συνεκίνησαν βαθέως ἕως τήν Ἡρωϊκήν ἐποποιΐαν τοῦ 1940.

... Εἰς τό "Ἔργα καί Ἡμέραι". Θαυμάσιον! Συγκλονιστικόν! Ρίχνει ἄπλετον φῶς εἰς τά γεγονότα πρό καί μετά τῆς 21ης Ἀπριλίου 67 διά νά λάμψη τό φῶς τῆς ἀληθείας καί νά παρουσιασθοῦν τά γεγονότα ὡς ἔχουν καί οὐχί ὡς τά παρουσιάζουν αἱ μέχρι τοῦδε ἐλεϊνές καί βρωμερές φωνές παραμυθάδων ἀπό τοῦ 1974 καί ἔπειτα ἕως σήμερον. Ἐπίσης ἀναφέρεται εἰς τό ἔργον τῆς Χρυσῆς ἐποχῆς 67 - 73 εἰς ἅπαντας τούς τομεῖς.

Ἕνα ἑκατομμύριο μπράβο σας...

Ἀπό: Φραγγιάν Ἀλέκον Α.
Παπαδημητρίου 3
34 100 Χαλκίδα

Χαλκίδα τῇ 15ῃ Ὀκτωβρίου 2001

Στρατηγέ μου!

Ἐδιάβασα διά δευτέραν φοράν τά βιβλία Σας καί ἰδιαιτέρως διά τρίτην φοράν τό βιβλίον Σας "Ὁδοιπορικόν ἑνός Στρατιώτου 90 Ἐτῶν" τόσο πολύ μοῦ ἄρεσε, ὅπου θέλω νά Σᾶς συγχαρῶ διά μίαν ἀκόμη φοράν.

Τά συνταρακτικά τότε γεγονότα περιγράφετε καί θεμελιώνετε είς τά βιβλία Σας δι' ἀδιασείστων, ἐμφανῶν καί ἀναμφισβητήτων ἐγγράφων, ἐπισήμων, Ἡμετέρων καί Ξένων προσώπων καί τύπων.

Διά δέ ἐκ τῆς ἐνεργοῦ Ὑπηρεσίας Σας θετικοῦ ἔργου Σας καί ἐν ἀποστρατεία συγγραφικόν, διά τῶν ἐκδοθέντων πολυτίμων βιβλίων Σας, ἀφήνετε ἀνεξίτηλον καί ἀνεξάντλητον παρακαταθήκην, ἡ ὁποία θά ἐμπνέη θά φωτίζη, θά ὑποδειγματίζη καί θά φρονηματίζη τόν ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΝ καί ἰδιαιτέρως τήν ΕΛΛΗΝΙΚΗΝ ΝΕΟΛΑΙΑΝ.

Στρατηγέ μου!

Σᾶς σφίγγω τό χέρι καί Σᾶς συγχαίρω θερμά.

Ἀπό: Φραϊδάκην Παν.,
Οἰκονομολόγον

Ἀθῆναι 21 Ἰουνίου 2001

Φίλτατε Ἀντιπρόεδρε Κε Παττακέ,

Ὅλα τά βιβλία σας ἀποτελοῦν ἕνα τιτάνιο μνημονειῶδες ἔργον. Ἕνα ἔργον πού θά βοηθήση ἀφάνταστα τόν ἱστορικόν τοῦ μέλλοντος νά καταγράψη ἀντικειμενικά, χωρίς φόβο καί πάθος, τήν πραγματικήν Ἱστορίαν καί νά καταδικάση αἰώνια τούς μυθοπλάστας, φαυλοκράτας, ἐκμεταλλευτάς, τοῦ ὑπερόχου ἀλλά καί ἐξαπατουμένου εὐκόλως ἑλληνικοῦ λαοῦ, βλ. "Πολυτεχνεῖο" κ.λ.π. Οἱ ἄνθρωποι ἔρχονται καί παρέρχονται μέ ὅλα τά μίση καί πάθη τους. Ἡ ἀλήθεια ὅμως μένει τελικῶς ἀναλλοίωτος εἰς τούς αἰῶνας!

Μακάριοι ὅσοι εἶχαν τήν ὕψιστη τιμή νά σᾶς γνωρίσουν ἀπό κοντά καί νά συνεργαστοῦν μαζί σας ὅπως ἐγώ!

Ἡ αἰώνια Πατρίς ὅταν θά ἔρθει τό πλήρωμα τοῦ χρόνου θά σᾶς εὐγνωμονεῖ ΑΙΩΝΙΑ!

Ἡ ἱστορική δικαίωσις ἀργεῖ ἀλλά ποτέ δέν λησμονεῖ.

Μέ ἄπειρον σεβασμόν

'Από: Δρ. Νικόλαον Χ. Χαρακάκον

'Αθῆναι, 20.2.2003

Στρατηγέ μου,

Συγχαρητήρια δι' ὅλα τά θαυμάσια βιβλία σας, δι' ὧν ἡ συγγραφική δεινότης σας ἀποδίδει τήν πραγματικότητα διά τήν Ἑλληνορθόδοξον 'Επανάστασιν τῆς 21ης 'Απριλίου 1967.

Ἡ Ἑπανάστασις τῆς 21ης 'Απριλίου ἐβασίσθη εἰς τάς ἑλληνοχριστιανικάς 'Αξίας καί ὄχι εἰς τόν ἐπονείδιστον ἰσοπεδωτικόν νεοδιεθνιστικόν εὐρωπαϊσμόν.

Ἔφερε τήν εὐτυχίαν εἰς τόν ἑλληνικόν λαόν διότι τό βιοτικόν ἐπίπεδόν του ἀνῆλθεν ἀλματωδῶς. Οὕτως ἡ 21η 'Απριλίου ἐξέφραζεν, ἐκφράζει καί θά ἐκφράζη τήν Ἑλληνορθόδοξον πατριωτικήν Δεξιάν, ἧς ἡ ἀναντικατάστατος κοσμοθεωρητική Φιλοσοφία ἐναγκαλίζεται ὄντως ὅλους τούς Ἕλληνας.

Μέ σεβασμόν

'Από: Χρυσάνθην 'Αθανάσιον Γ.
Καθηγητήν Ἱστορίας

'Αθῆναι 15.10.01

Στρατηγέ Παττακέ

...ἐκφράζω τά συγχαρητήριά μου... γιά τήν τόσο ὠφέλιμη προσφορά τῶν πνευματικῶν πονημάτων σας στήν καταγραφή μιᾶς σκοτεινῆς περιόδου τῆς νεότερης ἑλληνικῆς ἱστορίας, κατά τήν ὁποία ὑπήρξατε ἕνας ἀπό τούς πρωταγωνιστές της.

Ἡ ταπεινότητά μου πιστεύει ὅτι σᾶς ἀξίζουν συγχαρητήρια γιά ἕνα ἀκόμη λόγο:

Οἱ συνθῆκες κάτω ἀπό τίς ὁποῖες γράφτηκαν τά βιβλία σας ἀλλά καί - κυρίως - ἡ ἡλικία τοῦ γράφοντος δέν κατώρθωσαν νά ἐπηρεάσουν ἀρνητικά τό γεμάτο ζωντάνια ὕφος καί τό μεστό σέ νόημα περιεχόμενό τους. Μολονότι, λοιπόν, τό χωροχρονικό πλαίσιο - ὅπως λέμε ἐμεῖς οἱ ἱστορικοί - ἦταν δυσμενές ἤ ἀκόμη καί ἀκατάλληλο γιά τέτοιου εἴδους πνευματικά ἐγχειρήματα, τό ἀποτέλεσμα ὑπῆρξε θετικό καί ἡ ἔκβαση αἴσια. Γι αὐτό σέ καμμία περίπτωση δέν θά ἤθελα νά πιστέψετε ὅτι οἱ διορθώσεις πού σᾶς ἐπισημαίνω ἀποτελοῦν προϊόν κακόβουλης διάθεσης ἀπέναντί σας. 'Αντιθέτως μαλιστα. οἱ συνθῆκες συγγραφῆς τῶν ἔργων σας ἀλλά καί ἡ ἡλικία σας ἀποτελοῦσαν τίς μόνιμες παραμέτρους, ὅταν συνέτασσα τήν ἐπιστολή πού βρίσκεται ἐνώπιόν σας.

'Από τίς συνεντεύξεις πού ἔχετε παραχωρήσει στόν κ. Γρηγόρη Μιχαλόπουλο ... ἔχω διαπιστώσει ὅτι δέν διακατέχεστε ἀπό κανενός εἴδους πνευματικό παρωπιδισμό ἤ στεῖρο φανατισμό ἤ ἐγωϊστικό μικροπρεπισμό. Γι'αὐτό ἀκριβῶς τό

λόγο πιστεύω ὅτι θά δεχθεῖτε μέ ἰδιαίτερη χαρά τίς ἐπισημάνσεις ἑνός ἱστορικοῦ, ἔστω καί 66 χρόνια νεότερού σας.

Μετά τιμῆς

Σημείωσίς μου: Τάς ἔλαβον ὑπ' ὄψιν, διώρθωσα καί σᾶς εὐχαριστῶ πολύ.

'Από: Colonel Arion
4216 Knowles Av.
Kensington, Maryland 20895-2407
301-564-0838

07.11.02

Dear Stelios

Thank you very much for your latest book. I've looked through it and I'm sure that I will enjoy reading it in more detail. Seeing you when you were young and newly married was something special as is the history that you present. I received the book and your letter on 7/01 which was very fast for the Greek and American postal services.

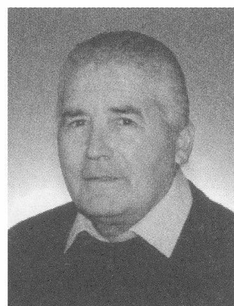
...You are truly amazing to have now published four books. Many congratulations.

Arion

'Από: Ζίγκφριντ Πύρρου Πετρίδην
Πολιτικόν μηχανικόν

'Αθῆναι 18.11.02

Στρατηγέ κύριε Στυλιανέ Γ. Παττακέ,

..Περατώσας τήν ἀνάγνωσιν τοῦ "Ὁδοιπορικοῦ" καί τοῦ "Ἡμέραι καί Ἔργα", αἰσθάνομαι τήν ἀνάγκην νά σᾶς εὐχαριστήσω διά τό λουτρόν ἀγάπης πρός τήν φιλτάτην πατρίδα μας, τό ὁποῖον μοῦ προσεφέρατε. 'Αγάπη ἡ ὁποία εἰς τήν ἰδικήν σας περίπτωσιν ἔφθασε μέχρι προσφορᾶς καί αὐτῆς ταύτης τῆς ζωῆς σας, ἔστω καί ἄν τοῦτο - εὐτυχῶς - δέν ἐχρειάσθη. Δύνασθε νά αἰσθάνεσθε ὑπερήφανος διά τό ὁδοιπορικόν τῆς ζωῆς σας, ἡ δέ Ἱστορία θά προσπεράση μετ' ἀδιαφορίας τάς μικρότητας ἀνθρώπων οἱ ὁποῖοι εἰς τάς πλείστας τῶν περιπτώσεων δέν ἐφόρεσαν οὐδέ κἄν τήν στολήν τοῦ Ἕλληνος ὁπλίτου, τιμήν διά τήν ὁποίαν εὐτυχῶς δέν δύνανται νά καυχῶνται. Δι' ὅ καί ἅπασαι αἱ πράξεις τῶν νόμων οὐδέποτε ὑπῆρξαν, διά νά ἐνθυμηθῶμεν τό διαβόητον Δ΄ Ψήφισμά των. Τά ἀριστεῖα ἀνδρείας δύνανται βεβαίως νά ἀνακληθοῦν, ὅμως αἱ ἡρωϊκαί πράξεις δέν δύνανται νά ἀπο-συμβοῦν, διότι τό παρελθόν δέν δύναται νά ἀλλάξη οὐδ' αὐτός ὁ Θεός.

Σημ.: 'Εκ τῆς λίαν χρησίμου εἰς περιεχόμενον ἐπιστολῆς τοῦ ἀνωτέρω φιλτάτου μου... καταχωροῦνται μόνον τά ἀνωτέρω, ὡς ἀφορῶντα τό 4ον τοῦτο βιβλίον μου.

Τά ὑπόλοιπα ἀφορῶντα - κυρίως - τό 3ον βιβλίον μου θα καταχωρηθοῦν εἰς ἐκεῖνο ἐάν

χρειασθῆ 2α ἔκδοσίς του. Σᾶς εὐχαριστῶ ἀπό καρδίας, φίλε κ. Πετρίδη.

Ἀπό: Ἰορδάνογλου Γρ. Κοσμᾶν

Καβάλα 30.4.2002

Σεβαστέ μου καί δεδοξασμένε Στρατηγέ κ. Στυλιανέ Γ. Παττακέ...

...Εἶστε ἡ ζῶσα Ἱστορία τοῦ τόπου τούτου καί ἐκπέμπετε τόν σεβασμόν, καί ἀκτινοβολεῖτε τήν ἐν Χριστῷ καί θεῷ ἡμῶν ἀγάπην Σας.

Αἱ σελίδες τῶν τεσσάρων ἕως σήμερον βιβλίων Σας ἀποπνέουν τήν ἁγιοπατερικήν διδασκαλίαν, τήν καθαρότητα τοῦ ἀρχαίου φιλοσοφικοῦ λόγου καί ἔχουν ὡς ἐπιστέγασμα τόν λόγον τῆς ἁγίας γραφῆς τόν λόγον τοῦ κυρίου μας, Τοῦ θεανθρώπου.

«Καί ἐάν ἐγώ σιωπήσω οἱ λίθοι κεκράξονται!...»

Ἔτσι ἀντιλαμβάνεται ἡ ταπεινότης μου τό ἔργον Σας, γενικῶς, ἔργον τό ὁποῖον ἀντικατοπτρίζει τήν φράσιν τοῦ Ἁγίου Μαξίμου τοῦ Ὁμολογητοῦ:

«Σοφίας κάλος πρᾶξις ἔνσοφος, καί σοφία ἔμπρακτος».

Δέν θά προχωρήσω περαιτέρω, διότι... γνωρίζω, ὅτι αἱ ἀπόψεις μου θά ἔφερον εἰς δυσάρεστον θέσιν τό πνεῦμα τοῦ ἐντίμου καί σεμνοῦ χαρακτῆρος ἑνός Χριστιανοῦ Στρατιώτου πού διέθεσε τήν ζωήν του εἰς τήν ὑπηρεσίαν τοῦ μεγαλείου καί τῆς Δόξης τῆς Ἑλλάδος μας.

Εἶμαι καί γώ Στρατιώτης. / Ἀναστάσεως Ἡμέρα / λαμπρυνθῶμεν λαοί
Πάσχα Κυρίου Πάσχα! / ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ

Ἀπό: Χατζόπουλον Τ.

10.10.01

...Στρατηγέ

... ὅσο περνοῦν τά ἔτη ὅλο καί περισσότεροι Ἕλληνες θά ἀναγνωρίζουν τίς ὑπηρεσίες σας πρός τό Ἔθνος.

Ἐλπίζω τό ἦθος καί ἡ λεβεντιά σας να εἶναι ὁδηγός γιά ὅλους ἐμᾶς τούς νεωτέρους.

Ἡ πατρίς καί οἱ καλά σκεπτόμενοι Ἕλληνες σᾶς εὐγνωμονοῦν.

Ὑγεία καί εὐτυχία καί ὁ θεός νά σᾶς ἔχει καλά γενναῖε Στρατηγέ.

Ἐμεῖς οἱ νέοι συμφοιτηταί μου, σᾶς εὐχαριστοῦμε...

Μετά τιμῆς

Ἀπό: Κουρκούταν Γεώργιον
Καθηγητήν Φιλόλογον

Πύργος Ἠλείας 15.10.01

Στρατηγέ,

...Τό ἔργο πού συνετελέσθη στήν 7ετία 1967 - 1973, ἄν καί ἔχει συκοφαντηθεῖ ἀπό ἀνθρώπους πού ἔχουν συμφέρον νά συκοφαντοῦν καί νά ὑβρίζουν, πρέπει

νά μελετηθεῖ καί νά κριθεῖ ἀπό τούς Ἱστορικούς τοῦ μέλλοντος. Το προηγούμενο ἔργο σας, τό ἔξοχο βιβλίο "ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ" εἶναι ἕνα πολύτιμο ἐγχειρίδιο γιά κάποιον πού θέλει νά μελετήσει τήν Ἱστορική περίοδο τῆς διακυβερνήσεως τῆς Χώρας ὑπό τῶν "Συνταγματαρχῶν".

Μέ ἐκτίμηση

Ἀπό: Σηφογιωργάκην Σπυρ.
Βόροι Μεσαρᾶς Κρήτης

15.10.2001

Στρατηγέ μου...

... μέσα ἀπό τήν ψυχή μου σᾶς εὐχαριστῶ - γιατί ἡ καρδιά γίνεται χῶμα - γιά τό βιβλίο πού μοῦ στείλατε. Ἔχω διαβάσει ἀρκετά. Ἀλλά αὐτό πού μοῦ ἔκαμε μεγάλη ἐντύπωση εἶναι τό Ὡρολόγιο πρόγραμμα πού εἴχατε ὅταν εἴσαστε ἐκεῖ πού σᾶς εἶχαν.

... Παρακαλῶ τό θεό νά σᾶς χαρίζει ὑγεία νά φθάσετε καί νά περάσετε τά χρόνια τῆς ἀείμνηστης ΜΗΤΕΡΑΣ ΣΑΣ γιά νά μᾶς δόσετε κι ἄλλα βιβλία.....

Σᾶς χαιρετῶ καί σᾶς φιλῶ
Μέ πολλή ἀγάπη

Ἀπό Σταθουλόπουλον Ἀνδρ. Γεώργιον
Τέως ἀρχιελεγκτήν ἁμαξ/χιῶν
Ὀργανισμοῦ Σιδηρ/μων Ἑλλάδος

Διαβολίτσι Μεσσηνίας 15.01.2002

... Στρατηγέ μου

Τά βιβλία ΣΑΣ εἶναι τό ἕνα καλύτερο τοῦ ἄλλου.... Τό 4ον ὑπερέχει, διότι ἀναφέρεται στήν ἰδιωτική ΣΑΣ ζωή ἀπό τῆς γεννήσεώς σας μέχρι σήμερα... Ἰδίως στήν ἐθνική ΣΑΣ δράση. Ἔπος, Κατοχή, Συμμορητοπόλεμος... Τό συγγραφικό ΣΑΣ ἔργο εἶναι ἄριστο... θερμά συγχαρητήρια...

...Μεγάλος ἀριθμός πιστεύει σέ ΣΑΣ καί στήν Ἐθνοσωτήριον Ἐπανάστασή ΣΑΣ... πλήν ὅμως ἔχουν κρυφό τό πιστεύω τους... γιά νά κάνουν τίς δουλειές τους μέ τίς σημερινές Κυβερνήσεις... πουλημένες συνειδήσεις δυστυχῶς...

Ἐλπίζω νά δώσει φώτιση ὁ Θεός στούς ἀχάριστους πού ΣΑΣ καταδίκασαν ἀδίκως, ἀπό ἀχαριστία καί ἀγνωμοσύνη...

Μέ ἀγάπη καί ἐκτίμηση

Ἀπό: Χανιώτην Εὐάγγελον
Φοιτητήν Θεολογίας Π. Ἀθηνῶν

Ἀθῆναι 28 Νοεμβρίου 2002

Στρατηγέ,

...

Ἐμεῖς, ἡ νέα γενιά πού μεγαλώσαμεν ἀκούγοντας τό ὄνομά σας γεμᾶτοι δέος στεκόμαστε τώρα προσοχή ἔμπροσθεν στήν ἡρωϊκήν σας μορφήν.

Νά γνωρίζετε πώς οἱ ἀγῶνες σας δέν πῆγαν χαμένοι... Ἔφθασεν ἡ ὥρα τῆς ἐκκαθαρίσεως τῶν λογαριασμῶν, οἱ ὑπονομευταί τῆς ἐνδόξου Ἑλλάδος θά λογοδοτήσουν διά τάς προδοσίας τους...

Τελειώνοντας θά ἤθελα νά σᾶς ἀφιερώσω μιά μαντινάδα πού μοῦ ἔλεγεν ὁ παππούς μου, (κατάγομαι ἀπό τό χωριό λευκώγεια Ρεθύμνου).

«Ὅσο πιό δύσκολοι καιροί / ἀκόμη κι ἄν ἐρθοῦνε
στό μονοπάτι τσή τιμῆς /διαβάτη θά σέ βροῦνε!

Μέ τιμή, σεβασμό καί ἀγάπη

Ἀπό: Καπετανάκην Ἐ.

Ὠρωπός 5.1.2002

...τά τέσσερα ἱστορικά καί ἀνεπανάληπτα βιβλία τά ὁποῖα ἔχετε συγγράψει ἐσεῖς, σᾶς διαβεβαιῶ ὅτι τά διαβάζω μέ ἀπεριόριστο δέος καί σεβασμό, τόσο διά τήν δικήν σας προσφοράν ὅσον καί διά τήν προσφορά τῶν ἡρωϊκῶν προσώπων εἰς τά ὁποῖα ἀναφέρεστε, καί χάριν τῶν ὁποίων ἐμεῖς τώρα ζοῦμε ἐλεύθεροι...

Κατάγομαι ἀπό τό Βυζάρι Ἀμαρίου τό ἐπίθετό μου εἶναι Καπετανάκης, τῆς μητρός μου Φραγκάκη, ἀπό τούς ἀπογόνους τοῦ ἡρωϊκοῦ Μικελέ, παππούς μου πολεμιστής τοῦ Ἀρκαδίου. Ὑπηρέτησα εἰς τάς ἐνόπλους δυνάμεις εἰς τήν 2αν μοῖραν καταδρομῶν τά ἔτη 1961 - 63, 24 μῆνες μετά τήν θητεία μου ταξίδεψα ὥς Δόκιμος καί ἐν συνεχεία Α΄ τάξεως Ἐμπορικοῦ ναυτικοῦ.

... εἴμαστε πάρα πολλοί οἱ ὁποῖοι ἐπικροτοῦμεν ὅλες τίς ἐνέργειές σας.... ὅπου καί νά πηγαίναμε σέ ὅποιο μέρος τοῦ κόσμου νοιώθαμε ὑπερήφανοι, τώρα εἴμαστε μέ πολύ κατεβασμένο ἠθικό καί νά δοῦμε πού θά πᾶμε...

... σήμερα ζοῦμε σέ μιά ἀβέβαιη κατάστασιν στήν ὁποίαν οἱ πολιτικοί ἔχουν παίξει πάλι ρόλο μειοδότου, ἀφήνοντας τούς πάσης φύσεως ἀλλοδαπούς νά τρομοκρατοῦν τήν ἑλληνικήν οἰκογένεια, τά ναρκωτικά εἶναι κοντά μας, ἡ διαφθορά πολύ μεγάλη καί ἡ πορνεία... ἐπίσης.

Τελειώνω μέ τη μαντινάδα πού μοῦ λεγεν ὁ Μουντάκης
Σάν εἶναι ὁ τράγος δυνατός / δέν τονε στένει ἡ μάντρα
ὁ ἄντρας κάνει τήν γενιά / καί ὄχι ἡ γενιά τόν ἄντρα

Μέ ἀπεριόριστον σεβασμόν καί ἐκτίμησιν

Ἀπό: Στεργιοπούλου Βασιλικήν
Βάρη Ἀττικῆς

Ἐν Ἀθήναις 27.03.2003

Στρατηγέ:

Ἔλαβον τά τρία βιβλία σας καί τά μελέτησα προσεκτικῶς. Τά διδάγματα ἐξ' αὐτῶν ἄπειρα.

Μέ ὑπομονή θά προσμένω καί τό τέταρτον βιβλίον σας. Εὐχαριστῶ τόν παντοδύναμο Θεόν καί Κύριό μας γιά τήν δύναμι, τό θάρρος καί τήν ἀγάπη πού σᾶς δίδει καί τόν παρακαλῶ νά σᾶς ἔχει γερό γιά πολλά ἔτη ἀκόμη... ...μέσα

ἀπό τά βιβλία σας μοῦ δώσατε νά καταλάβω, πόσο ἀγαπᾶτε τήν Ἑλλάδα καί τούς Ἕλληνας...

Σᾶς εὐχαριστῶ θερμά

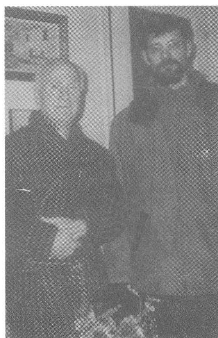
Ἀπό: Χαράλαμπον & Εὐστάθιον
ἀδελφούς Τσελεγγίδη

Σκύδρα Πέλλης 15.03.03

Στρατηγέ κ. Παττακέ Στυλιανέ,

Σᾶς εὐχαριστοῦμε πολύ γιά τά βιβλία πού μᾶς στείλατε. Καί τά τέσσερα εἶναι θαυμάσια. Λένε τήν ἀλήθεια καί δίνουν τήν πρέπουσαν ἀπάντησιν στά παραμύθια πού μᾶς λένε οἱ μεταπολιτευτικοί ἀντιστασιακοί!... καιρός ἤτανε νά μάθωμε τήν ἀλήθεια πού μᾶλλον τήν γνωρίζωμεν ἀλλά μέ τήν πλύσιν ἐγκεφάλου τόσα χρόνια πού μᾶς κάνουν οἱ ἀνεγκέφαλοι κόντεψε νά γίνουμε κι ἐμεῖς σάν κι αὐτούς.

Μέ ἐκτίμησι

Ἀπό: Τσίτουραν Κωνσταντῖνον
τ. πρόεδρον Ἑνώσεως Νέων Ἐπιστημόνων
Πειραιῶς

Ἐν Πειραιεῖ 11.02.2001

Στρατηγέ μου

Μελετώντας μετά περισκέψεως καί μεγίστης προσοχῆς, τά βιβλία σας τόσον τάς προκαταρτικάς ἐνεργείας τῆς Ἐθνοσωτηρίου 21ης Ἀπριλίου 1967, ὅσον καί τά ἔργα καί τίς ἐπιτεύξεις διά μίαν εἰσέτι φορά ὑπενθυμίζω ὅτι ὑπῆρξα ἐκ τῶν τότε πιστῶν τῆς 21ης Ἀπριλίου. Νά εἶσθε βέβαιοι ὅτι οἱ ἱστορικοί τοῦ μέλλοντος θέλουν δέν θέλουν, θά ἀνατρέξουν εἰς τά γραφόμενά σας, τότε ἡμέρες δόξης καί μεγαλείου, τώρα χλεύης καί καταισχύνης.

Μετά πλείστης τιμῆς

Ἀπό: Σιχλιμοίρην Κων/νον

Ἰωάννινα 26 Μαρτίου 2003

Στρατηγέ μου

... Ἔλαβα τά βιβλία σας καί σᾶς εὐχαριστῶ.

Μέ τήν πρώτη ματιά εὔκολα συμπεραίνει κανείς ὅτι στά βιβλία σας πού εἶναι γραμμένα μέ «ἔμπονη ἀγάπη» πρός τήν πατρίδα, τῆς περιόδου ἀπό 21η ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1967 - 1973 ὅτι γρήγορα θά ἀποτελέσουν σελίδες τῆς ἐθνικῆς μας ἱστορίας, παρά τήν λυσαλέα προπαγάνδα τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων πού εὐεργετήθησαν ἀπό τήν ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ καί τώρα πού βρίσκονται κακῇ τῇ μοίρᾳ κυβερνῆται τοῦ δύσμοιρου ἔθνους μας καί πτύουν χολή.

Γιατί τά γραφόμενά σας... ἑνός Ἀξιωματικοῦ πού πολέμησε γιά τήν σωτηρία τῆς πατρίδος, καί οἱ μεγάλοι ἄκαπνοι ἀστράτευτοι πολλοί ἐξ αὐτῶν, τόν κατεδίκασαν στήν ἐσχάτη τῶν ποινῶν στερώντας ἀκόμη καί την μηνιαία σύνταξη!!!

... θά εὑρεθῶμεν ὅλοι ἐνώπιον τοῦ φοβεροῦ βήματος Τοῦ Δικαιοκρίτου Θεοῦ, θά σᾶς ἀποδώση τόν «Στέφανον τῆς δικαιοσύνης» γιαυτά πού πράξατε γιά τήν Πατρίδα μας...

Μετά τιμῆς

Ἀπό: τήν ἐφημερίδα ΕΣΤΙΑ 15.9.2001, ἀναφορά εἰς ἐκδόσεις βιβλίων...

"Στυλιανός Παττακός, Ὁδοιπορικόν ἑνός στρατιώτου 90 ἐτῶν (ἐκδ. **Ekdosis** *σελ. 252). Σεμνή ἀφήγησις τῆς πορείας τοῦ συγγραφέως ὡς Ὑπιλάρχου κατά τόν Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Οἱ πολεμικές ἀναμνήσεις δέν μπορεῖ νά ἀποτελέσουν βέβαια ἱστορική πηγή γιά τήν μεγάλη ἱστορία ὅταν δέν προέρχονται ἀπό τήν πέννα τῶν ἡγητόρων τοῦ κάθε πολέμου. Ἀποτελοῦν ὅμως πηγή γιά τό πνεῦμα καί γιά τήν νοοτροπία μιᾶς ἐποχῆς πού ἐσφράγισε τό δεύτερο ἥμισυ τοῦ 20οῦ αἰῶνα καί διεμόρφωσε καταστάσεις καί νοοτροπίες τίς ὁποῖες χωρίς αὐτοῦ τοῦ εἴδους τίς ἀναμνήσεις δέν θά μπορούσαμε νά κατανοήσουμε. Εἶναι ἕνα βιβλίο γραμμένο μέ συναισθηματισμό καί εἰλικρίνεια γιά μεγάλες στιγμές τῆς πορείας τῆς Ἑλλάδος".*

Ἀπό: τήν ἐφημερίδα ΠΡΩΙΝΑ ΝΕΑ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

20 Ἰουνίου 2001

"Ὁδοιπορικόν Ἑνός Στρατιώτου 90 Ἐτῶν"
Τό 4ο βιβλίο τοῦ Στ. Παττακοῦ

Τό 4ο κατά σειράν βιβλίο τοῦ Στ. Παττακοῦ, μέ τόν τίτλο "Ὁδοιπορικόν Ἑνός Στρατιώτου 90 Ἐτῶν", ἐκδόθηκε πρίν λίγες μέρες καί ἤδη κυκλοφορεῖ. Πρόκειται γιά μιά ἐξαίρετη βιογραφική κι ὄχι μόνον περιγραφή τῶν ὅσων ἔζησε στήν στρατιωτική του ζωή ὁ κορυφαῖος ζῶν τῆς "21ης Ἀπριλίου", ἡ ὁποία παρουσιάζει ἰδιαίτερο ἐνδιαφέρον γιά τούς νεώτερους κυρίως. Ὅσοι ἐπιθυμοῦν νά τό προμηθευθοῦν μποροῦν νά τηλεφωνοῦν στό τηλ. 210- 2512.415 καί FAX 210 2588.450.

Ἀπό: ἐφημερίδα Κοζάνης «ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΣ»

07.11.97

Στυλιανός Παττακός...

... ὄντως ἡ συμπεριφορά τῆς πολιτείας μας πρός τούς Ἀπριλιανούς καί ἀδικοδιωχθέντες προσβάλλει πολιτισμόν, ἀδυνατίζει τη Δημοκρατία, ἐκτρέφει τήν μισαλλοδοξία, διαιωνίζει τόν διχασμό.

... Ἀνεξάρτητα ἀπ' ὅτι κανείς πιστεύει, πῶς στάθηκε καί ἀντιμετωπίζει τό γεγονός τῆς 21ης Ἀπριλόυ 1967 ἕνα εἶναι τό παραδεκτό:

Οἱ πρωτεργάτες κινήθηκαν ἀπό τήν ἐπιθυμία πολλά ἀκόμα νά προσφέρουν στήν πατρίδα καί ἀπό τήν πλευρά τῆς Κυβερνήσεως, πρόσφεραν ἔργο καί μόνον τόν ἑαυτό τους ἔβλαψαν, γι'αὐτό, ἑλληνική μοίρα, ὑποφέρουν.

Α.Ζ.Μ.

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟΝ ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΩΝ

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Τιμῶμαι διά τοῦ ᾽Αριστείου ᾽Ανδρείας παρά τοῦ Στρατηγοῦ - Σωματάρχου - Θρ. Τσακαλώτου. ῎Οπισθεν τοῦ Τσακαλώτου, ὁ Μέραρχος τῆς VIIIης Μ.Π. ῾Υποστράτηγος Μπαλοδῆμος ᾽Ανδρέας. Βλέπε σελ. 222.

῎Εργα τοῦ ἰδίου Συγγραφέως:

1. «21η ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1967. ΔΙΑΤΙ; ΠΟΙΟΙ; ΠΩΣ;»
2. «ΟΔΥΣΣΕΥΣ Μιλτ. ΑΓΓΕΛΗΣ. Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΤΩΝ ΣΤΡΑΤΗΓΩΝ»
3. «21η ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1967 - 8 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1973. ΗΜΕΡΑΙ ΚΑΙ ΕΡΓΑ»
4. «ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟΝ ΕΝΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΟΥ 90 ΕΤΩΝ»

5Α. «ΔΥΣΤΥΧΩΣ ΕΝΙΚΗΣΑΜΕΝ ΑΥΤΑ ΔΙΑ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑΝ» Α΄ ΜΕΡΟΣ

5Β. «ΔΥΣΤΥΧΩΣ ΕΝΙΚΗΣΑΜΕΝ ΟΣΑ ΑΛΗΘΗ, ΟΣΑ ΔΙΚΑΙΑ!...» Β΄ ΜΕΡΟΣ

Β ι ο γ ρ α φ ι κ ό ν

Ἐγεννήθην τήν 8ην Νοεμβρίου 1912 εἰς τό χωρίον Ἁγία Παρασκευή τῆς Ἐπαρχίας Ἀμαρίου τοῦ Νομοῦ Ρεθύμνης.

Τάς τέσσαρας τάξεις τοῦ Δημοτικοῦ ἐφοίτησα εἰς τό χωρίον μου. Τάς δύο τελευταίας τάξεις τοῦ Δημοτικοῦ ἐφοίτησα εἰς τό γειτονικόν χωρίον "Νίθαυρις".

Τάς ἕξ τάξεις τοῦ Γυμνασίου ἐτελείωσα εἰς τήν πρωτεύουσαν τοῦ Νομοῦ, Ρέθυμνον, τό ἔτος 1930.

Τήν 1ην Νοεμβρίου 1930 κατετάγην ἐθελοντής μέ βαθμόν Δεκανέως εἰς τό 4ον Σύνταγμα Ἱππικοῦ Θεσσαλονίκης.

Τόν Σεπτέμβριον τοῦ 1934 εἰσῆλθον εἰς τήν Σχολήν Εὐελπίδων. Τό 1937 ἀπεφοίτησα μέ τόν βαθμόν τοῦ Ἀνθυπιλάρχου. Τόν Αὔγουστον 1940 ὑπηρετῶν εἰς τό Δ΄ Σύνταγμα Ἱππικοῦ Ἐλευθερουπόλεως Καβάλας, προήχθην εἰς τόν βαθμόν τοῦ Ὑπιλάρχου.

Ἐπολέμησα ὡς διοικητής Ἴλης Πολυβόλων τῆς ΙΙας Ὁμάδας Ἀναγνωρίσεως τῆς ΙΙας Μεραρχίας Πεζικοῦ εἰς τό Ἀλβανικόν (Βορειοηπειρωτικόν), Μέτωπον ἐναντίον τῶν Ἰταλῶν εἰσβολέων ἀπό 28 Ὀκτωβρίου 1940 ἕως τέλους Ἀπριλίου 1941. Τούς τελευταίους τρεῖς μῆνας ἐπολέμησα ὡς διοικητής τοῦ 5ου Λόχου Πεζικοῦ τοῦ 11ου Σ.Π. Τριπόλεως, τῇ αἰτήσει μου, ἐν ἐπαφῇ μέ ἐχθρόν εἰς ΠΡΑΣΙΝΟΝ ΛΟΦΟΝ νοτίως Τεπελενίου.

Κατά τήν Κατοχήν ἐπολέμησα ἐναντίον τῶν τριῶν κατακτητῶν, ὡς μέλος τῆς ἀντιστασιακῆς Ὀργανώσεως "ΟΜΗΡΟΣ" παρασημοφορηθείς. Κατά τόν "Κόκκινον Δεκέμβριον" ἐπολέμησα παρά τό πλευρόν τῆς νομίμου Κυβερνήσεως (: 3 Δεκεμβρίου 1944 - 12 Φεβρουαρίου 1945).

Κατά τόν Κ/Συμμοριτοπόλεμον (: 30/3/46 ἕως 29/8/1949) ἐπολέμησα ὡς διοικητής Ἴλης Ἁρμάτων ΚΕΝΤΑΥΡΟΣ, ὁμοίως παρά τό πλευρόν τῆς νομίμου κυβερνήσεως. Ἠμείφθην μέ 3 Ἀριστεῖα Ἀνδρείας, 7 Πολεμικούς Σταυρούς, 2 Μετάλλια Ἐξαιρέτων Πράξεων καί μέ ὅλα τά ἐν καιρῷ εἰρήνης ἀπονεμόμενα μετάλλια καί παράσημα εἰς τούς εὖ ποιοῦντας. Ἐπίσης μοῦ ἀπενεμήθησαν παράσημα ὑπό 11 κρατῶν τά ὁποῖα ἐπεσκέφθην, ὡς Ἀντιπρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως.

Τήν 21ην Ἀπριλίου 1967 συμμετέσχον ὡς πρωτεργάτης εἰς τήν Ἐπανάστασιν ὡς διοικητής τοῦ εἰς Γουδί ἑδρεύοντος Συγκροτήματος Τεθωρακισμένων μέ βαθμόν τοῦ Ταξιάρχου.

Τήν 5ην ὥραν μ.μ. τῆς ὡς ἄνω ἡμέρας ὡρκίσθην ὡς Ὑπουργός Ἐσωτερικῶν.

Τήν νύκτα τῆς 13/12/1967 ὡρκίσθην ὡς Ἀντιπρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως καί Ὑπουργός Ἐσωτερικῶν. Ἀποστρατευθείς τῇ αἰτήσει μου ἔλαβον τόν Ἰανουάριον 1968 τόν βαθμόν τοῦ Ὑποστρατήγου. Τήν 8/10/1973 παρῃτήθην, μετά τῶν λοιπῶν στρατιωτικῶν μελῶν τῆς Ἐπαναστατικῆς Κυβερνήσεως, καί ἰδιώτευσα.

Τήν 23ην Ὀκτωβρίου 1974 ἐξετοπίσθην εἰς τήν νῆσον Κέαν μέ κατηγορίαν ψευδῆ.

Τήν 20ήν Ἰανουαρίου 1975 προεφυλακίσθην μέ βούλευμα στηριχθέν εἰς ποινικόν Νόμον ἀναδρομικῆς ἰσχύος (!) τό Δ΄ Ψήφισμα.

Τήν 23ην Αὐγούστου 1975 κατεδικάσθην εἰς θάνατον, βάσει τοῦ ἀνωτέρω ἀπανθρώπου νόμου. Ἡ θανατική ποινή μετετράπη εἰς ἰσόβιον κάθειρξιν, τήν ὁποίαν ἐκτίω ἐπί 31ον ἤδη ἔτος μέ διακοπήν ἀπό 28/9/1990, λόγῳ ἀνηκέστου βλάβης τῆς ὑγείας μου, ἀνανεουμένην, ἀνά 5μηνον κατόπιν δικαστικῆς ἀποφάσεως τοῦ 3μελοῦς Ἐφετείου Κακουργημάτων Πειραιῶς, ἄνευ συντάξεως καί ἄνευ ὑγειονομικῆς περιθάλψεως!

ISBN 960-85323-7-X

